

Møteinnkalling

Utvalg: **Kvæningen kommunestyre**
Møtested: Kommunehuset
Dato: 27.04.2016
Tidspunkt: 09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 77 77 88 00. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Burfjord 13.04.2016

Eirik Losnegaard Mevik
ordfører

Saksliste

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
PS 12/16	Områderegulering av E-6 Kvænangsfjellet på strekningen Oksfjordhamn- Karvik - Vedtak av planprogram		2015/299
PS 13/16	Kommunale vann- og avløpsgebyrer		2016/81
PS 14/16	Pris på matombringning i hjemmebasert omsorg		2015/640
PS 15/16	Klage på vedtak om dispensasjon fra kystsoneplanen om å anlegge akvakulturanlegg på østsiden av Spildra		2015/125
PS 16/16	Utredning skole- og barnehagestruktur		2015/707
PS 17/16	Nytt skolebygg og flerbrukshall		2015/753
PS 18/16	Fornyning av avtale om forvaltning av Badderelva		2015/551
PS 19/16	Opprettelse av stilling som flyktningkonsulent		2015/582
PS 20/16	Reforhandling av samarbeidsavtale - Pedagogisk - psykologisk tjeneste for Nord-Troms		2015/215
PS 21/16	Kommunereformen, rapport for alternativ Nord-Troms 4.		2015/143
PS 22/16	Oppfølging av budsjett 2016		2015/711
PS 23/16	Roder - vintervedlikehold kommunale veier 2016 - 2020		2015/355
PS 24/16	Anskaffelse av ny tjenestebil i Hjemmesykepleien		2016/150
PS 25/16	Referatsaker		
RS 3/16	Protokoll fra møte Nord-Troms Regionråd DA		2015/380
RS 4/16	Kontrollrapport 2015 vedr. skatteoppkreverfunksjonen		2015/380

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
11/16	Kvæningen formannskap	04.04.2016
12/16	Kvæningen kommunestyre	28.04.2016

Områderegulering av E-6 Kvæningsfjellet på strekningen Oksfjordhamn-Karvik - Vedtak av planprogram

Henvisning til lovverk:
Plan- og bygningsloven kap. 12.

Vedlegg

- 1 Planprogram med forhåndsmerknader
- 2 Silingsrapport for alternative trasevalg

Administrasjonssjefens innstilling

Med hjemmel i plan og bygningslovens § 12-9 vedtar Kvæningen kommune planprogram for områderegulering av E6 Kvæningsfjellet på strekningen Oksfjordhamn-Karvik.

Kvæningen kommune støtter med dette Statens vegvesens tilrådning av alternativ 2. Dette innebærer standardheving av vegen på strekningen Oksfjordhamn- Karvik inkludert tre tunneler.

Saksprotokoll i Kvæningen formannskap - 04.04.2016

Behandling:

Administrasjonssjefens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Med hjemmel i plan og bygningslovens § 12-9 vedtar Kvæningen kommune planprogram for områderegulering av E6 Kvæningsfjellet på strekningen Oksfjordhamn-Karvik.

Kvænangen kommune støtter med dette Statens vegvesens tilrådning av alternativ 2. Dette innebærer standardheving av vegen på strekningen Oksfjordhamn- Karvik inkludert tre tunneler.

Saksopplysninger

Statens vegvesen varslet den 25.1.2016 oppstart av områderegulering av E6 Kvæangsfjellet på strekningen Oksfjordhamn-Karvik. Samtidig ble planprogram for reguleringsplanen sendt ut på høring og offentlig ettersyn med hørings-/innspillsfrist den 7.3.2016. Innspillene til høringen av planprogrammet er nå merknadsbehandlet (se kapittel 8 i vedlagt planprogram), og planprogrammet tas opp til sluttbehandling/ endelig vedtak i de berørte kommunene.

En områderegulering er en reguleringsplan for et større område. Planområdet kan reguleres med ulik grad av detaljering. Dvs. at deler av planområdet kan være like detaljert som en detaljregulering, mens andre deler er grovere planlagt og det kan stilles krav om senere detaljregulering av disse områdene.

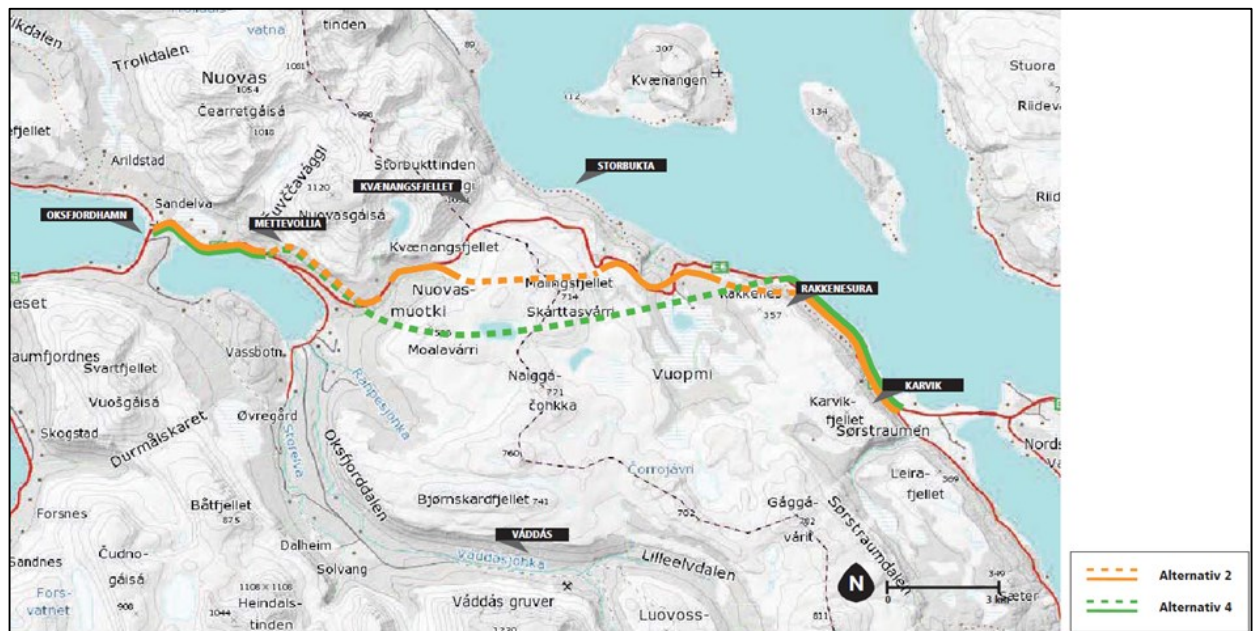
Planprogrammet er en plan for planprosessen og planleggingen. Den skal klargjøre formålet med planarbeidet og avklare rammer og premisser for den videre prosessen. I den foreslås det hvilke tema og problemstillinger som bør løses i planarbeidet, opplegg for informasjon og medvirkning, og hvilke utredninger som anses nødvendige for å gi et godt beslutningsgrunnlag.

Silingsrapporten som er vedlagt planprogrammet går igjennom og vekter seks ulike alternativer til langsiktig løsning på strekningen. Rapporten konkluderer med at to av disse, alternativ 2 (gul linje – tre tunneller) og 4 (grønn linje - én tunnel), bør konsekvensutredes i planprosessen. For disse to alternativene vil tunellpåkuggene i Mettevollia og ved Rakkenes være de samme. Dagens vei utgjør 0-alternativet.

- *Alternativ 2:* Standardheving av vegen på strekningene Oksfjordhamn-Mettevollia og Rakkenes-Karvik. Tre tunneler gjennom: Mettevollia, Malingsfjellet og Rakkenes. Alternativet kan bygges ut etappevis.
- *Alternativ 4:* Standardheving av vegen på strekningene Oksfjordhamn-Mettevollia og Rakkenes-Karvik. Lang tunnel gjennom Kvæangsfjellet fra Mettevollia til Rakkenes.

For begge alternativene vil vegen på strekningen Oksfjordhamn - Karvik, utenom tunnelene, planlegges for oppgradering til H3 standard med 8,5 m bredde.

Konsekvensutredningen vil ta for seg temaene naturmangfold, naturressurser (reindrift), landskapsbilde, kulturmiljø og ROS-analyse (Risiko og sårbarhetsanalyse). I tillegg vil temaene turisme, nærmiljø, samfunnsøkonomi, friluftsliv og bruk av «gammel» E6 belyses i planen.

Med utgangspunkt i silingsrapporten tilråder Statens vegvesen områderegulering av alternativ 2 fra Oksfjordhamn til Karvik.

Begrunnelsen for tilrådingen er blant annet:

- Prosjektets målsetting om framkommelighet vil bli like godt ivaretatt ved flere korte tunneler som ved en lang tunnel.
- Erfaringer viser at etappevis utbygging lettere kan innpasses i handlingsplanen til NTP.
- Alternativ 2 gir en bedre tilgang til fjellet for friluftsliv og turisme.
- Tilgangen til Gildetun gjestestue blir ivaretatt.
- Tunnelmasser kan brukes hensiktsmessig på veg utenfor tunnel.
- Ved uønskede hendelser i tunnel vil vi mye raskere kunne åpne for trafikk på gammelt vegnett.
- Drift og vedlikehold vil være sikrere og kostnadsreduserende enn ved en lang tunnel.
- Tilgang til fritidsbebyggelse i Sandnesdalen vil ivaretas.

Statens vegvesen har delt planområdet inn i tre delstrekninger, jf. kartskisse under. Delstrekning 2 - Tverrelva-Sandneselva detaljeres i områdereguleringen likt som i en detaljregulering. Dette gjør man fordi man ønsker å starte utbygging av delstrekning 2 først og prioriterer denne. De to andre delstrekningene detaljreguleres på et senere tidspunkt.

Delstrekningene er:

- Delstrekning 1: Oksfjordhamn – Tverrelva
- Delstrekning 2: Tverrelva-Sandneselva
- Delstrekning 3: Sandneselva-Karvik

Kartet viser heleplanområdet og de tre delstrekningene.

Vurdering

Planprogrammet med tilhørende dokumenter virker å være et godt grunnlag for det videre arbeidet med områdereguleringen av E6 Kvænangsfjellet. Det har vært et godt samarbeid mellom kommunen og Statens vegvesen i forkant av varsel om oppstart og i høringsfasen. Kommunens ønsker og interesser ivaretatt i planprogrammet.

Gjennom vedtak av foreslått planprogram støtter Kvænangen kommune Statens vegvesens tilrådning om alternativ 2. Begrunnelsene fremgår av silingsrapporten, men vi vil særlig legge vekt på at alternativ 2 gir en tilstrekkelig god regularitet (minimum 90 % forbedring i forhold til dagens situasjon). Videre så er tilgangen til fjellet viktig både i forbindelse med fritidsbruk og grunnlag for turistnæring.

Forslag til planprogram med forhåndsmerknader

E6 Kvænangsfjellet – områderegulering – langsiktig løsning

Nordreisa kommune

Kvæningen kommune

7.mars 2016

INNHOOLD

1 INNLEDNING	2
2 HVA ER ET PLANPROGRAM OG HVA ER EN OMRÅDEREGULERING	3
3 BESKRIVELSE AV PROSJEKTET.....	4
Planområdet.....	4
Bakgrunn for planarbeidet.....	4
Valg av vegstandard	5
4 RAMMER OG PREMISER FOR PLANARBEIDET	5
Nasjonal transportplan og nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging.....	5
Planstatus for området.....	5
5 UTREDNINGER OG SILINGSRAPPORT	6
Alternativ som foreslås utredet videre	6
Tilråkning	8
6 METODE	8
Prissatte konsekvenser.....	8
Ikke-prissatte konsekvenser	9
Risiko og sårbarhetsanalyse	10
Tema som skal behandles	10
7 PLANPROSESS OG MEDVIRKNING.....	10
Planprosess.....	10
Medvirkning	11
8. Forhåndsmerknader til varsel om oppstart og planprogram for områderegulering – E6 Kvænanngsfjellet	12

1 INNLEDNING

Statens vegvesen i samarbeid med Kvæningen og Nordreisa kommune, har med hjemmel i plan- og bygningsloven § 3-7 § 12-8, startet arbeidet med å utarbeide reguleringsplan for omlegging av E6 over Kvænangsfjellet. Planarbeidet omfattes av forskrift om konsekvensutredning, §2 bokstav f.

Statens vegvesen vil i samarbeid med kommunene derfor igangsette konsekvensutredninger i henhold til Håndbok V712 på fagfeltene: naturmangfold, landskapsbilde, kulturmiljø og naturressurser. Innafor temaet naturressurser er det kun reindrift som vil bli konsekvensutredet. Temaet nærmiljø og friluftsliv vil ikke bli konsekvensutredet, men bli belyst i planbeskrivelsen sammen med temaet turisme.

Forslag til planprogram sendes derfor på høring og legges ut til offentlig ettersyn samtidig med varsel om oppstart av planarbeidet.

For å komme videre med bygging av den langsiktige løsningen er nøkkelen valg av trasé for reguleringsplanlegging. Trasévalg kan gjøres gjennom prosessen fram mot fastsetting av planprogram. Planprogram kan være fastsatt vinteren 2015/16.

Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn sammen med varsel om oppstart i perioden fra 22.januar til 7.mars 2016. Dokumentene er tilgjengelig på vår nettside Vegprosjekter - vegvesen.no og på kommunens nettside www.nordreisa.kommune.no og www.kvanangen.kommune.no.

Informasjonsmøte om planarbeidet vil bli annonsert senere i media.

Innspill til planprogrammet og varsel om oppstart sendes innen 4.mars 2016 til:

Statens vegvesen Region nord

Postboks 1403

8002 BODØ

2 HVA ER ET PLANPROGRAM OG HVA ER EN OMRÅDEREGULERING

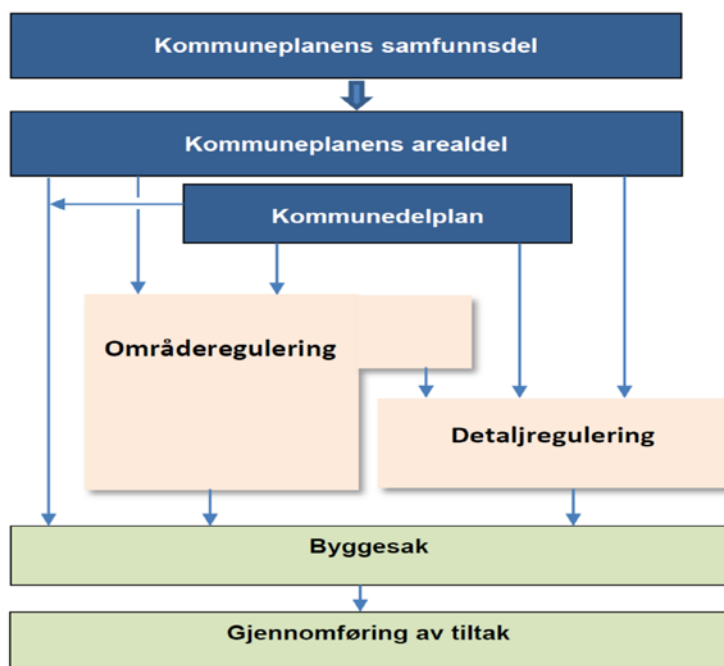
Et planprogram er en plan for prosessen og planleggingen.

Planprogrammet skal klargjøre formålet med planarbeidet og avklare rammer og premisser for den videre prosessen. I dette høringsutkastet til planprogram foreslås det hvilke tema og problemstillinger som bør løses i planarbeidet, opplegg for informasjon og medvirkning, og hvilke utredninger som anses nødvendige for å gi et godt beslutningsgrunnlag.

Dersom berørte regionale og statlige myndigheter på grunnlag av forslag til planprogram vurderer at planen kan komme i konflikt med nasjonale eller viktige regionale hensyn, skal dette framgå av uttalelsen til forslaget til planprogram. Regionale og statlige myndigheter skal så langt det er mulig ta stilling til om planforslag bør fremmes, hva som i tilfelle bør utredes og hvilke avbøtende tiltak som bør vurderes (jf. lovkommentaren til §4.1 i plan – og bygningsloven).

Hva er en områderegulering:

- Er en reguleringsplan for et større område.
- I en områderegulering kan man dele området inn i flere deler der detaljeringsgraden kan være ulik i de forskjellige områdene.

Figur 1: Oversikt over plannivå

3 BESKRIVELSE AV PROSJEKTET

Planområdet

Planområdet langs E6 Kvænangsfjellet strekker seg fra Oksfjordhamn i Nordreisa kommune til Karvik i Kvænangen kommune. Planområdet er delt inn i 3 delstrekninger:

- Delstrekning 1: Oksfjordhamn – Tverrelva
- Delstrekning 2: Tverrelva-Sandneselva
- Delstrekning 3: Sandneselva-Karvik

Delstrekning 2 detaljeres tilsvarende en detaljregulering. Fordi en ønsker å starte utbygging av delstrekning 2 først vil denne prioriteres. Delstrekning 1 og 3 detaljeres ikke i denne omgang men her stilles krav til senere detaljregulering. Det er ikke tatt stilling til prioritert rekkefølge av delstrekningene 1 og 3.

Figur 2: Området Oksfjordhamn–Karvik delt inn i 3 delstrekninger.

Illustrasjon: Mari Hagen

Bakgrunn for planarbeidet

Vegen er hovedferdselsåren mellom nord og sør. Når vegen er stengt innebærer det en omkjøring via Skibotn, Finland og Kautokeino på nesten 60 mil og drøye 8 timer for å komme til Alta.

Vegen er værutsatt, spesielt på vinteren med rasfare og vind som skaper fokksnø og null sikt. Problemene blir forsterket ved at vegen har sterk stigning og dårlig kurvatur. Om vinteren hender det at vegen må stenge i kortere eller lengre perioder eller at det innføres kolonnekjøring.

Valg av vegstandard

E6 over Kvænangsfjellet er en stamveg og en strategisk vinterveg. Den faktiske vegbredden i området varierer mellom 6,5 - 7, 0 meter. Årlig døgntrafikk (ÅDT) er 570 og fartsgrensa er 80 km/t. Bæreevne er 10-50 tonn. Tungbilandelen er på 23 % nærmest Oksfjord og 27 % over fjellet. De siste 4 årene er det rapportert om en lettere skadd på strekningen. De siste 10 år, 2005 – 2014, er det registrert 6 ulykker med til sammen 5 lettere skadde personer og 2 alvorlig skadde. 5 av ulykkene var utforkjøringsulykker, den siste var påkjøring bakfra.

På hele strekningen planlegges vegen nå med dimensjoneringsklasse H3 som brukes på nasjonale hovedveger i Norge med ÅDT < 4000 og fartsgrense 90 km/t.

4 RAMMER OG PREMISER FOR PLANARBEIDET

Nasjonal transportplan og nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

I Nasjonal transportplan (NTP) 2014-2023 er det foreslått 97 millioner kroner til E6 Kvænangsfjellet, og av disse er 36 millioner kroner foreslått for perioden 2014-2017. I forbindelse med endring av den differensierte arbeidsgiveravgiften har regjeringen gått inn for at det skal bevilges 80 millioner kroner til E6 over Kvænangsfjellet i 2015, fordelt med 30 millioner kroner til skredsikring av Rakkensura og 50 millioner kroner til oppstart av utbedringstiltak på Kvænangsfjellet. Dette er penger som vil bli brukt til tiltak på strekningen i 2015 og 2016.

I nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging vedtatt ved kongelig resolusjon 12. juni 2015 fremkommer det at planlegging skal sikre deltakelse i planarbeidet for samiske interesser. Videre forventer regjeringen at kunnskap om naturmangfold, landskap, friluftsliv, kulturminner og kulturmiljø tas aktivt i bruk og samlede virkninger synliggjøres og tas hensyn til. For prosjektet betyr dette at det legges vekt på nært samarbeid med reinbeitedistrikt 35 Favresorda i hele planprosessen samt at det utarbeides av konsekvensutredning for de ulike tema som berøres av reguleringen.

Planstatus for området

Planområdet går gjennom to kommuner: Nordreisa og Kvæningen. Det er vedtatt kommuneplanens arealdel for Nordreisa kommune i 2014. I Kvæningen kommune er kommuneplanens arealdel under revisjon per januar 2016. Gjeldende arealdel for Kvæningen kommune er fra 1995. Det er vedtatt reguleringsplan E6 Kvænangsfjellet for strekningen Mettevollia-Rakkenes den 24.6.2015 som regulerer tiltak på eksisterende veg. ID i Kvæningen kommune er 19432015001 og i Nordreisa kommune 19422014_006.

5 UTREDNINGER OG SILINGSRAPPORT

Konsekvensutredningen inneholder en vurdering av behovet for, og eventuelle forslag til:

- Nærmere undersøkelser før gjennomføring av planene
- Det vil bli utført undersøkelser og tiltak med sikte på å klargjøre de faktiske virkninger av gjennomføringen

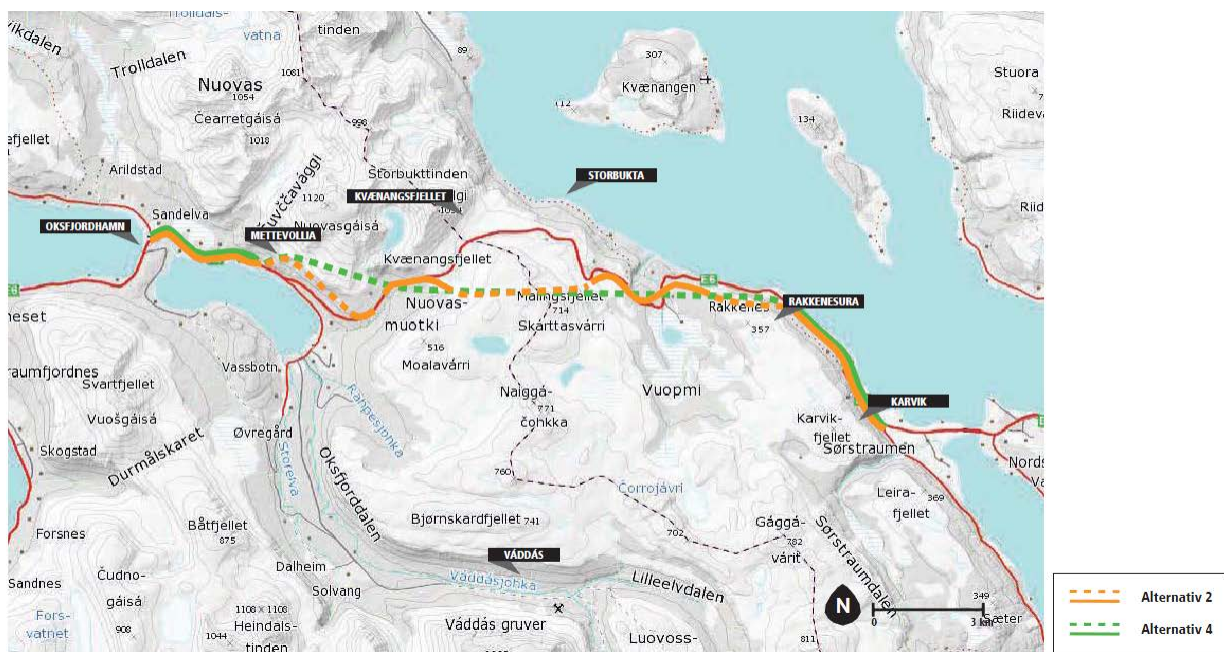
Det er kun tema som antas å ha beslutningsrelevans som utredes i planarbeidet.

Tema som konsekvensutredes i henhold til Håndbok V712	Tema som belyses i planen men ikke konsekvensutredes
Naturmangfold	Turisme
Naturressurser (reindrift)	Nærmiljø
Landskapsbilde	Samfunnsøkonomi
Kulturmiljø	Friluftsliv
ROS-analyse	Bruk av «gammel E6»

Nærmere beskrivelse av temaene finner du vedlagte silingsrapport.

Alternativ som foreslås utredet videre

I løpet av tidlig planfase har det vært 6 alternativ for langsiktig løsning og alle alternativ er nøye beskrevet i silingsrapporten. Alternativ 2 og alternativ 4 vil bli konsekvensutredet, se silingsrapport for begrunnelse.

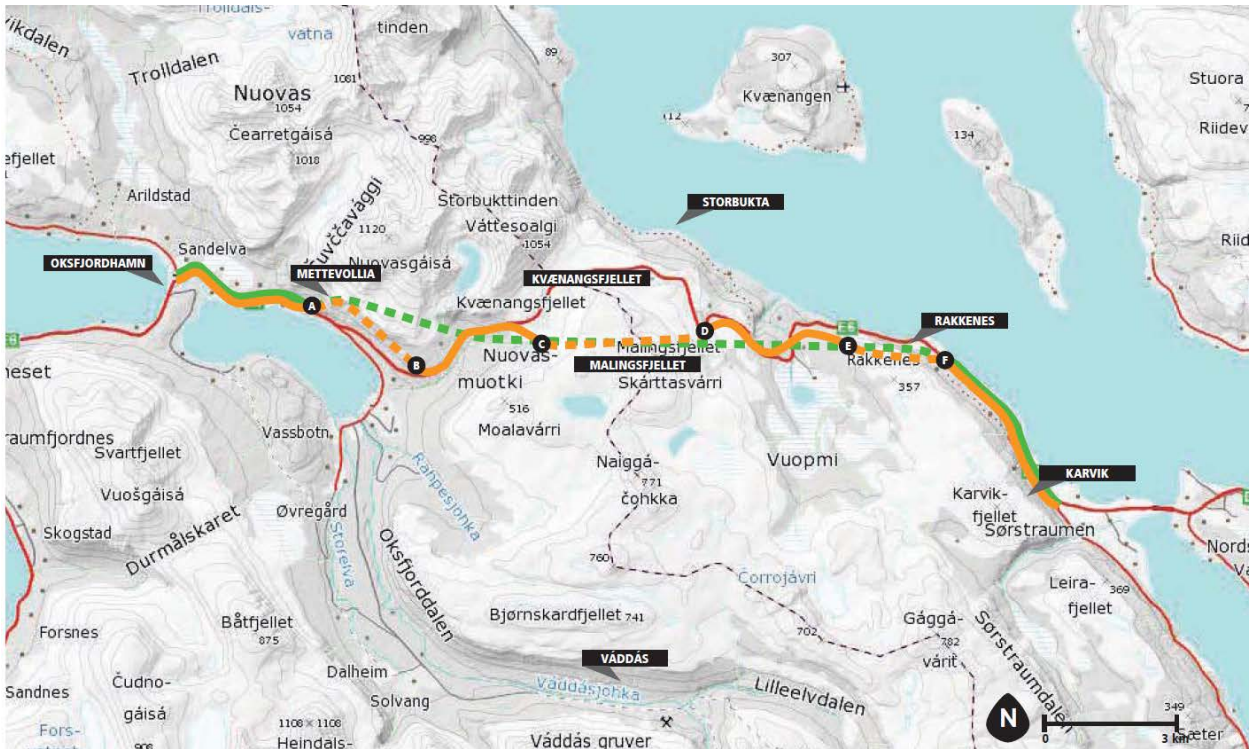

Figur 3: Anbefalte alternativ

Illustrasjon: Mari Hagen

Silingsrapporten konkluderer med at alternativ 2 og alternativ 4 ønskes konsekvensutredet. Det er tidligere gjort en vurdering av dagens veg med tunnelpåhugg for tunnel Malingsfjellet. Det gjenstår nå å konsekvensutrede påhugg for de andre tunnelene i alternativ 2. Denne konsekvensutredningen vil bli sammenfallende med alternativ 4 da påhuggene a og F vil være de samme som for lang tunnel. Dette vil gi oss et enda bedre bakgrunnsbilde for valg av løsning.

Tunnelpåhuggene samlet:

Figur 4: samlet oversikt over tunnelpåhugg.

Illustrasjon: Mari Hagen

0 - Alternativet

Konsekvensene ved et tiltak framkommer ved å måle/sammenligne forventet tilstand etter at tiltaket er gjennomført, mot forventet tilstand uten at tiltaket realiseres.

Alternativet som representerer videreføring av dagens status kalles «0-alternativet». Det vil si dagens veg slik den er regulert per 24.6.2015.

Alternativ 2

Standardheving av vegen på strekningene Oksfjordhamn-Mettevollia og Rakkenes-Karvik.

3 tunneler gjennom: Mettevollia, Malingsfjellet og Rakkenes.

Alternativ 4

Standardheving av vegen på strekningene Oksfjordhamn-Mettevollia og Rakkenes-Karvik. Lang tunnel gjennom Kvænangsfjellet fra Mettevollia til Rakkenes.

Tilråkning

Med utgangspunkt i silingsrapporten er Statens vegvesen sin tilråkning å områderegulere alternativ 2 fra Oksfjordhamn til Karvik, og detaljere strekningen Tverrelva-Sandneselva i første omgang. For de andre strekningene vil det bli stilt krav om detaljering senere. Begrunnelsen for tilråkningen er blant annet:

- Prosjektets målsetting om framkommelighet vil bli like godt ivaretatt ved flere korte tunneler som ved en lang tunnel
- Erfaringer viser at etappevis utbygging lettere kan innpasses i handlingsplanen til NTP
- Alternativ 2 gir en bedre tilgang til fjellet i forbindelse med friluftsliv og turisme
- Tilgangen til Gildetun gjestestue blir ivaretatt
- Tunnelmasser kan brukes hensiktsmessig på veg utenfor tunnel
- Ved uønskede hendelser i tunnel vil vi mye raskere kunne åpne for trafikk på gammelt vegnett
- Drift og vedlikehold vil være sikrere og kostnadsreducerende enn ved en lang tunnel
- Tilgang til fritidsbebyggelse i Sandnesdalen vil ivaretas

6 METODE

Som utgangspunkt benyttes standard metode for konsekvensanalyse definert i Statens vegvesens håndbok V712.

Prissatte konsekvenser

Med prissatte konsekvenser menes konsekvenser som det finnes metoder for å sette en pris på i kroner.

Samfunnsøkonomisk nytte

De prissatte konsekvensene er skal samles i en nytte-/kostnadsanalyse. Nytte-/kostnadsanalyse er en beregning av den nytte og de kostnader, målt i kroner, som et tiltak gir opphav til. Det teoretiske grunnlaget for nytte-/kostnadsanalysen er beskrevet i håndbok V712. I nytte-/kostnadsanalysen veies kostnader forbundet med tiltaket opp mot de nyttevirkinger det samme tiltaket gir.

Nytte-/kostnadsanalysen gjennomføres med bruk av beregningsprogrammet EFFEKT.

Det skal utarbeides kostnadsoverslag for samtlige alternativ. Utarbeidelse og kvalitetssikring av kostnadsoverslag skal skje i henhold til «håndbok R764: Anslagsmetoden, utarbeidelse av kostnadsoverslag». Ved utarbeidelse av kostnadsoverslag vil det bli satt ned en kostnadsgruppe internt i Vegvesenet som skal bestå av flere personer med faglig kompetanse på de felt de ulike

alternativene vil omfatte. Det er utviklet et eget dataprogram, ANSLAG, som verktøy for beregningene. Kostnadsberegningen skal ha en nøyaktighet på +/- 10 %. Følgende vil bli utredet:

Trafikant og transportbrukernytte

- Tidskostnader
- Kjøretøyavhengige kostnader

Budsjettvirkning for det offentlige

- Investeringskostnader
- Drifts- og vedlikeholdskostnader
- Overføringer
- Ulykkeskostnader

Ikke-prissatte konsekvenser

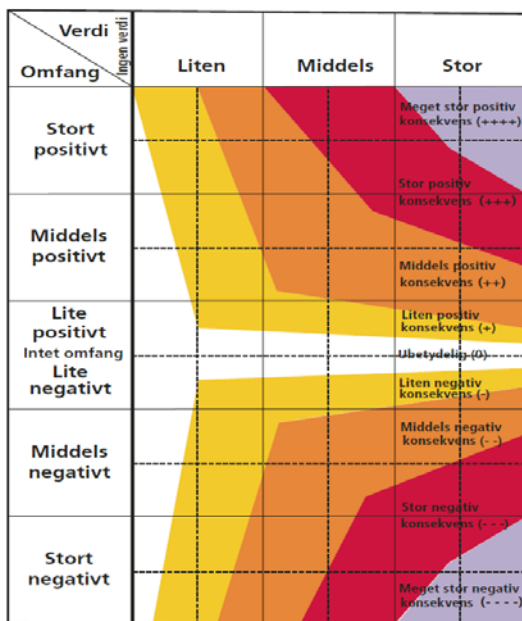
Med ikke prissatte konsekvenser menes konsekvenser som det ikke finnes noen metode for å sette en pris på i kroner. Dette omfatter fagtemaene landskapsbilde, nærmiljø og friluftsliv, naturmiljø, kulturmiljø og naturressurser.

De aktuelle konsekvensutrednings-tema utredes etter følgende struktur:

Områdets verdi: Vurderes på en tredelt skala; liten-middels-stor

Tiltakets omfang: Vurderes på en femdelt skala fra «Meget stort negativt» til «Meget stort positivt»

Tiltakets konsekvens: For hvert utredningstema sammenholdes områdets verdi og tiltakets omfang, jf. «Konsekvensvifta» i håndbok V712.

Samlet vurdering:

Sammenstilling. Til slutt sammenstilles alle konsekvenser i en samlet vurdering. Her vil også tema som bearbejdes i «Virkninger av planforslaget» inngå i helhetsvurderingen. Eventuelle avbøtende tiltak vurderes og foreslås.

Figuren viser konsekvensvifta (kilde: Statens Vegvesen. Håndbok V712)

Anleggsperioden skal også omtales.

Risiko og sårbarhetsanalyse

Det vil bli utført risiko- og sårbarhetsanalyser, jfr. håndbok 712.

Tema som skal behandles

I tillegg til de særskilte utredningstemaer som er beskrevet under prissatte konsekvenser og ikke-prissatte konsekvenser, er det behov for en nærmere vurdering og beskrivelse av en rekke andre problemstillinger. Disse temaene vil ikke bli underlagt en konsekvensutredning, men drøftet og ivaretatt gjennom utarbeidelse av planbeskrivelsen. Aktuelle temaer er blant annet følgende: transportnæringen, sykling og gåing, nærmiljø og friluftsliv og turisme.

7 PLANPROSESS OG MEDVIRKNING

Planprosess

Planforslaget skal i neste fase utarbeides utfra resultat av konsekvensutredninger, både ikke prissatte og prissatte konsekvenser, samt at en silingsrapport vil inngå i planprogrammet. Forslag til planprogram sendes på høring til berørte myndigheter og interesseorganisasjoner og legges ut til offentlig ettersyn. Dette gjøres samtidig som det varsles planoppstart. Frist for uttalelsene til planprogram og varsel om oppstart skal være minst 6 uker.

Nordreisa og Kvænangen kommune fastsetter planprogrammet for planarbeidet for den delen som er innenfor egen kommune.

Statens vegvesen utarbeider konsekvensutredning i tråd med fastsatt planprogram. Konsekvensutredningen skal være tilpasset plannivået og være relevant i forhold til de beslutninger som skal tas. Planforslaget med konsekvensutredning skal beskrive virkninger av tiltaket for miljøet og samfunnet. Virkninger av planen som helhet skal også inngå i vurdering av konsekvensene.

Etter hvert skal områdereguleringsplan med konsekvensutredning legges ut til offentlig ettersyn av Statens vegvesen med minimum i 6 ukers frist til å gi uttalelse. Områderegulering for strekningen vil fokusere på detaljerte løsninger for den delen som prioriteres, mens det vil bli stilt krav til ytterligere planlegging av de deler som ikke prioriteres. Planforslaget vedtas endelig av kommunestyret i de to berørte kommunene.

Medvirkning

Planprogrammet og regelverket for konsekvensutredninger sikrer at man i plansaker får en bred medvirkning i hele planprosessen. Gjennom høring av planprogrammet med silingsrapport gis det anledning til å komme med innspill som er viktige og om skal utredes, og den videre saksgang hvor det endelige planforslaget med tilhørende konsekvensutredning skal behandles.

Det er lagt opp til et åpent informasjonsmøte i forbindelse med varsel om oppstart av planarbeidet og åpent møte under høringen av planforslaget.

Informasjon om prosjektet og aktuelle dokumenter legges fortløpende ut på vår nettside [Vegprosjekter - vegvesen.no](http://vegvesen.no). Informasjon om prosjektet ligger også på kommunen sine nettsider.

- Vegvesenet varsler oppstart og legger ut planprogrammet på høring.
- Vegvesenet merknadsbehandler planprogrammet, i samarbeid med kommunene
- Nordreisa og Kvæningen kommune fastsetter planprogrammet
- Vegvesenet utarbeider forslag til områdereguleringsplan
- Statens vegvesen legger forslag til områderegulering ut på offentlig ettersyn
- Vegvesenet merknadsbehandler forslag til områdereguleringen, i samarbeid med kommunene
- Kommunestyret i Nordreisa og Kvæningen kommune vedtar områdereguleringen

Statens vegvesen har som tiltakshaver hovedansvaret for utarbeidelsen av reguleringsplanen og vil sammen med kommunene stå som hovedansvarlig for informasjon om planarbeidet. Gjennom informasjonsarbeidet ønsker man å oppnå lokal medvirkning i planarbeidet.

8. Forhåndsmerknader til varsel om oppstart og planprogram for områderegulering – E6 Kvænanngsfjellet

Varsel om oppstart og forslag til planprogram ble sendt ut 26.januar 2016 med høringsfrist til 7.mars 2016.

Dette er forhåndsmerknader innkommet til SVV innen 7.mars 2016. Det tas forbehold om merknader som ikke har kommet fram i tide pga. postgang.

Mottatt 25.1.2016:

Fellesuttalelse fra Nordreisa formannskap - Rassikring Mettevoll

Utvalg: Nordreisa formannskap

Dato: 21.01.2016

Uttalelsene fra formannskapsmøtet:

Behandling:

Ordfører Øyvind Evanger (AP) fremmet følgende forslag til fellesuttalelse fra Nordreisa formannskap:

Vedtak:

Rassikring Mettevoll

På strekningen Mettevoll – Øvergård er det flere boliger som er rasutsatt, og et langt større antall personer kan bli isolert som følge av at ras stenger Fv. 360 som fører opp Oksfjorddalen. Senest 9.januar 2016 gikk det snøras i området. Og befolkningen har i de senere år vært evakuert flere ganger på grunn av rasfare.

Ofte blir også E6 stengt på grunn av rasfare fra Mettevoll lia. Denne stengningen berører disse beboerne, som da lever i utrygghet selv om stengning av europavegen ikke alltid fører til evakuering av husstandene. Statens vegvesen har startet planlegging av ny E6 trase forbi dette området.

NVE er det statlige organet som er satt til å ivareta forvaltningsoppgavene innenfor skredforebygning og er i den måte statlig fagmyndighet på området.

I lys av Statens vegvesens planleggingsarbeid, vil Nordreisa kommune oppfordre NVE å gjøre en utredning på rassikring av boliger og Fv. 360 i samme område. Målsetningen er å eventuelt gjøre tiltak samtidig med at vegvesenet sikrer E6.

Med vennlig hilsen

Øyvind Evanger Ordfører

Statens vegvesen tar innspillet til orientering.

Fra: Irene Sandnes <irene.sandnes@ramboll.no>
Sendt: 11. februar 2016 11:41
Til: Firmapost-nord
Kopi: Mariann Sandnes (Mariann.Sandnes@innovasjonorge.no); arnulf@live.no
Emne: Oppstart områderegulering E6 Kvænanngsfjellet. Innspill.
Vedlegg: Innspill kommunedelplan Kvænanng fra Sandnes.pdf; Møtereferat 20150410 Sandnes.docx

Viser til annonsert oppstart av områderegulering for E6 Kvænanngsfjellet.

På vegne av grunneiere for gnr/bnr 39/3 oversendes kopi av innspill vi tidligere har oversendt til Kvænanng kommune i forbindelse med utarbeidelse av ny kommunedelplan. Vi ber dere ta dette med i deres videre planlegging av ny trase over fjellet.

Videre vil vi vise til tidligere avholdt møte mellom Statens Vegvesen, Clemens kraft og oss vedr våre planer om utbygging av småkraftverk i Sandneselva (ref vedlagte møtereferat). Planen har fått konsesjon av NVE, og det bes hensyntatt i planleggingen av vegen i dette området.

Statens vegvesen tar innspillet til orientering og tar det med oss videre i planleggingen.

Fra: Sørstraumen servicekontor <servkont@online.no>

Sendt: 17. desember 2015 13:59

Til: Firmapost-nord

Emne: Prosjekt Kvænanngsfjellet

Hei,

I anledning at Kvænanngsfjellet blir utbedret, så vil jeg komme med et forslag at det blir satt opp en infotavle og/eller en skjerm ved/på Sørstraumen Handel. Ved stengt fjellovergang kan det fort bli lange køer ved bom og trafikale problemer. Brøytebil som skal snu ved bommen får ofte problemer, om det da er informasjon ved Sørstraumen Handel vil flere stoppe her og vente og dermed skape mindre kø.

Med hilsen

Geir-M Olsen

Sørstraumen Handel AS

77769910

Statens vegvesen tar innspillet til orientering og vil vurdere infotavle ved Sørstraumen handel.

Mottatt: 25.1.2016

NLF Troms/Finmark/Nordland regionsjef <troms@lastebil.no>

Høringssvar planprogram for E6 Kvænangsfjellet
Norges Lastebileier-Forbund (NLF) region 7 Nordland, Troms og Finnmark har behandlet planprogrammet og vurdert de tilrådte alternativene 2 og 4.

Sett fra vårt ståsted vil alternativ 2 med 3 tunneller og utbedret vei på strekningene Oksfjordhamn-Mettevollia og Rakkenes Karvik gi en regularitet over Kvænangsfjellet som er tilfredsstillende. Alternativ 4 med en lang tunnel er for transportnæringen det mest optimale.

NLF mener allikevel at hensyn til muligheten for en hurtigere etappevis utbygging hvor tunnelen gjennom Malingsfjellet blir detaljregulert allerede nå veier så pass tungt at vi ønsker å støtte oss til Statens vegvesen sin anbefaling.

Vi ønsker å påpeke at alle etapper av utbyggingen må sikres i rulleringen av NTP slik at stenginger av veien på grunn av rasfare ved Mettevollia og Rakkenes unngås.

Med vennlig hilsen
Norges Lastebileier-Forbund

Odd-Hugo Pedersen
Regionsjef

Statens vegvesen tar til orientering at NLF støtter vegvesenets anbefaling om alternativ 2.

Nordreisa kommune

Arkivsaknr: 2016/165-3
Arkiv: L12
Saksbehandler: Hanne
Henriksen
Dato: 15.02.2016

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
11/16	Nordreisa miljø-, plan og utviklingsutvalg	3.3.2016

Varsel om oppstart - Områderegulering E6 Kvænanngsfjellet på strekningen Oksfjordhamn-Karvik

Henvisning til lovverk: Plan- og bygningsloven

Vedlegg

- 1 Varsel om oppstart av områderegulering for E6 over Kvænanngsfjellet og forslag til planprogram
- 2 Planprogram for E6 Kvænanngsfjellet
- 3 Silingsrapport E6 Kvænanngsfjellet
- 4 Kvænanngsfjellet-planområde

Saksprotokoll i Nordreisa miljø-, plan- og utviklingsutvalg – 3.3.2016

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Nordreisa kommune har ingen merknader til planprogrammet for områdereguleringen.

Til varsel om oppstart har vi følgende innspill: Nordreisa kommune ber Statens vegvesen vurdere om masser fra de planlagte tunnelene kan benyttes til skredsikring av bebyggelsen i Mettevollia, hvilke områder som er best egnet til å etablere skredsikringstiltak på og regulere inn skredsikringstiltak i planen.

Statens vegvesen tar til orientering at Nordreisa kommune støtter vegvesenets anbefaling om alternativ 2.

TROMS fylkeskommune

ROMSSA fylkkasuohkan

Mottatt 8.3.2016

SVAR - VARSEL OM OPPSTART AV OMRÅDEREGULERING FOR E6 OVER KVÆNANGSFJELLET OG FORSLAG TIL PLANPROGRAM

Fylkeskommunen skal som regional planmyndighet veilede og bistå kommunene i deres planleggingsoppgaver. Fylkeskommunen har etter folkehelseloven også et folkehelseansvar innenfor sine sektorer. Fylkeskommunens innsigelseskompetanse i plansaker etter plan- og bygningsloven inkluderer kulturminne-, kulturmiljø- og landskapshensyn, friluftsliv, samordnet areal- og transportplanlegging, kjøpesenter, regional plan eller planstrategi, barn og unges interesser, universell utforming, fylkesveger og havbruksinteresser/akvakultur.

Statens Vegvesen har den 25.01.2016 i samarbeid med Nordreisa og Kvæningen kommuner sendt ut varsel om oppstart for områderegulering for E6 over Kvænangsfjellet. I utsendelsen inngår også forslag til planprogram med høringsfrist 7.mars 2016. Planavdelingen hos stabssjefen gir her en samordnet uttalelse fra fylkeskommunen på vegne av våre ulike fagetater.

Troms fylkeskommune ser svært positivt på at planprosessen for en bedret regularitet over Kvænangsfjellet nå er startet opp.

E6 binder sammen landsdelen og vekstregionene i nord. Funksjonelle omkjøringer nord-sør er det få eller ingen av. Den gjeldene strekningen over Kvænangsfjellet er i dag en av de største flaskehalsene på riksvegnettet i Troms – med ekstrem omkjøring via Finland. Strekningen er en logistisk propp som det haster med å få åpnet.

Regulariteten er svært dårlig på strekningen som er svært værutsatt og dels skredfarlig. Usikkerheten dette gir for hvorvidt hovedferdselsåren er fremkommelig innebærer en hemsko for god regional utvikling av Nord-Troms. Fremkommeligheten for personer og gods må bli bedre. Blant annet vil ferdigstilling av dette prosjektet kunne gjøre at Alta lufthavn blir et godt alternativ for befolkningen også sør for Kvænangsfjellet som i dag bruker Tromsø lufthavn til tross for lengre reiseveg.

En voksende sjømatnæring nord for Kvænangsfjellet bruker i dag eksportrutene på Rv 93 mot grense Finland og i liten grad bil til baneløsning på E 6 til Narvik – slik svært mye av øvrig sjømatgods gjør. Årsaken er bl.a. regularitetsutfordringen og omkjøringsproblematikken på E6 Kvænangsfjellet.

Innspill:

I det følgende gir vi innspill til planprogrammet og det videre planarbeidet knyttet til ulike tema som har interesse for fylkeskommunen. Vi viser også til møte i regionalt planforum Troms 18. februar 2016, der prosjektet ble presentert og drøftet. Referat fra møtet vedlegges.

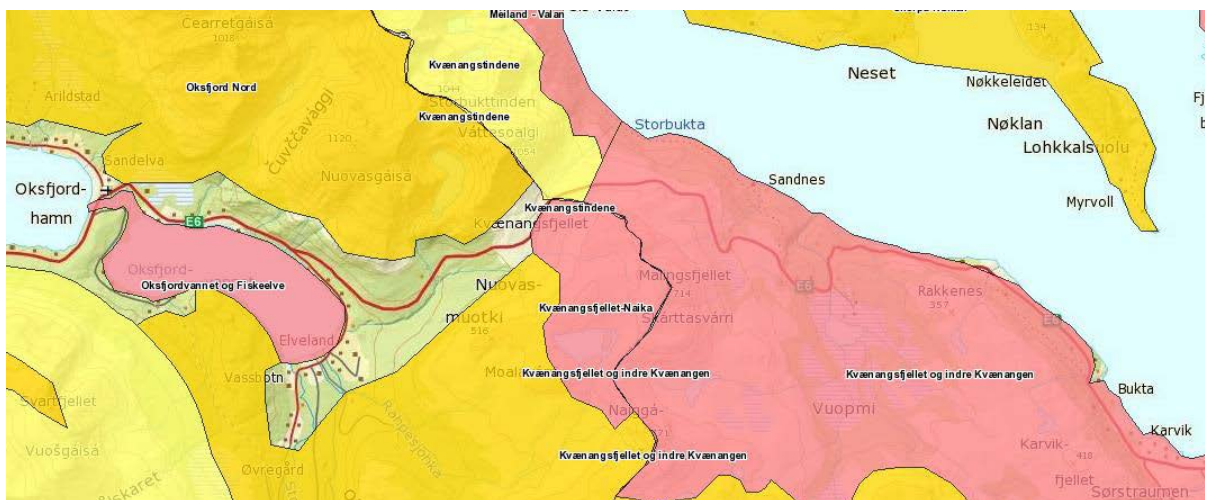
Generelt til planprogrammet:

Sammen med silingsrapporten gir planprogrammet god bakgrunnsinformasjon, og oppgaver i planarbeidet er greit presentert. Vi savner en mer tydelig framdriftsplan. Utredningsprogrammet (kap. 5) omfatter de tema som er relevante, men kunne med fordel sagt mer om viktige problemstillinger som skal vurderes under hvert utredningstema. Se innspill i avsnittene under.

Friluftsliv og folkehelse:

I Kvæningen og Nordreisa kommuner er det blitt gjennomført en kartlegging og verdsetting av friluftsområder i tråd med Miljødirektoratets håndbok DN-håndbok 25, 2004: Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder. Arbeidet ble initiert av Troms fylkeskommune og ble gjennomført i samarbeid med kommunen, frivillige

organisasjoner og ressurspersoner. Kartleggingen viser områdets verdi for friluftsliv, og er en ren friluftslivsfaglig kartlegging. Alle har tilgang til dataene på www.tromsatlas.no (etterhvert på Naturbase.no) og de kan brukes som beslutningsgrunnlag i arealplanarbeidet. Utsnittet under viser at det i planområdet er svært viktige (røde) områder for friluftsliv som må tas hensyn til.

De to alternativene, i kombinasjon med bruk av gammel vei gir god tilgang til bruk av naturen i området. Det må tas hensyn til og settes av plass for avkjøringer og parkeringsplasser slik at bruk av utmarka og turområdene kan skje på en trafikksikker måte.

I et folkehelseperspektiv er vi også opptatt av at tiltaket ikke gir økte støy- eller støvplager for de som bor nær traseen, og at planen angir trafikksikre løsninger. Vi forventer også at tiltaket bidrar positivt til forhold for gående, samt bruk av sykkel og kollektivtransport i det aktuelle området.

Turisme - Bruk av «gammel E6» - reiseopplevelse:

Tross sine utfordringer vinterstid, er dagens veg over Kvænangsfjellet et høydepunkt hva angår naturopplevelse. Dette gjelder både for syklende og bilister som skal over fjellet og for nordlysturister og friluftsfolk som oppsøker området. En form for opprettholdelse av eksisterende vegtrase har derfor en udiskutabel verdi, og det er positivt at dette er med som utredningstema. Tilrettelegging for bruk av Gildetun, samt for ulike trafikantgrupper gjennom året (sykkel/fotgjengere/biler), trafikksikkerhet og standard, betydning som backup ved stengte tunneler samt framtidig forvaltning er forhold som må utredes i planarbeidet.

Tilpasning til/konflikt med eksisterende bygg/infrastruktur

Planprogrammet synliggjør i liten grad utfordringer knyttet til ev. omlegginger der det er eksisterende bebyggelse. Det framgår f.eks. ikke om det knyttet til standardheving langs Oksfjordvannet/ i Oksfjordhamn eller Kårvik kan bli nødvendig med endringer i trase og i hvilken grad dette ev. vil berøre de som bor der. Vi antar at problemstillingene inngår i utredningsprogrammet (nærmiljø) og dette må tas spesielt høyde for når det gjelder framdrift/rom for deltakelse i planprosessen.

Kulturminner/-miljø:

Planprogrammet er generelt svært kortfattet med få problemstillinger knyttet til de enkelte utredningstema. En del av temaene er likevel bredere omtalt i silingsrapporten. Dette gjelder imidlertid ikke for temaet Kulturmiljø (Kulturminner og kulturmiljø i silingsrapporten). Her er det kun vist til noen mindre undersøkelser fra Sametingets side. Vi gjør oppmerksom på at det er stort potensial for funn av automatisk fredete kulturminner fra alle tidsepoker, og dessuten potensial for krigsminner, i flere av de berørte områdene, og at Troms fylkeskommune er forvaltningsmyndighet på lik linje med Sametinget. Kulturminner og kulturmiljø må gis nødvendig plass i utredningene som skal gi grunnlag for veiplanen.

Ut fra kartet kan vi allerede nå si at det later til å være kjente kulturminner innenfor avgrensingen i Oksfjordhamn, ved Oksfjordvannet og Rakkenes. Her er også potensiale for å kunne påvise hittil ukjente automatisk freda

kulturminner. Det er imidlertid også stort potensial for hittil ukjente kulturminner langs andre deler av traséforslagene.

Vi må gjennomføre en befaring i planområdet for å kunne vurdere tiltakets virkning på fredete kulturminner og landskap, jf Kulturminnelovens §9. Planområdet er stort, men kartgrunnlaget er ikke det beste. I den forbindelse ber vi om å få tilsendt bedre kartmateriale for å kunne planlegge undersøkelsene og sette opp et budsjett, jf KML §10. Kartene bør enten vise det totale planområdet, dersom dette er fastsatt, eller aktuelle trasealternativ med korridorer i nødvendig bredde på begge sider av midtlinjen, jf undersøkelsesområdene som ble levert i forbindelse med feltarbeidet på Hålogalandsveien. Riggområder, massedeponier, midlertidige tilførsels- og omleggingsveier osv må være omfattet av kartene vi får tilsendt, da dette også er arealer som må undersøkes for kulturminner. Av hensyn til feltarbeidsplanlegging ber vi om snarlig oversendelse, gjerne også som shapefil. Vi tar sikte på å gjennomføre befaringene inneværende feltsesong.

Undersøkelsene vil bli samkjørt med Sametinget.

Avslutning

Vi ønsker lykke til med planarbeidet. Troms fylkeskommune står gjerne til disposisjon ved behov for avklaringer, råd og veiledning underveis. Kontaktperson kulturminner/-miljø: Harald Johnsen, ellers kontakt planavdelingen v/Bjørge Kippersund.

Vi ønsker dere også velkommen til å legge fram saken på nytt i planforum, fortrinnsvis før planforslaget er ferdigstilt. Dette kan være en nyttig arena for større planer som denne som berører flere interesser. Mer informasjon om regionalt planforum fins på <http://>

Statens vegvesen tar til orientering innspillene fra Troms Fylkeskommune. Vi vil i reguleringsplanen se nærmere på de punkt som fylkeskommunen har vektlagt.

Saksbehandler
Lone Alien Høgda

Telefon
776422136

Vår dato
07.03.2016
Deres dato
19.02.2016

Vår ref.
2016/1349 - 3
Deres ref.

Arkivkode
421.4

Innspill til varsel om oppstart for områderegulering og høring av planprogram for E6 over Kvænangsfjellet Oksfjordhamn – Karvik

Fylkesmannen viser til ovennevnte sak med høringsfrist 7. mars 2016. Formålet med reguleringsplanen er en omlegging av E6 over Kvænangsfjellet. Planforslaget er et samarbeid mellom Kvænangen og Nordreisa kommune. Tiltaket har vært presentert i planforum 18. februar 2016

Planen går inn i Fylkesmannens «Innsigelsesprosjekt». Ordningen gir Fylkesmannen fullmakt til å samordne og eventuelt avskjære innsigelser fra statlige myndigheter.

Plan og bygningsloven gir som utgangspunkt kommunen myndighet til å bestemme arealbruken innen sitt geografiske område forutsatt at dette skjer etter lovens bestemmelser og i tråd med retningslinjer som er gitt av nasjonale og regionale myndigheter. Vi viser for øvrig til:

- Retningslinjer for bruk av innsigelse og klage på kommunal arealdisponering som dere finner her: Fylkesmannen i Troms - Retningslinjer for bruk av innsigelse og klage på kommunal arealdisponering
- Kommuneplanens arealdel for Kvænangen kommune
- Kommuneplanens arealdel for Nordreisa kommune

FAGLIGE RÅD:

Hensynet til Landbruk:

Under punkt 5 om Utredninger og silingsrapport presenteres en tabell som viser en oversikt over tema som skal konsekvensutredes og de tema som skal belyses i planen. Vi savner et punkt som redegjør for konsekvenser for landbruk, skogbruk og beitedyr som tema til belysning (arealkvalitet, bevaring av dyrka mark, beitedyr, underganger på tvers for passasjer for beitedyr). På begge sider av veien finner vi både innmark og innmarksbeite.

Fylkesmannen mener det er viktig å ha fokus på arealeffektive løsninger som på best mulig måte ivaretar landbruksinteressene i den videre prosessen og utbygging. I denne forbindelse en nøye vurdering av lokalisering for areal til rigg og anleggsområder.

Hensynet til reindrift:

Det er positivt at begge forslag (alternativ 2 og 4) skal konsekvensutredes. Dette vil sikre at reindriftsnæringens interesser blir ivaretatt. Her bør Statens vegvesen i tillegg ha en tett oppfølging med reinbeitedistrikt 35 - Fávrosorda, som er direkte berørt av E6 over Kvænangsfjellet. De bør ha klar strategi med hvordan utbyggingen (når den tid kommer) skal skje i tid og rom som best mulig hensyntar de ulike beitebruksmønstre distriktet har på sommerbeite.

Traseforslag: Avhengig av hvilke to tunellalternativer man ender opp med, er det mest hensiktsmessig at traseen utenom tunneller følger dagens E6 i størst mulig grad. Dette vil redusere ytterligere tap av beiteland. Begge forslag med tunell vil redusere forstyrrelser ovenfor reindrifta sett i forhold til dagens E6. Forslag 4. vil være det aller beste alternativet for reindrifta. Alternativ 2, med tre tunneller, vil være mer forstyrrende. Da vil Eidelvdalen mellom tunellene ved Tverrelva og Malingsfjellet-vest, samt Sandnesdalen mellom tunellene Rakkenes og Malingsfjellet-øst fortsatt ha trafikk.

En trase som sikrer flest mulige interesser, er trolig en kombinasjon av tunellalternativ 2. og 4. Et mulig kompromissforslag vil være to tunneller, en gjennom Rakkenesura som foreslått i alt. 2., og en sammenhengende

tunell gjennom Malingsfjellet ved Storsvingen helt frem til Mettevollia (ikke to tunneller mellom nevnte område, slik som alternativ 2 beskriver, men kun ett). I forhold til alternativ 4. vil man sikrer kortere blindveg til Gildetun og allmennhetens muligheter til å bruke Kvæangsfjellet til rekreasjon bevares, samtidig som forstyrrelser ovenfor reindriften begrenses ytterligere sett i forhold til tre tunneller.

Avbøtende tiltak:

Dersom deler av dagens E6 trase skal tas ut, bør man fjerne asfalt og masseoppbygning langs trase for mest mulig tilbakeføring av terrenget til opprinnelig tilstand. Dersom eksisterende trase utenom den nye E6 skal være sommeråpen (som gruset stil, sykkelveg eller alternativ rute for MC), bør oppbygningen av vegen senkes slik at veien går mer i ett med terrenget. Man bør også i størst mulig grad fjerne rekkverk og snøskjerm. Disse tiltak vil redusere den barrieren veien utgjør for reines naturlige trekk over området.

Utfordring med rein i tunell er en kjent sak. Rein (særlig okserein) står i tunnelmunningen for å kjøle seg ned i de perioder heten får reinen til å søke kalde områder (balgat). Kjente eksempler er blant annet Skarbergtunellen i Porsanger kommune og Stállogárgutunnelen på Kvaløya/Fálá i Hammerfest kommune. Her har ferist i tradisjonell og elektrisk form ikke fungert. Heller ikke alarmdur eller inngjerding mellom ferist har hindret reinen i å stå i tunnelåpningen. Dette vil helt sikkert bli et problem i tunneller over Kvæangsfjellet også, da E6 går gjennom ett av kjerneområdet for okserein. Man bør ha en plan på tiltak som skal hindre reinen i å bruke tunnelmunningen til avkjøling. Ett tiltak som trolig vil fungere bedre enn ferist, er å lage en sidetunell med egen utgang der reinen kan stå å kjøle seg ned uten at vegtrafikken hindres. Da bør en sideåpning ha samme grad av kald luft som hovedåpningen. Dersom reinen får et like kjølig alternativ til selve tunnelmunningen, vil den nok velge det området der den forstyrres minst. En slik sidetunellåpning vil redusere faren for reinpåkjørslar og ulykker betraktelig.

Fylkesmannen har utover dette ingen vesentlige merknader til planarbeidet. Vi imøteser nærmere kontakt med Statens vegvesen om det videre arbeidet med reguleringsplanarbeidet for omlegging av E6 over Kvæangsfjellet.

Statens vegvesen tar til orientering Fylkesmannens merknader. Vi vil i reguleringsplanen se nærmere på de punkt som Fylkesmannen har vektlagt.

Når det gjelder reindrift spesielt vil konsekvensutredningene også vurdere avbøtende tiltak for de ulike alternativer.

Mottatt 7.mars 2016

VISER TIL FOLKEMØTE PÅ SØRSTRAUMEN I KVÆANGSHAGEN VERDDE, dato 23.02.2016

Her kom det fram forslag fra Svein Tømmerbuk om bygging av tunell igjennom Kvæangsfjellet.

Forslag: Alternativ 1, hel tunell

- * 2 tunneller, en i hver kjøre retning, her bør det brukes Fullprofil maskin.
- * På grunn av mini malt med sikringsarbeid.
- * Brann i tunell vil ikke være noen fare, luftstrøm i kjøre retningen, hvor eventuell røyk vil bli ført bort.
- * Møte ulykker er uaktuelt.
- * Ved reparasjon i tunell vil løp 2 kunne lys reguleres.
- * Unødvendig med omkjørings vei.
- * Vinter vedlikehold må kunne kuttet, (brøyting).
- * Erstatning til Reindriften er på kr.0 (null)
- * Berøring av fortidsminner kr.0 (null)

Når alt er fra trukket er dette det beste alternativet.

Statens vegvesen tar innspillet til orientering.

Innspill og varsel om befarings vedrørende regulering E6 over Kvænangsfjellet

Vi viser til deres e-post sendt 26.01.2016.

Planarbeidets forhold til samiske interesser

Et viktig hensyn som skal ivaretas i planleggingen etter plan- og bygningsloven (pbl.) er å sikre *naturgrunnet for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv*, jf. pbl. § 3-1. Denne bestemmelsen utfyller lovens formålparagraf for plansystemet spesielt. Bestemmelsen er derfor også av betydning ved tolking av lovens øvrige bestemmelser.

Sametinget er i loven pålagt plikten å bistå i planleggingen når den berører saker av betydning for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv, jf. pbl. § 3-2. Sametingets plikt til å delta i planleggingen innebærer også en rett etter loven til å kunne reise innsigelse til arealplaner og å bringe regionale planer inn for departementet dersom saker av vesentlig betydning for samisk kultur eller næringsutøvelse ikke er tilstrekkelig ivaretatt, jf. pbl. §§ 5-4 og 8-4.

Hensyn til naturgrunnet for samisk kultur - reindrift

Kvænangsfjellet er sommerbeite for reinbeitedistrikt 35 Fávrosorda. Sametinget registrerer at konsekvenser til reindrift ikke er med i utkastet til planprogram. Dette til tross for at i siliingsrapporten kapittel 13 Reindrift slås det fast at temaet skal konsekvensutredes i neste planfase.

Vi ber om at tema reindrift tas inn under ikke-prissatte konsekvenser. Vi ber om at Statens vegvesen utarbeider konsekvensutredningen i tett dialog med det berørte reinbeitedistriktet. Vi minner om Lovkommentaren til plan- og bygningsloven §3-1 c) der det understrekes at hvor reindriftingsinteresser blir berørt, skal de samlede effektene av planer og tiltak innenfor det enkelte reinbeitedistriktet vurderes.

Planens forhold til samiske kulturminner

Tidligere er deler av delstrekning 2 over Malingsfjellet langs dagens E6 befart av Sametinget jf. vår rapport fra denne befarings. Vi ber om at kulturminnene i Sametingets rapport blir lagt inn som hensynssoner i ferdig plan og synliggjøres i plankart. Kulturmiljøet ved Storsvingen har viktig kulturhistorisk verneverdi. Delstrekning 1 og 3 er ikke befart og må dermed avklares for eventuelle kulturminner i felt. Det er også en god del gamle registreringer innenfor områdeavgrensingen som har usikker geometri/kartfesting og som dermed må kontrolleres.

Forslaget er å anse som et større offentlig tiltak som i henhold til Lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) §§ 9 og 10 utløser undersøkelsesplikt og påfører tiltakshaver utgiftene ved kulturminneforvaltningens befarings. Kostnadene er i henhold til Klima- og miljødepartementets retningslinjer for budsjettering av arkeologiske registreringer.

Vi beregner å bruke 165 timer i felt, samt 45 timer for- og etterarbeid. Den totale prisen på vår befarings blir kr. 251 850,- Se vedlagte budsjett. Dersom det ikke blir gjort naturvitenskapelige analyser (14C), påløper det ikke kostnader for disse. Vi understreker at dette er øvre grense for utgifter.

En befarings med påfølgende uttalelse kan ikke foretas før vi har mottatt en skriftlig aksept av vårt budsjettoverslag fra tiltakshaver. Vedlagt brev til Statens vegvesen følger betalingsaksept som bes returnert i underskrevet stand.

Tiltaket kan ikke begynne før vår endelige uttalelse foreligger.

Hvis søknaden skulle bli trukket ber vi om å få beskjed om dette slik at vi kan avlyse befaringsen. Dersom mulig ber vi Statens vegvesen gjøre grunneiere innenfor planområdet oppmerksom på kulturminneforvaltningens befarings før årets feltsesong starter.

Vi gjør forøvrig oppmerksom på at denne uttalelsen bare gjelder Sametinget, og viser til egen uttalelse fra Troms fylkeskommune.

Dearvvuođaiguin/Med hilsen

Andreas Stångberg
fagajodiheddji / fagleder

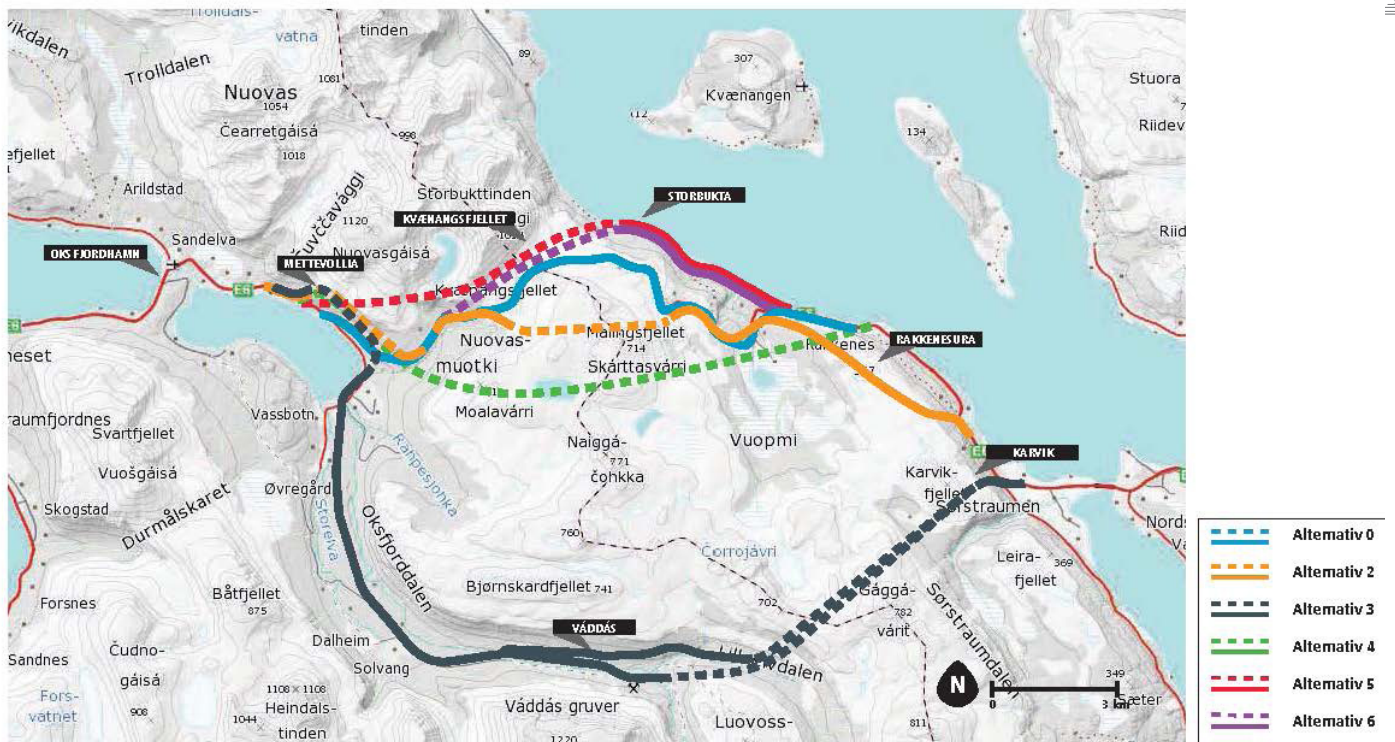

André Nilsen
ráđđeaddi/rådgiver

Statens vegvesen tar til orientering Sametingets merknader.

Når det gjelder reindrift spesielt er konsekvensutredning omtalt på side 6 og denne vil bli i samarbeid med reinbeitedistrikt 35 Fávrosorda, der også avbøtende tiltak for de ulike alternativer vil bli vurdert.

Silingsrapport

E6 Kvænanngsfjellet

Oksfjordhamn - Karvik

Nordreisa og Kvænan kommuner

Forord

Denne rapporten beskriver alle alternativ som er vurdert med prissatte konsekvenser, grad av måloppnåelse og ikke-prissatte konsekvenser.

Et forprosjekt utarbeidet i 2012 omtalte hvilke alternative løsninger som kan iverksettes for å øke regulariteten og trafiksikkerheten på E6 over Kvæangsfjellet på lang sikt. Denne silingsrapporten er basert på ovennevnte forprosjekt.

Med bakgrunn i forprosjektet, anbefaler silingsrapporten hvilke alternativer som bør konsekvensutredes. Målet med denne fasen er å forkaste alternativer som det ikke er formålstjenlig å ta med i videre vurdering, slik at man står igjen med realistiske alternativ for videre planlegging.

Silingsnotatet er vedlegg til planprogrammet. Det skal legges fram for politisk behandling i Nordreisa og Kvæningen kommune når planprogrammet fastsettes.

Silingsrapporten er basert på Statens vegvesen Region nord sine vurderinger.

1	Sammendrag.....	3
2	Innledning.....	4
3	Vegstandard og utforming	6
4	Oversikt over vurderte alternativ	7
5	Geologi og geoteknikk	9
6	Geoteknikk.....	11
7	Skred og drivsnø	12
8	Elektro	16
9	Landskapsbilde	17
10	Naturmangfold.....	22
11	Kulturminner og kulturmiljø.....	26
12	Friluftsliv	26
13	Reindrift.....	27
14	Naturmangfoldloven	27
15	Prissatte tema	29
16	Ikke prissatte tema	30
17	Måloppnåelse.....	30
18	Samlet vurdering.....	31
19	Konklusjon.....	37

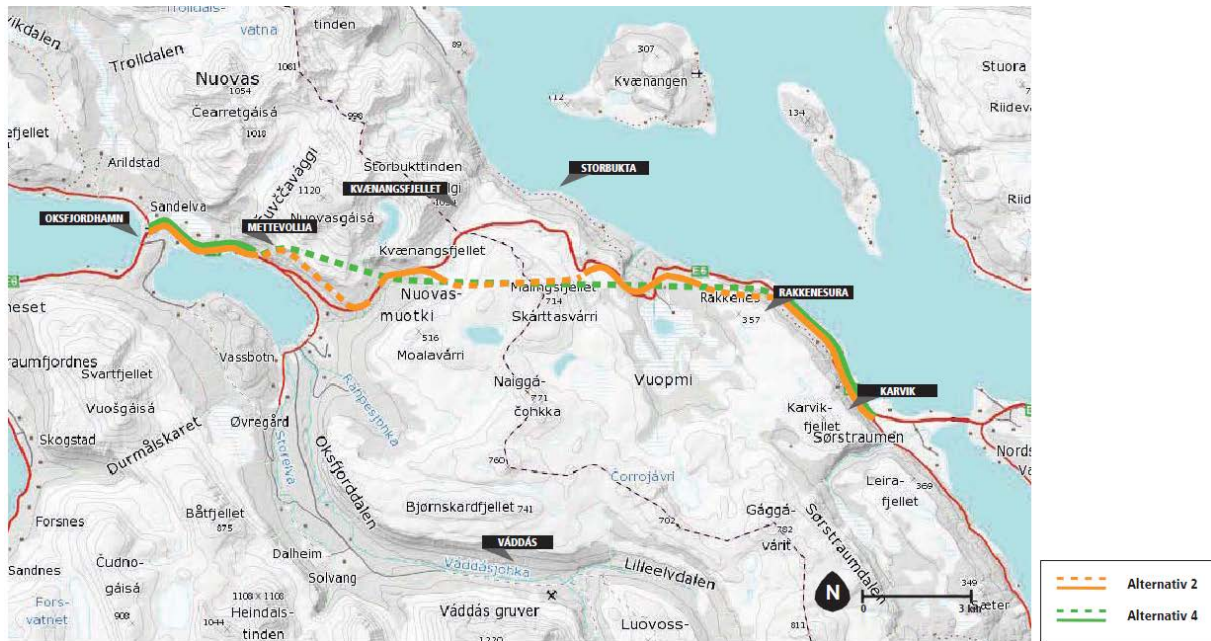
1 Sammendrag

Dette dokumentet er en silingsrapport av ulike alternativ for en langsiktig løsning for E6 over Kvænangsfjellet. Silingsrapporten danner utgangspunkt for de alternativ Statens vegvesen (SVV) anbefaler å konsekvensutrede samt planlegge videre.

Vegen vil ha dimensjoneringsklasse H3 som er en nasjonal hovedveg.

Dimensjonerende fartsgrense er 90 km/t og vegbredde er 8,5m. Vegens bærekraft blir beregnet etter en gjennomsnittlig døgntrafikk på 570 kjøretøy pr år (ÅDT). Valgt tunnelprofil er T9,5 (tunnelbredde). SVV anbefaler å opprettholde dagens veg over fjellet og drifte/vedlikeholde den for syklende og gående (perioden mai–oktober), samt adkomst til Gildetun.

Statens vegvesen anbefaler å konsekvensutrede alternativ 2 og alternativ 4 for omlegging av E6 over Kvænangsfjellet. De andre alternativene forkastes.

Figur 1: Anbefalte alternativ

Illustrasjon: Mari Hagen 2015

- Alternativ 2 (oransje trasé) består av 3 tunneler: Mettevollia, Malingsfjellet og Rakkenes. På strekningen Oksfjordhamn–Karvik vil vegen utenom tunnelene oppgraderes til H3 standard med 8,5 m bredde. Alternativet kan bygges ut etappevis.
- Alternativ 4 (grønn trasé) er lang tunnel gjennom Kvænangsfjellet. Dette alternativet omfatter også oppgradering av E6 på hele strekningen Oksfjordhamn–Karvik som ligger utenfor tunnelen.

2 Innledning

Tidligere utredninger/rapporter/planer er utarbeidet:

- Et forprosjekt utarbeidet i 2012 omtalte hvilke alternative løsninger som kan iverksettes for å øke regulariteten og trafikksikkerheten på E6 over Kvænangsfjellet på lang sikt.
- Rapport om tiltak på E6 Kvænangsfjellet ble utarbeidet juli 2013.
- Reguleringsplan vedtatt 24.6.2015 for tiltak for E6 over Kvænangsfjellet
- Konkurransgrunnlag utarbeidet for tiltak for E6 over Kvænangsfjellet. Disse tiltakene gjennomføres i 2015 og 2016.

Planområdet strekker seg langs dagens E6 fra Oksfjordhamn, (kryss Fylkesveg 359 i Nordreisa kommune) til Karvik, (kryss Fylkesveg 367) i Kvænangen kommune. Dagens veg er ca. 26 km.

Figur 2) Planområde

Illustrasjon: Mari Hagen 2015

Eksisterende E6 over Kvænangsfjellet er en fjellovergang på 402 moh i Troms.

Gjestestua Gildetun ligger på Kvænangsfjellet, og er et overnattings- og spisested i turistsesongen (mai–september). Gjestestua ligger på et utsiktssted hvor mange turister stopper. Like ved Gildetun ligger Statens vegvesen sin brøytestasjon. Denne brukes i vinterhalvåret av vegvesenets entreprenør som drifter vegen. Ved Oksfjordvannet og ca. 6 km innover Oksfjorddalen er det en del bolighus, inkludert noen gårdsbruk og dyrket mark. Videre innover dalen til Váddás går det en skogsvei. Her er det spor etter tidligere gruvedrift. Fjellet er kjerneområde for reindrift, og området er også aktivt brukt til friluftsliv. Terrenget over skoggrensen er sårbart for inngrep.

Figur 3) Turistmålet Gildetun.

Foto: O.A. Helgaas

2.1 Bakgrunn og mål for planprosjektet

E6 over Kvænangsfjellet er den eneste vegen mellom nord og sør. Nærmeste omkjøringsveg er via Finland (Skibotn– Karesuando–Alta).

Vegen er værutsatt, spesielt på vinteren med rasfare og vind som skaper fokksnø og dårlig sikt. Problemene blir forsterket ved at vegen har sterk stigning og mange krappe svinger, som igjen skaper problemer for regulariteten av tyngre kjøretøy.

Figur 4) E6 Kvænangsfjellet: eneste hovedveg mellom nord og sør.

Illustrasjon: Ellbjørg Schultz

Hver vinter må vegen stenges for kortere eller lengre perioder, eller det må innføres kolonnekjøring. Stengning av vegen fører til store negative konsekvenser for ulike næringer, offentlig transport og privat ferdsel.

Periode Vintersesong 1.10–31.5	Midlertidig stengt	Kolonnekjøring
2007–2008	13 ganger (61 timer)	
2008–2009	11 ganger (32 timer)	10 ganger (69 timer)
2009–2010	6 ganger (74 timer)	1 gang (5 timer)
2010–2011	21 ganger (184 timer)	6 ganger (50 timer)
2011–2012	8 ganger	2 ganger
2012–2013	26 ganger	7 ganger
2013–2014	44 ganger (220 timer)	16 ganger (70 timer)
2014–2015	21 ganger (91 timer)	11 ganger (61 timer)

Figur 5) E6 Kvæangsfjellet: stengningsfrekvens Tabell: Vegtrafikksentralen.

Hovedmål

Sikre trygg og framkommelig veg over Kvæangsfjellet hele året. Dette gjelder alle trafikantergrupper.

Effekt mål

Øke regulariteten på fjellovergangen om vinteren.

3 Vegstandard og utforming

Krav til vegens standard og dimensjonering skal være i tråd med Statens vegvesens håndbøker, der de viktigste kriteriene er vegens funksjon, forventet trafikkmengde og dimensjonerende hastighet.

Vegen vil ha dimensjoneringsklasse H3 som er en nasjonal hovedveg med ÅDT (årsdøgntrafikk) under 4000. Fartsgrense er 90 km/t og vegbredde er 8,5m. Tunnelprofil vil bli på T9,5 (tunnelbredde 9,5 m).

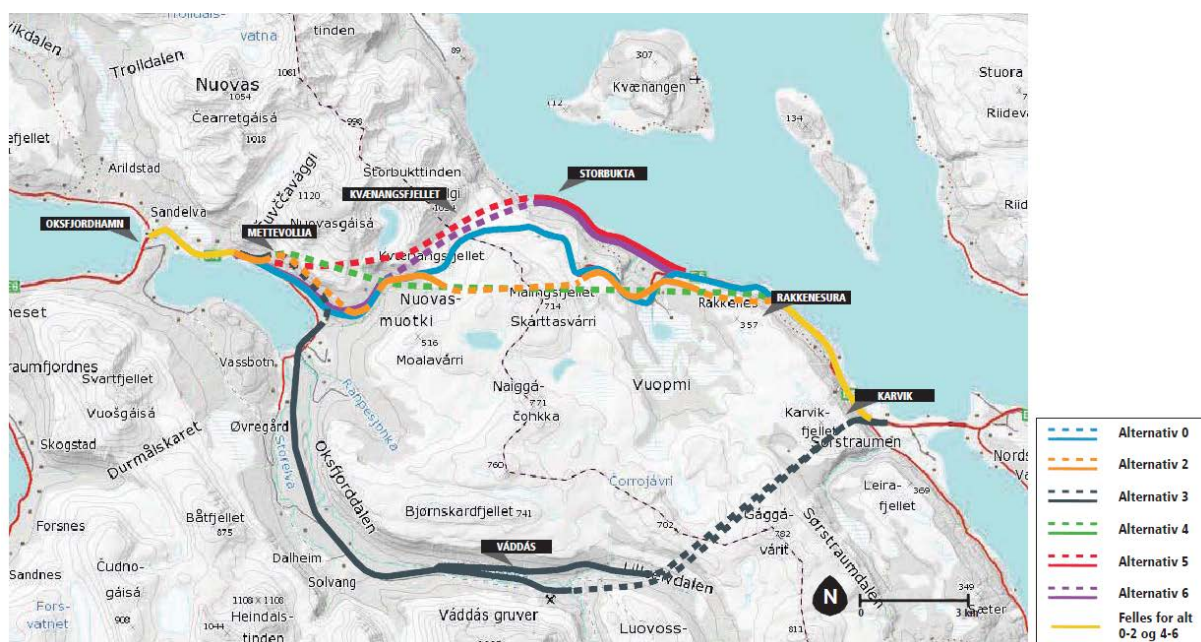
3.1 Løsninger for gående og syklende

Gående og syklende skal ha et godt tilbud og dette skal vurderes for hvert alternativ på reguleringsplannivå. Her må man skille mellom sommer- og vintersesong da det er få vintersyklister på strekningen.

3.2 Drift og vedlikehold

Kostnader ved drift og vedlikehold er vurdert under prissatte tema.

4 Oversikt over vurderte alternativ

Figur 6) skisse av de ulike alternativ.

Illustrasjon: Mari Hagen

I forprosjektet ble dagens veg omtalt som alternativ 1, mens i denne silingsrapporten er dagens veg omtalt som alternativ 0 i tråd med Håndbok V712 Konsekvensutredninger. For ikke å forvirre med ulike tallbenevnelser på alternativene fra forprosjektet og i denne silingsrapporten, så finnes det ikke noe alternativ 1 i denne silingsrapporten.

Alternativ	Beskrivelse	Ny veg	Utbedre eksisterende veg	Tunnel Lengde i meter	Bruer Lengde i meter	Total lengde i meter
0	Eksisterende E6					25 850
2	Oksfjord–Karvik. Standardheving av eksisterende veg Oksfjord–Skogstad og Rakkenes– Karvik. 3 tunneler. 4 bruer	7 800	7 750	2 700 3 450 2 000	20 60 150 300	23 700
2.1	Etappe Mettevollia	1 200	3 300	2 700	20	7 200
2.2	Etappe Malingsfjellet	4 600	200 (Tilkobling)	3 450	60 150	8 250
2.3	Etappe Rakkeneslia	2 000	4 450	2 000	300	8 450

E6 Kvæangsfjellet, langsikt løsning – Silingsrapport

Alternativ	Beskrivelse	Ny veg	Utbedre eksisterende veg	Tunnel Lengde i meter	Bruer Lengde i meter	Total lengde i meter
3	Oksfjord–Váddás–Karvik. Standardheving av eksisterende veg Oksfjord–Mettevollia. Ny veg Mettevollia–Váddás. 2 tunneler 7 bruer	16 500	2 700	2 900 9 400	20 20 100 100 100	31 500
4	Oksfjord–Karvik. Standardheving av eksisterende veg Oksfjord–Skogstad og Rakkenes–Karvik. 1 tunnel, 1 bru	1 400	7200	13400	20	22 000
5	Oksfjord–Storbukt–Karvik Standardheving av eksisterende veg Oksfjord–Skogstad og Klokkarsteinsvingen–Karvik. Ny veg Storbukt–Klokkarsteinsvingen. 1 tunnel 1 bru	5 500	10 600	7 800	450	23 900
6	Oksfjord–Tverrelva–Storbukt–Karvik Standardheving av eksisterende veg Oksfjord–Skogstad og Klokkarsteinsvingen–Karvik. Ny veg Storbukt–Klokkarsteinsvingen. 2 tunneler 2 bruer	5 800	12 700	2 700 4 300	60 450	25 500

Figur 7) tabell med detaljerte data for de ulike alternativ

5 Geologi og geoteknikk

5.1 Geologi

Berggrunnen i området vil trolig medføre normale behov for sikring og tiltak i tilknytning til tunnelåpninger. Det forutsettes tunnelbygging og sikring med normalt tunnelutstyr for norske forhold med harde bergarter. NGUs berggrunnskart viser noe kalkspatmarmor som vil kunne medføre problematikk i tunneldriving.

Løsmassemekktigheten er generelt liten i området, da spesielt på høyfjellet. Bergartene i området varierer fra tette og lite oppsprukne bergarter som kvartsitt til svært oppsprukket glimmerskifer.

Det konkluderes med at det er godt gjennomførbart å bygge alle foreslåtte tunnelalternativer ut fra en geologisk vurdering.

5.2 Alternativ 2: Oksfjordhamn–Karvik med 3 tunneler.

Påhugg Mettevollia (Pålfjellet) vest:

Påhugget er lokalisert i underkant av en berghammer. Det antas at berg påtreffes, men det er foreløpig ikke gjort grunnundersøkelser. NGUs løsmassekart angir tykt morenedekke. Mye vegetasjon observeres i området. I bekkeløpene er det berg i bunnen. Det antas derfor at berg påtreffes innenfor rimelig dybde og at det er løsmassemekktigheten som er styrende for kostnader og teknisk gjennomførbarhet. Skredfare for området må vurderes.

Påhugg Mettevollia (Pålfjellet) øst:

Påhugget er lokalisert i skrånende terreng uten synlig berg. Det vil bli utført grunnboringer som vil påvise dybde til berg. NGUs løsmassekart angir tykt morenedekke. Påhugget vurderes som gjennomførbart. Dersom løsmassemekktigheten er stor vil dette komplisere påhugget.

Påhugg Malingsfjellet vest

Påhugget er lokalisert i område uten synlig berg. Det er registrert et tynt morenedekke på NGUs løsmassekart. Planlagte fjellkontrollboringer vil kunne bekrefte dette. Mulig mindre søkk med større mektighet av løsmasser ved tunnelåpning. Påhugget detaljplanlegges etter at grunnundersøkelser i form av grunnboring og eventuelt seismikk er utført. Påhugget vurderes som gjennomførbart.

Påhugg Malingsfjellet øst

Påhugget er lokalisert i et oversiktlig område med antatt lav løsmasseoverdekning basert på NGUs løsmassekart og observasjoner i dagen. Det oppnås raskt god overdekning. Bergarten i området er registrert som moderat til tett oppsprukket glimmerskifer. Denne kan være tungsprengt og seig, men ingen ting tilsier at påhugget skal by på spesielle utfordringer.

Påhugg Rakkenestunnelen vest

Påhugget er lokalisert i urørt terreng ovenfor dagens veg. Området har registrert tynt torvdekke med mektighet 0,2–0,5m i NGUs løsmassekart. Det er trolig noe større mektighet lokalt i området. Noe synlig berg observeres også. Det er ikke utført noen grunnundersøkelser, men observasjoner ved befaring tyder på at påhugg er gjennomførbart. Noe løsmasser må håndteres. Det ligger en myr ovenfor påhugget som må håndteres.

Påhugg Rakkenestunnelen øst

Påhuggsflaten er lokalisert i foten av en 100m bratt fjellside. Det oppnås svært raskt ønsket overdekning. Nøyaktig detaljering av påhuggsflaten er ikke utført, men det er flere aktuelle steder i området. Det finnes en mindre risiko for steinsprang som må vurderes nøyere. Det kan vært aktuelt med rensk og sikring av fjellsiden.

5.3 Alternativ 3: Oksfjord–Váddás–Karvik

Påhugg Váddás

Svært usikkert påhuggsområde. NGUs løsmassekart angir breavsetning og tykt morenedekke. Mektigheten av løsmassene gjør påhuggsområdet usikkert. Det er ikke befart eller gjort grunnundersøkelser.

Påhugg Karvik (Váddás alternativet)

Påhugget er lokalisert i en større ur med bratt fjellside ovenfor. Det ligger innenfor aktsomhetsområde for både snøskred og steinsprang. Stor og mektig ur uten større mengder mose tyder på mulighet for noe steinsprangaktivitet. Ura vil nødvendigvis måtte fjernes og håndteres.

5.4 Alternativ 4: Oksfjord–Karvik

Påhugg «Tverrelva»

Se påhugg Mettevollia (Pålfjellet) vest.

Påhugg Rakkenes

Se påhugg Rakkenes øst.

5.5 Alternativ 5 og 6: Oksfjord – Storbukt – Karvik:

Påhugg «Tverrelva»

En hammer/rygg ser egnet ut, men avhenger av skredfare ovenfra. Det er ur i underkant av hammeren og mektigheten av denne vil være avgjørende.

Påhugg Storbukta

Påhugget er ikke befart i detalj. Bratt nok for påhugg. Løsmassekart fra NGU viser tynn morene, bart fjell og skredmateriale i aktuelt område. Urmassens mektighet er det viktigste for gjennomførbarhet. Vegens kurvatur inn mot et eventuelt påhugg må sees på, men løses trolig greit med påhugg skrått på lia. Skredfaren må vurderes nøye.

Øvrig veg

Strandsone kan muligens være problematisk å legge vegen i både på grunn av vernebeltet og marine avsetninger. I tillegg er det bratt li over samt noe ur. Kryssing av Sandnesdalen før Rakkenes må sees nærmere på, men det er 20–50 meter høydeforskjell mellom øst og vest for dalen. Trolig kan det bli krevende å få til tilfredsstillende stigning på brua uten store fyllinger/brufeste på den lave siden. Med dette alternativet må det etableres veldig store skjæringer i Klokkarsteinsvingen. Fylling ut mot sjøen på utsiden av eksisterende E6 gjør at alternativet blir krevende. Det er også sannsynlig at det blir en del bergskjæringer på strekningen Storbukta–Klokkarsteinsvingen avhengig av veglinjas trasé.

6 Geoteknikk

Alle alternativer vurderes som gjennomførbare sett ut fra grunnforhold og geotekniske forhold. Det er påtruffet noe leire ved grunnundersøkelser langs dagens veg ved Oksfjordvannet, men ettersom alle alternativ går i samme område her utgjør dette ingen forskjell i vurderingen av alternativene. I senere detaljplanfaser må det gjennomføres ytterligere geotekniske undersøkelser og vurderinger.

7 Skred og drivsnø

7.1 Generelt om skredfarezoner

En oversikt over områder med skredfare på Kvænangsfjellet vises blant annet i Norges Geotekniske Institutts aktsomhetskart for snø/stein med løsne- og utløpsområder.

Figur 8) Fra skredatlas/www.skrednett.no

Illustrasjon O.A. Helgaas

7.2 Sikringsnivå

Nivå for skredsikring for E6 Kvænangsfjellet må fastsettes for alle de ulike alternativene. Figuren under viser at vi ligger i ÅDT-gruppe C: 500–1500. Dermed kan det aksepteres at ett skred pr 50. år kan gå over veien. For å oppnå akseptabel strekningsrisiko skal vi følgelig sikre mot 50-årsskred, jfr. figur under.

FORSLAG TIL AKSEPTKRITERIUM FOR SKRED PÅ VEG

Forslaget til risikomatrix og akseptkriterier for skred på veg er vist i figur 2. Nedenfor følger en forklaring til klasseinndelingen til sannsynlighet og konsekvens (ÅDT).

Årlig nominal skred sannsynlighet pr. enhetsstrekning	Trafikkmengde (ÅDT)					
	A < 200	B 200 - <500	C 500 - <1500	D 1500 - <4000	E 4000 - <8000	F ≥ 8000
I ≤ 1/2	Yellow	Red	Red	Red	Red	Red
II ≤ 1/5	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red
III ≤ 1/10	Green	Yellow	Yellow	Red	Red	Red
IV ≤ 1/20	Green	Green	Yellow	Yellow	Red	Red
V ≤ 1/50	Green	Green	Green	Yellow	Yellow	Red
VI ≤ 1/100	Green	Green	Green	Green	Yellow	Yellow

■ Akseptabel strekningsrisiko
 ■ Tolererbar strekningsrisiko. Aksept avhenger av skredintensitet og kost-nytte-analyse. Akseptnivå besluttes på regionledernivå.
 ■ Uakseptabel strekningsrisiko

Figur 2. Risikomatrix for skred på en vegstrekning. Grønn, gul og rød angir akseptnivået |

Figur 9) Fra skredatlas/www.skrednett.no

Illustrasjon O.A. Helgaas

7.3 Skredfare og sikring.

Mettevollia.

E6 i Mettevollia er utsatt for snøskred i flere skredløp. Større flakskred kan løsne helt opp i de øvre områdene ca. 600 – 1050 moh., i fjellet Nuovasgáisá. Et lavere skredområde ligger i øvre del av lia oppunder Pålfjellet, 576 moh., der noe hyppigere skred kan passere over i E6 i mange smale skredløp. Dette gjør at et eventuelt skredoverbygg må dekke hele strekningen, og med sidebratt terreng blir anbefalt løsning å gå i tunnel forbi det skredutsatte området.

Bygda Nyvoll nedenfor Mettevollia/Pålfjellet med flere fastboende er også skredutsatt fra samme skredløp som krysser E6. Alternativet med skredoverbygg for Mettevollia vil gi et lengre utløp og dermed økt snøskredfare for Nyvoll-bygda. Konklusjon er at skredoverbygg ikke anbefales her. Skredsikringstiltak Mettevollia vil derfor være en ca. 2 700 meter lang tunnel, med portaler og veg tilpasning.

Figur 10) Fv. 360 gjennom bygda Nyvoll. Fjellsiden bak er skredutsatt område fra Pålfjellet. Foto: O.A. Helgaas

Sørpeskred kan også løsne fra det slake terrenget nord for toppen av Pålsfjellet 576 moh, med skredutløp ned elvedalen som krysser E6 rett ved kryss til fv. 360 til Nyvoll.

Figur 11) Bilde tatt fra helikopter april 2013 viser hvordan snøen ligger i skredområdene. Foto: O.A. Helgaas

Rakkenesura.

Rakkenesura er den sidebratte E6-strekningen der oppstigningen fra Rakkenes begynner nede ved strandområdet/fjorden Kvænangen og en drøy kilometer oppover mot Kvænangsfjellet. Vegstrekningen er utsatt både for steinsprang og snø/isskred.

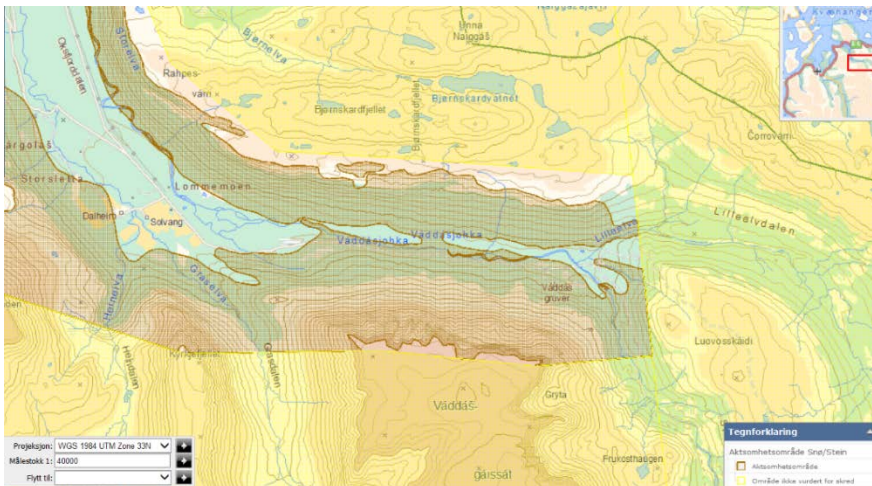

Figur 12) Foto: E6 gjennom Rakkenesura, med østre bom for Kvænangsfjellet
Foto: O. A. Helgaas

Sikringstiltak gjennomføres i 2015 og 2016 der et ca. 1 000 meter langt rasfanggjerde skal sikre mot steinsprang og isskred. Rasfanggjerdet ansees ikke som en fullgod sikring mot større nedfall og i et langt perspektiv. Topografien i området tilsier også at det er teknisk vanskelig og svært kostbart å bygge veg i henhold til de tekniske krav som er gjeldende. En langsiktig løsning vil derfor være tunnel på ca. 2 000 m forbi området.

Váddás.

Alternativet unngår de skredutsatte områdene på sørsiden av dalen innover. Sørsiden av dalen har flere snøskredområder med løснеområder opp mot Váddásgaisat ca. 1200 moh. Mye ur i fjellsiden viser at også steinsprang kan forekomme.

Figur 13): Aktuomhetskart snø/stein i Váddás fra NGI i skredatlas/www.skrednett.no O. A. Helgaas

Aktsomhetskartet fra NGI viser normalt områder utsatt for skredfare for ca. 1000-års skred, som er normal grense for boliger. For veg vil vi her altså sikre mot 50-årsskred.

Kartet viser også skredfare fra nordsiden av dalen, men relativt tett skog i fjellsiden tyder på at det ikke er noe særlig skredaktivitet som har betydning for den foreslåtte vegtraséen. Forslaget til veglinje som hovedsakelig går på nordsiden av elva ligger derfor i antatt trygt område.

Figur 14): Utsikt vestover Váddás –dalen, til venstre skredutsatt bratt fjellside under Váddásgaisat.
Foto: O: A. Helgaas

Skogstad – Rakkenes, tunnel

Tunnel gjennom hele fjellet på 13 400 m. Vestre påhuggsområde (ved Skogstad) vil være det samme som påhuggsområde for tunnel Mettevollli. Eventuell lokale skredproblemer for alternativet løses med portal og utforming av påhuggsområde.

Skogstad/ Tverrelva – Storbukta – Rakkenes.

Alternativene går ut i Storbukta og deretter langs delvis sidebratt og kupert terreng, som gir store terrenginngrep mot Rakkenesura. Dette alternativet må uansett skredsikres. Den bratte lia fra Storbukta krever også trolig noe skredsikring mot steinsprang, som for eksempel brede fanggrøfter.

7.4 Drivsnø

Hovedutfordringen på E6 over Kvæangsfjellet har vært drivsnø/snøfokk og dårlig sikt vinterstid. Selv om vi planlegger langsiktige tiltak som omlegging av vegen delvis i tunnel, må vi likevel ta noe hensyn til snø og drivsnø for vegstrekninger som fortsatt vil bli i delvis åpent landskap. Aktuell strekning der vi må ta noe hensyn til drivsnø på dagens veg på alternativ 2, er opp fra Tverrelva i vest til Malingsfjell-tunnelen (Nordreisa-siden) og tilsvarende opp fra Sandneselva i øst til Malingsfjell-tunnelen (Kvæangen-siden av fjellet).

Váddás alternativene ligger såpass lavt i stort sett skogkledd terreng at det er trolig lite drivsnø-problemer her. Likevel må en følge opp i seinere eventuelle detaljplan-faser om det kan bli behov for lokale drivsnø-hensyn og -tiltak.

Drivsnøtiltak på E6 Kvæangsfjellet utformes etter anbefalinger i Håndbok V137 Veger og drivsnø fra 2014.

8 Elektro

8.1 Alternativ 0

Alternativet 0 er eksisterende veg. For veg i dagen gjelder kravene om punktbelysning, og vegen skal belyses etter krav gitt i håndbok N100.

8.2 Alternativene 2–6

Alle alternativene innbefatter bygging av tunneller, etablering av ny veg, og utbedring av eksisterende veg. I samtlige alternativer skal tunneller installeres med belysning og øvrige el-installasjoner. Høyspent må legges frem og inn i tunnel fra nærmeste høyspentlinje. Det må vurderes fremlegging av høyspent fra begge sider. I tillegg må også kabel for tele/datalinjer føres frem til tunnel.

For veg i dagen gjelder kravene om punktbelysning, og belysningsanlegg etableres etter krav gitt i håndbok N100. Dette gjelder for samtlige alternativer.

Det som vil ha sterk påvirkning på de elektrotekniske kostnadene vil være fremføring av høyspent og lengde på tunnel. En mer detaljert prosjektering vil gi grunnlag for kostnadsberegninger.

I senere detaljplanfaser må det ses på fremføring av høyspent og tele/datalinjer. I tillegg må det ses på hvilke tekniske bygg som skal opp ved tunnelene.

Det må også gjøres vurderinger av hva som skal opp av belysning for veg utenom tunnelene.

9 Landskapsbilde

I *Temarapport landskapsbilde* fra forprosjektet (2012) er det foretatt en grov beskrivelse og vurdering av landskapsbildet i området der de ulike alternativene vurdert. Her gjengis kun et sammendrag basert på denne rapporten.

9.1 Beskrivelse av landskapet og dets tålegrense

Kvænangsfjellet

Vegen over Kvænangsfjellet fra Oksfjordhamn til Rakkeneslia går gjennom et variert landskap fra frodige, delvis bebygde ller langs vannet, til skrinne høvfjellsområder og høye fjell som stuper ned mot fjorden. Reiseopplevelsen er variert og har flott utsikt. Dagens veg er et av få store inngrep i området, og bryter landskapets kontinuitet. Imidlertid følger vegen retningene i landskapet over fjellet, og er dermed et relativt godt tilpasset inngrep slik den ligger i dag. Det er særlig de uberørte områdene på høvfjellet, over tregrensa, samt i bratt terreng mot Storbukta, at landskapet har lav tålegrense for inngrep. Under tregrensa vil nye inngrep lettere kunne tilpasses i landskapet.

Figur 15): Bildet er tatt fra Kvænangsfjellet, mot vest. Vegen kan skimtes i høyre bildekant. Her har landskapet lav tålegrense for ytterligere inngrep. Foto: Mari Hagen

Váddás og Oksfjorddalen

Oksfjorddalen er en U-dal som strekker seg videre innover fra Oksfjordvannet til Váddás. Fjellene som former dalen har bratte sider, og høye fjell. I starten av dalføret er bunnen flat og bred, og landskapet preges av furu- og bjørkeskog, noe dyrkamark og beiteområder. Dalen blir gradvis trangere lenger oppe, og elven Váddásjohka blir et iøynefallende element. Elvene som renner gjennom dalen danner karakteristiske strukturer og terrengformasjoner. Lenger inne ligger restene etter Váddás gruver og infrastrukturen rundt det tidligere gruvesamfunnet.

Hele Oksfjorddalen er påvirket av mindre menneskelige inngrep og har lav tålegrense for nye inngrep.

Figur 16): Oksfjorddalen sett mot Váddás. Landskapet oppfattes som helhetlig, med rester av kulturlandskap og infrastruktur. Váddásjohka som strømmer nedover dalbotnen er et tydelig element i landskapet.

Foto: Bjørn Eriksen

9.2 Vurderinger av inngrep i landskapet

Alternativ 0: Eksisterende E6

Dagens veg tilbyr den reisende en attraktiv opplevelse av fjell- og fjordlandskap.

Figur 17): Vegetasjonsdekket i høyfjellet er skrint. Foto: Mari Hagen

Alternativ 2. Oksfjord – Karvik (3 tunneler)

Dette alternativet består av utbedring av veg fra Oksfjordhamn til Karvik, inkludert tre tunneler gjennom Mettevollia, Malingsfjellet og Rakkenes.

Utbedring av veg i dagen fra Oksfjord til tunnelpåhugg ved Skogstad berører et område med relativt stor tålegrense for inngrep, og det vurderes å ha liten påvirkning på helheten i landskapet, forutsatt at man tar hensyn til eksisterende terreng og øvrig utforming i videre detaljering. Dette gjelder også for østsiden av Kvænangsfjellet/Malingsfjellet ned mot Karvik. Nye vegtraseer vil føre til ytterligere oppdeling av landskapet, men også her ligger forholdene til rette for at negative virkninger av inngrepet kan reduseres ved avbøtende tiltak.

Landskapet rundt tunnelen ved Malingsfjellet er betegnet som sårbart med lav tålegrense for inngrep. Ny veg frem til tunnelpåhugg medfører en uheldig oppdeling av terrenget, og vil bli en barriere i landskapet, samt bidra til å svekke landskapskarakteren i området.

Tunnelene på denne strekningen vil ikke påvirke landskapet. Imidlertid vil det å kjøre i tunnel svekke reiseopplevelsen i stor grad, sammenlignet med dagens reiseopplevelse gjennom et variert landskap langs hele strekningen.

Alternativ 3. Oksfjord – Váddás – Karvik

Ny veg gjennom Oksfjorddalen vil stedvis bli vanskelig å tilpasse landskapets former, spesielt i nærføring med elva, og der veggen har store fyllinger/skjæringer. Videre vil veggen svekke den helhetlige landskapskarakteren, og bli en visuell og fysisk barriere. Dalføret har relativt lav tålegrense for større inngrep, og de foreslåtte alternativene gjennom Váddás vil påvirke det karakteristiske ved landskapet i negativ grad. Det vil medføre ytterligere oppdeling av naturlandskap som ligger i randsonen til større inngrepsfrie arealer.

Alternativ 4. Oksfjord – Karvik (lang tunnel)

Tunnel på hele strekningen fra Skogstad til Rakkenes vil gi liten endring i landskapet. Imidlertid vil kvaliteten på reiseopplevelsen svekkes kraftig sammenlignet med det varierte landskapet man opplever langs dagens veg. Øvrig utbedring av eksisterende veg: se vurdering under alternativ 2.

Alternativ 5. Oksfjord – Storbukt – Karvik

Dette alternativet foreslår tunnel gjennom Storbuktinden fra Skogstad ved Oksfjordvannet. Dette vil gi liten endring i landskapsbildet. Kvaliteten på reiseopplevelsen vil svekkes kraftig sammenlignet med det varierte landskapet man opplever langs dagens veg. Veggen kommer ut i Storbukta og det er foreslått ny veg herfra til Klokkarsteinssvingen. Dette området har ingen store inngrep i dag, og fremstår som urørt bortsett fra noen gamle hus på Sandneset. Derfor vil inngrep i dette området ha negativ påvirkning på landskapsbildet.

Øvrig utbedring av eksisterende veg: se vurdering under alternativ 2.

Alternativ 6. Oksfjord – Tverrelva – Storbukt – Karvik

Dette alternativet omfatter tunnel Mettevollia og deretter ny tunnel fra Tverrelva til Storbukta. Løsningen vil gi liten endring i landskapsbildet, da landskapet tåler inngrep som tunnelpåhugg godt. Kvaliteten på reiseopplevelsen vil svekkes kraftig sammenlignet med det varierte landskapet man opplever langs dagens veg i dagen. Veggen kommer ut i Storbukta og det er foreslått ny veg herfra til Klokkarsteinssvingen. Dette området har ingen store inngrep i dag, og fremstår som urørt bortsett fra noen gamle hus på Sandneset. Derfor vil inngrep i dette området ha negativ påvirkning på landskapsbildet.

Øvrig utbedring av eksisterende veg: se vurdering under alternativ 2.

9.3 Endring av reiseopplevelse

Reiseopplevelse defineres som den reisendes opplevelse sett fra vegen. En veg med god reiseopplevelse skal by på variasjon, og stimulansen dette gir skaper spenning og holder oppe konsentrasjonen hos bilføreren.

Det bygges flere tunneler i Nord-Troms. Ved å legge lengre strekninger i tunnel svekker man reiseopplevelsen og den variasjonen som naturlig tilbys av vegens omgivelser. Tunnel gjennom Kvænangsfjellet vil bidra til at variasjonen og reiseopplevelsen langs E6 svekkes ytterligere.

9.4 Oppsummering

Temarapport landskapsbilde viser at noen av de tiltakene som foreslås vil berøre områder som har lav tålegrense for inngrep. Den viser også at det er nødvendig med en mer detaljert utredning for å få god nok kunnskap om den påvirkningen nye veglinjer vil medføre i landskapet.

En foreløpig rangering av de ulike alternativene kan oppsummeres slik (mest foretrukket alternativ først):

1. **Alternativ 0:** Flere små inngrep som medfører varig påvirkning på landskapsbildet. Man unngår ytterligere fragmentering av landskapet ved at eksisterende veg er utgangspunkt for tiltaket. Reiseopplevelsen vil bli noe svekket pga. arealkrevende inngrep, men blir likevel best bevart ved dette alternativet.
2. **Alternativ 4:** Forslaget vil ikke medføre større negative endringer i landskapet, eller ytterligere inngrep på høyfjellet. Reiseopplevelsen blir sterkt svekket.
3. **Alternativ 5:** Forslaget vil delvis medføre negative endringer i landskapet, og man unngår ytterligere inngrep på høyfjellet. Reiseopplevelsen svekkes.
4. **Alternativ 6:** Forslaget vil delvis medføre negative endringer i landskapet, og man unngår ytterligere inngrep på høyfjellet. Reiseopplevelsen svekkes.
5. **Alternativ 2:** Forslaget er et relativt lite inngrep i landskapet, men vil svekke helheten i det mest sårbare området på høyfjellet. Kvaliteten på reiseopplevelsen og variasjon vil reduseres.
6. **Alternativ 3:** Sammenlignet med de andre forslagene medfører dette konsekvens av et betydelig større omfang. Alternativet medfører store inngrep i et helhetlig landskap som ligger i randsonen til inngrepsfrie områder. Dette er uheldig både for landskapet gjennom Oksfjorddalen i seg selv, og i regional sammenheng.

10 Naturmangfold

Temaet naturmangfold omhandler naturtyper og artsforekomster som har betydning for dyrs og planters levegrunnlag, samt geologiske elementer. Begrepet naturmangfold omfatter alle forekomster på landjorda, i ferskvann, i brakkvann og saltvann, og biologisk mangfold knyttet til disse. Det er utarbeidet en egen rapport om naturmangfold, og hovedpunktene fra rapporten fremgår her.

10.1 Overordnede karakteristiske naturtrekk for området

Området mellom Oksfjord, Kvæangsfjellet, Sørstraumen og Váddás preges av fjell og daler, og det ligger i nordenden av et relativt stort sammenhengende inngrepsfritt naturområde. Planområdet utgjør også bindeleddet mellom naturområdene i sør og ut til halvøya med Kvæangstindene.

Høydeforskjellen fra havnivået og opp til de høyeste fjellene på ca. 1000 meter og gir stor variasjon i lokalklimatiske forhold som temperatur, vind, fuktighet og soltimer. Berggrunnen har noen spredte kalkårer som kan gi grunnlag for mer krevende arter. Det er en del løsmasser, blant annet gammelt havnivå og breelvavsetninger opp i Oksfjorddalen, som gir grunnlag for interessante vegetasjonssamfunn. Økosystemene er fjell, myrer og ferskvann. Skogen består mest av lauvskog, men også barskog med furu samt noe plantet gran. I disse økosystemene er det ulike naturtyper som igjen er leveområder for mange arter.

Arealinngrepene er begrenset og inngrepsfri natur preger store deler av området. E6 over Kvæangsfjellet er et av få inngrep som danner en barriere for spredning av planter og dyr fra det store sammenhengende naturområdet fra sør og nord til Nouvas og ut til kysten. Området er sommerbeite for rein og brukes til friluftsliv.

10.2 Kunnskapsgrunnlaget

I denne silingsrapporten er det sammenstilt kunnskap fra ulike databaser og to korte befaringer i felt 19.7.2013 og 24.9.2013. Alternativene i Váddás dalen og Storbukta er ikke befart. Det er også innhentet informasjon fra Fylkesmannen i Troms.

Store deler av området er nedslagsfelt for Oksfjord vassdraget som fikk status som varig verna vassdrag i 1986.

Miljødirektoratet sin naturbase viser kartlagte naturtyper i Oksfjorddalen og Váddás, samt lokaliteter ved Sørstraumen.

I Artsdatabanken sitt nettbaserte artskart fremkommer ca. 1000 treff i planområdet. Det er for det meste karplanter, men også andre artsgrupper som fugler, pattedyr, moser og lav. Noen arter er omtalt i Norsk rødliste for truede arter 2010 i truetetskategoriene; nær truet, sårbar og sterkt truet. For vurdering av landskapsøkologi er Miljødirektoratet sitt kart over inngrepsfri natur brukt samt satellitt- og flyfoto. Miljødirektoratet sitt vassdragsatlas ligger til grunn for vurderinger av vannmiljø.

10.3 Naturfaglige vurderinger av trasealternativene

Vurderingene av naturmiljø tar utgangspunkt i forprosjektet. På grunn av stor variasjon i detaljnivået for den kunnskapen som foreligger og at erfaringsbasert kunnskap ikke er inkludert på dette stadiet, er vurderingene tilpasset dette. Vurdering av verdi, omfang og konsekvens for ulike delområder bør derfor utføres i neste fase. Det er funnet mest hensiktsmessig å vurdere de foreslåtte trasevalgene, og det er ikke delt opp i delområder på dette stadiet. De overordnede vurderingene er tilstrekkelige for å kunne si noe om og rangere de ulike traseene med hensyn til natur.

De ulike trasealternativene er vurdert med hensyn på:

- Berggrunn og løsmassekart, som vekstsubstrat for vegetasjon.
- Landskapsøkologi, urørt natur (INON).
- Naturtyper, foreliggende kunnskap og potensiale.
- Arter, foreliggende kunnskap og potensiale.
- Verna naturområder.
- Vannmiljø.

Figur 18) Sårbart høyfjellsterrang (Foto: Therese Sigurdson).

Alternativ 0. Oksfjordhamn–Karvik.

Vestre del av området er nedslagsfelt for Oksfjord vassdraget som er varig vernet. Vegen går i dag gjennom et sårbart høyfjellsområde. I juli ble det observert rovfugl på matsøk. Kulturlandskapet rundt gammene ved Storsvingen er interessant med en rikere flora her.

Dagens E6 er det største og nesten eneste inngrepet i området. I tillegg ligger Gildetun kafe/motell på fjellet ca. 400 moh. Like ved ligger vegvesenets brøytestasjon. Det er noen hytter i området ned mot Sandneselva/Sandnesdalen og Rakkenes. Ei kraftlinje følger i stor grad vegtraseen over fjellet. Området er reinbeiteområde, og brukes til friluftsliv.

Alternativ 2. Oksfjordhamn–Karvik (3 tunneler)

Alternativ 2.1: Tunnel Mettevollia (Pålfjellet)

Mettevollia er ei sørvendt lauvskogs-li med potensiale for ulike arter. Her er registrert spillplass for orrfugl. En tunnel gjennom lia vil medføre arealbeslag ved påhuggene, men en omlegging av trafikk i tunnel vil redusere barrierevirkningen dagens trafikk har i dette området.

Alternativ 2.2: Tunnel Malingsfjellet

Området er nedslagsfelt for Oksfjord vassdraget som er varig vernet. I området ved den store parkeringslommen kalt «Flyplassen» viser berggrunnskartet en kalkåre som gir vekstgrunnlag og potensiale for mer kalkkrevende arter. Her er også en mosaikk av myr og fjellbjørkeskog, og på sørsiden av dalen (Nuovasmuotki) renner Eideelva i et stedvis ganske bratt juv. Bekkekløft er en naturtype med potensiale for spesielle fuktkrevende arter. Ved anleggelse av en ny trase tvers over dalen vil naturlige spredningsveier brytes.

Dette kan avbøtes med tilpassede bruer hvor spredningsveier kan opprettholdes under bruene. I juli ble det gjort observasjon av rovfugl på matsøk. På andre siden av fjellet er kulturlandskapet rundt gammene ved Storsvingen interessant med en rikere flora.

En tunnel gjennom Malingsfjellet vil kunne redusere noe barriereeffekten som dagens E6 medfører. Dette avhenger blant annet av hvilken status eksisterende E6 vil få om sommeren.

Alternativ 2.3: Tunnel Rakkenes

Rakkensura er høy og bratt, og har potensiale som leve- og hekkeområde for rovfugl. På befaring i september 2013 ble det observert ravn på næringssøk i området. Her er det behov for ytterligere undersøkelser

Alternativ 3. Oksfjord – Váddás – Karvik

Området som strekker seg fra Skogstad opp Oksfjorddalen, via Váddás til Karvik ligger i nedslagsfeltet for Oksfjord vassdraget som er varig vernet. Det er særlig Storelva og Váddásjohka som sokner til Oksfjord vassdraget. Váddásdalen og området inn mot Lilleelvdalen fremstår i dag i stor grad som urørt med få inngrep. Det er en del bebyggelse ved Oksfjordvannet og innover Oksfjorddalen, samt dyrket mark, granplantefelt og vei. Det går også kraftlinje inn til de øverste husene til Solvang i Oksfjorddalen. Videre derfra til Váddás er det få inngrep: Skogsbilvei, noe tilrettelegging for friluftsliv og noen kulturminner etter gruvedrift.

I området er det naturtyper som bjørkeskog med høgstauder og gråor heggeskog, og sørvendte berg og rasmarker. Det er registrert flere verdifulle naturtyper og arter i dalen. Blant annet er det leveområde for rovdyr som jerv og gaupe. Dette er arealkrevende arter som er sårbare for påvirkninger som en ny E6 i området vil medføre.

Ny veg med vil medføre endret arealbruk, og oppdeling av et sammenhengende

naturområde med få inngrep. Leveområder til sjeldne og trua arter vil forringes, både direkte gjennom arealforbruk, og indirekte som følge av nærføring av veg og de endringer i omgivelsene som trafikk gir.

I tillegg vil bygging og drift av veg, bruer og tunneler også medføre økt støy, barriereeffekter for spredning av dyr og planter, øke erosjon av elvene og gi økt forurensing som partikkelavrenning fra asfalt og drivstoff.

Alternativ 4. Oksfjordhamn – Karvik (lang tunnel)

Lauvskogsliene over Skogstad har potensiale for ulike arter. Her er registrert spillplass for orrfugl. Området er nedslagsfelt for Oksfjordvassdraget som er varig vernet. En tunnel vil medføre arealbeslag ved påhuggene, men en omlegging av trafikk i tunnel vil kraftig redusere barrierevirkningen dagens trafikk har i dette området. Bygging av tunnel på ca. 13 000 meter vil gi mye steinmasser. Påvirkningen som dette alternativet vil få vil da også avhenge av plassering av tunnelmassene.

Alternativ 5: Oksfjord – Storbukt – Karvik

Lauvskogsliene over Skogstad har potensiale for spesielle arter. Her er registrert spillplass for orrfugl. Området er nedslagsfelt for Oksfjord vassdraget som er varig vernet. Tunnelpåhugg og ny veg i dagen fra Storbukta til Sandneselva vil medføre inngrep i strandsonen samt reduksjon av inngrepsfrie naturområder (INON). Samtidig vil omlegging av trafikk i tunnel kraftig redusere barrierevirkningen dagens trafikk har over Kvæangsfjellet. Påvirkningen som dette alternativet vil få vil også avhenge av plassering av tunnelmassene.

Alternativ 6: Oksfjord – Tverrelva–Storbukt – Karvik

Lauvskogsliene over Skogstad har potensiale for funn av spesielle arter. Her er registrert spillplass for orrfugl. Området er nedslagsfelt for Oksfjord vassdraget som er varig vernet. Tunnelpåhugg og ny veg i dagen fra Storbukta til Sandneselva vil medføre inngrep i strandsonen samt reduksjon av inngrepsfrie naturområder (INON). Samtidig vil omlegging av trafikk i tunnel fra «Tverrelva» til Storbukta redusere barrierevirkningen dagens trafikk har over Kvæangsfjellet noe. Bygging av tunneler på ca. 7000 meter vil gi mye masser. Påvirkningen som dette alternativet vil få vil da også avhenge av plassering av tunnelmassene.

10.4 Oppsummering

I det videre arbeidet med trasealternativene er det behov for detaljerte undersøkelser av naturtyper, vegetasjon, vannmiljø og rovfugl for å sikre at bevaringsmålene for arter og naturtyper ivaretas, og for å ivareta vårt sektoransvar innen miljø. For alle tunnelalternativene må overskytende tunnelmasser vurderes videre.

Foreløpige rangeringen av alternativene. Det mest foretrukne alternativet er beskrevet først.

- Alt. 0: Dagens E6. Barrierevirkningen opprettholdes. Utgjør likevel minst negativ påvirkning på naturmangfold av alle alternativene.

- Alt. 4 Oksfjordhamn – Karvik: Bygging av ny tunnel på strekningen vil kunne redusere barrierevirkningen av dagens vei og trafikk over Kvæangsfjellet.
- Alt. 2 Oksfjordhamn–Karvik: Bygging av tre tunneler vil kunne redusere barrierevirkningen av eksisterende E6 noe. Ny veg som krysser dalen Nuovasmuotki vil kunne danne en ny barriere for vilt. Her er også kalkrikt fjell og en bekkedal med potensiell verdi.
- Alt. 5 Oksfjord – Storbukt – Karvik: Ny veg mellom Storbukta og Sandneselva vil medføre negative inngrep i strandsonen og endring av inngrepsfri natur (INON). Tunnel gjennom Kvæangsfjellet vil kunne redusere barrierevirkningen av dagens vei og trafikk over Kvæangsfjellet.
- Alt. 6 Oksfjord – Tverrelva – Storbukt – Karvik: Ny veg fra Storbukta til Sandneselva vil medføre inngrep i strandsonen samt reduksjon av inngrepsfrie naturområder (INON).
- Alt. 3 Oksfjord – Váddás – Karvik: Ny veg i dette området vil medføre stor endring i arealbruken og påvirke naturen i sterk negativ grad. Verdifulle naturtyper vil reduseres og leveområdene til sjeldne og truede arter vil forringes.

11 Kulturminner og kulturmiljø

Sametinget har foreløpig kun vurdert området rundt eksisterende veg. De andre alternativene må konsekvensutredes.

16 kulturminner er registrert i området rundt Storsvingen. Ingen av de registrerte kulturminnene er automatisk fredet jfr. rapporten «Arkeologisk befarings i forbindelse med Statens vegvesens forslag til kortsiktige tiltak for E6 over Kvæangsfjellet».

Sametinget påpeker likevel at gammene har kulturhistorisk verdi og er verneverdige siden de er bygd på en tradisjonell måte. Sametinget mener at de stående gammene som blir direkte berørt av tiltaket bør dokumenteres bygningsteknisk og eventuelt flyttes. Det er videre anført at behov for skjøtselsplaner må vurderes.

12 Friluftsliv

Hele Kvæangsfjellet er et attraktivt helårsområde for friluftsliv og jakt. Området må beskrives nøyere i reguleringsplanen.

Det er et nasjonalt mål at alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv i naturen og i nærmiljøet, for eksempel å gå turer, plukke bær og sopp, og å jakte og fiske. Å legge til rette for friluftsliv er et viktig tiltak for bedre folkehelse. Fylkesmannen skal ivareta nasjonale friluftslivinteresser knyttet til strandsonen, vassdrag og fjellområder. Både Fylkesmannen, fylkeskommunen og kommunene skal ta hensyn til allmennhetens mulighet til å drive friluftsliv når de behandler saker om arealdisponering. Det samme gjelder for jakt og fiske i området.

13 Reindrift

Reindrift er en arealavhengig næringsform og kommer ofte i konflikt med andre arealinteresser. Hele området er et aktivt reindrifftsområde med både trekkveier og flyttleier. Temaet skal konsekvensutredes i neste planfase.

14 Naturmangfoldloven

Vurderinger av lovens §§ 8–12

Naturen skal forvaltes slik at planter og dyr som finnes naturlig sikres i levedyktige bestander. Variasjonen av naturtyper, landskap og geologi skal opprettholdes, og en langsiktig og fornuftig bruk skal bringe naturgodene videre til fremtidige generasjoner. Ved utøvelse av offentlig myndighet som berører natur, skal beslutningene bygge på kunnskap om natur, og hvordan det planlagte tiltaket påvirker naturmangfoldet.

Vurderingen og vektleggingen av naturmangfoldlovens §§ 8–12 om eksisterende kunnskap, føre-var prinsippet, samlet belastning på naturmangfoldet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder skal fremgå av beslutningen og et vedtak. Vårt arbeid med forprosjektet for Kvænangsfjellet er utøvelse av offentlig myndighet, og vurdering av naturmangfoldlovens §§ 8–12 følger her.

§8 Kunnskap om naturmangfold i området

Kunnskapen om for naturmangfoldet i området er basert på tidligere registreringer og korte befaringer 19.7.2013 og 24.9.2013. Alternativ 5 er ikke befart. De eksisterende registreringene er innhentet fra Miljødirektoratet sine databaser naturbase og vannmiljø, samt Artsdatabanket sitt artskart. I tillegg er Fylkesmannen i Troms ved miljøvernavdelinga forespurt om data som ikke er kjent i nevnte databaser. Store deler av området tilhører Oksfjord vassdraget som er varig vernet siden 1986. I formålet med vernet fremheves graden av urørthet og områdets betydning for fiske. Av truede og sårbare arter er det i naturbase og artskart registrert jerv (sterkt truet-EN), gaupe (sårbar-VU), oter (sårbar-VU) og oter (sårbar-VU) i området. I Naturbase er det registrert følgende verdifulle naturtyper i området: Bekkekløft og bergvegg, kalkrike områder i fjellet, bjørkeskog med høgstauder, gråor heggeskog, kilde/kildebekk og rasmarek.

Grensen for inngrepsfrie naturområder i Norge (INON) er på minst en kilometer fra inngrep. De fem ulike alternativene for veitraseer vil i liten grad påvirke INON siden alternativene enten inkluderer tunnel og/eller det er skogsvei der fra før. For de to alternativene som inkluderer vei til Váddás, vil etablering av ny E6 medføre stor endring i arealbruken og sterkt påvirke det urørte preget i negativ grad.

Vi mener å ha tilstrekkelig med kunnskap til å gjøre naturfaglige vurderinger av trasealternativene på dette planstadiet. Kunnskapen er likevel for mangelfull til å vite om og hvordan tiltaket vil påvirke truede eller sårbare arter eller naturtyper, utvalgte naturtyper, prioriterte arter.

På bakgrunn av tiltakets omfang og potensielle påvirkning fremhever iverksetting av ei konsekvensutredning i tråd med håndbok V712 for naturmiljø i det videre arbeidet. Da bør også den erfaringsbaserte kunnskapen om natur i området implementeres.

§ 9 Om føre-var prinsippet

Vi har noe kunnskap om naturtyper, vegetasjon, pattedyr, vannmiljø og effekter av tiltaket i planområdet. Vi vurderer kunnskapen om naturmiljø som tilstrekkelig for å kunne vurdere trasealternativene på dette plannivået. På grunn av mangelfull kunnskap om naturmiljø på detaljnivå, er det usikkerhet knyttet til om tiltaket vil medføre alvorlig skade på naturtyper og arter jamfør bevaringsmålene i naturmangfoldloven. Føre-var prinsippet får derfor betydning inntil tilstrekkelig med kunnskap er innhentet.

§10 Samlet belastning på naturmangfoldet i planområdet

Eksisterende inngrep i området er begrenset til dagens veier, kraftlinje, hus, kafe/motell, hytter og dyrket mark. Området brukes som reinbeite, og er også brukt til friluftsliv. I det videre arbeidet bør andre planer for området inkluderes og den totale effekten vurderes.

§ 11 kostnader ved miljøforringelse

Kostnadene ved en konsekvensutredning av natur for området vil tilfalle tiltakshaver. Videre vil det i tråd med vegvesenets retningslinjer bli utarbeidet ytre miljøplan, samt rigg og marksikringsplan hvor forebyggende eller gjenopprettende tiltak vil fremgå.

§ 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder,

I dette forprosjektet gjøres vurderinger av fem ulike alternativer for å øke regulariteten av trafikk over Kvæangsfjellet, særlig om vinteren. På bakgrunn av kunnskap om natur som foreligger er det gjort naturfaglige vurderinger av trasealternativene. I et videre arbeid med trasealternativene, må natur konsekvensvurderes etter håndbok V 712, med et særlig fokus på Oksfjord vassdraget som er varig vernet. Fire av fem trasealternativer inkluderer ny tunnel. Arbeidet med å drive en tunnel inkluderer bruk av vann i drivingsfasen og senere vasking av tunnel i driftsfasen. I arbeidet med driving av tunnel og i driftsfasen er det risiko for spredning av nitrogenforbindelser og miljøgifter. Nitratforbindelser har negativ påvirkning på fisk særlig, men også andre levende organismer. Nyere forskning viser til negative effekter på ulike organismer ved spredning av miljøgifter ved anleggsarbeid og drift. I 2012 startet Statens vegvesen "NORWAT" Nordic Road Water, et fireårig forsknings- og utviklingsprogram. Hensikten med etatsprogrammet er at Statens vegvesen skal planlegge, bygge og drifte vegnettet uten å gi uakseptabel skade på vannmiljøet.

15 Prissatte tema

Prissatte tema måles i kroner. I denne analysen beregnes kostnader og inntekter på grunnlag av tidligere erfaringstall. Et veganlegg medfører både fordeler og ulemper for utbygger, trafikanter og omgivelser. Beregning av de prissatte konsekvensene viser hvor god samfunnsøkonomi det er i de ulike vegalternativene, noe som uttrykkes gjennom netto nytte pr. budsjettkrone (NNB). Beregningene er gjort med 2015 kroner og med en kalkulasjonsrente på 4% og med sammenlignings år (åpningsår) 2022. Analyseperiode er 40 år. De prissatte konsekvensene er beregnet i dataprogrammet EFFEKT. Det er brukt følgende priser ved beregning av kostnader for alternativene:

- Utbedring av eksisterende veg 20.000,- kr pr løpemeter
- Bygging av ny veg 30.000,- kr pr løpemeter
- Bygging av tunnel 150.000,- kr pr løpemeter
- Bygging av bru 400.000,- kr pr løpemeter

Alternativene som er vurdert er:

Alternativ 0:	Dagens veg
Alternativ 2.1	Kun tunnel Mettevollia
Alternativ 2.2	Kun tunnel Malingsfjell
Alternativ 2.3	Kun tunnel Rakkeneslia
Alternativ 2	Fullt utbygd med tre tunneler, Mettevollia, Malingsfjell og Rakkeneslia
Alternativ 3	Ny veg Oksfjord – Karvik via Våddås
Alternativ 4	Ny tunnel Skogstad – Rakkenes
Alternativ 5	Ny tunnel Skogstad – Storbukt, ny veg Storbukt – Klokkarsteinssvingen
Alternativ 6	Ny tunnel Mettevollia og ny tunnel Tverrelva – Storbukt, ny veg Storbukt – Klokkarsteinssvingen

Rangering av trasealternativene for prissatte tema

Rangeringen går fra 1–6 der 1 er beste alternativ og 6 er dårligste alternativ.

Prissatte tema	Alt 0	Alt 2.1	Alt 2.2	Alt 2.3	Alt 2	Alt 3	Alt 4	Alt 5	Alt 6
Investeringskostnad	50	515	744	569	1824	2530	2204	1727	1682
Kjøretøykostnader	-4	-6	-2	-6	-30	-18	142	109	23
Tidskostnader	44	41	211	56	356	286	518	525	424
Drift- og vedlikeholdskostnad	5	-59	-107	-56	-219	-332	-296	-196	-185
Ulykkeskostnad	7	8	10	2	31	9	48	51	41
Netto nytte	5	-602	-745	-648	-1987	-3069	-2228	-1534	-1655
Netto nytte pr budsjettkrone	0,15	-1,13	-0,93	-1,12	-1,03	-1,11	-0,91	-0,83	-0,93
Rangering	1				4	6	3	2	5

Figur 19): Oversikt over prissatte tema. Alle kostnader i mill. kr, negative tall betyr forverring

16 Ikke prissatte tema

Temaene omtales som ikke-prissatte fordi konsekvensene ikke beregnes i kroner og øre, men vurderes ut fra foreliggende utredninger.

Rangering av trasealternativene for ikke prissatte tema

Rangeringen går fra 1–6 der 1 er beste alternativ og 6 er dårligste alternativ.

Ikke prissatte tema	Alternative løsninger					
	0	2	3	4	5	6
Landskapsbilde	1	5	6	2	3	4
Naturmangfold	1	3	6	2	4	5
Kulturminner	3	2	6	1	4	5
Friluftsliv	1	2	5	6	4	3
Reindrift	6	4	5	1	2	3
SUM	12	16	28	12	17	20
Snitt rangering	2,4	3,2	5,6	2,4	3,4	4,0
Rangering	1	3	6	1	4	5

Figur 20): Oversikt over ikke prissatte tema.

17 Måloppnåelse

Temaene i måloppnåelse vurderes ut fra foreliggende bakgrunnsmateriale.

Rangering av trasealternativene for tema måloppnåelse.

Rangeringen går fra 1–6 der 1 er beste alternativ og 6 er dårligste alternativ.

Måloppnåelse	Alternative løsninger					
	0	2	3	4	5	6
Regularitet	6	2	3	1	4	5
Skred	6	2	5	1	3	4
Drivsnø	6	3	2	1	4	5
Turisme	1	2	5	6	4	3
Gang-sykkel	1	2	5	6	4	3
Etappevis utbygging	6	1	5	6	4	3
Risiko og sårbarhet	6	1	2	5	4	3
SUM	32	13	27	27	27	26
Snitt rangering	4,6	1,9	3,9	3,9	3,9	3,7
Rangering	6	1	3	3	3	2

Figur 21): Oversikt over måloppnåelse

18 Samlet vurdering

Prissatte konsekvenser, ikke-prissatte konsekvenser og måloppnåelse er her vurdert samlet.

Rangering av trasealternativene for ikke prissatte tema

Rangeringen går fra 1–6 der 1 er beste alternativ og 6 er dårligste alternativ.

Tema	Alternative løsninger					
	0	2	3	4	5	6
Prissatte konsekvenser	6	3	5	2	1	4
Ikke-prissatte konsekvenser	1	3	6	1	4	5
Måloppnåelse	6	1	3	3	3	2
SUM	13	7	14	6	8	11
Snitt rangering	4,3	2,3	4,7	2,0	2,7	3,7
Samlet rangering	4	2	5	1	3	3

Figur 22): Samlet vurdering

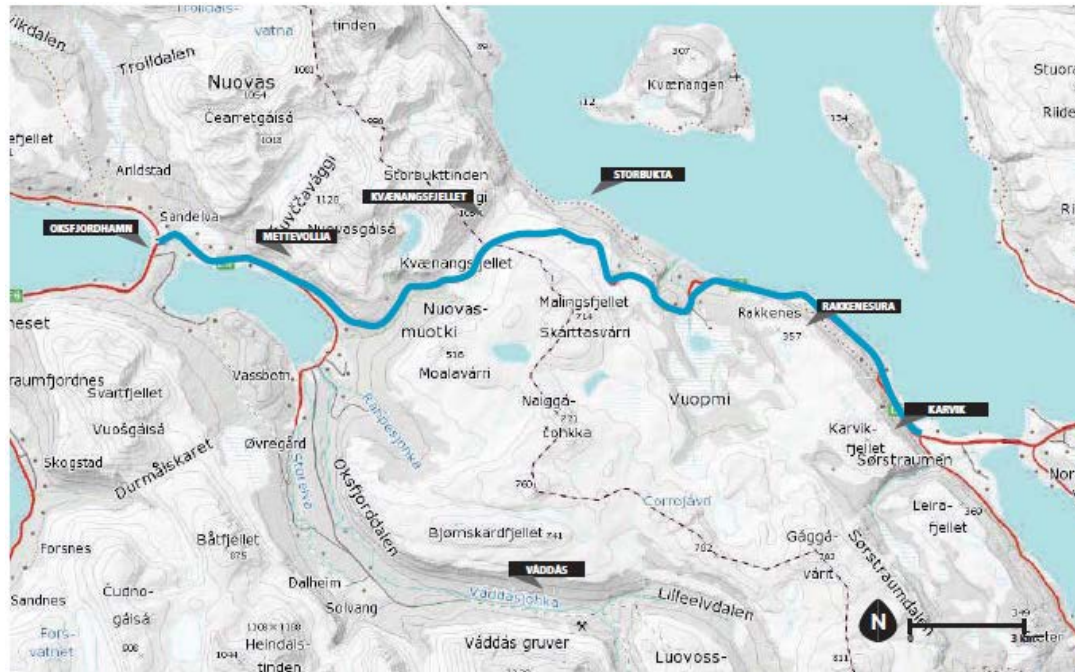
Av tabellene for prissatte konsekvenser, ikke-prissatte konsekvenser og måloppnåelse ser vi at alternativ 4 og alternativ 2 kommer best ut.

Alternativ 4: rangering gir et snitt på 2,0 som gir 1.prioritet.

Alternativ 2: rangering gir et snitt på 2,3 som gir 2.prioritet.

Etter en samlet vurdering ønsker Statens vegvesen å konsekvensutrede alternativ 2 og alternativ 4. I planprogrammet vil vi komme med en tilråding for valg av trasé. Det er først etter at planprogrammet er fastsatt at det vil bli tatt endelig stilling til hvilket alternativ man skal planlegge videre.

Alternativ 0. Oksfjordhamn – Karvik, eksisterende veg

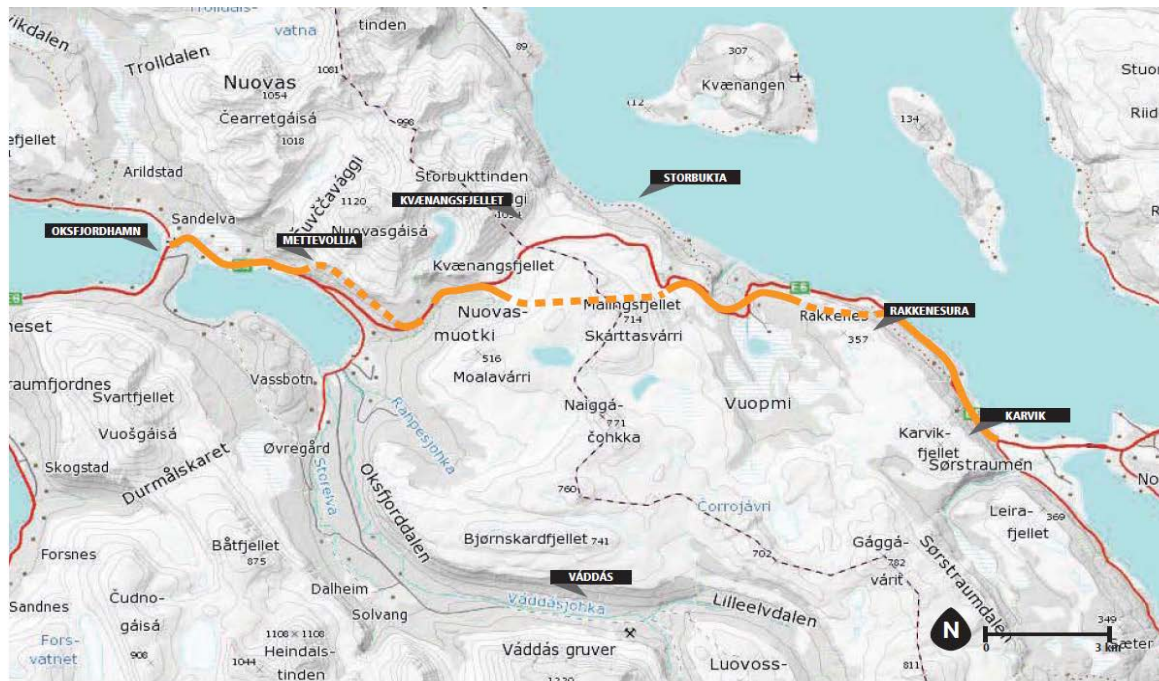

Nøkkelfakta:

Eksisterende vegtrasé per november 2015

Turisme og friluftsliv	Landskapsbilde	Naturmiljø	Kulturmiljø	Geofag/drivsnø
Ingen endring	Ingen endring	Ingen endring	Ingen endring.	Løser ikke fare for snøskred i Mettevollia og drivsnø på toppen.
Vegstandard og veglengde	Kostnader (EFFEKT) – netto nytte per krone.	Reindrift	Arealbruk	Måloppnåelse
Eksisterende veg 26 000 m Varierende standard	Ikke vurdert	Aktivt reindriftsområde.	Ligger allerede i terrenget	Tilfredsstiller ikke planprosjektets hovedmål
KONKLUSJON: Alternativ Tilfredsstiller ikke prosjektets hovedmål				

Alternativ 2. Oksfjordhamn–Karvik, 3 tunneler og ny veg.

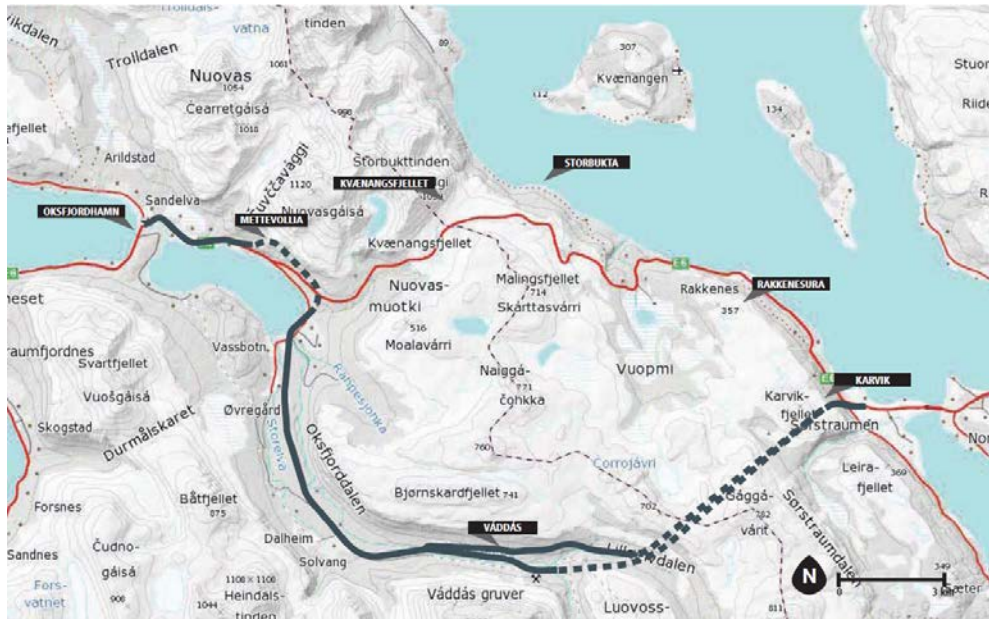

Nøkkelfakta:

Dette alternativet består av tre ulike delstrekninger, tunnel Mettevollia, tunnel gjennom Malingsfjellet og tunnel gjennom Rakkenes, bruer og standardheving av eksisterende veg.

Turisme og friluftsliv	Landskapsbilde	Naturmiljø	Kulturmiljø	Geofag/drivsnø
Redusert tilgang til toppen av fjellet om vinteren. Bedre utfartsparkeringer ved tunnelinnslag	Liten eller ingen konflikt med tunnelene, men vil redusere reiseopplevelsen.	Bygging av tunneler vil redusere barrierewirkningen av dagens vei og trafikk over Kvæningsfjellet	Liten eller ingen konflikt.	Berggrunnen i området vil trolig medføre behov for sikring og tiltak i forskjæringer og påhugg. Unngår drivsnø på fjellet
Vegstandard og veglengde	Kostnader (EFFEKT) – netto nytte per krone. Tiltak	Reindrift	Arealbruk	Måloppnåelse
H3 standard	-1,03	Bygging av tunneler vil redusere barrierewirkningen av dagens vei og trafikk over Kvæningsfjellet	Eksisterende veg og nye påhugg. Ny veg og bruer.	God måloppnåelse på alle punkter og kan bygges ut etappevis
KONKLUSJON: Alternativ utredes videre. Innehar god måloppnåelse				

Alternativ 3. Oksfjordhamn – Váddás – Karvik

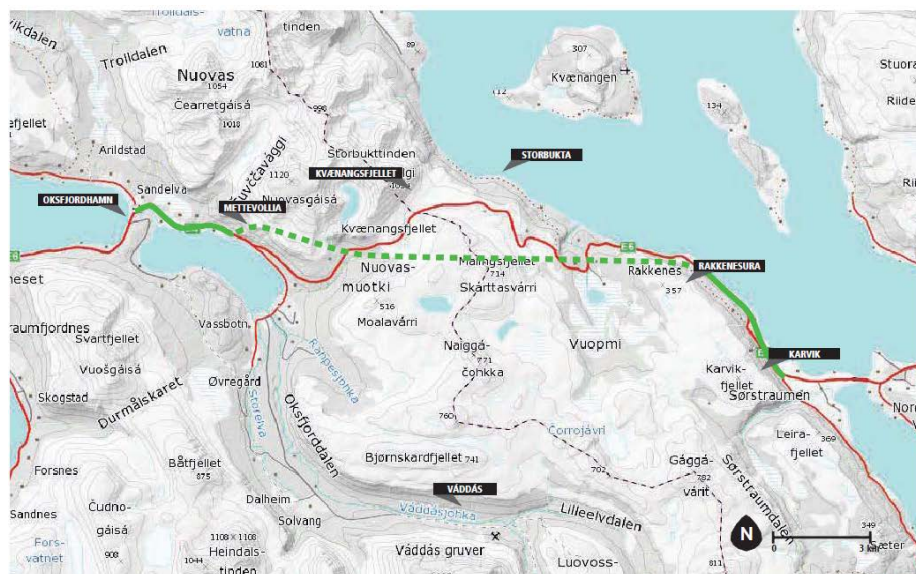

Nøkkelfakta:

Dette alternativet består av 3 tunneler og bruer. Standardheving av eksisterende veg samt ny veg.

Turisme og friluftsliv	Landskapsbilde	Naturmiljø	Kulturmiljø	Geofag/drivsnø
Gir ikke tilgang til fjellet med bil og vil forringe friluftsopplevelsen i Váddás dalen.	En utbygging gjennom Váddás vil medføre ytterligere fragmentering av naturlandskap som ligger i randsonen til større inngrepsfrie arealer. Den totale belastningen på landskapet må vurderes nærmere.	Bygging av to tunneler vil kunne redusere barrierewirkningen av eksisterende E6, men vil bli en ny barriere opp Váddás dalen.	Ikke utredet	Optimal veg forbedring. Begge alternativ unngår skredutsatte partier på østsiden. På sørsiden er det rasutsatt for løsnemråder og steinsprang.
Vegstandard og veglengde	Kostnader (EFFEKT) – netto nytte per krone. Tiltak	Reindrift	Arealbruk	Måloppnåelse
H3, øker lengden av E6 med 5,5 km	-1,11	Aktivt reindriftsområde. Negativt innvirkning på reindriften i Váddás dalen.	Stort	God måloppnåelse på regularitet men sterke uønskede konsekvenser
KONKLUSJON: Alternativet utredes ikke videre.				

Alternativ 4. Oksfjordhamn – Karvik

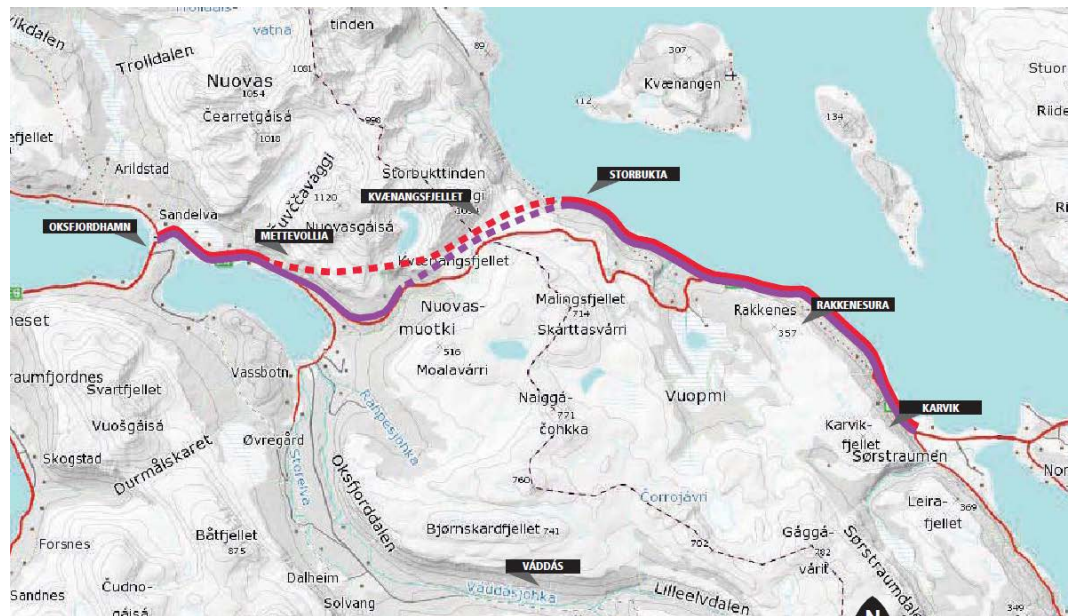

Nøkkelfakta:

- Dette alternativet innbefatter tunnel fra Skogstad til Rakkenes på 13 400 m.
- Standardheving av eksisterende veg på begge sider av tunnelen

Turisme og friluftsliv	Landskapsbilde	Naturmiljø	Kulturmiljø	Geofag/drivsnø
Ingen tilgang med bil til fjellet om vinteren.	Tunnel gjennom hele Kvænangsfjellet vil gi liten endring i landskapet. Kvaliteten på reiseopplevelsen vil svekkes kraftig ved valg av dette alternativet.	Etablering av ny E6 vil medføre liten endring i arealbruken og ikke påvirke det urørte preget i negativ grad.	Ingen registrerte funn (mulig på Rakkenes)	God måloppnåelse.
Vegstandard og veglengde	Kostnader (EFFEKT) – netto nytte per krone	Reindrifft	Arealbruk	Måloppnåelse
Dette alternativet vil gi størst reduksjon i veglengde (-3 700 m)	-0,91 Lang tunnel	Aktivt reindrifftsområde. Tunnel er positiv men anleggsperiode utfordrende.	Lite	God måloppnåelse.
KONKLUSJON: Alternativ utredes videre.				

Alternativ 5 og 6: Oksfjordhamn – Storbukt – Karvik

Nøkkelfakta:

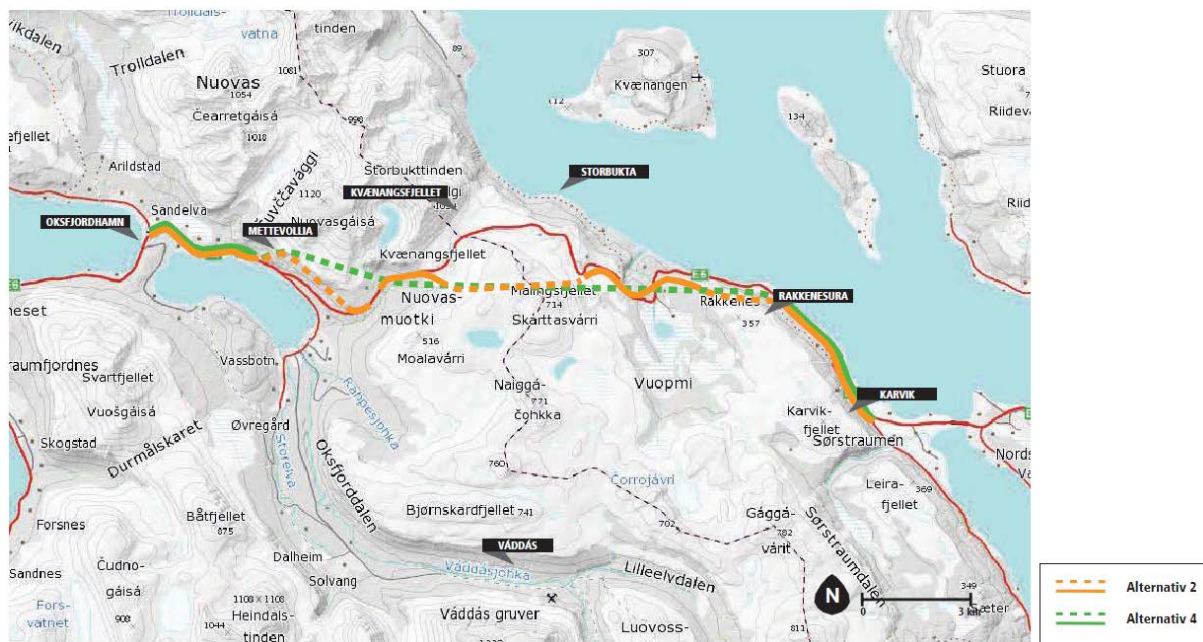
Disse alternativene består av tunnel og bru, samt ny veg og standardheving av eksisterende veg.

Turisme og friluftsliv	Landskapsbilde	Naturmiljø	Kulturmiljø	Geofag/drivsnø
Redusert tilgang til toppen av fjellet	Ikke betydelige endringer i landskapet på høgfjellet. Svekker reiseopplevelsen.	Negative inngrep i strandsonen. Endring i inngrepsfri natur. Tunnel reduserer barriere på dagens veg.	Ikke utredet men er tufteområde	God måloppnåelse
Vegstandard og veglengde	Kostnader (EFFEKT) – netto nytte per krone Tiltak	Reindrift	Arealbruk	Måloppnåelse
H3	-0,86 og -0,93 Tunneler, nye bruer, ny veg	Aktivt reindriftsområde.	Krever nytt areal	Grei måloppnåelse med regularitet. Usikkerhet rundt rasfare.
KONKLUSJON: Alternativ utredes ikke videre på grunn av kostnader, inngrep i urørt natur og rasfare Storbukta.				

19 Konklusjon

Hovedmålsetting for prosjektet er å avklare langsiktig løsning for å øke regulariteten på E6 over Kvænangsfjellet om vinteren.

Ut fra en totalvurdering anbefaler vi å konsekvensutrede alternativ 2 og alternativ 4.

Anbefalte alternativ

Illustrasjon: Mari Hagen 2015

Alternativ 2 (oransje trase) består av 3 tunneler: Mettevollia, Malingsfjellet og Rakkenes. Alternativet kan bygges ut etappevis.

Alternativ 4 (grønn trase) er lang tunnel gjennom Kvænangsfjellet.

For begge alternativene vil vegen på strekningen Oksfjordhamn–Karvik, utenom tunnelene, planlegges for oppgradering til H3 standard med 8,5 m bredde.

Silingsrapporten legges ved planprogrammet på høring i januar/februar 2016.

Statens vegvesen
Region nord
Ressursavdelingen
Postboks 1403 8002 BODØ
Tlf: (+47 915) 02030
firmapost-nord@vegvesen.no

vegvesen.no

Trygt fram sammen

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
13/16	Kvæningen kommunestyre	28.04.2016

Kommunale vann- og avløpsgebyrer

Henvising til lovverk:

Lov om kommunal vass- og kloakkavgifter § 3.

Forskrift om kommunale gebyrer for vann- og avløp, del 4A kap. 16 i forskrift om begrensning av forurensning av 1. juni 2004 nr. 931, med endringer av 15. desember 2005

Forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Kvæningen kommune vedtatt av Kvæningen kommunestyre den 16.12.2009.

Vedlegg

1 Gebyrregulativ vann og avløp 2016

Administrasjonssjefens innstilling

Forbruksgebyr for Hytte/Fritidshus foreslås endret som følger:

Forbruksgebyr/- Hytte/Fritidshus: Eks. mva

- Vann: Enhetspris (12,22,- kr/m³) x stipulert forbruk (m³)
- Avløp: Enhetspris (18,07,- kr/m³) x stipulert forbruk (m³)

Endring i gebyrforskrift gjøres gjeldende fra 01.07.2016

Saksopplysninger

Det vises til saksprotokoll for Kvæningen kommunestyre – 21.12.2015 vedrørende avgifter for eiendommer tilknyttet kommunalt vann- og avløpsanlegg. Teknisk avdeling bes utrede hvilke konsekvenser det har å ha flat sats på alle eiendommer knyttet til offentlig vann og avløpsanlegg.

Eiendommer som står tilsluttet betaler årsgebyr for henholdsvis vann- og avløpstjenester og består av et abonnements- og et forbruksgebyr.

Gebyrene størrelse fastsettes årlig av kommunestyret og fremkommer av gebyrregulativet. Det tas hensyn til at gebyrene avpasses selvkost. For 2015 har vi 100 % inndekning på vann- og avløp. Det er avsatte midler på fond. For vann kr 271 410,- og for avløp kr 164 897,- (2015)

Forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Kvæningen kommune med reglement og gebyrregulativ er godt innarbeidet. Det har vært gjort to endringer i perioden.

Kvæningen kommunestyre 19.12.2012

- innkreving av årsgebyr fordeles over 4. terminer pr. år.

Kvæningen kommunestyre 17.04.2013

- Fiskemottak tilknyttet kommunale vann- og/ eller avløpsledning betaler som en andel av stipulert forbruk basert på beregning av bruksareal i henhold til NS 3940, samt pris pr. m³.

Abonnementsgebyret differensieres etter bruker kategori, og alle abonnenter i en brukerkategori betaler likt abonnementsgebyr.

- Abonnementsgebyr for næring betales av næringsseiendommer, offentlige virksomheter, borettslag og bolig med mer enn to boenheter.
- Abonnementsgebyr for forsamlingshus, idrettsforeninger, frikirkesamfunn, kirke, grendehus og andre lag og foreninger som driver sine hus på ikke kommersielt grunnlag.
- Abonnementsgebyr for bolig betales av øvrige abonnenter, og er delt inn i to brukerkategorier, en for fritidsbolig/hytte og en for bolig.

Abonnementsgebyr eks. mva	Vann	Avløp
Hytte/fritidsbolig	2037,20,-	3004,50,-
Bolig	2037,20,-	3004,50,-
Forsamlingshus mv. (10% av Bolig)	203,72,-	300,45,-
Næring	4074,10,-	6008,90,-

Forbruksgebyret er et variabelt gebyr og beregnes på grunnlag av målt eller stipulert forbruk. Avløpsmengde regnes lik vannmengde.

Ved bruk av vannmåler er enhetsprisen for forbruk den samme for alle kategorier

Forbruksgebyr		
	Enhetspris vann eks. mva	Enhetspris avløp eks. mva
Pr. m ³	12,22,-	18,07,-

For hytte/ fritidshus er enhetsprisen for forbruk halvdelen av enhetsprisen.
(Gjelder stipulert forbruk)

Stipulert forbruk (m3) beregnes slik:

Bruksareal (BRA) (m²) x spesifikt forbruk (m³/m²)

- Arealet beregnes som bruksareal BRA (m²) etter NS 3940
- Spesifikt forbruk er satt til **1,25 m³/m²** (BRA)

Vurdering

Teknisk avdeling bes utrede hvilke konsekvenser det har å ha flat sats på alle eiendommer knyttet til offentlig vann og avløpsanlegg.

Det har vært spørsmål om ikke alle som står tilsluttet kommunale vann- og avløpsanlegg burde betale samme enhetspris for forbruk uavhengig av kategori, stipulert eller målt forbruk.

Ved å endre forbruksgebyret for hytte/ fritidsbolig til det samme som for de øvrige kategorier, så vil dette gi en økning totalt på kr 30 573,- (Vann kr 26 482,- og avløp kr 4 091,-) Dette gjelder 53 abonnenter. (49 vann og 4 avløp)

49 avtaler er registrert som kategori næring. 29 av disse står tilsluttet både vann og avløp. Abonnementsgebyrene for vann utgjør kr 4 074,20 og for avløp kr. 6 008,9 pr. abonnement. (Totale abonnementsgebyrer kategori næring: vann kr 199 636,- og avløp kr. 174 258,-). Ved å redusere disse til samme sats som for bolig så vil dette gi en reduksjon på kr. 99 813,- for vann og for avløp kr. 87 128,-

6 avtaler er registrert som forsamlingshus, samfunnshus, klubbhus mv. Abonnementsgebyrene utgjør her kr 203,72 pr. abonnement og totalt kr. 1222,32. Ved å øke disse til samme sats som for bolig, så vil dette gi en økning på kr 11 001,-

Vår Forskrift om vann- og avløpsgebyrer gir bestemmelser om beregning og innbetaling av de gebyrer abonnenten skal betale for de vann- og avløpstjenester kommunen leverer. Denne er regulert av lover og forskrifter, samt standardiserte abonnementsvilkår for vann og avløp.

Intensjonen er at brukerne av tjenestene fullt ut skal dekke alle kostnader (selvkost) i forbindelse med kommunens vann- og avløpsanlegg.

Det er og har vært praksis at en har en differensiering av brukerkategorier ved bruk av todelt gebyrordning. (Gjelder den faste delen – abonnementsgebyret)

For å få en harmonisering og flat terskel for alle kategorier vedrørende forbruksgebyr, så må **abonnenter med hytte/ fritidshus** betale samme enhetspris som øvrige kategorier, og det vil gi en økning på 30 573,-

Pr. dato betaler abonnenter med hytte/ fritidshus halvparten av enhetsprisen som de øvrige kategorier.

En harmonisering og flat terskel for alle kategorier vedrørende abonnementsgebyr vil berøre alle våre abonnenter. Kategori for næring har høyeste sats, og en reduksjon av denne vil gi en høyere sats for de øvrige kategoriene for å oppnå selvkost.

Etter en gjennomgang og vurdering av ovenstående, så vil administrasjonssjefen foreslå at abonnementsgebyrene står uendret, men at en gjør endring i forbruksgebyr for hytte/ fritidshus som gir en lik enhetspris som øvrige brukerkategorier.

Forslag til endring blir som følger:

Forbruksgebyr/- Hytte/Fritidshus: Eks. mva

- Vann: Enhetspris (12,22,- kr/m³) x stipulert forbruk (m³)
- Avløp: Enhetspris (18,07,- kr/m³) x stipulert forbruk (m³)

Endring i forskrift gjøres gjeldende fra 01.01.2016

Gebyrene størrelse fastsettes årlig av kommunestyret, og fremkommer av gebyrregulativet.

Gebyrregulativ: vann og avløp 2016

Saksprotokoll, Kvæningen kommunestyre den 21.12.2015 med virkning 01.01.2016

Vedtak

Økning av vann- og avløpsgebyr: Vann 9 % og avløp 6 %

1. Rammer for gebyrberegning

- Gebyrene skal ikke overstige kommunens kostnader, men kan avregnes over en 4 års periode.
- Overslag over forventede kostnader (drifts- og kapitalkostnader) for de nærmeste 4 årene skal foreligge før gebyrenes størrelse fastsettes.
- Gebyrberegning baseres på Lov om kommunale vass- og kloakkavgifter av 31. mai 1974 samt nasjonale og kommunale forskrifter om vann- og avløpsgebyrer.

2. Engangsgebyr for tilknytning

Engangsgebyr betales ved tilknytning til offentlig vann- og/eller avløpsledningsnett.

Engangsgebyret skal være likt for alle abonnenter og skal betales ved første gangs tilknytning.

- Engangsgebyr for tilknytning til kommunal vannledn: **kr 12 731,40- eks.mva**
kr 15 914,30,- inkl.mva
- Engangsgebyr for tilknytning til kommunal avløpsledn: **kr 18 778,- eks.mva /**
kr 23 472,40 inkl mva

Kommunen kan fastsette avvikende engangsgebyr for tilknytning, jfr. pkt. 5.5 i Forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Kvæningen kommune.

3. Årsgebyr

Årsgebyret består av et abonnementsgebyr og et forbruksgebyr.

3.1 Abonnementsgebyr

Abonnementsgebyret er årsgebyrets faste del som skal dekke kommunens faste kostnader for vann- og/eller avløpstjenestene.

De faste kostnadene for år 2015 utgjør følgende andel av de totale års kostnader for:

- Vann: 44,6 %
- Avløp: 49 %

Abonnementsgebyret differensieres etter brukerkategori:

- Abonnementsgebyr for næring betales av næringseiendommer, offentlige virksomheter, borettslag og bolig med mer enn to boenheter.
- Abonnementsgebyr for forsamlingshus, idrettsforeninger, frikirkesamfunn, kirke, grendehus og andre lag og foreninger som driver sine hus på ikke kommersielt grunnlag.
- Abonnementsgebyr for bolig betales av øvrige abonnenter, og er delt inn i to brukerkategorier, en for fritidsbolig/hytte og en for bolig.

Alle abonnenter i en brukerkategori betaler likt abonnementsgebyr.

Gebyret for næringseiendommer fastsettes på grunnlag av fjorårets vannforbruk, basert på kommunens kapitalkostnader.

Abonnementsgebyr:	Vann	Vann	Avløp	Avløp
	Kr/inkl. mva	Kr/eks. mva	Kr/inkl. mva	Kr/eks. mva
Hytte/fritidsbolig	2546,50,-	2037,20,-	3755,60,-	3004,50,-
Bolig	2546,50,-	2037,20,-	3755,60,-	3004,50,-
Forsamlingshus mv. 10% Bolig	254,65,-	203,72,-	375,56,-	300,45,-
Næring	5092,60,-	4074,10,-	7511,20,-	6008,90,-

3.2 Forbruksgebyr

Forbruksgebyret er et variabelt gebyr og beregnes på grunnlag av målt eller stipulert vannforbruk, begge basert på nedenstående enhetspris:

Forbruksgebyr	Enhetspris for vann:		Enhetspris for avløp	
	Kr/inkl. mva	Kr/eks. mva	Kr/inkl. mva	Kr/eks. mva
	15,28,-	12,22,-	22,60,-	18,07,-

3.2.1 Målt forbruk (vannmåler)

Forbruksgebyret baseres på faktisk vannforbruk (vannmåler) og pris pr. m3.

Avløpsmengde regnes lik vannmengde. Unntak fra dette må dokumenteres av abonnenten, jfr. § 8 i Forskrift om vann- og kloakkgebyrer i Kvæningen kommune.

3.2.2 Forbruksgebyr ved bruk av vannmåler

- Vann: Enhetspris (12,22,- kr/m3) x målt forbruk/eks. mva
- Avløp: Enhetspris (18,07,- kr/m3) x målt forbruk/ eks. mva

3.2.3 Stipulert forbruk (areal)

Forbruksgebyret baseres på stipulert forbruk og pris pr. m3.

Stipulert forbruk (m3) beregnes slik:

Bruksareal (BRA) (m2) x spesifikt forbruk (m3/m2)

- Arealet beregnes som bruksareal BRA (m2) etter NS 3940
- Spesifikt forbruk er satt til **1,25 m3/m2** (BRA)

Forbruksgebyr/- Boliger: Eks. mva

- Vann: Enhetspris (12,22,- kr/m³) x stipulert forbruk (m³)
Stipulert forbruk (m² * 1,25m³/m²)
- Avløp: Enhetspris (18,07,- kr/m³) x stipulert forbruk (m³)
Stipulert forbruk (m² * 1,25m³/m²)

Forbruksgebyr/- Hytte/Fritidshus: Eks. mva

- Vann: Enhetspris (12,22,- kr/m³) x stipulert forbruk (m³)/2
- Avløp: Enhetspris (18,07,- kr/m³) x stipulert forbruk (m³)/2

4. Vannmåler

Abonnenter eier vannmåleren. Alle kostnadene for installasjon, drift, avlesning m.m. dekkes av abonnenten.

Rev. 18.01.2016

Dag Åsmund Farstad

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
6/16	Utvalg for oppvekst og omsorg	12.04.2016
14/16	Kvæningen kommunestyre	28.04.2016

Pris på matombringning i hjemmebasert omsorg

Administrasjonssjefens innstilling

Pris for halve middagsporsjoner ved matombringning i hjemmebasert omsorg settes til kr 65.

Saksprotokoll i Utvalg for oppvekst og omsorg - 12.04.2016

Behandling:

Administrasjonssjefens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Pris for halve middagsporsjoner ved matombringning i hjemmebasert omsorg settes til kr 65.

Saksopplysninger

Etter reglement for delegasjon av myndighet på politisk nivå § 1.2 bokstav i), skal kommunestyret «fastsette salgstariffer og priser for ytelser fra kommunale avdelinger, virksomheter, bedrifter eller selskaper når disse reelt er i en monopolsituasjon».

Foreliggende sak gjelder pris for matombringning ved enkeltvedtak etter helse og omsorgstjenesteloven.

Pasienter i hjemmebasert omsorg kan søke om matombringning av middag ved enkeltvedtak. Middagen lages på kjøkkenet på Gargo og blir for pasienter med enkeltvedtak kjørt ut av ansatte i hjemmebasert omsorg tirsdag og fredag.

Pris for middag er kr 90 (inkludert utkjøring), jf. vedtak i kommunestyret 21.12.2015 (sak 74/15).

Det er fra brukere blitt uttrykt ønske om å få kjøpe halv porsjon fordi de ikke greier på en hel porsjon.

Vurdering

Ifølge fungerende kjøkkensjef ved Gargo skal maten som i utgangpunktet er oppvarmet og nedkjølt, kun varmes opp én gang. Å la middagsrester stå til neste dag er derfor ikke et alternativ.

Siden pris for middagen inkluderer emballasje og utkjøring, som påløper uansett, foreslås pris for halv porsjon ved matombringing satt til kr 65.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
12/16	Kvæningen formannskap	04.04.2016
15/16	Kvæningen kommunestyre	28.04.2016

Klage på vedtak om dispensasjon fra kystsoneplanen om å anlegge akvakulturanlegg på østsiden av Spildra

Henvisning til lovverk:

Forvaltningsloven Kap. 6

Plan og bygningsloven § 1-9 og Kap. 19

Vedlegg

- 1 00017H.pdf
- 2 00021H.pdf
- 3 00022H.pdf
- 4 00018H.pdf
- 5 00017H.pdf
- 6 00020H.pdf
- 7 00017H.pdf
- 8 00019H.pdf
- 9 00020H.pdf
- 10 Melding om vedtak på søknad om dispensasjon fra kystsoneplanen for å anlegge akvakulturanlegg på østsiden av Spildra - Marine Harvest
- 13 Søknad om dispensasjon fra kystsoneplan for akvakulturlokalitet på østsiden av Spildra
- 14 Særutskrift Søknad om dispensasjon fra gjeldene kystsone plan
- 15 00024H.pdf
- 16 00010H.pdf
- 17 00004H.pdf
- 18 00005H.pdf
- 19 00001H.pdf
- 20 00001H.pdf
- 21 00010H.pdf
- 22 00018H.pdf
- 23 00008H.pdf
- 23 00014H.pdf
- 24 00032H.pdf
- 25 Koordinatfestet posisjon for omsøkt anlegg

Administrasjonssjefens innstilling

Klagene på vedtak i kommunestyresak 70/2015 tas ikke til følge. Klagene kommer fra:

- Kvæningen fiskarlag
- Ellen Isaksen og Tor P. Holm (grunneier på nærliggende landareal på Spildra)
- Fiskarlaget Nord
- Sametinget
- Spildra Grendelag
- Spindaj AS
- Norges Miljøvernforbund
- «Folket på nordsida og andre miljøforkjempere» (Sammenslutning av naboer og grunneiere på nærliggende landareal på Spildra)

Det foreligger ikke avgjørende nye opplysninger i klagene. Vedtak i kommunestyresak 70/2015 opprettholdes.

Saken sendes til Fylkesmannen for klagesaksbehandling.

Vedtaket har hjemmel i forvaltningslovens § 33.

Saksprotokoll i Kvæningen formannskap - 04.04.2016

Behandling:

Endringsforslag fra Kystpartiet: Formannskapet sier nei til dispensasjon fra kystsoneplanen om å anlegge akvakulturanlegg på østsiden av Spildra, da dette er i strid med nylig vedtatte kystsoneplan. Videre er et ja til dispensasjon stikk i strid med det alle faginstanser har uttalt i denne saken. Formannskapet foreslår for kommunestyret at klagen tas til følge og at Spildra øst som resten av Kvæningen blir vurdert gjennom den kommende rulleringen av kystsoneplanen i sin helhet. Arealavsetninger av en slik størrelse og viktighet må prinsipielt gjøres gjennom en planprosess.

Votering: Administrasjonssjefens innstilling ble vedtatt med 3 stemmer mot 2 for endringsforslaget fra Kystpartiet.

Vedtak:

Klagene på vedtak i kommunestyresak 70/2015 tas ikke til følge. Klagene kommer fra:

- Kvæningen fiskarlag
- Ellen Isaksen og Tor P. Holm (grunneier på nærliggende landareal på Spildra)
- Fiskarlaget Nord
- Sametinget
- Spildra Grendelag
- Spindaj AS
- Norges Miljøvernforbund

- «Folket på nordsida og andre miljøforkjempere» (Sammenslutning av naboer og grunneiere på nærliggende landareal på Spildra)

Det foreligger ikke avgjørende nye opplysninger i klagen. Vedtak i kommunestyresak 70/2015 opprettholdes.

Saken sendes til Fylkesmannen for klagesaksbehandling.

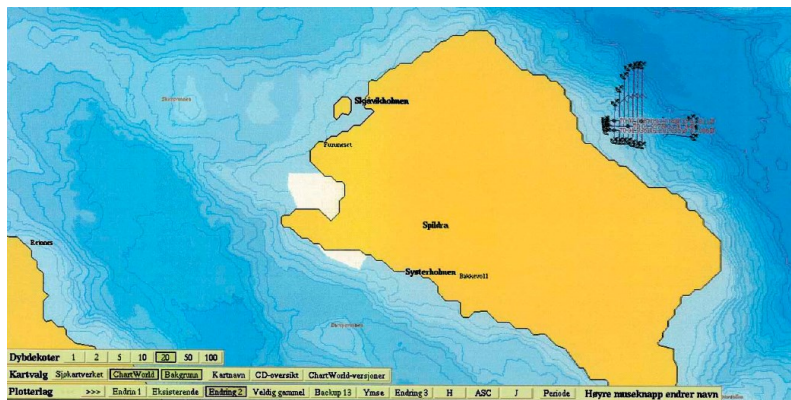
Vedtaket har hjemmel i forvaltningslovens § 33.

Saksopplysninger

Kvæningen kommune vedtok å innvilge søknad om dispensasjon fra kystsoneplan i sak 70/15. Det ble gjort slikt vedtak:

«Med hjemmel i plan i plan og bygningsloven § 19-2 gir Kvæningen kommune Marine Harvest dispensasjon fra Kystsoneplanen for å etablere et anlegg for akvakultur ved Ravelsnes på østsiden av Spildra. Tillatelsen gjelder i 5 år fra eventuell konsesjon etter akvakulturloven blir gitt.

Tillatelsen omfatter et areal på ca. 4,5 km² inkludert fortøyninger. Plassering fremgår av kart:

Det settes følgende vilkår for tillatelsen

- Anlegget skal lokaliseres og fortøyes på en slik måte at det er fri ferdsel for mindre fartøy mellom anlegget og land. Fortøyninger må ikke være til hinder for tråling på rekefelt.
- Anlegget skal bare benyttes til produksjon av laks.
- Når forsøksperioden er over skal alt utstyr i sjøen være ryddet og fjernet.
- Utredninger etter Naturmangfoldloven § 8-12 fremgår av saksutredningen.
- Kvæningen kommune ber Marine Harvest benytte moderne og bærekraftige metoder ved produksjon av laks. Herunder lukket anlegg i den grad det er mulig.
- Ved avlusning av laks er bruk av kjemikalier som skader skalldyr ikke tillatt. Bruk av lukket system og deponering av kjemikalier på egnet sted, avtalt med fiskarlaget, er tillatt. Dersom fiskarlaget og Marine Harvest ikke kommer til enighet, avgjør Kvæningen kommune hvor deponering kan skje.
- Det skal drives forskning og resultatene skal publiseres.
- Brudd på ovennevnte vilkår kan medføre at dispensasjon trekkes tilbake.

Uttalelse fra Kvæningen kommune

Det utarbeides en fiskeristrategi som presenteres for kommunestyret i løpet av 2016. Her vil støtte til modernisering av flåten, nødvendig infrastruktur og rekruttering stå sentralt.

Kvæningen kommune har lange tradisjoner innenfor tradisjonelt fjordfiske. Det er vesentlig og viktig for kommunen at partene innen havbruk og fiskeri har god dialog og samarbeider. Kvæningen kommune be partene strekke seg langt for å finne omforente løsninger som skaper vekst og utvikling i vår felles blå åker.

Havbruks- og fiskerinæringen har tidvis motstridende interesser. Bruk av arealer kan gi fordeler til en næring og ulemper for en annen. Når en «storebror» i næringen gis tillatelse til bruk av arealer til fortrengsel for mindre aktører bør «storebror» strekke seg langt for å kompensere ulempene for de små.

Det arbeides med å få på plass et maritimt næringsfond som kan bygge opp under de tiltak kommunen prioriterer i ovennevnte fiskeristrategi. Et bidrag til et slikt fond vil trolig være med på å dempe ulempene ved tap av fiskeriområde.»

Det har kommet åtte klager på vedtaket. Alle går i mot tiltaket og kommunens vedtak om dispensasjon:

- Kvæningen fiskarlag
- Ellen Isaksen og Tor P. Holm (grunneier på nærliggende landareal på Spildra)
- Fiskarlaget Nord
- Sametinget
- Spildra Grendelag
- Spindaj AS
- Norges Miljøvernforbund
- «Folket på nordsida og andre miljøforkjempere» (Sammenslutning av naboer og grunneiere på nærliggende landareal på Spildra)

Forvaltningslova sier at enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen). For vedtak etter plan og bygningslova er Fylkesmannen klageinstans. Kommunen skal behandle klagen som underinstans. Underinstansen skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Kommunen kan velge å gjøre om vedtaket eller stadfeste vedtaket. Dersom kommunen ikke omgjør vedtaket går saken til Fylkesmannen for endelig behandling. Kommunen kan også avvise klagen dersom vi mener at klagen ikke tilfredsstiller forvaltningslovens vilkår for klage.

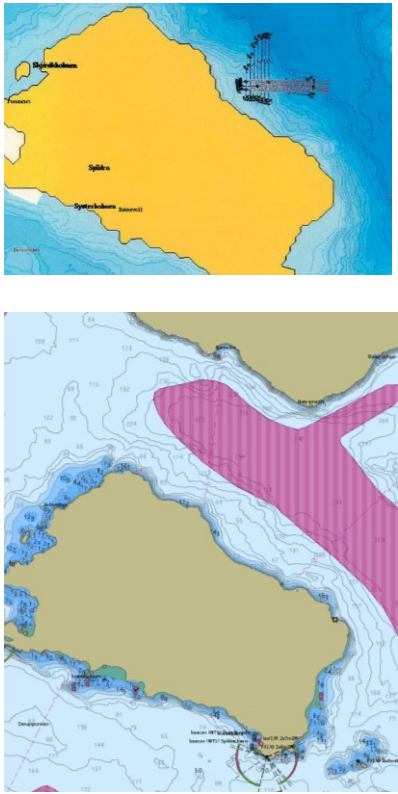
Sammendrag av klagen og rådmannens kommentar fremgår av tabellen:

Innsender av klage	Sammendrag av synspunkt i klagen	Rådmannens vurdering
Kvæningen Fiskarlag	Kommunen har ikke lagt vekt på innsigelsene fra fagmyndighetene som kom frem under høringen.	Innspillene er vurdert i lys av kommunestyrets innstilling i vedtak 29.04.2015. Se samla vurdering i slutten av saksutredningen.
Ellen Isaksen og Tor P. Holm	Grunneiere på land har ikke fått saken på høring. Det har kommet flere negative uttalelser fra regionale og statlige myndigheter. Plan og bygningsloven er ikke fulgt og det er vanskelig å forstå at demokratiske prinsipp er fulgt i saken. Ca. 30 personer bruker området på land til fritid og rekreasjon. Anlegget vil ødelegge fiskeplasser	I plan og bygningsloven § 19-1 sier at naboer skal varsles før vedtak treffes. Det ble ikke vurdert å sende varsel til den enkelte grunneier på land i henhold til bestemmelsen om naboer. Hvorvidt eiendommene på land regnes som nabo i denne sammenhengen fremgår ikke klart av bestemmelsene. Saken ble gjort kjent for lokalbefolkningen gjennom grendeutvalget som fikk søknaden på høring. Videre kom dispensasjonssaken opp kort tid etter

	<p>og det vil medføre støy og lysplager.</p> <p>Det er en alvorlig saksbehandlingsfeil at berørte naboer ikke er regna som høringsinnstans og at vedtaket er fattet uten å ta hensyn til innvolverte parter.</p>	<p>vi hadde vært gjennom en rullering av kystzoneplanen. I forslaget som var ute til offentlig ettersyn var det avsatt en lokalitet for akvakultur på dette arealet. I denne sammenheng leverte grunneierne en uttale. Kommunen var kjent med at det er motstand blant grunneierne på Spildra.</p> <p>Gjennom høringen til kystzoneplanen og til dispensasjonssaken har fritidsbruken av området blitt bedre belyst, og synes å være større enn det som fremgår av planen. En eventuell lokalitet vil kunne virke negativt for opplevelsesverdien av området.</p>
Fiskarlaget Nord	<p>Marine Harvest er et stort aksjeselskap som henter kapital fra hele verden. De største eierne er opplistet. De lokale fiskerne henter sin kapital fra viltlevende ressurser lokalt. De bor og utøver sin næringsvirksomhet i kommunen. Det stilles derfor spørsmål om hvorfor utenlandsk kapital og eierskap skal gå fremfor lokale interesser og lokal eierskap.</p> <p>Lokaliteten vil medvirke til økt risiko for forurensning av fiskefeltene og redusert inntektsgrunnlag. Det er betenkelig at «føre var» prinsippet ikke legges til grunn for havbruksnæringen.</p> <p>Kommunen kommer med lovnad om fiskeristrategi. Det er uvanlig og uprofesjonelt å fordele arealene utenom planprosessen og så planlegge strategien i etterkant. Fiskerne taper inntektsmulighetene sine uten å kunne medvirke.</p> <p>Fagmyndigheter og innsigelsesmyndigheter har</p>	<p>Oppdrettsanlegg i åpne anlegg har utslipp av organisk materiale (forrester, avføring, død fisk) og næringssalter (Nitrogen og fosfor). I områder med strøm og tilstrekkelig dybde vil avfallsstoffene spres utover og fortynnes. Derfor tilpasses produksjonen til de lokale forholdene slik at utslippene skal være under tålegrensen til økosystemet. Ved overskridelse vil det dannes avleiringer på bunnen under anlegget med påfølgende endringer i vannkjemi og bunnsubstrat. Dette påvirker livet på havbunnen, og i ekstreme tilfeller kan det medføre dødelighet på fisken i merdene.</p> <p>Det er gjort store forbedringer i takt med at kunnskapen har økt. Akvakultur er likevel en relativt ny næring og det har hele tiden vært en rask utvikling som kunnskapen må holde følge med. Kunnskapsgrunnlaget kunne med fordel vært bedre. Føre-var-prinsippet bør derfor tillegges vekt i slike saker, men samtidig så burde denne avveilingen vær foretatt på høyere nivå. Det tenkes da på de</p>

	<p>sammenfallende uttalelser mot lokaliteten, både av hensyn til rekefelt, gyteområder, fiskefelt, anlegget hindrer ferdsel og at det er et historisk viktig felt for lokale fiskere som har begrensede muligheter for å dra langt til havs.</p>	<p>nasjonale rammene om vekst i næringa og hvilke premisser som skal ligge til grunn. Det er omfattende forskning som skal til for å kunne løfte kunnskapsnivået til et slikt nivå at alle usikkerhetsmoment er minimert. (se samla vurdering).</p>
Sametinget	<p>Sametinget varslet i høringen at et positivt vedtak kom til å bli møtt med klage. De hadde også innsigelse til lokaliteten da den var med i høringsframlegget til kystzoneplanen med bakgrunn i hensynet til samisk næring og kultur. Lokaliteten ble tatt ut av planen da kommunestyret gjorde sluttvedtaket.</p> <p>Videre ble det levert klage som påpekte at kommunestyrets vedtak 29.04.2015 ikke var lovlig da saken ikke hadde vært på høring. Saksbehandlingspraksisen har ikke vært god i denne saken.</p> <p>Det er stor lokal motstand som ikke er tilstrekkelig hensyntatt. Samiske forhold og hensyn er ikke utredet. Dette strider mot naturmangfoldlovens §8. Tradisjonelt fiske her heller ikke tillagt vesentlig vekt i saken.</p> <p>Det vises også til at fiskeridirektoratet ikke anbefaler lokaliteten pga konflikt med lokalt fiskeri, gyteområder for torsk og nærhet til rekefelt. Videre synes arealet å være utvidet i forhold til opprinnelig planforslag.</p> <p>Området er et av de siste dypvannsbassengene i Kvæningen som er skjerma og som har gode fangstmuligheter. Oppdrettsnæringa har overtatt mange gode fiskeområder i dag.</p>	<p>Sametinget er negativ til lokaliteten, noe de også var i forbindelse med den ordinære behandlingen av kystzoneplanen. Hadde ikke lokaliteten blitt tatt ut av kystzoneplanen så hadde kommunen måtte avklare innsigelsen som hvilte på området før den kunne fått rettsvirkning.</p> <p>Vedtaket i kommunestyret 29.04.2015 sa at dispensasjonen skulle innvilges under forutsetning av at vilkårene i regelverket måtte oppfylles. Dette innebærer høring og videre utredninger. Det er forøvrig ikke vanlig å sende dispensasjonssaker på høring i forkant dersom innstillingen er negativ. I denne saken var administrasjonens innstilling negativ pga nylig vedtatt plan.</p> <p>Naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper er vurdert, men konsekvenser for samisk bruk og fiskeri burde vært synliggjort og dokumentert i utredningen.</p> <p>Det vises til at området omfattes av sametingets veileder. Dette innebærer at kommunen som planmyndighet i større grad må ta hensyn til tradisjonell bruk og ta hensyn til tradisjonelle fiskeplasser og gyteområder. Planene må også sikre at endret arealbruk ikke medfører ødeleggelse av lokalt fiske eller annen irreversibel skade på ressursene.</p>

	<p>Det gis en utfyllende gjennomgang av lovgrunnlag og føringer som setter krav til kommunenes planarbeid. Regelverket skal sikre at samiske interesser blir tilstrekkelig belyst og vektlagt.</p> <p>Sametinget ser at kommunestyrets vedtak også søker å ivareta andre interesser gjennom tilpasning av arealbruk. Arealbehovet vil uansett være stort for et moderne anlegg. Forurensning må følges nøye opp, og det er overlatt til andre myndigheter. Kommunen bør være bevisst på forskningsbehovet og hvilke institusjoner som kan gjennomføre slikt arbeid. Sametinget mener det er viktig å forske på samfunnsmessige konsekvenser av oppdrettsanlegg i fjorder medfører for tradisjonelt fiskeri. Kartlegging og verdsetting av områder for tradisjonelt fiskeri vil kunne være et nyttig verktøy for gode planprosesser. Naturmangfoldlovens §§ 8-12 er ikke utført. Sametinget vektlegger § 8 om sikring av naturgrunnlaget for samisk kultur, næring, herunder generasjoners erfaring og bruk.</p> <p>Samisk næring og kultur er vesentlig tilsidesatt i saken. Vektlegging av tradisjonell samisk bruk og sikring av naturgrunnlaget er understreket i en rekke lover. Kvænangen ligger innenfor sametingets virkeområde for næring og sametingets planveileder er aktuell. Den sier blant annet:</p> <p><i>Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner skal i nødvendig utstrekning sikre arealene til tradisjonelle fiskeplasser og gyteområder av vesentlig betydning for fiske i samiske kyst- og fjordområder. Lokaltiteter for</i></p>	<p>Veilederen sier at i de tilfeller det ikke foreligger samtykke fra de berørte interesser, skal nytteverdien av planen alltid vurderes mot de ulemper planen har for det samiske naturgrunnlaget. De enkelte sakene representerer som regel både ulemper og fordeler. Kommunens behandling av lokaliteten i Kystsoneplanen og seinere under spørsmålet om dispensasjon viser at det er vanskelige avveininger, og synet på hva som er riktig er nokså delt. Kommunen har likevel vurdert at den samla nytteverdien for lokalbefolkningen (herunder samisk) som akvakulturnæringa medfører for lokal verdiskaping og arbeidsmarked er større enn ulempene. Flere lokaliteter i nærområdene er viktig i produksjonsmodellen til Marine Harvest, men prosessene rundt kystsoneplanen viste at det ikke var så mange egnede arealer å ta av. En lokalitet utfor Spildra er vurdert til å være den mest aktuelle. Både med tanke på at den egner seg til oppdrett, samt at konsekvensene for fiskeriinteressene ble vurdert til å være mindre der enn på andre lokaliteter lenger ute i fjorden.</p> <p>Arealet som er oppgitt i søknaden er 4,5 km². Etter kontrollmåling viser det seg at det ikke er riktig. Arealet som berøres (inkludert fortøyninger) omfatter ca. 2 km², og det er ikke tilfelle at arealet som berøres av et anlegg har økt. Vedtaket viser kart over omsøkt anlegg, og nøyaktig plassering av dette. Arealet arealomfanget burde likevel vært kontrollmålt i saksforberedelsene og riktig arealtall burde vært oppgitt i vedtaket. Kart og koordinater som viser nøyaktig plassering for omsøkt anlegg er vedlagt saken.</p> <p>Fiskeridirektoratet bemerker at tiltaket er i konflikt med fiskeriinteresser, særlig rekefeltet</p>
--	---	--

	<p><i>oppdrettsanlegg for torsk skal ikke etableres i gyteområder for vill torsk.</i></p> <p><i>Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner skal sikre at endret arealbruk i samiske kyst- og fjordområder ikke medføre irreversibel skade eller ødeleggelse av lokalt fiske av vesentlig betydning for befolkningen i et bestemt område.</i></p> <p><i>Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner skal i nødvendig utstrekning sikre viktige arealer for tradisjonell utmarksbruk. Dette gjelder blant annet områder for jakt, fiske, vedhugst, sanking av bær, urter og sennagress, samt uttak av virke for duodji som enkeltpersoner eller grupper av personer helt eller delvis har sitt livsgrunnlag knyttet til utnyttelsen av.</i></p> <p>På bakgrunn i dette så oppfyller ikke vedtaket Plan og bygningslovens krav til å gi dispensasjon. Det anmodes om at klagen imøtekommes og arealet tas ut av planen, samt at det legges inn retningslinjer som hindrer nye dispensasjonssaker i dette området. Dette for å sikre fortsatt mulighet for å utøve tradisjonelt fiske.</p>	<p>kan bli berørt. Anlegget er lokalisert i skråninga ned mot dypvannsbassenget som ligger mellom Spildra og Jøkelfjorden. Deler av forankringen kommer ned i dypet og vil komme ut i ytterkanten av det arealet som er markert som rekefelt.</p> <p>Hvorvidt vedtaket oppfyller PBL sine bestemmelser om grunnlag for å gi dispensasjon bygger på om kommunen i vesentlig grad har satt til side samisk næring og kultur, og om vi i for stor grad har sett bort i fra negative innspill fra sektormyndighetene. Kommunen har strukket vedtakskompetansen langt i denne saken. Det er lagt vekt på de samlede samfunnsmessige verdiene tiltaket innebærer, og som omfatter alle som bor eller driver næringsvirksomhet i kommunen.</p>
<p>Spildra grendelag</p>	<p>Dispensasjonen undergraver kystzoneplanens troverdighet. Planen er nylig vedtatt og den viser de områdene som er frigitt fra fiskeri til oppdrett.</p> <p>Det er mer fritidsaktivitet på Ravelsnes enn planen beskriver.</p>	<p>For vurderinger om dispensasjon fra en nylig vedtatt plan vises det til samla vurderinger.</p> <p>Gjennom høringen til kystzoneplanen og til dispensasjonssaken har</p>

	<p>Det er et yrende liv i de gamle husene både sommer og vinter.</p> <p>Marine Harvest har kjøpt anlegg i Kvænangen vel vitende om problemene om slakteriets plassering, og skjønner ikke at de lokale fiskerne skal få problemer av den grunn. Fiskeriene i Kvænangen har ikke endret seg siden planen ble vedtatt. Foreslått anlegg ligger midt i innsiget for skrei, og forskning viser at villfisk skyr laksemerder. Anlegget kan medføre blokkering av innsiget lenger inn i fjorden.</p> <p>Anlegget ligger tett på et rekefelt. Fortøyningene går helt ut i feltet.</p> <p>Politikerne oppfordres til å tenke seg om før fiskerinæringa raseres. Det er fortsatt en god del arbeidsplasser der.</p> <p>Grendelaget kan ikke godta å bli overkjørt av kommunen, og kan ikke godta lokaliteten på Ravelsnes.</p>	<p>fritidsbruken av området blitt bedre belyst.</p> <p>Marine harvest påpeker at de har behov for flere lokaliteter for å drifte optimalt mhp. å opprettholde en tilstrekkelig stor produksjon samtidig som det tas hensyn til sykdomsforebygging og forebygging av lokal forurensning. Kommunen må derfor avveie ulike hensyn. I den sammenheng er det viktig å finne frem til de beste helhetsløsningene der oppdretterne lokaliseres der de er minst mulig til skade for fiskeri og andre interesser. Når det gjelder forskning i forhold til påvirkning av villfisk så vises det til samla vurdering i slutten av utredningen.</p> <p>Rekefeltet påvirkes, men sannsynligvis i begrenset grad. Fiskeri er ei viktig næring i Kvænangen, og kommunen må ta hensyn til fiskeri i forbindelse med arealdisponeringen i fjorden. Viktigheten av det aktuelle området for fiskeri og usikkerheten rundt konsekvensene av oppdrettsanlegg på miljøet i fjorden vil da være avgjørende for om det bør settes av areal til akvakultur her.</p>
Spindaj As	<p>Alle høringsinnstanser fraråder dispensasjon. Det er viktig for næringsdrivende å ha forutsigbarhet. Dispensasjoner fra nylig vedtatte planer gir dårlig troverdighet.</p> <p>Naturmangfoldlovens § 8 er oversett. Uer er en rødlista art som finnes i området. Det er ikke kjent at det er forsket på konsekvensen av oppdrettslokaliteter. Vi kan derfor ikke si noe om påvirkningen på naturmangfoldet. Foreløpig forskning tyder på at skreien skyr oppdrettsanlegg. Området er en god gyteplass for skrei. I andre fjorder som Ullsfjord</p>	<p>For vurderinger om dispensasjon fra en nylig vedtatt plan og fagmyndighetene sine innspill vises det til samla vurderinger.</p> <p>Naturmangfoldlovens § 8 er ikke oversett, men utredningene kunne vært mer omfattende. At området er leveområde for uer var ikke kjent og derfor ikke vurdert. Artsdatabanken har klassifisert den som sterkt truet i siste versjon av Norsk rødliste. De oppgir høsting som den største trusselen. Mangel på leveområder er ikke oppgitt som særskilt trussel. Store deler av bestanden lever ute på kontinentalsokkelen og forekomsten ved Spildra er neppe av stor</p>

	<p>er innsiget av skrei og sild blitt borte.</p> <p>Det vises til fiskeriforskning i Tromsø: <i>Bunnsedimenter som er sterkt organisk belastet frigjør en rekke stoff som er skadelig for fisk. (...)Utslipp fra sedimentene kan påvirke torskens oppførsel og vandring.</i> Resultatene tyder på at oppdrettsanlegg skader torskebestandene. Forskningen ønsker å undersøke mer for å finne svar på hvorfor torsken ser ut til å unnvike vann fra oppdrettsanlegg. Vi kan konstatere at det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap. Det vises derfor til Naturmangfoldlovens § 9 om «føre-var-prinsippet».</p> <p>Arealformålet utenfor Ravelsnes (fiskeri og rekefelt) settes vesentlig til side og derfor er vedtaket i strid med plan og bygningslova § 19-2.</p> <p>Hevdretten kan også være aktuell, og det vises til en rekke lover angående rettigheter i Arktis og Antarktis.</p> <p>Fangst på villfisk er miljøvennlig, bærekraftig, og en fornybar ressurs, men lakseoppdrett driver rovdrift på ressursene med overfiske på bestander av villfisk til for.</p> <p>Bedriften Spindaj ligger på Spildra og har to ansatte. Det produseres boknafisk, basert på egenfanget fisk. Kort vei ut til fiskefeltet er viktig i driftsmodellen til Spindaj. Området utfor Ravelsnes er et foretrukket fiskeområde til vår/vinterfiske. Omsøkt lakselokalitet vil derfor ha store konsekvenser både gjennom arealtapet og gjennom blokkering av skreiinnsiget videre inn i fjorden. Bedriften driver også med</p>	<p>betydning for overlevelsen av arten. Det vil likevel være et moment som må hensynstas i totalvurderingen av om området skal omdisponeres til akvakultur.</p> <p>Forskning på konsekvenser av oppdrett og vurderinger i forhold til plan og bygningslovens kriterier er nærmere beskrevet i samla vurderinger i slutten av saksutredningen.</p> <p>De negative konsekvensene for lokalt næringsliv på Spildra må tas alvorlig. Kunnskapen om torskens vandring er noe usikkert, men det er lite som tyder på at innsiget stopper helt opp. Les mer om kunnskapsgrunnlaget under samla vurdering. For den mindre fiskeflåten og for turistfiske på Spildra så vil tap av nære og skjermte fiskeområder være uheldig.</p>
--	--	---

	<p>turistfiske på sommeren. Det aktuelle området er en av de tryggeste plassene å sende turistene under mange værforhold. Tap av denne lokaliteten vil gjøre Spildra mindre attraktiv for turisme.</p> <p>Det som begynner med et lite arealtap kan fort ende opp med tap av hele fjorden som område for vårtorskefiske. Lokal forurensning som utslipp av kjemikalier og næringssalter samt arealkonflikter påvirker fjordene i høy grad.</p> <p>Den overordna fiskeripolitikken påvirker også fjordfiske og bosetting negativt, mens det har muliggjort en storstilt satsing på oppdrett. Dette rammer de minste fartøyene som ikke har forutsetning til å omstille seg til å fiske lenger ute på kysten.</p> <p>Framtidsplanene til Spindaj har vært å utvide driften. Disse planene er foreløpig lagt på is.</p>	
<p>Norges Miljøvernforbund</p>	<p>Kan ikke akseptere at det gis dispensasjon. Det foreligger ingen ny informasjon eller tungtveiende argumenter som taler for. Nye områder må avvete eventuell rullering av plan.</p> <p>Under høring på planen kom det inn en rekke innsigelser og negative uttalelser mot lokaliteten. Lokaliteten vil komme i sterk konflikt med etablert virksomhet.</p> <p>Et anlegg med åpen teknologi vil bidra til en betydelig forurensning i nærområdet som vil fortrenge og ødelegge kystfisket lokalt. Utslipp av organisk avfall (avføring, forrester og medisinrester) vil få alvorlige konsekvenser for det marine miljøet og fiskeriet. Et anlegg bidrar til merkbare</p>	<p>Kommunen har som grunnlag for dispensasjonsvedtaket vurdert at den samla nytteverdien som akvakulturnæringa medfører for lokal verdiskaping og arbeidsmarked er større enn ulempene. Det vises også til vurderinger av sametingets innspill og samla vurderinger både med tanke på kunnskapen om forurensning og forholdet til planprosessen.</p>

	<p>endringer i marine økosystem, både i bunnfauna og ellers i vannsøyla i en radius på 5 km. Et anlegg med MTB på 3120 tonn produserer om lag like mye organisk avfall som 70 000 slaktegris på 90 kg.</p> <p>Rundt slike åpne anlegg står minimum 10 tonn med villfisk som ernærer seg av forrester. Denne fisken er ikke god matfisk.</p>	
<p>Folket på nordsida og andre miljøforkjempere</p>	<p>Det vises til prosessen rundt lokaliteten i Kystzoneplanen og behandling av dispensasjonssaken. Området var med i planforslaget, men ble tatt ut i sluttbehandlingen pga fiskeinteresser og miljø. Området grenser mot et dypvannsbasseng som er kjerneområde for reker, kveite og uer.</p> <p>Det kom en rekke negative høringsuttalelser til dispensasjonssøknaden. Troms fylkeskommune, kystverket, fiskeridirektoratet, Fiskarlaget Nord, Spindaj As, Spildra grendelag, Sametinget, miljøvernforbundet.</p> <p>Økonomiske hensyn til Marine harvest går fremfor naturmangfold og nærmiljø. Dersom det gis tillatelse til lokaliteten så vil produksjonen av laks i fjordsystemet økes. Økonomisk hensyn går fremfor naturmangfold og nærmiljø.</p> <p>Kommunens vurderinger av konsekvenser for friluftsliv, rekreasjon, barn og unge kommenteres. De med tilhørighet på «norsia» blir sterkt berørt. Landområdene er mye brukt og kommunens påstand om tilgjengelighet og bruk er feil. Også sjøarealene er flittig brukt.</p>	<p>Det vises til vurderinger av Sametingets innspill og samlet vurdering om prosessen rundt kystzoneplanen, hensynet til sektormyndighetenes innspill og arealavgrensning.</p> <p>Dypvannsbassenget vil kunne bli berørt av forurensningen fra et anlegg. Det skal gjennomføres overvåkning av bunnsediment og produksjonen må tilpasses bæreevnen. Fiskens adferd og områdebruk kan også påvirkes uavhengig av forurensningsstatus. Se mer under samlet vurdering.</p> <p>Gjennom høringen til kystzoneplanen og til dispensasjonssaken har fritidsbruken av området blitt bedre belyst, og synes å være større enn det som fremgår av planen. En eventuell lokalitet vil kunne virke negativt for opplevelsesverdien av området.</p>

	<p>Arealavgrensningen kommenteres og illustreres med kartskisser. Opprinnelig forslag i kystzoneplanen var ca. 2,5 km², mens dispensasjonsvedtaket sier 4,5 m². Dersom det i tillegg ikke skal berøre rekefeltet så vil arealet måtte strekke seg langs store deler av nord-østsiden av Spildra.</p> <p>Kvæningen kommune har valgt å se bort fra alle høringsuttalelser. Dette strider i mot plan og bygningslovens dispensasjonsbestemmelser.</p> <p>Kommunens ordlyd i vedtaket angående fordelingen av sjøareal er en latterliggjøring av de som har sitt virke på havet. Gamle tradisjoner settes til side slik at «storebror» får tilgang til indrefiletten i fjorden.</p> <p>Det fremgår ikke at kommunen har tatt lovmessige hensyn til naturmangfoldet og høringsuttalelsene, og det bes om at vedtaket omgjøres.</p>	
--	--	--

Samla vurdering

Alle klagenes kom innenfor fristen på 3 uker fra vedtaket var gjort kjent. Samtlige klager må regnes å ha rettslig klageinteresse i den aktuelle saken. For organisasjoner og foreninger så sier rettspraksisen på dette området sier at saken må angå interesser som ligger innenfor foreningens formål, og foreningen må være representativ for de interesser det er aktuelt å gripe inn i. Praksisen viser at det skal relativt lite til før det blir regna som om foreninger sine interesser blir berørt i slike saker. Dette vil også gjelde andre organer enn foreninger. Alle klagenes tilfredsstillende kravene i forvaltningsloven og bør derfor ikke avvises, men tas til behandling.

Kunnskapsgrunnlaget

Havforskningsinstituttet har siden 2011 gitt ut årlige rapporter som oppsummerer dagens kunnskap om ulike risikomoment for oppdrettsvirksomhet i Norge. (*Fisken og havet, særnummer 2-2015, Risikovurdering norsk fiskeoppdrett 2014*)

Rapportene viser at lakselus og genetisk innblanding med villaks regnes som de største risikomomentene, men det er også der forskningen har kommet lengst i å utvikle indikatorer og terskelverdier. Kunnskapen om lusemidler og andre medikament sin effekt på villlevende organismer er mangelfull, men det vises til at forskning for å utvikle alternative metoder der man unngår utslipp gjerne vil være mer lønnsomt enn å lete etter konsekvenser av åpne anlegg.

Utslipp av næringssalt fra akvakulturnæringen er betydelig, men synes å utgjøre et lite bidrag til den naturlige mengden i kystvannet. Utslippene av organiske partikler har noe større skadepotensiale. Strøm og dybdeforhold, samt samlet tetthet av anlegg i et fjordsystem er avgjørende. Av de undersøkte lokalitetene i rapporten så er tilstanden god for de fleste, men det finnes noen få unntak. Det er også forsket noe på hvordan oppdrett påvirker adferd og vandringsmønstre. Datagrunnlaget er lite og resultatene er sprikende. Ut fra dagens kunnskap er det vanskelig å si sikkert om oppdrettsanlegg med laksefisk påvirker gytevandring hos torsk.

Kunnskapsgrunnlaget kunne med fordel vært bedre. Føre-var-prinsippet bør derfor tillegges vekt i slike saker, men samtidig så burde denne avveilingen vær foretatt på høyere nivå. Det tenkes da på de nasjonale rammene om vekst i næringa og hvilke premisser som skal ligge til grunn. Særlig den generelle kunnskapen om hvilken påvirkning oppdrett har på de marine økosystemene burde vært bedre før det åpnes for en stor vekst i næringen. Det er omfattende forskning som skal til for å kunne løfte kunnskapsnivået til et slikt nivå at alle usikkerhetsmoment er minimert. Naturmangfoldloven sier at kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og hvor stor risiko det er for skade på naturmangfoldet.

Forholdet til Plan og bygningsloven

Pan og Bygningsloven § 19-2 sier følgende om dispensasjoner i plansaker:

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

Ved dispensasjon fra loven og forskrifter til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet.

Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.

Det er ønskelig å vedta arealbruken gjennom ordinære planprosesser i stedet for gjennom dispensasjoner. Arealplaner blir til etter en omfattende beslutningsprosess som bygger på offentlighet, samråd og medvirkning. Det skal derfor ikke være kurant å fravike vedtatte planer. I denne saken har det vært en hårfin balansegang i forhold til om området skal settes av til akvakultur eller ikke. Det er likevel ikke ryddig å gå tilbake på et standpunkt som er nedfelt i en overordna plan. Plan og bygningsloven sier også at kommunen ikke bør dispensere fra planer når fagmyndigheter uttaler seg negativt, men det er likevel ikke et forbud mot dette i PBL sine bestemmelser. Forutsetningene er at fordelene er større enn ulempene og at ikke hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra (fiskeri) eller lovens formålsbestemmelse settes vesentlig til side. Samisk næring og kultur er også et formål som planen skal ivareta. Statlige og regionale rammer og mål skal tillegges vekt. Både gjennom sjømatmeldinga (Meld. St. 22, 2012-2013) og Havbruksstrategien fra Troms Fylkeskommune 2013 legges det opp til en betydelig vekst inne havbruk. Intensjonen er likevel at det skal foregå gjennom ordinære planprosesser og ikke dispensasjoner. Særlig store saker med betydelige interessekonflikter bør ikke behandles som dispensasjoner.

For den mindre fiskeflåten og for turistfiske på Spildra så vil tap av nære og skjerna fiskeområder være uheldig. For Kvænangen som helhet er oppdrett en viktig næring og det bør legges til rette for at næringa får rammevilkår som sikrer en god driftsmodell. Det må likevel være innenfor rammene av plan og bygningsloven. Det er vist til et stort behov for å øke antallet lokaliteter. Dersom dispensasjon trekkes så bør kommunen finne andre alternativ innen rimelig tid.

Sametinget mener at samiske interesser settes vesentlig til side i dispensasjonsvedtaket. Som grunnlag for dispensasjonen har kommunen vurdert at den samla nytteverdien for lokalbefolkningen (herunder samisk) som akvakulturnæringa medfører for lokal verdiskaping og arbeidsmarked er større enn ulempene. Tradisjonelle samiske næringsinteresser og ressursbruk bør tillegges mer vekt enn nye næringer. I fiskerimantallet er 28 fiskere registrert med adresse i Kvænangen. Innvilgelse av dispensasjonen medfører ulemper for denne gruppen. I kystsonen er arealet satt av til fiskeri. Gjennom høringsrundene er det vist til at området er viktig for fiskeriet. Veksten i oppdrettsnæringa har medført arealtap og fare for negativ påvirkning av fiskebestander og øvrig marin fauna. Som grunnlag for dispensasjonen har Kvænangen kommune vurdert at hensynet til fiskeri ikke tilsidesettes i *vesentlig* grad.

Interessekonflikten er stor og når berørte myndigheter har uttalt seg negativt så skal terskelen for å innvilge en dispensasjon ligge høyt. Usikkerheten rundt konsekvensene for marine økosystem og fiskeri bør tillegges vekt.

Andre forhold

I løpet av vinteren har Marine Harvest meldt at Helgeland havbruksstasjon har trukket seg fra prosjektet. Dette innebærer at de ikke har en samarbeidspartner som har hovedfokus på forskning og utvikling. Helgeland Havbruksstasjon jobber med næringsrettet forsknings- og utviklingsarbeid med særskilt fokus på ernæring, fiskehelse og miljø.

Kompetansearbeidsplassene som dette samarbeidet ville generert var et viktig argument for å innvilge dispensasjonen. Det var også sett på som et viktig argument da det ville gi anlegget en ekstra tett oppfølging med tanke på bærekraftig drift og miljøvennlige metoder. Marine Harvest ønsker at kommunen opprettholder dispensasjonsvedtaket likevel, og opplyse at en eventuell lokalitetssøknad fortsatt vil inneholde en aktiv samarbeidspartner som oppfyller vilkårene i dispensasjonen. Videre opplyser de at Marine Harvest har en solid satsning på forskning og utvikling og har i dag en avdeling på totalt 17 årsverk og et internt nettverk med mer enn 50 fagekspertter. FOU-innsatsen utgjorde over 130 millioner i 2014 og innsatsen forventes å øke i 2015 og 2016. Det jobbes med en rekke prosjekter som de vil implementere i Troms og da spesielt på Spildra Øst. Dispensasjonsvedtaket sier også at det skal drives forskning og resultatene skal publiseres. For å ivareta intensjonen om kompetansearbeidsplasser så bør ikke en påfølgende lokalitetssøknad etter akvakulturloven tilrådes fra kommunen sin side dersom den ikke ivaretar dette forholdet tilstrekkelig.

Fylkesmannen kommenterte saken til NRK 24.12.2015 der han uttrykker skepsis til dispensasjonen. Administrasjonen er i tvil om uttalelsen skal tillegges vekt i den videre behandlingen av saken.

Konklusjon:

Dispensasjonsbestemmelsene i plan og bygningsloven åpner for skjønsmessige avveininger. *Fordelene skal være klart større enn ulempene. Bestemmelsen det dispenseres fra eller lovens formål må ikke vesentlig tilsidesettes. Konsekvenser skal vurderes og vektlegges og det skal tas hensyn til statlige og regionale føringer. Det bør ikke gis dispensasjon dersom statlige og regionale myndigheter her uttalt seg negativt.* Kommunen har strukket vedtakskompetansen

langt i denne saken, særlig med tanke på store interessekonflikter og negative uttalelser fra sektormyndighetene i høringsrunden. Det bør derfor vurderes om vedtaket er urimelig ut fra de kriteriene som gjelder for dispensasjoner fra vedtatte planer. Ut fra et økonomisk perspektiv og hensynet til verdiskaping og arbeidsplasser i Kvæningen er fordelene store. Kommunen bør bidra til næringsaktivitet som grunnlag for bosetting. Samtidig går dispensasjonen kraftig utover lokalt fiskeri, som i tillegg til å være en viktig næring for lokalbefolkningen også er en viktig kulturbærer og grunnlag for den sjøsamiske kulturen. Det er en usikkerhet rundt konsekvensene et slikt anlegg vil ha. Kommunen har gjennom dispensasjonsvedtaket vurdert at den beste løsningen er å åpne opp for et oppdrettsanlegg på denne lokaliteten.

Gjennom klagen er motstanden mot anlegget kraftig understreket og tydeliggjort. Det er kommet frem noen nye moment, men i hovedsak omtaler klagen synspunkt som var kjent da dispensasjonssaken ble behandlet i kommunestyresak 70/2015. Administrasjonssjefen mener klagen kan avslås og dispensasjonsvedtaket opprettholdes.

Kvæningen kommune
Rådhuset
9161 BURFJORD

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI/SAKSBEHANDLER
Silje Hovdenak, +47 78 48 42 80
silje.hovdenak@samediggi.no

DIN ĘUJ./DERES REF.
2015/125-18

MIN ĘUJ./VÁR REF.
15/3928 - 6
Almmut go válddát oktavuoda/
Oppgis ved henvendelse

BEAIVI/DATO
15.12.2015

Samediggi
Áyvoarágeaidnu 50
9730 Kárašjohka

telefuvdna: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Ápringsstider:
Mandag - Fredag
08.00-15.30

Klage på vedtak om dispensasjon Spildra Øst- fra Kvæningen kommunes kystsoneplan

I Sametingets høringsuttalelse av 07.08.15 på kommunens dispensasjonsøknad for å opprette akvakulturanlegg ved Spildra Øst, varslet vi en klage til Fylkesmannen ved en eventuelt tillatelse til dispensasjon. 26.11.15 mottok Sametinget melding om vedtak på innvilgelse av dispensasjonssøknaden fra Kvæningen kommune. Kommunestyret vedtok allerede i april 2015 å gi dispensasjon til Spildra Øst uten å ha utført en formell høringsrunde i saken som er lovpålagt. Sametinget påklagde vedtaket og påpekte at saksbehandlingspraksisen ikke var god i denne saken.

I forbindelse med kystsoneplanens behandlinger i brev av 22.04.04 og 02.09.13 har Sametinget fremmet innsigelser til oppretting av akvakulturanlegg ved Spildra Øst med bakgrunn i hensynet til samisk næring og kultur. Herunder mulighet for lokal tradisjonelt bruk av fiskeområder.

Begrunnelse for klagen

Det er og har gjennom tider vært en betydelig lokal motstand fra tradisjonelle lokale fiskere og brukere av området mot opprettelse av akvakulturanlegg ved Spildra Øst. *Sametinget mener at generasjoners tradisjonelle bruk bevarer naturmangfoldet og er av stor verdi for utøvelse av samisk næring og kultur, jf. naturmangfoldloven (NMF) §8.* Sametinget kan ikke se at samiske forhold og hensyn vedrørende tradisjonelt fiske ved Spildra Øst er utredet. Tradisjonelt fiske er heller ikke tillagt vesentlig vekt i høringsprosessen og innstillingen til dispensasjon.

Sametinget vil bemerke at Fiskeridirektoratet heller ikke anbefaler at anlegget lokaliseres som planlagt på grunn av lokalt fiskeri, gyteområder for torsk og nærhet til rekefelt. Fiskeridirektoratets kartverktøy viser, i likhet med den lokale kunnskapen, at et oppdrettsanlegg vil berøre sentrale og gode fiskeplasser og gyteområder. Råfiskelagets fangsttall fra 2014 viser at 90 båter leverer fisk fra dette området. Sammenlignet med opprinnelig forslag i arealplan er akvakulturanlegget betydelig utvidet i Marin Harvest sin søknad. Dette vil medføre betydelig mindre areal for tradisjonelt fiske.

Ifølge lokale brukere og informanter er det ved Spildra Øst og omegn fiskeområder av stor verdi for lokale brukere og regionalt fiske med passive redskaper. Dette for blant annet torsk, sei, steinbit og kveite. Nordsiden av øya er et viktig gjennomstrømsområde for villaks. Området er ifølge lokale informanter en av de siste dypvannsbassengene med skjerna og gode fiskemuligheter som gjenstår i Kvæningen. Alt dette har stor verdi for lokal og regional fiskeriaktivitet. Store deler av fjorden, med gode fiskeområder, er allerede i stor utstrekning tatt i bruk av oppdrettsnæringa.

Herunder henvises lovverk og føringer som understreker betydningen av vektlegging for tradisjonell samisk bruk og kunnskap i plansaker.

NMF § 8 viser til at; *Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet. Ifølge Plan og bygningsloven § 3-1, bokstav c påligger det kommunen å sikre kultur og naturgrunnlaget for samisk kultur, næring og samfunnsliv i deres planlegging.*

NMF § 14 viser til at; *Ved vedtak i medhold av denne loven som berører samiske interesser direkte, skal det innenfor rammen som gjelder for den enkelte bestemmelse legges tilbørlig vekt på hensynet til naturgrunnlaget for samisk kultur.*

Plan og bygningslovens §19, 2-ledd: *Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.*

§19, 4-ledd viser til: *Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt.*

Sametingets planveileder (2010) har som formål å tilrettelegge for at planer og vedtak som følger plan og bygningsloves plandel (2008) i tradisjonelle samiske områder sikrer naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. Særskilt skal kommuner i virkeområdet for næring tillegges vekt når det angår fiskeri. Kvænangen kommune tilhører disse virkeområdene. Planveilederens kapittel 6- «Hensyn å ta til samisk næringsutøvelse og ressursbruk», er vesentlig i denne sammenhengen hvor det står:

6.1 -Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner skal i nødvendig utstrekning sikre arealene til tradisjonelle fiskeplasser og gyteområder av vesentlig betydning for fiske i samiske kyst- og fjordområder.

6.2 - Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner skal sikre at endret arealbruk i samiske kyst- og fjordområder ikke medføre irrværsibel skade eller ødeleggelse av lokalt fiske av vesentlig betydning for befolkningen i et bestemt område.

6.4 -Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner skal i nødvendig utstrekning sikre viktige arealer for tradisjonell utmarksbruk. Dette gjelder blant annet områder for jakt, fiske (osv).....som enkeltpersoner eller grupper av personer helt eller delvis har sitt livsgrunnlag knyttet til utnyttelsen av.

Vi vil også minne om at Havressurslovens § 11, sjette ledd og Deltakerlovens § 21, tredje ledd, *legger vesentlig vekt på ivaretagelse av lokalsamfunn og hensynet til utøvelse av fiske for båter under 11 meter i kystkommuner som tilhører samisk virkeområde for næring, i Nord-Troms og Finnmark.*

Kommentarer til Kvænangens kommunes vedtak om dispensasjon

Sametinget bemerker seg at Kvænangen kommunestyre, ifølge vedtaket av 13.11.15, også søker å ivareta andre interesser i denne saken. Gjennom blant annet tilpasning av arealbruk, krav til forskning og forurensing. Arealbeslaget vil erfaringsmessig uansett være stort med et moderne oppdrettsanlegg. Krav om forurensing må følges nøye opp, noe som gjerne er overlatt til andre myndigheter slik det praktiseres i dag. Kommunen bør også være bevisst på hva som er forskningsbehovet og hvilke institusjoner som kan gjennomføre et slikt arbeid. Sametinget mener det er viktig å forske på hvilke samfunnsmessige konsekvenser som oppdrettsanlegg i fjorder medfører for tradisjonelt fiskeri og bruk. En slik utredning bør gjøres av en uavhengig institusjon. Ved å kartlegge, velge ut og verdsette områder for tradisjonelt fiske vil man oppnå bedre verktøy for gode planprosesser.

I tillegg nevnes det i vedtaket at utredninger etter MMF §8 til §12 går frem av saksutredningen. Dette kan vi ikke se er utført. Sametinget vektlegger utredninger i henhold til §8 - sikring av naturgrunnlaget for samisk kultur og næring, herunder generasjoners erfaringer og bruk av naturen.

Konklusjon

Imøtekommelse av dispensasjonen for Spildra Øst viser at samisk næring og kultur er vesentlig tilsidesatt i denne saken. Området ble tatt ut av kystsoneplanens behandlinger på grunn av lokale og tradisjonelle fiskeriinteresser og bruk. Krav til Sikring og tilbørlig vekt på tradisjonell samisk bruk og naturgrunnlag er understreket både i plan og bygningslovens §3-1 og NMF § 8 og § 14. Kvæningen kommune ligger innenfor Sametingets virkeområdet for næring og det området hvor Sametingets Planveileder er aktuell. Med bakgrunn i dette er Sametinget av den oppfatning at vedtaket om dispensasjon til Spildra Øst ikke oppfyller Plan og bygningslovens §19. Sametinget kan heller ikke se at kommunestyrets vedtak om forbehold gitt til dispensasjonen vil sikre fortsatt tradisjonell og bærekraftig bruk av fiskeområdene.

Sametinget anmoder om at vår klage på dispensasjonsvedtaket for Spildra Øst imøtekommes. Vi ber om at Spildra Øst ikke tas inn i kystsoneplanen. Vi ber om at Kvæningen kommune avslutter saken ved å legge inn retningslinjer for å unngå nye dispensasjonssaker i dette området. Dette for å sikre fortsatt mulighet til å utøve tradisjonelt fiske.

Om vedtaket opprettholdes skal klagen videresendes til Fylkesmannen for endelig klagebehandling og avgjørelse.

Dearvvuođaiguin/Med hilsen

for Sten Olav Heahttä
fágajodiheddji/fagleder

Silje Hovdenak
rádđeaddi/rådgiver

Kopijja/Kopi til:

Fiskarlag Nord Fiskeridirektoratet Folket på Norsia	Ressursavdelingen v. Birger Jacobsen m. flere	5804	BERGEN
Fylkesmannen i Troms Romssa Fylkkamánni	Miljøvernavdelingen	9291	TROMSØ
Kvæningen Fiskarlag TROMS fylkeskommune/ Romssa fylkkasuohkan	v. Roy Isaksen Postboks 6600	9296	TROMSØ

Fylkesmannen i Troms

Kopi

Kvæningen fiskarlag
Fiskeridirektoratet
Kystverket
Sametinget

Vår referanse

2015.4753

Deres referanse

Dato

tirsdag, 15. desember 2015

Angående vedtak på søknad om dispensasjon fra kystsoneplanen for å anlegge akvakulturanlegg på østsiden av Spildra - Marine Harvest

Viser til vedtak fra Kvæningen kommune og påklager vedtaket.

Marine Harvest er et av verdens største på oppdrett av laks med lokaliteter i Skottland, Færøyene, Canada med mer. Som allmennaksjeselskap kan de hente sin kapital fra hele verden og eierne er disse:

Geveran Trading Co Ltd	105267531	25.65%
Folketrygdfondet	38276283	9.33%
Clearstream Banking S.a.	15620464	3.81%
Citibank, N.a.	13769783	3.36%
State Street Bank And Trust Co.	10698920	2.61%
DnB Bank ASA	5981788	1.46%
Geveran Trading Co Ltd	5444072	1.33%
State Street Bank And Trust Co.	5179503	1.26%
Euroclear Bank S.a./n.v. ('ba')	3995708	0.97%
The Northern Trust Co.	3736766	0.91%
Statoil Pensjon	3648531	0.89%
Jp Morgan Chase Bank, Na	3390168	0.83%
Verdipapirfondet Dnb Norge (iv)	3093968	0.75%
Ferd AS	3000000	0.73%
Verdipapirfondet Dnb Norge Selektiv	2863490	0.7%
Verdipapirfondet Klp Aksjenorge Indeks	2815861	0.69%
Jp Morgan Chase Bank, N.a.	2658820	0.65%
Framar AS	2600000	0.63%
State Street Bank & Trust Co.	2504974	0.61%
Danske Invest Norske Instit.ii.	2493379	0.61%
Øvrige Aksjonærer	173337750	42.24%

De som bruker dette området derimot henter sin kapital fra de viltlevende ressursene som vil variere fra sesong til sesong. De nødvendige investeringene gir personlig og direkte risiko for den enkelte fisker. De lokale fiskerne bor, lever og utøver sin næringsvirksomhet i kommunen. Det er derfor betimelig å spørre om kommunens vedtak er samfunnsmessig bærekraftig. Hvorfor skal utenlandsk kapital og eierskap gå foran lokale interesser og lokal eierskap?

Lokaliteten er del av fiskesløyfer som gir inntektsmuligheter til et begrenset lokale næringsutøvere. Lokaliteter i disse områdene høyner risiko for forurensing av fiskefeltene og tap av inntekter for et bestemt antall båter og deres eiere. Vi stiller spørsmål ved hvorvidt kommunens vedtak er miljømessig bærekraftig. Det er svært betenkelig at fiskernes aktiviteter styres etter "føre var" prinsipp der bevisbyrden pålegges fiskerne når det gjelder bruk av fiskefeltene. Tilsvarende finnes ikke for havbruksnæringen. I forholdet til denne næringen pålegges bevisbyrden allmennheten gjennom offentlige midler til forskning og "føre var" prinsipp er ikke eksisterende.

I begrunnelsen for vedtaket settes noen vilkår for tillatelsen og noen lovnader angående fiskeristrategi. Det vil med andre ord si, at kommunen fordeler arealene utenom planprosessen og så planlegge strategien i etterkant. Dette er en høyst usedvanlig og særdeles uprofesjonell måte å jobbe på og der fiskerne taper sine inntektsmuligheter uten å kunne medvirke.

Det er verdt å merke seg at både fagmyndigheter og innsigelsesmyndigheter har sammenfallende uttalelser angående denne lokaliteten, både av hensyn til at dette er en regional rekefelt/gyteområder/fiskefelt som nyttes av fiskere utenom kommunen, at anlegget vil være til hinder for ferdsel og at dette er en historisk viktig felt for lokale fiskere som har begrensede muligheter for å dra langt til havs.

Vi viser til klagen fra Sametinget og støtter denne på vegne av fiskere også utenom Kvænangen kommune.

Vennlig hilsen
Fiskarlaget Nord

Cecilia Rockwell

Kvænangen kommune
Rådhuset
9161 BURFJORD

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI/SAKSBEHANDLER
Silje Hovdenak, +47 78 48 42 80
silje.hovdenak@samediggi.no

DIN ÆJJ./DERES REF.
2015/125-18

MIN ÆJJ./VÁR REF.
15/3928 - 6
Almmut go válddát oktavuođa/
Oppgis ved henvendelse

BEAIV/DATO
15.12.2015

Sámediggi
Árvjovægáidnu 50
9730 Karasjohka

telefuonni: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Ápningstíðir:
Mandag - Frídag
08.00-15.30

Klage på vedtak om dispensasjon Spildra Øst- fra Kvænangen kommunes kystsoneplan

I Sametingets høringsuttalelse av 07.08.15 på kommunens dispensasjonsøknad for å opprette akvakulturanlegg ved Spildra Øst, varslet vi en klage til Fylkesmannen ved en eventuelt tillatelse til dispensasjon. 26.11.15 mottok Sametinget melding om vedtak på innvilgelse av dispensasjonssøknaden fra Kvænangen kommune. Kommunestyret vedtok allerede i april 2015 å gi dispensasjon til Spildra Øst uten å ha utført en formell høringsrunde i saken som er lovpålagt. Sametinget påklagde vedtaket og påpekte at saksbehandlingspraksisen ikke var god i denne saken.

I forbindelse med kystsoneplanens behandlinger i brev av 22.04.04 og 02.09.13 har Sametinget fremmet innsigelser til oppretting av akvakulturanlegg ved Spildra Øst med bakgrunn i hensynet til samisk næring og kultur. Herunder mulighet for lokal tradisjonelt bruk av fiskeområder.

Begrunnelse for klagen

Det er og har gjennom tider vært en betydelig lokal motstand fra tradisjonelle lokale fiskere og brukere av området mot opprettelse av akvakulturanlegg ved Spildra Øst. *Sametinget mener at generasjoners tradisjonelle bruk bevarer naturmangfoldet og er av stor verdi for utøvelse av samisk næring og kultur, jf. naturmangfoldloven (NMF) §8.* Sametinget kan ikke se at samiske forhold og hensyn vedrørende tradisjonelt fiske ved Spildra Øst er utredet. Tradisjonelt fiske er heller ikke tillagt vesentlig vekt i høringsprosessen og innstillingen til dispensasjon.

Sametinget vil bemerke at Fiskeridirektoratet heller ikke anbefaler at anlegget lokaliseres som planlagt på grunn av lokalt fiskeri, gyteområder for torsk og nærhet til rekefelt. Fiskeridirektoratets kartverktøy viser, i likhet med den lokale kunnskapen, at et oppdrettsanlegg vil berøre sentrale og gode fiskeplasser og gyteområder. Råfiskelagets fangsttall fra 2014 viser at 90 båter leverer fisk fra dette området. Sammenlignet med opprinnelig forslag i arealplan er akvakulturanlegget betydelig utvidet i Marin Harvest sin søknad. Dette vil medføre betydelig mindre areal for tradisjonelt fiske.

Ifølge lokale brukere og informanter er det ved Spildra Øst og omegn fiskeområder av stor verdi for lokale brukere og regionalt fiske med passive redskaper. Dette for blant annet torsk, sei, steinbit og kveite. Nordsiden av øya er et viktig gjennomstrømsområde for villaks. Området er ifølge lokale informanter en av de siste dypvannsbassengene med skjerna og gode fiskemuligheter som gjenstår i Kvænangen. Alt dette har stor verdi for lokal og regional fiskeriaktivitet. Store deler av fjorden, med gode fiskeområder, er allerede i stor utstrekning tatt i bruk av oppdrettsnæringa.

Herunder henvises lovverk og føringer som understreker betydningen av vektlegging for tradisjonell samisk bruk og kunnskap i plansaker.

NMF § 8 viser til at; *Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet. Ifølge Plan og bygningsloven § 3-1, bokstav c påligger det kommunen å sikre kultur og naturgrunnlaget for samisk kultur, næring og samfunnsliv i deres planlegging.*

NMF § 14 viser til at; *Ved vedtak i medhold av denne loven som berører samiske interesser direkte, skal det innenfor rammen som gjelder for den enkelte bestemmelse legges tilbørlig vekt på hensynet til naturgrunnlaget for samisk kultur.*

Plan og bygningslovens §19, 2-ledd: *Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.*

§19, 4-ledd viser til: *Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt.*

Sametingets planveileder (2010) har som formål å tilrettelegge for at planer og vedtak som følger plan og bygningsloves plandel (2008) i tradisjonelle samiske områder sikrer naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. Særskilt skal kommuner i virkeområdet for næring tillegges vekt når det angår fiskeri. Kvænangen kommune tilhører disse virkeområdene. Planveilederens kapittel 6- «Hensyn å ta til samisk næringsutøvelse og ressursbruk», er vesentlig i denne sammenhengen hvor det står:

6.1 -Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner skal i nødvendig utstrekning sikre arealene til tradisjonelle fiskeplasser og gyteområder av vesentlig betydning for fiske i samiske kyst- og fjordområder.

6.2 - Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner skal sikre at endret arealbruk i samiske kyst- og fjordområder ikke medføre irreversibel skade eller ødeleggelse av lokalt fiske av vesentlig betydning for befolkningen i et bestemt område.

6.4 -Kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner skal i nødvendig utstrekning sikre viktige arealer for tradisjonell utmarksbruk. Dette gjelder blant annet områder for jakt, fiske (osv).....som enkeltpersoner eller grupper av personer helt eller delvis har sitt livsgrunnlag knyttet til utnyttelsen av.

Vi vil også minne om at Havressurslovens § 11, sjettede ledd og Deltakerlovens § 21, tredje ledd, *legger vesentlig vekt på ivaretagelse av lokalsamfunn og hensynet til utøvelse av fiske for båter under 11 meter i kystkommuner som tilhører samisk virkeområde for næring, i Nord-Troms og Finnmark.*

Kommentarer til Kvænangens kommunes vedtak om dispensasjon

Sametinget bemerker seg at Kvænangen kommunestyre, ifølge vedtaket av 13.11.15, også søker å ivareta andre interesser i denne saken. Gjennom blant annet tilpasning av arealbruk, krav til forskning og forurensing. Arealbeslaget vil erfaringsmessig uansett være stort med et moderne oppdrettsanlegg. Krav om forurensing må følges nøye opp, noe som gjerne er overlatt til andre myndigheter slik det praktiseres i dag. Kommunen bør også være bevisst på hva som er forskningsbehovet og hvilke institusjoner som kan gjennomføre et slik arbeid. Sametinget mener det er viktig å forske på hvilke samfunnsmessige konsekvenser som oppdrettsanlegg i fjorder medfører for tradisjonelt fiskeri og bruk. En slik utredning bør gjøres av en uavhengig institusjon. Ved å kartlegge, velge ut og verdsette områder for tradisjonelt fiske vil man oppnå bedre verktøy for gode planprosesser.

I tillegg nevnes det i vedtaket at utredninger etter MMF §8 til §12 går frem av saksutredningen. Dette kan vi ikke se er utført. Sametinget vektlegger utredninger i henhold til §8 - sikring av naturgrunnlaget for samisk kultur og næring, herunder generasjoners erfaringer og bruk av naturen.

Konklusjon

Imøtekommelse av dispensasjonen for Spildra Øst viser at samisk næring og kultur er vesentlig tilsidesatt i denne saken. Området ble tatt ut av kystsoneplanens behandling på grunn av lokale og tradisjonelle fiskeriinteresser og bruk. Krav til Sikring og tilbørlig vekt på tradisjonell samisk bruk og naturgrunnlag er understreket både i plan og bygningslovens §3-1 og NMF § 8 og § 14. Kvænangen kommune ligger innenfor Sametingets virkeområdet for næring og det området hvor Sametingets Planveileder er aktuell. Med bakgrunn i dette er Sametinget av den oppfatning at vedtaket om dispensasjon til Spildra Øst ikke oppfyller Plan og bygningslovens §19. Sametinget kan heller ikke se at kommunestyrets vedtak om forbehold gitt til dispensasjonen vil sikre fortsatt tradisjonell og bærekraftig bruk av fiskeområdene.

Sametinget anmoder om at vår klage på dispensasjonsvedtaket for Spildra Øst imøtekommes. Vi ber om at Spildra Øst ikke tas inn i kystsoneplanen. Vi ber om at Kvænangen kommune avslutter saken ved å legge inn retningslinjer for å unngå nye dispensasjonssaker i dette området. Dette for å sikre fortsatt mulighet til å utøve tradisjonelt fiske.

Om vedtaket opprettholdes skal klagen videresendes til Fylkesmannen for endelig klagebehandling og avgjørelse.

Dearvvuođaiguin/Med hilsen

Sten Olav Heahtta
fágajodiheddji/fagleder

Silje Hovdenak
ráđđeaddi/rådgiver

Kopijja/Kopi til:

Fiskeridirektoratet	Ressursavdelingen	5804	BERGEN
Fylkesmannen i Troms Romssa	Miljøvernnavdelingen	9291	TROMSØ
Fylkkamánni			
TROMS fylkeskommune/ Romssa fylkkasuohkan	Postboks 6600	9296	TROMSØ
Kvænangen Fiskarlag	v. Roy Isaksen		
Folket på Norsia	v. Birger Jacobsen		
	m.flere		

Fiskarlag Nord

Spildra grendelag

Dunvik
9185 Spildra

Spildra den 13/12-2015

Kvæningen kommune

9161 Burfjord

Klage på vedtak om lakselokalitet ved Ravelsnes på Spildra.

Vi ønsker å klage på vedtak om dispensasjon fra kystsoneplanen for å anlegge akvakulturanlegg på østsiden av Spildra-Marine Harvest.

Melding om vedtak ble mottatt av oss den 1/12-2015

Det gir dårlige signaler til dem som har vært med å utarbeide planen å underminere troverdigheten på en slik måte.

Kystsoneplaner er i dag en kostbar historie for kommuner som leier inn profesjonelle konsulenter for å lage dem, det er jo nærmest meningsløst å bruke skattebetalernes kroner på slikt vis, og i neste åndedrag underminere hele planen.

Det har nettopp vært en ny evaluering av kystsoneplanen, den ble godkjent nå i vår.

Der har vi blitt enige om å gi fra fiskerne områder til oppdrett.

Dette føles ganske meningsløst når den første saken kommunestyret har vedrørende kystsoneplanen, velger de å gi dispensasjon fra planen.

Det beskrives i planen at det er svært liten fritidsaktivitet på Ravelsnes, mens det i virkeligheten er yrende liv i de gamle bolighusene, som nå blir brukt til fritidsboliger sommer som vinter.

Adkomsten dit er også svært god da det går vei fra Dunvik havn og til Ravelsnes kai, for øvrig en kai som også blir brukt til å ta i mot større godsfartøy.

Marine Harvest har kjøpt et oppdrettsanlegg i Kvæningen vel vitende om problemene vedrørende slakteriets plassering, vi kan ikke skjønne at de fiskerne som driver i Kvæningen skal få problemer med drifta av den grunn.

Fiskeriene i Kvæningen har ikke forandret seg siden kystsoneplanen ble vedtatt.

En lokalitet plassert ved Ravelsnes ligger midt i skrei innsiget, og forskning har vist at villfisk skyr unna laksemerder.

Torskeinnsiget i Kvæningen følger Nordsida Spildra, derfor kan vi gå ut fra at fjorden vil bli blokkert for torskeinnsig fra utsida Spildra, kanskje lenger ut også, slik at innsig til Jøkelfjord, Burfjord Badden osv. vil stoppe opp.

Lokaliteten ligger også kloss opptil et stort rekefelt, med fortøyningsankrene faktisk helt nede i rekefeltet.

Vi ber derfor med dette at våre politikere tenker seg om en gang til, før de er med på å rasere fiskerinæringa for villfanga fisk i Kvænangen, det eksisterer tross alt en god del arbeidsplasser der enda.

Grendelaget kan ikke på noen måte akseptere å bli så til de grader overkjørt av kommunen, og kan ikke på noen måte godta lokaliteten på Ravelsnes.

Med hilsen

Formann i Spildra grendelag

Trond Isaksen

Spindaj A/S

9185 Spildra

Spildra den 13/12-2015

Fylkesmannen i Troms

Fylkeshuset, Strandvegen 13,

9007 Tromsø

Kvænen kommunen

9161 Burfjord

Klage på vedtak om lakselokalitet ved Ravelsnes på Spildra.

Vi ønsker å klage på vedtak om dispensasjon fra kystsoneplanen for å anlegge akvakulturanlegg på østsiden av Spildra-Marine Harvest.

Melding om vedtak ble mottatt av oss den 1/12-2015

Vi har sett igjennom saken en gang til etter at vedtaket ble fattet.

Alle høringsinstanser fraråder dispensasjon, likevel velger Kvænen kommunen å gi dispensasjonen.

Det er svært negativt for næringsdrivende å ikke ha forutsigbarhet i sitt virke, det gir derfor en svært dårlig troverdighet for kommunale planer, som er så viktig for næringsdrivende at det gis dispensasjoner nærmest umiddelbart etter at en kystsoneplan er vedtatt.

Vi ser også at hele naturmangfoldsloven §8 er oversett, vi kan da informere at det finnes fiskeslag som har vært på rødlista over truede arter siden 2010 på denne lokaliteten, (sebastes norvegicus) også kjent som uer.

Som vi vet er det ikke forsket på konsekvensen av oppdrettslokaliteter, derfor kan vi heller ikke si noe om påvirkningen på naturmangfold, foreløpig forskning har fastslått at skrei skyr lakseoppdrett og forlater området.

Lokaliteten på Ravelsnes er en gyteplass for skrei.

Vi ser at i andre fjorder så som Ullsfjord er innsiget av skrei og sild helt borte.

I Jøvik ble det laget sildeoljefabrikk på grunn av den gode tilgangen på sild.

I dag er det ingen yrkesfiskere igjen, og sildoljefabrikken er nedlagt.

Det samme ser vi i Langfjord, altafjorden og ellers alle trange fjorder der det er store mengder lakseoppdrett.

Vi viser til forskning av fiskeriforskning i Tromsø:

Bunnsedimenter som er sterkt organisk belastet frigjør en rekke ulike stoffer som til dels er skadelige for fisk. Dersom oppdrettslokalitetene er sterkt belastet, er det derfor mulig at utslipp fra sedimentene kan påvirke torskens oppførsel og vandringer.

Pål Arne Bjørn ved Fiskeriforskning sier at de ønsker å følge opp karforsøkene med videre undersøkelser. Han mener det bør være viktig for den videre utviklingen av oppdrett i områder med kysttorsk å finne ut hvorfor torsk unnviker vann fra lakseoppdrett.

Resultatene så langt vil nok føre til at fiskere og lokalbefolkningen blir mer skeptiske til lokalisering av lakseoppdrettsanlegg. Samtidig burde også oppdrettere og myndigheter bli mer skeptiske til hvilke effekter som fiskeoppdrett av torsk og andre nye arter kan medføre på den ville faunaen.

Samtidig bekrefter resultatene det både yrkesfiskere og lokalbefolkningen langs kysten har fryktet, nemlig at lakseoppdrett kan skade de ville torskebestandene.

Vi kan derfor konstatere at det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap.

«§ 9.(føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.»

§ 19-2.Dispensasjonsvedtaket

Kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne lov. Det kan settes vilkår for dispensasjonen.

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

Formål med kystzoneplanen er fiske/gytefelt ved Ravelsnes, da blir dette formålet vesentlig tilsidesatt ved en dispensasjon, og kan følgelig ikke gis.

Det vises i søknaden til Marine Harvest at det er dårlig adkomst til Ravelsnes, adkomsten er lettest fra sjø.

Ravelsnes var tidligere annløpskai for lokalbåten til Spildra, og det er bygget vei over til sørsiden i 1968, så adkomsten er meget god.

Stedet er også flittig brukt til turområde og rekreasjon både på sjø og land.

Trond Isaksen som er deleier i Spindaj as, har drevet fiske ved denne lokaliteten siden 1989, så Hevdretten kan også komme til bruk.

Jf. lover 17 juli 1925 nr. 11 (Svalbard) § 22, 27 feb 1930 nr. 2 (Jan Mayen) § 3 og 27 feb 1930 nr. 3 (Bouvet-øya, Peter I's øy og Dronning Maud Land) § 3. - Jf. tidlegare NL 3-12-2, 5-3-28 og 4 og 5-7-13 og lov 28 mai 1874 §§ 1-2.

Kva lova gjeld.

§ 1. Etter denne lova kan det vinnast hevd på eigedomsrett eller bruksrett til ting.

Med ting er meint fast eigedom, lausøyre og rettskilde verdepapir. Med verdepapir er meint omsetningsgjeldsbrev og dermed likestilte dokument og omsetningspapir som representerer retten til ein part i eit selskap.

Villfiskfangsten som vi driver er miljøvennlig, bærekraftig og fornybar resurs, som med riktig styre og stell er en resurs vi kan gi videre til våre etterkommere.

Lakseoppdrett slik det drives i dag er rovdrift av ressursene på planeten, der oppfisking av bestander med villfisk, som brukes til for er resultatet.

Forsøk med foring på soyabasert for er heller ikke bærekraftig, da dette går utover matproduksjon i verden.

Vi er en bedrift på Spildra som produserer bokna fisk for salg til restaurant og privat.

Foreløpig er vi to ansatte, som også eier bedriften.

I øyeblikket både fisker vi og produserer all torsken selv, andre fiskeslag er vi avhengig av å få levert til fiskebruk, for eksempel Burfjord.

Da er vi avhengig av kortest mulig tid til fiskefeltet, fordi vi skal rekke å produsere fangsten og også produsere sluttproduktet klar til markedet. Området ved Ravelsnes er en av våre foretrukne fiskeplasser i vår/vinterfisket.

Med en lakselokalitet ved Ravelsnes viser forskning at fisken skyr merdene, slik at vandringsmønsteret til skreien blir forandret.

Det er derfor sikkert at lokaliteten vil blokkere innsiget av skrei som vandrer etter Nordsida Spildra og videre til Burfjord, Jøkelfjord Badderer osv.

Det som begynner som et lite arealtap med en oppdrettslokalitet med en sikkerhetszone rundt, kan ende opp med tap av hele fjorden i vårtorskefiske.

Lokal forurensning som massiv utslipp av kjemikaler og næringssalter fra oppdrettsnæring med påfølgende arealkonflikter og tap av fiskeområder påvirker fjordene i høy grad.

Også nasjonale og regionale politiske/forvaltningsmessige vedtak har stor innvirkning på utnyttelsen av fiskeressursene i fjordene, og dermed også på bosettinga.

Dette ser vi klarest med vedtaket om lukkinga av fiskeriene og innføring av fartøkvoter, og endring av lovverket slik at det muliggjorde en storstilt satsing på fiskeoppdrett i fjordene våre.

Denne omfordelinga av bruken av fjordene har i det store og hele gått ut over den minste fiskeflåten som ikke har forutsetning for å ta nye områder i bruk ute på kysten.

Erfaringa vår etter flere tiårs erfaring med fiskeoppdrett, er at de vandrende torskestammene endrer adferd. De gyter i svært liten grad i sidefjordene til Kvæningen hvor det er oppdrettsvirksomhet, mens i fjorder som er uten fiskeoppdrett foregår gytinga som normalt.

Bedriften driver også med fisketurisme om sommeren. Det aktuelle området er en av de tryggeste plassene vi kan sende turistene for å fiske under mange værforhold. Tap av denne lokaliteten vil gjøre Spildra mindre attraktiv for turistene.

Fremtidsplanene var å utvide bedriften, og muligheter for flere ansatte, disse planene må foreløpig legges på is.

Med Hilsen

Styreleder i Spindaj AS, Sigrid Iversen

Kvæningen kommune
Rådhuset
9161 BURFJORD

KVÆNINGEN KOMMUNE POSTMOTTAK	
7 - DES 2015	
Til behandling:	
Saksbehandler:	Ahmed
Til orientering:	
Gradering:	

04.12.15

Klage dispensasjon kystsoneplan Kvæningen kommune

Norges Miljøvernforbund kan ikke akseptere at kommunen åpner for å dispensere fra kommunens kystsoneplan for at Marin Harvest skal få etablere oppdrettsanlegg på østsiden av Spildra. Det foreligger i dag ingen nye tungtveiende informasjon eller argumenter som skulle tilsi at kommunen skal kunne dispensere fra allerede vedtatt kystsoneplan. Kommunen og Marin Harvest får avvente til at kystsoneplanen skal rulleres en gang i fremtiden.

Norges Miljøvernforbund (NMF) viser til kommunestyrets vedtak der de ønsker å dispensere fra kommunens nye kystsoneplan for etablering en ny oppdrettslokalitet øst for Spildra. NMF vil med dette klage på kommunestyrets vedtak.

I forbindelse med høringsprosessen til utarbeidelsen av kystsoneplanen for kommunen kom det inn en rekke innsigelser mot etablering av oppdrettslokaliteten foreslått ved etablert ved Spildra. Norges Miljøvernforbund, Troms Fylkeskommune, Kystverket, Fiskeridirektoratet, Sametinget, Fiskarlaget Nord, Grendelaget Spildra, Spindaj AS har alle sterke innsigelser mot at det etableres en oppdrettslokalitet rett i et viktig fiskeriområde, øst for Spildra. Oppdrettslokaliteten vil komme i sterk konflikt med allerede etablert virksomhet og kystfisket i området.

Et oppdrettsanlegg med åpen teknologi vil bidra til en betydelig forurensing for nærområdet, noe som vil fortrenge og ødelegge for det som måtte være av kystfiske i området i dag. Et av de største utfordringen oppdrettsnæringen har i dag, i tillegg til lakselus og rømming, er nettopp utslipp av organisk avfall. Et utslipp av organisk avfall i form av fiskeskit, forrester og medisinrester, som det omsøkte oppdretts-anlegget vil representere, vil få alvorlige konsekvenser for det marine miljø og kystfisket i området. Et oppdrettsanlegg i normal drift bidrar til merkbare endringer i det marine økosystem, det være seg i bunnfaunaen eller i vannsøyla, i en radius på minimum 5 km.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN

Skuteviksboder 24

Bank: 9521.05.71982

Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00

Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA

Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261

Grønland

0134 OSLO

Tlf: 55 30 67 00

Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446

9255 TROMSØ

Tlf: 913 57 125

Epost: nord@nmf.no

Et oppdrettsanlegg med en MTB på 3120 tonn produserer like mye organisk avfall/kloakk som 70 000 stk 90 kgs slaktegris. Dette får naturligvis udiskutabelt konsekvenser for den marine faunaen og kystfisket i nærområdet.

Oppdrettsnæringen representerer i dag et betydelig miljøproblem langs kysten. Så lenge produksjonen av fisk foregår i åpne anlegg vil det være store utslipp av organisk materiale fra alle anlegg. Rundt hvert anlegg står det minimum 10 tonn med villfisk av inntil 15 ulike arter. Villfisk som ernærer seg på for-rester fra oppdrettsforet. Dette ødelegger en ellers fin ressurs. De fleste har en eller annen gang fått forsprengt sei. Dette er noe som så absolutt ødelegger fisketuren. Fisken er ødelagt.

Det er i forbindelse med behandlingen av denne dispensasjonssaken ikke fremkommet ny eller tungtveiende opplysninger eller argumenter som skulle endre NMFs syn på etablering av en oppdrettslokalitet i området. Kvæningen kommune har allerede vedtatt en kystsoneplan der et utvalg områder er avsatt til oppdrettsvirksomhet. NMF ser derfor ingen grunn til at kommunen skal dispensere fra allerede vedtatt kystsoneplan for å etablere en ny lokalitet øst for Spildra. Marin Harvest får vente til kystsoneplanen skal rulleres eller søke seg inn i områder som allerede er regulert til oppdrettsvirksomhet. NMF kan ikke akseptere noe dispensasjon fra kommunens kystsoneplan.

Norges Miljøvernforbund kan ikke akseptere at kommunen åpner for å dispensere fra kommunens kystsoneplan for at Marin Harvest skal få etablere oppdrettsanlegg på østsiden av Spildra. Det foreligger i dag ingen nye tungtveiende informasjon eller argumenter som skulle tilsi at kommunen skal kunne dispensere fra allerede vedtatt kystsoneplan. Kommunen og Marin Harvest får avvente til at kystsoneplanen skal rulleres en gang i fremtiden.

Miljøvennlig hilsen
Norges Miljøvernforbund

Kurt Oddekalv
Leder

Ørjan Holm
Regionleder

Kvæningen kommune
RÅDHUSET
9161 BURFJORD

	KVÆNINGEN KOMMUNE POSTMOTTAK
4 - DES 2015	
Til behandling:	
Saksbehandler: <i>asmud</i>	
Til orientering:	
Gradering:	

Deres ref:
PS70/15

Vår ref:
SAK PS70_15-2015_125-KK

Dato:
3. desember 2015

KLAGE PÅ VEDTAK

PS70/15. Søknad om dispensasjon fra kystsoneplanen for å anlegge akvakulturanlegg på østsiden av Spildra - Marine Harvest

Viser til Kvæningen kommunes vedtak i sak PS70/15. Det gis dispensasjon til Marine Harvest fra vedtatt kystsoneplan av 29.4.2015 for etablering av oppdrettsanlegg på nord siden av Spildra. I saksdokumentene er begrepet **øst** benyttet. Området det dispenseres fra var opprinnelig med i utkastet til kystsoneplanen, men ble tatt ut da området (A10) var en del av oppvekstområde for kysttorsk og inneholdt i tillegg gode og produktive fiskeplasser. Videre var hensyn til miljø sterkt vektlagt. Området grenser opp mot dypvannsbassenget mellom Jøkelfjord og Spildra: Bassenget er kjerneområde for reker, kveite og uer.

Styrende dokumenter

Plan og bygningsloven og Naturmangfoldloven er to sentrale lover som er utslags- og retningsgivende for hvordan håndtere slike saker.

Høringsuttalelser.

Samtlige høringsuttalelser er i mot , eller er negative til at det gis dispensasjon fra kystsoneplanen. Tungtveiende argumenter er at omsøkt område er et sentralt fiskefelt i Kvæningen, samt at det ikke foreligger tungtveiende og nye momenter i saken som underbygger behovet fra søker om ny etablering.

- Troms fylkeskommune.
I mot dispensasjon. Saken bør behandles gjennom planprosesser og ikke dispensasjoner.
- Kystverket
I mot dispensasjon da kystsoneplanen nylig er vedtatt. Ingen nye forhold som forsterker at det bør gis dispensasjon

- Fiskeridirektoratet
Fraråder plassering som omsøkt. Foreslår ny plassering lengre sør og øst.
- Fiskarlaget Nord
Sterk i mot dispensasjon. Gode fiskeplasser går tapt. 90 båter benyttet området i 2014.
- Spindaj AS
Sterkt i mot dispensasjon. Området er sentralt for deres virksomhet
- Spildra Grendelag
Sterkt i mot dispensasjon.
- Sametinget
Generelt i mot at det etableres anlegg i den utstrekning kystsoneplanen viser.
- Det er ikke registrert høringsuttalelser fra privatpersoner

Innspill

Sametinget og Norges Miljøvernforbund klaget på vedtatt kystsoneplan av 29.4.2015, hv i brev av 2.06.2015 og 28.05 2015. Kvæningen kommune velger på å se bort fra disse da de anses som innspill og ikke høringsuttalelser..

Søknad om dispensasjon fra Marine Harvest/ Helgeland Havbruksstasjon

I brev av 6.01.2015 søker Marine Harvest om dispensasjon fra gjeldene arealplan for bruk av område A10 ved Spildra Øst. De begrunnet søknaden med at de hadde for liten plass og anså området ved Spildra som godt egnet for økning av sin produksjon. De var klar over at området var et godt fiskefelt i Kvæningen, men så ikke problemer med at det ble radert ut på bekostning av lokale fiskere. De påstår videre mindre bruk av kjemikalier til bekjempelse av fiskesykdommer og lakselus.

Marine Harvest baserer sin virksomhet på tilgang til uberørte områder kun av økonomiske hensyn.

Utsnitt fra Marine Harvests- "Storebrors" søknad,

figur 1:

Gytefeltene i Kvæningen slik de er kartlagt av fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet vil medføre at arealet det søkes dispensasjon fra havner i et gytefelt. Fiskeridirektoratet tar primært utgangspunktet i rene lekområder, mens Havforskningsinstituttet kartlegger eggtettheten og beregner områder med høy eggproduksjon. Med utgangspunkt i Havforskningsinstitutt sine resultater vil samtlige av våre lokaliteter i dag ligge innenfor gyteområder. At områder er viktige i fiskerisammenheng og presentert i kommunens arealplan, innebærer ikke automatisk at området trengs å bli forbehold fiske. Slik vi anser det vil dispensasjonen ikke medføre at formålsbestemmelsen det dispenseres fra vil bli vesentlig tilsidesatt. Hvis kommunen hadde regulert området A10 som et flerbruksområde som inkluderer akvakultur er det kun 0,33km² hvor formålsbestemmelsen vil måtte tilsidesettes.

Naturmangfoldlovens §§8-12

Naturmangfoldloven legger stor vekt på at hensyn til miljø, helse og sikkerhet ivaretas på en forsvarlig og god måte. Søknaden til Marine Harvest inneholder noen elementer i som går på fiskehelse, men siste tids hendelser i flere oppdrettsområder tilsier at grunnlag i fht nevnte lov pr dato er svært usikker. Næringen virker å være ute av kontroll. Økonomiske hensyn for oppdretterne går foran naturmangfoldet og nærmiljøet.

Påstand i VURDERING

Figur 1

Under forutsetning av at bruk av lokaliteten ikke medfører økt produksjon så vil ikke tilførsel av organisk materiale og næringssalt i fjordsystemet økes. Samtidig vil lengre brakkleggingsperioder og større spredning av laksebiomassen i fjordsystemet medføre mindre lokal forurensning og bedre restitusjon av de lokale økosystemene.

I søknaden fra Marine Harvest legges det opp til økt produksjon. Annet er vel ikke å forstå.

Friluftsliv og Rekreasjonsområde

Utsnitt fra saksinleggs – VURDERING,

Figur 2

Friluftsliv og rekreasjon

Området er vanskelig tilgjengelig og nås enklest fra sjøsiden. Tilstøtende landområder er lite brukt. Grendelaget viser til at de gamle bolighusene i området er mye brukt til fritidsboliger og det er mye ferdsel og aktivitet til friluftsmål i området.

Barn og unge:

Et nytt akvakulturområde øst for Spildra omfatter kun arealbruk i sjø, og har i liten grad betydning for barn og unges interesser.

Det burde ikke være ukjent for noen at vi som har tilhørighet til "Norsia" blir sterkt berørt av en lokalisering som det er gitt dispensasjon for. Vi, i likhet med de som har sitt virke i fiskefeltene, er sterkt i mot at det dispenseres fra kystsoneplanen.

Både voksne, barn og unge bruker landområdet for rekreasjon og friluftsliv. Videre har området som er avsatt til oppdrettsformål stor betydning for den oppvoksende generasjon, fiskeplassene som går tapt er flittig brukt. At tilstøtende landområder er vanskelig tilgjengelig og nås enklest fra sjøsiden er en ubegrunnet påstand. Familiene med tilhørighet til "Norsia" er aktive brukere av land- og sjøområdet i perioden fra vinterferien og ut oktober hvert år.

Ingerd Helene Wang, Bekkestua-/Spildra, Beate Isaksen Elvestad, Borkenes /Spildra, Børre Wang, Bekkestua /Spildra, Hege Wang, Asker /Spildra, Birger Jakobsen, Borkenes /Spildra, Ida Jakobsen, Tromsø/Spildra, Henrik Jakobsen, Borkenes/Spildra, Maja Jakobsen, Borkenes/Spildra, Kim Henriksen, Tromsø/Spildra, Kristin Henriksen, Tromsø/Spildra, Magne Henriksen, Skjervøy/Spildra

Berørt område

Fiskefeltene som går tapt er uerstattelige. Dette vil medføre at hele "Norsias" tilgang til sjøen blir sterkt begrenset. Opprinnelig plan A10 var i underkant av 2,5 km², figur 3. Marine Harvest søker beslag på et område på 4,5 km², figur 4. Det strekker seg teoretisk sett fra Bolla nbåen i øst til Spilderodden og midtjords mellom Jøkelfjord og Spildra. Det er overhode ikke tvil om at et lite område i overflaten på ca 1 km² legger bånd på svært store områder

Opprinnelig plan, figur 3

Utvidet område, figur 4

Kvæningen kommunes vedtak.

I dispensasjonssaken er Plan og bygningslovens §§19-1, 19-2 og 19-3 retningsgivende. Vedtaket er fattet i medhold av §19-2.

Det er verdt å merke seg at kommunen helt har valgt å se bort fra alle høringsuttalelser jf. §19-2, andre, tredje og fjerde ledd:

2-ledd *Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.*

3-ledd *Ved dispensasjon fra loven og forskrifter til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet.*

4-ledd. *Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.*

Figur 5

Uttalelse fra Kvæningen kommune

Det utarbeides en fiskeristrategi som presenteres for kommunestyret i løpet av 2016. Her vil støtte til modernisering av flåten, nødvendig infrastruktur og rekruttering stå sentralt.

Kvæningen kommune har lange tradisjoner innenfor tradisjonelt fjordfiske. Det er vesentlig og viktig for kommunen at partene innen havbruk og fiskeri har god dialog og samarbeider. Kvæningen kommune be partene strekke seg langt for å finne omforente løsninger som skaper vekst og utvikling i vår felles blå åker.

Havbruks- og fiskerinæringen har tidvis motstridende interesser. Bruk av arealer kan gi fordeler til en næring og ulemper for en annen. Når en «storebror» i næringen gis tillatelse til bruk av arealer til fortrengsel for mindre aktører bør «storebror» strekke seg langt for å kompensere ulempene for de små.

Det arbeides med å få på plass et maritimt næringsfond som kan bygge opp under de tiltak kommunen prioriterer i ovennevnte fiskeristrategi. Et bidrag til et slikt fond vil trolig være med på å dempe ulempene ved tap av fiskeriområde.

Slik Kvæningen kommune ordlegger seg i sin vurdering av saken mhp fordeling av sjøareal, er dette en latterliggjøring av de som har hatt sitt virke på havet gjennom generasjoner. Gamle tradisjoner settes til side slik at "storebror" får tilgang til indrefiletten i fjorden.

Ingerd Helene Wang, Bekkestua-/Spildra, Beate Isaksen Elvestad, Borkenes /Spildra, Børre Wang, Bekkestua /Spildra, Hege Wang, Asker /Spildra, Birger Jakobsen, Borkenes /Spildra, Ida Jakobsen, Tromsø/Spildra, Henrik Jakobsen, Borkenes/Spildra, Maja Jakobsen, Borkenes/Spildra, Kim Henriksen, Tromsø/Spildra, Kristin Henriksen, Tromsø/Spildra, Magne Henriksen, Skjervøy/Spildra

Med henvisning til forannevnte og på vegne av flere med tilhørighet til "Norsia" ber vi om at vedtaket om dispensasjon omgjøres. Vi ser ikke at Kvæningen kommune har tatt lovmessig hensyn til naturmangfoldet og de høringsuttalelser flere offentlige og private interesser har kommet med.

Med hilsen

"Folket på Norsia" og andre Miljøforkjempere.

Birger Jakobsen m/flere

Kopi pr e-post

Troms fylkeskommune,
Kystverket,
Fiskerlaget Nord,
Fiskeridirektoratet,
Spindaj AS
Kvæningen fiskerlag,,
Spildra Grendelag,
Sametinget
Norges Miljøvernforbund.

postmottak@tromsfylke.no
post@kystverket.no
fiskerlaget@fiskerlaget.no
postmottak@fiskeridir.no
sigrid.iversen@spindaj.no
spildra@trollnet.no
trond.isaksen@spindaj.no
samedigqi@samedigqi.no
nmf@nmf.no ; nord@nmf.no

Ellen Isaksen /Tor P. Holm

Krykja 19

8021 Bodø

 KVÆNANGEN KOMMUNE POSTMOTTAK
2 - DES 2015
Til behandling:
Saksbehandler: <i>Asmund</i>
Til orientering:
Gradering:

Kvænangen Kommune

Bodø 02.12.2015.

9161 BURFJORD

Klage på Kommunestyrevedtak av 21.10.2015. Sak PS 54/15. Søknad om dispensasjon fra kystsoneplanen for å anlegge akvakulturanlegg på østsiden av Spildra.

Det henvises i saken til blant annet Plan- og Bygningsloven § 19-2. I plan- og Bygningsloven heter det at naboer og regionale og statlige myndigheter skal få mulighet til å uttale seg, før det fattes vedtak om å dispensere fra en vedtatt plan.

Som en av 4 grunneiere av eiendommen som grenser til anlegget det er gitt dispensasjon for, og som nærmeste nabo til et eventuelt anlegg, har vi ikke mottatt noen form for informasjon eller høringsdokumenter som har gjort oss i stand til å uttale oss i saken. Det er svært overraskende for oss å oppdage at Kystsoneplanen fravikes etter at den nettopp er vedtatt.

Videre sier Plan- og Bygningsloven at det skal legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet og tilgjengelighet. Loven sier også at kommunen ikke bør dispensere fra planer, lovbestemmelser om planer og forbud i §1-8, når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden. Vi kan ikke se at det er noen positive høringsuttalelser i denne saken, og dermed kan ikke Plan- og Bygningsloven i dette tilfelle være fulgt og det er vanskelig å forstå at de demokratiske prinsipper er fulgt i saken.

Selv om det er de miljømessige skader i fjorden og de som driver fiske på østsiden av Spildra som får de største ulempene ved etablering av enda et akvakulturanlegg, mener vi at det er på sin plass at vi som bruker området på Ravelsnes som feriested og rekreasjon må ha muligheten til å komme med våre synspunkter i saken.

Området ved Ravelsnes brukes i dag av ca 30 personer, derav ca 10 barn, til fritid og rekreasjon. Barna bruker fjæra og havet som sin arena for utvikling og læring. De lærer om havet som kulturbærer i et kystsamfunn og om sine besteforeldres og oldeforeldres arbeidsplass, som var fiske fra åpen båt utenfor Ravelsnes. En etablering av et akvakulturanlegg her vil ødelegge alle fiskeplassene vi bruker i dag. På grunn av at anlegget legges så nær land, vil det bli både støy- og lysplager fra anlegget. Det vil bli støy hele døgnet ved foring, anløp av båter og vedlikeholdsarbeid.

Med bakgrunn i ovenstående kan vi ikke se at saksbehandlingen i denne saken er korrekt. Vi mener det bør tas hensyn til alle som bruker Ravelsnes. Det er en alvorlig saksbehandlingsfeil at de berørte naboer ikke er regna som høringsinstans, i tillegg til at Plan- og bygningsloven ikke er tatt hensyn til.

Vi protesterer derfor på vedtaket i Kommunestyret 21.10.2015 og mener at vedtaket er gjort på feil grunnlag og uten å ta hensyn til de involverte parter. Vi krever at kommunestyrets vedtak omgjøres slik at området øst for Spildra, A10, forblir fri for oppdrett også i fremtiden.

Hilsen

Tor P. Holm og Ellen Isaksen

Kopi: Fylkesmannen i Troms

Til Kvæningen kommune
Burfjord

Fra Kvæningen Fiskarlag
Spildra

 KVÆNINGEN KOMMUNE POSTMOTTAK	Gradering: Til orientering: Saksbehandler: Til behandling: Til behandling: Til behandling:
24 NOV 2015	
Til behandling:	24 NOV 2015
Saksbehandler: <i>Asmund</i>	
Til orientering:	
Gradering:	KVÆNINGEN KOMMUNE POSTMOTTAK

KLAGE PÅ VEDTAK OM DISPENSASJON FRA KYSTSONEPLANEN

Vi klager med dette inn vedtaket i kommunestyremøtet 13/11-15 om å tildele oppdrettslokalitet til Marine Harvest ved Spildra NØ AK10.

Kvæningen Fiskarlag kan ikke se at kommunen har lagt vekt på alle de innsigelsene som kom inn til kommunen under høringen fra alle faginstanser i saken.

Med hilsen
Kvæningen Fiskarlag
V/Roy-Iver Isaksen
9185 Spildra

Kvæningen kommune

Næring, utvikling og teknisk

Marine Harvest Norge AS v/Are Andreassen Moe

Melding om vedtak

Deres ref:	Vår ref: 2015/125-18	Løpenr.: 3684/2015	Arkivkode: U43	Dato: 26.11.2015
-------------------	--------------------------------	------------------------------	--------------------------	----------------------------

Melding om vedtak på søknad om dispensasjon fra kystsoneplanen for å anlegge akvakulturanlegg på østsiden av Spildra - Marine Harvest

Kvæningen kommunestyre behandlet søknad datert 06.01.2015 om dispensasjon fra kystsoneplanen i møtet 13.11.2015. Utskrift av møteboka er vedlagt.

*Vedtaket kan påklages til **Fylkesmannen i Troms**. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med hilsen

Åsmund Austarheim
Konsulent
77778845

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger ikke håndskrevet signatur.

Kopi til:
Fiskeridirektoratet region Troms
Fylkesmannen i Troms
Kvæningen Fiskerlag v/Roy Iver Isaksen
Kystverket
Sametinget

Troms Fylkeskommune
Fiskarlaget Nord
Tromsø Museum- Universitetsmuseet
Mattilsynet Region Nord
Spildra grendeutvalg v/Trond Isaksen
Spindaj AS
Norges Miljøvernforbund

Kvæningen kommune

Arkivsaknr: 2015/125 -17
Arkiv: U43
Saksbehandler: Åsmund Austarheim
Dato: 23.09.2015

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
58/15	Kvæningen formannskap	07.10.2015
54/15	Kvæningen kommunestyre	21.10.2015
70/15	Kvæningen kommunestyre	13.11.2015

Søknad om dispensasjon fra kystsoneplanen for å anlegge akvakulturanlegg på østsiden av Spildra - Marine Harvest

Henvisning til lovverk:
Plan og bygningsloven § 19-2
Naturmangfoldloven §§- 8-12

Vedlegg

- 1 00024H.pdf
- 2 00010H.pdf
- 3 00004H.pdf
- 4 00005H.pdf
- 5 00001H.pdf
- 6 00001H.pdf
- 7 00010H.pdf
- 8 00018H.pdf
- 9 00008H.pdf
- 10 Særutskrift Søknad om dispensasjon fra gjeldene kystsone plan
- 11 Søknad om dispensasjon fra kystsoneplan for akvakulturlokalitet på østsiden av Spildra

Saksprotokoll i Kvæningen formannskap - 07.10.2015

Behandling:

Endringsforslag fra Tryggve Enoksen: På bakgrunn av innkomne høringssvar anbefaler formannskapet at søknaden fra Marine Harvest avslås.

Votering: Endringsforslaget fra Tryggve Enoksen ble vedtatt med 3 stemmer mot 2 stemmer for administrasjonssjefens innstilling.

Vedtak:

På bakgrunn av innkomne høringssvar anbefaler formannskapet at søknaden fra Marine Harvest avslås.

Saksprotokoll i Kvæningen kommunestyre - 21.10.2015

Behandling:

Forslag fra H/FrP/Ap: Saken utsettes.

Forslaget fra H/FrP/Ap ble vedtatt med 8 mot 7 stemmer.

Vedtak:

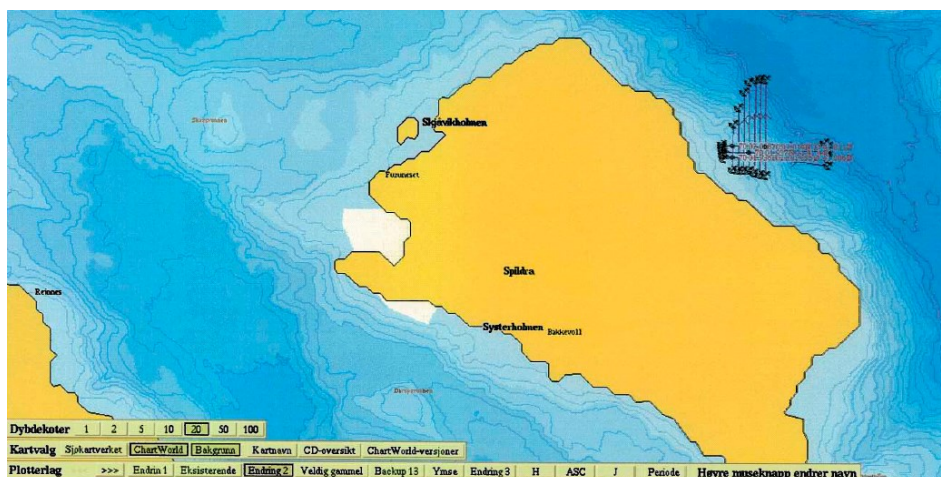
Saken utsettes.

Saksprotokoll i Kvæningen kommunestyre - 13.11.2015

Behandling:

Forslag fra Ap/H/FrP: Med hjemmel i plan i plan og bygningsloven § 19-2 gir Kvæningen kommune Marine Harvest dispensasjon fra Kystsoneplanen for å etablere et anlegg for akvakultur ved Ravelsnes på østsiden av Spildra. Tillatelsen gjelder i 5 år fra eventuell konsesjon etter akvakulturloven blir gitt.

Tillatelsen omfatter et areal på ca. 4,5 km² inkludert fortøyninger. Plassering fremgår av kart:

Det settes følgende vilkår for tillatelsen

- Anlegget skal lokaliseres og fortøyres på en slik måte at det er fri ferdsel for mindre fartøy mellom anlegget og land. Fortøyninger må ikke være til hinder for tråling på rekefelt.
- Anlegget skal bare benyttes til produksjon av laks.
- Når forsøksperioden er over skal alt utstyr i sjøen være ryddet og fjernet.
- Utredninger etter Naturmangfoldloven § 8-12 fremgår av saksutredningen.

- Kvæningen kommune ber Marine Harvest benytte moderne og bærekraftige metoder ved produksjon av laks. Herunder lukket anlegg i den grad det er mulig.
- Ved avlusning av laks er bruk av kjemikalier som skader skalldyr ikke tillatt. Bruk av lukket system og deponering av kjemikalier på egnet sted, avtalt med fiskarlaget, er tillatt. Dersom fiskarlaget og Marine Harvest ikke kommer til enighet, avgjør Kvæningen kommune hvor deponering kan skje.
- Det skal drives forskning og resultatene skal publiseres.
- Brudd på ovennevnte vilkår kan medføre at dispensasjon trekkes tilbake.

Uttalelse fra Kvæningen kommune

Det utarbeides en fiskeristrategi som presenteres for kommunestyret i løpet av 2016. Her vil støtte til modernisering av flåten, nødvendig infrastruktur og rekruttering stå sentralt.

Kvæningen kommune har lange tradisjoner innenfor tradisjonelt fjordfiske. Det er vesentlig og viktig for kommunen at partene innen havbruk og fiskeri har god dialog og samarbeider. Kvæningen kommune be partene strekke seg langt for å finne omforente løsninger som skaper vekst og utvikling i vår felles blå åker.

Havbruks- og fiskerinæringen har tidvis motstridende interesser. Bruk av arealer kan gi fordeler til en næring og ulemper for en annen. Når en «storebror» i næringen gis tillatelse til bruk av arealer til fortrengsel for mindre aktører bør «storebror» strekke seg langt for å kompensere ulempene for de små.

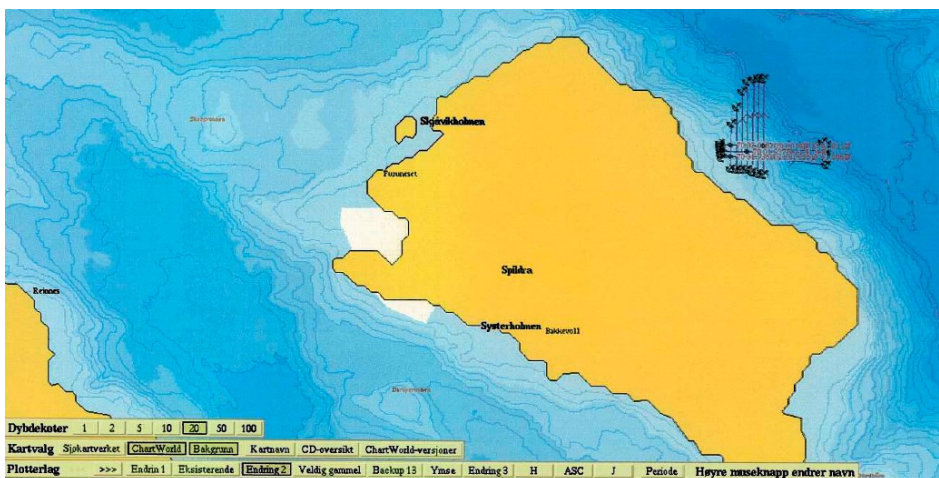
Det arbeides med å få på plass et maritimt næringsfond som kan bygge opp under de tiltak kommunen prioriterer i ovennevnte fiskeristrategi. Et bidrag til et slikt fond vil trolig være med på å dempe ulempene ved tap av fiskeriområde.

Forslaget fra Ap/H/FrP ble vedtatt med 11 stemmer mot 4 stemmer for innstillingen.

Vedtak:

Med hjemmel i plan i plan og bygningsloven § 19-2 gir Kvæningen kommune Marine Harvest dispensasjon fra Kystsonenplanen for å etablere et anlegg for akvakultur ved Ravelsnes på østsiden av Spildra. Tillatelsen gjelder i 5 år fra eventuell konsesjon etter akvakulturloven blir gitt.

Tillatelsen omfatter et areal på ca. 4,5 km² inkludert fortøyninger. Plassering fremgår av kart:

Det settes følgende vilkår for tillatelsen

- Anlegget skal lokaliseres og fortøyes på en slik måte at det er fri ferdsel for mindre fartøy mellom anlegget og land. Fortøyninger må ikke være til hinder for tråling på rekefelt.

- Anlegget skal bare benyttes til produksjon av laks.
- Når forsøksperioden er over skal alt utstyr i sjøen være ryddet og fjernet.
- Utredninger etter Naturmangfoldloven § 8-12 fremgår av saksutredningen.
- Kvæningen kommune ber Marine Harvest benytte moderne og bærekraftige metoder ved produksjon av laks. Herunder lukket anlegg i den grad det er mulig.
- Ved avlusning av laks er bruk av kjemikalier som skader skalldyr ikke tillatt. Bruk av lukket system og deponering av kjemikalier på egnet sted, avtalt med fiskarlaget, er tillatt. Dersom fiskarlaget og Marine Harvest ikke kommer til enighet, avgjør Kvæningen kommune hvor deponering kan skje.
- Det skal drives forskning og resultatene skal publiseres.
- Brudd på ovennevnte vilkår kan medføre at dispensasjon trekkes tilbake.

Uttalelse fra Kvæningen kommune

Det utarbeides en fiskeristrategi som presenteres for kommunestyret i løpet av 2016. Her vil støtte til modernisering av flåten, nødvendig infrastruktur og rekruttering stå sentralt.

Kvæningen kommune har lange tradisjoner innenfor tradisjonelt fjordfiske. Det er vesentlig og viktig for kommunen at partene innen havbruk og fiskeri har god dialog og samarbeider.

Kvæningen kommune be partene strekke seg langt for å finne omforente løsninger som skaper vekst og utvikling i vår felles blå åker.

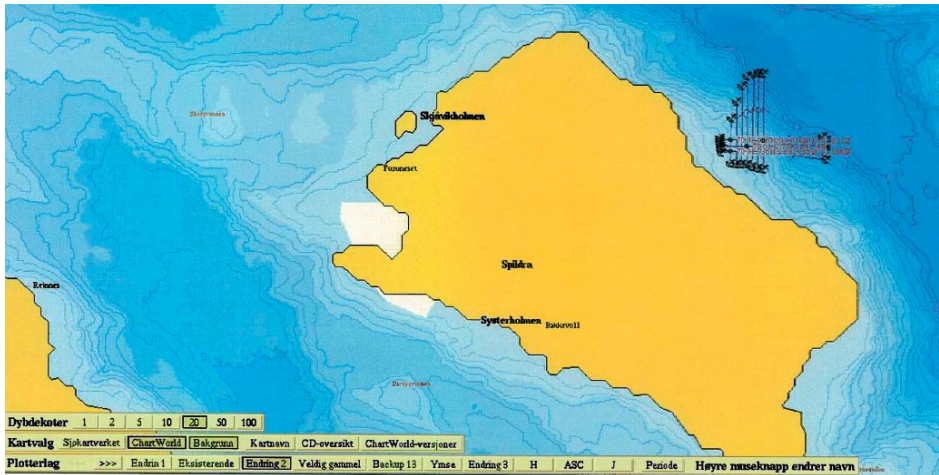
Havbruks- og fiskerinæringen har tidvis motstridende interesser. Bruk av arealer kan gi fordeler til en næring og ulemper for en annen. Når en «storebror» i næringen gis tillatelse til bruk av arealer til fortrengsel for mindre aktører bør «storebror» strekke seg langt for å kompensere ulempene for de små.

Det arbeides med å få på plass et maritimt næringsfond som kan bygge opp under de tiltak kommunen prioriterer i ovennevnte fiskeristrategi. Et bidrag til et slikt fond vil trolig være med på å dempe ulempene ved tap av fiskeriområde.

Administrasjonssjefens innstilling

Med hjemmel i plan i plan og bygningsloven § 19-2 gir Kvæningen kommune Marine Harvest dispensasjon fra Kystsoneplanen for å etablere et anlegg for akvakultur ved Ravelsnes på østsiden av Spildra. Tillatelsen gjelder i 5 år fra eventuell konsesjon etter akvakulturloven blir gitt.

Tillatelsen omfatter et areal på ca. 4,5 km² inkludert fortøyninger. Plassering fremgår av kart:

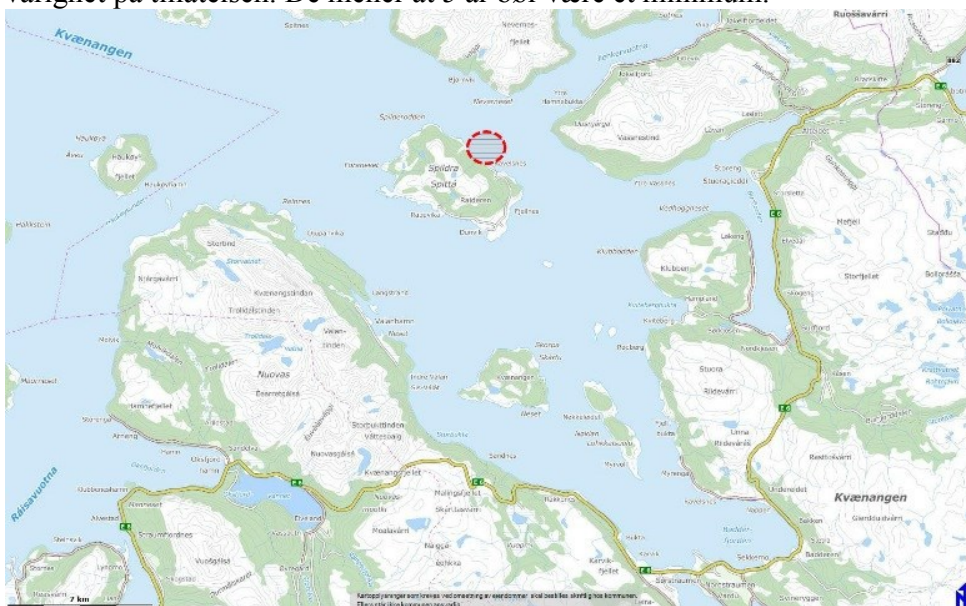
Det settes følgende vilkår for tillatelsen

- Anlegget skal lokaliseres og fortøyes på en slik måte at det er fri ferdsel for mindre fartøy mellom anlegget og land.
- Anlegget skal bare benyttes til produksjon av laks.
- Når forsøksperioden er over skal alt utstyr i sjøen være ryddet og fjernet.

Utredninger etter Naturmangfoldloven § 8-12 fremgår av saksutredningen.

Saksopplysninger

Marine Harvest AS har i samarbeid med Helgeland Havbruksstasjon søkt om midlertidig dispensasjon fra Kystsonenplanen for Kvæningen 2013-2028 og søker om å etablere et anlegg for produksjon av laks på østsiden av Spildra. Dispensasjonen som søkes omfatter et areal på 0,12km² ved overflaten og 4,5 km² inkludert fortøyningene. Det er søkt om en midlertidig tillatelse. Med tanke på at det skal gjøres store investeringer så er det ønskelig for marine Harvest å ha en viss varighet på tillatelsen. De mener at 5 år bør være et minimum.

Lokaliseringen er markert på kartet med rød sirkel.

Marine Harvest er det største oppdrettsselskapet i Norge med over 1600 ansatte. I Norge dekker de hele verdikjeden fra fôrproduksjon til stamfisk, rogn, matfisk, foredling og distribusjon til salg. Helgeland Havbruksstasjon jobber med næringsrettet forsknings- og utviklingsarbeid med særskilt fokus på ernæring, fiskehelse og miljø.

Bakgrunn for søknaden:

Søknaden er grunnlagt med at lokaliteten er svært godt egnet til formålet både med tanke på plassering og de fysiske forholdene på stedet. Dette innebærer at det kan opprettholdes en høy produksjon i Kvæningen samtidig som de miljømessige konsekvensene og smittefaren mellom anleggene holdes nede. Kvæningen er delt inn i 4 produksjonssoner der hver sone fylles opp med en generasjon, og når den er vokst opp så brakklegges hele sonen i en periode. Ved for liten kapasitet tvinges det frem løsninger som innebærer kortere brakkleggingstid som følge av at ulike generasjoner må inn i samme sone. To av sonene har for liten kapasitet i forhold til driftsopplegget som Marine Harvest har i Kvæningen. Det er derfor viktig å kunne ta i bruk en ekstra lokalitet for å ivareta kontinuiteten i alle produksjonsledd, og få driftsmessig og miljømessig gode løsninger.

Planstatus og forholdet til overordna plan

Arealet er i kystzoneplanen definert som fiskeområde og det er nødvendig med dispensasjon fra plan- og bygningsloven § 19-2.

Dispensasjonsspørsmålet vurderes etter kapittel 19 i Plan og Bygningsloven. Her heter det at naboer og regionale og statlige myndigheter skal få mulighet til å uttale seg før det fattes vedtak om å dispensere fra en vedtatt plan.

I plan og bygningsloven av 27.06.08 § 19-2 heter det: *”at dispensasjon ikke kan gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.*

Ved dispensasjon fra loven og forskrifter til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet.

Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.”

Naturmangfoldloven

De miljørettslige prinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn ved utøving av offentlig myndighet som kan påvirke naturmangfoldet. I § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet blir utsatt for (§ 10). Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn (§ 9), slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Kostnadene med miljøforringelse skal dekkes av tiltakshaver (§11) og det skal tas utgangspunkt i miljøforsvarlige teknikker eller driftsmetoder som gir den beste samfunnsmessige resultat på kort og lang sikt (§ 12).

Tidligere behandling

På grunn av kort tid siden kystsoneplanen var behandlet så ble søknaden om dispensasjon lagt frem for formannskapet og kommunestyret før den gikk ut på høring for å vurdere om det var grunnlag for å gå videre i saksbehandlingen.

Kvæningen kommunestyre gjorde følgende vedtak i møtet 29.04.2015:

«Under forutsetning av at kunnskapsgrunnlaget jfr Naturmangfoldsloven § 8 og høring etter PBL § 19 blir varetatt på lovmessig måte, gis dispensasjon fra Kvæningen kommunes gjeldende kystsoneplan knyttet til området A10 Spildra øst. Området brukes til akvakultur.»

Høring

Søknaden har vært på høring med frist for 25. august 2015. Innspill med kort sammendrag følger:

- **Troms Fylkeskommune** mener slike saker bør behandles gjennom planprosesser og ikke dispensasjoner, men de har ikke avgjørende merknader til dispensasjonssøknaden. De viser til at det er behov for flere lokaliteter for å videreutvikle akvakulturnæringen og at den foreslåtte lokaliteten er svært viktig for Marine Harvest.
- **Kystverket** fraråder at det gis dispensasjon/som omsøkt. De viser til at planen nylig er vedtatt og det framkommer ikke at det er interessene omkring arealbruken er endret. En dispensasjon vil være en ulempe for planens legitimitet. Det drives fiske i området, og et akvakulturanlegg vil kunne være til hinder for framkommelighet i forbindelse med utøvelse av fiske. Kravene som plan og bygningsloven setter for å innvilge en dispensasjon synes ikke å være til stede, da hensynet til fiskeriformålet blir vesentlig tilsidesatt.
- **Fiskarlaget Nord** går sterkt imot forslaget. En akvakulturlokalitet vil forstyrre fiskeristrukturen. Spildra er et sentralt fiskefelt fordi strøm og bunnforhold gjør at flere arter trives der. Fangsttallene viser at det er et omfattende fiskeri i området med 90 båter i 2014. Dette innebærer en stor næringsmessig verdi for samfunnet og et stort antall næringsaktører. En akvakulturlokalitet her vil innskrenke fiskernes plassbehov og medføre ulemper for næringa.
- **Fiskeridirektoratet** fraråder plassering av akvakulturlokalitet slik det søkes om. De mener at lokaliteten bør flyttes for å begrense de negative virkningene på fiskerinteressene. Den foreslåtte lokaliteten berører gytefelt for torsk og registrerte rekefelt. De ber om at plassering av lokaliteten vurderes på nytt. De foreslår at lokaliteten kan trekkes lenger sør og øst eller flyttes til nordsiden av fjorden (like sør for Reinfjord) der konfliktene med fiskeriinteressene synes å være mindre.
- **Spindaj AS** fremmer en rekke argument mot å anlegge en akvakulturlokalitet ved Spildra. Tiltaket vil føre til en rekke ulemper for bedriften. Det foreslåtte området er et viktig fiskeområde med kort avstand for ilandføring av fisken. Det er også et område som er skjerma for været og dermed er en trygg plass under mange værforhold. Usikkerheten rundt arealbruken i sjøområdene fører til at planer om å utvide driften legges på is. Bedriften har i dag to ansatte og er lokalisert å Spildra.
- **Spildra grendelag** er imot at det etableres en akvakulturlokalitet. Det vises til den nylig vedtatte kystsoneplanen som viser hvilke områder som skal frigis til oppdrett. Omsøkt lokalitet ligger midt i Skreiinnsiget og det er frykt for at siget videre inn i fjorden blokkeres. Anlegget påvirker også et rekefelt.
- **Kvæningen fiskarlag** går i mot at det dispenseres fra kystsoneplanen og etableres akvakultur NØ for Spildra. En akvakulturlokalitet vil forstyrre fiskeristrukturen. Spildra er et sentralt fiskefelt fordi strøm og bunnforhold gjør at flere arter trives der. Fangsttallene viser at det er et omfattende fiskeri i området med 90 båter i 2014. Dette

innebærer en stor næringsmessig verdi for samfunnet og et stort antall næringsaktører. En akvakulturlokalitet her vil innskrenke fiskernes plassbehov og medføre ulemper for næringa. Det vises til at den store usikkerheten rundt skadevirkningene av oppdratt medfører at det ikke bør tildeles nye lokaliteter før det foreligger mer forskning. Akvakulturnæringa må over på lukka anlegg.

- **Sametinget** er i mot at det gis dispensasjon fra kystsoneplanen. Sametinget har også fremmet innsigelse mot lokaliteten under den ordinære høringen på kystsoneplanen og de påklaget vedtaket som kommunestyret gjorde 29.04.2015. Grunnlaget for innsigelse og klage begrunnes med hensynet til samisk/lokal bruk av fiskeområdene som er lokalisert her. Forholdene er ikke tilstrekkelig utredet og hensynene er ikke godt nok ivaretatt. De minner om at kommunen er pålagt å sikre kultur og naturgrunnlaget for samisk kultur, næring og samfunnsliv gjennom planleggingen vår iht pbl § 3-1. Dersom kommunen innvilger søknaden vil sametinget påklage vedtaket.

Etter vedtaket i kommunestyret 29.04.2015 ble kjent har vi mottatt klage fra sametinget og fra Norges miljøvernforbund. Siden saken ikke hadde vært på høring og vedtaket om dispensasjon ikke var endelig så betraktes innholdet i disse brevene som innspill i til saken.

- **Norges Miljøvernforbund** klager på vedtaket og går imot at det etableres akvakulturlokalitet øst for Spildra. Det vises til at området er viktig for kystfisket og at et anlegg vi gi flere negative konsekvenser for fisken. Forrester blir spist av villfisk og ødelegger kvaliteten på den. Organisk forurensning fra anlegget vil fortrenge kysttorskene. Norges miljøvernforbund har gitt ut rapporten «*faktarapport om miljøkonsekvensene ved oppdrett av nordatlantisk laks i Norge*», og de forventer at kommunestyrets representanter er gjort kjent med denne.
- **Sametinget** klager på vedtaket og viser til tidligere innsigelse på grunnlag av negative konsekvenser for fisket i området. Saken hadde ikke vært på høring i forkant av vedtaket, og sametinget mener det er begått en grov saksbehandlingsfeil når et dispensasjonsvedtak fattes før saken har vært på høring. De forventer at vedtaket annulleres eller omgjøres.

Vurdering

I forbindelse med utarbeiding av Kystsoneplanen som ble vedtatt 11. mars 2015 så var det i forarbeidet foreslått å legge en lokalitet for akvakultur på østsiden av Spildra. Lokaliteten ble tatt ut under sluttbehandlingen av planen.

Kommunestyret vurderte saken i møte 29.04.2015 og konkluderte med å gå videre i saken. Det ble gjort vedtak om at kommunen er innstilt på å gi tillatelse til etableringen, men at de nødvendige prosesskravene i Plan og Bygningslov og Naturmangfoldloven må ivaretas. Saken var ikke tilstrekkelig utredet, og den hadde ikke vært på høring. Dette innebærer at det ikke var et endelig vedtak om dispensasjon, og vedtaket bare kan oppfattes som at det er politisk vilje for videre behandling.

Begrunnelsen for søknaden er at Marine Harvest har et mål om et nødvendig produksjonsvolum for å ha en helhetlig drift i Kvæningen. Dersom produksjonen skal samles på et mindre areal så vil det medføre større smittepress og større lokal forurensning. Produksjonsvolumet på den enkelte lokalitet styres gjennom konsesjonene etter akvakulturloven.

Det søkes om en midlertidig tillatelse, men det er ikke beskrevet hvor langt tidsrom som er aktuelt. Eventuell tidsavgrensning av tillatelsen er drøftet muntlig med søker. Der ble det opplyst

at det var ønskelig med så lang tillatelse som mulig, men at 5 år var et minimum i for at nytten skulle stå i forhold til alle investeringene. Med en tidsavgrensning på dispensasjonen vil området gå tilbake til fiskeområde etter perioden er over, uten nye prosesser. Det er likevel sannsynlig at behovet for akvakulturlokaliteter er like stort om fem år, og situasjonen i forhold til fiskeri og anadrome bestander vil trolig ikke endre seg i denne tidsperioden. Det er likevel en måte å kunne ta arealet tilbake på dersom det skulle vise seg at konsekvensene blir for store.

Naturmangfold:

Kommunen kjenner ikke til at det finnes truede arter eller naturtyper i eller i tilknytning til lokaliteten. Dette framkommer heller ikke av DNs Naturbase, Artsdatabanken eller Fylkesmannen i Troms sin uttalelse i varsel om oppstart av kystsoneplanarbeidet. Fylkesmannen har likevel uttrykt bekymring for konsekvensene av økt produksjon kan ha for villaksen. Innenfor Sørstraumen er det definert som nasjonal laksefjord for å ivareta villaksbestanden. Avstanden fra spildra og inn til Sørstraumen er 22 km. Siden en etablering ikke medfører økt totalproduksjon i fjordsystemet og en økt geografisk spredning medfører mindre smittepress, så vil etablering av et anlegg her trolig ikke medføre vesentlig belastning på villaksen.

Under forutsetning av at bruk av lokaliteten ikke medfører økt produksjon så vil ikke tilførsel av organisk materiale og næringssalt i fjordsystemet økes. Samtidig vil lengre brakkleggingsperioder og større spredning av laksebiomassen i fjordsystemet medføre mindre lokal forurensning og bedre restitusjon av de lokale økosystemene.

Det var også gjort vurderinger av lokal arbeidsgruppa for Miljø og grønne interesser under utarbeidelse av kystsoneplanen, og utfra arbeidsgruppas konklusjoner påvirkes ikke naturverdier og biologisk mangfold i vesentlig grad. Naturmangfoldlovens § 8 om kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilstrekkelig i forhold til sakens omfang og risiko for skade. Derfor tillegges ikke førevarprinsippet så stor vekt i denne saken. Slik produksjonsopplegget er planlagt vil ikke den totale produksjonen gå opp og dermed vil ikke tiltaket komme i konflikt med NML §10 om samla belastning.

Marine Harvest benytter moderne utstyr og jobber med å få en god miljøprofil. Det blir blant annet jobbet for å komme inn under en streng sertifiseringsordning som skal gjøre produksjonen mer bærekraftig og miljøvennlig. Involvering av Helgeland Havbruksstasjon vil bidra til at anlegget får en ekstra tett oppfølging og det blir utført forskning som kan medføre bedre og mer bærekraftig drift. Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder vurderes til å være ivaretatt innenfor de rammene som næringa opererer med i dag. I mange sammenhenger blir det vist til at oppdrettsnæringa må over i lukka mærdar for å redusere miljøbelastningene. Dette er en metode som er under utvikling, og foreløpig er ikke teknologien klar til å benyttes fullt ut i storskala produksjon. Det er derfor lite realistisk å sette krav om at slik teknologi skal benyttes.

Høringsinnspill

Gjennom høringen er det kommet mange innspill.

Flere av innspillene går på at det må tas mer hensyn til fiskeriinteressene. Som fiskeridirektoratet påpeker så påvirker den omsøkte lokaliteten både gytefelt for torsk og til dels et rekefelt. Videre så er det et område som er relativt skjerma for en del vindretninger og dermed er et område som er viktig for en del av den mindre fiskeflåten i visse perioder. Det er også vist til at vi har for dårlig kunnskap om hvordan akvakultur påvirker områdebruken til torsk og andre fiskearter. Det er særlig stor frykt for at økende omfang av oppdrettsanlegg vil begrense torsken gytevandring videre innover i fjorden. Vi har sett mange plasser langs kysten at områdebruken og gytevandringene har endret seg, men vi har ikke grunnlag for å si om dette kan tilskrives oppdrett eller om det er andre faktorer.

Et gjennomgående synspunkt er også at en eventuell tillatelse undergraver planens legitimitet med å dispensere kort tid etter vedtak av planen. I denne sammenheng er det relevant at det var foreslått en lokalitet her og den ble tatt ut av planen i sluttbehandlingen etter en politisk vurdering. Lokaliteten er svært godt egnet for å drive akvakultur, men det er kjent at det er konflikter i forhold til fiskeri.

Kulturminner, kulturmiljø

Databasen www.kulturminnesøk.no viser ingen kjente registreringer av automatisk fredede kulturminner i tilgrensende landområder. Sametinget har tidligere påpekt at de vil vurdere hvorvidt lokaliteten Ravelsnes er et automatisk fredet kulturminne.

Forurensing, støy

Det er ikke kjent at det er spesielle utfordringer tilknyttet forurensing eller støy i området. Videre så blir det vist til i søknaden at totalutslippene av næringssalter i fjordsystemet ikke vil øke som følge av en etablering på østsiden av Spildra. Som følge av nyetablering vil det også investeres i nytt utstyr som medfører bedre dosering av for.

Friluftsliv og rekreasjon

Området er vanskelig tilgjengelig og nås enklest fra sjøsiden. Tilstøtende landområder er lite brukt. Grendelaget viser til at de gamle bolighusene i området er mye brukt til fritidsboliger og det er mye ferdsel og aktivitet til friluftsmål i området.

Barn og unge:

Et nytt akvakulturområde øst for Spildra omfatter kun arealbruk i sjø, og har i liten grad betydning for barn og unges interesser.

Samfunnssikkerhet:

Området ligger nær på aktsomhetsområde for snøskred iht. NVE sine farekart over snøskred. Skredfaren vil eventuelt utredes nærmere under detaljprosjekteringen i forbindelse med behandling etter akvakulturloven og anlegget må plasseres så langt fra land at det ikke er fare for at skred skal utgjøre fare for anlegget.

Samlet vurdering

Et anlegg på østsiden av Spildra har konsekvenser for fiskeri. Det er registrert gyteområde for torsk og hyse som berøres. Det foregår også et fiske etter både reke, torsk, hyse, Kveite og sei i området. Samtidig er akvakultur med tilhørende landanlegg så viktig for næringsgrunnlaget i kommunen at det bør legges til rette for et tilstrekkelig antall lokaliteter til at denne industrien kan operere på en god måte.

Saken er konfliktfylt. Fiskeriinteressene i området er store og den lokale motstanden er stor. Samtidig er akvakultur og slakterianlegget i Jøkelfjord en svært viktig næringsaktør i Kvæningen. I hvilken grad hensynet til dagens arealmål (fiskeri) blir vesentlig tilsidesatt er avgjørende for om en dispensasjon kan innvilges. Området er viktig for fiskeriet. Tiltaket vil medføre vesentlige ulemper for lokalt fiskeri og for lokalbefolkningen. Arealknappheten er gjerne større for akvakulturnæringa enn for fiskeriet under dagens situasjon. Dermed er trolig fordelene større enn ulempene etter en samlet vurdering. Kystsoneplanens hensyn til fiskeri blir dermed ikke vesentlig tilsidesatt.

Flere myndigheter har uttalt seg negativt til forslaget. PBL § 19-2 henstiller at kommunen ikke bør dispensere fra planer i slike tilfeller. Gjennom arbeidet med kystsoneplanen som ble vedtatt

våren 2015 ble det jobbet aktivt med å finne et tilstrekkelig antall lokaliteter som hadde egne forhold og stor nok avstand fra andre anlegg. Østsiden av spildra tilfredstiller disse kravene, men den ble ikke med i den vedtatte planen på grunn av interessekonflikter. Det ble ikke lagt frem forslag om nytt areal til erstatning og planen ble vedtatt med færre lokaliteter enn det som var ønskelig fra akvakulturnæringen sin side. Videre så er det et nasjonalt mål om å øke produksjonen innenfor akvakultur.

Saken er blitt mer belyst etter kommunestyrets behandling 29.04.2015. Det har fremkommet en rekke opplysninger om det aktuelle området, og det er kommet frem at flere myndigheter er i mot at søknaden innvilges. Det er ikke fremkommet nye og ukjente forhold. I stor grad handler innspillene om omfanget av aktiviteter i området og viktigheten det har i forhold til fiskeri og lokal bruk.

Kvænangen kommune
Rådhuset
9161 Burfjord
Post@kvaenangen.kommune.no

06.01.2015
SANDNESSJØEN

	KVÆNANGEN KOMMUNE POSTMOTTAK
8 - JAN 2015	
Til behandling:	
Saksbehandler:	Andreas
Til orientering:	
Gradering:	

Søknad om dispensasjon fra Kvænangen kommunes gjeldene arealplan

Marine Harvest AS og Helgeland Havbruksstasjon søker om dispensasjon fra Kvænangen kommune sin gjeldene arealplan knyttet til området A10 (se vedlagt kartgrunnlag). Søkere vil ha samdrift i området det søkes dispensasjon fra. Søkere anser søknad om dispensasjon i samsvar med gjeldene arealstrategier i kommuneplanen og det søkes om midlertidig dispensasjon. Dispensasjonen som søkes omfatter et areal på 0,12km² ved overflaten og 4,5 km² inkludert fortøyningene (se vedlagt kartgrunnlag).

Marine Harvest er det største oppdrettsselskapet i Norge med over 1600 ansatte. I Norge dekker vi hele verdikjeden fra forproduksjon til stamfisk, rogn, matfisk, foredling og distribusjon til salg. Gjennom vår satsning på forskning er Marine Harvest med på å utvikle fremtidens løsninger mot en ytterligere bærekraftig akvakultur. Helgeland Havbruksstasjon jobber med næringsrettet forsknings- og utviklingsarbeid med særskilt fokus på ernæring, fiskehelse og miljø. De har langt erfaring og en bred kompetanse som både kommunen, fylke og fiskarlaget vil kunne dra nytte av.

Et godt miljø for fisken er den viktigste forutsetningen for å drive et effektivt og godt havbruk. Et slikt miljø kan akvakulturnæringen bare få på steder som er miljømessig tilpasset havbruk, og som tåler høy produksjon uten uakseptable konsekvenser for fjordmiljøet. Plasseringen av anlegget har betydning for blant annet smittespredning og utslipp. I tillegg påvirker plasseringen av anleggene vekst, velferd og helse hos fisken. Søker ser at en etablering av Spildra øst vil medføre klart større fordeler for både søker og sektormyndigheter.

Hovedsuksessen i fiskeoppdrett er knyttet til fiskehelse. God fiskehelse krever en tilstrekkelig distanse mellom anleggene og en tilstrekkelig brakkleggingstid av større områder. Slik søker anser situasjonen i dag eksisterer det 4 produksjonssoner i Kvænangen. Sone 1 som består av Hjellberget 5400 MTB, Rakkanes 5400 MTB og Karvika 2700 MTB. Sone 2 som består av Nøklan 1800 MTB og Fjellbukta 5400 MTB. Sone 3 som består av Svartberget 2700 MTB. Sone 4 som består av slakteriet, Ytre Hamnebukta 2700 MTB og Hjernes 1800 MTB. Sone 1 og sone 2 er gode soner, mens det er problemer med sone 3 og 4. Sone 3 har ikke muligheter

Marine Harvest Norge As
org.nr. 959 352 887

OFFICE
Sentrum næringshage
8800 Sandnessjøen

POSTAL
Sentrum næringshage
8800 Sandnessjøen

TELEFON
+47 90 85 60 43

MAIL
are.moe@marineharvest.com

NETT
http://marineharvest.com

til ytterligere økning, og det er dermed ikke plass til en hel generasjon. Sone 4 har problemet med at slakteriet blir for nært de to eksisterende lokalitetene, og for hvert utsett må det søkes dispensasjon fra mattilsynet for å sette ut fisk. Søker har undersøkt muligheten for å søke opp lokaliteten Ytre Hamnebukt til 5400 MTB. Dette vil medføre at vi får plass til en hel generasjon på lokaliteten, men da blir vi nødt til å nedlegge/flytte slakteriet. Det rådende paradigme i dag er at de viktigste sykdommene som vi kjenner til i dag smitter gjennom kontakt og gjennom miljøet, dette gjelder også lakselusa. Ved etablering av Spildra øst vil vi få opprettet en ny sone og det vil være svært viktig utfra et fiskehelsehensyn. Etableringen vil samtidig bidra til at vi ikke trenger å sette ut to generasjoner (vår- og høstfisk) på samme lokalitet og at vi får en tilstrekkelig lang brakkleggingstid mellom hvert utsett.

I Kvænangen kommune har Marine Harvest AS (tidligere Jøkelfjord Laks AS) aldri brukt lusemidler som har dokumentert effekt på rekebestanden. Spildra øst vil samtidig være en fremtidsrettet lokalitet hvor søker vil ta i bruk ikke medikamentelle metoder mot lakselus. Disse metodene omfatter lusekjørt (hindrer påslag), mekanisk rensing og renseskif.

Marine Harvest ASA har gjennom Global Salmon Initiative (GSI) har forpliktet seg til å bli mer bærekraftig innen 2020. Dette innebærer at all fisk skal sertifiseres etter miljøstandarden Aquaculture Stewardship Council (ASC) innen 2020. ASC er en global standard for miljøsertifisert havbruk og standarden setter svært strenge krav til både åpenhet og miljø. En etablering av denne lokaliteten vil derfor være et viktig ledd for søker til å nå dette målet, som innebærer at et langt strengere miljøkrav enn dagens lovverk vil bli oppfylt.

Gytefeltene i Kvænangen slik de er kartlagt av fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet vil medføre at arealet det søkes dispensasjon fra havner i et gytefelt. Fiskeridirektoratet tar primært utgangspunktet i rene lekområder, mens Havforskningsinstituttet kartlegger eggteitheten og beregner områder med høy eggproduksjon. Med utgangspunkt i Havforskningsinstitutt sine resultater vil samtlige av våre lokaliteter i dag ligge innenfor gyteområder. At områder er viktige i fiskerisammenheng og presentert i kommunens arealplan, innebærer ikke automatisk at området trengs å bli forbeholdt fiske. Slik vi anser det vil dispensasjonen ikke medføre at formålsbestemmelsen det dispenseres fra vil bli vesentlig tilsidesatt. Hvis kommunen hadde regulert området A10 som et flerbruksområde som inkluderer akvakultur er det kun 0,33km² hvor formålsbestemmelsen vil måtte tilsidesettes.

En etablering av lokalitet vil ikke påvirke søkers totale utslipp av næringssalter i fjorden, men den vil trolig bidra til minke. Nyetableringen vil medføre investeringer i nytt utstyr som igjen vil bidra til bedre kontroll ved fôring. Ved en etablering av lokaliteten vil vi bli pålagt og gjennomføre regulere MOM-undersøkelser av tilstanden til det bentiske økosystem under topp produksjon. I tillegg vil vi ta vannprøver fra det pelagiske økosystem gjennom hele produksjonen for å påse at vi holder oss langt under de anbefalte grenseverdiene.

Hvis det blir behov for supplerende fagutredninger i forbindelse med søknaden om dispensasjon stiller søker seg positiv til å fremskaffe nødvendig dokumentasjon. Søker stiller

› Marine Harvest Norge As
org.nr. 959 352 887

OFFICE
Sentrum næringsshage
8800 Sandnessjøen

TELEFON
Sentrum næringsshage
8800 Sandnessjøen

PHONE
+47 90 85 60 43

EMAIL
are.moe@marineharvest.com

WEB
<http://marineharvest.com>

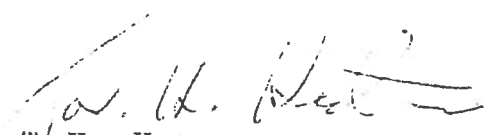
seg også positiv til å presentere bedriftens planer for næringsvirksomhet i kommunen. Ved en slik anledning vil også Helgeland Havbruksstasjon AS kunne delta.

Med vennlig hilsen

Are A. Moe

Are Andreassen Moe

LOKALITETS OG MILJØKOORDINATOR REGION NORD
MARINE HARVEST NORGE REGION NORD

Tor Hugo Hestnes

AVDELINGSLEDER STORSKALA FORSØK
HELGELAND HAVBRUKSSTASJON

Vedlegg:

Tegninger anlegg og kommunal arealplan Kvænangen kommune.

› Marine Harvest Norge As
org.nr. 959 352 887

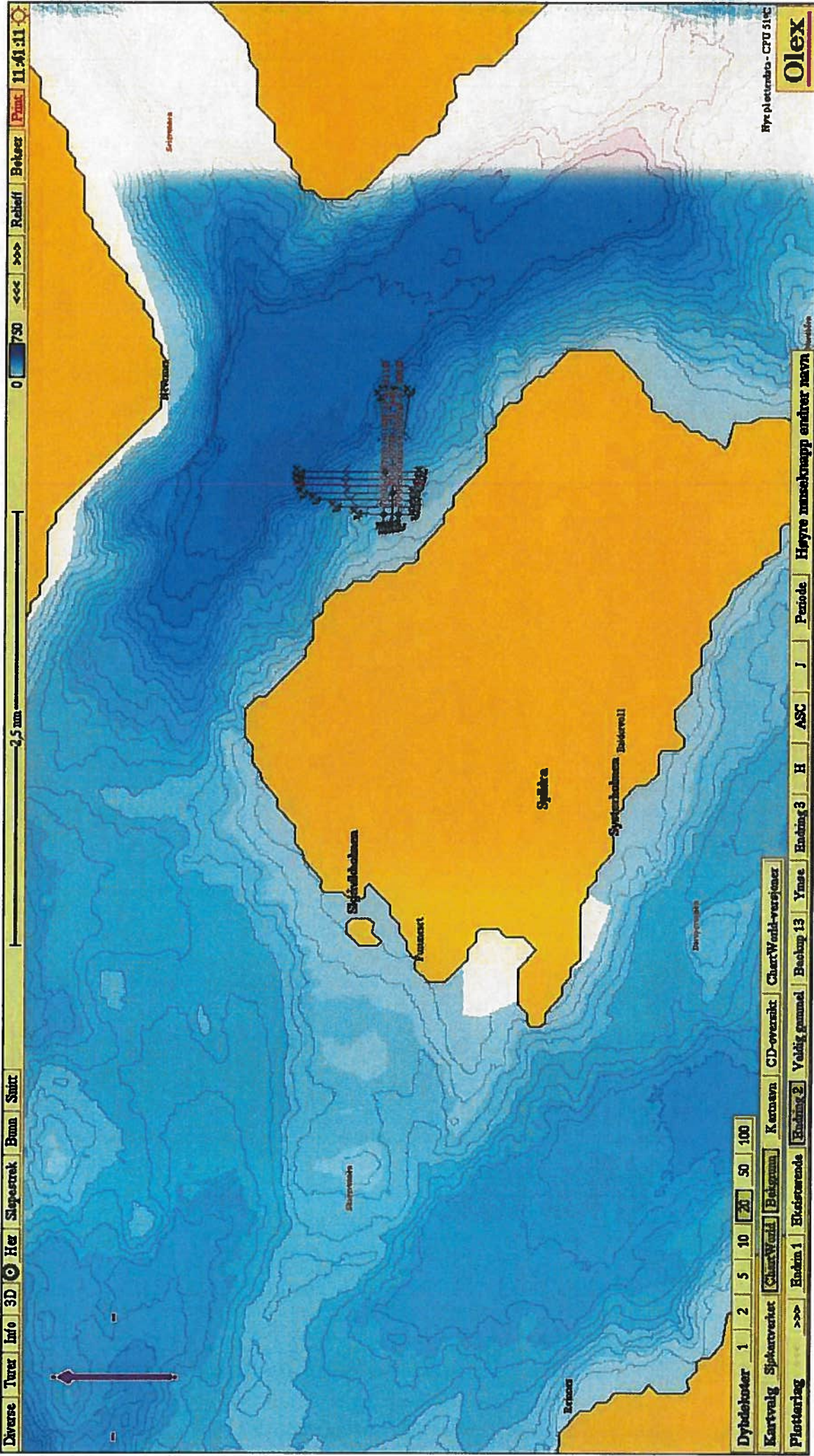
OFFICE
Sentrum næringshage
8800 Sandnessjøen

Sentrum næringshage
8800 Sandnessjøen

PHONE
+47 90 85 60 43

MAIL
are.moe@marineharvest.com

WEB
<http://marineharvest.com>

Diverse Turer Info 3D Her Slapstrek Binn Shiir

2.5 n.m.

0 730

Reiðstíðir Beitar

11:41:11

Mykletamba - CPU 516

Olex

Hágre munnaknappi endrir navn

Períóð

J

ASC

H

Elding 3

H

Ymse

Bætur 13

Veiðing

Elding 2

Eldisorends

Endin 1

1

2

5

10

20

50

100

Kartveig Sjáfarvæðing

ChartWald

Bakgrunnur

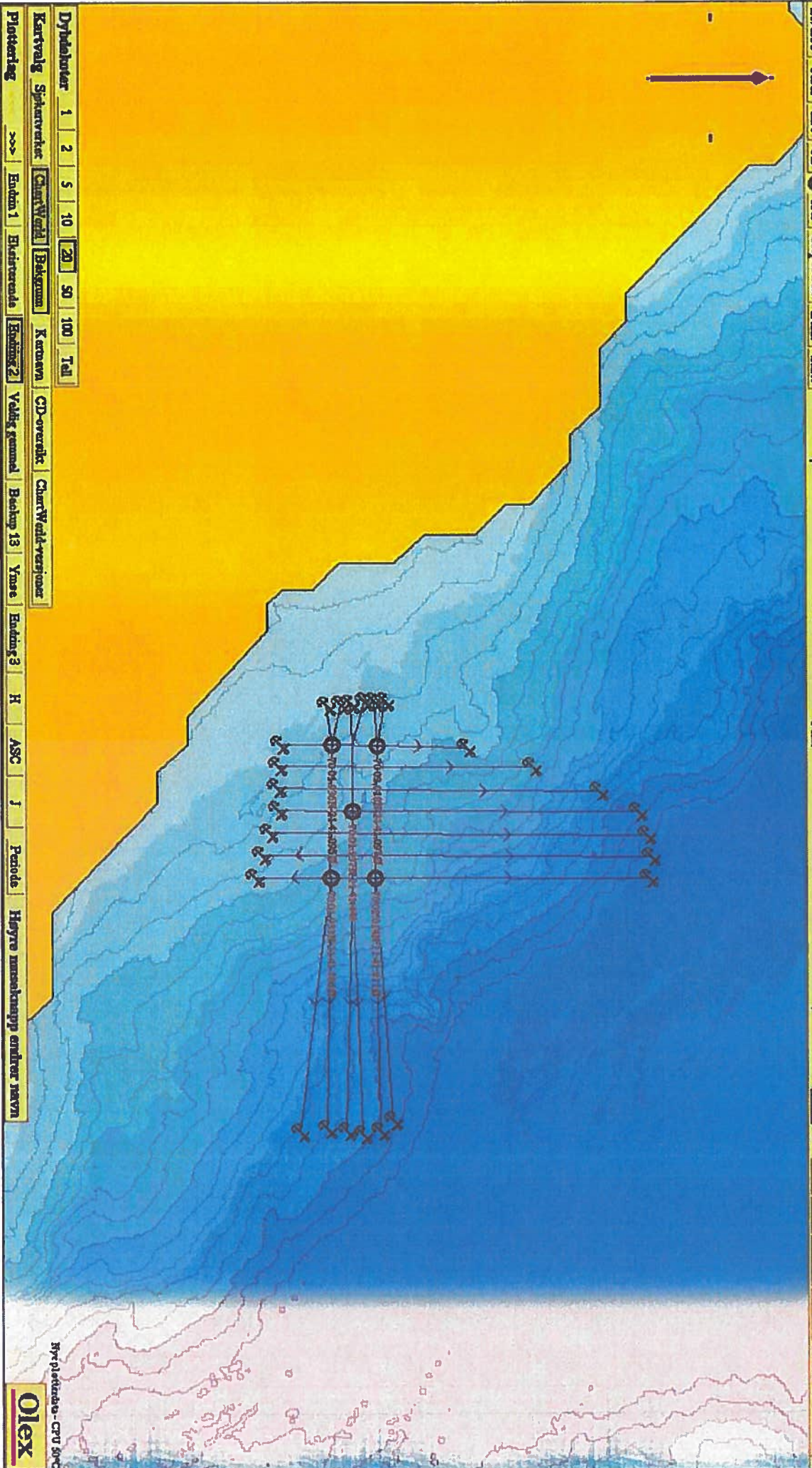
Kernavn

CD-oversikt

ChartWald-versions

Plattarlag

>>>

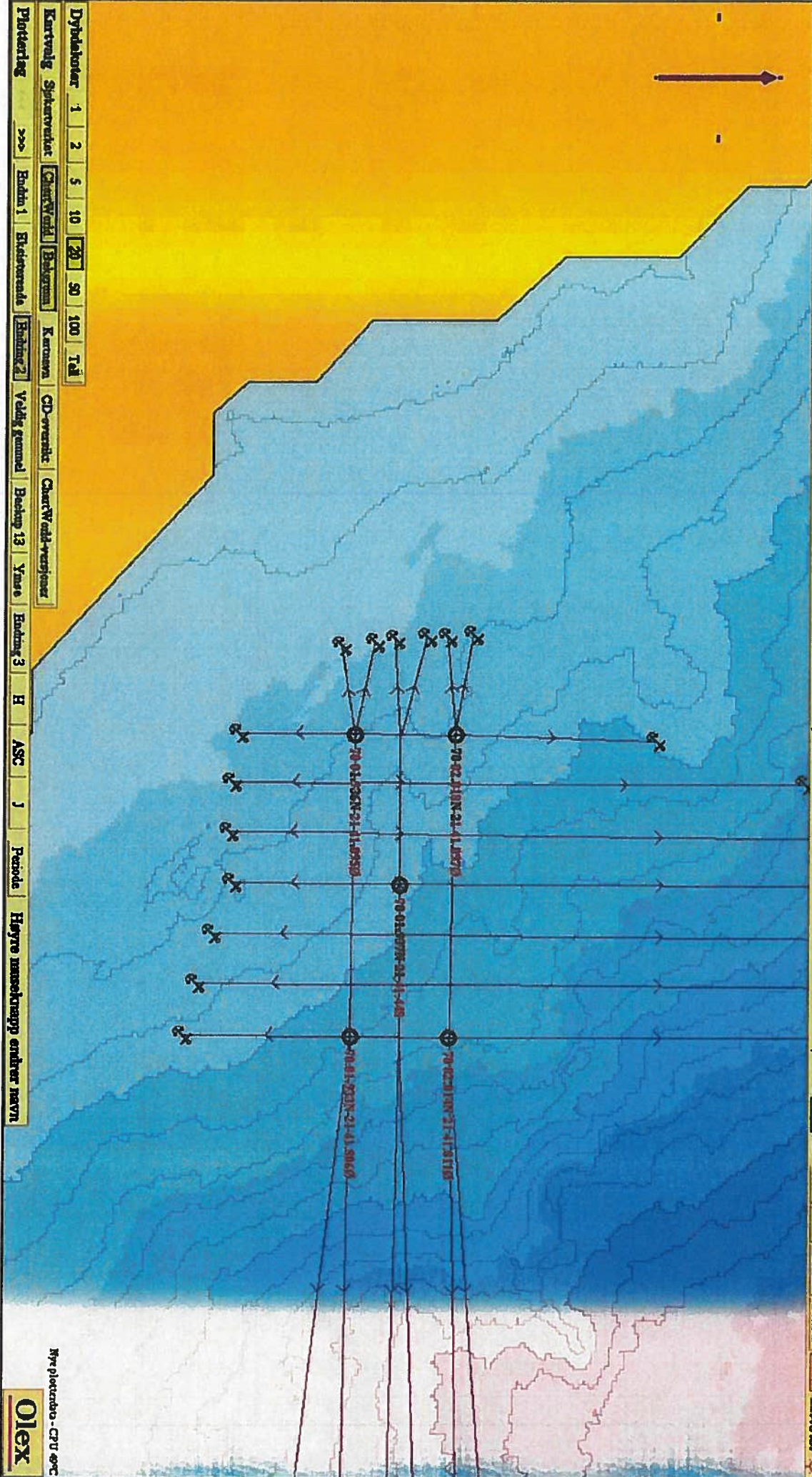

Ryvøskovene - CPU 50°C

Dybdehøder 1 2 5 10 20 50 100 Tell

Kartvalg Sjøkartverktøyet ChartWorld Bakgrunn Kartverktøyet ChartWorld-versjonar

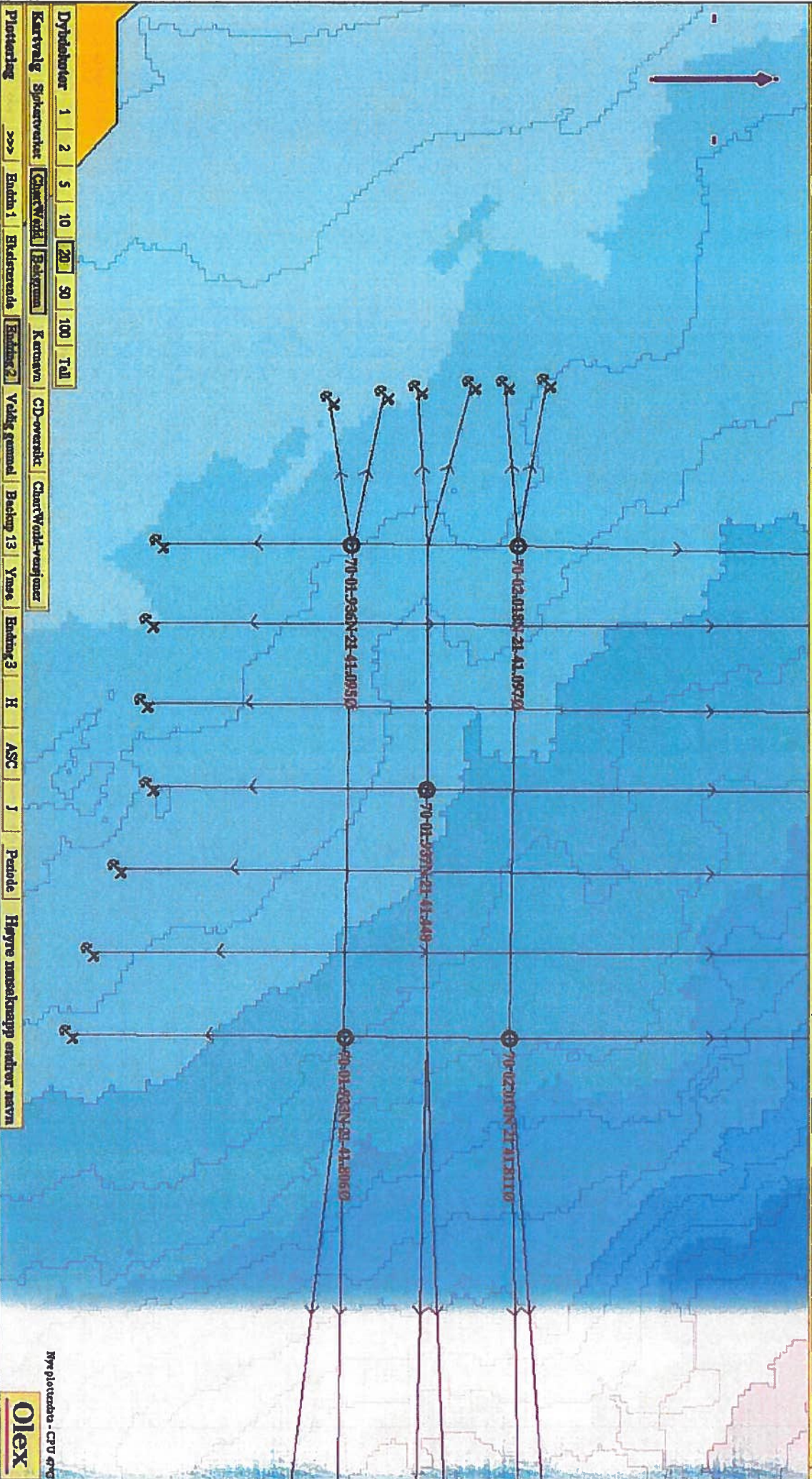
Plottetingslag >>> Enden 1 Eksisterrande Endring 2 Valdig grunnal Bøtting 13 Yrase Endring 3 H ASC J Periode Høyte innsettning opp endrer navn

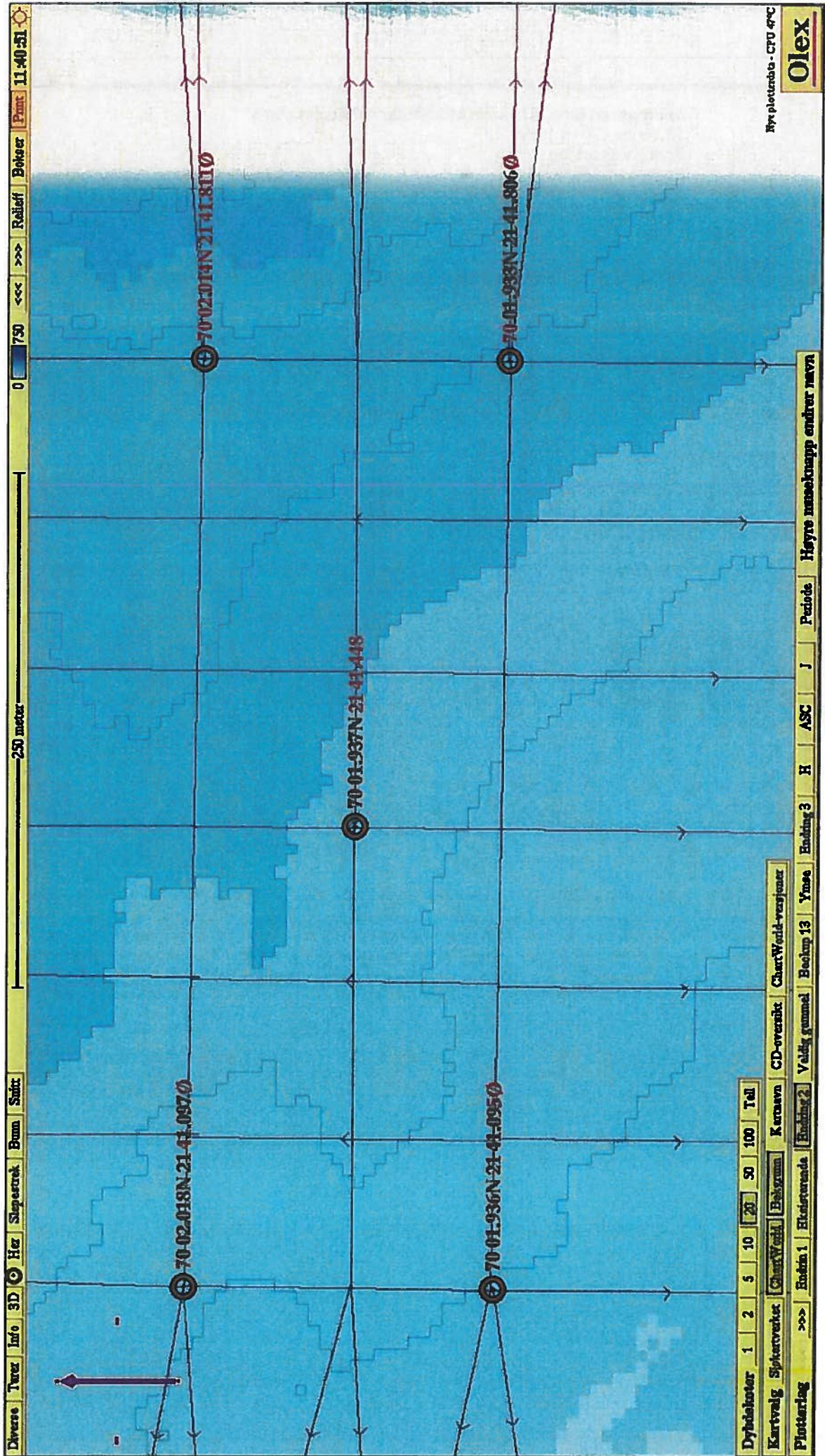

Dybdekontur 1 2 5 10 20 30 100 1000

Kartvalg Sjøkartverdi ChartVedl Bakgrunn Kartmann CD-versjon ChartVedl-versjoner

Plotterlag >>> Bøddn 1 Eksterne Bøddn 2 Veldig gammel Bøddn 3 Ynase Bøddn 3 H ASC J Periode Høyte maassktraupp erhver navn

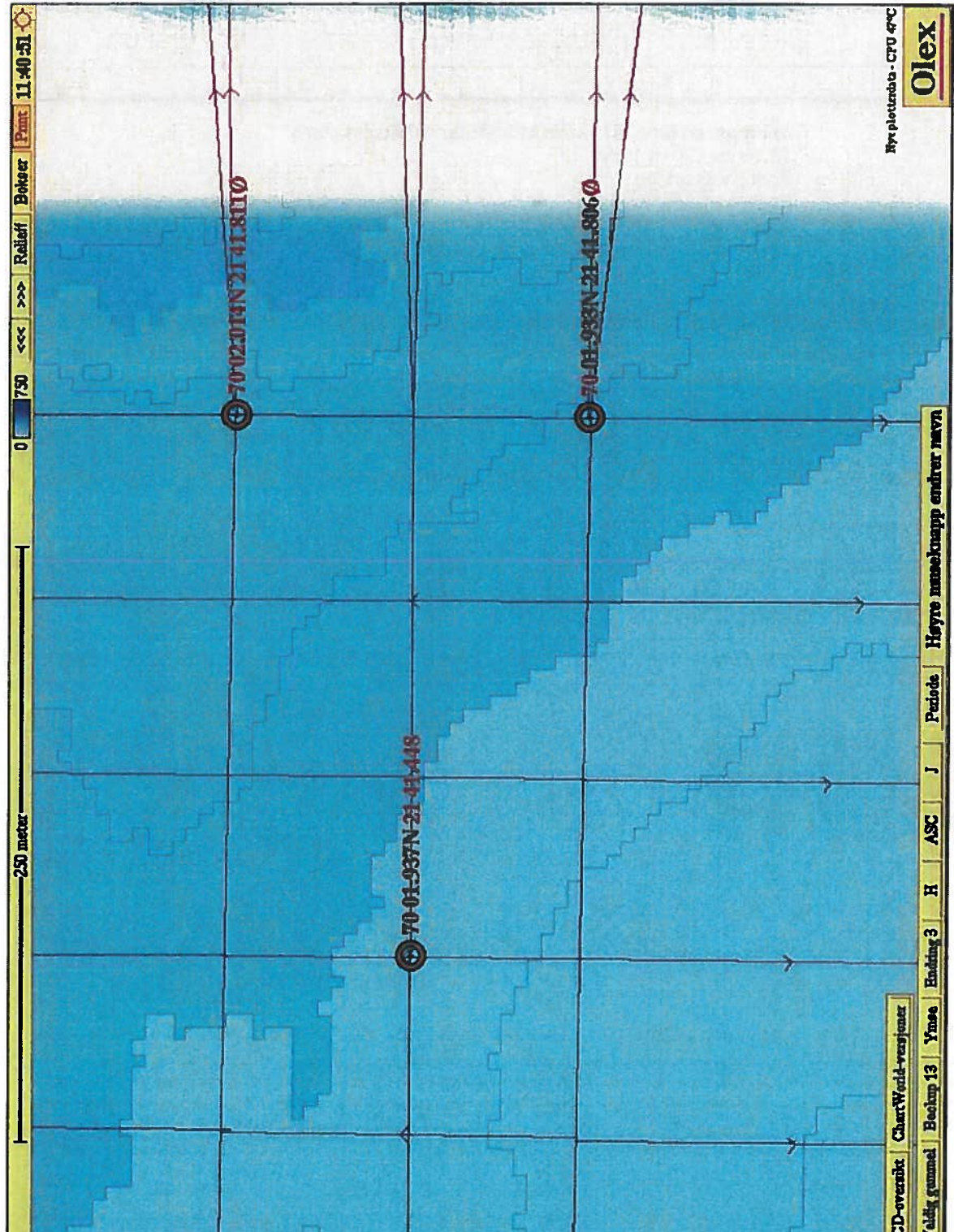

Diverse Tver Info 3D Her Slipstrek Bunn Stift
 Dybbekoter 1 2 5 10 20 50 100 Tell
 Kartvalg Spikertverket ChartWorld Bakgrunn Koravnn
 CD-overrakt ChartWorld-responser
 Plottetlag >>> Endrin 1 Elicisturdata Endring 2
 Veldig gammel Beckup 13 Ymse Endring 3 H ASC J Periode
 Hoyre musseknapp endrar navn

Kypleturdata - CPU 49°C

Oilex

0 750 <<< >>> Relieff Bokser Punkt 11:40:51
 250 meter

Post Kvæningen

Fra: Andreassen Moe, Are <Are.Moe@marineharvest.com>
Sendt: 12. januar 2015 10:58
Til: Post Kvæningen
Kopi: Pedersen, Martin
Emne: oppdaterte tegninger i sak 2015/74
Vedlegg: Tegninger anlegg kommunal arealplan Kvæningen oppdatert 12.01.2015.pdf

Hei. Se oppdaterte tegninger i sak 2015/74. Jeg ber om en bekreftelse fra saksbehandler når vedlegg er mottatt.

Ha en fin uke.

Med vennlig hilsen / Best regards

Are Andreassen Moe

Lokalitets og miljøkoordinator region Nord
MARINE HARVEST NORWAY AS

MOBILE: +47 908 56 043
MAIL: are.moe.andreassen@marineharvest.com

OFFICE: Sentrum Næringshage, Fjord Brygge
8800 SANDNESSJØEN

	KVÆNINGEN KOMMUNE POSTKORTAK
13 JAN 2015	
Til behandling	
Saksbehandler	Andreas
Til orientering	
Gradering:	

This e-mail sent from the company specified above and any attachment are confidential and may be privileged or otherwise protected from disclosure. It is solely intended for the person(s) named above. If you are not the intended recipient, any reading, use, disclosure, copying or distribution of all or parts of this e-mail or associated attachments is strictly prohibited. If you are not an intended recipient, please notify the sender immediately by replying to this message or by telephone and delete this e-mail and any attachments permanently from your system. It is not guaranteed that emails or attachments are secure or error or virus free.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
11/15	Kvæningen formannskap	08.04.2015
26/15	Kvæningen kommunestyre	29.04.2015

Søknad om dispensasjon i fra gjeldene kystsoneplan

Henvisning til lovverk:

Plan- og bygningslovens § 19. Dispensasjon

Vedlegg

- 1 Oppdatert Kartgrunnlag
- 2 Søknad (med feil kart)

Saksprotokoll i Kvæningen formannskap - 08.04.2015

Behandling:

Administrasjonssjefens innstilling ble vedtatt mot 2 stemmer.

Vedtak:

Søknad om dispensasjon avslås.

Saksprotokoll i Kvæningen kommunestyre - 29.04.2015

Behandling:

Forslag fra Ap/H/Frp: Under forutsetning av at kunnskapsgrunnlaget jfr Naturmangfoldsloven § 8 og høring etter PBL § 19 blir varetatt på lovmessig måte, gis dispensasjon fra Kvæningen kommunes gjeldende kystsoneplan knyttet til området A10 Spildra øst. Området brukes til akvakultur.

Forslag fra ordfører: 1) Søknad om dispensasjon avslås. 2) Kystsoneplanen forutsettes rullert i 2016. 3) Ytre Kvæningen samt lokalitet A10 skal inngå i konsekvensutredningen. 4) Det tas et initiativ overfor Marine Harvest i forhold til en finansiering av en konsekvensutredning.

Voteringer:

- Forslaget fra Ap/H/FrP ble vedtatt med 9 stemmer satt opp mot innstillingen som fikk 6 stemmer.
- Forslaget fra Ap/H/FrP ble vedtatt med 9 stemmer satt opp mot forslaget fra ordfører som fikk 6 stemmer.

Vedtak:

Under forutsetning av at kunnskapsgrunnlaget jfr Naturmangfoldsloven § 8 og høring etter PBL § 19 blir varetatt på lovmessig måte, gis dispensasjon fra Kvæningen kommunes gjeldende kystsoneplan knyttet til området A10 Spildra øst. Området brukes til akvakultur.

Administrasjonssjefens innstilling

Søknad om dispensasjon avslås

Saksopplysninger

Marine Harvest AS og Helgeland Havbruksstasjon søker om dispensasjon i fra Kvæningen kommune sin gjeldende kystsoneplan knyttet til området A10.Spildra Øst. Området ønskes benyttet til akvakultur. (se vedlagt kartgrunnlag).

Søkere vil ha samdrift i området det søkes dispensasjon fra.

Marine Harvest har pr i dag 4 produksjons soner i Kvæningen kommune. Med følgende lokaliteter;

Sone 1; Hjellberget 5400 maksimalt tillat biomasse (MTB), Rakkenes 5400MTB og Karvika 2700MTB

Sone 2; Nøklan 1800 MTB og Fjellbukt 5400MTB

Sone 3; Svartberget 2700MTB og Hjellnes 1800MTB

Sone 4; Hvor også slakteriet ligger, Ytre Hamnebukt 2700 MTB og Hjellnes 1800MTB

Sone 1 og 2: anses som gode soner.

Sone 3: har ikke plass til ytterligere økning og dermed ikke plass til en hel generasjon fisk.

Sone 4: har problemet med at slakteriet ligg for nært lokalitetene og det må søkes dispensasjon fra Mattilsynet for å kunne sette ut fisk.

Hovedgrunnen til at det søkes dispensasjon fra kommunens kystsoneplan, er at det ikke er rom for å utvide de eksisterende lokalitetene. Det er blant annet ikke mulig å kunne sette ut hele generasjoner fisk i sone 4. Dette medfører at brakkleggingstid ikke blir tilstrekkelig. Søker har undersøkt muligheten for en økning av MTB for lokalitet Ytre Hamnebukt fra 2700 til 5400 MTB. Det opplyses i søknaden at dette kan medføre at lakseslakteriet i Jøkelfjord, blir lagt ned eller flyttet.

I følge søker er det aldri benyttet lusemidler som har dokumentert negativ effekt på rekebestanden på noen av anleggene i Kvæningen kommune. A10 lokaliteten vil være en fremtidsrettet lokalitet, hvor søker vil ta i bruk ikke medikamentelle metoder mot lakselus. Metoder som vil kunne bli benyttet er luse-skjørt (hindrer påslag), mekanisk rensing og renseskål.

Kystsoneplanen i Kvænangen kommune ble vedtatt førstegang 25.06.2014. Da ble lokaliteten A10 tatt ut av planen.

Ved en feil, så ble planen vedtatt med en uavklart innsigelse fra fylkesmannen, på lokaliteten Karvika. Denne innsigelsen var på bakgrunn av arealøkning og at anlegget ligger nærme en nasjonal laksefjord. Ny behandling i kommunestyre den 11.03.2015, medført at Kystsoneplanen ble vedtatt uten arealøkning. Status er at Kvænangen kommune skal mekle med Fylkesmannen vedrørende innsigelsen. Utfallet av denne meklingen er usikker.

Antall lokaliteter i kystsoneplanen til Kvænangen kommune, var ifølge Fiskeridirektoratet et minimum for en bærekraftig drift. Bakgrunnen for denne uttalelsen var det første forslaget til kystsoneplan hvor lokalitet A10 og økning av arealet i Karvika var inkludert.

Marine Harvest ser på Kvænangen som et området med godt potensiale for å utvikle driften videre. De har siden overtakelsen gjort en rekke tiltak for å øke produksjonen på de eksisterende anleggene. Dette er for å kunne sikre en videre satsning i Kvænangen kommune og Jøkelfjord. Denne dispensasjonssøknaden er et ledd i denne prosessen.

Vurdering:

Da kommunestyret vedtok kystsoneplanen den 25.06.2014, ble det en endring sett i forhold til forslaget fra administrasjonen. Lokalitet for akvakultur A10 ble tatt ut av kystsoneplanen, under forutsetning av at kystsoneplanen ble rullert i 2016. Ved rullering skulle konsekvensene av lokalitet A10 vurderes, samt ytere Kvænangen.

Forutsetningen for å kunne gi en dispensasjon framkommer av PBL § 19-2, avsnitt 2;

§19-2 PBL: Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

I forbindelse med søknad om dispensasjon er det framkommet følgende nye momenter;

- Uten dispensasjon for bruk av A10, vil Marine Harvest se på muligheten for å øke MTB fra 2700 til 5400 på lokaliteten Ytre Hjøllnes i Jøkelfjord. Denne lokaliteten ligger for nærme slakteriet i Jøkelfjord, for å kunne få økt MTB. Dette kan medføre at slakteriet må flyttes.
- Fylkesmannen har kommet med innsigelse på arealendringen på lokaliteten i Karvika. Status er at Kvænangen kommune skal mekle med Fylkesmannen vedrørende innsigelsen. Utfallet av denne meklingen er usikker, men kan ende med at Marine Harvest ikke får mulighet til å øke MTB på lokaliteten.
- Helgeland Havbruksstasjon er medsøker. Det er planlagt samdrift på lokaliteten. Helgeland Havbruksstasjon er en forsknings- og utviklingsaktør innenfor næringen. De arbeider med problemstillinger innen fiskehelse, ernæring og miljø. Det framkommer i søknaden at Spildra øst lokaliteten vil være en fremtidsrettet lokalitet, hvor søker blant annet vil ta i bruk ikke medikamentelle metoder mot lakselus.

Administrasjonen vurderer disse momentene som ikke tilstrekkelig tungtveiende, for å kunne tilrå at kommunestyrets forholdsvis nye vedtak, fravikes.

Blir det ikke gitt dispensasjon, så vil vedtaket fra kommunestyret 11.03.2015 være gjeldene. Kystsonenplanen skal da rulleres i 2016. Ved rulling skal konsekvensene av lokalitet A10 vurderes, samt ytere Kvæningen.

Administrasjonen vil understreke at dette ikke er en fullstendig behandling av dispensasjonssøknaden. Før Kvæningen kommune eventuelt skal kunne gi en endelig dispensasjon, må administrasjonen få saken tilbake for ny behandling, sett i forhold til kunnskapsgrunnlaget, §8 Naturmangfoldloven, samt sende saken på høring til berørte sektormyndigheter jf. PBL §19.

 KVÆNANGEN KOMMUNE POSTMOTTAK
- 7 AUG 2015
Til behandling:
Saksbehandler: <i>Asmund</i>
Til orientering:
Gradering:

Kvænangen Kommune
Rådhuset
9161 BURFJORD

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI/SAKSBEHANDLER DIN ČUJ./DERES REF.
Silje Hovdenak, +47 78 48 42 80
silje.hovdenak@samediggi.no

MIN ČUJ./VÅR REF. BEAIVI/DATO
15/3928 - 2 07.08.2015
Almmut go válddát oktavuodda/Oppgis ved henvendelse

Samediggi
Aylvordgeaidnu 50
9730 Kárášjohka

Telefon: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Apningstider:
Måndag - Fredag
08.00-15.30

Svar på høring av søknad om dispensasjon fra kystsoneplan for akvakulturlokalitet på østsiden av Spildra

Viser til deres høringsbrev 02.07.2015.

Viser til uttalelse og innsigelse fra Sametinget om Spildra Øst i forbindelse med deres høring av kystsoneplaner, 22.04.2004 og 02.09.2013. Henviser også til vår klage på vedtaket i kommunestyret om å gi dispensasjon fra kystsoneplanen 02.06.2015. Vår innsigelse og merknader begrunnes i hensynet til samisk/lokal tradisjonelt bruk av fiskeområder ved Spildra Øst. Det er betydelig lokal motstand fra tradisjonelle lokale fiskere og brukere av området i denne saken, noe Kvænangen kommune er orientert om.

Sametinget kan ikke se at samiske lokale forhold og hensyn vedrørende tradisjonelt fiske ved Spildra Øst er utredet og tillagt vesentlig vekt i deres høring og innstilling til akvakultur i området. Vi minner om at det påligger kommunen å sikre kultur og naturgrunnlaget for samisk kultur, næring og samfunnsniv i deres planlegging, jamfør plan og bygningsloven § 3-1.

Sametinget opprettholder sin innstilling om at området Spildra Øst skal være forbeholdt tradisjonelt passivt fiske. Ved en eventuell tillatelse til dispensasjon for akvakultur ved Spildra Øst, fra kommunens side, vil Sametinget påklage vedtaket til Fylkesmannen.

Dearvuodáiguin/Med hilsen

Sten Olav Heahtta
fágajodáheaddji/fagleder

Silje Hovdenak
ráđđeaddi/rådgiver

Kopijja/Kopi til:

Kvænangen Fiskarlag	v. Roy Iver Isaksen		
Fylkesmannen i Troms Romssa	Miljøvernavdelingen	9291	TROMSØ
Fylkkamánni			
Fylkesmannen i Finnmark		9815	VADSØ

Hørings svar til dispensasjonen til kommunen om oppdrettslokalitet Spildra NØ AK10:

Fra Kvænangen Fiskarlag
Leder Roy-Iver Isaksen

Kvænangen Fiskarlag går i mot at det gis dispensasjon fra kystsoneplanen for å etablere en oppdrettslokalitet ved Spildra NØ AK10.

Lokalitet vil forstyrre fiskeristrukturen. Fiskerne fisker på flere felter. Når et felt har lite fangst har man andre felt det kan fiskes på. Et helårig fiske innebærer at det fiskes ulike arter på ulike tider av året. Fiskerne selv vet hvorvidt det er torsk, hyse, sei på hvilken tid av året. Spildra er en sentral felt fordi strøm og bunnforholdene gjør at flere arter trives i området. Fangsttallene viser at i 2014 var nærmere 90 båter i området og de leverte for 10 millioner kroner og 600 tusen kg. I 2008 var det over 200 båter som fangstet fisk for over 20 millioner kroner med en totalvekt på cirka 1 300 000 kg. Tallene viser med tydelighet at Spildra ikke bare er viktig for næringen i Kvænangen, men også i andre kommuner. Om ikke kommunen lar seg imponere av millionene, så burde antall næringsutøvere gjøre det. Altså, nærmer 90 selvstendige næringsdrivende med sine familier og ansatte som har sitt utkomme fra fiskefeltene i og rundt Spildra. Tallene viser at omtrent halvparten av fangst er reker, men det er stabile forekomster av kveite, hyse, sei, torsk, brosme og breiflabb. Verdien av et felt illustreres når en mindre båt, som er avhengig av beskyttelsen fra vær og vind, ror inne i fjorden. Denne båten kan ha kvote på 70 000 kg torsk og med dagens minstepriser er inntjeningspotensialet omtrent 1 million kroner. Kanskje vedkommende har en mann med seg, hvilket betyr at AK 10 blir en kritisk del av en fiskeristruktur som skaper kontinuitet. Det er en uformell kunnskap som overleveres fra en fisker til en annen, ganske typisk for en veidemannskultur

Lokalitet vil innskrenke fiskernes plassbehov. Fiskernes redskaper krever store arealer og følger undervannslandskapet. Fiskerne bruke flere forskjellige redskaper avhengig deres egne preferanser, effektivitet, båttype og antall arbeidere i båten. En båt gjerne ha mellom 10 og 15 stamper og hver stamp 500 – 550 meter med line/garn. Det vil med andre ord si, at en setting krever omtrent 5 kilometer nærmest usynlig på overflatene, men under vann vil man se tett i tett med line/garn. Det fiskes rognkjeks fra 8 meter, kveite fra 15 meter og andre arter fra 50 meter og dypere. Videre, vil det være rekefiske fra 200 meter dyp. . Med den store usikkerheten som råder rundt skadevirkningene oppdrett medfører på bør det ikke gis nye tillatelser og tildeles nye lokaliteter før disse momentene er forsket på. Vi ser det slik at eneste farbare vei for videre bruk av fjorden til oppdrett er gjennom lukkede anlegg som kan alle legges til Jøkelfjorden med nærhet til slakteriet.

Hvordan fiskefeltene brukes fremgår av tidligere kart brukt under arbeidet med kystsoneplanen og ligger hos kommunen:

Spildra grendelag

Dunvik
9185 Spildra

Spildra den 23/8-2015

Kvæningen kommune

9161 Burfjord

Høringsuttalelse angående lakselokalitet ved Ravelsnes på Spildra.

Det har nettopp vært en ny evaluering av kystzoneplanen, den ble godkjent nå i vår.

Der har vi blitt enige om å gi fra fiskerne områder til oppdrett.

Dette føles ganske meningsløst når den første saken kommunestyret har vedrørende kystzoneplanen, velger de å gi dispensasjon fra planen.

Det beskrives i planen at det er svært liten fritidsaktivitet på Ravelsnes, mens det i virkeligheten er yrende liv i de gamle bolighusene, som nå blir brukt til fritidsboliger sommer som vinter.

Adkomsten dit er også svært god da det går vei fra Dunvik havn og til Ravelsnes kai, for øvrig en kai som også blir brukt til å ta i mot større gods fartøy.

Marine Harvest har kjøpt et oppdrettsanlegg i Kvæningen vel vitende om problemene vedrørende slakteriets plassering, vi kan ikke skjønne at de fiskerne som driver i Kvæningen skal få problemer med drifta av den grunn.

Fiskeriene i Kvæningen har ikke forandret seg siden kystzoneplanen ble vedtatt.

En lokalitet plassert ved Ravelsnes ligger midt i skrei innsiget, og forskning har vist at villfisk skyr unna laksemerder.

Torskeinnsiget i Kvæningen følger Nordsida Spildra, derfor kan vi gå ut fra at fjorden vil bli blokkert for torskeinnsig fra utsida Spildra, kanskje lenger ut også, slik at innsig til Jøkelfjord, Burfjord Badderen osv. vil stoppe opp.

Lokaliteten ligger også kloss opptil et stort rekefelt, med fortøyningsankrene faktisk helt nede i rekefeltet.

Vi ber derfor med dette at våre politikere tenker seg om en gang til, før de er med på å rasere fiskerinæringa for villfanga fisk i Kvæningen, det eksisterer tross alt en god del arbeidsplasser der enda.

Grendelaget kan ikke på noen måte akseptere å bli så til de grader overkjørt av kommunen, og kan ikke på noen måte godta lokaliteten på Ravelsnes.

Med hilsen

Formann i Spildra grendelag

Trond Isaksen

Spindaj A/S

9185 Spildra

Spildra den 23/8-2015

Kvænanen kommune

9161 Burfjord

Høringsuttalelse angående lakselokalitet ved Ravelsnes på Spildra.

Vi er en bedrift på Spildra som produserer bokna fisk for salg til restaurant og privat.

Foreløpig er vi to ansatte, som også eier bedriften.

I øyeblikket både fisker vi og produserer all torsken selv, andre fiskeslag er vi avhengig av å få levert til fiskebruk, for eksempel Burfjord.

Da er vi avhengig av kortest mulig tid til fiskefeltet, fordi vi skal rekke å produsere fangsten og også produsere sluttproduktet klar til markedet. Området ved Ravelsnes er en av våre foretrukne fiskeplasser i vår/vinterfisket.

Med en lakselokalitet ved Ravelsnes viser forskning at fisken skyr merdene, slik at vandringsmønsteret til skreien blir forandret.

Det er derfor sikkert at lokaliteten vil blokkere innsiget av skrei som vandrer etter Nordsida Spildra og videre til Burfjord, Jøkelfjord Badden osv.

Det som begynner som et lite arealtap med en oppdrettslokalitet med en sikkerhetssone rundt, kan ende opp med tap av hele fjorden i vårtorskefiske.

Lokal forurensning som massiv utslipp av kjemikaler og næringssalter fra oppdrettsnæring med påfølgende arealkonflikter og tap av fiskeområder påvirker fjordene i høy grad.

Også nasjonale og regionale politiske/forvaltningsmessige vedtak har stor innvirkning på utnyttelsen av fiskeressursene i fjordene, og dermed også på bosettinga.

Det ser vi klarest med vedtaket om lukkinga av fiskeriene og innføring av fartøykvoter, og endring av lovverket slik at det muliggjorde en storstilt satsing på fiskeoppdrett i fjordene våre.

Denne omfordelinga av bruken av fjordene har i det store og hele gått ut over den minste fiskeflåten som ikke har forutsetning for å ta nye områder i bruk ute på kysten.

Erfaringa vår etter flere tiårs erfaring med fiskeoppdrett, er at de vandrende torskestammene endrer adferd. De gyter i svært liten grad i sidefjordene til Kvænanen hvor det er oppdrettsvirksomhet, mens i fjorder som er uten fiskeoppdrett foregår gytinga som normalt.

Bedriften driver også med fisketurisme om sommeren. Det aktuelle området er en av de tryggeste plassene vi kan sende turistene for å fiske under mange værforhold. Tap av denne lokaliteten vil gjøre Spildra mindre attraktiv for turistene.

Fremtidsplanene var å utvide bedriften, og muligheter for flere ansatte, disse planene må foreløpig legges på is.

Med Hilsen

Styreleder i Spindaj AS, Sigrid Iversen

Kvæningen kommune
Rådhuset

9161 BURFJORD

Saksbehandler: Tom Hansen
Telefon: 97589511
Seksjon: Region Troms
forvaltningsseksjon
Vår referanse: 15/9180
Deres referanse: 2015/125-8
Vår dato: 25.08.2015
Deres dato: 02.07.2015

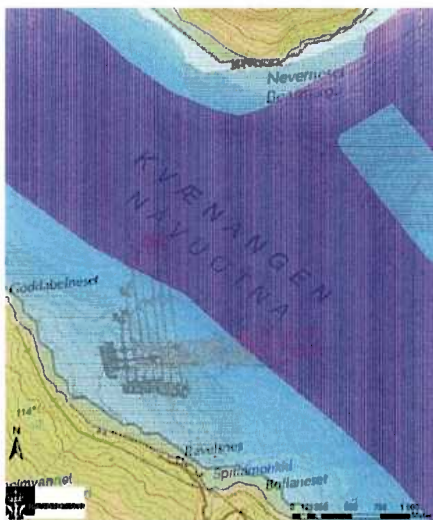
Att: Åsmund Austarheim

KVÆNANGEN KOMMUNE TROMS - HØRING PÅ SØKNAD FRA MARINE HARVEST AS HELGELAND HAVBRUKSSTASJON AS OM DISPENSASJON FRA KYSTSONEPLAN FOR AKVAKULTURLOKALITET PÅ ØSTSIDEN AV SPILDRA

Viser til dispensasjonssøknad fra Marin Harvest og AS Helgeland havbruksstasjon AS om etablering av en akvakulturlokalitet på østsiden av Spildra.

Området er i dag avsatt til fiske i kystsonen som ble vedtatt for omtrent ett år siden. Søker har behov for en ny lokalitet i området for å få en mer rasjonell drift i Kvæningen.

Det er stor motstand fra fiskeriinteressene i området til at det etableres en akvakulturlokalitet øst for Spildra. Dette framkom også i planprosessen som nylig er gjennomført.

En lokalitet øst for Spildra vil berøre flere fiskefelt og et registrert gytefelt for torsk. Figuren viser hvordan planlagte lokalitet vil berøre registrert rekefelt og gyteområde for torsk i området. Georefereringen som er gjort er noe unøyaktig på grunn av mangelfulle kart, men bildet viser likevel i tilstrekkelig grad anleggets plassering i forhold til reke- og gytefelt. I tillegg er det et fiskefelt for passive redskaper som overlapper med gytefeltet.

Fiskeridirektoratet vil fraråde plassering av en akvakulturlokalitet slik det søkes om.

For å ivareta fiskeriinteressene i området anbefaler vi at lokaliteten trekkes ut av rekefelt og mot sørøst ut av registrert gytedefelt.

På sørøstsiden av Spildra, samt lenger nord på østsiden av Kvæningen sør for Reinfjorden, synes det også å være mindre konfliktfylt. I disse områdene synes fiskeriinteressene å bli mindre berørt, da dette er utenfor registrerte rekefelt og gytedefelt i Kvæningen.

Det er av søker klargjort at det er behov for en ny lokalitet i dette området. Vi ber om at plassering av lokaliteten vurderes på nytt, der fiskeriinteressene i større grad blir ivaretatt. Viser her til overnevnte betraktninger om fiskeriinteressene i området. Henviser også til Fiskeridirektoratets kartløsning for mer utfyllende informasjon om registrerte ressurs- og bruksområder :

<http://kart.fiskeridir.no/default.aspx?gui=1&lang=2>

Med hilsen

Ernst Bolle
seksjonssjef

Tom Hansen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift

Mottakerliste:

Kvæningen kommune	Rådhuset	9161	BURFJORD
-------------------	----------	------	----------

Kopi til:

Fiskarlaget Nord	Postboks 59	9251	TROMSØ
Fylkesmannen i Troms	Miljøvern avdelingen	9291	TROMSØ
Kystverket Troms og Finnmark	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Troms fylkeskommune	Postboks 6600	9296	TROMSØ

FISKARLAGET NORD

100 ÅR I FISKERNES TJENESTE

Kvænen kommun

Kopi

Kystverket

Sametinget

Fiskeridirektoratet

Vår referanse	Deres referanse	Dato
2015.47503		12.08.2015

Angående dispensasjon fra gjeldende arealplan A10 - Spildra

På vegne av de lokale fiskerne i området er vi sterkt imot en lokalitet i området av følgende grunner

En lokalitet vil forstyrre fiskeristrukturen. Fiskerne fisker på flere felter. Når et felt har lite fangst har man andre felt det kan fiskes på. Et helårlig fiske innebærer at det fiskes ulike arter på ulike tider av året. Fiskerne selv vet hvorvidt det er torsk, hyse, sei på hvilken tid av året. Spildra er en sentral felt fordi strøm og bunnforholdene gjør at flere arter trives i området. Fangsttallene viser at i 2014 var nærmere 90 båter i området og de leverte for 10 millioner kroner og 600 tusen kg. I 2008 var det over 200 båter som fangstet fisk for over 20 millioner kroner med en totalvekt på cirka 1 300 000 kg. Tallene viser med tydelighet at Spildra ikke bare er viktig for næringen i Kvænen, men også i andre kommuner. Om ikke kommunen lar seg imponere av millionene, så burde antall næringsutøvere gjøre det. Altså, nærmer 90 selvstendige næringsdrivende med sine familier og ansatte som har sitt utkomme fra fiskefeltene i og rundt Spildra. Tallene viser at

omtrent halvparten av fangst er reker, men det er stabile forekomster av kveite, hyse, sei, torsk, brosme og breiflabb. Verdien av et felt illustreres når en mindre båt, som er avhengig av beskyttelsen fra vær og vind, ror inne i fjorden. Denne båten kan ha kvote på 70 000 kg torsk og med dagens minstepriser er inntjeningspotensialet omtrent 1 million kroner. Kanskje vedkommende har en mann med seg, hvilket betyr at AK 10 blir en kritisk del av en fiskeristruktur som skaper kontinuitet. Kunnskap overleveres fra en fisker til en annen, fra mester til svenn, ganske typisk for en veidemanskultur fjordfiske gjerne er.

En lokalitet vil innskrenke fiskernes plassbehov. Fiskernes redskaper krever store arealer og følger undervannslandskapet. Fiskerne bruke flere forskjellige redskaper avhengig deres egne preferanser, effektivitet, båttype og antall arbeidere i båten. En båt gjerne ha mellom 10 og 15 stamper og hver stamp 250– 550 meter med line/garn. Det vil med andre ord si, at en setting krever omtrent mellom 2,5 kilometer til 5 kilometer nærmest usynlig på overflatene. Under vann vil man se tett i tett med line/garn. Fiskefeltet vil da driftes så lenge det er fisk og da vil den driftes kontinuerlig. Det innebærer flere arbeidsdager med en varighet på 12 – 15 timer. Det fiskes rognkjeks fra 8 meter, kveite fra 15 meter og andre arter fra 50 meter og dypere. Videre, vil det være rekefiske fra 200 meter dyp.

Vennlig hilsen

For lokale fiskarlag i Kvæningen og Skjervøy

Cecilia Rockwell

KYSTVERKET
TROMS OG FINNMARK

Kvæningen kommune

9161 BURFJORD

Deres ref.:
2015/125

Vår ref.:
2015/2966-2

Arkiv nr.:
423.6

Saksbehandler:
Jan Olsen

Dato:
24.08.2015

Uttalelse vedrørende dispensasjon fra plan - Etablering av akvakulturanlegg - Østsiden av Spildra - Kvæningen kommune - Troms fylke

Viser til brev datert 02.07.2015 vedrørende dispensasjon fra arealplan for etablering av akvakulturanlegg. Det vises også til søknad fra marine Harvest Norge AS datert 06.01.2015.

1. Saken

Det søkes om dispensasjon fra gjeldende arealplan for etablering av akvakulturanlegg på østsiden av øya Spildra i Kvæningen kommune. Gjeldende planformål er fiske.

Det opplyses i høringsbrevet at gjeldende arealplan/kystsoneplan ble vedtatt våren 2015 og at det på grunn av på grunn av interessekonflikter ble avsatt fiskeri.

2. Vurdering

I området drives fiske med både aktive og passive redskaper. Et akvakulturanlegg kan være til hinder for fartøyenes fremkommelighet under utøvelse av fiske.

Gjeldende kystsoneplan er nylig vedtatt, og det fremkommer ikke i sakspapirene noe som tyder på at interessene omkring arealbruken har endret seg. Ved arealplanlegging av områder for akvakultur gjennomføres det ROS og konsekvensanalyser, noe som ikke er et krav ved dispensasjon. Dette gir et svakt grunnlag for å endre arealbruk generelt og spesielt når det foreligger en nylig vedtatt plan.

Det er vanskelig å se at de kumulative kravene som skal tilfredsstilles når dispensasjon skal gis etter plb § 19-2 er oppfylt. Hensynet til fiskeriformålet synes å bli vesentlig tilsidesatt, noe som forsterkes av at kommunestyret nylig vedtok at arealet skal benyttes til fiskeri. Det er heller ingen fordel for gjennomføring av planen at det gis dispensasjon, og det må ses på som en klar ulempe for planens legitimitet og forutsigbarhet at det gis dispensasjon.

De interesser som blir tilsidesatt vil etter vår vurdering ha grunnlag for å klage på et eventuelt positivt dispensasjonsvedtak.

TROMS OG FINNMARK - Plan- og kystforvaltningsavdelingen

Sentral postadresse: Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847
Telefaks: +47 70 23 10 08

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no

For besøksadresse se www.kystverket.no

Bankgiro: 7694 05 06766

Org.nr.: NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

3. Konkusjon

Kystverket fraråder at det gis dispensasjon som omsøkt.

Med hilsen

Arve Andersen
plan- og kystforvaltningssjef

Jan Olsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:

Fiskarlaget Nord

Fiskeridirektoratet Region Troms

Postboks 59

Postboks 185 Sentrum

9251

5804

TROMSØ

BERGEN

Vedlegg:

2015/125

	KVÆNANGEN KOMMUNE POSTMOTTAK
- 4 JUN 2015	
Til behandling:	
Saksbehandler:	Åsmund
Til orientering:	
Gradering:	

Kvænangen kommune
Rådhuset
9161 BURFJORD

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI/SAKSBEHANDLER
Silje Hovdenak, +47 78 48 42 24
sten.olav.heahhta@samediggi.no

DIN ČUJ./DERES REF.
2015/124-1 171/2015

MIN ČUJ./VÅR REF.
15/431 - 6

BEAIVI/DATO

02.06.2015

Ámmut go válddát oktavuoda/Oppgis ved henvendelse

Sámediggi
Áivovárgeaidnu 50
9730 Kárášjohka

telefovdna: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Ávriingstid:
Mandag - Fredag
08.00-15.30

Klage på Kvænangen kommunestyres dispensasjonsvedtak den 29.04.2015 under sak PS 26/15

Sametinget er gjort oppmerksom på at Kvænangen kommune har fattet vedtak om dispensasjon fra kystsoneplanen som ble vedtatt i fjor. Det er opplyst at kommunestyret for Kvænangen i møte den 29.4.2015 under sak PS 26/15 har fattet vedtak om å gi dispensasjon fra gjeldende kystsoneplan for oppdrett i området Spildra Øst (AK 10). I denne forbindelse viser Sametinget også til forvaltningslovens regler om klagerett, samt til plan og bygningslovens § 1-9 vedrørende retten til klageadgang ved innsigelse.

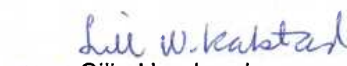
Sametinget la inn en innsigelse på området Spildra øst med begrunnelse i konsekvenser for fisket i området når kystsoneplanen var på høring i 2013. Med bakgrunn i dette og etter stor lokal motstand mot oppdrett nordøst for Sildra trakk kommunen forslaget da planen ble vedtatt. Sametinget har også tidligere signalisert at dette området er svært viktig for lokale fiskerier og at det ikke bør tillates oppdrett der (uttalelse til offentlig ettersyn av Kystsoneplan 22.4.2004).

Sametinget kan ikke se at vi har fått denne dispensasjonssaken på høring. Slik vi forstår kommunestyrevedtaket skal høringen gjennomføres i etterkant av vedtaket. Sametinget mener det derfor er grunnlag for å påklage vedtaket fra kommunestyret og mener at det her er begått en grov saksbehandlingsfeil ved at dispensasjonsvedtaket fattes før saken har vært ute på offentlig høring. Sametinget er heller ikke kjent med det foreligger en søknad som ligger til grunn for dispensasjonsvedtaket.

Med bakgrunn i vår klage forventer Sametinget at det nevnte vedtaket i Kvænangen kommunestyre omgjøres eller annulleres, og at saken sendes ut på høring før det fattes et eventuelt vedtak om dispensasjon fra kystsoneplanen for området Spildra Øst. Alternativet er at de igangsettes en ny rullering av kystsoneplanen for Kvænangen.

Dearvvuodaiguin/Med hilsen

Sten Olav Heahttä
fágajodiheaddji/fagleder

Silje Hovdenak
rádđeaddi/rådgiver

2015 / 125

Kvæningen kommune Postmottak	
1 - JUN 2015	
Til behandling:	
Saksbehandler:	psmnd
Til orientering	
Gradering	

Kvæningen kommune
Rådhuset
9160 BURFJORD

28.05.15

Klage på kommunestyrets vedtak av 29.04.15 sak 26/15

Norges Miljøvernforbund (NMF) vil med dette klage inn kommunestyrets vedtak av 29.04.15 sak 26/15, søknad om dispensasjon fra gjeldende kystsoneplan.

Kommunestyret i Kvæningen valgte på kommunestyret 29.04.15 å dispensere fra gjeldende kystsoneplan tiltross for at planen nylig er politisk vedtatt. Lokaltiteten det gjelder er A10, Spildra øst. Området øst for Spildra er et svært viktig område for kystfisket i kommunen. En ansamling av oppdrettsanlegg på lokaliteten vil få store konsekvenser for kystfisket i området. Oppdrettsanleggene vil tiltrekke seg fisk som spiser seg opp på pellets. Dette vil forringe fisken betraktelig og kan ikke brukes som menneskeføde. Den organiske forurensingen fra oppdrettsanleggene vil i tillegg fortrenge kysttorskene fra området.

Kvæningen kommune er i forbindelse med høringsprosessen til gjeldende kystsoneplan gjort kjent med NMFs «faktarapport om miljøkonsekvensene ved oppdrett av nordatlantisk laks i Norge». NMF forventer at også kommunestyrets representanter er gjort kjent med denne rapporten, som et faktagrunnlag for vurdering av konsekvensene av etablering av oppdrettsanlegg i kommunen.

NMF kan ikke akseptere kommunestyrets vedtak da kommunen allerede har en gjeldende kystsoneplan der oppdrettsnæringen har fått sin tiltrengte plass i kystsonen i kommunen. NMF krever at kommunestyrets vedtak omgjøres slik at området øst for Spildra, A10 forblir fri for oppdrett også i fremtiden.

Miljøvennlig hilsen
Norges Miljøvernforbund

Ørjan Holm
Politisk nestleder

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skutevikshoder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 22 17 70 18
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Kvænangen kommune
Postboks 114

9161 BURFJORD

Vår ref.:
15/4080-2
Løpenr.:
30975/15

Saksbehandler:
Bjørge Kippersund
Tlf. dir.innvalg:
77 78 81 57

Arkiv:
U43 AKVA
Deres ref.:
2015/125-8

Dato:
25.08.2015

HØRING PÅ SØKNAD OM DISPENSASJON FRA KYSTSONEPLANEN FOR ETABLERING AV AKVAKULTURANLEGG PÅ ØSTSIDEN AV SPILDRA

Fylkeskommunen skal som regional planmyndighet veilede og bistå kommunene i deres planleggingsoppgaver. Fylkeskommunen har etter folkehelseloven også et folkehelseansvar innenfor sine sektorer. Fylkeskommunens innsigelseskompetanse i plansaker etter plan- og bygningsloven inkluderer kulturminne-, kulturmiljø- og landskapshensyn, friluftsliv, samordnet areal- og transportplanlegging, kjøpesenter, regional plan eller planstrategi, barn og unges interesser, universell utforming, fylkesveger og havbruksinteresser/akvakultur.

Viser til deres oversendelse, datert 02.07.2015. Planavdelingen hos stabssjefen gir her en samordnet uttalelse fra fylkeskommunen på vegne av våre ulike fagetater.

Saken gjelder dispensasjon fra kommuneplanens arealdel (kystsonoplan) for område A10 på østsiden av Spildra.

Til behandlingsmåten

Troms fylkeskommune er prinsipielt av den oppfatning at arealavsetninger bør gjøres gjennom en planprosess (rullering av kommuneplanens arealdel – fortrinnsvis både for sjø og land). I en helhetlig planprosess kan en gjennomgå flere områder med tanke på å finne egnede lokaliteter med best egnethet og minst konflikter. I kommunestyrets vedtak av 11.03.2015 er denne fremgangsmåten lagt til grunn.

Vi har likevel forståelse for kommunestyrets vurdering i sin sak av 29.04.2015, og legger til grunn at området er utredet i arbeidet med kystsonoplanen, og saken er godt belyst i kommunestyresaken og oversendelsen av 02.07.2015. Troms fylkeskommune vil ikke motsette seg at saken behandles som dispensasjon.

Andre sektormyndigheter kan ha en annen oppfatning, og vi minner om PBL § 19-2, 4. ledd: «Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer ... når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden».

Konkret til område A10

Troms fylkeskommune har ved behandling av A10 ikke tidligere fremmet faglige merknader eller innsigelser på sine ansvarsområder som går imot at området avsettes til akvakultur. I fylkeskommunens uttalelse til kystsoneplanen ble behovet for økte arealer understreket i forhold til å utvikle akvakulturnæringen videre. Fra uttalelsen (datert 29.08.2013) siteres følgende:

«Kort oppsummert er det gitt tilbakemeldinger til kommunen om at næringen trenger å få tildelt nye akvakulturarealer i sjø og at dagens akvakulturareal i tilknytning til eksisterende lokaliteter må bli utvidet slik at næringen får den nødvendige fleksibiliteten for videre utvikling og justeringer.»

«Forslaget som er på høring gir imidlertid næringen muligheter for produksjon lengre ut på to nye områder (A6 og A10). Vi ser spesielt område A10 som viktig for næringen og Jøkelfjord Laks AS [nå Marine Harvest Norway AS] da det vil kunne gi mulighet for produksjon lengre ut i fjordsystemet, og dermed redusere konfliktnivået i de indre delene samtidig som produksjonen kan legges nærmere slakteriet i Jøkelfjorden.»

Fylkeskommunens vurdering fra høringa av kystsoneplanen i 2013 står ved lag.

Med vennlig hilsen

Stine Larsen Loso
plansjef

Björg Kippersund
rådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.

Kopi:
Fylkesmannen i Troms
Fiskeridirektoratet, region Troms
Sámediggi/Sametinget

Post Kvæningen

Fra: Andreassen Moe, Are <Are.Moe@marineharvest.com>
Sendt: 24. februar 2016 16:19
Til: Åsmund Austarheim; Post Kvæningen
Kopi: Eirik Losnegaard Mevik; s-rjenss@online.no; Frank Pedersen
Emne: Supplerende opplysninger vedrørende søknad om dispensasjon fra Kvæningen kommunes gjeldende arealplan
Vedlegg: Kvæningen kommune Søknad om dispensasjon 24 februar 2016.pdf

Hei Åsmund. Ber om at dere vedlegger vedlagt brev på søknaden vår vedrørende dispensasjonssøknaden ved Spildra Øst.

Ta kontakt om det skulle være spørsmål.

Ha en strålende uke.

Med vennlig hilsen / Best regards

Are Andreassen Moe

Miljø- og myndighetskoordinator region Nord

MARINE HARVEST NORWAY AS

MOBILE: +47 908 56 043

MAIL: are.moe@marineharvest.com

OFFICE: Sentrum Næringshage,
8800 SANDNESSJØEN

 marineharvest

This e-mail sent from the company specified above and any attachment are confidential and may be privileged or otherwise protected from disclosure. It is solely intended for the person(s) named above. If you are not the intended recipient, any reading, use, disclosure, copying or distribution of all or parts of this e-mail or associated attachments is strictly prohibited. If you are not an intended recipient, please notify the sender immediately by replying to this message or by telephone and delete this e-mail and any attachments permanently from your system. It is not guaranteed that emails or attachments are secure or error or virus free.

Kvænanngen kommune
Rådhuset
9161 Burfjord
Post@kvanangen.kommune.no

24.02.2016

KVÆNANGEN

Supplerende opplysninger vedrørende søknad om dispensasjon fra Kvænanngen kommunes gjeldende arealplan

Marine Harvest Norway AS (senere MHN) viser til tidligere oversendte brev om søknad om dispensasjon fra Kvænanngen kommunes gjeldende arealplan knyttet til området A10, datert 06.01.2015. Vi ønsker i denne saken å delre ytterligere informasjon med kommunen. I søknaden om dispensasjon var Helgeland Havbruksstasjon AS koblet inn som mulig samarbeidspartner. Dette samarbeidet lot seg dessverre ikke formalisere med Helgeland Havbruksstasjon. Vi har siden desember 2015 jobbet aktivt med å finne andre gode løsninger for vilkårene i dispensasjonen. Dette er også et arbeid som pågår i skrivende stund.

Uavhengig av samarbeid med andre aktører, vil Marine Harvest Region Nord i samarbeid med selskapets globale forskningsavdeling iverksette FoU-arbeid, som skissert i søknaden. Omfanget og hvilke prosjekter dette arbeidet skal omfatte, er på nåværende tidspunkt ikke fastsatt. Vi vil derimot komme tilbake til detaljer for dette arbeidet, når det er fastlagt. Ved en eventuell lokalitetssøknad, vil selvsagt informasjon om hvordan vi vil oppfylle vilkårene følge saken.

MHN jobber nå med en større omlegging av driften i Troms. Denne omleggingen innebærer en fremtidig lavere biologisk risiko for selskapet, og lavere risiko for det omkringliggende miljø. Dette vil også bidra til en optimalisering av produksjonen i regionen - året rundt. I denne omleggingen er en eventuell dispensasjon ved Spildra Øst av avgjørende betydning.

Skulle det være spørsmål eller behov for ytterligere opplysninger er det bare å kontakte undertegnede.

Med vennlig hilsen

Are A. Moe
Are Andreassen Moe

MILJØ- OG MYNDIGHETSKOORDINATOR REGION NORD

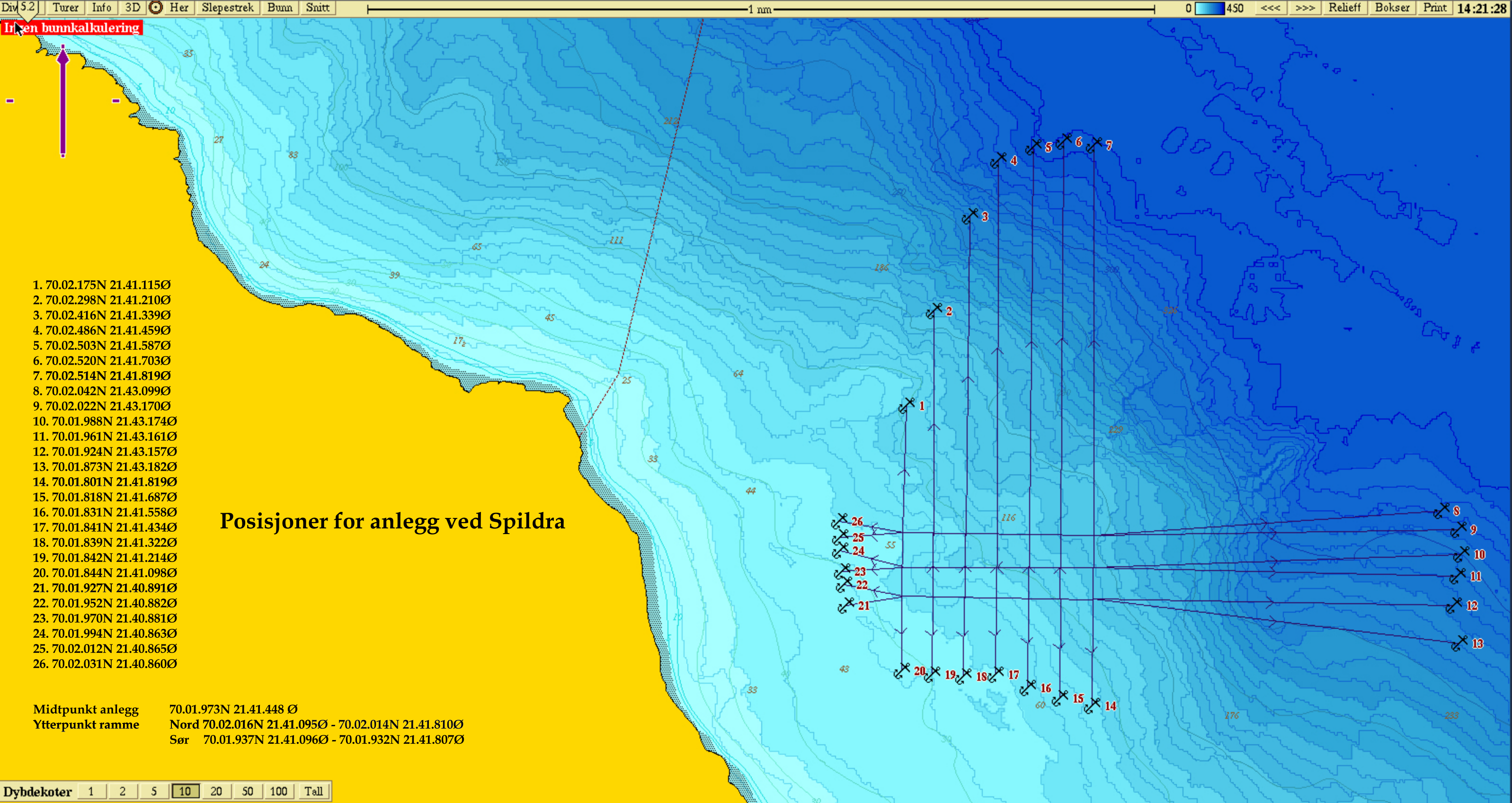
Marine Harvest Norge As org.nr. 959 352 887	OFFICE	SENTRUM NÆRINGSHAGE 8800 Sandnessjøen	PHONE	+47 90 85 60 43	FAX
	EMAIL	SENTRUM NÆRINGSHAGE 8800 Sandnessjøen	WEB	are.moe@marineharvest.com	
	PHONE	SENTRUM NÆRINGSHAGE 8800 Sandnessjøen	WEB	http://marineharvest.com	

Irren bunnkalkulering

- 1. 70.02.175N 21.41.115Ø
- 2. 70.02.298N 21.41.210Ø
- 3. 70.02.416N 21.41.339Ø
- 4. 70.02.486N 21.41.459Ø
- 5. 70.02.503N 21.41.587Ø
- 6. 70.02.520N 21.41.703Ø
- 7. 70.02.514N 21.41.819Ø
- 8. 70.02.042N 21.43.099Ø
- 9. 70.02.022N 21.43.170Ø
- 10. 70.01.988N 21.43.174Ø
- 11. 70.01.961N 21.43.161Ø
- 12. 70.01.924N 21.43.157Ø
- 13. 70.01.873N 21.43.182Ø
- 14. 70.01.801N 21.41.819Ø
- 15. 70.01.818N 21.41.687Ø
- 16. 70.01.831N 21.41.558Ø
- 17. 70.01.841N 21.41.434Ø
- 18. 70.01.839N 21.41.322Ø
- 19. 70.01.842N 21.41.214Ø
- 20. 70.01.844N 21.41.098Ø
- 21. 70.01.927N 21.40.891Ø
- 22. 70.01.952N 21.40.882Ø
- 23. 70.01.970N 21.40.881Ø
- 24. 70.01.994N 21.40.863Ø
- 25. 70.02.012N 21.40.865Ø
- 26. 70.02.031N 21.40.860Ø

Posisjoner for anlegg ved Spildra

Midtpunkt anlegg 70.01.973N 21.41.448 Ø
 Ytterpunkt ramme Nord 70.02.016N 21.41.095Ø - 70.02.014N 21.41.810Ø
 Sør 70.01.937N 21.41.096Ø - 70.01.932N 21.41.807Ø

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
3/16	Utvalg for oppvekst og omsorg	12.04.2016
16/16	Kvæningen kommunestyre	28.04.2016

Utredning skole- og barnehagestruktur

Henvisning til lovverk:

Vedlegg

- 1 Veien videre - rapport skolestruktur 2016
- 3 Skyssrute
- 3 Skyssrute 2

Administrasjonssjefens innstilling

Rapporten tas til etterretning og vil bli brukt i det videre arbeidet med skolestruktur i kommunen.

Saksprotokoll i Utvalg for oppvekst og omsorg - 12.04.2016

Behandling:

Administrasjonssjefens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Rapporten tas til etterretning og vil bli brukt i det videre arbeidet med skolestruktur i kommunen.

**Endret vurdering fra administrasjonssjefen etter møtet i Utvalg for Oppvekst og omsorg
12.04.2016:**

1. Administrasjonen anbefaler at Kjækan skole legges ned fra skoleåret 2017/ 2018. Det lages en omstillingsplan for avviklingen av driften, og en plan for salg av skolebygget. Forskrift om skoletilhørighet, pkt. kretsgrenser, endres til en skolekrets. Saken sendes samlet på høring våren 2016.
2. Badderen barnehage legges som en avdeling under Burfjord barnehage, Polarstjerna, med en felles styrer.

Saksopplysninger

Administrasjonen fikk i budsjettvedtaket for 2016 i oppdrag å vurdere framtidig struktur for skoler og barnehager i kommunen. Utgangspunktet var administrasjonens forslag til budsjett og økonomiplan der det blant annet ble fremmet forslag om å legge ned Kjækan skole og Badderen barnehage fra høsten 2017.

Rapporten omhandler de hovedpunktene som ble angitt av kommunestyret. Rapporten påviser ingen avgjørende innholdsmessige forskjeller på om tilbudet gis i store eller i mindre miljøer. Det skal også vises til at definisjonen for små skoler i Norge for det meste ligger på rundt 50 elever. Kommunens minste skole ligger langt under dette elevtallet. I forhold til læringsmiljø, hensynet til barn og unges beste og kvalitet i bred forstand ses det ingen vesentlige argumenter mot å ta strukturspørsmålet til videre behandling.

Avstander og reisevei ses fortsatt som et utfordrende forhold, men det vises til at det bør være mulig å legge opp skyssrutene slik at brukt tid reduseres.

Rapporten har fokusert på de faglige og innholdsmessige sidene ved tjenestene og i mindre grad vurdert skole og barnehage ut fra betydningen for stedskvaliteter og nærmiljø. Ressursinnsatsen pr barn er vesentlig høyere i de små enhetene enn i de store, og spesielt Kjækan skole vil ha behov for forholdsvis omfattende vedlikehold/oppgradering i årene som kommer.

Vurdering

Rapporten gir etter administrasjonens oppfatning ikke støtte for å kunne påstå at kvalitet eller innhold i store miljøer skiller seg vesentlig fra små miljøer.

Fra administrasjonens side vil det derfor særlig vises til at kommunen har økonomiske utfordringer som etter alt å dømme vil bli enda større i årene som kommer. Det er et åpent spørsmål om det på lengre sikt er bærekraft i å opprettholde de minste enhetene og særlig tydelig er dette for Kjækan skole.

Videre skal det vises til at nedleggelse vil ha konsekvenser som kan oppleves som negative og at det er rett å åpne for merknader til rapporten og administrasjonens vurderinger. Det er de folkevalgte som skal ta den endelige avgjørelsen, men det kan synes hensiktsmessig at etaten går i dialog med brukere som kan bli berørt av nedleggelsen av Kjækan skole for å vurdere for eksempel tilrettelegging av skyss.

VEIEN VIDERE

Utredning av skole- og barnehagestruktur
Kvæningen kommune 2016

SAMMENDRAG

Kommunestyret vedtok i desember 2015 at skole- og barnehagestrukturen skal gjennomgås. Utredningen skal se på barnas psykososiale miljø, reiseavstander, økonomi og andre ringvirkninger ved både endring av dagens struktur og beholde den som den er.

Oppvekst og kultur

v/ Etatsleder Kristin Anita Hansen

Innhold

Innledning.....	2
Administrasjonssjefens budsjettforslag	3
Bosettingsstruktur i Kvæningen kommune	4
Psykososialt miljø	4
Læring i den fådelte skolen	5
Skolestørrelse, læringsmiljø og kvalitet på opplæringen	6
Dagens skole- og barnehagestruktur	7
Kjækan skole.....	7
Kvæningen barne- og ungdomsskole	8
Badderen barnehage	9
Burfjord barnehage, Polarstjerna.....	9
Økonomiske rammer og budsjett 2016.....	10
Eleversikt	12
Alternative løsninger til dagens skole- og barnehagestruktur	13
Oppvekstsenter	13
Nedleggelse av Kjækan skole	15
En barnehage – fire avdelinger	17
Skoleskyss, endring av skolestruktur og reiseavstander	17
Oppsummering.....	19
Kilder.....	20

Innledning

Skolene i Troms er jevnt over små. Aller minst i småkommuner som Torsken, Kvæningen og Ibestad. Sistnevnte har tre skoler som i snitt har 36 elever. Ikke per klassetrinn, men til sammen! Harstad og Tromsø toppe med et snitt på 219 og 210 elever per skole, men i internasjonal målestokk er også dette smått. Amerikanske forskere skal ha kommet fram til at den optimale skolestørrelsen er mellom 600 og 900 elever, uten sammenlikning for øvrig.

Seniorrådgiver Tone H. Sollien (Asplan Viak) framholder at det ikke finnes forskningsmessig belegg for å si at små skoler er bedre for læringsmiljø, motivasjon og elevmedvirkning. Det eneste det finnes et visst belegg for, er at det faglige utbyttet øker med skolestørrelsen. I den grad skolestørrelsen har noe å si, så kan det altså snarere være en fordel enn en ulempe om barna går på en større skole sammen med mange andre. Det er ikke nødvendigvis slik at det mobbes mindre og trivselen er høyere her enn på store skoler. Hvis det også er slik at det faglige utbyttet øker med skolestørrelsen, så er det all grunn til å se på skolestrukturen med nye øyne. Skole bør handle mer om utdanning, og ikke bare om distriktspolitikk.

Administrasjonen ønsker å påpeke at det ikke vil være mulig å belyse hvilke konsekvenser en endring av skolestruktur vil bety for den enkelte elev. For noen elever vil en endring av skoletilhørighet være greit, mens det for andre vil være mer utfordrende. Noen elever vil oppleve større forhold og muligheter for å knytte vennskap til flere barn og unge som positivt. For andre kan en større skole med flere elever virke uoversiktlig og vanskeligere å orientere seg i. I denne sammenheng mener administrasjonen det er riktigst, med bakgrunn i kunnskap om læringsmiljø og utvikling av faglige og sosiale ferdigheter, å belyse problemstillingen i mer generelle vendinger. Utgangspunktet er at en endring av skolestruktur vil bety at skolen ikke lenger ligger like nært knyttet til alle elevenes bo- og nærmiljø.

Burfjord, 31.03.2016

Kristin Anita Hansen,

Etatsleder Oppvekst og kultur

Administrasjonssjefens budsjettforslag

Forslag til reduksjoner på driftsbudsjettet – en skole og en barnehage fra 2017

Forslaget innebærer at det gjennomføres endring i skolestrukturen og at Kjækan skole og Badderens barnehage legges ned fra høsten 2017. Dette er store endringer som kan oppleves som negative for berørte brukere og for de delene av kommunen som mister sine tilbud. Byggeprosjektet på Kvæningen barne- og ungdomsskole antas å være avsluttet høsten 2017 og skolen vil da ha kapasitet til å motta alle i skolealder i kommunen. Det går 16 elever på Kjækan skole pr november 2015 og det ventes ikke store variasjoner i dette tallet i årene som kommer. Dersom det vedtas å gå videre med planene om bare en skole i kommunen, ses det som vesentlig at en går i dialog med dem som blir berørt tidlig i 2016 slik at alle praktiske forhold og eventuelt avbøtende tiltak kan kartlegges. Det samme vil gjelde ved en eventuell nedleggelse av Badderens barnehage.

Prosjekt Kvæningen barne- og ungdomsskole

For 2015 er det bevilget midler til prosjekt- og byggeledelse for byggeprosjektet på Kvæningen barne- og ungdomsskole. I økonomiplanen er det for 2016 og 2017 ført opp 30 millioner i hvert år til gjennomføring av prosjektet. [...] Det foreligger en oversikt over innkomne ønsker til skolebygget som overstiger rammen på 60 millioner kroner og dersom det ikke gis andre signaler, vil det bli arbeidet med nedskalering slik at en ramme på 60 millioner kroner er tilstrekkelig. Dette ses som realistisk uten at det vil gå på bekostning av vesentlige kvaliteter, men rammen på 60 millioner kroner vil ikke gi rom for bygging av idrettshall.

Øvrige endringer

Reduksjon med 4,5 årsverk på skolene, fordelt med 4 årsverk på Kvæningen barne- og ungdomsskole og 0,5 årsverk på Kjækan skole. Dette oppfattes som et vesentlig kutt og vil medføre blant annet sammenslåtte klasser.

Budsjettversjonsrapport: Administrasjonssjefens driftsbudsjett 2016-2019:

OPPVEKST OG KULTUR	-1 308 000	-4 778 142	-8 162 550	-8 153 550
Inndragning av 60 % styrerstilling Badderens barnehage fra 1. august 2016	-138 000	-322 000	-322 000	-322 000
BADDEREN BARNEHAGE (227)	-138 000	-322 000	-322 000	-322 000
Inndragning ordning med gratis barn nr 2 i barnehage	-90 000	-113 520	-113 520	-113 520
BURFJORD BARNEHAGE (225)	-90 000	-113 520	-113 520	-113 520
Nedleggelse av Kjækan skole fra 1. august 2017	0	-1 230 901	-3 801 709	-3 792 709
KJÆKAN SKOLE (212)	0	-1 230 901	-3 801 709	-3 792 709
Nedleggelse av Badderens barnehage fra 1. august 2017	0	-524 221	-1 337 821	-1 337 821
BADDEREN BARNEHAGE (227)	0	-524 221	-1 337 821	-1 337 821
Reduksjon 4,5 lærerstillinger fra høsten 2015 (4 kv.b&u,sk og 0,5 kjæ.sk)	-1 080 000	-2 587 500	-2 587 500	-2 587 500
KVÆNINGEN BARNE OG UNGD.SKOLE (211)	-960 000	-2 300 000	-2 300 000	-2 300 000
KJÆKAN SKOLE (212)	-120 000	-287 500	-287 500	-287 500

[...]

Reduserte driftsutgifter til bygg ved salg av Badderens barnehage fra 2018	0	0	-224 488	-280 974
BADDEREN BARNEHAGE (724)	0	0	-224 488	-280 974
Reduserte driftsutgifter til bygg ved salg av Kjækan skole fra 2018	0	0	-668 699	-668 699
KJÆKAN SKOLE (711)	0	0	-668 699	-668 699

Tiltak som ikke er valgt i denne budsjettversjonen:

Videreførte tiltak fra siste økonomiplan				
Naturlig avgang lærere 2016, 2017 og 2018 2015	-263 920	-861 345	-1 741 670	-1 741 670
KVÆNINGEN BARNE OG UNGD.SKOLE (211)	-263 920	-861 345	-1 741 670	-1 741 670

[...]

OPPVEKST OG KULTUR				
Omgjøring Kjækan skole til oppvekststøtter BHG, SFO og 1-4 klasse	-1 150 000	-1 725 000	-1 725 000	-1 725 000
KJÆKAN SKOLE (212)	-1 150 000	-1 725 000	-1 725 000	-1 725 000

Bosettingsstruktur i Kvæningen kommune

I Kommuneplanens arealdel for Kvæningen kommune 2015-2027, pkt 1.2.2 (s.8), blir bosettingsstrukturen beskrevet slik: «Kommunen har en bosettingsstruktur bestående av bygder og spredt bosetting. Burfjord er kommunesenteret med offentlige servicetilbud, mens øvrig bosetting finnes i bygdene Jøkelfjord, Alteidet, Badderer, Sørstraumen, Kjækan og Kvæningsbotn. [...]»

Pkt 1.4. Skoler, barnehager, kultur- og idrettsanlegg (s.11): «Kvæningen har i dag en barne- og ungdomsskole i Burfjord og en barneskole i Kjækan. Det er ikke videregående skole i Kvæningen, og alle ungdommer reiser bort i 16-årsalderen for å ta utdanning. Kvæningen har kulturskole, og den holder hus i Flerbrukshuset og på Kvæningen barne- og ungdomsskole. Vi finner i dag de fleste offentlige tjenester i Burfjord med svømmebasseng, kombinert kulturhus og museum, fotballbaner, lysløype og turstier. I Badderer er det en fotballbinge og lysløype. Det er samfunnshus/ grendehus i alle bygder».

I pkt. 4.7 «Kommunesenter og levende grender» (s.26) poengteres det at kommunen både trenger et sterkt sentrum og levende bygder: «Fylkesplanen for Troms understreker at kommunesentrene skal utgjøre grunnelementet i den regionale senterstrukturen. Her skal befolkningen kunne få utført tjenester for å dekke daglige behov. Burfjord er kommunesenteret i Kvæningen, og de fleste offentlige tjenestene er lokalisert her. Tettstedet er en naturlig møteplass for de som bor der, tilreisende fra nærområder og turister. Denne planen legger til rette for utvikling av Burfjord til et levende og sterkt sentrum med attraktive møteplasser for opplevelser og aktiviteter og muligheter for utvikling og ekspansjon av næring i sentrum.

Bygdene/grendene er naturlige sosiale møteplasser, og det legges til rette for bosetning, videreføring og utvikling av stedsbudne næringer og arbeidsplasser, grønt områder og områder for friluft og rekreasjon. Denne planen legger til rette for at bygdene/grendene skal kunne bygge videre på bygdene/ grendenes særegenheter og på den måten skape trivsel og tilhørighet. Det er viktig faktorer for utvikling i bygdene/grendene.»

I forhold til «Kommunalt tjenestetilbud» (s.32) sier kommuneplanen dette: «Kvæningen er og vil bli et bilbasert samfunn også i fremtiden, folk vil være avhengig av bil/båt for å komme seg til kommunesenteret. Det kommunale tjenestetilbudene vil i hovedsak være lokalisert i kommunesenteret, med desentralisering av omsorgstjenester som hjemmesykepleie og -tjenester, kommunale informasjons- og servicetjenester. *Det er et tverrpolitisk mål i kommunen om opprettholdelse av dagens skolestruktur så lenge det er grunnlag for det, både i forhold til elevtall, faglig og pedagogisk forsvarlighet.* [...]»

Psykososialt miljø

«Alle elever i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring.» (Opplæringsloven § 9a-1)

Skolens psykososiale miljø handler om hvordan ansatte og elever oppfører seg overfor hverandre på skolen. Med psykososialt miljø menes her de mellommenneskelige forholdene på skolen, det sosiale miljøet og hvordan elevene og personalet opplever dette. Det psykososiale miljøet handler også om hvordan elevene opplever læringssituasjonen. Alle elever har rett til et godt psykososialt miljø. Det betyr at skolemiljøet skal fremme helsen, trivselen og læringen til elevene. De skal blant annet ikke bli utsatt for krenkende ord og handlinger verken fra medelever eller lærere. Krenkende ord og handlinger kan for eksempel være mobbing, vold, rasisme og utestenging, eller enkeltstående utsagn om utseende eller funksjonshemninger.

Elevenes opplevelse av det psykososiale miljøet avgjør om det er godt nok. Det er elevens egen opplevelse av det psykososiale miljøet som er avgjørende. Hvis det psykososiale miljøet ikke fremmer helse, trivsel og læring, innebærer det at elevens psykososiale miljø ikke er godt nok. Rektor, lærere eller medelever skal ikke bagatellisere hva eleven opplever. Rektor kan for eksempel ikke vise til at det generelt er lite mobbing på skolen. Hvis eleven opplever at noe er ubehagelig og krenkende, skal skolen ta det på alvor.

Alle elever har også rett til et godt og inkluderende læringsmiljø. Læringsmiljø er den samlede kulturelle, relasjonelle og fysiske forholdene på skolen som har betydning for elevenes læring, helse og trivsel.

Alle elever har rett til å være inkludert i det sosiale, kulturelle og faglige fellesskapet på skolen. Dette kommer også klart fram i læreplanverket der det slås fast at skolen som fellesskap skal være inkluderende. I Opplæringslovens §8-1 slås dette fast ved at alle elever har rett til å gå på den skolen de sokner til. Samtidig skal også alle elever tilhøre en klasse eller et klassefellesskap. Tilhørighet i et fellesskap kan betraktes som en grunnleggende forutsetning for at skolens læringsmiljø skal oppleves som godt for den enkelte elev. I forståelsen av inkludering som begrep ligger det også at miljøet skal tilpasse seg enkeltindividets forutsetninger og behov. Det er ikke bare individer som skal tilpasse seg fellesskapet gjennom en assimileringssprosess. I praksis innebærer dette at arbeidet med læringsmiljøet på skolen må ta utgangspunkt i den variasjon som er i ulike elevgruppers forutsetninger og behov. Om det er elever som ikke finner seg til rette i læringsmiljøet, har derfor skolen et særlig ansvar for å legge læringsmiljøet til rette på en annen måte for den enkelte elev. Videre vil dette også innebære at gode læringsmiljøer må ta høyde for og verdsette forskjellighet og ulikheter. Alle elever må ha opplevelsen av å være verdsatt og anerkjent om de skal oppleve seg inkludert i fellesskapet. Lærere, skoleledere og andre ansatte har alle et ansvar for at hver enkelt elev skal få oppleve tilhørighet og verdsetting.

Læring i den fådelte skolen

I Norge finnes det mange små lokalsamfunn, Kvæningen er også et eksempel på dette. I små lokalsamfunn finnes det også behov for utdanning og skole, like mye som i større tettsteder og byer. Samme opplæringslov og læreplanverk gjelder for en skole med 4 elever i en liten bygd på landet, som for skolene med mange hundre elever i landets største byer. Skoleåret 2013-14 var det 1030 fådelte nærmiljøskoler i Norge med vel 64 500 elever på grunnskolenivå. Noen av skolene er organisert i oppvekstsenter, som betyr at de har felles administrasjon og er samlokalisert med en barnehage. Disse oppvekstsentrene kan ha barnehage, barnetrinn og ungdomstrinn eller barnehage og barnetrinn. Den fådelte nærmiljøskolen kan også enten ha både barne- og ungdomstrinn eller bare barnetrinn. At en skole er fådelt betyr at den har så få elever at flere årstrinn får opplæring sammen. En udelt skole betyr at det er så få elever at alle får opplæring i én gruppe. Begge disse skoletypene betyr at undervisningen foregår i aldersblandede grupper. Kjækan skole er en fådelt skole, Kvæningen barne- og ungdomsskole er i hovedsak en fulldelt skole.

Læring i aldersblandede grupper er lite omtalt i læreplanverket for Kunnskapsløftet (LK06). Det er likevel beskrevet verdier og kompetanser skolen skal undervise i og oppdra til, som meget vel ivaretas i en aldersblandet organisering. I generell del i LK06 står det under det meningsseekende mennesket:

«Vårt velferdssamfunn bygger sjølv på ein moralsk kontrakt: på den eine sida ved at alle skal medverke til ordningar som lyfter og hjelper oss sjølve når vi treng det, og på den andre sida ved å utvikle andre etter deira evner og stø dei når dei blir ramma.»

Elever lærer i aldersblandede grupper nettopp å både ta imot omsorg og hjelp fra andre elever og gi det til yngre. I beskrivelsen av det samarbeidende mennesket i generelle del står det:

«Å vere med og utvikle eit sosialt fellesskap medverkar til personleg vokster, særleg når det krev samarbeid mellom menneske på ulike trinn eller med ulike anlegg og ressursar.»

I en aldersblandet elevgruppe foregår læring hver dag i en gruppe der medlemmene har spredning i anlegg og ressurser og er på ulike trinn.

Sosial tilhørighet og nærhet til lokalsamfunnet er grunnleggende forutsetninger for en inkluderende skole. Professor Halvor Bjørnsrud (2012) har forsket på læring i aldersblandede grupper på fådelte nærmiljøskoler og har kommet fram til at læring i aldersblandede grupper er kvalitativt god undervisning. Dersom lærerne har høy kompetanse, er det ingenting som tyder på at de små skolene gir dårligere tilbud til elevene enn en stor skole. Bjørnsrud peker på hvor viktig det er at skolen er i barnas livsverden, og at det er sammenheng mellom nærmiljøet til hjemmet og skolen. De er tilknyttet den samme konteksten (Sætherstuen m.fl., 2016).

OECD-analytiker Michael Davidsons uttalte i 2009 at det i de nordiske landene er svært liten forskjell i læringsresultatene mellom stor og små skoler og by og land.

Skolestørrelse, læringsmiljø og kvalitet på opplæringen

Tone H. Sollien (Asplan Viak) har gjort en gjennomgang av forskningsresultater for å vurdere om små skoler gir bedre kvalitet faglig og sosialt enn større skoler. Det foreligger begrenset med empirisk forskning på temaet i Norge, og Sollien støtter seg i hovedsak på internasjonale metastudier. Hva som er «stort» og hva som er «lite» når det gjelder skolestørrelse varierer sterkt fra land til land. Mens en i Norge definerer skoler med et elevtall rundt 50 som små, snakker en i internasjonal sammenheng om skoler på barnetrinnet opp mot 300 elever som små, og for det som defineres som ungdomstrinn og videregående skole opp mot 900 elever. Sollien viser til et engelsk forskningscenter som har vurdert all foreliggende forskning om sammenhengen mellom skolestørrelse og kvalitet i engelske «secondary schools»: Forskerne understreker at man skal være forsiktig med å trekke bastante konklusjoner ut fra den foreliggende forskningen, men funnene antyder at: Stor skolestørrelse er bedre i forhold til å nå noen av skolens mål, mens mindre skoler er bedre med hensyn til å oppnå andre av skolens mål:

- Jo større skolen er, jo bedre blir elevenes faglige resultater og tilstedeværelse på skolen.
- Men, samtidig er det en tendens til at elevene føler seg mindre knyttet til de større skolene.
- Det er relativt få studier som undersøker sammenhengen mellom skolestørrelse og læreres oppfatninger av skolemiljøet, men i studiene som finnes er det en tendens til at lærerne følte noe mindre tilfredshet med læringsmiljøet i de større skolene enn i de mindre skolene.
- Det var vanskelig å se noen systematiske sammenhenger mellom størrelse og den sosiale kompetansen til elevene.
- Kostnader per elev blir redusert med økt skolestørrelse.

Forskningen viser at det er noe forskningsmessig belegg for å si at det faglige utbytte øker med skolestørrelse. Det er imidlertid ikke grunnlag for å si at størrelse i seg selv og alene skaper økt faglig utbytte for elevene. Det finnes ikke noe belegg av betydning for å si at skolestørrelse har betydning for læringsmiljø og elevenes sosiale kompetanse, skolestørrelse heller ikke noe betydning for elevenes motivasjon for læring. Forskningen gir noe støtte for at mindre skoler kan være bedre for visse elevgrupper. Igjen er det viktigst å huske på at «mindre skoler» i internasjonal forskning er atskillig større enn hva man i Norge definerer som mindre skoler. Det er lite eller ingen forskning på

tilpasset opplæring og skolestørrelse, med unntak av forskning som ser på muligheten for å bruke lokalsamfunnet som læringsarena. Denne forskningen er særlig opptatt av den positive rollen de små bygdeskolene (ofte skoler med under 50 elever) kan spille i bygdesamfunn samt muligheten elevene får til sosial læring gjennom bruk av aldersblandede grupper i fådelte skoler. Det finnes noe forskningsmessig belegg for å si at små bygdeskoler gir noe bedre muligheter for godt samspill mellom skole og lokalsamfunn og for å integrere lokalsamfunnet i skolens læringsaktiviteter. Den norske forskningen på dette området har imidlertid i stor grad omhandlet skoler under 50 elever. Ut fra dette konkluderer vi at andre faktorer i skolens rammebetingelser og skolens virksomhet har større betydning for kvaliteten i skolen enn størrelsen på skolene. Uavhengig av valgt skolestørrelse er kvalitet og kvalitetsutvikling i skolen avhengig av at man arbeider i forhold til det man fra forskningen vet har betydning for kvaliteten i skolen.

Det er et åpenbart mål og også skolens viktigste mandat at elevene gis gode faglige og sosiale ferdigheter tilpasset deres forutsetninger. Som det er forsøkt dokumentert over er ikke skolens størrelse eller nærhet til elevenes bo- og nærmiljø avgjørende for å oppfylle denne målsettingen. Et slikt resonnement kunne gi næring til en argumentasjon om at en da bør opprettholde eksisterende skolestruktur.

Dagens skole- og barnehagestruktur

Kvæningen kommune har i dag to skoler, Kjækan skole og Kvæningen barne- og ungdomsskole, og to barnehager, Badderen barnehage og Polarstjerna Burfjord barnehage. Avstanden mellom skolene er 25,5 km. Avstanden mellom barnehagene er 14 km. Mellom Badderen barnehage og Kjækan skole er avstanden 11,5 km.

Kjækan skole

Ved Kjækan skole er det 2 fast tilsatt personale som assistent/fagarbeidere, i tilsammen 1,11 % stilling, og det er 6 fast tilsatt lærere, i tilsammen 4,55 % stillinger. Rektor har 70% administrasjonsressurs.

Det er 16 elever ved Kjækan skole, elevtallet har sunket drastisk siden 2013 da det var 38 elever ved Kjækan skole. Rammevilkårene skolen har er gode og endret seg i liten grad selv om elevtallet har sunket. Undervisningspersonalet høy kompetanse, men det er ønskelig med mer kompetanse i kunst og handverk og engelsk. Personalet har svært lavt sykefravær.

Skolen har gjennomført brukerundersøkelser både hos foreldre og elever, og lærerundersøkelser. Resultatet fra foreldreundersøkelsen var gode tilbakemeldinger på dialogen og samarbeid med skolen, de negative tilbakemeldingene gikk i hovedsak på fysisk miljø/ skolebygg. Resultatene fra elevundersøkelsen gir høyt skår på trivsel og læring, og de gir uttrykk for at skolen har lite mobbing. Elevene mener at skolen har et forbedringspotensial på vurdering og veiledning fra lærerne, motivasjon og læringsmiljø i timene. De ønsker å ha større fokus på arbeidsmiljø for elevene, spesielt i klasserommet.

Elevgrunnlaget er for lite til man kan ta hensyn til resultatene på de nasjonale prøvene, her kan årskull gi stor variasjon. Jevnt over har skolen skåret høyt på lesing sammenlignet med nivået i kommunen, men også Troms og resten av landet.

Skolen har jobbet en del med skolemiljøet og forebygging av mobbing. Det jobbes systematisk med læringsmål, erfaringsdeling og digitale ferdigheter. Skolen vil prioritere å sette større fokus på

elevmedvirkning og systemarbeid knyttet til tilpasset opplæring. I tillegg vil en videre oppfølging av regionale skoleutviklingsprosjekt.

Kvæningen barne- og ungdomsskole

Våren 2015 hadde skolen 22,5 lærerårsverk, og 6,17 fagarbeider/assistentårsverk. Ved årsskiftet 2015/2016 hadde skolen 20,7 lærerårsverk, og 89% stilling vakant som assistent. 12 lærere arbeider i 100 % stilling, resten har stillingsstørrelser fra 13% og oppover. Det byr på utfordringer at når så mange arbeider deltid, spesielt i forhold til det å finne kontaktlærere. Det er også en utfordring forhold til fleksibilitet på timeplanen og til det å finne gode møtetider der alle kan møte. Skolen har et behov for lærere med kompetanse i fremmedspråk og engelsk i tiden som kommer. Skolen har rektor i 100%, tre inspektører i til sammen 60% og merkantil personale i 50%.

Kvæningen barne- og ungdomsskole hadde våren 2015 120 elever, og høsten 2015 var elevtallet gått ned til 115 elever. Av disse var seks fra Alta kommune. Høsten 2015 var det 20 elever på SFO (+19 «busselever»). En av elevene på SFO har åtte timer assistentressurs.

Driftsbudsjettet (utenom stillinger) for 2015 var like stort som året før og åra før det igjen. Det tyder i praksis at budsjettet har gått noe ned. I 2014 ble det brukt over 907.000 kroner mer i lønn enn i 2015. Når det gjelder overtid, var beløpet 378.000 kroner i 2014 og 133.000 i 2015. Det har vært jobbet systematisk for å få ned pengebruken til overtid og vikarer.

SFO har et budsjett som ikke viser reelle utgifter. To stillinger står i budsjettet til SFO, men alle fagarbeiderne og assistentene jobber både i skolen og på SFO. SFO har også et veldig lite driftsbudsjett, og i praksis innebærer det at en del av utgiftene til SFO blir betalt over skolens regnskap.

Kvæningen barne- og ungdomsskole har tre elever med en til en oppfølging (40 pedagogtimer, 51 assistenttimer), i tillegg 7 elever med vedtak om pedagogtimer (til sammen 32,5 timer) og assistenttimer (34 timer). Det er grunn til å tru at dette timetallet vil øke neste skoleår da det begynner en elev i første klasse som skal ha en-til-en-oppfølging, og i tillegg er flere under sakkyndig vurdering hos PPT.

Skolen har gjennomført elevundersøkelsen for 7.-10. trinn, lærerundersøkelsen og foreldreundersøkelsen. På småtrinnet og mellomtrinnet har det vært gjort egne trivselsundersøkelser. Alle undersøkelsene er gjennomgått og diskutert i personalet, og de tre undersøkelsene viser i stor grad samsvar og konklusjoner som peker i samme retning.

Elevene trives godt, og har noen å være sammen med i friminuttene. Det er et trygt miljø på skolen, og lite mobbing. Motivasjonen for skolearbeid er også bra, og hjemmene er interesserte i det elevene gjør på skolen. Elevene meiner de får støtte fra lærerne, både sosialt og faglig. Skolen kan bli bedre på å variere undervisningsmetodene, og den bør bli flinkere på elevmedvirkning.

Skriftlig eksamen våren 2015 i norsk hovedmål og sidemål viste svake resultat i forhold til standpunktarakterene. Ingen elever fikk karakteren fem, og i sidemål var beste karakter tre. Det var to stryk på skriftlig eksamen. Snittkarakteren i norsk hovedmål er 2,9 og i norsk sidemål 2,3. Dette er under landsgjennomsnittet. Muntlig eksamen i naturfag viser godt resultat, og en snittkarakter på fire.

Nasjonale prøver blei gjennomført høsten 2015 i femte, åttende og niende klasse. I femte klasse er det resultat under landsgjennomsnittet i både regning, lesing og engelsk. Her er det ingen elever som skårer på mestringsnivå tre (av tre nivå). I åttende klasse ble det gjennomført nasjonale prøver i

engelsk, regning og lesing. Resultatene i engelsk ligger over landsgjennomsnittet, det er få elever på laveste mestringsnivå (fem ulike nivå), og det var elever i høyeste mestringsnivå (17%). I regning er det ingen elever som presterer i laveste og høyeste mestringsnivå. I lesing er det heller ingen resultat i høyeste mestringsnivå. Lesing i niende klasse viser gode resultat. Skolen har mange elever i høyeste mestringsnivå, ingen i laveste mestringsnivå. Her er det nesten heller ikke elever i mestringsnivå 2. Dette er et resultat over landsgjennomsnittet. I regning ligger resultatet på landsgjennomsnittet.

Våren 2015 søkte Kvæningen barne- og ungdomsskole penger til to prosjekt fra Den naturlige skolesekken. Skolen fikk innvilget til sammen 118.000 kroner til prosjektene som vi har kalt Kystkultur i Kvæningen for mellomtrinnet og Biotiske og abiotiske undersøkelser i ferskvann for ungdomstrinnet. Begge prosjektene ble påbegynt høsten 2015, og skal slutføres våren 2016. Planen er å søke om videreføring av prosjektene neste skoleår.

Et psykososialt tiltak på småtrinnet er programmet Zippys venner. Elevene skal få hjelp til å snakke om følelser og utvikle empati. En målsetning er at dette skal forebygge mobbing.

Ungdomstrinn i utvikling (Uiu) er et landsdekkende prosjekt initiert av Utdanningsdirektoratet, og KVBU skal være med i pulje 4 fra høsten 2016. Inneværende år har skolens personale hatt fokus på en del av de samme problemstillingene som Uiu vil ta opp; læringstrykk, klasseledelse og tydelige voksne.

Badderen barnehage

Badderen Barnehage ligger i byggefeltet Sætra i Badderen. Bygget har to separate rom, ellers er det ett stort oppholdsrom med kjøkken. Hovedrommet er stort, oversiktlig, lyst og luftig og har mange vinduer. Ulempen med rommet er at det er vanskelig å skjerme leken og ha flere ulike aktiviteter samtidig. Uteområdet er ikke av det beste, lekeområdet er ganske flatt, og ligger svært åpen til uten naturlig skjerming for vær og vind, og det er en utsatt plass når det gjelder vind i Sætra. Det er bygd noen leegger på de mest utsatte stedene på uteområdet.

Badderen barnehage har en avdeling med 18 plasser, med aldersgrupper fra 0-6 år. Barnehagen begynte høsten 2015 med 7 barn, og i februar 2016 var tallet økt til 10 barn. Av de 10 som er nå, er to på 40 % plass, og ett barn på 60 % plass. På tirsdager og torsdager er totalt 16 av 18 plasser opptatte, de andre dagene i uken er det 14 av totalt 18 plasser som er opptatte.

Burfjord barnehage, Polarstjerna

Burfjord barnehage, Polarstjerna er en kommunal 3 avdelings barnehage. Barnehagen holder til i et nybygg i Stormveien i Burfjord som åpnet høsten 2013. Barnehagen har plass til 52 barn, og har i år to småbarnsavdelinger, samt en avdeling for de største barna. Barnehagen har sanserom, bibliotek, og store oppholdsrom med muligheter for fysisk aktivitet.

Barnehagen har eget pedagogisk kjøkken, hvor barna har egen kjøkkenbenk til sin deltakelse. Ellers har barnehagen et stor uteområde som er utfordrende for alle aldersgruppene. Barnehagen har sandkasser, husker, lekebåt, lekehus, akebakke, store steiner og klatretau for å nevne noe.

Burfjord barnehage har 37 barn, fordelt på de tre avdelingene. Barnehagen har i budsjettet kalkulert med 3 ansatte pr. avdeling i tillegg til 100 % styrerressurs, hvor av 20 % går til stillingen som barnehagekonsulent. I tillegg benytter barnehagene spesialpedagogiske ressurser i henhold til opplæringsloven og barnehageloven. Disse ressursene kan være litt vanskelige å forutse fra år til år, fra august 2015 fikk barnehagen ekstramidler på 80 % fagarbeiderstilling fram til sommeren 2016.

Økonomiske rammer og budsjett 2016

Totalt budsjett	KVBU	Kjækan skole	Polarstjerna bhg	Badderen bhg
Bygg	2 384 933	577 699	917 658	277 974
-Lønn -Strøm -Vedlikehold	Avskrivninger: 242 913	Avskrivninger: 65 097	Avskrivninger: 549 877	Avskrivninger: 44 986
Virksomhet	14 048 557	3 681 709	5 135 241	1 199 821
-lønn -øvrige utgifter				

I tillegg kommer utgifter til IT-løsninger, drift av pcer etc.

Oppvekst- og kulturretatens totale budsjetttramme for 2016: kr 28 796 678,-

(Total ramme 2015: kr 31 097 381,-)

Kostra-tallene for barnehagene i Kvæningen kommune 2015:

		1943	Kostragruppe	Troms	Landet uten	Landet
		Kvæningen	06		Oslo	
		2015	2015	2015	2015	2015
Prioritering						
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	Prosent	7,5	7,5	13,2	14,7	14,8
Netto driftsutgifter til barnehager per innbygger	Kroner	7 124	6 061	7 510	7 706	7 888
- herav avskrivninger (i prosent)	Prosent	10,5	3,7	2,7	1,9	1,7
Brutto investeringsutgifter til barnehagesektoren per innbygger	Kroner	-	1 077	722	450	397
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	Kroner	168 654	134 199	135 443	130 734	132 369
Dekningsgrader						
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	Prosent	80,8	89,2	93,4	91,1	90,4
Andel barn 0-5 år med barnehageplass	Prosent	71,2	76,3	79,1	77,4	76,5
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år	Prosent	-	2,4	5,5	4,1	3,7
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	Prosent	73,1	77,7	86,1	81,5	80,7
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	Prosent	88,5	96,1	98,1	97,0	96,6
Andel plasser i åpen barnehage i forhold til innbyggere 0-5 år	Prosent	-	-	0,5	1,3	1,2

Kostra-tallene for grunnskolen i Kvæningen kommune 2015:

		1943	Kostragruppe	Troms	Landet uten	Landet
		Kvæningen	06		Oslo	
		2015	2015	2015	2015	2015
Prioritering						
Netto driftsutgifter grunnskolesektor i prosent						
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgifter	Prosent	21,8	21,7	23,2	24,2	23,6
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), i prosent av samlede netto driftsutgifter	Prosent	17,5	16,8	18,1	19,4	18,5
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), i prosent av samlede netto driftsutgifter	Prosent	0,8	0,4	0,5	0,3	0,3
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), i prosent av samlede netto driftsutgifter	Prosent	3,4	3,9	4,0	4,0	4,3
Netto driftsutgifter til skoleskys (223), i prosent av samlede netto driftsutgifter	Prosent	0,1	0,6	0,6	0,5	0,5
Netto driftsutgifter grunnskolesektor per innbygger						
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger	Kroner	20 663	17 616	13 174	12 703	12 630
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger	Kroner	16 604	13 621	10 306	10 187	9 894
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger	Kroner	772	315	261	160	177
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger	Kroner	3 192	3 188	2 291	2 090	2 311
Herav avskrivninger til skolelokaler (222), per innbygger	Kroner	250	862	747	655	576
Netto driftsutgifter til skoleskys (223), per innbygger	Kroner	95	492	316	265	249
Netto driftsutgifter grunnskolesektor per innbygger 6-15 år						
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	Kroner	200 283	161 334	112 737	102 960	104 836
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år	Kroner	160 945	124 746	88 193	82 568	82 126
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år	Kroner	18 627	7 709	5 495	3 216	3 589
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år	Kroner	30 937	29 200	19 606	16 943	19 181
Netto driftsutgifter til skoleskys (223), per innbygger 6-15 år	Kroner	921	4 507	2 701	2 148	2 064

Oversikt over personalet ved skolene pr. 26.01.2016

Ved Kjækan skole er det 2 fast tilsatt personale som assistent/fagarbeidere, i tilsammen 1,11 % stilling. Det er 6 fast tilsatte lærere, i tilsammen 4,55 % stillinger. Skolen har rektor i 70 % stilling.

Ved Kvænangen barne- og ungdomsskole er det 8 fast tilsatt personale som assistent/fagarbeidere, i tilsammen 6,62% stilling. Det er 27 fast tilsatte lærere, i tilsammen 22,33 % stillinger. Skolen har rektor i 100% stilling, i tillegg til 3 inspektører som utgjør 0,6 årsverk og en merkantil ansatt (0,5 årsverk).

Tallene er inklusive personale som er permittert fra sin stilling, helt eller delvis, av forskjellige årsaker. Personalet er ikke begynt igjen i stilling ennå, og disse er en uavklart gruppe foreløpig. Poenget er at personalet er fast tilsatt i kommunen til en endring i deres tilsetnings status skjer.

Ved skolene er de fleste skole og SFO assistenter/fagarbeidere tilsatt i høyere stilling men følger skoleåret. Stillingene reduseres da til 89 % lønn, og det er dette grunnlaget som blir brukt i oversiktene, da det viser riktige lønnsutgifter.

Oversikt over tilsatte i barnehagene pr. 26.02.2016

I Badderen barnehage er det 3 ansatte, fordelt på 3,0 årsverk. Inkludert 100 % styrerstilling.

Polarstjerna Burfjord barnehage har 13 ansatte, fordelt på 10,95 årsverk. Inkludert 80 % styrerstilling og 20% barnehagekonsulent.

I Lov om barnehager (barnehageloven) sier lovverket følgende angående bemanning:

§1-Forskrift om pedagogisk bemanning

«Det skal være minimum en pedagogisk leder per 14-18 barn når barna er over tre år og en pedagogisk leder per 7-9 barn når barna er under tre år og barnas daglige oppholdstid er over seks timer. I barnehager der barna har kortere oppholdstid per dag, kan barnetallet økes noe per pedagogisk leder.»

Hensikten med hovedregelen om pedagognorm er å sikre at det finnes tilstrekkelig personale med pedagogisk kompetanse til å ivareta barns behov for omsorg, lek og læring, sosial tilhørighet og utviklingsstøtte, jf. Loven§2 og barns rett til medvirkning, jf. Loven §3. Videre skal regelen bidra til å sikre et godt og nært samarbeid mellom foreldre og personale til barns beste, jf. loven§§1,2,og 4. Normen er ikke en norm for gruppestørrelser. Det kan organiseres både større og mindre grupper hele eller deler av dagen eller uken. Normen skal være oppfylt for barnehagen totalt. Det kan også være barn over og under tre år i samme gruppe. Et barn anses for å være tre år fra det året det fyller tre år. Eier har ansvar for at barnehagens bemanning og samlede kompetanse er tilstrekkelig til at lovens og rammeplanens krav blir oppfylt. Kommunen som barnehagemyndighet har som godkjennings- og tilsynsmyndighet ansvar å påse at barn får gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i barnehagen.

Videre står det: *«Pedagogen har et helhetlig ansvar for planlegging og vurdering, daglig omsorg for det enkelte barnet, for utviklingen av det sosiale miljøet og læringsmiljøet i barnegruppen og for samarbeidet med barnas foreldre. Pedagogen har også veiledningsansvar for det øvrige personalet samt medansvar for utviklingen av barnehagen som pedagogisk virksomhet og barnehagens samarbeid med andre tjenester. Pedagogens oppgaver er derfor ikke kun knyttet til å ivareta ansvaret for barna som faktisk oppholder seg i barnehagen samtidig. Adgangen til å øke barnetallet per pedagogisk leder må derfor bare benyttes dersom det er forsvarlig.»*

Eleversikt

KVÆNANGEN KOMMUNE- SAMLET 2016/2017 pr. 010116 v/Svein W. Bogstrand pr. 24.01.2016

Oversikten er laget i forbindelse med nye planvurderinger innenfor skolesektoren i Kvæningen.

1 –7 VED KJÆKAN OG KVÆ.B&U.SKOLE OG 8-10 VED KVBU PR. 01.01.2016

ÅR -----)	00 01	01 02	02 03	03 04	04 05	05 06	06 07	07 08	08 09	09 10	10 11	11 12	12 13	13 14	14 15	15 16	16 17	17 18	18 19	19 20
KLASSE																				
1	4	8	6	7	9	6	7	8	7	5	6	8	12	13	12	10	9	6	10	13
2	6	5	9	7	7	10	5	5	8	7	6	6	7	15	13	10	11	9	6	10
3	12	8	5	9	8	6	10	5	5	7	7	6	8	8	13	13	10	10	9	6
4	10	13	6	5	9	8	7	11	5	6	10	7	9	10	6	12	13	10	10	9
5	6	10	12	7	5	10	8	7	11	9	8	9	7	7	9	6	13	13	10	10
6	12	6	11	13	7	5	10	9	7	14	9	8	10	12	6	9	6	12	13	10
7	12	11	7	11	14	8	8	11	9	9	15	12	12	13	13	7	10	6	12	13
SUM Kvæ.bu. 1-7 kl.	62	61	56	59	59	53	58	56	52	57	61	56	65	78	72	67	70	66	70	71
Kjækan	1														(3)	(1)	(0)	(1)	(1)	(2)
2															(0)	(3)	(1)	(0)	(1)	(1)
3															(3)	(0)	(3)	(1)	(0)	(1)
4															(2)	(3)	(0)	(3)	(1)	(0)
5															(5)	(2)	(2)	(0)	(3)	(1)
6															(2)	(5)	(2)	(3)	(0)	(3)
7															(0)	(2)	(4)	(2)	(3)	(0)
Sum Kjækan	(42)	(42)	(44)	(42)	(39)	(34)	(33)	(41)	(45)	(45)	(44)	(39)	(38)	(22)	(15)	(16)	(12)	(10)	(9)	(8)
8	14	18	18	22	22	24	18	13	18	14	20	23	17	17	19	13	9	14	8	15
9	15	15	18	19	23	22	23	15	13	18	13	24	23	17	16	19	13	9	14	8
10	28	14	14	19	18	23	22	23	15	13	17	16	22	22	13	16	19	13	9	14
SUM ELEVER KI 8-10	57	47	50	60	63	69	63	51	46	45	50	63	62	56	48	48	41	36	31	37
Totalt Elever														156	135	131	125	112	110	116

Kommentar

Statistikken er satt sammen for hver skole, og summert hver for seg, samt at ungdomsskolen har egen oversikt. Tilslutt er det summert totalt elevtall i kommunen. Spildra skole ble lagt ned i 2013 og Alteidet skole i 2010. Disse 2 skolene er med i oversikten på neste side over totalt antall elever i kommunen de enkelte skoleår, men ikke i overnevnte statistikk. Kjækan skoles elevtall er angitt i parentes midt på siden for hele perioden 1988 -2020.

I oversikten er det benyttet folkeregisterdata pr. april 2015, som gir en faktisk oversikt over 1.klassinger frem til og med skoleåret 20/21.

Utenom folkeregisteropplysninger har vi fått inn fødselsopplysninger for året 2015, som viser 3 nyfødte på 9162 Sørstraumen og 4 nyfødte for 9161 Burfjord og 9163 Jøkelfjord. Til sammen blir dette 7 barn født i 2015.

Statistikk for Langfjordbotn i Alta kommune

Elever fra Langfjordbotn er medregnet i oversikten for Kvæningen barne- og ungdomsskole. For elever fra Alta kommune har vi tidligere brukt en vurdering som tilsier 1 ny 1.klassing pr. år fremover. For 2015/16 er det kun 5 elever som kommer derfra. Vurderingen endres derfor til 1 ny elev annen hvert år med start fra 01.08.16. Selv dette er usikkert, da vi ikke har tilgang til data fra Alta kommune.

Elevtallsutvikling for hele kommunen

Eleversikt for skoleåret	2005/2006	2016/2017	2019/2020
Alteidet skole	16	0	0
Spildra skole	11	0	0
Kjækan skole	34	14	8
Kvæningen b&u.skole	119	111	108
SUM	180	125	116

Alternative løsninger til dagens skole- og barnehagestruktur

Oppvekstsenter

Et oppvekstsenter er en pedagogisk virksomhet for barn i aldersgruppen 0-16 år som samarbeider om innhold og praktisk organisering av barnehage og skoletilbudet. Oppvekstsenteret blir organisert i tråd med gjeldende lover, forskrifter og eventuelle politisk og/eller administrativt vedtatte regler.

Bakgrunnen for å opprette oppvekstsenter kan blant annet være:

- Reduksjon i barnetallet
- Sikre et fremtidig godt tilbud i skole og barnehage
- Krav til reduserte utgifter for å tilpasse driften i forhold til behov

Lovregulering

Kommunen står fritt til å organisere skole og barnehage som et oppvekstsenter. Det er ingen forskjell i de krav som stilles når det gjelder pedagogisk innhold, læringsmiljø etc. Styrer i barnehagen skal være barnehagelærer, når skole og barnehage er organisert som en virksomhet kan skolens rektor være styrer for barnehagen, jfr. lov om barnehager § 16.

Opplæringsloven § 9 -1 har krav om at skole skal ledes av rektor.

Pedagogiske målsettinger og faglige utfordringer

Oppvekstsenteret har som målsetting å skape et miljø som ivaretar de kravene som stilles til et godt oppvekst og læringsmiljø. Det skal legges vekt på å samordne bruk av kompetanse, drive utviklingsarbeid og tenke helhet i forhold til bruk av personell og kompetansehevingsmidler. Videre skal det utvikles et videre samarbeid på tvers av fagtradisjoner i dagens barnehage og skole. Leder for oppvekstsenteret har hovedansvaret for å utvikle felles arenaer for læring og utveksling av kompetanse.

Leder for oppvekstsenteret vil som virksomhetsleder ha et spesifikt ansvar for å gjennomføre nødvendige tiltak for å utvikle en felles kultur for de ansatte. Det er svært viktig at virksomhetsleder for oppvekstsenteret fremtrer som en tydelig leder for både barnehage og skole. Selv om det er lagt opp til en fagansvarlig i barnehagen (jfr. nedenfor) vil det være lederen som har det overordna ansvaret for enheten. Gjennom etablering og drift av oppvekstsenteret vil det være virksomhetsleder sin oppgave å bl.a. etablere møtepunkt mellom skole og barnehage, der utvikling av felles strategier og tiltak for å gi et best mulig tilbud er sentralt.

Administrativ og pedagogisk ledelse

Oppvekstsenteret blir et virksomhetsområde. Virksomhetsleder (VL) vil ha funksjon som leder av oppvekstsenteret. VL skal ha et helhetlig ansvar for oppfølging av skole og barnehage.

Pedagogisk leder i barnehagen kan tillegges funksjonen som fagansvarlig. Ut ifra en ny administrativ organisering kan følgende oppgave – og ansvarsfordeling legges til grunn når det gjelder disse funksjonene:

Virksomhetsleder:

- Arbeidsgiver- og budsjettansvar for sine fagområder
- Ansvar for total ledelse innenfor sitt virksomhetsområde og har oversikt over oppgaver og status for gjennomføring

Fagansvarlig:

- Ansvar for å følge opp deler av den daglige driften knytt til ett eller flere fagfelt
- Rapportere til VL innfor etablerte system / oppsett
- Bistå VL innenfor medarbeideroppfølging ved behov

Generelle fordeler med oppvekstsenter:

- Opplæringstilbud i elevens nærmiljø
- Sammenheng, kontinuitet og progresjon i opplæringa
- Letter overgangen til skolen; skolen blir noe som er trygt og kjent. Barna kjenner lokalene, barna og lærerne
- Barnehagebarna kan bli stimulerte av skolebarna gjennom felles lek og aktiviteter
- Skoleelevene kan vise omsorg for de mindre barna
- Fellesaktiviteter bhg-skole kan være nyttige: Uteskole, Kulturtime etc.

Generelle utfordringer med oppvekstsenter:

- Ulike arbeidsavtaler for barnehage- og allmennlærere
- Ulike kulturer i barnehage og skole
- Endringer av holdninger i personalgruppa tar tid
- Det må jobbes bevisst med å skape felles kultur og felles mål
- Profesjonsinteresser, styrerjobben til barnehagelæreren faller bl.a. bort

Oppvekstsenter i Kvæningen kommune

Kvæningen kommune bør gi barnefamiliene på sørsiden av Baddereidet et barnehagetilbud og et tilbud til de minste elevene i 1.-4.klasse. Et oppvekstsenter vil gi barna et større sosialt miljø i tillegg nærhet til det lokale oppvekstmiljøet. Det vil også sikre at barna ikke får for lang reisetid og oppholdstid enn det som er forsvarlig.

Et oppvekstsenter vil være en samlokalisering av tilbudene, og man kan da få bedre utnyttelse av arealene kommunen har til disposisjon i dag. Strøm, renhold, vedlikehold etc. vil bli mer lønnsomt med ett enn to bygg, under forutsetning at man selger det ene bygget.

Et oppvekstsenter i eksisterende skolebygg på Kjækan vil ivareta de minste elevene i indre Kvæningen, fra Sørfjord mot Kjækan. De vil da få samme reiselengde som i dag, og vil fortsatt ha nærhet til sitt lokale oppvekstmiljø. Et slikt desentralisert barnehagetilbud muligens ikke være aktuell for de familiene der foreldrene jobber i Badderer/ Burfjord, da Kjækan vil være en betydelig omvei for levering/ henting av barna (ca. 1 mil fra Sekkemokrysset inn til Kjækan). En ombygging av skolebygget slik at det vil bli godkjent til barnehagedrift vil gi en økonomisk utgift. Tilstandsanalysen fra 2014 har kostnadsberegnet en renovering av Kjækan skole til ca. kr 15,6 mill., i tillegg vil renovering av gymsalfløyen koste ca. kr

Et oppvekstsenter i Badderer barnehage vil gi minst ringvirkninger for foreldre og barn som allerede er tilknyttet denne barnehagen. Lokalitetene er allerede godkjent som barnehage, og er i god stand. Hvis man også skal legge skole inn i dette bygget vil det gi økonomiske utgifter til ombygging/ utbygging. Dette er ikke ferdigberegnet. For de minste elevene fra indre Kvæningen vil reisetiden til Badderer bli ca. 20 min. lengre enn til Kjækan, men ca 25 min. kortere enn til Burfjord.

Skoleåret 2016/2017 vil det være 4 elever i 1.-4.klasse ved Kjækan skole, året etter 5 elever. Badderer barnehage har 10 barn pr. 01.02.2016. I 2015 ble det født 7 barn i Kvæningen kommune, man vil anta at ca. 3 av disse barna vil søke seg til Badderer barnehage. Det betyr at et oppvekstsenter bør ha plass til ca. 15 barn.

Nedleggelse av Kjækan skole

Utviklingen ved Kjækan skole viser at elevtallet faller og har falt mye, spesielt siden 2013. Vurderingen som er lagt til grunn viser at i 2019/2020 vil det være + - 8 elever ved skolen, dersom utviklingen fortsetter som nå. Rådgiver Svein Bogstrand ved oppvekst og kulturetaten har vurdert situasjonen fremover slik at reduksjonen i antallet elever vil fortsette på samme måte som de siste årene. Det som gjør situasjonen vanskelig er at vi ikke kan forutse hvilken skole foreldrene til nye 1.klassinger ønsker for sine barn.

Antall elever ved Kjækan skole pr. klasse fra 2017 vil være 1, 0, 1, 3, 0, 3 og 2, etter de beregninger som er gjort om fremtidig situasjon. Klassene ved Kvænangen barne- og ungdomsskole (KVBU) vil kunne oppta elevene fra Kjækan skole dersom dette skulle bli valgt. Dette baserer seg på klasseinndelingen som er foreslått fra rektors side i budsjettet, og klassetallet ved KVBU ligger mellom 6 til 13 elever i barneskolen.

I et slikt tilfelle vil lærere fra Kjækan skole tilføre en ressurs til KVBU. Selv om det ikke vil være en innsparing i antall stillinger, da ingen forutsettes sagt opp, vil skolen kunne omdisponere alle lærerressursene til også å dekke inn noe av vikarbehovet.

I tillegg vil driftskostnader på skolebygget i Kjækan spares inn helt eller delvis. Dette avhenger av hvordan bygget vil bli disponert i en etterbruks fase. Kjækan skole er en eldre trebygning fra 1953, og for tiden står vedlikeholdet ved skolen på «vent».

Elever i Kjækan og området Kvænangsbotn vil få lengre skolevei ved en nedleggelse. I en slik situasjon må det tenkes annerledes med hensyn til skoleskyss enn dagens løsning. En mulighet er at kommunen går inn med tilleggsmidler for å støtte en løsning hvor disse elevene kan fraktes direkte til Burfjord, eller med så få stopp som mulig for å redusere reisetiden.

Fra høsten 2016 har kommunestyret bestemt at antall lærerstillinger reduseres med 0,5, fra 4,55 til 4,05 ved Kjækan skole. Elevtallet ved Kjækan skole skoleåret 2016/2017 vil være 12 elever.

Behandlingen av saker om skolenedleggelse og kretsgrenser

Opplæringsloven § 8-1, første ledd første og annet punktum lyder slik:

«§ 8-1. Skolen: Grunnskoleelevene har rett til å gå på den skolen som ligg nærast eller ved den skolen i nærmiljøet som dei soknar til. Kommunen kan gi forskrifter om kva for skole dei ulike områda i kommunen soknar til.»

Første punktum fastslår det såkalte nærskoleprinsippet. Det betyr at grunnskoleelever skal ha rett til å gå på den skolen som ligger nærmest eller den skolen i nærmiljøet som de sogner til. Annet punktum gjelder for saksbehandlingen, og åpner for at den enkelte kommunen kan gi kommunale forskrifter om hvilke skoler de ulike områdene i en kommune skal sogne til. Slike forskrifter angir såkalte kommunale skolekretsgrenser. Også disse må ivareta nærskoleprinsippet.

Skolekretsgrenser gir oversikt over hvilke områder i kommunen som sogner til hvilke skoler. Dette gir forutberegnelighet for kommunens innbyggere. For foreldre og elever anses dette å være særlig viktig. Loven gir altså kommunen rett til å velge om den vil benytte sin lovbestemte adgang til å utarbeide forskrifter om skolekretsgrenser.

Hverken opplæringsloven eller annet regelverk har innholdsmessige regler for endring av skolestruktur, det vil si regler for når det er lovlig eller ulovlig å legge ned eller opprette en skole. Avgjørelser knyttet til *skolestruktur* ligger i kjerneområdet av *den kommunale handlefriheten*. En avgjørelse må bygge på et kommunestyres økonomiske, politiske og samfunnsmessige prioriteringer.

Kommunale vedtak om endring av skolestrukturen, for eksempel om nedleggelse av en skole, er ikke enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Det er ikke et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter for en eller flere bestemte personer. Plassering av den enkelte elev ved en skole vil derimot være et enkeltvedtak.

Barnekonvensjonen er tatt inn i norsk rett ved menneskerettsloven i 2003, og forplikter kommunene til å legge vekt på barnets beste, blant annet i saker om skolestruktur. Artikkel 3 nr. 1 peker på at barnets beste er et viktig hensyn i saker som gjelder barn. Barnekonvensjonens artikkel 3 nr. 1 lyder:

«Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.»

Dette betyr at kommunen i saker om skolestruktur også må vurdere barnets beste.

For kommuner som har gitt forskrifter om skolekretsgrenser må det i tillegg til vedtak om nedleggelse også skje en etterfølgende endring av forskriften om skolekretsgrensene. Områdene som sogner til skolen som nedlegges må etter nedleggelsen sogne til en eller flere andre skoler i kommunen. Dette gjør en forskriftsendring nødvendig. Forvaltningslovens kap. VII om forskrifter kommer derfor til anvendelse for endringen av forskriften om skolekretsgrenser. Det betyr at berørte institusjoner og organisasjoner må få uttale seg før forskriften vedtas, endres eller oppheves, bl.a. foreldrerådet eller samarbeidsutvalget ved de enkelte skolene i kommunen. Det kan også gjelde andre dersom det er nødvendig for å få saken allsidig opplyst.

Kommunen kan velge mellom to fremgangsmåter:

A) Nedleggelse og forskriftsendring som to separate saker:

Nedleggelsen og forskriftsendringen kan etter kommunens eget valg behandles som to separate saker, først et vedtak om nedleggelse, dernest en forskriftsendring som følge av nedleggelsen. Hvis denne fremgangsmåten velges, vil avgjørelsen om selve nedleggelsen måtte følge ulovfestede forvaltningsrettslige prinsipper, se pkt. 3 ovenfor. Den etterfølgende forskriftsendringen derimot vil måtte behandles etter de saksbehandlingsreglene som er angitt i forvaltningslovens kap. VII om forskrifter. Det vises også til ovennevnte retningslinjer fra JD om forskriftsarbeid i kommunene.

B) Nedleggelse og forskriftsendring som en og samme sak:

Noen kommuner velger å behandle de to sakene, vedtaket om nedleggelse og forskriftsendringen, som en og samme sak og sender den samlet på høring. Fordi saken inkluderer en forskriftsendring må hele saken, også den delen av saken som gjelder selve vedtaket om skolenedleggelse, behandles etter reglene om endring av forskrifter i forvaltningslovens kap. VII. Det vises også her til ovennevnte retningslinjer fra JD om forskriftsarbeid i kommunene.

Utdanningsdirektoratet understreker betydningen av at kommunene følger saksbehandlingsreglene i behandling av saker om skolestruktur og –nedleggelse (Rundskriv Udir-2-2012).

Ringvirkninger ved nedleggelse

Kjækan skole har vært et samlingspunkt for bygdene Sørstraumen, Badderen, Kvænangsbotn og Kjækan ved juleavslutninger, 17.mai og andre høytidelige begivenheter. Legges skolen ned vil nok bygdene måtte tenke nytt og skape nye tradisjoner. Bygdelag og samfunnshus vil nok i enda større grad måtte ta sin del av tradisjonsbyggingen.

I forhold til elevenes fritidsinteresser er ikke dette sterkt knyttet til Kjækan som skolested. De fleste aktivitetene er lokalisert i Sørstraumen med Treningshagen og 4Hklubben, i Badderen med ballbingen og lysløypa, og Burfjord med idrettslag og fotballag, fotballbaner og løysløype, flerbrukshus, kulturskole og fritidsklubb.

En barnehage – fire avdelinger

Det anbefales også å gjøre en endring i barnehagestrukturen og legge Badderens barnehage som en avdeling under Polarstjerna Burfjord barnehage fra 1.august 2016. Avdelingen vil da legges under styrer i Burfjord, men det pedagogiske ansvaret ivaretas av en pedagogisk leder i Badderens barnehage.

Dette vil ikke gi spesielle negative ringvirkninger for barn og foreldre fordi barnehagetilbudet opprettholdes på sørsiden av Baddereidet. Ulempen for de ansatte er at det ikke vil være en styrer fysisk tilstede i barnehagen i den daglige drifta. Men de vil til gjengjeld bli en del av et større fagmiljø.

De ansatte har ikke vært negativ til en slik løsning, da det praktisk vil la seg gjennomføre uten større problemer. Innsparingen med en slik løsning vil være styrerstillingens 40 % administrasjonstid som kan brukes å styrke bemanningen på avdelingen.

Skoleskyss, endring av skolestruktur og reiseavstander

Reiseavstandene er store i Kvæningen kommune, og som arealplanen sier så er vi et «bilbasert samfunn». Elevene fra indre Kvæningen vil få en lengre reisevei ved en endring av skolestrukturen, men her sier Troms Fylkestrafikk at ved en eventuell nedleggelse av skolen i Kjækan vil de kunne endre kjørerutene.

Rundskrivnet Udir-3-2009 sier følgende om retten til skoleskyss:

Det er et grunnleggende prinsipp i norsk skole at elevene skal få oppfylt retten til grunnopplæring uavhengig av økonomisk bakgrunn, bosted og geografi. For å sikre denne retten må organisering og gjennomføring av opplæringa legges til rette. Gratis skyss er ett av elementene for å oppfylle lik rett til opplæring.

Opplæringsloven § 13-4 deler det økonomiske og organisatoriske ansvaret for skyssen mellom kommunen og fylkeskommunen, avhengig av hva for elevgruppe som har rett til skyss og hva som er grunnlaget for skyssretten. Ansvaret for å fatte vedtak om skyss er fordelt slik at det er kommunen som gir vedtak om skyss for førskolebarn, samt skyss på grunnlag av farlig eller særlig vanskelig skolevei. Fylkeskommunen skal fatte vedtak på de andre gjeldende grunnlag for skyss, for eksempel lang skolevei/avstand [...]

Opplæringsloven kap. 9a, som gir elevene rett til et godt fysisk og psykososialt miljø, gjeld også på skolevegen. For å sikre det fysiske miljøet, må skyssen gjennomføres i samsvar med de sikkerhetsstandardene som generelt gjelder for offentlig transport, enten det er kommunen eller fylkeskommunen som har ansvaret for den aktuelle skyssen [...]

Selv om fylkeskommunen har fått ansvaret for en skyssordning, jf. opplæringsloven § 7-1, vil kommunen også kunne ha plikt til å bidra til at den samla skyssordninga blir forsvarlig. Det følger av opplæringsloven §§ 7-4 og 13-4, jf. § 7-6, og § 4A-7 at førskolebarn, grunnskoleelever og voksne har rett til tilsyn og nødvendig reisefølge av kommunen når det blir ventetid før undervisninga tar til og etter at undervisninga er slutt. Retten til tilsyn og reisefølge vil ofte gjelde funksjonshemma elever, men kan også gjelde andre barn som ikke kan reise aleine. Kommunen sin tilsynsplikt kan også oppstå som følge av forhold utenfor skolen sitt område, for eksempel i sammenheng med bytte av skyssmiddel, jf. Ot. prp. nr. 46 (1997–1998) side 88.

Elevene sin rett til et godt psykososialt miljø gjelder også på skoleveien, og dermed også under skoleskyssen. Elevene skal derfor slippe å oppleve krenkende ord eller handlinger som mobbing, diskriminering, vold eller rasisme, jf. opplæringsloven § 9a-3 andre ledd og § 1-1 siste ledd.

Mange barn i Kvæningen kommune bruker lang tid i buss hver dag. Et eksempel er 3 elever fra Sørfjord som sitter lengst tid på bussen, de bruker opp mot 75 minutter til og fra skolen i Burfjord. En skolestrukturendring vil også ha positive utslag, for eksempel vil elevene som bor i Dorras/Badderer få kortere reisetid og vei til Burfjord. Det er uansett vanskelig å lovfeste hvor lang tid skoleveien skal ta, men vi ser at bussen fra indre Kvæningen bruker mange ganger så lang tid som det tar å kjøre strekningen. Bussen kjører ikke den korteste veien fordi den må innom mange steder for å hente skolebarn. Det er ønskelig at det settes opp flere bussruter eller drosjer der det er formålstjenlig. Reisetida bør ikke være mer enn det dobbelte av den tida det normalt tar å kjøre strekningen. Her må antall kilometer som blir tilbakelagt, sees opp mot hvor lang tid reisa tar. Dette problemet kan bli forsterka ved at Kjækan skole legges ned. Hvor lang tid elevene må bruke på venting og på busstransport, handler både om organisering og om pengebruk i kommune og fylkeskommune.

Troms fylkestrafikk, ved Harald Pettersen, har svart følgende om skoleskyssen i Kvæningen kommune:

A) Transport hvis Kjækan skole legges ned:

Troms Fylkestrafikk (TFT) vil kjøre 2 busser sørfra til Kvæningen barne- og ungdomsskole (KVBU). Buss 1: Naviteidet - KVBU via Kåsen, reisetid fra Sørfjorden ca 55 minutter (Se vedlegg 1). Buss 2: Sørstraumen - KVBU via Kjøllefjord og Ytre Bankenes, reisetid fra Sørstraumen ca 55 minutter (Se vedlegg 2). Med denne løsningen vil Kvæningen Kommune kun ha billettutgifter for elevene til/fra skolen, TFT har all kostnaden ved utførelse av busstransporten.

B) Transport hvis Kjækan skole skal beholde 1. – 4.klasse:

Skyssopplegget blir slik det er i dag til begge skolene. TFT tar ikke ansvar for elever som bor nord for Oterelv hvis de ønsker å gå på Kjækan skole, det vil si at elever nord for Oterelv får Kvæningen barne- og ungdomsskole som sin nærskole. Kvæningen Kommune vil være nødt til å kjøpe ekstra skyss for elever på strekningen Oterelv – Ytre Bankenes hvis de skal gå på Kjækan skole.

C) Transport hvis det opprettes skolested i Badderer Barnehage for 1. – 4.klasse:

Skyss til/fra Kvæningen barne- og ungdomsskole vil være slik det er i dag. Da vil elevene som bor på Ytre Bankenes ha Badderer Barnehage som sin nærskole og Kvæningen Kommune vil kun ha billettutgifter for elevene til/fra skolen, TFT har all kostnaden ved utførelse av busstransporten. Det vil settes opp skyss fra Badderer Barnehage ved tidspunktet skolen slutter på, da det vil være få elever vil det mest sannsynlig bli samkjøring med 1 buss både sør og nord for Badderer.

Kostnad pr elev som bor i Sørstraumen enten de går på skole i Burfjord eller på Kjækan er kr. 13 300,- pr skoleår. Kostnad pr elev som bor i Kjøllefjord eller Badderer enten de går på skole i Burfjord eller på Kjækan er kr. 10 640,- pr skoleår. Det er ikke store endringer i kostnaden kommunen betaler pr elev uansett hvilken skolestruktur vi ender på, dette er de 2 sonene det bor mest elever i sør for Burfjord.

I følge transportør og bussjåfør Terje Leirbakken har det tidligere vært ordninger der elever i utkantene har fått drosjeskyss inn til skolen i Burfjord for å kutte ned på reisetid og reiselengde. Dette er noe som kan vurderes igjen, og som må drøftes videre med Troms Fylkestrafikk.

Oppsummering

Det er en kjensgjerning at kommunen har et stort omstillingsbehov de nærmeste årene framover. Oppvekstetaten må ta sin andel av dette. Dette er også en vesentlig begrunnelse for rapporten som er utarbeidet, og den vekt de økonomiske perspektivene en endring av eksisterende skolestruktur er gitt i rapporten. I lys av utfordringene for kommunens økonomi og planene om en ny skole med plass til alle skoleelevene i kommunen, vil oppvekstetaten tilrå at en går videre med planen om å vurdere nedleggelse av Kjækan skole fra skolestart høsten 2017.

Videre skal det vises til at nedleggelse vil ha konsekvenser som kan oppleves som negative og at det er rett å åpne for merknader til rapporten og administrasjonens vurderinger. Det er de folkevalgte som skal ta den endelige avgjørelsen, men det kan synes hensiktsmessig at etaten går i dialog med brukere som kan bli berørt for å vurdere om for eksempel tilrettelegging av skystilbudet.

Kilder

Bogstrand, Svein (2016): «*Vegen videre? Innsparinger, statistikker og vurderinger*». Kvæningen kommune, Oppvekst og kulturetaten.

Kvam, Vegard (2013): «Bygdeskoler med fådelt ordning – en aktuell politisk og pedagogisk utfordring». *Bedre skole nr. 2*.

Nord-Troms plankontor (2015): «*Kommuneplanens arealdel. Kvæningen kommune 2015-2017. Planbeskrivelsen*». Høringsutkast.

Sollien, Tone H. (2008): «*Sammenheng mellom skolestørrelse og kvalitet*». Asplan Viak.

Sætherstuen, R. m.fl. (2016): «*Nærmiljøskoler og aldersblanding*». Pedlex.

Troms Fylkeskommune (2016): «*Skoleskysshåndbok Troms. En veileder for skoler, kommuner, elever, foresatte og transportører*».

Rundskriv Udir- 2- 2012: <http://www.udir.no/Regelverk/Finn-regelverk-for-opplaring/Finn-regelverk-etter-tema/Narskole-og-skolekretsgrenser/Udir-2-2012---Behandlingen-av-saker-om-skolenedleggelses-og-kretsgrenser/>

Rundskriv Udir-3-2009: <http://www.udir.no/Regelverk/Finn-regelverk-for-opplaring/Finn-regelverk-etter-tema/Skoleskyss/Udir-3-2009-Sarlege-problemstillinger-i-samband-med-retten-til-skyss/>

Årsmeldinger fra enhetene i Oppvekst og kulturetatene, levert februar 2016.

Innspill fra Utdanningsforbundet og Fagforbundet, levert februar 2016.

Innspill fra SU/SMU og FAU ved Kvæningen barne- og ungdomsskole og Kjækan skole, levert februar 2016.

Søk **Bil** Kollektivt Fjern X

- Navnløs vei ↗
- Navnløs vei X
- Navnløs vei X
- Navnløs vei ↗

↕ Snu rute + Via Alternativer **Vis rute**

45 min (45.2 km)

Start Stopp Vis hele strekningen

1. Start retning sør-øst, kjør 6.7 km
2. Sving til høyre, kjør 10.9 km
3. Start retning nord-vest, kjør 7.2 km
4. Hold høyre, kjør 404 m
5. Sving til høyre inn på E6, kjør 14.4 km
6. Sving til høyre, kjør 175 m
7. Sving til høyre, kjør 972 m
8. Start retning nord-vest, kjør 972 m
9. Sving til venstre, kjør 175 m
10. Sving til høyre inn på E6, kjør 2.3 km
11. Følg skilt mot Laukeng. Sving til venstre og kjør 764 m
12. Sving til venstre, kjør 215 m
13. Du er framme

Flyfoto Sjøkart etc

- Trafikk >
- Kollektivtrafikk >
- Om vinteren >
- På sjøen >

Søk **Bil** Kollektivt Fjern X

- Navnløs vei
- Navnløs vei
- Navnløs vei
- Navnløs vei
- Navnløs vei

Snu rute + Via Alternativer **Vis rute**

X

- 39 min (43.2 km)**
 Start Stopp Vis hele strekningen
- Start retning sør-øst, kjør 10 m
 - Sving til venstre inn på E6, kjør 5.5 km
 - Sving til høyre, kjør 1.2 km
 - Start retning sør-øst, kjør 422 m
 - Sving til høyre, kjør 3.1 km
 - Sving til høyre, kjør 92 m
 - Start retning nord-vest, kjør 92 m
 - Sving til høyre, kjør 2.1 km
 - Sving til høyre inn på E6, kjør 8.4 km
 - Følg skilt mot Dorras. Sving til venstre og kjør 7 m
 - Sving til høyre, kjør 3.2 km
 - Hold høyre, kjør 2 km
 - Start retning sør-øst, kjør 5.2 km
 - Sving til høyre, kjør 7 m

Flyfoto Sjøkart etc

- Trafikk
- Kollektivtrafikk
- Om vinteren
- På sjøen

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
17/16	Kvæningen kommunestyre	28.04.2016

Nytt skolebygg og flerbrukshall

Henvisning til lovverk:

Vedlegg

- 1 Kostnadssammendrag Ny Kvæningen barne- og ungdomsskole
- 2 Kostnadssammendrag Ny idrettshall/ flerbrukshall
- 3 Forslag idrettshall/flerbrukshall 1.etg.
- 4 Forslag skolebygg 1.etg.
- 5 Forslag skolebygg 2.etg.
- 6 Svar fra økonomileder
- 7 Nedbetalingsplan nytt skolebygg
- 8 Nedbetalingsplan ny idrettshall/ flerbrukshall
- 9 Nedbetalingsplan skole og idrettshall
- 10 Finansiering nytt skolebygg
- 11 Tilstandsrapport 2014
- 12 Tilstandsrapport 2014 del2

Administrasjonssjefens innstilling

1. Kommunestyret godkjenner planene for bygging av ny skole og flerbrukshall i tilknytning til eksisterende skole i hht. tegninger datert 08.04.2016, og igangsetter bygging av skole med et totalareal på 3000 m² for ferdigstillelse høsten 2017.
2. Kommunestyret vedtar en total kostnadsramme for gjennomføring og realisering av ny skole på kr. 97 millioner. Dette vil ved full momskompensasjon gi et lånebehov på kr. 77,6 millioner.
3. Kommunestyret ber administrasjonen foreta låneopptak i tråd med fremdriften, oppad begrenset til kr 77,6 millioner.
4. Kommunestyret ber administrasjonen søke om rentekompensasjon for skolebygg iht. gjeldene rammer og retningslinjer.

5. Kommunestyret ber innhente opsjonspris på flerbrukshall slik at reelt endelig låneopptak kan vedtas utfra innkomne tilbud. Ved full momskompensasjon og tildeling av spillemidler vil lånebehovet for realisering av flerbrukshall være kr. 14,25 millioner.
6. Administrasjonen gis fullmakt til å bestemme entreprisform og gjennomføringsmodell innenfor vedtatt økonomisk ramme.

Saksopplysninger

Prosjektet er initiert etter en tilstandsvurdering av eksisterende skolebygg i Burfjord og vurdering av mulighet for å få tilfredsstillende læringsareal etter en oppgradering av eksisterende skolebygg. Total renovering av eksisterende skolebygg med ombygging og brukertilpasninger er kalkulert til 57,1 mill. kroner. Det er i samme tilstandsvurdering sett på en løsning med renovering av eksisterende hallfløy, rivning av undervisningsfløy og nybygg som erstatning for dette og dagens undervisningslokaler i Betjeningsboligen og Gullstien. Dette alternativet er oppgitt til å kreve en investering i størrelsesorden 57-59 mill. kroner. Levetidsvurdering indikerer at alternativ med å rive undervisningsfløy og bygge nytt gir den beste totalløsningen.

Kommunestyret i Kvæningen kommune har i sak PS 2/15 Prosjektoppstart for bygging av Kvæningen barne- og ungdomsskole vedtatt følgende:

Prosjektering av ombygging barne- og ungdomsskole med idrettshall startes opp. Det ansettes en prosjektingeniør/byggeleder for prosjektperioden 2015-2017. Det velges delt entreprisform.

Utarbeidelse av romprogram for ny Kvæningen barne- og ungdomsskole hvor skolens lærere og ansatte har bidratt og kommet med innspill, er i hovedsak blitt drevet i regi av prosjektleder og fagavdelingene. Etter utarbeidelsen av romprogrammet er det nedsatt en bruker- og styringsgruppe som har gitt tilbakemelding på skisseforslag.

Romprogrammet tar utgangspunkt i et øvre elevtall på 195 elever. Totalt elevtall i kommune inklusive Kjækan skole er i år 135 elever og prognosene i årene fremover tilsier at elevtallet vil gå ytterligere ned, men det er allikevel viktig at vi dimensjonerer skolen slik at det er rom for en positiv elevtallsutvikling.

Siste skriftlige rapportering til politisk organ ble gjort i administrasjonens forslag til budsjett og økonomiplan. Vedtatt budsjett og økonomiplan tar utgangspunkt i en totalramme på 60 millioner kroner fordelt på 30 millioner kroner i 2016 og det samme i 2017. Innenfor denne kostnadsrammen er det prioritert realisering av skolebygg og det skal også vurderes opsjonsmuligheter for idrettshall, og tar sikte på at nytt skolebygg skal være ferdigstilt til skolestart/ høsten 2017.

Vurdering

Totalt areal i romprogrammet og i skisser er i overkant av hva som er realistisk å realisere innenfor dagens økonomiske ramme og utfordringene er å redusere areal uten at det går ut over kvaliteter på lærings- og arbeidsmiljø. Første skisseutkast hadde et areal på 2654 m².

Etter dette har skissen vært ute til høring i brukergruppene slik at lærerkollegiet og elever har fått kommet med innspill. Disse innspillene er vurdert og forsøkt innarbeidet i tegningene som

gjør at dagens skisseløsning (uten idrettshall) er på 2980 m². Denne har på nytt vært ute til høring i brukergruppene og innspillene er innarbeidet i skissen, men det har ikke ført til økt areal.

Erfaringstall for å bygge arealeffektive skolebygninger tilsier et bruttoareal på 8-10 m² pr. elev, og gjennomsnitt for grunnskoler i dag er på ca. 14 m². Slike erfaringstall tar utgangspunkt i litt større skoler med elevtall mellom 400 og 600 elever, men ved et elevtall på 195 vil bruttoareal på 14 m² utgjøre nærmere 2730 m². Utfordringen er å bygge en arealeffektiv skole til et slikt lavt elevtall fordi arealene til spesialrom, grupperom, sløyd, mat og helse, naturfag og lignende må fordeles på færre elever noe som gjør at bruttoareal pr. elev blir vesentlig høyere.

Dersom dagens skisse på skole skal reduseres innenfor den vedtatte økonomiske rammen vil vi være nødt å redusere arealet med nærmere 600 m². For å opprettholde gode kvaliteter på lærings- og arbeidsmiljø ser vi på mulighetene for at SFO, 1. og 2. klassetrinn fortsatt blir lokalisert på Gullstien og fjerne planlagt foaje/amfi. Å redusere arealet vil gi en mulig redusert lånebehov for realisering av skolen med 14,3 millioner kroner.

Arealet ved Gullstien vil ha behov for oppgraderinger for å gi gode undervisningsrom, og vil være en dårligere løsning for fremtidig drift ved at det blir to lokasjoner. En slik løsning vil redusere arealbehovet på nyskolen med ca. 320 m². Ved å fjerne foaje/ Amfi vil vi få en ytterligere reduksjon av arealet på ca. 230 m². Vi vil da ha samme areal i inngangspartiet som eksisterende hall. Behovet for oppgraderinger på Gullstien er ikke medregnet i våre kostnader.

Konsept

Utgangspunktet for utforming og plassering av bygget har vært å skape en ny og fremtidsrettet skole som også vil være funksjonell for flerbruksløsninger. Bygningsmassen er organisert som en T, med et samlende foaje/ amfi i midten mot eksisterende basseng og garderobedel. Samlingspunktet og hoved adkomsten for nybygget er foaje/amfi som skal fungere som hovedinngang og felles fordelingssone til de forskjellige avdelingene. Med adkomst fra foaje/amfi er også gymsalen (idrettshall) og basseng lokalisert. Dette området kan også benyttes ved arrangementer og aktiviteter i basseng, idrettsanlegg og fremtidig idrettshall.

Foaje/amfi skal fungere som skolens senter, med en rekke kombinerte funksjoner. Det er her fellessamlinger kan foregå rundt scenearealet, og det er her skolebibliotek er plassert. Det vil være mulig med servering under arrangementer med bruk av anretningskjøkken, og området kan også benyttes til kantine for skolen.

For å unngå å bruke for stort areal utover eksisterende fundament er skolen foreslått i to etasjer, med ungdomstrinnet og lærerværelser i andre etasje. Dette vil tas høyde for enkelt å kunne utvide skolen senere ved behov.

Fordeler med denne plasseringen er at skolen ikke vil bli gjemt bak en ruvende idrettshall og at vi får et uteområde hvor også lekearealene kan oppdeles i de forskjellige trinn, slik at små-, mellom- og ungdomstrinnet vil få adskilte uteområder, hver gruppe med direkte utgang via garderobe til lekeområdet. Lekeområdene oppdeles i mindre soner i forhold til alder, slik utearealene henger sammen med barnas utvikling. I tilknytning til utgangene etableres det uteboder til lagring av utstyr til uteaktiviteter.

Hovedinngang i front gir en god trafikkavvikling som er adskilt fra lekearealene. Mot parkeringsplassen nedenfor vil det bli et felles adkomstareal mot hovedinngangen, hvor det legges til rette for en løsning slik levering av barn kan foregå i et mer trafiksikkert miljø enn i dag.

Utvendig planlegges det benyttet impregnert trekledning i kombinasjon med fasadeplater, fasaden holdes uten signalfarger. Inne vil det bli brukt flere klare farger til å fremheve vesentlige funksjoner i bygget, og gjennom dette skape kreative og positive læringsmiljø. Innvendige materialer planlegges i malt gips med felter med lakkert kryssfiner eller tilsvarende på vegger i rom med mye slitasje.

Dessuten medtas absorberende flater på vegger i undervisningsrom og allrom. Mellom korridor og undervisningsrom planlegges noen glassfelter for å skape visuell kontakt på tvers av bygget. Gulv med banebelegg i de fleste rom, men flis i korridor og allrom. Nedhengt systemhimling med tekniske føringer over himling.

Foaje/amfi vil ha ekstra takhøyde med høyt sittende vinduer for å slippe inn lys i rommet. Som en del av trapp opp til andre etasje er det planlagt en mindre amfi hvor man kan brukes når det er forestillinger eller lign. Det avsettes et eget areal til scene, men uten at området er forhøyet, slik dette også kan brukes til daglig.

Med en plassering av skolebiblioteket i tilknytning til foaje/amfi får også denne en sentral plassering i skolen.

Idretts- / flerbrukshall

I tilknytning til skolen planlegger vi en idretts-/flerbrukshall med en håndballflate. Håndball blir spilt på en liknende bane som innebandy (20x40 meter) med midtlinje og et mål i hver ende og det vil være hensiktsmessig med tilskuieranlegg på langsiden.

Størrelse på hall vil være 26,4x48,4 meter med fri takhøyde på 7 meter (1250m²).

En slik flerbrukshall gir muligheter og plass for:

- Håndball
- Sjuerfotball
- Basketball, matchbane og tre treningsbaner
- Volleyball, matchbane og tre treningsbaner
- Badminton, matchbane og syv treningsbaner
- Tennisbane
- Turn

Vi vurderer det hensiktsmessig å benytte eksisterende toaletter, garderober og dusjanlegg som ligger i tilknytning til basseng, og at deler av dagens gymsal rives. Eksisterende stollager og apparatrom i gymsal benyttes, mens resterende deler av gymsal ombygges til lager, materialrom eller kan eventuelt benyttes til trimrom/ trenings og styrkerom. Vestibyle og adkomst til flerbrukshall er hensiktsmessig å bruke hovedinngang på skolen gjennom foaje/ amfi.

Dersom det er behov for tilskuieranlegg kan dette være permanente der det ofte er større arrangementer, eller mobile for mer sporadiske behov. Mobile tribuner er effektive fordi de til daglig frigjør arealer til aktivitet. En mobil tribune (teleskoptribune) langs den ene langsiden i hallen bygger ca. en meter i sammenslått tilstand og ved å øke hallbredde til 28 m, gir dette to meter ekstra aktivitetsflate i bredden. En slik tribune gir plass til ca. 500 tilskuere (150 m² utslått). En annen tilskuerløsning vil være en baldakin med adkomst fra 2. etasje i skolen. Denne vil være en bedre løsning og tilskuere vil få et bedre overblikk over aktivitetene som foregår i hallen, og vil være mindre utsatt og mindre til hinder for aktivitetene. Kostnadmessig vil en baldakinløsning bli det rimeligste alternativ i dette tilfellet.

Takløsning på hall vil ha ensidig fall og vil dekke over teknisk rom som plasseres over dagens garderobes og vil løse dagens utfordringer med flate tak. Plassering og ensidig fall på tak over hall vil være hensiktsmessig slik at nedfall fra tak ikke vil skje i skolegården. Yttervegger i hall vil ha bæresystem i stål og isolerte vegger i sandwich-elementer. Deler av vegg kles innvendig i akustikk og støtsikre materialer.

Økonomi

I tilstandsvurdering av skolebygg/ barnehager er det lagt til grunn en entreprisekostnad på 16.500,- kr/m². Denne er veldig lav, og i vårt kostnadsanslag kalkulerer vi med 25-30.000,- kr/m² for skolebygg inkl. innredning og 15-20.000,- pr/ m² for idrettshall.

I vedlagt kostnadssammendrag for ny skole er det lagt til grunn en entreprisekostnad på kr 26.000,- pr/ m², eks. mva. Dette er et lavt anslag for et slikt bygg, men vil etter vår vurdering være mulig å realisere. Det vil gi en prosjektkostnad på 97 millioner kroner, og et lånebehov på 77,6 millioner kroner ved full momskompensasjon.

I dag er det en statlig rentekompensasjonsordning for skolebygg. Rentekompensasjon skal bidra til at kommunene og fylkeskommunene, over en 8 års periode, kan ta opp rentefrie lån til rehabilitering og nybygg av skoler og svømmeanlegg. Dette fordeles etter elevtetthet og utgjør for vårt vedkommende en øvre kostnadsramme på litt over 4,9 millioner. Rentekompensasjonen baseres på Husbankens til enhver tid flytende rente, for tiden ca. 2 % og vil derfor utgjøre ca. kr 98 000,- i rentekompensasjon fra året etter nytt skoleanlegg står ferdig! (Ferdig i 2017 og rentekompensasjon fra 2018?) Dette vil være uavhengig av vår totalinvestering fordi øvre investeringsramme for oss for rentekompensasjon vil uansett bare være i underkant av 5 millioner. Dette er en ordning vi må *søke* på, og sende en *forhåndsgodkjenning* for prosjektet straks det vedtas av kommunestyret. Siste år for å søke om rentekompensasjon er nå i 2016. Ved oppstart i 2017 eller senere faller denne ordningen bort.

Prosjektet ny Kvæningen barne- og ungdomsskole foreslås finansiert på følgende måte:

Kvæningen kommune - lånebehov	kr. 77,6 mill.
<u>Refusjon MVA</u>	<u>kr. 19,4 mill.</u>
<u>Sum inkl. mva</u>	<u>kr. 97,0 mill.</u>

Det innhentes opsjonspris på ny idrettshall som vil ha en kostnadsramme på 28,75 millioner. Ved full momskompensasjon vil dette gi et finansieringsbehov på kr 23 millioner.

Bygging av en slik flerbrukshall vil det utløse muligheter for spillemidler til aktivitetsflate 23x44m. Tilskudd gis inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt 7 millioner. I tillegg gis anlegg i Troms og Finnmark kan få et tillegg på 25 % av ordinært tilskudd. Totalt kan et slikt prosjekt få 8,75 millioner i tilskudd over spillemiddelordningen. Samlet tilskudd kan maksimalt være 50 % av godkjent kostnad i søknaden.

Ved full momskompensasjon og tildeling av spillemidler vil lånebehovet for realisering av flerbrukshall være kr. 14,25 millioner.

Prosjektet ny idrettshall i Kvæningen foreslås finansiert på følgende måte:

Kvæningen kommune - lånebehov	kr. 14,25 mill.
Spillemidler	kr. 8,75 mill.
<u>Refusjon MVA</u>	<u>kr. 5,75 mill.</u>
<u>Sum inkl. mva</u>	<u>kr. 28,75 mill.</u>

Kapitalutgifter, renter og avdrag

Et nytt låneopptak på pluss/minus 75 millioner til 2 % rente vil medføre årlige kostnader til renter og avdrag med nesten 3,5 millioner i året. Siden vi ikke ser ut til å kunne øke inntektene noe særlig de første årene så blir da eneste mulighet å redusere utgiftene til noe annet innenfor de rammene vi rår over. Når de økte utgiftene i tillegg skal forsøkes dekket inn over budsjettet til egen sektor for oppvekst og kultur som har en netto bevilling på ca. kr 29 millioner så vil dette utgjøre ca. 12 % reduksjon på alle tjenestene for å få budsjettet i balanse. Etter at vi nå allerede er i en prosess med vesentlige rammekutt for 2016, er det neppe realistisk å se at en kan gjennomføre ytterligere rammekutt på sektoren uten at dette da vil få store konsekvenser for kvaliteten på tjenestene.

Derfor blir det da vanskelig å komme utenfor å se på strukturelle endringer, for eksempel innenfor skolestrukturen. Ved å legge ned Kjækan skole frigjøres en netto bevilling på ca. 3,6 millioner som alene er nok til å finansiere en ny skole. Ved å eventuelt selge skolebygget kan ytterligere 0,5 millioner frigjøres til andre prioriteringer på kommunens totale driftsbudsjett.

På samme måte kan man ved å legge ned Badderens barnehage frigjøre en netto bevilling på ca. 1 million, og ved salg av barnehagen frigjøre ytterligere 0,25 million til andre prioriteringer (Se vedlegg for finansieringsplan).

Ordinære driftsutgifter

Antall kvadratmeter i det nye skolebygget vil i all hovedsak forbli uendret. Dette innebærer at ved å videreføre eksisterende budsjetter på drift av skolebygg i Burfjord så har man dekning for både forsikring, strøm, kommunale avgifter og vedlikehold. Det samme gjelder for drift av undervisningen hvor dagens budsjetter til lærerlønn, undervisningsmateriell osv videreføres ut fra dagens rammer.

Om det derimot i tillegg vedtas å bygge en idrettshall, må dette påregnes å bli helt nye kvadratmeter som skal forsikres, varmes opp, vedlikeholdes og svares vann og avløpskostnader for. Drift av idrettshall vil da medføre at en må se på andre tilbud og tjenester å redusere på for at dette skal finansieres. Eventuelt salg av Kjækan Skole og Badderens barnehage og frigjøring av disse midlene til drift og vedlikehold kan da benyttes til drift og vedlikehold av en idrettshall.

En annen finansieringskilde er også i tilfelle å innføre generell eiendomsskatt på boliger og fritidshus. Dette er fra tidligere anslått til å gi en årlig inntekt på ca 2,5 millioner. Dette er bare et anslag men er allikevel et beløp som i seg selv er for lite til å kunne finansiere nytt skolebygg/idrettshall. En må derfor i tilfelle dette alternativet velges allikevel kombinere et eller flere av de ovenfor omtalte tiltakene for å få finansieringen i balanse.

Finansiering av nytt skolebygg/idrettshall kan da med tall settes opp omtrent slik:

Årlige utgifter til nytt skolebygg/idrettshall	3,5 mill
Nedleggelse av Kjækan skole	-3,6 mill
Ordinære driftsutgifter nytt skolebygg	2,7 mill
Viderefører midler «gammelt» skolebygg	-2,7 mill
Ordinær driftsutgift idrettshall (nye kv/m)	1,75 mill
Nedleggelse av Badderens Barnehage	1,0 mill
Avhending av Badderens Barnehage bygg	0,5 mill
Avhending av Kjækan skole bygg	0,25 mill

Ut fra faglige hensyn til gode lærings- og arbeidsmiljø vurderer administrasjonen det hensiktsmessig å primært ta hensyn til arealbehovet for lærere og elever i planlegging av ny skole og innstiller derfor på å øke låneopptaket slik at dette ivaretas.

Administrasjonen må imidlertid vise til at igangsetting av prosjektet innebærer en betydelig økning i kommunens gjeld med tilhørende forpliktelser. Under normale omstendigheter ville administrasjonens tilråding vært å utsette igangsetting eller vurdere nedskalering av prosjektet. Samtidig skal det vises til at det er helt nødvendig å gjøre noe med skolebygget og at alternativet med ombygging/renovering etter alt å dømme ville blitt like omfattende.

Det vil bli en stor utfordring for kommunen å tilpasse framtidig drift til nye løpende gjeldsforpliktelser. Økonomiplanen og øvrige planer som er avhengige av dagens ressursnivå må tilpasses og endres i innstrammende retning.

KOSTNADSSAMMENDRAG NY KVÆNANGEN BARNE- OG SKOLE

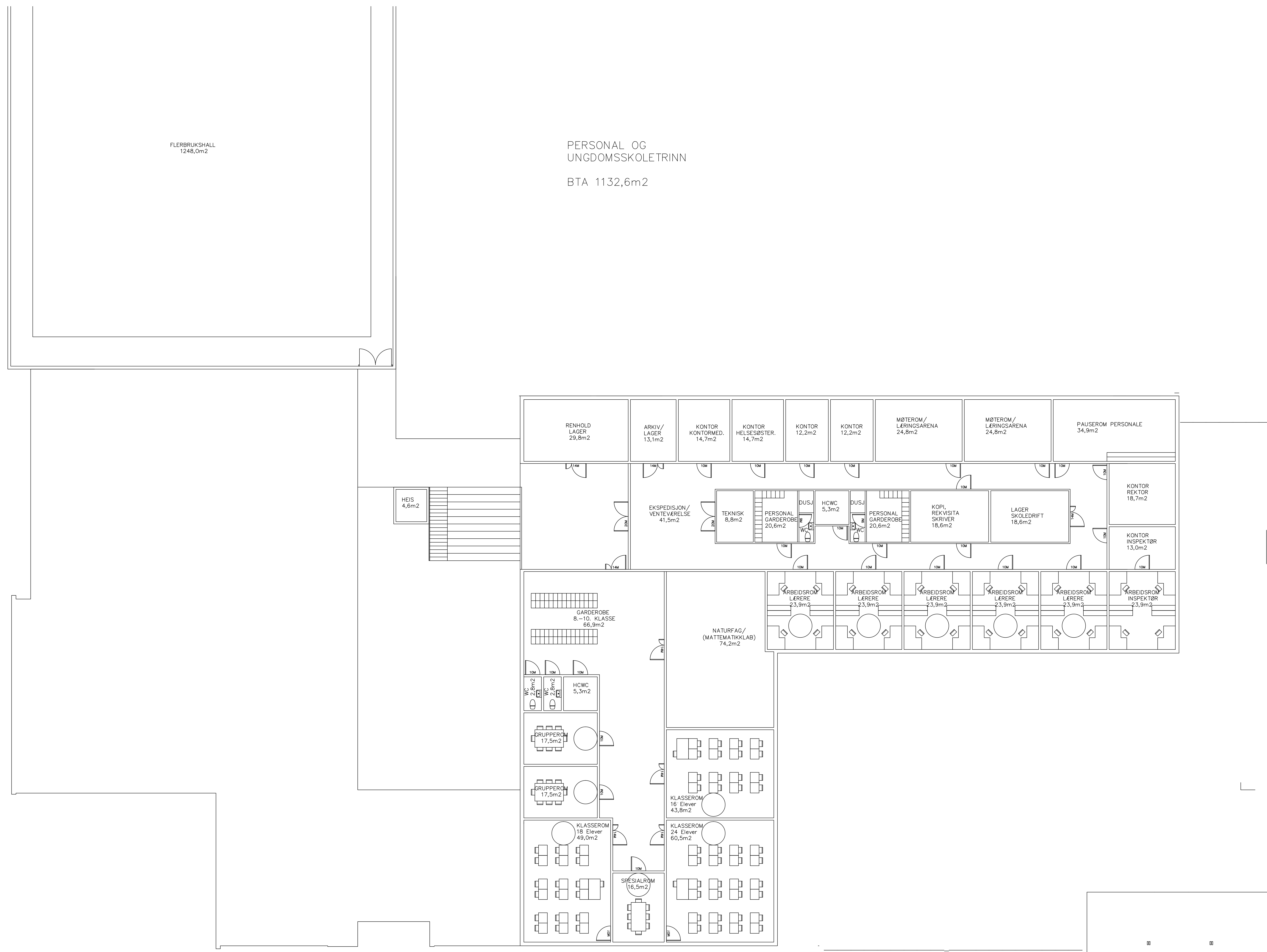
BTA: 2980 m²
Dato: 08.04.2016

1 Fellesytelser	5 550 000,00
11/ 17 Rigg, drift og dokumentasjon	4 350 000,00
18 Hjelpearbeider (RIE)	675 000,00
18 Hjelpearbeider (RIV)	525 000,00
2 Bygning	33 950 000,00
21 Grunn og fundament	4 000 000,00
22 Bæresystem	1 550 000,00
23 Yttervegger	8 600 000,00
24 Innervegger	5 150 000,00
25 Dekker	8 750 000,00
26 Yttertak	4 450 000,00
27 Fast inventar	1 450 000,00
3 VVS-installasjoner	9 650 000,00
31 Sanitæranlegg	2 200 000,00
32 Varmeanlegg	2 950 000,00
33 Brannslukking	1 550 000,00
36 Luftbehandling	2 950 000,00
4 Elkraft-installasjoner	6 400 000,00
41 Generelle Elkraftinstallasjoner	450 000,00
43 Lavspent forsyning forsyning	1 800 000,00
44 Lysanlegg	4 100 000,00
45 ELvarme	50 000,00
5 Teleinstallasjoner	1 750 000,00
51 Generelle anlegg	50 000,00
52 Integrert kommunikasjon	350 000,00
54 Alarm og signal	550 000,00
55 Lyd og bilde	100 000,00
56 Automatisering	700 000,00
7 Utomhusanlegg	5 500 000,00
ENTREPRISEKOSTNADER	62 800 000,00
8 Generelle kostnader	5 800 000,00
BYGGEKOSTNADER	68 600 000,00
0 Marginer og reserver	9 000 000,00
9 MVA	19 400 000,00
PROSJEKTKOSTNADER INKL. MVA	97 000 000,00

KOSTNADSSAMMENDRAG NY IDRETTSHALL KVÆNANGEN

BTA: 1278 m²
Dato: 08.04.2016

1 Fellesytelser	1 650 000,00
11/ 17 Rigg, drift og dokumentasjon	
18 Hjelpearbeider (RIE)	
18 Hjelpearbeider (RIV)	
2 Bygning	9 805 000,00
21 Grunn og fundament	
22 Bæresystem	
23 Yttervegger	
24 Innervegger	
25 Dekker	
26 Yttertak	
27 Fast inventar	
3 VVS-installasjoner	2 750 000,00
31 Sanitæranlegg	
32 Varmeanlegg	
33 Brannslukking	
36 Luftbehandling	
4 Elkraft-installasjoner	1 670 000,00
41 Generelle Elkraftinstallasjoner	
43 Lavspent forsyning forsyning	
44 Lysanlegg	
45 ELvarme	
5 Teleinstallasjoner	550 000,00
51 Generelle anlegg	
52 Integrert kommunikasjon	
54 Alarm og signal	
55 Lyd og bilde	
56 Automatisering	
7 Utomhusanlegg	1 575 000,00
ENTREPRISEKOSTNADER	18 000 000,00
8 Generelle kostnader	2 000 000,00
BYGGEKOSTNADER	20 000 000,00
0 Marginer og reserver	3 000 000,00
9 MVA	5 750 000,00
PROSJEKTKOSTNADER INKL. MVA	28 750 000,00

Hei

§ 8. Vurderingsregler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen eller fylkeskommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler.

Anleggsmidler skal vurderes til anskaffelseskost. Anleggsmidler som har begrenset økonomisk levetid, skal avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Følgende avskrivningsperioder skal legges til grunn:

5 år: EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende.

10 år: Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler og lignende.

20 år: Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg og lignende.

40 år: Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier og ledningsnett og lignende.

50 år: Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende.

Bestemmelsene for låneavdrag bygger på et prinsipp om at det skal være sammenheng mellom levetiden på kommunens eiendeler av varig verdi og den gjennomsnittlige løpetid på kommunens innlån.

Ut fra dette blir det da uansett 40 år vi får nedbetalingstiden på, både på skolebygg og idrettshall!

Vedlagt følger 3 forskjellige alternativer.

Mvh Tore

Simulering av nedbetalingsplan

P.T

Lånebeløp	77.600.000	Nominell rente	2,000 %
Valuta	NOK	Effektiv rente	2,010 %
Løpetid år	40,00	Beregningsmetode	Act/365
Avdragsfrie terminer	0	Utbetalingsdato	01.07.2016
Renteterminer per år	2	1. rentetermin	03.07.2017
Avdragsterminer per år	2	1. avdragstermin	03.07.2017
Lånetype	Serie	Varsel om renteendring	14

Termin dato	Rent dager	Renter	Avdrag	Totalbeløp	Restgjeld
03.07.2017	367	1.560.504	970.000	2.530.504	76.630.000
02.01.2018	183	768.399	970.000	1.738.399	75.660.000
02.07.2018	181	750.381	970.000	1.720.381	74.690.000
02.01.2019	184	753.039	970.000	1.723.039	73.720.000
01.07.2019	180	727.101	970.000	1.697.101	72.750.000
02.01.2020	185	737.466	970.000	1.707.466	71.780.000
01.07.2020	181	711.900	970.000	1.681.900	70.810.000
04.01.2021	187	725.560	970.000	1.695.560	69.840.000
01.07.2021	178	681.179	970.000	1.651.179	68.870.000
03.01.2022	186	701.908	970.000	1.671.908	67.900.000
01.07.2022	179	665.978	970.000	1.635.978	66.930.000
02.01.2023	185	678.468	970.000	1.648.468	65.960.000
03.07.2023	182	657.793	970.000	1.627.793	64.990.000
02.01.2024	183	651.681	970.000	1.621.681	64.020.000
01.07.2024	181	634.938	970.000	1.604.938	63.050.000
02.01.2025	185	639.137	970.000	1.609.137	62.080.000
01.07.2025	180	612.296	970.000	1.582.296	61.110.000
02.01.2026	185	619.471	970.000	1.589.471	60.140.000
01.07.2026	180	593.162	970.000	1.563.162	59.170.000
04.01.2027	187	606.290	970.000	1.576.290	58.200.000
01.07.2027	178	567.649	970.000	1.537.649	57.230.000
03.01.2028	186	583.276	970.000	1.553.276	56.260.000
03.07.2028	182	561.059	970.000	1.531.059	55.290.000
02.01.2029	183	554.415	970.000	1.524.415	54.320.000
02.07.2029	181	538.735	970.000	1.508.735	53.350.000
02.01.2030	184	537.885	970.000	1.507.885	52.380.000
01.07.2030	180	516.625	970.000	1.486.625	51.410.000
02.01.2031	185	521.142	970.000	1.491.142	50.440.000

Termin dato	Rentedager	Renter	Avdrag	Totalbeløp	Restgjeld
01.07.2031	180	497.490	970.000	1.467.490	49.470.000
02.01.2032	185	501.477	970.000	1.471.477	48.500.000
01.07.2032	181	481.014	970.000	1.451.014	47.530.000
03.01.2033	186	484.415	970.000	1.454.415	46.560.000
01.07.2033	179	456.671	970.000	1.426.671	45.590.000
02.01.2034	185	462.145	970.000	1.432.145	44.620.000
03.07.2034	182	444.978	970.000	1.414.978	43.650.000
02.01.2035	183	437.696	970.000	1.407.696	42.680.000
02.07.2035	181	423.292	970.000	1.393.292	41.710.000
02.01.2036	184	420.528	970.000	1.390.528	40.740.000
01.07.2036	181	404.052	970.000	1.374.052	39.770.000
02.01.2037	185	403.148	970.000	1.373.148	38.800.000
01.07.2037	180	382.685	970.000	1.352.685	37.830.000
04.01.2038	187	387.628	970.000	1.357.628	36.860.000
01.07.2038	178	359.511	970.000	1.329.511	35.890.000
03.01.2039	186	365.783	970.000	1.335.783	34.920.000
01.07.2039	179	342.503	970.000	1.312.503	33.950.000
02.01.2040	185	344.151	970.000	1.314.151	32.980.000
02.07.2040	182	328.896	970.000	1.298.896	32.010.000
02.01.2041	184	322.731	970.000	1.292.731	31.040.000
01.07.2041	180	306.148	970.000	1.276.148	30.070.000
02.01.2042	185	304.819	970.000	1.274.819	29.100.000
01.07.2042	180	287.014	970.000	1.257.014	28.130.000
02.01.2043	185	285.153	970.000	1.255.153	27.160.000
01.07.2043	180	267.879	970.000	1.237.879	26.190.000
04.01.2044	187	268.358	970.000	1.238.358	25.220.000
01.07.2044	179	247.363	970.000	1.217.363	24.250.000
02.01.2045	185	245.822	970.000	1.215.822	23.280.000
03.07.2045	182	232.162	970.000	1.202.162	22.310.000
02.01.2046	183	223.711	970.000	1.193.711	21.340.000
02.07.2046	181	211.646	970.000	1.181.646	20.370.000
02.01.2047	184	205.374	970.000	1.175.374	19.400.000
01.07.2047	180	191.342	970.000	1.161.342	18.430.000
Totalt		30.385.022	59.170.000	89.555.022	

Simulering av nedbetalingsplan

P.T

Lånebeløp	14.250.000	Nominell rente	2,000 %
Valuta	NOK	Effektiv rente	2,010 %
Løpetid år	40,00	Beregningsmetode	Act/365
Avdragsfrie terminer	0	Utbetalingsdato	01.07.2016
Renteterminer per år	2	1. rentetermin	03.07.2017
Avdragsterminer per år	2	1. avdragstermin	03.07.2017
Lånetype	Serie	Varsel om renteendring	14

Termin dato	Rent dager	Renter	Avdrag	Totalbeløp	Restgjeld
03.07.2017	367	286.562	178.130	464.692	14.071.870
02.01.2018	183	141.104	178.130	319.234	13.893.740
02.07.2018	181	137.795	178.130	315.925	13.715.610
02.01.2019	184	138.283	178.130	316.413	13.537.480
01.07.2019	180	133.520	178.130	311.650	13.359.350
02.01.2020	185	135.424	178.130	313.554	13.181.220
01.07.2020	181	130.729	178.130	308.859	13.003.090
04.01.2021	187	133.237	178.130	311.367	12.824.960
01.07.2021	178	125.087	178.130	303.217	12.646.830
03.01.2022	186	128.894	178.130	307.024	12.468.700
01.07.2022	179	122.296	178.130	300.426	12.290.570
02.01.2023	185	124.589	178.130	302.719	12.112.440
03.07.2023	182	120.793	178.130	298.923	11.934.310
02.01.2024	183	119.670	178.130	297.800	11.756.180
01.07.2024	181	116.596	178.130	294.726	11.578.050
02.01.2025	185	117.367	178.130	295.497	11.399.920
01.07.2025	180	112.438	178.130	290.568	11.221.790
02.01.2026	185	113.755	178.130	291.885	11.043.660
01.07.2026	180	108.924	178.130	287.054	10.865.530
04.01.2027	187	111.334	178.130	289.464	10.687.400
01.07.2027	178	104.239	178.130	282.369	10.509.270
03.01.2028	186	107.108	178.130	285.238	10.331.140
03.07.2028	182	103.028	178.130	281.158	10.153.010
02.01.2029	183	101.808	178.130	279.938	9.974.880
02.07.2029	181	98.929	178.130	277.059	9.796.750
02.01.2030	184	98.773	178.130	276.903	9.618.620
01.07.2030	180	94.869	178.130	272.999	9.440.490
02.01.2031	185	95.698	178.130	273.828	9.262.360

Termin dato	Rentedager	Renter	Avdrag	Totalbeløp	Restgjeld
01.07.2031	180	91.355	178.130	269.485	9.084.230
02.01.2032	185	92.087	178.130	270.217	8.906.100
01.07.2032	181	88.329	178.130	266.459	8.727.970
03.01.2033	186	88.954	178.130	267.084	8.549.840
01.07.2033	179	83.859	178.130	261.989	8.371.710
02.01.2034	185	84.864	178.130	262.994	8.193.580
03.07.2034	182	81.711	178.130	259.841	8.015.450
02.01.2035	183	80.374	178.130	258.504	7.837.320
02.07.2035	181	77.729	178.130	255.859	7.659.190
02.01.2036	184	77.221	178.130	255.351	7.481.060
01.07.2036	181	74.196	178.130	252.326	7.302.930
02.01.2037	185	74.030	178.130	252.160	7.124.800
01.07.2037	180	70.272	178.130	248.402	6.946.670
04.01.2038	187	71.180	178.130	249.310	6.768.540
01.07.2038	178	66.016	178.130	244.146	6.590.410
03.01.2039	186	67.168	178.130	245.298	6.412.280
01.07.2039	179	62.893	178.130	241.023	6.234.150
02.01.2040	185	63.195	178.130	241.325	6.056.020
02.07.2040	182	60.394	178.130	238.524	5.877.890
02.01.2041	184	59.262	178.130	237.392	5.699.760
01.07.2041	180	56.217	178.130	234.347	5.521.630
02.01.2042	185	55.973	178.130	234.103	5.343.500
01.07.2042	180	52.703	178.130	230.833	5.165.370
02.01.2043	185	52.361	178.130	230.491	4.987.240
01.07.2043	180	49.189	178.130	227.319	4.809.110
04.01.2044	187	49.277	178.130	227.407	4.630.980
01.07.2044	179	45.422	178.130	223.552	4.452.850
02.01.2045	185	45.138	178.130	223.268	4.274.720
03.07.2045	182	42.630	178.130	220.760	4.096.590
02.01.2046	183	41.078	178.130	219.208	3.918.460
02.07.2046	181	38.863	178.130	216.993	3.740.330
02.01.2047	184	37.711	178.130	215.841	3.562.200
01.07.2047	180	35.134	178.130	213.264	3.384.070
Totalt		5.579.634	10.865.930	16.445.564	

Simulering av nedbetalingsplan

P.T

Lånebeløp	91.850.000	Nominell rente	2,000 %
Valuta	NOK	Effektiv rente	2,010 %
Løpetid år	40,00	Beregningsmetode	Act/365
Avdragsfrie terminer	0	Utbetalingsdato	01.07.2016
Renteterminer per år	2	1. rentetermin	03.07.2017
Avdragsterminer per år	2	1. avdragstermin	03.07.2017
Lånetype	Serie	Varsel om renteendring	14

Termin dato	Rent dager	Renter	Avdrag	Total beløp	Rest gjeld
03.07.2017	367	1.847.066	1.148.130	2.995.196	90.701.870
02.01.2018	183	909.504	1.148.130	2.057.634	89.553.740
02.07.2018	181	888.177	1.148.130	2.036.307	88.405.610
02.01.2019	184	891.322	1.148.130	2.039.452	87.257.480
01.07.2019	180	860.622	1.148.130	2.008.752	86.109.350
02.01.2020	185	872.889	1.148.130	2.021.019	84.961.220
01.07.2020	181	842.629	1.148.130	1.990.759	83.813.090
04.01.2021	187	858.797	1.148.130	2.006.927	82.664.960
01.07.2021	178	806.266	1.148.130	1.954.396	81.516.830
03.01.2022	186	830.802	1.148.130	1.978.932	80.368.700
01.07.2022	179	788.274	1.148.130	1.936.404	79.220.570
02.01.2023	185	803.058	1.148.130	1.951.188	78.072.440
03.07.2023	182	778.585	1.148.130	1.926.715	76.924.310
02.01.2024	183	771.351	1.148.130	1.919.481	75.776.180
01.07.2024	181	751.534	1.148.130	1.899.664	74.628.050
02.01.2025	185	756.504	1.148.130	1.904.634	73.479.920
01.07.2025	180	724.733	1.148.130	1.872.863	72.331.790
02.01.2026	185	733.226	1.148.130	1.881.356	71.183.660
01.07.2026	180	702.085	1.148.130	1.850.215	70.035.530
04.01.2027	187	717.624	1.148.130	1.865.754	68.887.400
01.07.2027	178	671.888	1.148.130	1.820.018	67.739.270
03.01.2028	186	690.384	1.148.130	1.838.514	66.591.140
03.07.2028	182	664.087	1.148.130	1.812.217	65.443.010
02.01.2029	183	656.223	1.148.130	1.804.353	64.294.880
02.07.2029	181	637.664	1.148.130	1.785.794	63.146.750
02.01.2030	184	636.658	1.148.130	1.784.788	61.998.620
01.07.2030	180	611.493	1.148.130	1.759.623	60.850.490
02.01.2031	185	616.841	1.148.130	1.764.971	59.702.360

Termin dato	Rentedager	Renter	Avdrag	Totalbeløp	Restgjeld
01.07.2031	180	588.845	1.148.130	1.736.975	58.554.230
02.01.2032	185	593.563	1.148.130	1.741.693	57.406.100
01.07.2032	181	569.343	1.148.130	1.717.473	56.257.970
03.01.2033	186	573.369	1.148.130	1.721.499	55.109.840
01.07.2033	179	540.529	1.148.130	1.688.659	53.961.710
02.01.2034	185	547.009	1.148.130	1.695.139	52.813.580
03.07.2034	182	526.689	1.148.130	1.674.819	51.665.450
02.01.2035	183	518.070	1.148.130	1.666.200	50.517.320
02.07.2035	181	501.021	1.148.130	1.649.151	49.369.190
02.01.2036	184	497.750	1.148.130	1.645.880	48.221.060
01.07.2036	181	478.247	1.148.130	1.626.377	47.072.930
02.01.2037	185	477.178	1.148.130	1.625.308	45.924.800
01.07.2037	180	452.957	1.148.130	1.601.087	44.776.670
04.01.2038	187	458.808	1.148.130	1.606.938	43.628.540
01.07.2038	178	425.528	1.148.130	1.573.658	42.480.410
03.01.2039	186	432.951	1.148.130	1.581.081	41.332.280
01.07.2039	179	405.396	1.148.130	1.553.526	40.184.150
02.01.2040	185	407.346	1.148.130	1.555.476	39.036.020
02.07.2040	182	389.291	1.148.130	1.537.421	37.887.890
02.01.2041	184	381.993	1.148.130	1.530.123	36.739.760
01.07.2041	180	362.365	1.148.130	1.510.495	35.591.630
02.01.2042	185	360.792	1.148.130	1.508.922	34.443.500
01.07.2042	180	339.717	1.148.130	1.487.847	33.295.370
02.01.2043	185	337.515	1.148.130	1.485.645	32.147.240
01.07.2043	180	317.069	1.148.130	1.465.199	30.999.110
04.01.2044	187	317.635	1.148.130	1.465.765	29.850.980
01.07.2044	179	292.785	1.148.130	1.440.915	28.702.850
02.01.2045	185	290.960	1.148.130	1.439.090	27.554.720
03.07.2045	182	274.792	1.148.130	1.422.922	26.406.590
02.01.2046	183	264.789	1.148.130	1.412.919	25.258.460
02.07.2046	181	250.509	1.148.130	1.398.639	24.110.330
02.01.2047	184	243.085	1.148.130	1.391.215	22.962.200
01.07.2047	180	226.476	1.148.130	1.374.606	21.814.070
Totalt		35.964.658	70.035.930	106.000.588	

Fra: Tore Li
Sendt: 13. april 2016 14:09
Til: kristin Anita Hansen
Emne: finansiering av ny skole

Hei

Viser til henvendelse angående spørsmål fra kommunestyret om hvordan finansiering av nytt skolebygg/idrettshall er tenkt.

Dette spørsmålet må nesten ses i to adskilte tema, kapitalutgifter i forbindelse med nytt/nye bygg og ordinære driftsutgifter til det nye bygget.

Kapitalutgifter, renter og avdrag

Et nytt låneopptak på pluss/minus 75 millioner til 2 % rente vil medføre årlige kostnader til renter og avdrag med nesten 3,5 millioner i året. Siden vi ikke ser ut til å kunne øke inntektene noe særlig de første årene så blir da eneste mulighet å redusere utgiftene til noe annet innenfor de rammene vi rår over. Når de økte utgiftene i tillegg skal forsøkes dekket inn over budsjettet til egen sektor for oppvekst og kultur som har en netto bevilling på ca 29 millioner så vil dette utgjøre ca 12 % reduksjon på alle tjenestene for å få budsjettet i balanse. Etter at vi nå allerede er i en prosess med vesentlige rammekutt for 2016, er det neppe realistisk å se at en kan gjennomføre ytterligere rammekutt på sektoren uten at dette da vil få store konsekvenser for kvaliteten på tjenestene.

Derfor blir det da vanskelig å komme utenfor å se på strukturelle endringer, for eksempel innenfor skolestrukturen. Ved å legge ned Kjækan skole frigjøres en netto bevilling på ca 3,6 millioner som alene er nok til å finansiere en ny skole. Ved å eventuelt selge skolebygget kan ytterligere 0,5 millioner frigjøres til andre prioriteringer på kommunens totale driftsbudsjett.

På samme måte kan man ved å legge ned Badderens barnehage frigjøre en netto bevilling på ca 1 million, og ved salg av barnehagen frigjøre ytterligere 0,25 million til andre prioriteringer.

Begge disse forslagene er ifølge skolekontoret faglig forsvarlig ved å overflytte elevene til Kvæningen barne- og ungdomsskole og tilby opphold til barn i førskolealder ved Polarstjerna Barnehage.

Jeg forutsetter at begge bygg blir solgt/overdratt til grendelag o.l. slik at her vil ikke fremkomme noen gevinst av salg av eiendommene, kun frigjøring av midler til drift/vedlikehold av byggene.

Ordinære driftsutgifter

Slik økonomiavdelinga har oppfattet nybygget så vil antall kvadratmeter i det nye skolebygget i all hovedsak forbli uendret. Dette innebærer at ved å videreføre eksisterende budsjetter på drift av skolebygg i Burfjord så har man dekning for både forsikring, strøm, kommunale avgifter og vedlikehold. Det samme gjelder for drift av undervisningen hvor dagens budsjetter til lærerlønn, undervisningsmateriell osv videreføres ut fra dagens rammer.

Om det derimot i tillegg vedtas å bygge en idrettshall, må dette påregnes å bli helt nye kvadratmeter som skal forsikres, varmes opp, vedlikeholdes og svares vann og avløpskostnader for. Drift av idrettshall vil da medføre at en må se på andre tilbud og tjenester å redusere på for at dette skal finansieres. Eventuelt salg av Kjækan Skole og Badderens barnehage og frigjøring av disse midlene til drift og vedlikehold kan da benyttes til drift og vedlikehold av en idrettshall.

En annen finansieringskilde er også i tilfelle å innføre generell eiendomsskatt på boliger og fritidshus. Dette er fra tidligere anslått til å gi en årlig inntekt på ca 2,5 millioner. Dette er bare et anslag men er allikevel et beløp som i seg selv er for lite til å kunne finansiere nytt skolebygg/idrettshall. En må derfor i tilfelle dette alternativet velges allikevel kombinere et eller flere av de ovenfor omtalte tiltakene for å få finansieringen i balanse.

Finansiering av nytt skolebygg/idrettshall kan da med tall settes opp omtrent slik:

Årlige utgifter til nytt skolebygg/idrettshall	3,5 mill
Nedleggelse av Kjækan skole	-3,6 mill
Ordinære driftsutgifter nytt skolebygg	2,7 mill
Viderefører midler «gammelt» skolebygg	-2,7 mill
Ordinær driftsutgift idrettshall (nye kv/m)	1,75 mill
Nedleggelse av Badderen Barnehage	1,0 mill
Avhending av Badderen Barnehage bygg	0,5 mill
Avhending av kjækan skole bygg	0,25 mill

Med vennlig hilsen
Kvænangen kommune

Tore Li
Økonomileder
Tlf 77 77 88 22

Hjemmeside www.kvanangen.kommune.no
Adresse: 9161 Burfjord

Notat

Utarbeidet av: Anders Overrein

Prosjekt: Renovering Kvæningen barne- og ungdomsskole 10.10.2014

Emne: Årskostnadsvurdering alternativ nybygg

Bakgrunn

Notatet er en kort redegjørelse for årskostnadsvurdering av to alternativ ved Kvæningen barne- og ungdomsskole:

- Alternativ 1: Renovering eksisterende bygningsmasse, inkludert estimat for ombyggingsbehov. Ombygging forutsettes å erstatte undervisningslokaler i Betjeningsbolig og "Gullstien".
- Alternativ 2: Renovering eksisterende hallfløy, riving av undervisningsfløy, nybygg som erstatning for dette og undervisningslokaler i Betjeningsbolig og "Gullstien".

Som grunnlag for vurdering er det utført en tilstandsregistrering av vedlikeholdsbehov inkludert kalkyler, i relevant bygningsmasse.

Arealvurdering

I beregningene er lagt til grunn framtidig arealbehov basert på normtall og erfaringstall fra nyere tilsvarende skoleprosjekt.

Eksisterende bruttoareal (avrundet):

- Undervisningsfløy:	1.700 m ²
- Arbeidsrom i hallfløy:	100 m ²
- Hallfløy:	1.200 m ²
- Undervisningsareal Betj.bolig:	80 m ²
- Undervisningsareal "Gullstien":	120 m ²
- SUM:	3.200 m ²

Fratrukket svømmehall og tilfluktsrom (andel av teknisk rom med), blir brutto areal ca 2.600 m². Med elevtall på 150 elever, gir dette 17,3 m² pr elev. Trekkes i tillegg lokaler i Betjeningsbolig og Gullstien fra, får man 2.400 m², tilsvarende 16 m² pr elev.

Det er flere statistikker å støtte seg på, men gjennomsnitt for grunnskoler i Norge er ca 14 m² pr elev. Nye funksjonelle og arealeffektive skoler bygges i dag med 8 – 10 m² pr elev. Basert på dette, bør eksisterende bruttoareal på skolen kunne gi tilstrekkelige rammer for en framtidig skole, forutsatt elevtall på 150. Dette er lagt til grunn i kalkyler.

Alternative løsninger – investeringsbehov

Alternativ 1 – renovering

Bygningsmassen ved Kvæningen barne- og ungdomsskole er bygd i 1971. Bygningsteknisk er det modent for totalrenovering (se tilstandsanalyse). Tekniske installasjoner er også i stor grad fra byggeår, og må utskiftes. Her er unntak bassengteknisk og en del belysning.

Inneklimamessig er det store utfordringer i bygget: i praksis ingen ventilasjon i undervisningsfløy, mye trekk, vann driver inn, og risiko er stor for skjulte fuktskader som kan ha helsemessig ugunstig påvirkning. Varmeanlegg uten funksjonell styring/automatikk.

Planløsning og funksjonalitet i undervisningsfløy er ikke tilpasset dagens krav til læringsarena eller krav til lærerarbeidsplasser.

Betjeningsbolig og "Gullstien" er tatt i bruk som undervisningsareal, begrunnet i arealbehov. Disse byggene har også vesentlig vedlikeholdsbehov, og har mangler mht egnethet, tilrettelegging universell utforming o.a. Arealene her er ikke med i noen av alternativene, da anses lite framtidsrettet å satse på som undervisningsbygg. Etterbruk/kostnader for disse arealene er holdt utenfor alternativsvurderingen ved skolen.

For å tilfredsstillende framtidig løsning, kreves vesentlige ombygginger. Dette vil omfatte etablering av arbeidsplasser (norm 6 m² pr arbeidsplass), funksjonelle undervisningsareal tilrettelagt framtidig læringsarena etc. Planløsning er ikke utredet nærmere i denne fasen, men følgende erfaringstall kan legges til grunn for ombyggingskostnad (tall eks mva):

- Lav: 5.000 kr/m²
- Høy: 13.000 kr/m²

Basert på kunnskap om bygningsmassen, samt at ombygging berører konstruksjoner/ installasjoner som også i stor grad allerede er kalkulert inn i vedlikeholdsmessig etterslep, settes ombyggingskostnad til 6.000 kr/m² (inventar, utstyr, utomhusanlegg ikke med).

Kalkyle alternativ 1:

- Vedlikeholdsmessig etterslep undervisn.fløy:	15,8 mill kr
- Ombygging undervisningsfløy/arb.rom:	10,8 mill kr
- Vedlikeholdsmessig etterslep hallfløy:	5,3 mill kr
- Midlertidige lokaler:	2,0 mill kr
- Entreprensekostnad:	33,9 mill kr
- Generelle/spesielle kostnader	11,9 mill kr
- Mva:	11,3 mill kr
- SUM Prosjektkostnad:	57,1 mill kr

Alternativ 2 – nybygg

Alternativ 2 innebærer at eksisterende svømmehall/idrettshall o.a fasiliteter i denne fløya renoveres, undervisningsfløya rives, og erstattes med nybygg. Nybygget erstatter også dagens bruk av undervisningslokaler i Betjeningsbolig og "Gullstien". Eventuell etterbruk arealer i Gullstien og Betjeningsbolig, er ikke vurdert.

Alternativet eliminerer store vedlikeholdsbehov i gammel bygningsmasse, og gir mulighet til å bygge et moderne, formålstjenlig bygg med arealeffektivitet, fleksibilitet og god driftsøkonomi. Svømmehall/garderober nylig renoveret; anses fornuftig å satse videre på den fløya.

Alternativet er ikke utredet nærmere i denne fasen mht planløsning, men det er lagt til grunn 14 m² pr elev, dvs en beskjeden arealgevinst. Dette gir et nybyggareal på 1.500 m². I en reell situasjon vil man kunne også hente ut ytterligere gevinster ved arealeffektivisering, bedre logistikk i bygget etc.

Bransjetall for nybyggkostnad skolebygg, er lagt til grunn for kalkyle (tall eks mva):

- Middels nivå, entreprensekostnad: 16.500 kr/m²
(inventar, utstyr, utomhusanlegg ikke med)

Kalkyle alternativ 2:

- Riving eksist undervisningsfløy:	2,3 mill kr
- Nybygg undervisningsfløy:	24,8 mill kr
- Div utomhus/tilpasning eksist fløy:	0,5 mill kr
- Vedlikeholdsmessig etterslep hallfløy:	5,3 mill kr
- Midlertidige lokaler:	2,0 mill kr
- Entreprensekostnad:	34,9 mill kr
- Generelle/spesielle kostnader	12,2 mill kr
- Mva:	11,8 mill kr
- SUM Prosjektkostnad:	58,9 mill kr

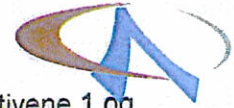

Kalkylene viser at investeringsbehov for alternativene 1 og 2 er relativt like, med henholdsvis 57,1 og 58,9 mill kr.

Årskostnad

Investeringskostnad i et bygg utgjør normalt 40 – 60 % av levetidskostnad (total kostnad i byggets levetid). Øvrige kostnader er knyttet til FDV – Forvaltning Drift Vedlikehold. Når man skal vurdere alternative løsninger, bør man derfor se på hele levetidskostnaden. Ved å omregne denne til årskostnad – hva koster bygget pr år inkludert alle kostnader, får man et godt visuelt bilde av hva som lønner seg økonomisk. Årskostnad for alternativene 1 og 2 er vist i tabell:

		Alternativ 1 Renovering eksisterende	Alternativ 2 Nybygg og renovering	
Forutsetninger	Kort beskrivelse	Eksisterende bygningsmasse beholdes. Vedlikeholds etterslep tas. Inkl undervisn i Gullstien og Betj bolig	Undervisningsfløy rives, hallfløy renoveres. Bygges ny fløy m/klasserom, administrasjon og personal, inkl erstatning for areal i Gullstien og Betj bolig. Forutsatt samme areal	
	Prosjektkostnad, kr inkl mva	57 133 688	58 890 375	
	Forutsetning	Se kalkyle investering. Eks inventar. Ingen arealendring	Se kalkyle investering. Eks inventar. Beskjeden arealreduksjon.	
	Prosjektkostnad, kr/m2 inkl mva	19 045	21 032	
	Bruktid, år			
	Bruttoareal, m2	3 000	2 800	
	FDV-kostnad, kr/år inkl mva	4 841 250	3 535 000	
	Forutsetning	Hoite FDV-nøkkel, skole middels kostnadsnivå (etter renovering)	Hoite FDV-nøkkel, skole middels kostnadsnivå eksisterende bygg, middelsfløy i nybygg	
	- Forvaltning	247 500	210 000	
	- Drift og vedlikehold	1 368 750	962 500	
	- Utskifting og utvikling	637 500	507 500	
	- Forsyning og renhold	2 587 500	1 855 000	
	FDV-kostnad, kr/m2 pr år inkl mva	1 614	1 263	
	Levetid, år	28	38	
	Restverdi, kr inkl mva			
	Kalkulasjonsrente, % p.a	5,0	5,0	
	Annuitetsfaktor	0,06505	0,05928	
	Beregning	Årskostnad, kr/år inkl mva	8 557 796	7 026 021
		Årlig kapitalkostnad	3 716 546	3 491 021
Årlig FDV-kostnad		4 841 250	3 535 000	
Levetidskostnad, kr inkl mva				

Investeringene gir årlig kapitalkostnad på henholdsvis 3,7 og 3,5 mill kr for alternativene 1 og 2. Det er liten forskjell i investeringsbehov, men nybyggalternativet har lengre avskrivningstid, og dermed lavere årlig kapitalkostnad.

Årlig FDV-kostnad er beregnet til henholdsvis 4,8 og 3,5 mill kr for alternativene 1 og 2. Årsak til forskjell er kommentert tidligere.

Det er viktig å merke seg at i beregning er lagt til grunn faglig forsvarlig nivå for FDV, dvs at f.eks årvisse underbudsjettering på vedlikeholdsbudsjettet ikke gir samme svar.

Total årskostnad for alternativene 1 og 2 blir henholdsvis 8,6 og 7,0 mill kr. Selv med tilnærmet likt investeringsbehov blir det altså vesentlig differanse i årlig kostnad.

Tilpasningsdyktighet - Egnethet for framtida

I tillegg til teknisk – økonomiske beregninger bør man legge til grunn kvalitetene og begrensningene som ligger i alternativene. En metodikk er å vurdere Tilpasningsdyktighet.

Nybygg-alternativet baserer seg på delvis eksisterende bygg, eksisterende tomt, nødvendig tilpasning av nybygg til dette etc. Imidlertid kan man planlegge selve nybygget med tilnærmet optimal fleksibilitet, ønskede kvaliteter og tilpasningsdyktighet for framtida. Noen viktige parametre er:

- Bygningskropp mht konsept, adkomst, energieffektivitet etc
- Planløsning mht læringsarena og arbeidsplasser
- Arealeffektivitet
- Materialbruk mht levetid, vedlikeholdsbehov, renhold
- Tekniske installasjoner mht drift/bruk, energieffektivitet etc
- Inneklima

Nybygget kan i teorien få "full score" mht tilpasningsdyktighet, mens eksisterende undervisningsfløy vil tross tung renovering/ombygging kunne ha begrensninger.

FDV-budsjett – viktig forutsetning!

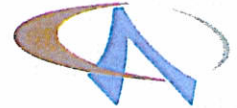
Etterslep på vedlikehold kommer av manglende budsjettering og/eller manglende/feil utført vedlikehold. Fra byggeår akkumuleres manglende utført vedlikehold opp til et vedlikeholdsbehov som akselererende, følgeskadene blir større, havariene dyrere og driftskostnadene øker. Det er langt billigere å drive planlagt, periodisk og forebyggende vedlikehold.

Kvæningen kommunes vedlikeholdsbudsjett er her sammenlignet med bransjetall for forsvarlig nivå, som er satt for å forebygge akkumulerende etterslep. Nødvendig nivå vil avhenge av bygningsutforming, konstruksjoner, materialbruk, driftstider o.a.

For Kvæningen barne- og ungdomsskole er brukt hele bruttoarealet med gjennomsnitt regnskapstall for 2012 og 2013.

Post	Kostnad kr/m2 BTA			
	Kvæningen k	Lav	Middels	Høy
Vedlikehold	45 (eks lønn vaktmester) 54 (inkl lønn vaktmester)	158 (eks utskiftinger)	270 (eks utskiftinger)	412 (eks utskiftinger)

Tabell viser vesentlig underbudsjettering i forhold til hva bransjetall tilsier man bør ligge på for å drive optimalt byggvedlikehold. Dette forklarer et voksende etterslep i kommunen.

Oppsummert

En renovering og tyngre ombygging vil kreve investeringer på tilnærmet samme nivå som et nybygg. På grunn av lengre avskrivningstid på nybygget, samt lavere FDV-kostnader, blir imidlertid nybygg-alternativet det gunstigste alternativet totaløkonomisk.

Nybyggalternativet gir en mulighet til optimal tilpasningsdyktighet og egnethet for framtida, mens renoveringsalternativet vil ha begrensninger, tross vesentlige ombygginger.

Forutsatt at man klarer å løfte vedlikeholdsbudsjettene i årene framover, anbefales å satse på alternativ 2 – nybygg.

Anders Overrein/sign.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
8/16	Kvæningen formannskap	02.03.2016
18/16	Kvæningen kommunestyre	28.04.2016

Fornyng av avtale om forvaltning av Badderelva

Henvisning til lovverk:

Lov om laksefisk og innlandsfisk mv.

Vedlegg

- 1 Forslag til ny avtale
- 2 Vedtekter for Badderen vann og elveforening
- 3 Kortpriser
- 4 Fiskeregler

Administrasjonssjefens innstilling

Med hjemmel i Lov om innlandsfisk og laksefisk § 23 viderefører Kvæningen kommune ordningen med at med Badderen vann og elveforening disponerer fiskeretten i anadrom strekning av Badderelva mot at de forvalter og administrerer fisket. Forvaltningen skal foregå i henhold til vedlagt avtale som gjelder frem til 2019.

Saksprotokoll i Kvæningen formannskap - 02.03.2016

Behandling:

Endringsforslag fra formannskapet: Teksten endres sli at siste del av siste setning lyder: «...gjelder til og med 2019.»

Administrasjonssjefens innstilling med endringsforslaget fra formannskapet ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Med hjemmel i Lov om innlandsfisk og laksefisk § 23 viderefører Kvæningen kommune ordningen med at med Badden vann og elveforening disponerer fiskeretten i anadrom strekning av Badderelva mot at de forvalter og administrerer fisket. Forvaltningen skal foregå i henhold til vedlagt avtale som gjelder til og med 2019.

Saksopplysninger

Siden 2009 har Badden Vann og elveforening (heretter BEV) forvaltet den anadrome (lakseførende) delen av Badderelva. Formålet er å ha en forvaltning som bidrar til best mulig produksjon av laks og et godt fisketilbud for allmennheten. Dette har vært regulert gjennom en avtale med kommunen. I hovedtrekk så disponerer BEV fiskeretten vederlagsfritt mot at foreningen organiserer salg av fiskekort, oppsyn og rapportering.

Det er utformet forslag til avtale som er signert av BEV 10.02.2016. Avtalen bygger på gammel avtale, men det er spesifisert noe mer hvilke ansvar BEV har og den sikrer at fisket er tilgjengelig for andre enn medlemmer i foreninga. Det legges opp til at avtalen følger kommunestyreperioden, og den tas automatisk opp til vurdering etter nytt valg. Innenfor valgperioden kan den gjensidig sies opp innen 31.12 med gyldighet for neste sesong.

Fiske på anadrome bestander og ferskvannstasjonær fisk reguleres av *LOV-1992-05-15-47 Lov om laksefisk og innlandsfisk*. Lovens formål er å sikre at naturlige bestander av anadrome laksefisk, innlandsfisk og deres leveområder samt andre ferskvannsorganismer forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens mangfold og produktivitet bevares. Innenfor disse rammer skal loven gi grunnlag for utvikling av bestandene med sikte på økt avkastning, til beste for rettighetshavere og fritidsfiskere.

Lovens § 23 omfatter særbestemmelser om kommunal grunn. Den sier at kommunen og fylkeskommunen skal utnytte retten til fiske etter anadrome laksefisk og innlandsfisk på sine eiendommer i samsvar med lovens formål, samt gi et best mulig tilbud om fiske for allmennheten blant annet ved salg av fiskekort. Inntektene skal gå til fiskekulturtiltak og til administrasjon av fisket. Kommunen og fylkeskommunen kan overlate administrasjonen av fisket til en organisasjon med fremme av fiske som formål eller delformål.

Fiske i anadrom strekning reguleres av forskrift om fisketider etter anadrom laksefisk i vassdrag. Gjeldende fisketid er i perioden 01.07–15.08.

Vurdering

Kommunen er forpliktet gjennom lovverket til å ha en forvaltning som ivaretar fiskebestanden og tilgodeser allmenhetens adgang til fiske. Det innebærer at det er kontroll på uttaket og at det er klart definert gjennom et kortsalg hvem som har rett til fiske. Dette må i praksis følges opp gjennom en oppsynsordning. Forvaltningsmessig er det også viktig at det føres fangststatistikk. BEV bygger på et lokalt initiativ for å ivareta en bedre forvaltning av fiskeressursene i Badden. Foreninga er formelt organisert med organisasjonsnummer og vedtekter. Formålet for BEV er å samle sportsfiskere og andre interesserte til å være med å forvalte og kultivere Badderelva og fiskevann og i området.

Lova sier at kommunen inntektene fra drift av elver på kommunal grunn skal gå til kultiveringstiltak og administrasjon av fisket. Kommunen vil derfor ikke kunne tjene penger på elva. Det er også et svært begrensa inntekspotensiale siden elva skal ha priser som tilgodeser allmennheten. I 2015 var kortsalg på i overkant av kr. 15 000,-. For kommunen sin del så er det en god ordning å overlate forvaltningsarbeidet til en forening som gjør mye av arbeidet på dugnad.

Kommunen har tidligere satt krav om at det BEV skal utarbeide en driftsplan før videreføring av forvaltningsavtalen. En driftsplan i henhold til laks og innlandsfiskeloven er relativt omfattende og i 2011 ble det sett bort fra dette kravet. Det ble likevel laget en forenklet plan eller et styringsdokument. Større vassdrag (definert gytebestandsmål > 100 kg hunnfisk) har krav om driftsplan, men Baddervassdraget er ikke omfattet av kravet til driftsplan etter gjeldende regelverk og retningslinjer.

Fisket varierer i fra år til år, men med tanke på at det er ei lita elv så har den i perioder imponerende fangsttall. Særlig 2015 sesongen gav stor avkastning med over 600 kg fisk. I tillegg ble det meldt om at det stod mye fisk i elva på høsten etter fisket var avslutta. Tabellen viser fangster og kortsalg de siste 5 sesongene. Det har vært en utfordring å få inn alle fangsrapportene, så i praksis er fangsttallene enda større.

Årstall	Laks		Sjørøye	Kortsalg		
	Antall	Samla Vekt	Antall	Døgnkort	Ukeskort	Sesongkort
2011	45	119	4	17	0	7
2012	117	249	2	12	0	10
2013	119	287	2	18	0	7
2014	27	72	0	21	0	10
2015	248	609	0	42	1	9

Det er viktig å ha ei organisert forvaltning av elva. BEV har de siste årene gjort denne jobben og har opparbeidet seg erfaring og kunnskap om dette. For kommunen og innbyggerne så er det en god måte å sikre ei forsvarlig forvaltning. Derfor bør samarbeidet videreføres og ny avtale inngås.

Kvæningen kommune

Forvaltningsavtale for anadrom strekning av Badderelva

mellom Kvæningen kommune og Badderen vann og elveforening

1. Målet med avtalen er å ivareta en bærekraftig forvaltning og drift av elva for å stimulere til sterke fiskebestander med høy avkastning, samt legge til rette for at fiske blir tilgjengelig og er til glede og trivsel for befolkningen.
2. Kvæningen kommune leier ut fiskeretten i anadrom strekninga av Badderelva til Badderen vann og elveforening orgnr. 994 171 897, (heretter BEV).
3. Avtaleperiode fra signering i 2016 - 31.12.2019
4. Fiske i elva skal være tilgjengelig mot kjøp av fiskekort innenfor rammene overordna forskrift setter for åpning for fiske, samt innenfor de biologiske rammene for bærekraftig utnytting av fiskebestanden og eventuelle pålegg om bestandsmål. Medlemsfordel skal maksimalt utgjøre 30% reduksjon i fiskekortavgift, og medlemmene kan ikke forbeholdes mer enn 50 % av fiskekortene.
5. BEV er ansvarlig for administrasjon og forvaltning av vassdraget i tråd med laks- og innlandsfiskeoven samt tilhørende forskrifter. Dette innebærer:
 - a. BEV fastsetter fiskeregler og sikrer at de som fisker er informert om reglene. Fiskereglerne skal være i tråd med overordna regelverk.
 - b. BEV skal administrere salg av fiskekort og sikre at fangsten rapporteres.
 - c. BEV skal sørge for nødvendige tiltak for å hindre smittespredning ved å legge til rette for desinfisering og gjennom informasjon.
 - d. BEV skal organisere et best mulig oppsyn i vassdraget, også utenom fiskesesongen. Oppsynsleder bør ha begrenset politimyndighet. Oppsynet skal ha legitimasjon fra foreningen som tilkjenner at de er oppsyn. BEV skal også følge opp eventuelle ulovligheter gjennom politi og rettsvesen der BEV mener det er nødvendig.
 - e. BEV skal melde eventuelle endringer i korttyper, kortpriser og fiskeregler til Kvæningen kommunene innen 1. mai.
 - f. BEV skal levere årlig fangstrapport og oversikt over solgte fiskekort til Kvæningen kommune innen 15. november. Årsberetning og regnskap sendes kommunen så snart det foreligger.
 - g. BEV skal drifte og vedlikeholde anlegg og fysisk tilrettelegging, og sikre at det holdes orden langs elva.

6. Det betales ingen leie til Kvæningen kommune for fiskeretten. BEV dekker alle kostnader som påløper gjennom forvaltning og drift. Eventuelt overskudd skal gå til å tiltak som fremmer forvaltning av fiskebestanden eller sportsfisket i BEV sitt område.
7. Avtalen gjelder fra den er signert av BEV og godkjent av kommunestyret. Avtaleperioden følger kommunestyreperioden (4 år) og går ut 31.12 valgåret. Etter valget skal nytt kommunestyre ta stilling til fornyelse så snart som mulig. Ved fornyelse av avtale skal informasjon om fangstatistikk og solgte fiskekort for avtaleperioden, vedtektene for foreningen, fiskereglene, fiskekortprisene og generell informasjon om aktiviteten opplyses i saken til kommunestyret. Innenfor avtaleperioden kan den sies opp av begge parter innen 31. desember med virkning for kommende sesong.

Sted dato:

Kvæningen kommune v/Ordfører

Sted dato:

Buufjord 10/2-16

Badderer Vann og Elveforening

Kjetil Haug

BADDEREN VANN OG ELVEFORENING.

VEDTEKTER

§ 1. Formål og arbeidsfelt.

Foreningens formål er å samle sportsfiskere og andre interessenter til å være med og forvalte, kultivere fiskevann og lakseførende vassdrag fra Baddereidet og til og med Badderelva. Når det gjelder Badderelva gjelder det fra storfossen og ned til sjøen.

Foreningen skal i sitt arbeid sørge for:

1. En langsiktig ressursforvaltning/ fiske -og miljøforvaltning.
2. Å tilgodese den øvrige befolkningens rekreative interesser.

§ 2. Innmelding/ utmelding.

Innmelding til foreningen skjer ved kontingentbetaling, og hvor det vil bli utskrevet et medlemsbevis med personlig pålydende navn, og medlemskap løper fra 01.01 til 31.12 og den må fornyes hvert år. Medlemskontingenten fastsettes av årsmøte med forslag fra styret.

§ 3. Fiskeregler og fiskekort.

Styret har ansvaret å utarbeide interne fiskeregler og fiskekort for salg, og ut i fra dette skal det fremkomme hvor mange årskort i fiskesesongen, og hvor mange døgnkort det kan selges pr. fiskedøgn. Styret får også ansvare og utnevne elvevakter, og som skal påse at fiskeregler og øvrig oppførsel ved elva og fiskevann overholdes. Styret har ansvaret å utarbeide og revidere disse reglene, men det for øvrig følges fiskereglene som er lik Kvænangselva. For øvrig følges forskrift med hjemmel i lov om lakse -og innlandsfiske av 15. mai 1992 nr 47 §§ 15, 33, 34, kgl.res. av 20. juni 2003 § 2, kgl. res. av 27. november 1992 nr. 864, og dette gjelder også for vassdrag i Troms fylke.

§ 4 Årsmøte

Ordinær årsmøte skal holdes før 15. mai hvert år, og innkalling til årsmøtet skal skje skriftlig til medlemmene med minst tre uker før årsmøtet. Innkalling til ekstra ordinær årsmøte skal ha en frist på 14 dager før møtet avholdes.

Årsmøte skal:

- velge to personer til å underskrive protokollen.
- behandle styrets årsberetning.
- revidert årsregnskap.
- valg av to medlemmer til revisoer.
- arbeidsplan, samt budsjett.
- andre saker som hører til under årsmøtet.

§ 5. Styret.

Foreningen skal ha et styre fra 3-5 medlemmer med 2 varamedlemmer alt etter årsmøtets beslutning. Styreformann velges for et år, kasserer for 2 år og sekretær for 2 år og varamedlemmer velges for 1 år.

§ 6. Vedtektsendring.

Foreningsavtale endring skjer med **2/3 flertall** av de avgitte stemmer, og som er representert på årsmøtet, og dette gjelder også ved oppløsning av foreningen.

For spørsmål som ikke er regulert av foreningsavtalen følges den gjeldende interne medlemsavtalen til enhver tid.

Badderer den 14.03.09

Adler Bårdsen

Kjetil Haug

Gunnar Busch

Eva Busch

Priser for salg av fiskekort i Badderelva.

FISKEKORT SELGES HOS KV. PRODUKTER I BADDEREN.

	Medlemmer	Ikke medlemmer
Døgnkort	kr 80,-	kr 125,-
Ukekort	kr 300,-	kr 450,-
Sesongkort	kr 450,-	kr 700,-

Depositum på **kr 100,-** kommer i tillegg for all salg av fiskekort.

Kontroller og fremvisning av fiskeavgift for lakseførende vassdrag.

Medlemskontigent:

Enkeltmedlem: kr 100,-
Familiemedlem: kr 150,-

Ved tegning av nye medlemmer må det opplyses om fødselsdato, navn og adresse.

Mvh

Styret

FISKEREGLER I BADDERELVA – 2011

Fiskekortet

Alle som fisker på kommunen sin grunn i badderelvas lakseførende del skal ha gyldig fiskekort og betalt fiskeravgift for fiske etter anadrom fisk. Kortet skal framvises på forlangende fra oppsynspersonell.

Det selges fiskekort hos Joker i Badderren.

Fiskekortet er personlig og kan ikke overdras til andre.

Fiskekortet er gyldig i det tidsrom kortet er utfylt for.

Depositum/fangstrappering

Det er krav om fangstrappering og til alle kort solgt over disk er det knyttet et depositum. Dette fåes tilbake ved innlevering av utfylt fangstrappering til kortselger innen 15.september. Alle rapporter er like viktige enten det er 0 eller 100 kg. Manglende rapportering kan føre til utestengelse fra fiske i elva neste sesong.

Desinfisering

Har du fisket i andre vassdrag eller i utlandet, skal fiskeutstyr, vadere, håv etc. desinfiseres før du gis adgang til kortkjøp. Kortkjøpere må oppsøke desinfiseringsstasjonen før fisket starter. Desinfisering utføres hos kortselger (**Joker i Badderren**) og er underlagt et eget gebyr. Attest for utført desinfisering skal medbringes under fisket og forevises på forlangende.

Fiskekort uten medfølgende desinfiseringsattest betraktes som ugyldig.

Fiskereglene

- Barn under 16 år ifølge med kortinnehaver fisker gratis.
- Fiskestart 1.juli.
- Sluttdato er 15.august for fiske etter laks, men det kan fiskes etter sjøørret/ sjørøye til 31. august.
- **Det er kvote på maksimum en villaks per fisker per døgn, og når kvoten er tatt skal fisket avsluttes.**
- Bare stangfiske er tillatt. Passivt fiske(ståsnøre)tillates ikke.
- Fiskeredskap kan ha inntil 3 kroker. En treblekrok regnes som 3.
- Største kroggap er 12mm.(krok nr 1/0.
- Lovlig fiskeredskap er flue, sluk, spinner, wobbler og mark. Alt annet er forbudt.
- **Fra og med 1. august er det kun tillatt å fiske med flue eller mark.**
- Som hjelperedskap ved landing av lovlig fanget fisk er kun håv, klepp eller tailer (snare) tillatt.
- Bruk eller forsøk på bruk av nevnte redskaper til fangst av fisk er **forbudt**.
- Fiske fra bruer over elva er ikke tillatt.
- **Døgnfredning fra onsdag kl 1800- til Torsdag kl. 1800.**

Generelt

Dersom flere fisker i den samme kulpen, er det god sportsfiskeånd å rullere på de beste standplassene. Søppel/brukte snører etc. tas med hjem i stedet for å etterlates eller graves ned. Fiskeslo graves godt ned eller brennes.

Bålbrensel hentes fra nedfallsvirke og rekved slik at skader på stående skog unngås. Benytt i størst mulig grad eksisterende gruer/ bålplasser.

HUSK SKOGBRANNFAREN.

Vis hensyn og aktsomhet ved all ferdsel og rasting, og hold tilbørlig avstand til bolighus når du velger deg teltplass.

Vi ønsker alle et fint og minnerikt opphold ved Badderelva og skitt fiske.

STYRET, Badderren Vann og Elveforening.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
2/16	Utvalg for oppvekst og omsorg	12.04.2016
19/16	Kvæningen kommunestyre	28.04.2016

Opprettelse av stilling som flyktningkonsulent

Henvisning til lovverk:

Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven).

Lov om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven).

Administrasjonssjefens innstilling

Kvæningen kommune vedtar å opprette 100% stilling som flyktningkonsulent fra 01.06.2016. Stillingen legges til etat for oppvekst og kultur.

Saksprotokoll i Utvalg for oppvekst og omsorg - 12.04.2016

Behandling:

Endrings-/tilleggsforslag fra utvalg for oppvekst og kultur: Utvalg for oppvekst og omsorg anbefaler kommunestyret å opprette 100% stilling som flyktningkonsulent fra 01.06.16. Stillingen legges til etat for oppvekst og kultur. Stillingen vurderes etter 3 år.

Opprettelse av stillinger skjer i formannskap/kommunestyre. Saken sendes derfor videre.

Endrings-/tilleggsforslaget fra utvalg for oppvekst og kultur ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Utvalg for oppvekst og omsorg anbefaler kommunestyret å opprette 100% stilling som flyktningkonsulent fra 01.06.16. Stillingen legges til etat for oppvekst og kultur. Stillingen vurderes etter 3 år.

Saksopplysninger

Kommunestyret fattet i sitt møte 13.11.2015 følgende vedtak: «Kommunestyret ber administrasjonen/ordfører utrede en hensiktsmessig bosetting av inntil 45 flyktninger fra 2016-2019. Kommunen skal være en aktiv part i bosettingsprosessen.»

I kommunestyremøtet den 17.02.2016 kom et oppfølgende vedtak om at kommunen skal bosette inntil 5 familier og inntil 5 enslige mindreårige i 2016. Forutsatt at det finnes bolig, og at tjenestetilbudet er tilstrekkelig rustet for å ta imot nye innbyggere med noe ekstra behov.

En flyktningkonsulent hjelper og veileder flyktninger og asylsøkere, både barn og voksne. Når flyktningene skal bosettes i Kvænangen kommune, vil oppgaven til flyktningkonsulent være å klargjøre boligen, hjelpe dem å etablere seg i egen bolig og bidra til å bygge et sosialt nettverk.

Flyktningkonsulenten kan også jobbe med kvalifisering av innvandrere. Da samarbeider flyktningkonsulenten med blant annet barnevernet, voksenopplæringen, kommunen og NAV om norskopplæring, om utdannings- og jobbmuligheter. Medarbeidere som arbeider med nyankomne innvandrere som deltar i introduksjonsprogrammet, blir i noen kommuner kalt programrådgivere.

Dersom flyktningkonsulenten skal jobbe med barn og unge vil samarbeid med barnehage, skole, SFO og helsetjenesten være en viktig oppgave.

En del nyankomne flyktninger har utfordringer knyttet til opplevelser i hjemlandet. Flyktningkonsulent formidler kontakt med helsevesenet, slik at de som ønsker hjelp får det.

Eksempler på arbeidsoppgaver:

- boveiledning og oppfølging
- informere om introduksjonsordningen
- lage individuelle planer
- samordne tiltak fra ulike instanser
- tilrettelegge for integreringsarbeid gjennom kultur- og fritidsaktiviteter
- informere om rettigheter og plikter
- informere om retur til hjemlandet

Vurdering

For å bosette flyktninger er det nødvendig å få på plass stillingen som flyktningkonsulent i god tid før flyktningene ankommer. Det er mange ting som må forberedes før bosetting når det gjelder introduksjonsprogram, kommunalt regelverk og rutiner, interkontroll, avtale om praksisplasser, bosetting også videre. Etter at flyktningene er bosatt er det flyktningkonsulenten som er programrådgiver så lenge de er inne i introduksjonsprogrammet.

Introduksjonsprogrammet består av opplæring i norsk og samfunnskunnskap, samt tiltak som forbereder til videre opplæring eller tilknytning til yrkeslivet. Programmet går hele året (det følger ikke skoleåret). Som programrådgiver er det flyktningkonsulenten som må koordinere og sette sammen innholdet i introduksjonsprogrammet. Kontakt med arbeidsplasser som gir språkpraksis og arbeidspraksis er også en viktig oppgave.

Voksenopplæringen er under etat for Oppvekst og kultur. Med flyktningetjenesten samlokalisert med voksenopplæringen blir det enklere å ordne opp i små og store utfordringer. Voksenopplæringen og introduksjonsordningen forholder seg til de samme personene i samme fasen i livet til flyktningene. Flyktningkonsulenten kan også være tilknyttet undervisning i Voksenopplæringen.

For flyktninger som bosettes i kommunen gis det et integreringstilskudd. Tilskuddsbeløpet er på kr 717 400 over 5 år for voksne, kr 717 400 over 5 år for barn under 18 år, kr 767 400 over 5 år for enslige voksne, og til kr 717 400 over 5 år for enslige mindreårige. Personer som får vedtak om familieinnvandring med en person som har opphold på humanitært grunnlag utløser integreringstilskudd i 3 år.

For 2016 må stillingen som flyktningkonsulent legges inn i konsekvensjustert budsjett og finansieres av integreringstilskuddet kommunen vil motta pr flyktning.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
4/16	Utvalg for oppvekst og omsorg	12.04.2016
20/16	Kvæningen kommunestyre	28.04.2016

Reforhandling av samarbeidsavtale - Pedagogisk - psykologisk tjeneste for Nord-Troms

Henvisning til lovverk:

- Kommuneloven § 27
- Forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling for språk- og taledefekter hos logoped og audiopedagog §§ 1 og 10.
- Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa §5-6
- Veileder til opplæringsloven om spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning

Vedlegg

- 1 PPT-vedtekter 1996
- 2 Samarbeidsavtale PPT 1996
- 3 Samarbeidsavtale PPT 2010
- 4 Forslag til samarbeidsavtale PPT 2016

Administrasjonssjefens innstilling

Kvæningen kommune godkjenner ny samarbeidsavtale for Nord-Troms PPT med følgende endringer:

- Punkt 1 Sentrale føringer: Tilleggssetning som lyder: Ansatte ved PPT skal ha relevant faglig og pedagogisk kompetanse.
- Punkt 2 Styret: foreslår at hele punktet strykes og erstattes med:
PPT ledes av et styre på 5 medlemmer. Styret består av rådmenn/administrasjonssjef eller den vedkommende utpeker i de respektive kommuner og fylkeskommunen, samt 1 ansatte-representant. Styret velger selv leder og nestleder for 2 år. Ved stemmelikhet er styreleders stemme avgjørende.
- Punkt 3 Avtalens varighet: Avtalen gjøres gjeldene fra 01.01.2016
- Punkt 4 Økonomi: Tilleggssetning: Vertskommune forskutterer driften av kontoret i sin helhet. Samarbeidspartene betaler a-konto etterskuddsvis hvert kvartal ut i fra vedtatt budsjett. Endelig refusjonsoppgjør foretas når regnskapet er avlagt.

- Punkt 8 Arbeidsgiveransvar: foreslår at hele punktet strykes og erstattes med:
Vertskommunen har arbeidsgiveransvar for ansatte i PPT. På vegne av vertskommunen utøver styret arbeidsgiveransvaret, mens leder for PPT utøver det daglige ansvaret. Arbeidsgiveransvaret ivaretas igjennom å følge gjeldende lovverk innen offentlig forvaltning.
Leder for PPT er underlagt styreleder og rapporterer til styret.
Styreleder, Leder PPT og rådmann i vertskommunen er forhandlingsutvalg ved lokale forhandlinger. Styreleder og rådmann i vertskommunen forhandler lønn til Leder PPT. Dersom styreleder er rådmann i vertskommunen, tiltrer nestleder forhandlingsutvalget.

Vedtektene ajourføres og legges frem for kommunestyrene/fylkestinget innen utgangen av 2016.

Saksprotokoll i Utvalg for oppvekst og omsorg - 12.04.2016

Behandling:

Endringsforslag fra utvalg for oppvekst og omsorg: Saken utsettes. Administrasjonen får i oppdrag å utrede samarbeid med andre kommuner om et eventuelt samarbeid om PP-tjenesten. Saken forutsettes ferdigbehandlet til junimøtet.

Endringsforslaget fra utvalg for oppvekst og omsorg ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken utsettes. Administrasjonen får i oppdrag å utrede samarbeid med andre kommuner om et eventuelt samarbeid om PP-tjenesten. Saken forutsettes ferdigbehandlet til junimøtet.

Saksopplysninger

Pedagogisk-psykologisk tjeneste for Nord-Troms er et interkommunalt foretak etter Kommuneloven § 27. Drifta er regulert av to avtaler. Den ene er Samarbeidsavtale mellom kommunene Nordreisa, Kvænangen, Kåfjord. Den andre er mellom de tre kommunene og Troms Fylkeskommune. Førstnevnte avtale er fra 1996, den andre fra januar 2011. I tillegg er der vedtekter for driften av kontoret, også fra 1996. Ingen av avtalene har vært drøftet og justert tidligere.

Samarbeidsavtalen regulerer fordelingsnøkkel mellom kommunene og fylkeskommunen. Nordreisa kommune forskutterer driften i sin helhet og deltakerkommunene skal betale a konto kvartalsvis. Et endelig oppgjør gjøres når revidert regnskap foreligger. Vedtektene regulerer sammensetning av styret, styrets oppgaver og daglig leders oppgaver. Det er styret som gjør vedtak om budsjett og økonomiplan. Styret utøver også arbeidsgiveransvar og vedtar nedlegging og oppretting av stillinger i forbindelse med budsjettvedtak.

Der er laget en egen fordelingsnøkkel for fordeling av utgifter. For 2015 var det budsjettert totalt 1539 barn 0-16 år i de tre kommunene. I tillegg kommer 301 elever i videregående skole, som da tilsammen blir 1840 brukt som nøkkeltall for fylkeskommunens andel. Totalbudsjettet for 2015 er 5.9 mill kroner. Utregningen for fylkeskommunen blir følgende driftsutgifter x 301 / 1840 som tilsvarer kr 246.240,- i tillegg kommer utgifter til en 60% stilling som fylkeskommunen bidrar med. Fylkeskommunens andel for 2015 er 683.740,-. For Nordreisa kommune blir budsjettkostnaden for 2015 slik (inkl logoped); sum barnetall 0-16 år i kommunen, 998, gir en fordeling på 65% (998x100/1539). Med fratrekk av fylkeskommunens sum blir budsjettkostnad for Nordreisa kommune i 2015, 65% av 5,9 mill kr = 3.387.912.

Utregningsmodell PPT Nord-Troms 2015:

Fordeling ut fra barnetall 0-16 år		
Kvænangen	203	22%
Kåfjord	338	13%
Nordreisa	998	65%
	1539	100%
Tr fylkeskommune driftsutgifter x 301/1840	Ant elever 301 Utregningstall 1840= 1539+301	0,60 % stilling + 246.240,-

Styret har i løpet av 2015 revidert budsjettet for PPT slik at Nordreisa kommunes andel er i hht vedtak i Nordreisa kommunestyre. Dette har styret gjort bl.a. med vakanser og bruk av opparbeidet fond. Styret jobber videre med å få ned driften i hht det nivået som kommunestyret i Nordreisa har fastsatt.

Styret i PPT vedtok i sak 26/15 forslag til ny samarbeidsavtale. Paragrafene 1-6 i eksisterende avtale er endret og byttet ut med nummererte punkter med overskrifter. Den største endringen i avtalen er punkt 4 Økonomi, der det foreslås at utgiftene for kommunene deles etter 40/60-fordelingen, der 40% deles likt på alle kommuner, mens 60% fordeles etter elevtall.

Utgiftsfordeling:

Styret i PPT Nord-Troms vedtok i møtet 25.11.2015 en ramme på kr 4 700 000, dette gjør at kr 552 000 må tas fra fondet til PPT Nord-Troms. (I 2017 vil lønnsmessig innsparing på kontorteknisk stilling og logopedstilling utgjøre ca.kr 500 000.)

Dette er en anskueliggjøring av fordelingen etter denne «nøkkelen»:

Troms fylkes andel:

60 % lønn fagstilling:	450 000
Driftsutgifter 283/1822:	<u>209 500</u>
Sum:	<u>659 500</u>

Utgifter fordelt på 3 kommuner: $4\,700\,000 - 659\,500 = 4\,040\,500$

40% av utgiftene : 1 616 200

Pr kommune: $1\,616\,200 : 3 = 538\,733$

60% av utgiftene: 2 424 300 som fordeles prosentvis etter barnetall pr 01.10.2015

Kåfjord kommunes andel: $538\,733 + 2\,424\,300 \times 22\% (533\,346) = 1\,072\,079$

Kvænangen kommunes andel: $538\,733 + 2\,424\,300 \times 13,2\% (320\,007) = 858\,740$

Nordreisa kommunes andel: $538\,733 + 2\,424\,300 \times 64,8\% (1\,570\,946) = 2\,109\,679$

Fordeling: **2015** **2016**

Fond	2015	2016
Troms Fylkeskommune	688 900	659 500
Nordreisa kommune	2 684 000	2 109 679
Kåfjord kommune	911 200	1 072 079
Kvænangen kommune	546 700	858 740

Tallene fra kommunene er fra forrige skoleår.

Rådmannsutvalget behandlet 07.12.15 forslag til samarbeidsavtale og har følgende forslag til endring i avtalen:

- Punkt 1 Sentrale føringer: *Ansatte ved PPT skal ha relevant faglig og pedagogisk kompetanse.*
- Punkt 2 Styret: foreslår at hele punktet strykes og erstattes med:
PPT ledes av et styre på 5 medlemmer. Styret består av rådmenn/administrasjonssjef eller den vedkommende utpeker i de respektive kommuner og fylkeskommunen, samt 1 ansatte-representant. Styret velger selv leder og nestleder for 2 år. Ved stemmelikhet er styreleders stemme avgjørende.
- Punkt 3 Avtalens varighet: Avtalen gjøres gjeldene fra 01.01.2016
- Punkt 4 Økonomi: *Vertskommune forskutterer driften av kontoret i sin helhet. Samarbeidspartene betaler a-konto etterskuddsvis hvert kvartal ut i fra vedtatt budsjett. Endelig refusjonsoppgjør foretas når regnskapet er avlagt.*
- Punkt 8 Arbeidsgiveransvar: foreslår at hele punktet strykes og erstattes med:
Vertskommunen har arbeidsgiveransvar for ansatte i PPT. På vegne av vertskommunen

utøver styret arbeidsgiveransvaret, mens leder for PPT utøver det daglige ansvaret.

Arbeidsgiveransvaret ivaretas igjennom å følge gjeldende lovverk innen offentlig forvaltning.

Leder for PPT er underlagt styreleder og rapporterer til styret.

Styreleder, Leder PPT og rådmann i vertskommunen er forhandlingsutvalg ved lokale forhandlinger. Styreleder og rådmann i vertskommunen forhandler lønn til Leder PPT.

Dersom styreleder er rådmann i vertskommunen, tiltrer nestleder forhandlingsutvalget.

Vurdering

Samarbeidsavtale

Samarbeidsavtalen og vedtektene for PPT Nord-Troms er opprettet i 1996. Det er ikke foretatt endringer i avtalen siden opprettelsen. Dagens situasjon er endret i forhold til 1996. Det som ikke reguleres i avtalen/vedtektene er bl.a. stemmeavgivning i styret, når tid er styret beslutningsdyktig, konkretiserer ikke hvem som har arbeidsgiveransvar, konkretiserer ikke hva som er vertskommunens faktiske ansvar.

Verken samarbeidsavtalen eller vedtektene fastsetter hvordan lønnsforhandlinger skal skje. Det er styreleder som har utført lønnsforhandlinger med de ansatte, sammen med daglig leder. Lønn til daglig leder er forhandlet frem av forhandlingsutvalg nedsatt av styret; dvs styreleder og Nordreisa kommunes representant i styret. Tidligere forhandlinger er gjennomført av styreleder.

Det foreslås i ny avtale at det konkretiseres hvem som er forhandlingsutvalg ved lokale forhandlinger og vertskommunens arbeidsgiveransvar presiseres. Videre foreslås det at styrets leder har dobbeltstemme ved stemmelikhet.

Styret utarbeidet forslag til endring av samarbeidsavtalen i møte 4. mai 2015. Forslaget ble sendt rådmannsutvalget for behandling. Etter at Nordreisa kommunestyre utsatte saken om PPT i juni 2015, har styret endret forslaget til samarbeidsavtale. Den er gjennomgått av rådmennene i kommunene (siden endringene kun gjelder kommunene) 07.12.15.

Rådmenn/administrasjonssjef er enig i at avtalen bør endres og har kommet med forslag til ytterligere endringer i forhold til styrets forslag.

Troms fylkeskommune har sagt nei til å endre avtalen, da den vil medføre at deres andel øker.

Styrets rolle og vertskommunens oppgaver

Samarbeidsavtalen sier at Nordreisa kommune er vertskommune for PPT Nord-Troms, etter kommuneloven § 27. Avtalen sier lite om hva vertskommunens ansvar er, ut over regnskap og revisjon. Der er bl.a. ikke konkretisering av det juridiske ansvaret. Det er ingen formuleringer på avstemning i styret, slik at hver stemme teller likt. Eksempelvis med stemmelikhet, vil saken måtte bero til neste møte.

I forslag til ny samarbeidsavtale er dette forsøkt konkretisert bedre, så langt vedtektene gjør det mulig.

Vedtektene regulerer oppgavene til styret og daglig leders oppgaver. Det er styret som vedtar budsjett og økonomiplan og styret utøver også arbeidsgiveransvar og vedtar legge ned og opprette stillinger i forbindelse med budsjettvedtak. Vedtektene harmonerer ikke med Nordreisa kommunes juridiske ansvar som vertskommune, f.eks ved nedbemanninger.

Det er nødvendig med en gjennomgang av vedtektene, slik at de presiserer rettslig status, vertskommuneansvar, styret og dets møter og oppgaver, daglig leders ansvar, arbeidsgiveransvar, oppløsning av samarbeid og fordeling av eiendeler, regnskap og revisjon og endring av vedtektene. Vedtektene må gjennomgås og fornyes, og legges frem for kommunestyrene/fylkestinget til behandling i løpet av 2016.

Økonomi

I hht samarbeidsavtalen skal PPT innen 15. september vedta forslag til budsjetttramme for kommende år. Dette har ikke skjedd i praksis. Styret i PPT har ikke vedtatt budsjetttrammer før november/desember. Dette har medført at behovet ikke har kommet frem til kommunestyret i god nok tid før budsjettbehandling. Kostnadsfordeling regnes ut fra rammer i budsjettforslaget vedtatt av styret.

Ved årsavslutning er mindreforbruk i forhold til styrets budsjett satt på fond, mens merforbruk i forhold til styrets budsjett er sendt til kommunene som regnskapsoverskridelser. Styret vedtok høsten 2013 og 2014 at mindreforbruk skal tilbakeskrives kommunene ved endelig refusjonsoppgjør / avregningstidspunkt.

Ihht samarbeidsavtalen skal samarbeidspartnerne betale inn a-konto kvartalsvis. Dette er uteglemt i forslaget til ny avtale, og foreslås tatt med.

Dagens kostnadsfordeling medfører at Nordreisa kommune får et uforholdsmessig høy andel av utgiftene til PPT. Kravet om at hver kommune skal ha en pedagogisk psykologisk tjeneste medfører at det vil ligge en fast utgift i bunn til en slik tjeneste, uansett størrelse på kommunen. Dette er ivarettatt i den kostnadsfordeling som rådmannsutvalget har vedtatt skal være gjeldende i fremtidige samarbeid; 40/60-fordeling. Flere av våre samarbeid bygger allerede på denne fordelinga, som feks brannsamarbeidet.

Kommunestyret i Nordreisa kommune godkjente 28.01.16 ny samarbeidsavtale for Nord-Troms PPT med følgende endringer:

- Punkt 1 Sentrale føringer: Tilleggssetning som lyder: Ansatte ved PPT skal ha relevant faglig og pedagogisk kompetanse.
- Punkt 2 Styret: foreslår at hele punktet strykes og erstattes med:
PPT ledes av et styre på 5 medlemmer. Styret består av rådmenn/administrasjonssjef eller den vedkommende utpeker i de respektive kommuner og fylkeskommunen, samt 1 ansatte-representant. Styret velger selv leder og nestleder for 2 år. Ved stemmelikhet er styreleders stemme avgjørende.
- Punkt 3 Avtalens varighet: Avtalen gjøres gjeldene fra 01.01.2016. Samarbeidsavtalen rulleres hvert 4. år.

- Punkt 4 Økonomi: Tilleggssetning: Vertskommune forskutterer driften av kontoret i sin helhet. Samarbeidspartene betaler a-konto etterskuddsvis hvert kvartal ut i fra vedtatt budsjett. Endelig refusjonsoppgjør foretas når regnskapet er avlagt.
- Punkt 8 Arbeidsgiveransvar: foreslår at hele punktet strykes og erstattes med:
Vertskommunen har arbeidsgiveransvar for ansatte i PPT. På vegne av vertskommunen utøver styret arbeidsgiveransvaret, mens leder for PPT utøver det daglige ansvaret. Arbeidsgiveransvaret ivaretas igjennom å følge gjeldende lovverk innen offentlig forvaltning.
Leder for PPT er underlagt styreleder og rapporterer til styret.
Styreleder, Leder PPT og rådmann i vertskommunen er forhandlingsutvalg ved lokale forhandlinger. Styreleder og rådmann i vertskommunen forhandler lønn til Leder PPT.
Dersom styreleder er rådmann i vertskommunen, tiltrer nestleder forhandlingsutvalget.

Kåfjord kommunes hovedutvalg for oppvekst og omsorg har i sak 13/15 av 6. mai 2015 vedtatt at Kåfjord ønsker å opprettholde interkommunalt samarbeid om PP-tjeneste og at dagens samarbeidsavtale reforhandles. Troms fylkeskommune har gitt tilbakemelding om at de ikke ønsker å endre avtalen og betingelsene for økonomi.

Kompetanse og fagmiljø

Ved organisering av kompetansemiljø vil en arbeidsplass med flere ansatte gi flere fordeler. Både med tanke på kompetanseutvikling og rekruttering. Et fagmiljø med flere personer vil være en mer attraktiv arbeidsplass enn et miljø bestående få personer. Verdien av å tilhøre et fagfellesskap/-miljø er stor, både for den enkelte arbeidstaker, men også for tjenestene.

Bred kompetanse i personalgruppa vil innebære at personalet kan gi bedre tilpassa råd i arbeidet rundt barn og unge som har utfordringer og får sakkyndige uttalelser. Det er i tillegg en fordel med bred kompetanse for å kunne arbeide godt i forhold til systemutvikling som sikrer enkeltbarnet og grupper av barn et godt læringsmiljø i barnehager og skoler. Interkommunale tjenester og større fagmiljø vil således være en forsikring mot små og sårbare enheter og gi et bredere fagmiljø enn om kommunene sto hver for seg.

Nordreisa kommune vil kunne etablere 3-4 stillinger for omtrent samme kostand som i dag, og opprettholde et fagmiljø. Kåfjord kommune ville kunne opprettholde 2 stillinger og Kvæningen kommune 1 stilling med samme kostnadsnivå som i dag.

Tilbakemeldinger fra skoler og barnehager i Nordreisa vedr PPT Nord-Troms og de tjenestene som utføres er positive. Det gis tilbakemeldinger på at PPT har stor kompetanse innen sitt fagfelt og at det er lav terskel for å ta kontakt med kontoret og de ansatte der. Skolene og barnehagene opplever samarbeidet med PPT Nord-Troms som godt. Fokus er imidlertid mest på enkeltindivider og ikke på systemnivå, selv om PPT deltar i basisteam, ressursteam, ansvarsgrupper, skolevegrinsteam, i modellkommuneforsøket og i BIR (barn i rusfamilier).

Interkommunalt samarbeid

En av de vesentligste drivkreftene for å etablere interkommunalt samarbeid er hensynet til utviklingen av faglig og profesjonell kompetanse. Samarbeidstiltak begrunnes ofte med behovet for å ha store nok fagmiljø på de ulike tjenesteområdene. Interkommunalt samarbeid er viktig og for mange kommuner helt nødvendig for å levere tjenester til innbyggerne. Mange kommuner er avhengig av interkommunalt samarbeid for å kunne levere tilfredsstillende tjenester til innbyggerne innenfor utvalgte deler av tjenestespekteret. For mange mindre kommuner vil et alternativ med ren kommunal tjenesteyting enten bli dyrere eller innebære tjenester av lavere kvalitet.

Interkommunalt samarbeid er fordelaktig når det gjelder tjenestekvalitet, men gir noen utfordringer når det gjelder styring og kontroll. En styring som involverer mange kommuner kan bidra til å bli mer komplisert for kommunepolitikerne å styre, bl.a. på grunn av manglende oversikt og tilgang på informasjon om innhold og omfang.

Det er ikke stordriftsfordeler å hente ut i et «Nord-Troms perspektiv» for PPT, fordi organisasjonen er for liten i seg selv til at disse stordriftsfordeler vil kunne gi effekt. For kommuner med få ansatte i PPT, vil tjenesten blir sårbar og kostbar å drifte alene.

Alternative løsninger

Nordreisa kommunestyre har bedt om en reforhandling av samarbeidsavtalen for å få kostnadene ned på forsvarlig nivå, som vurderes til dagens budsjettnivå på ca 2.6 mill kroner.

Alternativer rådmannen i Nordreisa kommune vurderer er:

1. Fortsatt drive PPT som i dag med eget styre, men med endret samarbeidsavtale.
2. Si opp avtalen om interkommunal PP tjeneste og etablere egen kommunal PPT tjeneste under sektor for oppvekst og kultur. Her er utfordringer med lokaler i og med at styret i PPT har inngått 10 års leieavtale med utleier, som utløper 01.09.2019. For 2,6 mill kroner vil Nordreisa kommune kunne opprettholde et godt fagmiljø og gi gode tjenester til elever, skoler og barnehager i kommunen, med 3-4 fagstillinger.

En egen PPT vil gi hver enkelt kommune større styring med tjenesten, men vil redusere fagmiljøet og øke sårbarheten, selv om tjenesten fortsatt vil kunne gi gode tjenester. I tillegg vil utgiftene med leieavtalen hefte samarbeidet i 3 år og 8 måneder.

En endring av samarbeidsavtalen, der kostnadsfordelingen er slik at alle betaler et fast grunnbeløp for å være med i samarbeidet, mens resterende fordeles etter elevtall, vurderes av rådmannen i Nordreisa kommune som det beste alternativet for samarbeidet. Dette bidrar til å opprettholde et større fagmiljø, med kompetanse og kapasitet.

Kvæningen kommune

Administrasjonen i Kvæningen kommune konstaterer at den foreslåtte ordningen gir en dyrere tjeneste enn Kvæningen har i dag. 40/60 fordeling vil som oftest ikke begunstige den minste parten i et interkommunalt samarbeid og kan ikke oppfattes som en endelig vedtatt fordeling for alt samarbeid.

På den annen side skal det sies at Kvæningen har små muligheter til å utvikle et tilstrekkelig tilbud alene og at den økte prisen må sees i lys av dette. En fordeling etter barnetall vil gi omentrent samme kostnadsfordeling som i 2015.

VEDTEKTER

Følgende vedtekter er fastsatt for styret for Den Interkommunale PP-tjenesten for Nord-Troms:

§ 1

Styret blir sammensatt og utpekt på den måte som framgår av samarbeidsavtalens § 2.

§ 2

Styret vedtar forslag til økonomiplan og budsjett for tjenestens virksomhet og vedtar detaljbudsjett innenfor de rammer kommunene og fylkeskommunen fastsetter.

Styret har ansvaret for PP-tjenestens drift innenfor de ovennevnte rammer.

Styret utøver arbeidsgiveransvaret.

Styret kan vedta å opprette og nedlegge stillinger i forbindelse med budsjettvedtak.

Styret kan ikke ta opp lån eller forplikte kommunene og fylkeskommunen økonomisk på lignende måte.

Styret behandler og vedtar årsmelding.

Styret fører tilsyn med at virksomheten ved kontoret foregår etter de retningslinjer som er trukket opp og fastsatt i samarbeidsavtale, vedtekter og instruksjer.

Utskrift av styrets møtebok sendes: Statens utdanningsdirektør, fylkeskommunen, samarbeidskommunene og revisjonen i vertskommunen.

§ 3

Senterleder treffer for øvrig de avgjørelser som angår virksomhetens drift og organisasjon.

Senterleder er sekretær for styret.

Senterleder utarbeider årsmelding, forslag til budsjett og forslag til virksomhetsplan. Forslagene behandles av styret og sendes samarbeidskommunene og fylkeskommunen.

Styret utarbeider og vedtar delegasjonsreglement for senterleder.

Ett-årsfristen regnes fra førstkommende årsskifte etter at den er meddelt styret, samarbeidskommunene og fylkeskommunen.

Tromsø, juni 1996

[Signature]
rådmannen i Kvænangen

GÁIVUONA
KÁFJORD
ráddcoimrái
[Signature]
rådmannen i Kåfjord

[Signature]
rådmannen i Nordreisa

FYLKESORDFØREREN I TROMS
[Signature]
rådmannen Troms fylkeskommune

SAMARBEIDSAVTALE OM INTERKOMMUNAL PP-TJENESTE FOR NORD-TROMS

*Med endring
gjort i
14/10/2010
Kåfjord
14/10/2010*

§ 1

Den pedagogisk-psykologiske tjenesten for Nord-Troms er etablert som et interkommunalt PP-kontor som drives i samarbeid mellom kommunene og Troms fylkeskommune.

De samarbeidende parter er:

Nordreisa kommune
Kvænangen kommune
Kåfjord kommune
Troms fylkeskommune

Nordreisa kommune er vertskommune for PP-tjenesten i Nord-Troms.

Tjenestens målsetting og organisasjon skal være i samsvar med gjeldende retningslinjer, lover, forskrifter og reglement.

Egne vedtekter for PP-styret er fastsatt i samsvar med kommunelovens § 27.

§ 2

Styret er sammensatt av de respektive kommuners og fylkeskommunens administrasjonssjef. Styret velger selv leder og nestleder 2 år av gangen.

Ansatte har 1 representant i styret.

§ 3

Den interkommunale PP-tjenesten for Nord-Troms skal dekke aldersgruppen 0 - 20 år og voksne som har rettigheter etter Lov om voksenopplæring, Lov om grunnskolen, Lov om videregående opplæring og Lov om fagopplæring i arbeidslivet. Styret har adgang til å inngå avtale om oppdrag som ikke faller inn under bestemmelsene i paragraf 3, dersom det stilles økonomi og fagpersonale til disposisjon ut over det som følger av samarbeidsavtalen.

§ 4

- Styret for PPT vedtar forslag til budsjetttramme og fordeling på samarbeidspartene innen 15. september året før budsjettåret. Kommune og fylkeskommunen fastlegger på bakgrunn av dette sitt tilskudd til PP-tjenesten innen 1. november.”

Fylkeskommunen dekker utgiftene etter følgende fordelingsnøkkel:

Lønn fagstillinger dekkes forholdsvis etter det antall stillinger fylkeskommunen har godkjent i forhold til totalt antall fagstillinger ved kontoret.

Andre driftsutgifter (inkl. lønn kontoransatte og renhold) dekkes forholdsvis etter antall helårselever i videregående skole pr. 01.10. i forhold til totalt antall elever tjenesten har ansvaret for.

Fordeling av utgiftene mellom kommunene:

Utgiftene fordeles mellom kommunene etter en fordelingsnøkkel som avhenger av hvor mange elever/årskull som hver enkelt samarbeidspartner har ansvaret for.

Fordelingen av utgiftene mellom kommunene skjer på grunnlag av barnetall i aldersgruppen 0 - 16 år pr. 01.10.

Reiser til kontoret av foreldre, barn eller andre holdes utenom budsjettet og må eventuelt dekkes av den enkelte kommune eller fylkeskommune.

§ 5

Vertskommunen er ansvarlig for regnskapsføring og revisjon. Vertskommunen forskotterer driften av kontoret i sin helhet, og deltakerkommunenes og fylkeskommunens andeler av utgiftene innbetales a konto kvartalsvis.

Endelig refusjonsoppgjør foretas når endelig revidert regnskap foreligger.

Vertskommunen stiller egnede lokaler til disposisjon for tjenesten. Styret godkjenner disse.

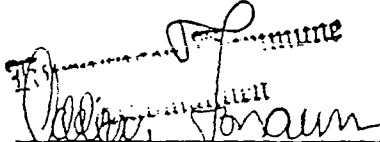
Ved tjenestebesøk må partene stille nødvendige kontorer til rådighet.

§ 6

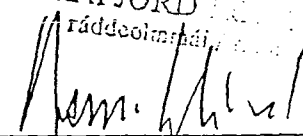
Fylkeskommunen eller kommuner som ønsker å gå ut av samarbeidet må si opp avtalen skriftlig med minst ett års varsel.

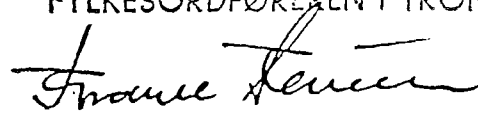
Ett-årsfristen regnes fra førstkommende årsskifte etter at den er meddelt styret, samarbeidskommunene og fylkeskommunen.

Tromsø, juni 1996

rådmannen i Kvænangen

rådmannen i Nordreisa

GÁIVUONA
KÅFJORD
ráddeolinnái

rådmannen i Kåfjord

FYLKESORDFØREREN I TROMS

rådmannen Troms fylkeskommune

SAMARBEIDSAVTALE

SAMARBEIDSAVTALE MELLOM TROMS FYLKESKOMMUNE OG PPT FOR NORD-TROMS I HENHOLD TIL OPPLÆRINGSLOVENS KAPITTEL 5

1. Sentrale føringer

Pedagogisk-psykologisk tjeneste for Nord-Troms skal følge faglige retningslinjer for pedagogisk-psykologisk tjeneste som er utarbeidet for den regionaliserte tjenesten. PPT for Nord-Troms skal prioritere ressursbruk og innsats slik at det på et tidlig tidspunkt kan gis spesialundervisning med god kvalitet.

I tråd med inngått avtale skal PPT for Nord-Troms yte tjenester til fylkeskommunen i henhold til opplæringslovens kapittel 5-6 og så langt det lar seg gjøre innen de satte rammene generelt i forhold til lovens kapittel 3,4 og 5. Den i PPT som i hovedsak innehar arbeidsoppgavene i henhold til denne avtalen skal delta på fagsamlinger i regi av Troms fylkeskommune, og i arbeidet følge de retningslinjer som tjenesten utformer. Denne fagpersonen ved kontoret skal være kontaktperson til fylket.

Styret bestående av Troms fylkeskommune, Nordreisa kommune, Kvæningen kommune, Kåfjord kommune og ansatte-representant har ansvaret for å rekruttere fagfolk med den kompetansen Troms fylkeskommune har behov for, for å yte de tjenester som avtalt.

Avtalen knytter seg til Nord-Troms videregående skole, avd. Storslett og lærlinger i de 3 samarbeidskommunene.

2. Avtalens varighet

Avtalen gjøres gjeldene fra 01.01.2011. Fylkeskommunen eller styret for PPT for Nord-Troms kan gå ut av samarbeidet ved å si opp avtalen skriftlig med minst ett års varsel. Ett-årsfristen regnes fra førstkommende årsskifte etter at den er meddelt for styret for PPT for Nord-Troms og fylkeskommunen.

3. Økonomi

Det dekkes en 60% fagstilling. Andre driftsutgifter dekkes forholdsvis etter antall helårselever og lærlinger i videregående skole per. 01.10 i forhold til totalt antall elever som tjenesten har ansvaret for.

4. Regnskap og revisjon

PPT for Nord-Troms er ansvarlig for forsvarlig regnskapsførsel. Det forutsettes at det ordinære regnskaps- og revisjonssystem i kommunen benyttes.

5. Rapportering

PPT for Nord-Troms skal hvert år utarbeide en årsrapport – som også skal være grunnlag for fylkekommunens årsmelding for pedagogisk-psykologisk tjeneste. Rapporten skal gjøre rede for både kvantitative og kvalitative resultater som er oppnådd innenfor de ressursrammene som har vært til disposisjon.

6. Informasjonssikkerhet

Personell i den avtalebaserte stillingsprosenten skal avgi taushetserklæring, og forholde seg til de samme retningslinjer for informasjonsflyt som gjelder for ansatte i Troms fylkeskommune.

7. Uforutsette hendelser

Dersom uforutsette hendelser som gjelder tjenesteproduksjonen skulle inntreffe, vil PPT for Nord-Troms ved Tjenesteleder ta kontakt med Troms fylkekommune, med sikte på å raskest mulig finne alternative løsninger.

8. Møter

Troms fylkeskommune skal en gang i halvåret ta initiativ til oppfølgingsmøte med leder for PPT for Nord-Troms og berørt ansatt der faglige spørsmål og forhold til drift tas opp.

9. Tvist

Tvist om forståelsen av denne avtalen eller rettsvirkningen av den, skal løses ved forhandlinger. Fører ikke slike forhandlinger fram innen tre uker fra tvisten oppsto, kan hver av partene forlange tvisten avgjort med bindende virkning ved voldgift. Lov om tvistemål kommer da til anvendelse.

14.12.10

**Vedtak fra møte i styret for PPT for Nord-Troms
14.12.10**

Sak 10/10: Budsjett 2011

Vedtak: Enstemmig vedtatt.

Sak 11/10: Nytt forslag til samarbeidsavtale i fra fylkekommunen.

Forslaget fra Fylkeskommunen inneholdt ikke alle endringene som var ønsket fra styret i punkt 1. Tjenesteleder har sammensatt forslaget fra styremøtet i oktober, med det ønsket fylkeskommunen hadde til møter i Punkt 8. Denne sammenstillingen ble lagt frem for styret i møtet.

Vedtak: Det sammenstilte forslaget fra tjenesteleder ble enstemmig vedtatt. Styreleder skriver under på samarbeidsavtalen og PPT sender den til fylkeskommunen til underskriving.

Forslag til SAMARBEIDSAVTALE

SAMARBEIDSAVTALE MELLOM TROMS FYLKESKOMMUNE, NORDREISA KOMMUNE, GÀIVUONA SUOHKAN/KÅFJOR KOMMUNE OG KVÆNANGEN KOMMUNE OM EN INTERKOMMUNAL PEDAGOGISK PSYKOLOGISK TJENESTE.

1. Sentrale føringer

Sentrale styringsdokumenter for PP-tjenesten er:

- Opplæringsloven
- Læreplanverket for Grunnskole og Videregående skole
- Rammeplan for barnehager
- St.meld.nr.23 (1997-98):”Om opplæring for barn, unge og voksne med særskilte behov”.
- St.meld.nr.30 (2003-04):”Kultur for læring”.
- St.meld. nr. 16 (2006-07):” Tidlig innstas for livslang læring...”
- Veileder til opplæringsloven om spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning (2009).

PPT sitt mandat er gitt i Opplæringsloven av 17.07.98 nr 61.

Opplæringsloven regulerer oppgavene til PPT i § 5-6, 5-1 og 5-7.

I tråd med inngått avtale skal PPT for Nord-Troms yte tjenester til Nord-Troms videregående skole, skolested Storslett og samarbeidskommunene i henhold til opplæringsloven samt lærlinger i de 3 samarbeidskommunene.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste for Nord-Troms skal følge faglige retningslinjer for pedagogisk-psykologisk tjeneste som er utarbeidet for den regionaliserte tjenesten. PPT for Nord-Troms skal prioritere ressursbruk og innsats slik at det på et tidlig tidspunkt kan gis tilpasset opplæring, spesialundervisning og spesialpedagogisk oppfølging med god kvalitet.

Ansatte i den interkommunale/fylkeskommunale PPT for Nord-Troms skal i sitt arbeid følge de retningslinjer som tjenesten utformer.

Den interkommunale logopedtjenesten er lagt til PPT for Nord-Troms.

2. Styret

Styret, bestående av Troms fylkeskommune, Nordreisa kommune, Kvænanen kommune, Gåivuona Suohkan/Kåfjord kommune og ansatte-representant, har ansvaret for å rekruttere fagfolk med den kompetansen tjenesten har behov for, og for å yte de tjenester etter gjeldende avtaleverk.

3. Avtalens varighet

Avtalen gjøres gjeldene fra 01.06.2015.

Fylkeskommunen, en eller flere av kommunene kan gå ut av samarbeidet ved å si opp avtalen skriftlig med mins ett års varsel. Ettårsfristen regnes fra førstkommende årsskifte etter at den skriftlig er meddelt styret for PPT for Nord-Troms.

4. Økonomi

Troms fylkeskommune dekker utgiftene til 60% fagstilling og driftsutgifter forholdsvis etter fulltidselever og lærlinger pr. 01.10. i forhold til totalt antall barn/elever tjenesten har ansvar for.

Kommunene dekker utgifter etter 40/60 % regelen. Dvs. at hver av de tre eierne dekker 1/3 av 40 % av de totale utgiftene til tjenesten. 60% av utgiftene dekkes forholdsvis etter antall barn mellom 0 – 16 år i kommunene og antall helårselever og lærlinger i videregående skole per. 01.10. i forhold til totalt antall barn/elever som tjenesten har ansvaret for. Kommunene dekker utgifter til logopedtjenesten etter antall barn fra 0 – 18 år etter 40/60 % regelen. 50 % av tjenesten er språkopplæring for barn/unge og 50% skal gå til afasibehandling og språkopplæring av voksne.

5. Vertskommune

Nordreisa kommune er vertskommune.

6. Regnskap og revisjon

PPT for Nord-Troms er ansvarlig for forsvarlig regnskapsførsel. Det forutsettes at det ordinære regnskaps- og revisjonssystem i vertskommunen benyttes.

7. Kontorlokaler mm.

Vertskommunen forplikter seg til å legge til rette for at PPT for Nord-Troms har tilfredsstillende kontorlokaler. Alle andre samarbeidspartene må sørge for at tjenesten har møterom slik at arbeidsoppgavene kan utføres på en tilfredsstillende måte. Det må legges til rette for at telefon, lyd/bilde og datatekniske løsninger kan benyttes for å begrense utgifter og unødig tidsbruk i forbindelse med kjøring.

8. Arbeidsgiveransvar

De tre samarbeidskommunene og fylkeskommunen har arbeidsgiveransvar for ansatte i PPT. Styreleder er tjenestens leders

nærmeste overordnede. Arbeidsgiveransvaret ivaretas igjennom å følge gjeldende lovverk innen offentlig forvaltning. Styret er forpliktet til å sørge for at ansatte får muligheter for faglig oppdatering på det som er vesentlig mht. faglighet og gjeldende lovverk i tråd med kompetansehevingsplanen for tjenesten.

9. Rapportering

PPT for Nord-Troms skal ved hvert årsskifte utarbeide en årsrapport for pedagogisk-psykologisk tjeneste. Rapporten skal gjøre rede for både kvantitative og kvalitative resultater som er oppnådd innenfor de ressursrammene som har vært til disposisjon.

Det skal utarbeides en årsplan som skal være et styringsredskap når det gjelder ansatte, behov for kompetanseheving, fokusområder mm.

Årsplanen lages på bakgrunn av gjeldende lov- og avtaleverk og ressurser av personellmessig og økonomisk art.

10. Informasjonssikkerhet

Alle ansatte skal avgi taushetserklæring, og forholde seg til de samme retningslinjer for informasjonsflyt som gjelder for ansatte i PPT.

11. Kontakt mellom PPT for Nord-Troms og PPT for Troms Fylke.

En fagpersonen ved kontoret skal være kontaktperson til fylket.

Troms fylkeskommune v/leder for PPT/OT skal en gang i halvåret ta initiativ til oppfølgingsmøte med leder for PPT for Nord-Troms og berørt ansatt, der faglige spørsmål og forhold til drift tas opp.

PPT for Nord-Troms inviteres til samlinger for PPT for videregående opplæring i Troms fylke.

12. Vedtekter for styret

Egne vedtekter for PP-styret er fastsatt i samsvar med kommunelovens §27.

13. Tvist

Tvist om forståelsen av denne avtalen eller rettsvirkningen av den, skal løses ved forhandlinger. Fører ikke slike forhandlinger frem innen tre uker fra tvisten oppsto, kan hver av partene forlange tvisten avgjort med bindende virkning ved voldgift. Lov om tvistemål kommer da til anvendelse.

Kvæningen kommune	Sted	Dato
-------------------	------	------

Gaivuona suohkna/Kåfjord kommune	Sted	Dato
----------------------------------	------	------

Nordreisa kommune	Sted	Dato
-------------------	------	------

Troms fylkeskommune	Sted	Dato
---------------------	------	------

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
21/16	Kvæningen kommunestyre	28.04.2016

Kommunereformen, rapport for alternativ Nord-Troms 4.

Administrasjonssjefens innstilling

Rapport «Kommunereformen, Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy» av 30.3.2016 er levert i henhold til bestilling og vil bli brukt i det videre arbeidet med kommunereformen.

Saksopplysninger

Saksframlegget tar sikte på å presentere rapport for sammenslåingsalternativet Nord-Troms 4 og å oppdatere kommunestyret på kommunereformen pr 10.4.2016.

Rapport for Nord-Troms 4

Kommunene Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy har fått utredet muligheten for og konsekvensene av en sammenslåing mellom de fire kommunene som et såkalt «Nord-Troms 4» - alternativ (betegnelsen er valgt til forskjell fra betegnelsen Nord-Troms som vanligvis omfatter seks kommuner med Storfjord og Lyngen i tillegg.)

Konsulentselskapet PwC har hatt oppdraget og leverte sluttrapport 30.3.2016 i et felles møte for de fire kommunestyrene.

I konklusjon og anbefalinger heter det blant annet:

- «Totalt anses fordelene med en sammenslåing i Nord-Troms 4 å være større enn ulempene. Hvor store de positive og negative konsekvensene av en sammenslåing blir vil i stor grad påvirkes av hvilke valg kommunene tar i den videre prosessen fram mot sammenslåing og i driften av en ny kommune. Kommunenes geografiske samhörighet, regionale identitet og kulturelle likheter gir et godt utgangspunkt for en videre prosess»
- «Det anbefales at utredningen følges opp i en ny prosess med de fire kommunene. Formålet med den videre prosessen bør være utarbeidelse av en intensjonsavtale om sammenslåing av Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy, som igjen kan ligge til grunn for reelle forhandlinger og prosess fram mot endelig beslutning innen juni 2016. Dersom den videre prosessen viser at Kvæningen og Kåfjord velger andre strukturalternativ anbefaler vi at Nordreisa og Skjervøy fortsetter prosessen alene.» Siste setning i sitatet ses som henvisning til at Kåfjord i likhet med Kvæningen også vurderer andre alternativ enn Nord-Troms 4.

Til arbeidet med intensjonsavtaler er det gitt fullmakt til ordfører, varaordfører, en opposisjonspolitiker og administrasjonssjefen å forhandle fram avtaler. Forhandlingsmøter er foreløpig berammet til 13.4 og 28.4.2016.

Oppdatering pr 10.4.2016

Valgstyret holdt møte 4.4.2016. Det skrives egen protokoll fra møtet og vises til følgende hovedpunkter:

- Dato for folkeavstemning settes til 25.5.2016 med adgang til forhåndsstemming i uka før.

- Tema for avstemningen blir todelt med anledning til å stemme for eller mot sammenslåing og dernest å stemme for ett av sammenslåingsalternativene.
- Stemmerett has av alle som er 16 år eller eldre pr 1.1.2016.

For sammenslåingsalternativet mot Finnmark (Alta og Loppa) er det gitt fullmakter til ordfører og administrasjonssjef å gå videre med intensjonsavtaler. Pr 5.4 er det ikke berammet møter for dette alternativet

Vurdering

Rapporten

Administrasjonen vurderer at rapporten innehold fakta, analyser og vurderinger som bestilt. Samme firma (PwC) har levert rapport for begge sammenslåingsalternativene og metodikk og analyser er i all hovedsak de samme. Samtidig skal det vises til at rapporten for Nord-Troms 4 inneholder vurderinger av økonomiske konsekvenser som følger regjeringens forslag til nytt inntektssystem for kommunene. Disse forslagene var ikke klare da rapporten for Alta, Kvæningen og Loppa ble utarbeidet.

Administrasjonen viser til at det er berammet folkeavstemning og ser det ikke som hensiktsmessig å gi tilrådinger eller veie sammenslåingsalternativene mot hverandre her.

Vedlegg

Utredningen.

***Kommunereformen
Kvænangen, Kåfjord,
Nordreisa og Skjervøy***

Utredning av
kommunesammenslåing

30. mars 2016

Skjervøy kommune

Postboks 145

9189 Skjervøy

Vår referanse: Cissel Samuelsen

Deres referanse: Geir Are Nyeng

30. mars 2016

Nord-Troms 4 – en ny kommune «der kontraster former folk»?

Kommunene Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy har tatt initiativ til en felles utredning av kommunesammenslåing i det såkalte «Nord-Troms 4»-alternativet. Utredningen skal være en del av beslutningsgrunnlaget når kommunene skal ta beslutning om ny kommunestruktur. Rapporten danner også grunnlag for eventuelt videre prosess fram mot en intensjonsavtale om kommunesammenslåing.

Oppdraget har blitt utført av et team bestående av Geir Are Nyeng, (prosjektleder), Mariell Toven, Stian Mækela, Kathrine Melheim og Rolf Tørring. Reinholdt Bredrup har vært ansvarlig partner i PwC på oppdraget.

Fra oppdragsgivers side har prosjektet vært ledet av en arbeidsgruppe bestående av Frank Pedersen (Kvæningen), Håkon Jørgensen (Kåfjord), Anne-Marie Gaino (Nordreisa) og Cissel Samuelsen (Skjervøy).

Vi vil benytte anledningen til å takke for et godt samarbeid i forbindelse med utredningen. Vi vil også takke ansatte og folkevalgte i kommunene som har deltatt i intervjuer, svart på kommunenes egenvurdering og bidratt med annen informasjon. Dette har vært til stor nytte i utredningsarbeidet.

Med vennlig hilsen

Reinholdt Bredrup
Partner

Geir Are Nyeng
Prosjektleder

Denne rapporten er utarbeidet av PricewaterhouseCoopers (PwC) kommunene Kvænangen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy i samsvar med inngåtte og signerte kontrakter.

Våre vurderinger bygger på faktainformasjon som har fremkommet gjennom offentlig tilgjengelig statistikk og utredninger, kommunenes egne statusbilder, i intervjuer med de involverte aktørene og i relevant dokumentasjon som har blitt gjort tilgjengelig for oss. Vi anser våre kilder og vårt informasjonsgrunnlag som pålitelig, men PwC garanterer ikke for at dette er fullstendig, korrekt og presist. Fremlagt informasjon må ikke oppfattes å være verifisert av PwC.

Aktørene har rett til å benytte informasjonen i denne rapporten i sin virksomhet, i samsvar med inngått avtale og kontrakt. Rapporten er å betrakte som et offentlig dokument i henhold til offentlighetsloven. PwC påtar seg ikke noe ansvar for tap som er lidt av næringsutviklingsaktører eller andre som følge av at vår rapport eller utkast til rapport er distribuert, gjengitt eller på annen måte benyttet i strid med disse bestemmelsene eller gjeldende avtale

Sammendrag og samlet vurdering

Formålet med utredningen er å utrede konsekvenser ved en sammenslåing av kommunene Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy. Rapporten gir en bred analyse av de ulike faktorene som anses relevante for en mulig sammenslåing. Kommunene har også ønsket å inkludere vurdering av en sammenslåing av kun Nordreisa og Skjervøy i utredningen. Selv om hovedvekten i utredningsarbeidet har vært lagt på sammenslåing i Nord-Troms 4 gjøres det underveis i rapporten derfor egne beregninger og vurderinger knyttet til det mindre alternativet. Dette vurderes også særskilt i sammendraget og konklusjonen.

For å oppsummere fordeler og ulemper ved en eventuell sammenslåing tar vi her utgangspunkt i regjeringens overordnede mål for kommunereformen. Disse oppfattes høyst relevante både for innbyggerne og kommunenes politiske- og administrative ledelse. Av redaksjonelle hensyn har vi i rapporten omtalt en sammenslått kommune av Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy med arbeidsnavnet «Nord-Troms 4».

Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne

Regjeringen forventer at større kommuner med bedre kapasitet og kompetanse vil legge til rette for gode og likeverdige tjenester. Større fagmiljø skal gi mer stabile arbeidsmiljø, bredere kompetanse og en bredere tiltaksportefølje, særlig i små og spesialiserte tjenester. Et viktig spørsmål i utredningen er om dette vil kunne oppnås ved å slå sammen Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy? De fire kommunene har i utredningsprosessen gitt uttrykk for at kommunereformen og forslag til nytt inntektssystem oppfattes mer som en del av sentraliseringstrenden, enn et ønske om regionalisering av oppgaver og myndighet for økt kvalitet.

Gjennom en analyse av kommunenes statusbilder, KOSTRA-data, Kommunebarometeret, Kommune-NM, intervjuer med politisk og administrativ ledelse og ikke minst kommunenes egne vurderinger av utfordringsbildet har vi fått et godt innblikk i dagens status og hvilke utfordringer kommunene står ovenfor.

To faktorer som i stor grad påvirker kommunenes tjenester er økonomiske rammer og politisk/administrativ organisering. Dette har igjen betydning for kommunens evne til å oppnå gode fagmiljø, spisset kompetanse, tilstrekkelig kapasitet og kvalitet på sine tjenester. En sammenslåing av Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy kan gi noen økonomiske gevinster, først og fremst knyttet til mulig effektivisering og ekstraordinære overføringer fra Staten. På både kort og mellomlang sikt vil kommunene nyte godt av regjeringens økonomiske insentiver i kommunereformen.

En sammenslått kommune av Nord-Troms 4 vil motta en engangsgangsutbetaling på 45 millioner kroner i forbindelse med sammenslåingen. Tilsvarende beløp for en sammenslåing av kun Nordreisa og Skjervøy er 25 millioner kroner. Storparten av dette er imidlertid ment å dekke engangskostnader som er en direkte konsekvens av sammenslåingen, kun 5 millioner kroner er ren reformstøtte som kan disponeres fritt.

Vi har i utredningen beregnet at Nord-Troms 4 vil få en økning på 35,5 millioner i de statlige overføringene de første 15 årene etter sammenslåing. Økningen inkluderer inndelingstilskudd på til sammen 62,2 millioner kroner som kompenserer for tilskudd kommunene mister ved sammenslåing. Dette medfører en samlet økning i statlige overføringer på nesten 7 prosent for kommunene de første 15 årene og vil potensielt kunne bidra til finansiering av betydelige investeringer eller til økt omfang eller kvalitet på tjenesteproduksjonen. Etter 20 år vil de måtte påregne en nedgang med 26,7 millioner kroner under dagens inntektsnivå, som kommer av at inndelingstilskuddet bortfaller. Det presiseres at dette er beregnet ut i fra dagens inntektssystem og medfører stor grad av usikkerhet. Inntektssystemet forventes endret flere ganger før dette blir realisert 20 år fram i tid. En sammenslåing av kun Nordreisa og Skjervøy forventes å kun gi marginalt økte rammeoverføringer de første 15 årene og en nedgang på 24,2 millioner etter 20 år.

Usikkerheten ved disse beregningene skyldes bl.a. at regjeringen har lagt fram et forslag til nytt inntektssystem for kommunene som vedtas etter at kommunene har besluttet eventuelle sammenslåinger, i tillegg til kommunereformen som pågår nå. Mens dagens inntektssystem vurderer eventuelle «smådriftsulemper» som en

ufrivillig kostnad som kompenseres for den enkelte kommune, legger det nye systemet opp til å skille mellom kommuner som er «frivillig» og «ufrivillig» små. Dette gjøre bl.a. ved å innføre et nytt «strukturkriterium» som differensierer basistilskuddet mellom 0 og 13,2 millioner kroner (2015) etter en grenseverdi som definerer befolkningstetthet og reiseavstand i kommunene. Beregninger av regjeringens forslag til nytt inntektssystem viser at dette vil slå ut forskjellig for de fire kommunene. Forslaget ser ut til å medføre at Kvæningen og Nordreisa får redusert inntektene med henholdsvis 1,1 og 3,9 millioner kroner, mens Kåfjord og Skjervøy får økte inntekter med henholdsvis 1,2 og 0,8 millioner kroner. Det presiseres at dette er basert på regjeringens forslag som foreløpig ikke er vedtatt.

Vi har i utredningen synliggjort et effektiviseringspotensial som følge av kommunesammenslåing, spesielt innenfor administrasjon. Nordreisa er i dag billigst av kommunen på administrasjon. En sammenslått kommune av Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy får et innbyggertall ikke ulikt Lenvik. Dersom den nye kommunen kan driftes med samme administrasjonsutgift pr innbygger som Nordreisa eller Lenvik gjør i dag, gir dette en innsparing på hhv 23,6 og 34 millioner kroner per år. Dette er midler som kan brukes på mer innbyggerrettede tjenester og dermed bidra til større omfang eller bedre kvalitet på de tjenestene innbyggerne er mest opptatt av. Det er også et betydelig potensial for effektivisering i tjenesteproduksjonen, men dette er både vanskeligere å tallfeste og ikke minst realisere.

Oppsummert ligger det en klar økonomisk motivasjon i sammenslåing for kommunene i Nord-Troms 4. Samlet vil kommunene kunne få økte inntekter på 35,5 millioner kroner de første årene, noe som kan bidra til bedre tjenestetilbud eller nye investeringer. Det er imidlertid usikkerhet knyttet til størrelsen på økningen. Med regjeringens forslag til nytt inntektssystem fra 2017 kan dette se ut å bli redusert til ca 25 millioner kroner. Dette innebærer likevel en økning på 4,8 prosent. Forslaget til nytt inntektssystem gir for øvrig få incentiver til kommunesammenslåing, ettersom kommunene ikke får redusert inntektene i nevneverdig grad ved å stå alene.

Per i dag har kommunene størst utfordring med tjenestene barnevern, pleie og omsorg, plan og administrasjon og styring. Dette stemmer godt overens med Fylkesmannens vurdering av kommunenes tjenester i de såkalte «statusbildene». Kvæningen, Kåfjord og Skjervøy mangler oppdaterte kommuneplaner og Fylkesmannen uttrykker der bekymring for at dette gir kommunene et begrenset og lite oppdatert styringsverktøy til å drive samfunnsutvikling. På barnevernsområdet ser det interkommunale samarbeidet mellom Nordreisa og Kvæningen ut til å ha bidratt til robusthet og riktig bemanning, selv om Fylkesmannen påpeker en negativ utvikling. Skjervøy og Kåfjord oppleves på barnevernsområdet å ha mer sårbare tjenester. I kommunenes vurderinger av utfordringsbildet er det gjennomgående trekk at Kvæningen, Kåfjord og Nordreisa forventer at en sammenslåing kan bidra til reduserte utfordringer i framtiden, mens Skjervøy forventer at en sammenslåing vil gi økte utfordringer for tjenesteproduksjonen. Dette gjelder bl.a. innenfor områder som kapasitet, kompetanse, tilstrekkelig distanse og effektivitet. Nordreisa og Skjervøy forventer at utfordringsbildet vil utvikle seg likt, uavhengig av om det velges en sammenslåing med to eller fire kommuner.

Innbyggernes tilgjengelighet til tjenestene vil i stor grad avhenge av hvilken organisasjonsmodell som velges. Det er i dag interkommunalt samarbeid på flere områder mellom kommunene, men samlet er omfanget av dette begrenset. Vi anbefaler at de store tjenestene som grunnskole, barnehage, kommunehelse, samt pleie og omsorg i hovedsak lokaliseres på samme sted som i dag, og at dette kommuniseres tidlig i prosessen. Dette er viktig for innbyggerne og for at prosessen om sammenslåing skal kunne få framdrift. Samtidig anbefaler vi at kommunene vurderer en funksjonsdeling av de administrative tjenestene. Dette vil gi noe mindre effektivisering enn en full samlokalisering, men vurderes å være et viktig virkemiddel på kort sikt dersom sammenslåing skal kunne realiseres. Aktuelle tjenester kan være regnskap, lønn, landbruk, barnevern, plan- og byggesaksbehandling m.m. På lang sikt må de mest sentrale administrative tjenestene lokaliseres rundt administrasjonssenteret i den nye kommunen. Valg av framtidig kommunesenter er imidlertid ikke vurdert som en del av denne utredningen. Hvilke tjenester som bør være gjenstand for funksjonsdeling og hvor de skal lokaliseres må imidlertid også vurderes ut ifra kompetanse- og rekrutteringspotensialet i dagens kommuner. Kommunens innbyggere er ikke ofte tilstede på rådhuset, men må ha god tilgjengelig kontakt dersom noe skulle oppstå. Vi anbefaler derfor at det opprettholdes et servicekontor i de kommunene som ikke velges som administrasjonssenter. Kombinert satsing på digitalisering og begrensede servicekontor øker tilgjengeligheten for kommunens tjenester uten at det er behov for fysisk tilstedeværelse. Det ligger store muligheter i teknologi og oppdaterte verktøy som ikke utnyttes fullt ut i dag. Bruk av videokonferanseutstyr på servicekontor kan for eksempel gi innbyggerne møte med saksbehandler

nært eget bosted og gjør det mindre viktig hvor saksbehandlerne sitter fysisk. Lokalisering av administrasjon og rådhus er ofte mer følelsesmessig engasjerende for innbyggerne enn det har praktisk betydning. Samtidig er det viktig å erkjenne at de administrative arbeidsplassene er viktige for lokalsamfunnene. Dette gjelder kanskje spesielt i Kvænangen, hvor offentlig sektor i dag står for 60% av sysselsettingen.

Et viktig tema for flere av kommunene er hvordan en sammenslåing vil påvirke det samiske og kvenske perspektivet. I utgangspunktet ventes en sammenslåing å kunne bidra positivt gjennom flere flerspråklige ansatte og en bedre utnyttelse av språkkompetansen i kommunene. Et avgjørende spørsmål for det samiske perspektivet vil være om den nye kommunen skal inngå i forvaltningsområdet for samiske språk. I dag er kun Kåfjord en del av området, og en sammenslåing til en ny kommune utenfor forvaltningsområdet vil kunne medføre en vesentlig svekkelse av rettigheter for den samiske delen av befolkningen. De andre kommunene har imidlertid signalisert at de er positive til at en ny kommune inngår i forvaltningsområdet for samiske språk. På denne måten kan en sammenslåing bidra til større fokus og økte rettigheter knyttet til samisk språk og kultur.

Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling

Samarbeidet om utredning av sammenslåing har sin direkte bakgrunn i utredningsplikten Staten har gitt kommunene. Kvænangen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy har likevel en naturlig forankring for utredningen gjennom samarbeidet i Nord-Troms regionråd. Den regionale identiteten har blitt styrket gjennom omdømmeprosjektet med profilen «Der kontraster former folk». Dette gir kommunene godt identitetsgrunnlag å bygge videre på.

Alle kommunene er å betrakte som små, men har relativt ulike størrelser ut i fra innbyggertall. Nordreisa er den største kommunen med 4 892 innbyggere, Kvænangen minst med 1 235, mens Kåfjord og Skjervøy er relativt jevnstore med hhv 2 178 og 2 911 innbyggere. Skjervøy og spesielt Kvænangen har hatt en betydelig nedgang i folketallet de siste 15 årene. Mens prognosene for Nord-Troms 4 tilsier en befolkningsvekst på 7 prosent frem mot 2040, forventes folketallet i Kvænangen å synke med ytterligere 17 prosent. I en sammenslått kommune kan kommunenes ulike framtidssikter være et potensielt konfliktområde. Samtidig er det relevant å spørre hvor lenge Kvænangen kan tåle fortsatt nedgang i folketallet uten å gjøre endringer i kommunestrukturen. Alle kommunene vil være avhengig av å øke sin bostedsattraktiviteten for å unngå befolkningsnedgang de neste årene. Samtidig må en beholde og helst øke næringsattraktiviteten. Det krever et kontinuerlig og kraftfullt utviklingsarbeid.

Arealmessig vil Nord-Troms 4 bli betydelig med i overkant av 7 000 kkvm. Med dagens kommunestruktur vil dette bli landets nest største kommune i areal, etter Kautokeino. Spredt bosetting og lav befolkningstetthet medfører utfordringer knyttet til reiseavstand, tilgjengelighet og kostnader på tjenestene, men variasjonen og arealet gir også samfunnsmessige muligheter.

Pendlingsdata kan si noe om interaksjonen på tvers av kommunegrensene og på hvilken måte kommunene inngår i en funksjonell bo- og arbeidsmarkedsregion. Alle de fire kommunene i utredningen er typiske utpendlingskommuner. Den interne pendlingen mellom kommunene er beskjedne, hvor de fleste pendler til Nordreisa av de fire kommunene. Ut i fra bosettings-, arbeids- og pendlingsstatistikk mener vi at en sammenslått kommune i Nord-Troms 4 ikke nødvendigvis naturlig kan karakteriseres som et funksjonelt samfunnsutviklingsområde (slik ekspertutvalget definerer det).

En av målsettingene ved kommunereformen er å få mer handlekraftige kommuner som kan spille en større rolle i både lokal og regional samfunnsutvikling. Til tross for at en sammenslått kommune i Nord-Troms 4 kun får i overkant av 11 000 innbyggere vil den ha et potensial for å framstå med langt mer tyngde i regionen og fylket. Enkelte av kommunene opplever at forskjellen i størrelse fra dagens kommunestørrelser blir for liten til at det vil utgjøre en vesentlig forskjell for samfunnsutviklingen. Kommuner som har slått seg sammen de senere årene har imidlertid gode erfaringer med en slik samlet opptreden. Uansett vil kommunene ha større sjanse for å drive effektivt utviklingsarbeid ved å slå sammen tilgjengelige ressurser til dette arbeidet enn om de jobber hver for seg. Det forutsetter at det etableres et styringssett og systemer forankret i politisk kultur og felles identitet som bidrar til å redusere kamp om ressurser og rivalisering langs tidligere kommunegrensene.

Bærekraftig og robust kommune

Analysen av kommunenes økonomiske situasjon viser at det er relative forskjeller mellom kommunene. Nordreisa er i dag i ROBEK og Fylkesmannen ser på kommunens økonomiske situasjon som alvorlig. Alle kommunene leverer et netto driftsresultat som er lavere enn anbefalingen fra KMD og teknisk beregningsutvalg (TBU). Gjeldsgraden varierer også mellom kommunene. Kåfjord ligger lavest, og har mindre netto lånegjeld pr innbygger enn både de andre kommunene og gjennomsnittet for Troms. Skjervøy har høyest disposisjonsfond av kommunene med drøyt 19 millioner kroner i sum eller 5 428 kroner per innbygger. Dette er over seks ganger høyere enn Kåfjord som har minst oppsparte midler.

En kommunesammenslåing trenger ikke automatisk å føre til en mer økonomisk robust kommune. Sammenslåingen vil likevel gi grunnlag for en effektivisering, spesielt innenfor administrasjon. Også i den ordinære tjenesteproduksjonen vil det over tid være et potensial for effektivisering. Dette kan gi mulighet for større økonomisk handlingsrom, men bruken av dette vil være opp til det til enhver tid sittende politiske flertall. Generelt sett vil en større kommune ha større fleksibilitet og mulighet til å gjøre tilpasninger for å lykkes med god økonomistyring. En større kommune vil også kunne etablere større fagmiljø innenfor økonomiområdet enn hva de minste kommunene kan oppnå hver for seg i dag. Samtidig skal tjenestetilbudet nå ut til et større geografisk område enn tidligere som kan medføre større behov for god koordinering og styring. Engangsoverføringene i forbindelse med kommunereformen vil kunne gi kommunen noe mer handlingsrom og fleksibilitet i overgangsfasen, selv om en engangsoverføring på 45 millioner kroner for Nord-Troms 4 eller 25 millioner kroner for Nordreisa-Skjervøy ikke vil skape langvarig handlingsrom.

En sammenslått kommune vil også kunne bli en større og mer robust aktør i sitt samspill med resten av regionen. Selv om Nord-Troms 4 kommune får til sammen 11 216 innbyggere vil den fortsatt regnes som en liten kommune og vil ikke nå opp til KMD (ekspertutvalget) sin anbefaling om minimum 15- 20 000 innbyggere for å sikre god oppgaveløsning. Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy vil uansett stå sterkere sammen enn hver for seg. Den sammenslåtte kommunen vil naturlig nok også ha et større geografisk areal og et mer mangfoldig arbeidsmarked og befolkning enn hva dagens kommuner har hver for seg. Dette kan gi utfordringer med tanke på prioriteringer og politiske valg, men kan også åpne nye muligheter.

Samlet er vår vurdering at en sammenslått Nord-Troms 4 vil bli mer bærekraftig og robust enn hva Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy vil oppnå hver for seg, selv om regjeringens forslag til nytt inntektssystem ikke innebærer noen betydelig inntektssvikt for kommunene samlet. Dette vil også være tilfelle ved en sammenslåing av Nordreisa og Skjervøy, men i mindre grad enn ved en sammenslåing av alle fire kommunene.

Styrket lokaldemokrati og flere kommunale oppgaver

Tidligere forskning gir ikke noe entydig svar på hvordan kommunesammenslåinger påvirker lokaldemokratiet. Erfaringer fra sammenslåinger i perioden 2004 – 2009 (Brandtæg, 2009) tyder på noe redusert interesse for politiske verv, samtidig som at det demokratiske engasjementet utenfor de folkevalgte arenaene har økt noe.

En kommunesammenslåing vil bidra til større geografiske avstander mellom beslutningstakerne og innbyggerne i Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy. Den geografisk spredningen blant kommunestyremedlemmene kan bli svekket gjennom en sammenslåing, samtidig som at den opplevde distansen mellom innbyggerne og politikerne øker. Ved en sammenslåing av kommunene vil nødvendigvis antallet kommunestyrerepresentanter per innbygger bli redusert, slik at de enkelte bygdene får en lavere representasjon i beslutende organer enn de har i dag. Kommunene i dag til sammen 72 kommunestyrerepresentanter, mens minstekravet med 11 2 16 innbyggere være 27. Det fryktes at lengre reiseavstander kan redusere engasjementet for politisk deltakelse. En sammenslått kommune med et mindre antall folkevalgte gir også et spørsmål om man vil oppnå en geografisk representasjon fra alle dagens grender i et nytt kommunestyre. Valgloven åpner ikke for en geografisk forhåndsfordeling av representanter, så dette må løses ved at de politiske partiene selv oppnår et representativt geografisk utvalg i sine nominasjonsprosesser før kommunevalg.

Et mulig tiltak for å motvirke fallende engasjement er opprettelse av såkalte nærdemokratiordninger. Dette kan være frivillige organisasjoner, foreningsbaserte lokalutvalg eller kommunedelsutvalg med beslutningskompetanse og/eller tjenesteansvar. Den politiske og administrative ledelsen i kommunene har

drøftet nytten av slike nærdemokratiordninger kort i intervjuene. De store geografiske avstandene i Nord-Troms 4 taler for slike ordninger, men kommunene har ingen entydig holdning til dette. Enkelte av kommunene er imidlertid nysgjerrige og søkende for å finne ordninger som kan forebygge de negative konsekvensene en sammenslåing kan medføre for lokaldemokratiet. Det anbefales at dette diskuteres i den videre prosessen i og med at alle kommunene ser til dels store utfordringer med lokaldemokratiet i en eventuell ny kommune. Med god forankring og oppfølging kan slike tiltak virke avbøtende på de negative konsekvensene.

Gjennom Meld. St 14 (2014 – 2015) har regjeringen varslet overføring av nye oppgaver til kommunene. Dette gjelder blant annet tannhelse, rehabilitering, landbruk, boligtiltak og psykiatri. Prinsippet om «generalistkommuner» der alle skal ha samme oppgaver ligger fast, men det åpnes for enkelte ekstra oppgaver som kollektivtransport og skoleskyss til de største kommunene. Nord-Troms 4 kommune vil totalt få 11 216 innbyggere og kan ikke forvente å få overta disse oppgavene.

Samlet vurderes det at lokaldemokratiet blir utfordret ved en sammenslåing av Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy, men at med gode prosesser og målrettede tiltak kan forbygge noe av dette. Disse ulempene vil ikke oppstå i like stor grad ved en sammenslåing av kun Nordreisa og Skjervøy. Spørsmål om nærdemokratiordninger bør drøftes mellom kommunene i den videre prosessen, selv om det ikke er avdekket nevneverdig interesse for dette i utredningsarbeidet.

Konklusjon og anbefaling

Utredningen har etter ønske fra kommunene vurdert et stort antall problemstillinger knyttet til sammenslåing av kommunene Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy i Nord-Troms 4.

For å lykkes økonomisk i en sammenslåing er kommunene avhengig av å lykkes med å hente ut effektiviseringsgevinster. Dette gjøres enklest innenfor administrasjon, men bør også i en viss grad være mulig i selve tjenesteproduksjonen. I seg selv er ikke de økonomiske gevinstene tydelige nok til at de alene er godt nok argument for en kommunesammenslåing. Samtidig ser det ut i fra regjeringens forslag til nytt inntektssystem til at kommunene i Nord-Troms 4 vil få omtrent samme inntektsnivå som tidligere, også uten endring i kommunestrukturen. Det forventes imidlertid flere endringer i inntektssystemet de neste 20 årene. Det eneste som kan sikre kommunene samme forutsigbare inntektsnivå som i dag er at de slår seg sammen.

De viktigste positive konsekvensene ved en sammenslåing vil være stor grad av økonomisk forutsigbarhet i 20 år, en økning i statlige overføringer på 4,8 – 7 prosent, større fagmiljø i hver enkelt tjeneste, tilgang på mer spesialisert kompetanse, større økonomisk fleksibilitet og muligheten til å bli en noe sterkere regional aktør. På den andre siden vil også sammenslåingen kunne medføre svakere politisk representasjon og en opplevelse av større avstand til politikere og saksbehandlere. Imidlertid kan ulempene ved en sammenslåing forebygges gjennom funksjonsdeling av administrative tjenester, nærdemokratiske tiltak, funksjonsfordeling av administrative tjenester, satsing på digitalisering og lokalt servicekontor i tettstedet som ikke blir administrasjonssenter(e).

Totalt anses fordelene med en sammenslåing i Nord-Troms 4 å være større enn ulempene. Hvor store de positive og negative konsekvensene av en sammenslåing blir vil i stor grad påvirkes av hvilke valg kommunene tar i den videre prosessen fram mot sammenslåing og i driften av en ny kommune. Kommunenes geografiske samhörighet, regionale identitet og kulturelle likheter gir et godt utgangspunkt for en videre prosess.

I utredningen har vi også sett på en mulig sammenslåing av Nordreisa og Skjervøy. Jevnt over vil en sammenslåing av kun de kommunene gi mange av de samme konsekvensene som for Nord-Troms 4, men med mindre utslag. Fordelene knyttet til økonomi, kompetanse, fagmiljø og samfunnsutvikling vil bli mindre enn i Nord-Troms 4, men det vil også utfordringene knyttet til demokrati, geografi og avstand. Vi vurderer derfor at en full sammenslåing i Nord-Troms 4 vil gi størst effekt.

Det anbefales at utredningen følges opp i en ny prosess med de fire kommunene. Formålet med den videre prosessen bør være utarbeidelse av en intensjonsavtale om sammenslåing av Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy, som igjen kan ligge til grunn for reelle forhandlinger og prosess fram mot endelig beslutning innen juni 2016. Dersom den videre prosessen viser at Kvæningen og Kåfjord velger andre strukturalternativ anbefaler vi at Nordreisa og Skjervøy fortsetter prosessen alene.

Innholdsfortegnelse

Sammendrag og samlet vurdering	2
Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne	3
Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling	5
Bærekraftig og robust kommune.....	6
Konklusjon og anbefaling	7
1. Innledning	11
1.1. Bakgrunn for utredningen	11
1.2. Om kommunereformen	11
1.2.1. Formål	11
1.2.2. Kriterier for god kommunestruktur	11
1.2.3. Tidsløp.....	12
1.3. Nye oppgaver til større kommuner	13
1.4. Om rapporten.....	14
2. Om kommunene	15
2.1. Bakgrunn.....	15
2.2. Kvæningen	15
2.3. Kåfjord (Gáivuotna).....	15
2.4. Nordreisa	15
2.5. Skjervøy.....	16
3. Datagrunnlag og metode	17
3.1. Statusbilder etter mal fra Fylkesmannen.....	17
3.2. Egenvurdering fra kommunene.....	17
3.3. Intervju med rådmenn og politisk ledelse	17
3.4. Statistikk- og dokumentstudier	18
3.5. Økonomisk analyse.....	18
4. Samfunnsutvikling; befolkning og næring.....	19
4.1. Kommunens rolle som samfunnsutvikler	19
4.2. Befolkning.....	19
4.4. Sysselsetting	22
4.4.1. Andel sysselsatte etter næring	23
4.5. Geografiske avstander og arbeidsmarkedsintegrasjon.....	26
4.5.1. Arbeidsmarkedsintegrasjon og pendling	27
4.6. Oppsummering befolkning- og næringsutvikling	29
4.6.1. Særskilt om evt. sammenslåing av kun Nordreisa og Skjervøy	31
5. Økonomi	32
5.1. Status økonomi.....	32

5.1.1. Korrigerte frie inntekter	32
5.1.2. Skatter og avgifter	33
5.1.3. Finansielle nøkkeltall	33
5.2. Økonomiske konsekvenser ved sammenslåing	36
5.2.1. Engangskostnader	37
5.2.2. Reformstøtte	37
5.2.3. Tiltakssonen	38
5.2.4. Inndelingstilskudd.....	38
5.3. Effekter på overføringene fra inntektssystemet	39
5.3.1. Illustrasjonsberegninger for effekten på rammetilskuddet.....	39
5.4. Forslag til nytt inntektssystem.....	42
5.4.1. Sentrale endringer i forslag til nytt inntektssystem	42
5.4.2. Konsekvensberegning av ny vektning i utgiftutjevningen.....	43
5.5. Mulige effektiviseringsgevinster ved sammenslåing	46
5.6. Oppsummering – økonomi.....	50
5.6.1. Særskilt om evt. sammenslåing av kun Nordreisa og Skjervøy	51
6. Tjenestetilbud og myndighetsutøvelse	52
6.1. Kommunenes rolle som tjenesteyter og myndighetsutøver.....	52
6.2. Status og utfordringer.....	52
6.2.1. Kommunebarometeret	52
6.2.2. Kommunenes utfordringsbilde.....	53
6.2.3. Nærmere analyse av status og utfordringer for utvalgte tjenesteområder	58
6.3. Fordeler og ulemper ved sammenslåing for tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse	65
6.4. Organisering av tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse i Nord-Troms 4.....	66
6.4.1. Mulige organisasjonsmodeller	66
6.4.2. Digitalisering og ny kommunikasjon som alternativ til fysisk nærhet	68
6.5. Oppsummering - tjenestetilbud og myndighetsutøvelse.....	69
6.5.1. Særskilt om evt. sammenslåing av kun Nordreisa og Skjervøy	71
7. Interkommunalt samarbeid	73
7.1. Bakgrunn	73
7.2. Interkommunalt samarbeid i Kvænangen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy	73
7.3. Økt interkommunalt samarbeid – et alternativ til kommunesammenslåing?	74
8. Lokaldemokrati	75
8.1. Ekspertutvalgets kriterier for lokaldemokrati	75
8.1.1. Valgdeltagelse og politisk representasjon	75
8.1.2. Kommunen som demokratisk arena.....	77
8.1.3. Politisk styring	78
8.1.4. Økonomisk og politisk handlingsrom.....	78
8.1.5. Geografiske faktorer og identitet	79
8.1.6. Infrastruktur og samferdsel	80

8.1.7. Nærdemokratiordninger og politisk representasjon	80
8.2. Oppsummering lokaldemokrati og styring for nye Nord-Troms 4 kommune.....	82
8.2.1. Særskilt om evt. sammenslåing av kun Nordreisa og Skjervøy	82
9. Samisk og kvensk perspektiv	84
9.1. Rammer og bakgrunn	84
9.2. Sametingets arbeid med kommunereformen.....	84
9.3. Areal- og naturforvaltning	85
9.4. Kulturelle mønstre, interesser og aktører	86
9.5. Deltakelse for å fremme samiske/kvenske interesser	86
9.6. Bruk av samisk og kvensk språk.....	87
9.7. Oppsummering - samisk og kvensk perspektiv	88
9.7.1. Særskilt om evt. sammenslåing av kun Nordreisa og Skjervøy	90
Referanser.....	91

1. Innledning

1.1. Bakgrunn for utredningen

Regjeringen og Stortinget har iverksatt arbeid med revidering av norsk kommunestruktur, og pålagt kommunene utredningsplikt til vurdering av nye, alternative geografiske inndelinger. Kommunene har ikke anledning til kun å utrede status quo alternativ for egen kommune, men må i praksis også se på minimum én større geografisk modell som innebærer sammenslåing av minst to kommuner.

Kommunene Kvænangen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy samarbeider allerede om flere interkommunale tjenester og deltar alle i Nord-Troms regionråd. I forbindelse med kommunereformen har nå kommunene blitt enige om gjennomføre en utredning for å vurdere om kommunene bør slå seg sammen.

1.2. Om kommunereformen

1.2.1. Formål

Regjeringen omtaler kommunereformen som en av de viktigste velferdsreformene på 50 år. Implisitt i dette ligger en av regjeringens viktigste mål med reformen – nemlig at færre og større kommuner skal gi bedre kapasitet til å ivareta og videreutvikle lovpålagte oppgaver, gi bedre muligheter til å utvikle bærekraftige og gode lokalsamfunn, samt ivareta viktige frivillige oppgaver.

Regjeringen framhever følgende overordnede mål med kommunereformen:

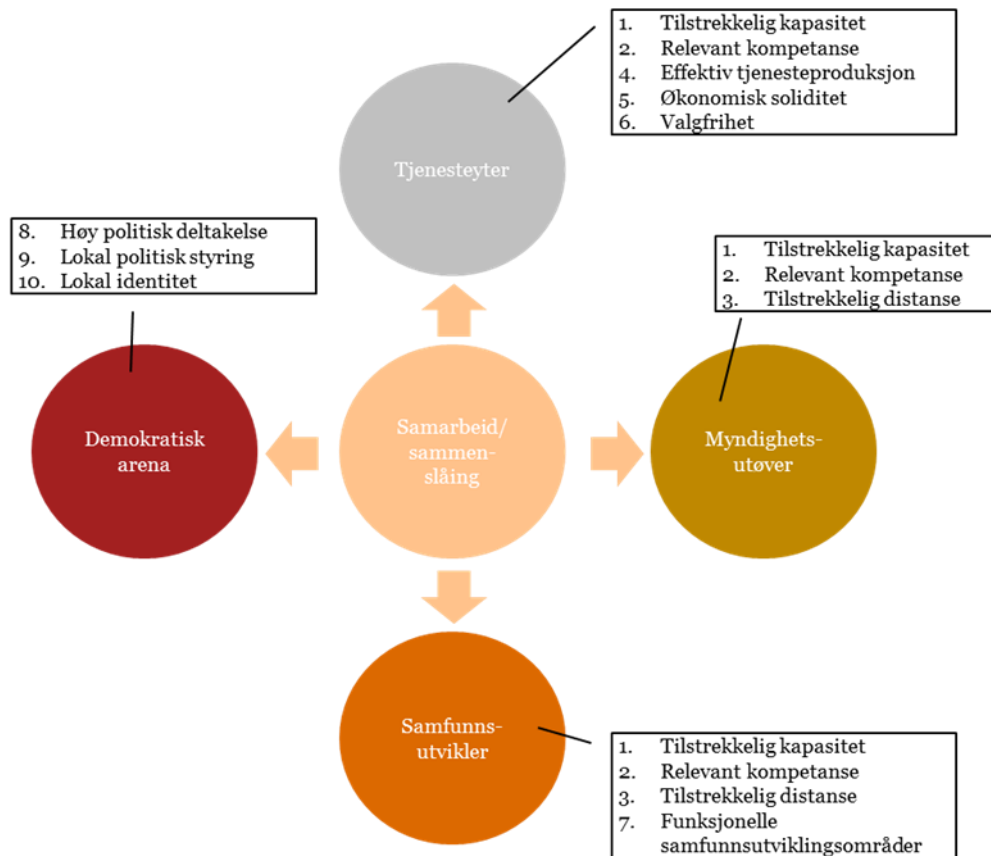
- Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne.
- Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling.
- Bærekraftig og robuste kommuner.
- Styrke lokaldemokratiet og gi større kommuner flere oppgaver.

1.2.2. Kriterier for god kommunestruktur

Kommunal- og moderniseringsdepartementet satte 3. januar 2014 ned et ekspertutvalg som skulle utrede oppgaveløsning i kommunene. På bakgrunn av ekspertutvalgets anbefalinger, utarbeidet regjeringen et forslag til kommunereform med 10 kriterier for god kommunestruktur. Stortinget sluttet seg til regjeringens forslag 18. juni 2014.

Kriteriene ivaretar samfunnsmessige hensyn som strekker seg ut over den enkelte kommunegrense. De anbefales som grunnlag for å vurdere kommunenes oppgaveløsning i dag og for å vurdere en framtidig kommunestruktur. Kriteriene angir hva som skal til for at kommunene på en god måte skal kunne ivareta sine fire roller som henholdsvis tjenesteyter, myndighetsutøver, samfunnsutvikler og demokratisk arena.

Kobler vi kriteriene for god kommunestruktur sammen med kommunenes fire roller vil bildet se slik ut:

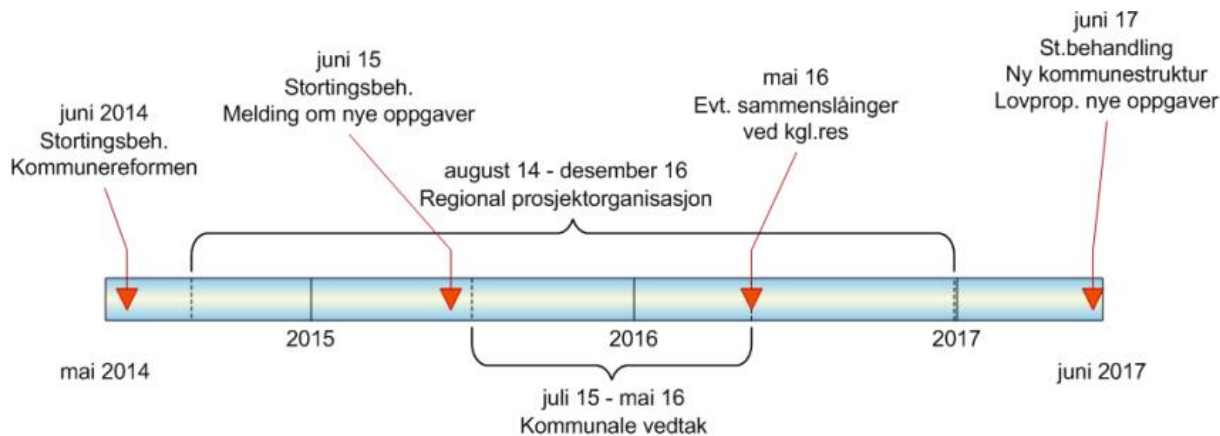
Figur 1: Ekspertutvalgets 10 kriterier for god kommunestruktur koblet sammen med kommunenes fire roller

1.2.3. Tidsløp

Reformen ble satt i gang første halvår 2014 og forventes å være til de nødvendige vedtak er fattet nasjonalt, trolig innen 1. januar 2018. Regjeringen har lagt opp til to alternative tidsløp. Løp 1 legger opp til kommunale vedtak innen høsten 2015 med påfølgende vedtak av Kongen i statsråd våren 2016.

Løp 2 legger opp til at alle kommuner innen 30. juni 2016 skal gjøre vedtak om ev. kommunesammenslåing. Regjeringen tar stilling til disse vedtakene i en proposisjon om helhetlig kommunestruktur våren 2017. Det er signalisert at lokal enighet om sammenslåingsalternativ er ønskelig, men ikke en forutsetning for sammenslåing.

Kvænangen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy har signalisert at de ønsker å følge løp 2 ved en eventuell sammenslåing. Dette medfører at en eventuell sammenslåing av Kvænangen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy til nye Nord-Troms 4 kommune vil kunne tre i kraft fra 1. januar 2020.

Figur 2: Tidslinje kommunereform fra mai 2014 til juni 2017 (Kilde: Kommunal- og moderniseringsdepartementet)

1.3. Nye oppgaver til større kommuner

20. mars 2015 la Regjeringen fram en stortingsmelding om nye oppgaver til større kommuner¹. Stortingsmeldingen inneholder en redegjørelse for prosesser som er satt i gang, og som berører ansvarsdelingen mellom forvaltningsnivåene. Disse følger ikke nødvendigvis kommunereformens tidsløp. Videre inneholder meldingen forslag til overføring av oppgaver til kommunene i forbindelse med kommunereformen, samt tiltak for å redusere statlig styring. Stortingsmeldingen ble endelig vedtatt av Stortinget 6. juni 2015.

Det er lagt noen førende prinsipper til grunn for oppgavefordelingen. Ved overføring av nye oppgaver til større kommuner vil rammestyring, både økonomisk og juridisk, ligge til grunn. Generalistkommunen skal fortsatt være hovedmodellen for kommunesektoren, men det åpnes for at de største kommunene kan overta noen flere oppgaver. Kommuner som er for små til å løse oppgaver på egen hånd kan bli pålagt interkommunalt samarbeid.

Opgavene som foreslås overført er i all hovedsak tjenester med begrenset omfang. De mest vesentlige er tannhelse, rehabilitering, basishjelpemidler og ulike tilskuddsordninger.

For de største kommunene åpnes det for å overta videregående opplæring og kollektivtrafikk, inkludert TT-transport og skoleskyss. Det er ikke satt noen innbyggergrense for hva som defineres som de største kommunene, men to sentrale forutsetninger må være på plass:

- Kommunene må være i stand til å løse oppgavene på en god måte, herunder inneha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse og utgjøre et geografisk funksjonelt område.
- Oppgaveløsningen i områdene utenfor storkommunene må kunne håndteres på en måte som sikrer likeverdig løsning av oppgavene. Befolkningsgrunnlag og geografiske avstander vil være sentrale faktorer i denne sammenheng.

Det er videre presisert at overføring av ansvaret for videregående opplæring i første omgang kun vil være mulig som en forsøksordning.

En ny sammenslått kommune vil ha ca. 11 216 innbyggere. Med bakgrunn i regjeringens vurderinger i St. Mld 14 (2014-2015), vurderes Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy ikke å få verken et tilstrekkelig befolkningsgrunnlag eller å utgjøre et funksjonelt stort nok geografisk området til å kunne få overført ansvaret for videregående opplæring og kollektivtransport. Dette skal imidlertid vurderes i hvert enkelt tilfelle.

¹ Meld. St. 14 (2014-2015) «Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner»

1.4. Om rapporten

Denne rapporten oppsummerer utredningen av konsekvensene ved en eventuell sammenslåing av kommunene Kvænangen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy, og vil være en viktig del av kommunenes grunnlag for beslutninger om videre geografisk veivalg og prosess.

Utredningen har hatt som formål å belyse konsekvenser for følgende temaer:

- Samfunnsutvikling; befolkning og næring (kap. 4)
- Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner (kap. 5)
- Gode og likeverdige tjenester og god myndighetsutøvelse (kap. 6)
- Interkommunalt samarbeid (kap. 7)
- Styrket lokaldemokrati (kap. 8)
- Samisk og Kvensk perspektiv (kap.9)

Rapportstrukturen er lagt opp i henhold til de ovennevnte temaene.

I rapporten vil vi innledningsvis i kapittel 2 gi en kort bakgrunnsinformasjon om de involverte kommunene før vi i kapittel 3 oppsummerer de kilder og metoder som ligger til grunn for analysearbeidet.

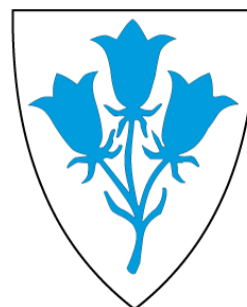
2. Om kommunene

2.1. Bakgrunn

Kommunene Kvænangen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy er fire kommuner i den nordligste delen av Troms fylke. Kommunene grenser delvis mot Finland i sør og Finnmark i nord, og de utgjør til sammen 7 011 kkvm. Fastlandet omslynger fjordene Kvænangen, Reisafjorden og Lyngenfjord. Per 01.01.2016 har de totalt 11 196 innbyggere i Nord-Troms.

2.2. Kvænangen

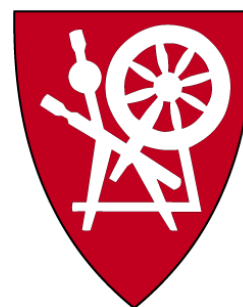
Kvænangen kommune har om lag 1 226 innbyggere (2015). Landarealet er 2 109 kkvm og omfatter fastlandet rundt fjorden Kvænangen. Kvænangen kommune har tidligere vært en del av Skjervøy kommune, men ble skilt ut i 1863 og 1965. Kvænangen har ikke utpreget tettsteder, men størst bosetting er ved Kvænangsbotn, Sørstraumen og ved administrasjonssenteret i Burfjord. En betydelig andel av befolkningen har samisk eller kvensk opprinnelse. 84 % av de sysselsatte årsverkene i kommunen er innenfor tertiær sektor (2015), som er i hovedsak service- og tjenesteytende næringer. Europaveg 6 går gjennom hele kommunen og utgjør en viktig kommunikasjons- og samferdselslinje i kommunen. I tillegg er Kvænangen knyttet sammen med flere av stedene i og rundt kommunen med hurtigbåtanløp.

Figur 3 Kvænangen kommunevåpen

2.3. Kåfjord (Gáivuotna)

Kåfjord eller Gáivuotna har om lag 2182 innbyggere (2015). Landarealet er 991 kkvm og omfatter fastlandet rundt Kåfjorden. I 1994 vokste kommunens landareal ved arealer fra tidligere Lyngen kommune. Manddalen, Birtavarre, Djupvik og Olderdalen er tettstedene i Kåfjord. Flertallet av befolkningen i kommunen har kystsameopprinnelse og 2005 ble norsk og samisk navneform likestilt. Sammen med samisk står har også det kvenske språket en viktig forankring i Kåfjord. 75 % og 16 % av næringssammensetningen er innen hhv tertiær og primær sektor, og består hovedsakelig av fiske og landbruk. Europaveg 6 går langs hele kommunen og kommunen er dermed også godt knyttet til resten av fylket. I tillegg har Kåfjord fergeanløp som går over Lyngenfjorden til Lyngseidet.

Figur 4 Kåfjord kommunevåpen

2.4. Nordreisa

Nordreisa strekker seg mot Reisafjorden og er en av kommunene som grenser mot Finland. Kommunen har et areal på totalt 3437 kkvm. I 1972 ble kommunens grenser utvidet med fastlandsdelen av Skjervøya og deler av Uløya sine arealer. Nordreisa har 4882 innbyggere og disse er i hovedsak bosatt i Sørkjosen og Storslett. 81% av de sysselsatte i kommunen jobber i tertiærnæringen, som i hovedsak består av fiske og landbruk. Av arbeidstakerne som bor i kommunen arbeider de fleste innen kommunens grenser og i offentlig tjenesteyting. Begge tettstedene Nordreisa og Sørkjosen ligger ved Europaveg 6, samtidig som at kommunen har tunnel ut til Skjervøy. Sørkjosen har også kortbaneflyplass som er viktig for kommunikasjonen i regionen.

Figur 5 Nordreisa kommunevåpen

2.5. Skjervøy

Skjervøy ligger lengst nord i Troms, grenser mot Finnmark og ligger mellom Kvænangen og Lyngen kommuner. Arealene ligger i sin helhet på øyer og består av 474 kkvm. Skjervøy (historisk Skjervø) har tidligere vært en mye større kommune med deler av både Kvænangen og Nordreisa. Det er 2895 innbyggere som er bosatt i kommunen, herav 80 % i Skjervøy tettsted. 65 % og 25 % av de sysselsatte i kommunen jobber innenfor hhv tertiær og sekundær sektor, hovedsakelig i fiske og fiskeforedlingsindustri. Skjervøy har tunnelforbindelse til Nordreisa, hurtigrute til Tromsø og ferge mellom de største øyene Arnøy og Laukøy.

*Figur 6 Skjervøy
kommunevåpen*

3. Datagrunnlag og metode

Kommunene har ønsket en ekstern utredning uten særlig involvering fra kommunenes side, noe som sikrer objektivitet og nøytralitet. Den administrative gruppen er blitt forelagt et utkast til rapport i forkant av at endelig rapport foreligger, med mulighet for å komme med innspill og kommentarer.

Selve analysearbeidet har omfattet ulike problemstillinger som krever ulike typer data og ulike metodiske innfallsvinkler. Disse er nærmere redegjort for i dette kapittelet.

3.1. Statusbilder etter mal fra Fylkesmannen

En av de viktigste kildene for utredningen har vært kommunenes egne statusbilder. Disse er utarbeidet etter mal fra Fylkesmannen i Troms, hvor kommunene bes om å vurdere sine styrker, svakheter og viktigste utfordringer innenfor de ulike rollene som kommunene skal ivareta. I disse statusbildene gir også Fylkesmannen sin vurderingen av kommunene innenfor hvert enkelt område.

3.2. Egenvurdering fra kommunene

Som et supplement til kommunens statusbilder er det gjennomført en egenvurdering i de fire kommunene på framtidig status knyttet til ekspertutvalgets 10 kriterier for god kommunestruktur. Dette har gitt høyst relevant informasjon som gir innblikk i kommunenes egen opplevelse av nåværende og framtidig utfordringer. For hver enkelt fagsektor har kommunene svart på følgende spørsmål:

1. Med utgangspunkt i kunnskapen om egen kommune, gi en oppsummering og statusvurdering for hver av de 10 kriteriene med utgangspunkt i dagens kommunestørrelse og situasjon.
2. Dersom kommunestrukturen ikke endres, hvordan tror dere utfordringsbildet vil se ut for egen kommune i et 10 til 15 års perspektiv innenfor de 10 kriteriene?
3. Dersom kommunesammenslåing av Kvænangen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy, hvordan tror dere utfordringsbildet vil se ut innenfor de 10 kriteriene?
4. Dersom kommunesammenslåing av Nordreisa og Skjervøy, hvordan tror dere utfordringsbildet vil se ut innenfor de 10 kriteriene?

Kommunene har gjort en grundig jobb med egenvurderingene. Rådmennene har vært involvert i prosessen i alle kommunene og de mener selv resultatet gir et realistisk utfordringsbilde. Ved slike egenvurderinger er det imidlertid alltid en risiko for at kommunene ikke legger samme innhold i kriteriene for god oppgaveløsning og/eller varierende oppfatningen av når situasjonen oppleves utfordrende. Like fullt uttrykker egenvurderingen hvordan den enkelte kommune oppfatter sine utfordringer. For å kvalitetssikre egenvurderingen og se om resultatene gir et riktig bilde av kommunenes utfordringer er dessuten resultatene sett i sammenheng med Fylkesmannens vurdering av kommunene deres Statusbilder og kommunenes resultater i Kommunebarometeret for 2015.

3.3. Intervju med rådmenn og politisk ledelse

For å sikre et større datagrunnlag når det gjelder hvordan en kommunesammenslåing kan ventes å påvirke lokaldemokratiet i kommunene, samt sikre en noe større involvering av folkevalgte i utredningsprosessen, er det videre gjennomført intervjuer med fortrinnsvis rådmann, ordfører, varaordfører og opposisjonsleder i de fire

kommunene. Tema for intervjuene har vært hvordan en kommunesammenslåing forventes å påvirke demokratiet, mulige tiltak for å styrke lokalpolitisk representasjon, opplevelsen av økonomisk handlingsrom med mer.

3.4. Statistikk- og dokumentstudier

Som grunnlag for å beskrive en del sentrale utviklingstrekk i kommunen knyttet til samfunnsutvikling, befolkningsutvikling, demografi, næringssammensetning, sysselsetting, avstander og pendling (kap.4) er det tatt utgangspunkt i datagrunnlag fra statistikkbanken til Statistisk Sentralbyrå (SSB) og deretter bearbeidet og tilpasset for denne utredningen.

Utredningen vil også støtte seg på erfaringer fra tidligere kartlegginger, utredninger og evalueringer knyttet til frivillige kommunesammenslåinger. Av disse nevnes spesielt:

- Følgeevaluering av kommunesammenslåingene mellom Ølen og Vindafjord, Aure og Tustna, Kristiansund og Frei og Bodø og Skjerstad (Telemarksforskning: Sunde og Brandtzæg 2006, Brandtzæg 2009).
- Utredningsarbeid knyttet til sammenslåingen av Våle og Ramnes kommuner (Brandtzæg 2001) og Mosvik og Inderøy (Telemarksforskning: Brandtzæg 2010).
- Utredning av prosessene med kommunesammenslåing i Ørland/Bjugn og Mosvik/Inderøy (PwC: Tørring og Vennes 2014).

Uttømmende liste over dokumenter og rapporter som er brukt i forbindelse med utredningen finnes i Appendiks A.

3.5. Økonomisk analyse

For å beregne økonomiske konsekvenser av kommunesammenslåing er det blant annet fokusert på endringene over inntektssystemet, potensialet for innsparing og mulige stordriftsfordeler knyttet til administrasjon, og andre mulige økonomiske konsekvenser knyttet til tjenesteproduksjon. Det er også innhentet informasjon om kommunene fra årsmeldinger og budsjetter for å få nærmere innsikt i dagens situasjon i kommunene. Også i disse beregningene er det innhentet datasett fra KOSTRA og Statistikkbanken til SSB.

Beregning av økonomiske konsekvenser av sammenslåing er gjennomført med hjelp av KS sin beregningsmodell (2016) ved å opprette nye og "konstruerte" kommuner og legge inn nye verdier for følgende kriterier:

- Alle kriteriene i kostnadsnøkkelen for utgiftsutjevning
- Anslag på skatteinntekter
- Inndelingstilskudd

Med disse dataene kjøres det partielle beregninger ved hjelp av KS sin prognosemodell både med og uten sammenslåing. De direkte økonomiske effektene av en sammenslåing slår bare ut på rammetilskuddet, men siden rammetilskuddet også inneholder et element koblet til skatt (inntektstiljevningen) går vi veien om «frie inntekter» (skatt + rammetilskudd) for å finne fram til differansene mellom dagens nivå, nivået de 15 årene man har fullt inndelingstilskudd, og nivået etter 20 år når inndelingstilskuddet er trappet ned og borte. Et problem med å lage en slik fremstilling, er at kommunenes inntektssystem ikke er en statisk størrelse. Disse beregningene er dermed kun gyldige for den situasjonen som er per i dag.

4. Samfunnsutvikling; befolkning og næring

4.1. Kommunens rolle som samfunnsutvikler

Rollen som samfunnsutvikler handler om langsiktig arealbruk og utbyggingsmønster, utbygging av infrastruktur, steds- og sentrumsutvikling, næringsutvikling, miljø og folkehelse i videste forstand. En viktig målsetting med kommunesammenslåing er å få en mer handlekraftig kommune som kan spille en større rolle som både lokal og regional samfunnsutvikler. Dette er blant annet avhengig av evnen til å drive god og effektiv planlegging og mulighetene for aktiv oppfølging av dette arbeidet. Dette forutsetter også at kommunen har tilstrekkelig kompetanse og ressurser både til arealplanlegging, næringsarbeid, kulturtiltak, miljøvern, nettverksbygging og etablering av gode partnerskap.

En viktig målsetting for de fleste kommuner er å stimulere til næringsutvikling og økt sysselsetting. Dette er noe som også krever kompetanse, evne til nettverksbygging, gode planer og god infrastruktur. Dersom flere kommuner innen den samme bo-, arbeids- og serviceregionen driver næringsrettet arbeid på hver sin måte, er det en fare for at man ender opp med konkurrerende tiltak istedenfor tiltak som understøtter og bygger opp om hverandre. Dersom forutsetningene ellers er til stede, kan en samlet næringspolitikk bidra til å styrke grunnlaget for næringsutviklingen i hele regionen. Samtidig er det viktig å bemerke at det svært krevende å forutsi hvordan en kommunesammenslåing kan påvirke næringsutvikling og antall arbeidsplasser, da det påvirkes av svært mange andre faktorer enn kun kommunestruktur. En utredning av denne typen vil derfor kun i begrenset grad si noe om dette.

Kommunestrukturen har betydning for utøvelsen av samfunnsutviklingsrollen på ulike måter. Antallet og sammensetningen av innbyggere vil ha betydning for størrelsen på kommuneorganisasjonen, og dermed også de ressurser som er tilgjengelig for å engasjere seg i ulike oppgaver. Kommunenes geografiske avgrensing og lokalisering har imidlertid også betydning for mulighetene til å håndtere ulike oppgaver og utfordringer. Forvaltning av sammenhengende natur- og friluftsområder, håndtering av klimaspørsmål og tilrettelegging av gode løsninger for utvikling av funksjonelle samfunnsutviklingsroller, krever felles løsninger.

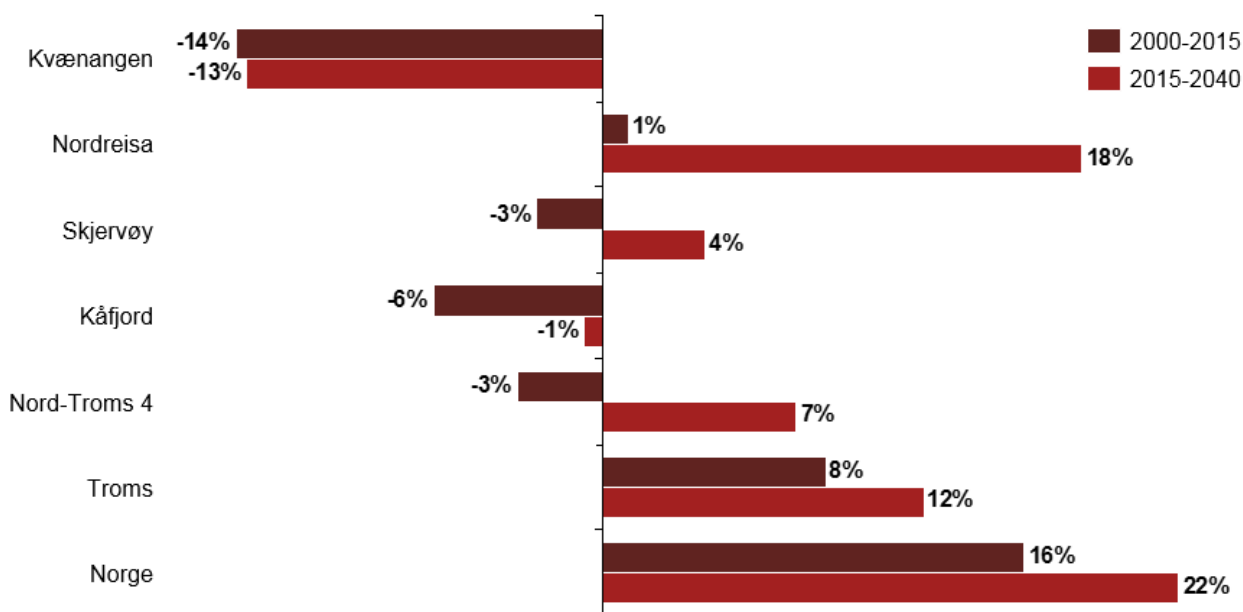
4.2. Befolkning

Kommunene i Nord-Troms 4 hadde samlet 11 196 innbyggere i per 01.01.2016. Nordreisa er størst med 44 prosent av innbyggerne, og Kvæningen minst med 11 prosent.

Rangert etter innbyggertall er alle de fire kommunene blant de 205-382 minste i landet, men sammenslått vil Nord-Troms 4 bli en av de 100 største.

Tabell 1: Antall innbyggere i kommunene i Nord-Troms 4. SSB 01.01.2016

	Folkemengde 01.01.2016	% av Nord-Troms 4	Rangering størrelse	Rangering vekst 2000-2016
Kvæningen	1 231	11	382	423
Kåfjord	2 150	19	320	354
Nordreisa	4 895	44	205	209
Skjervøy	2 920	26	276	337
Nord-Troms 4	11 196			

Figur 7: Befolkningsvekst historisk 2000-2015 og fremskrevet (MMMM) 2015-2040. SSB, 2016

I perioden 2000-2015 har Norges befolkning økt med 15,7 prosent, mens kommunene i Nord-Troms 4 i samme periode har hatt en nedgang på 3%. Nordreisa er den eneste kommunen som har hatt vekst med beskjedne 1 prosent, mens Kvænangen har hatt størst nedgang på 13,7 prosent.

SSBs prognoseframskrivningene for middel nasjonal vekst tilsier at kommunene samlet skal få en økning i innbyggertallet på 7,2 prosent i perioden fram til 2040. Det er riktignok en bare en tredel av forventet nasjonal vekst, men likevel en langt mer positiv utvikling enn tidligere. Nordreisa forventes å stå for hoveddelen av veksten med hele 17,9 prosent økning i folketallet. I den andre enden forventes Kvænangen å fortsette sin nedgang i folketallet med 13 prosent færre innbyggere i 2040. I et sammenslåingsperspektiv er det relevant å stille seg spørsmål om det på lang sikt er mulig for Kvænangen å fortsette som egen kommune. Mens Kvænangen over tid vil måtte redusere tjenestetilbudet i takt med befolkningsnedgangen vil Nordreisas forventede folketallsøkning gi behov for nye investeringer og infrastruktur.

4.3. Demografi

Kommunene har ansvaret for blant annet barnehage, grunnskole og pleie- og omsorgstjenester. Dette er tjenester som i hovedsak er rettet mot bestemte aldersgrupper av befolkningen, og hvor utgiftene i stor grad påvirkes av den demografiske utviklingen. Innbyggertallsutvikling og alderssammensetning har stor betydning for nivået på de statlige rammeoverføringene og kommunenes kostnadsnivå.

Kvænangen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy har en relativt lik befolkningssammensetning. Kvænangen og Kåfjord har imidlertid en noe eldre befolkning enn Nordreisa og Skjervøy. Dette vises best gjennom en høyere andel innbyggere i alderen over 67 år. For de fire kommunene samlet utgjorde andelen innbyggere over 67 år 18,8 prosent av befolkningen, noe som er om lag 25 prosent høyere enn landet og fylket forøvrig. Kvænangen ligger hele 62 prosent over landsgjennomsnittet.

Tabell 2: Prosentandel av befolkningen i ulike aldersgrupper per 1.1.2015. Kilde: SSB (MMMM)

Kommune	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-66 år	67 år+
Kvæningen	5,1 %	10,4 %	5,1 %	56,7 %	22,7 %
Kåfjord	4,9 %	10,3 %	4,7 %	58,7 %	21,4 %
Nordreisa	6,6 %	12,4 %	5,4 %	58,8 %	16,8 %
Skjervøy	5,7 %	11,2 %	6,2 %	58,4 %	18,5 %
Sum Nord Troms 4	5,9 %	11,4 %	5,4 %	58,4 %	18,8 %
Troms	6,7 %	11,7 %	5,3 %	62,0 %	14,2 %
Hele landet	7,2 %	12,0 %	5,1 %	61,6 %	14,0 %

Framskrivninger viser at denne trenden vil fortsette også i de neste 25 årene. Andelen innbyggere 0 - 19 år er relativt stabil, men kommunene får en større andel innbyggere over 67 år og færre i yrkesaktiv alder.

Kommunenes demografiske sammensetning har stor betydning for hvilke tjenester innbyggerne har behov for og påvirker derfor også i stor grad kostnadsbehovet innenfor den enkelte sektor. Tabellene under fremstiller anslått framtidig tjenestebehov for de største sektorene oppvekst og pleie og omsorg for 2014, 2020 og 2040.

Barnehage

Tabell 3 Estimert framtidig tjenestebehov i årsverk per 1000 innbyggere 20-66 år, SSB (MMMM) 2015

Tjenestebehov	2014	2020	2040
Kvæningen	21,6	23,3	26,4
Kåfjord	17,2	21,4	20,1
Nordreisa	28,9	30	30,5
Skjervøy	26	30,4	31,5
Nord-Troms 4 (samlet)	25,1	27,7	28,5

Grunnskole

Tabell 4 Estimert framtidig tjenestebehov i årsverk per 1000 innbyggere 20-66 år, SSB (MMMM) 2015

Tjenestebehov	2014	2020	2040
Kvæningen	43,2	45,1	52,8
Kåfjord	32	30,9	34,1
Nordreisa	23,7	24,8	24,4
Skjervøy	33,7	32,8	39,6
Nord-Troms 4 (samlet)	30	30	32,3

Pleie og omsorg

Tabell 5 Estimert framtidig tjenestebehov i årsverk per 1000 innbyggere 20-66 år, SSB (MMMM) 2015

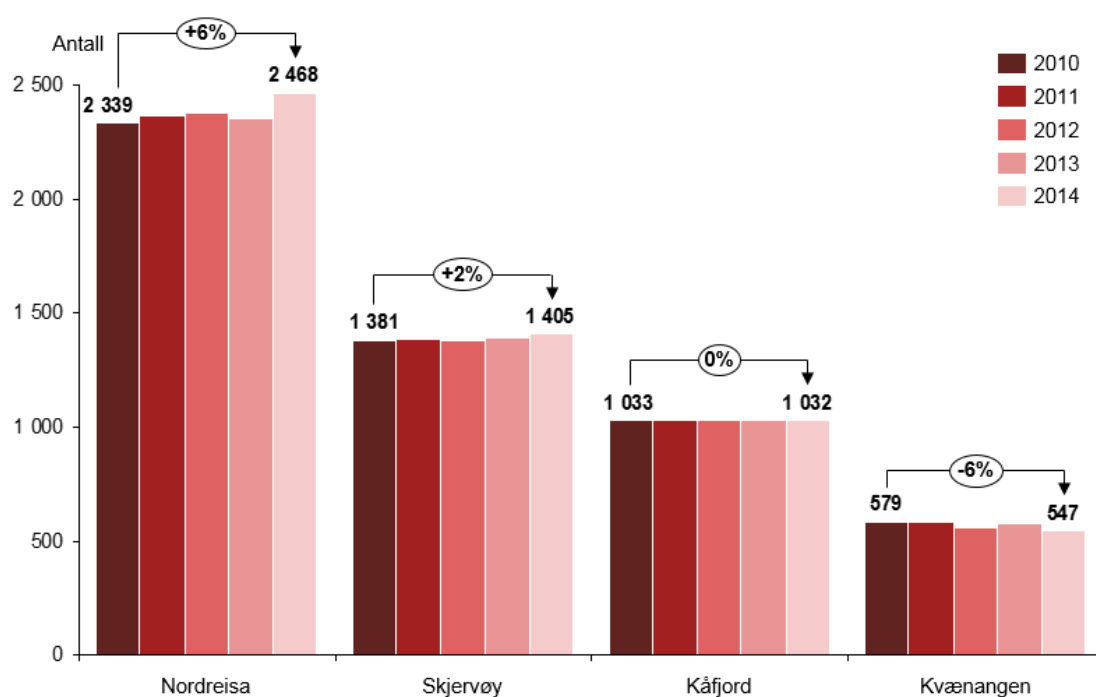
Tjenestebehov	2014	2020	2040
Kvæningen	115,1	141,5	183
Kåfjord	84,4	93,4	119,7
Nordreisa	89,5	93,6	131
Skjervøy	78,7	82,8	116,4
Nord-Troms 4 (samlet)	88,4	95,5	129,6

Som tabellen viser vil de største endringene komme innenfor pleie- og omsorgssektoren. Forventningen om en betydelig økning eldre gir store utfordringer for alle kommunene, men spesielt Kvæningen. I 2040 forventes de å ha behov for 183 årsverk i sektoren pr 1000 innbyggere i alderen 20 – 66 år. Selv om dette utslaget er spesielt stort, er dette utfordringer de fleste kommuner vil merke de kommende årene. Effektene av den lenge varslede «eldrebølgen» vil kunne skape en sterk konkurranse om kvalifisert arbeidskraft i denne sektoren. At alle kommuner opplever lignende utfordringer, forsterker betydningen av denne utfordringen for kommunene i Nord-Troms 4. Samtidig er disse tjenestene avhengig av å lokaliseres nært innbyggerne og vil kun i begrenset grad påvirkes av en eventuell kommunesammenslåing. Det er derfor ikke gitt at en kommunesammenslåing vil løse disse utfordringene, dette må kommunene finne gode løsninger på uavhengig av kommunestruktur.

I 2014 ligger bemanningsbehovet innen barnehage på omtrent 25 årsverk per 1 000 innbyggere, men om 25 år er det anslått at behovet vil øke til 29 årsverk. Innen grunnskole vil man ikke se en like stor økning i behovet.

4.4. Sysselsetting

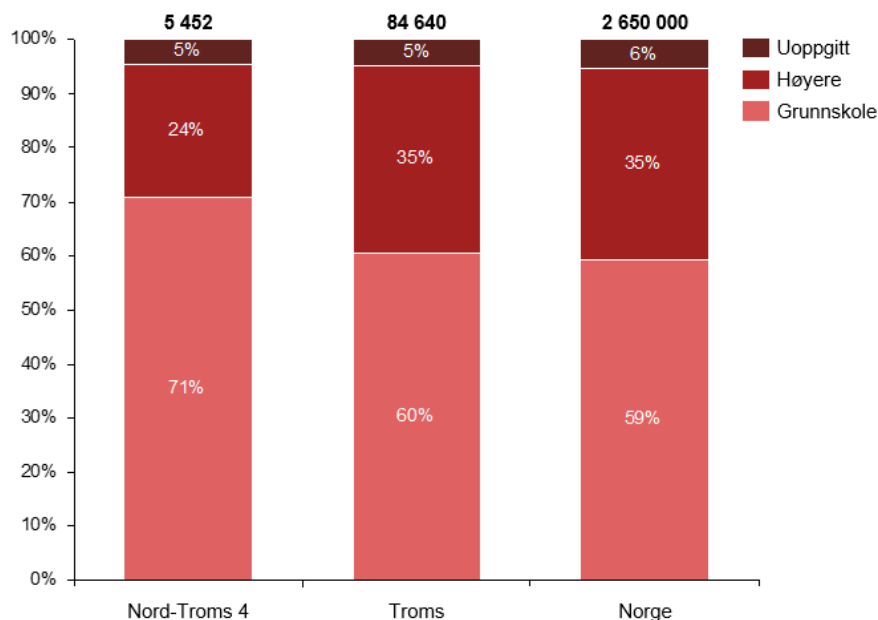
Kommunene har hatt en noe ulik utvikling i antall sysselsatte siden 2010. Dette illustreres tydelig gjennom figuren nedenfor.

Figur 8 Sysselsatte personer bosatt i regionen mellom 2010-2014, SSB 2015

Siden 2010 har Nordreisa hatt høyest vekst på 6 prosent i antall sysselsatte bosatt i kommunen. Kvæningen opplever tilsvarende nedgang, mens Skjervøy og Kåfjord ligger relativt stabilt. Denne utviklingen stemmer godt med hvordan folketallet har utviklet seg i samme periode og byr slik sett ikke på noen overraskelser. Det illustrerer likevel hvordan utvikling i innbyggertall har stor påvirkning på kommunenes muligheter for samfunnsutvikling. Økt innbyggertall gir tilgang på ny arbeidskraft, som igjen er en forutsetning for ny næringsutvikling. Dette er imidlertid en toveis avhengighet; mange kommuner opplever denne utfordringen motsatt ved at de har behov for arbeidsplasser for å lykkes med tilflytting.

Utdanningsnivået for den sysselsatte befolkningen kan også si noe om sammensetningen av næringslivet og om de sosioøkonomiske forholdene i regionen. Sammenlignet med landet for øvrig og resten av fylket ser vi at innbyggerne i Nord-Troms 4 har et noe lavere utdanningsnivå. Dette henger i stor grad sammen med kommunistørrelse og geografi. Jevnt over har mindre kommuner og kommuner i distriktet et lavere utdanningsnivå enn de store byene, som også kan tilby et langt større spekter av arbeids- og karrieremuligheter. Tallene for Troms vil i stor grad være preget av Tromsø som fylkets desidert største kommune. At Nord-Troms 4 ligger noe lavere er derfor ingen stor overraskelse.

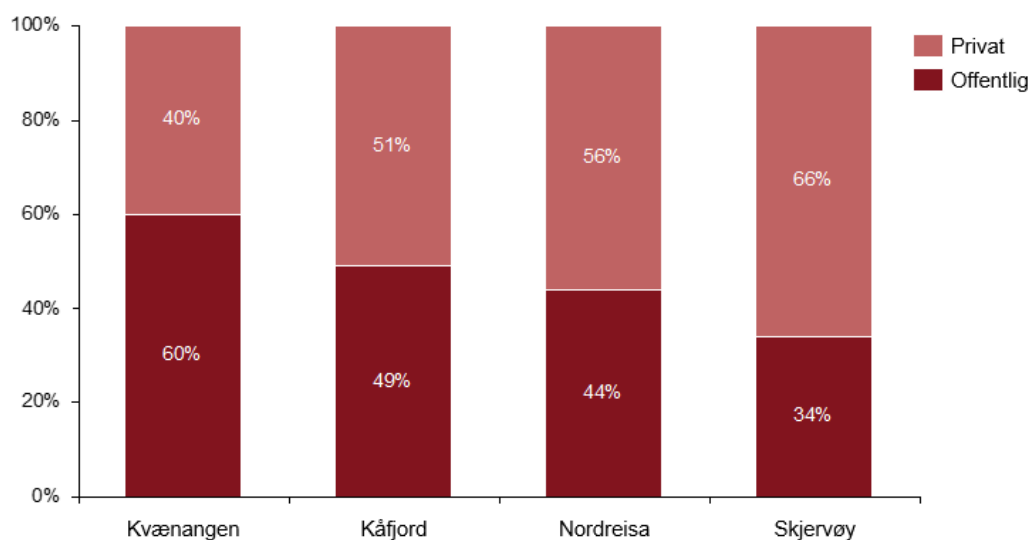

Figur 9 Utdanningsnivå for sysselsatte etter bosted, SSB 2014

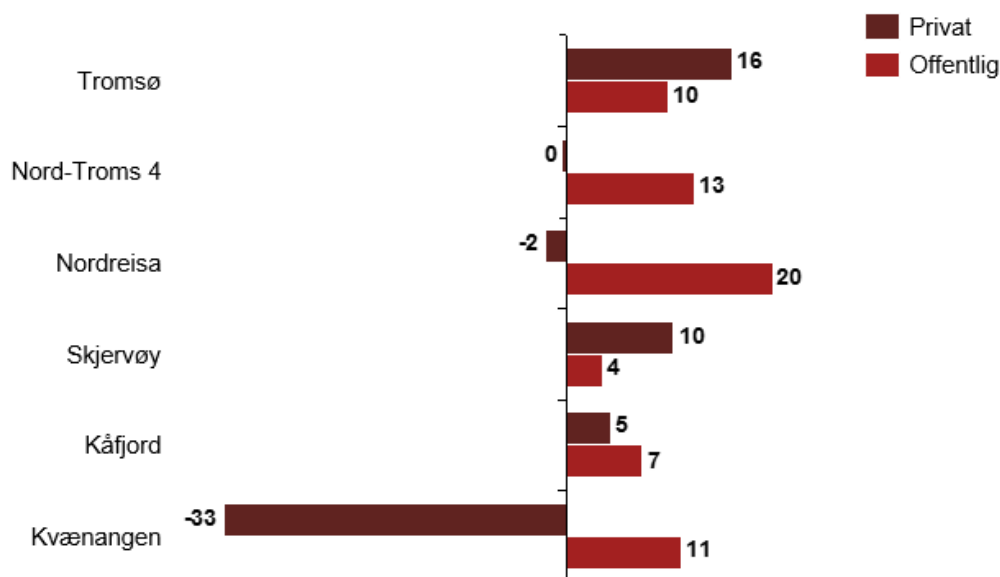
4.4.1. Andel sysselsatte etter næring

Andelen sysselsatte i henholdsvis offentlig og privat sektor varierer betydelig mellom kommunene, spesielt mellom Skjervøy og Kvæningen. Mens Skjervøy har to tredjedeler av de sysselsatte i privat sektor er situasjonen omtrent motsatt i Kvæningen. At flertallet av de yrkesaktive er kommunalt ansatte kan potensielt gjøre Kvæningen svært sårbar i forbindelse med en kommunesammenslåing dersom dette medfører sentralisering av kommunale arbeidsplasser. Slik sett er en kommunal arbeidsplass langt viktigere for Kvæningen enn for Skjervøy.

Ser vi på utviklingen for disse to sektorene over tid, ser vi at dette ikke alltid har vært situasjonen i Kvænangen. Sysselsettingsveksten fra 2005 til 2014 mellom de to sektorene er veldig forskjellig mellom kommunene over tid. De siste 10 årene har Kvænangen mistet en tredjedel av de private arbeidsplassene i kommunen, samtidig som Skjervøy og Kåfjord har hatt en vekst på henholdsvis 10 prosent og 5 prosent. Samtidig ser vi at Nordreisa i samme periode har hatt en sterk økning i antall offentlige ansatte. Det er i forbindelse med utredningen ikke undersøkt hva som ligger til grunn for denne utviklingen.

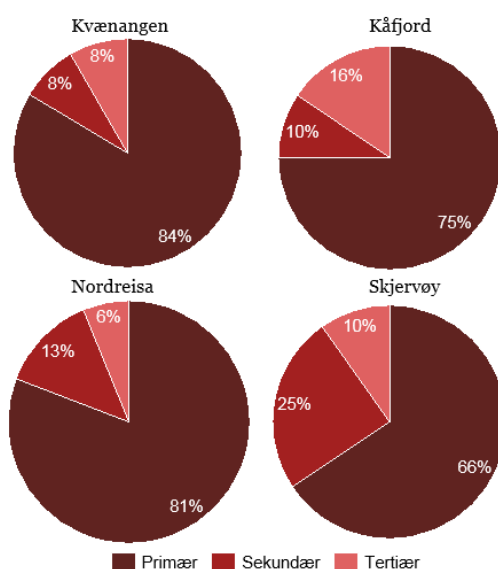
Figur 10 Andelen sysselsatte etter offentlig og privat sektor, KMD på bakgrunn av tall fra SSB, 2014

Figur 11 Sysselsettingsvekst (%) mellom 2005 og 2014 etter sektor, Kommuneprofilen og SSB

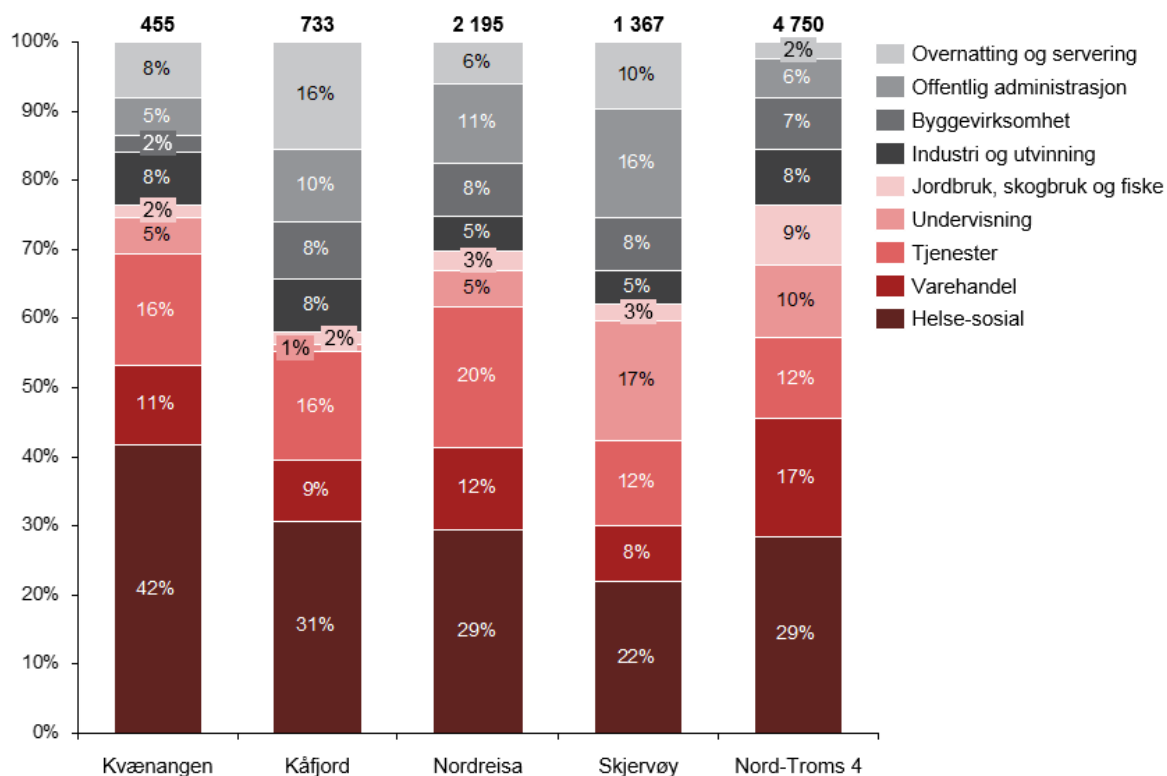
Arbeidsplassutviklingen i landet innen offentlig sektor har vært sterkt positiv siden 2008, men for Nord-Troms 4 var denne veksten sterk positiv første året og deretter negativ fram til 2013 og var da omtrent på samme nivå som 2008. Etter dette var veksten positiv igjen for de fire kommunene.

Sysselsettingen i Nord-Troms 4 er hovedsakelig innen primære næringer, men de har en høyere andel innen tertiære næringer enn resten av landet. Skjervøy har en lavere andel sysselsatte i tertiær og høyere andel sysselsatte i sekundær næring i sammensettingen sin enn de andre kommunene.

Figur 12 Andel sysselsatte etter næring, KMD på bakgrunn av data fra SSB 2014

Dersom man sammenligner andelen sysselsatte personer etter næring, mer detaljert enn i figur 12, ser man at regionen samlet har en høyere andel arbeidsplasser innen landbruk og helse- og sosialtjenester enn resten av landet. Samtidig er det visse forskjeller mellom kommunene.

Figur 13 Sysselsatte personer etter næring og arbeidsted. Kilde: SSB 2014

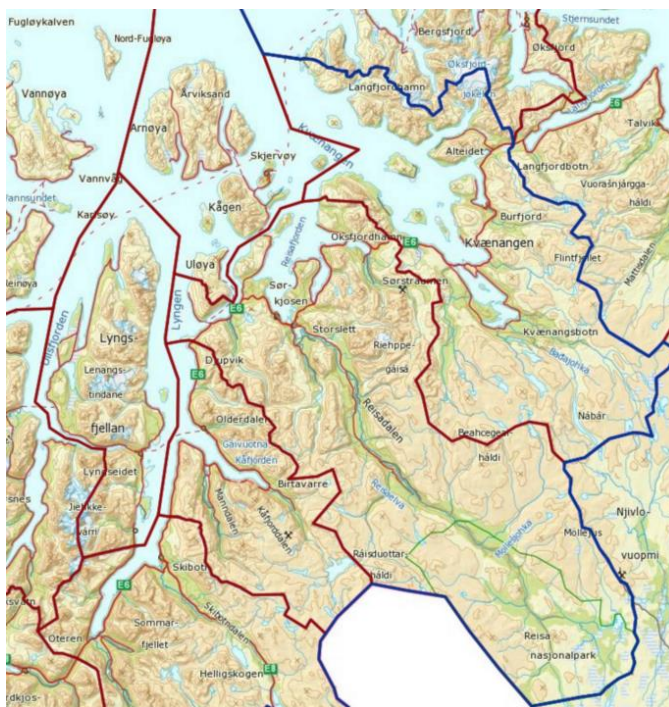
Figuren viser også stor variasjon i nærings sammensetning mellom kommunene. Kvænangen har nesten dobbelt så høy andel sysselsatte i helse og sosial, mens Skjervøy har en langt større andel sysselsatte innenfor undervisningssektoren enn de andre kommunene.

4.5. Geografiske avstander og arbeidsmarkedsintegrasjon

Avstander, geografisk størrelse og befolkningstetthet er noen av indikatorene som må vurderes i forbindelse med en eventuell kommunesammenslåing. Disse indikatorene påvirker kommunenes forutsetning for kvalitet og kvantitet i levering av tjenester til sine innbyggere.

Kartutsnittet av Nord-Troms 4 viser de fire kommunene; Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy. Det tar ca 3 timer og 20 mil å kjøre langs E6 fra Kvæningen i Nord til Kåfjord i sør. Alle kommunene har sjøgrense og en sterk tilknytning til fjord og hav.

Figur 14 Kartutsnitt areal Nord-Troms 4. SSB, 2016

Tabell 6 Arealstatistikk kkvm per kommune, Kilde: Kartverket, 2015

	SUM	Land	Hav	Skog	Innsjø	Dyrket mark
Kvæningen (26)	2 682	2 109	573	326	96	6
Kåfjord (106)	1 115	991	124	136	40	10
Nordreisa (9)	3 681	3 437	244	658	87	18
Skjervøy (214)	1 562	474	1 088	73	8	1
Nord-Troms 4 (2)	9 041	7 012	2 029	1 193	231	35

Alle fire kommunene har relativt stort areal og er langt større enn landsgjennomsnittet på 756 kkvm. Nordreisa er størst også i areal, og er en av de 9 største kommunene i landet. Skjervøy har minst landareal men også mest havterritorium. En eventuelt sammenslått kommune i Nord-Troms 4 vil bli den nest største kommunen i landet etter Kautokeino.

Tabell 7 Befolkningstetthet etter areal og innbyggertall (01.01.2016), SSB 2015

	Areal	Innbyggere	Befolkningstetthet
Kvæningen (420)	2 109	1 231	0,6
Kåfjord (354)	991	2 150	2,2
Nordreisa (383)	3 437	4 895	1,4
Skjervøy (249)	474	2 920	6,2
Nord-Troms 4	7 012	11 196	1,6
Nordreisa-Skjervøy	3 911	7 815	1,99

Skjervøy er den tettest befolkede av kommunen i Nord-Troms 4, mens Kvæningen har lavest befolkningstetthet. Dette påvirker også potensielt tilgjengelighet til tjenestetilbudet og også kostnadsnivå.

Tabell 8 Gjennomsnittlig reisetid i minutter mellom kommunesentrene i regionen og gjennomsnittlig reisetid til administrasjonssenteret innad i kommunene, Kilde SSB/visveg.no, 2014

	Kvæningen	Kåfjord	Nordreisa	Skjervøy
Kvæningen	19,3	112	64	113
Kåfjord	112	17,8	48	69
Nordreisa	64	48	8,7	49
Skjervøy	113	69	49	8,5

Gjennomsnittlig reisetid til dagens administrasjonssenter innad i kommunene er markert med rødt

Med dagens kommunestruktur må innbyggerne i gjennomsnitt bruke fra 8,5 til 19,3 minutt på å reise til administrasjonssenteret og rådhuset. I praksis bor de fleste innbyggerne i de i fire kommunene nært administrasjonssenteret og har god fysisk tilgjengelighet til tjenestene som tilbys der. Uavhengig av valg av organisering vil en kommunesammenslåing medføre en reduksjon fra fire til ett administrasjonssenter og økt gjennomsnittlig reisetid for innbyggerne til administrasjonssenteret. Lengst er det mellom Kvæningen - Skjervøy (113 min) og Kvæningen – Kåfjord (112 min). Avstanden mellom ytterpunktene i Nord-Troms 4 vil bli betydelig og må hensynstas i framtidig samfunnsplanlegging.

Størrelsen på den nye kommunen og reiseavstandene vil åpenbart kunne påvirke de eksisterende lokalsamfunnene og ha konsekvenser for innbyggerne. Dette er ikke utredet i detalj som en del av denne rapporten. Det påpekes at størrelsen på disse konsekvensene i stor grad vil påvirkes av hvilke valg kommunene tar knyttet til politisk organisering, antall kommunestyrerepresentanter og ikke minst administrativ organisering og lokalisering. Selv om de reelle konsekvensene avstandene gir er beskjedne, kan de bidra til opplevelsen av større avstand og distanse – ikke minst til administrativ og politisk ledelse. Dette er ytterligere drøftet i kapittel 6 og 7.

4.5.1. Arbeidsmarkedsintegrasjon og pendling

Arbeidsmarkedsintegrasjonen er et strukturelt forhold som har en signifikant og positiv effekt på nettoflyttingen til et sted. Arbeidsmarkedsintegrasjon er sammensatt av hvor mange sysselsatte som pendler inn til kommunen og hvor mange sysselsatte som pendler ut av kommunen for å arbeide.

Hvis man bor på et sted der arbeidsmarkedsintegrasjon er god, har man flere arbeidsmarkeder å velge i. Det gjør det enklere for en familie å flytte dit, siden arbeidsmarkedet er større, og sannsynligheten for at begge partnerne kan få jobb øker. I tillegg er steder med høy arbeidsmarkedsintegrasjon mindre sårbare enn isolerte steder. Dersom det blir arbeidsplassnedgang i én kommune, finnes det da muligheter for å finne jobb i andre kommuner som er i pendlingsavstand.

Pendlingsdata gir uttrykk for interaksjonen på tvers av kommunegrensene og i hvilken grad kommunene inngår i en funksjonell bo- og arbeidsmarkedsregion. Dersom kommunene utgjør et felles bo- og arbeidsmarked vil det være lettere å hente ut potensielle gevinster av en eventuell kommunesammenslåing. Videre vises data for pendling mellom kommunene i sammenslåingsalternativet og andre kommuner i Troms som er knyttet til kommunene gjennom pendlingsstrukturer.

Jevnt over ser vi at over dobbelt så mange innbyggere som pendler ut av kommunene enn det er sysselsatte fra andre kommuner som pendler inn til Nord-Troms 4 for arbeid i stillinger der. Alle kommunene i Nord-Troms 4 har betydelig mer utpendling enn innpendling, dette er spesielt tydelig i Kåfjord.

Tabellen under viser totalt antall sysselsatte i kommunen, og hvor mange av disse som jobber i egen bostedskommune og hvor mange som pendler ut av kommunen. Foruten utredningskommunene ser vi tilsvarende tall for kommunene Tromsø, Storfjord, Målselv, Lyngen, Karlsøy, Balsfjord og Alta. Den nederste kolonnen i tabellen summerer antall arbeidsplasser i den enkelte kommune.

Tabell 9 Sysselsatte pendlere med bo- og arbeidssted i og utenfor Nord-Troms 4, SSB 2014

		Arbeidssted													
		Tromsø	Storfjord	Skjervøy	Nordreisa	Målselv	Lyngen	Lenvik	Kåfjord	Kvæningen	Karlsøy	Balsfjord	Alta	Utenfor	Sysselsatte
Bosted	Tromsø	36 768	29	80	46	61	28	118	26	4	82	139	62	2 451	39 894
	Storfjord	107	592	2	6	15	41	3	10	0	1	99	0	59	935
	Skjervøy	75	0	1 175	40	0	1	5	4	1	3	1	5	95	1 405
	Nordreisa	142	11	59	1 941	4	14	4	16	23	1	11	23	219	2 468
	Målselv	112	4	0	2	2 968	2	145	0	0	0	47	8	285	3 573
	Lyngen	182	17	2	24	4	1 070	1	4	1	3	21	1	83	1 413
	Lenvik	201	1	2	1	174	3	4 556	0	0	1	17	5	624	5 585
	Kåfjord	133	19	13	61	4	20	3	665	1	1	16	11	85	1 032
	Kvæningen	35	0	3	26	1	0	2	1	389	0	5	31	54	547
	Karlsøy	245	0	2	1	0	1	2	0	0	819	0	2	48	1 120
	Balsfjord	435	41	1	6	121	1	22	0	0	0	1 910	0	194	2 731
	Alta	97	0	12	10	1	10	0	1	18	2	2	9 138	976	10 114
Utenfor	3 020	28	20	37	493	81	1 061	9	12	37	118	987			
Arbeidsplasser	41 552	742	1 371	2 201	3 846	1 272	5 922	736	449	950	2 386	10 264			

Pendlingen internt mellom de fire kommunene viser seg å være beskjeden. Gjennomgående for alle kommunene er at de aller fleste bor og jobber i samme kommune. Kun 248 arbeidstakere pendler internt mellom Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy. Samtidig ser vi at alle de fire kommunene er typiske utpendlingskommuner, altså er det flere sysselsatte bosatt i kommunen enn det er personer som har kommunen som arbeidssted. Blant de aktuelle kommunene har Nordreisa høyest grad av inn- og utpendling.

Ser vi på figuren under ser vi oppsummert at det er en moderat utpendling fra Nord-Troms 4, og at hoveddelen av pendlingen skjer til andre kommuner. Størst pendling fra Nord-Troms 4 går det til Tromsø.

Tabell 10 Oppsummerende tabell for pendling

		Arbeidssted					
		Skjervøy	Nordreisa	Kåfjord	Kvænanngen	Utenfor	Sysselsatte
Bosted	Skjervøy	1 175	40	4	1	185	1 405
	Nordreisa	59	1 941	16	23	429	2 468
	Kåfjord	13	61	665	1	292	1 032
	Kvænanngen	3	26	1	389	128	547
	Utenfor	121	133	50	35		
Arbeidsplasser		1 371	2 201	736	449		

Arbeidssted	Pendler ut	Pendler inn
Kvænanngen	-158	60
Kåfjord	-367	71
Skjervøy	-230	196
Nordreisa	-527	260

4.6. Oppsummering befolkning- og næringsutvikling

En større kommune står sterkere når det gjelder muligheter for å skaffe utviklingsmidler, tiltrekke seg nye virksomheter (både offentlige og private) og delta i samarbeids- og utviklingsprosjekt både nasjonalt og internasjonalt. Det er en klar styrke å kunne tale til omverdenen med en felles stemme, i stedet for å diskutere seg imellom. Kommuner som har slått seg sammen de senere årene har gode erfaringer med en slik samlet opptreden. En sammenslått kommune vil kunne reagere raskere enn om man må vente på likelydende vedtak i et stort antall kommuner.

En av målsettingene ved kommunereformen er å få mer handlekraftige kommuner som kan spille en større rolle som både lokal og regional samfunnsutvikling. En sammenslått kommune i Nord-Troms 4 vil med drøyt 11.000 innbyggere fortsatt ha en relativt beskjeden størrelse i norsk sammenheng. Likevel vil den ha et potensial for å framstå med langt mer tyngde i regionen og fylket. Det er imidlertid begrenset forventning i kommunene til at de kan styrke sin posisjon overfor staten og fylkeskommunene gjennom en sammenslåing. Kommunen vil fortsatt være liten med tanke på antall innbyggere, men en av de to største i landet etter areal. I sammenheng med regional og statlig innflytelse oppfattes situasjonen annerledes. Det er antatt at en sammenslått kommune vil kunne få større gjennomslagskraft regionalt enn det de fire kommunene hver for seg, men den regionale tyngden og slagkraften er vurdert som middels eller lav i dag og ingen av kommunene vurderer noen endring i dette dersom man slår seg sammen. Det er en oppfatning av at kommunen fortsatt vil være liten i fylket, så å snakke med en felles stemme fremfor fire separate vil ikke endre dette. Kåfjord løftet i intervjuene frem at dette kan få større betydning dersom kommunene får større ansvar og flere oppgaver enn de har i dag. Skjervøy mener de alene har høy gjennomføringskraft sentralt og regionalt i dag, men kan arbeide mer med dette uansett sammenslåing eller ikke.

Skjervøy og spesielt Kvænanngen har hatt en betydelig nedgang i folketallet de siste 15 årene. Mens prognosene for Nord-Troms 4 tilsier en befolkningsvekst på 7 prosent frem mot 2040, forventes folketallet i Kvænanngen å synke med ytterligere 17% de neste 25 årene. En må forvente at kommunenes ulike framtidsutsikter også vil kunne påvirke en sammenslåingsprosess. At Nordreisa på den ene siden vil kunne få behov for investeringer for å møte en folketallsøkning vil Kvænanngen få behov for å redusere sine tjenester. I en sammenslått kommune kan dette være et potensielt konfliktområde. Samtidig er det relevant å spørre hvor lenge Kvænanngen kan tåle fortsatt nedgang i folketallet uten å gjøre endringer i kommunestrukturen. Samtidig vil alle kommunene være avhengig av å øke sin bostedsattraktiviteten for å unngå befolkningsnedgang de neste årene. Samtidig må en beholde og helst øke næringsattraktiviteten. Det krever at en har et kontinuerlig og kraftfullt utviklingsarbeid.

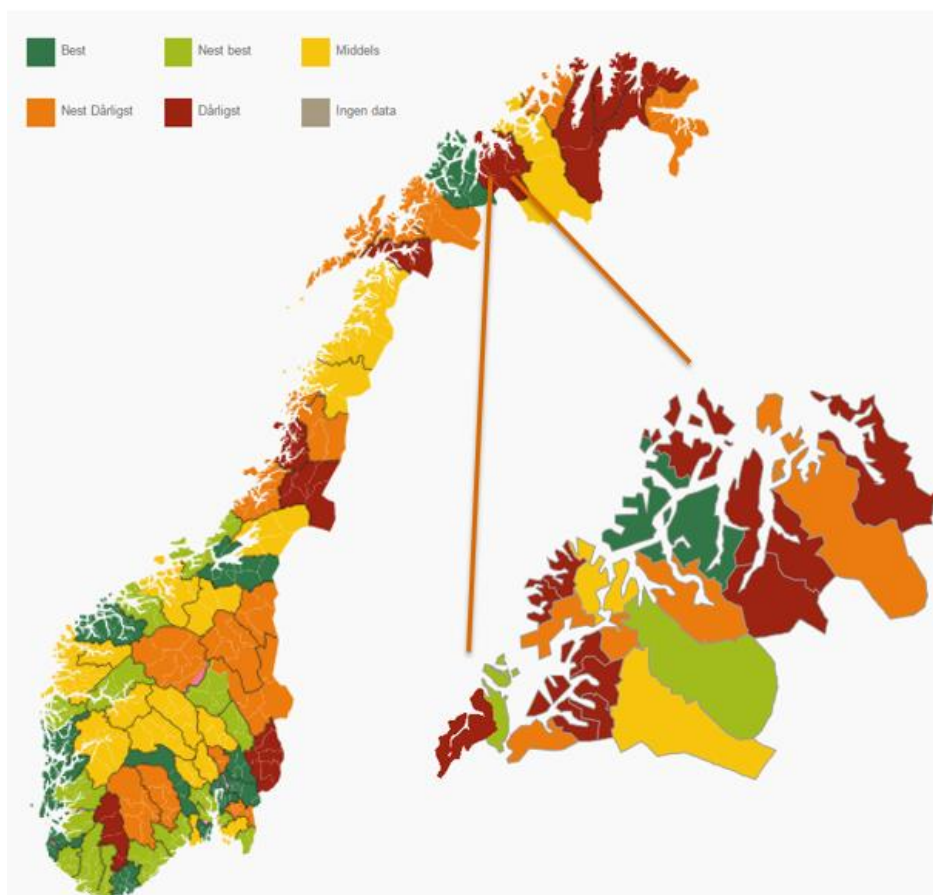
Den demografiske sammensetningen i Nord-Troms 4 viser at 77,2 prosent av befolkningen er over 20 år, og 18,8 prosent er over 67 år. Prognosene tilsier at kommunen fram i tid vil ha flere eldre og færre innbyggere i yrkesaktiv alder, noe som også gir utslag i et langt større behov for ansatte i pleie og omsorg.

Arealmessig vil Nord-Troms 4 bli betydelig med i overkant av 7 000 kkvm; med dagens kommunestruktur vil dette bli landets nest største kommune i areal, etter Kautokeino. Dette gir også en svært spredt bosetting og lav befolkningstetthet. En sammenslått kommune i Nord-Troms 4 vil være blant de 370 minst befolkede kommunene i landet, med om lag 1,6 innbyggere per kkvm. Dette medfører utfordringer knyttet til reiseavstand, tilgjengelighet og kostnader på tjenestene, men variasjonen og arealet gir også samfunnsmessige muligheter.

Pendlingsdata kan si noe om interaksjonen på tvers kommunegrensene og på hvilken måte kommunene inngår i en funksjonell bo- og arbeidsmarkedsregion. Dersom kommunene utgjør et felles bo- og arbeidsmarked, vil det være lettere å hente ut potensielle gevinster av en eventuell kommunesammenslåing. Alle de fire kommunene i utredningen er typiske utpendlingskommuner og den interne pendlingen mellom kommunene er beskjeden. Ut i fra bosettings-, arbeids- og pendlingsstatistikk mener vi at en sammenslått kommune i Nord-Troms 4 ikke nødvendigvis naturlig kan karakteriseres som et funksjonelt samfunnsutviklingsområde (slik ekspertutvalget definerer det).

Utfordringene innenfor befolkning og samfunnsutvikling kjenner vi også igjen i NHOs «Kommune-NM». Kommunene i Nord-Troms 4 fikk der en totalrangering mellom 295-426, og rangert dårligere enn 238 på alle kategoriene næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommunal økonomi. Med unntak av Nordreisa og Skjervøy som kom på hhv 174. og 143.plass innen kategorien Demografi. NHO hadde også rangert 77 regioner etter samme kategorier, og Nord-Troms 4 fikk en totalrangering på 76.plass og kom dårligst ut av alle regionene innen kategoriene arbeidsmarked, kompetanse og kommunal økonomi.

Kartet viser kommunene inndelt i 77 regioner og en rangering av disse regionene fra kategoriene "Dårligst" til "Best". Fra kartet ser vi at regionen Nord-Troms 4 får rangeringen "Dårligst" mens naboregionene i nord og sør får hhv "Middels" og "Best". Det må imidlertid bemerkes at disse forventes å være sterkt påvirket av de større kommunene Alta og Tromsø.

Figur 15 Totalrangering av inndelte regioner og kommuner etter næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommunal økonomi, NHOs Kommune-NM 2015

I den totale rangering av kommuner er det Nordreisa som kommer best ut av sammenligningskommunene på 295.plass, mens Kvænangen kommer dårligst ut og tredje dårligste i landet på 426.plass. Nordreisa gjør det bra innen "Kompetanse" som defineres av antall faglærte og andelen høyere utdannede, som er viktige faktorer for kvaliteten i det kommunale tjenestetilbudet. Kvænangen gjør det spesielt dårlig innen arbeidsmarked og næringsliv noe vi kjenner igjen fra en svært høy andel sysselsetting i offentlig sektor.

Næringssammensetningen i Nord-Troms 4 viser en høy grad av tertiære næringer, og Nordreisa og Skjervøy har høyere andel sysselsatte innen sekundær næring enn de andre kommunene. 9 prosent av de sysselsatte i regionen arbeider innen jordbruk, skogbruk og fiske.

4.6.1. Særskilt om evt. sammenslåing av kun Nordreisa og Skjervøy

Kommunenes potensial og handlingsrom som samfunnsutvikler vil som nevnt i stor grad påvirkes av størrelse, ressurser og posisjon. Jo større kommune, jo større muligheter. En sammenslått kommune av Nordreisa og Skjervøy vil få 7 815 innbyggere og vil fortsatt være en liten kommune i nasjonal sammenheng. Sammenligner vi med sammenslåing av alle kommunene i Nord-Troms 4 er ikke forskjellen svært stor. Likevel forventes Nordreisa/Skjervøy å kunne ha et noe lavere potensial innenfor samfunnsutvikling med noe mindre handlingskraft og handlingsrom enn ved en sammenslåing av fire kommuner. Likevel forventes disse to kommunen å kunne stå sterkere samlet, enn hver for seg. Dette gjelder spesielt i regionale saker og i Troms for øvrig.

Videre har disse kommunene et relativt kompletterende areal. Skjervøy har lite landareal og tilgang på store sjøområder, mens bildet er omtrent motsatt i Nordreisa. At de utfyller hverandre her kan på sikt bidra til et bredere og mindre sårbart næringsliv enn det kommunene kan oppnå hver for seg.

Sammenlignet med Kåfjord og Kvænangen har Nordreisa/Skjervøy en relativt stor andel privat sysselsetting. Den er ikke så stor at det gir en uforholdsmessig stor sårbarhet for konjunkturrendringer og nedgang i privat sektor, men bidrar til at sysselsettingen i kommunen ikke er så avhengig av de kommunale stillingene som i Kåfjord og Kvænangen.

Henholdsvis 79 prosent og 84 prosent av de sysselsatte i Nordreisa og Skjervøy jobber innenfor kommunens grenser, og det er en beskjeden pendling mellom de to kommunene. Dette til tross for at reisetiden mellom de to kommunesentrene er på kun 49 minutter, noe som må kunne sees på som overkommelig ved dagpendling. Sett i sammenheng med bosettings- og arbeidsstatistikken har vi derfor ikke grunnlag for å si at Skjervøy og Nordreisa utgjør en funksjonelt samfunnsutviklingsområde slik det er definert av regjeringen ekspertutvalg.

5. Økonomi

Økonomiske konsekvenser er et svært relevant tema i vurderingen av en eventuell kommunesammenslåing. For å beregne økonomiske konsekvenser av kommunesammenslåing presenteres innledningsvis økonomiske status per kommune, og videre fremstilles Kommunal- og Moderniseringsdepartementets (KMD) forslag til rammetilskudd og deretter økonomiske konsekvenser ved sammenslåing. Deretter fremstilles anslag for frie inntekter i 2016, KMD's forslag til endringer i inntektssystemet og konsekvenser for utredningskommunene. Til slutt drøftes potensialet for økonomiske innsparing og mulige stordriftsfordeler knyttet til administrasjon, og andre mulige økonomiske konsekvenser knyttet til tjenesteproduksjon.

Alle tallene er i 2014-kroner dersom ikke annet er oppgitt.

5.1. Status økonomi

I de følgende delkapitlene vurderes dagens økonomiske status i kommunene, og hvilke utfordringer de står overfor.

I KOSTRA er kommunene delt inn i ulike kommunegrupper etter folke­mengde og økonomiske rammebetingelser (bundne kostnader og frie inntekter). Hensikten er å gjøre det mulig å sammenligne «like kommuner». Både Kåfjord og Kvæ­nangen er plassert i kommunegruppe 6, dvs. små kommuner med høye bundne kostnader per innbygger og høye frie disponible inntekter, mens Skjervøy og Nordreisa er i kommunegruppe 3, dvs. små kommuner med middels bundne kostnader per innbygger og høye frie disponible inntekter. En sammenslått kommune i Nord-Troms 4 vil havne i KOSTRA-gruppe 12 ifølge SSB.

Tabell 11: Kommunegruppeoversikt og definisjon. Kilde: KOSTRA 2014

Kommune	Kommunegruppe (definisjon)
Kåfjord og Kvæ­nangen	6 (Små kommuner med høye bundne kostnader per innbygger og høye frie disponible inntekter)
Nordreisa og Skjervøy	3 (Små kommuner med middels bundne kostnader per innbygger og høye frie disponible inntekter)
Nord-Troms 4	12 (Mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger og høye frie disponible inntekter)

5.1.1. Korrigerte frie inntekter

Korrigerte frie inntekter er en indikator som gir uttrykk for kommunens reelle inntektsnivå. Kommunenes frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter, og utgjør om lag 80 prosent av de samlede inntektene.

Tabell 12 Frie inntekter, brutto driftsinntekter og netto driftsutgifter i kroner per innbygger (konsern), KOSTRA 2014

Kommune	Kvæ­nangen	Kåfjord	Nordreisa	Skjervøy
Frie inntekter	85 108	66 764	54 029	62 582
Brutto driftsinntekter	128 042	102 618	89 421	90 758
Netto driftsutgifter	99 023	70 307	58 622	66 232

De store variasjonene mellom kommunene skyldes primært variasjoner i omfanget av regionalpolitiske overføringer, skjønns­tilskudd og skatteinntekter. Det bør videre nevnes at frie inntekter ikke omfatter for eksempel utbytteinntekter og annen finansavkastning.

Det er kun Kvæningen som har inntekter fra konsesjonskraft (1,5 prosent av brutto driftsinntekter).

5.1.2. Skatter og avgifter

Alle kommunene har høyeste skattesats på næringseiendom/verker og bruk med 7 promille. Som det fremgår av tabellen har ingen av kommunene planer om å endre inneværende skattesats.

Tabell 13 Eiendomsskattesats 2016 til 2019 – næringseiendom/verker og bruk (promille) Kilde: Økonomiplanopplysninger rapportert fra den enkelte kommune.

Kommune	2016	2017	2018	2019
Kvæningen	7,0	7,0	7,0	7,0
Kåfjord	7,0	7,0	7,0	7,0
Nordreisa	7,0	7,0	7,0	7,0
Skjervøy	7,0	7,0	7,0	7,0

Nordreisa og Skjervøy har også høyeste skattesats for bolig/fritidseiendom (7 promille) i hele kommunen. I Kvæningen og Kåfjord kreves det ikke inn eiendomsskatt for bolig og fritidseiendommer. Dette vil måtte harmoniseres ved en eventuell kommunesammenslåing. I tillegg til selve skattesatsen vil også takstgrunnlag og minstefradrag måtte harmoniseres til ett felles takstgrunnlag.

Tabell 14: Planlagt skattesats bolig/fritidseiendom (promille). Kilde: Kommunenes Økonomiplanopplysninger rapportert fra den enkelte kommune.

Kommune	2016	2017	2018	2019
Kvæningen	0	0	0	0
Kåfjord	0	0	0	0
Nordreisa	7,0	7,0	7,0	7,0
Skjervøy	7,0	7,0	7,0	7,0

Nivået på årsgebyr for vann, avløp, avløp og feiing og tilsyn varierer betydelig mellom kommunene. Innbyggerne i Kåfjord betaler nesten det dobbelt så mye som innbyggerne i Skjervøy.

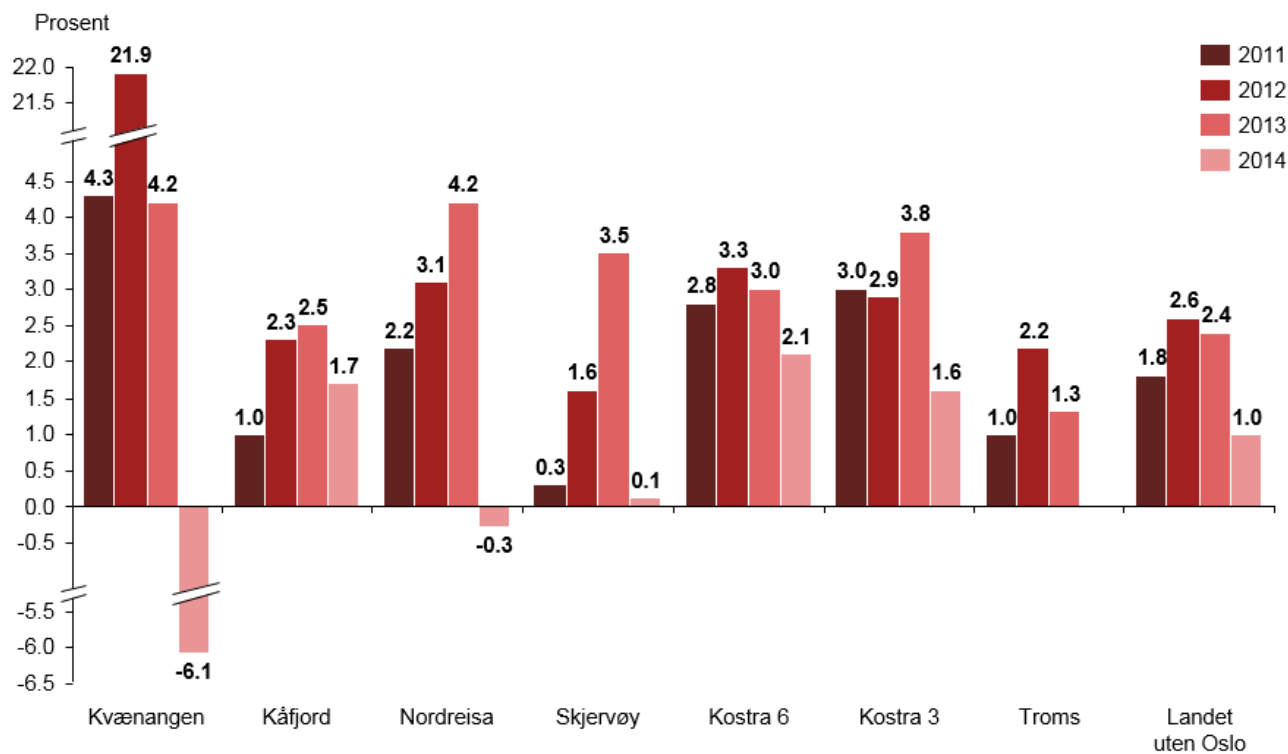
Tabell 15: Sum årsgebyr vann, avløp, avfall samt feiing og tilsyn, eks mva. KOSTRA 2014

Årsgebyr	Kvæningen	Kåfjord	Nordreisa	Skjervøy
Vann	3 551	4 908	4 713	1 940
Avfall	3 128	3 128	3 128	3 128
Avløp	5 392	6 318	5 545	2 920
Feiing og tilsyn	404	330	427	500
SUM	12 071	14 354	13 386	7 988

5.1.3. Finansielle nøkkeltall

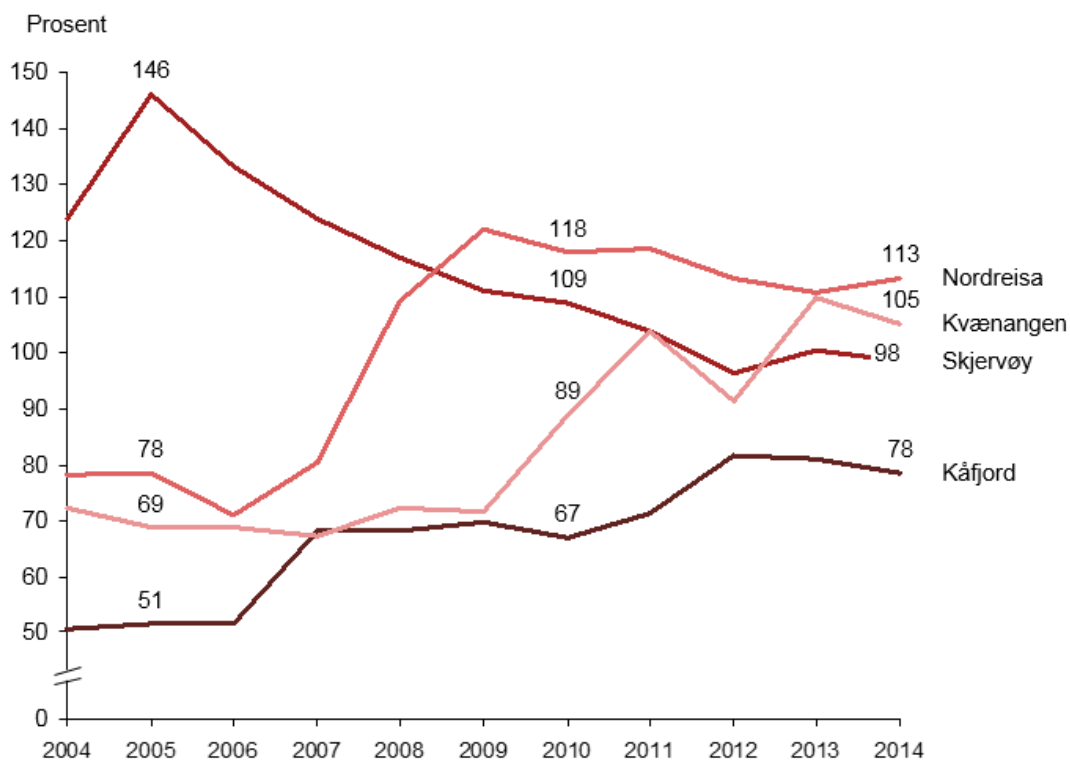
Netto driftsresultat er en av de viktigste enkeltindikatorer for å vurdere kommunenes økonomiske situasjon og styring. Siden 2002 har Staten og KS hatt mål om at kommunenes netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter bør ligge på 3 prosent. Dette for både å ha en forsvarlig driftsmargin, bevare verdiene kommunesektoren allerede innehar og for handlingsfrihet til å gjøre nødvendige fremtidige investeringer. Det bemerkes imidlertid at Teknisk beregningsutvalg høsten 2014 la fram en oppdatert anbefaling der det framgår at et netto driftsresultat på 1,75 prosent anses som tilstrekkelig, med begrunnelse blant annet i at momskompensasjon må tilbakeføres til investeringsregnskapet.

Hvis man ser på kommunenes utvikling i netto driftsresultat de siste 4 år, viser KOSTRA følgende utvikling:

Figur 16 Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter siste 4 år. Kilde: KOSTRA 2014

Alle kommunene ligger under TBUs anbefalinger i 2014, med unntak av Kåfjord som ligger tett oppunder 1,75 prosent. Nordreisa og Kvænangen hadde i 2014 negative nettodriftsresultat med henholdsvis 0,3 prosent og 6,1 prosent. På landsbasis har snitt for netto driftsresultat har gått ned i 2014, mye på grunn av nye regler for føring av momskompensasjon fra investeringer.

Figur 17 Langsiktig gjeld eks. pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter, (Konsern), SSB 2004-2014

Figuren over viser kommunenes langsiktige gjeld over tid. Utviklingen påvirkes av hvor store avdrag kommunene betaler på eksisterende lån og hvor mye som lånes til nye investeringer. Kåfjord hadde i 2014 klart lavest gjeldsnivå, mens Skjervøy er den kommunen som har redusert gjelden mest de siste 10 årene.

Nordreisa har høyest gjeld, har vært ROBEK²-kommune siden 2004 og ser ut til å forbli i ROBEK store deler av gjeldende økonomiplanperiode. Skjervøy var i ROBEK fra 2008 til 2013 og Kåfjord fra 2001 til midten av 2005. Kvænangen er den eneste av kommunene som ikke har vært i ROBEK.

Tabell 16: Netto driftsresultat, langsiktig gjeld og netto lånegjeld pr innbygger 2014. Kilde: Finansielle nøkkeltall og adm., styring og fellesutgifter – KOSTRA nøkkeltall SSB 2014

	Brutto driftsinntekter pr innbygger	Netto driftsresultat av brutto driftsinntekter	Langsiktig gjeld eks. pensjonsforpliktelser av brutto driftsinntekter	Netto lånegjeld pr innbygger
Kvænangen	128 010 kr	-6,1 %	105 %	75 352 kr
Kåfjord	102 588 kr	1,7 %	78 %	62 602 kr
Nordreisa	89 395 kr	-0,3 %	113 %	82 979 kr
Skjervøy	90 730 kr	0,1 %	98 %	72 251 kr
KOSTRA-gruppe 3	95 732 kr	1,6 %	93,5 %	71 503 kr
KOSTRA-gruppe 6	117 948 kr	2,1 %	72,1 %	68 328 kr
KOSTRA-gruppe 12	89 382 kr	2,0 %	92,0 %	66 848 kr
Troms	80 286 kr	0 %	103,2 %	71 050 kr
Landet uten Oslo	71 789 kr	1,0 %	91,2 %	50 139 kr

² Register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK) jmf § 60 (§ 59 a) nr. 1

Samlet har kommunene lavere gjeld målt opp mot brutto driftsinntekter enn gjennomsnittet for Troms (103,2 prosent) og landet uten Oslo (91,2 prosent). Dette gjenspeiles ikke helt når vi ser på netto lånegjeld pr innbygger; her ligger Nordreisa over de andre kommunene, Troms, og landet uten Oslo.

Netto lånegjeld som andel av brutto driftsinntekter illustrerer gjeldsgraden i kommunene og kan være et bilde på hvor krevende det kan komme til å bli å nedbetale gjelden. Når det kommer til netto lånegjeld viser tabellen at kommunene har relativt ulik gjeldsbyrde målt i prosent av brutto driftsinntekter, hvorav Nordreisa har størst gjeldsbyrde med 93 prosent og Kåfjord lavest med 59 prosent. Dette gir kommunene ulike utfordringer med nedbetaling de kommende årene. Med unntak av Nordreisa ligger alle kommunene under fylkesgjennomsnittet på 88,5 prosent lånegjeld.

Tabell 17: Samlet lånegjeld og utvikling frem mot 2018. Økonomitall innhentet fra kommunene

	Innb. 2015	Samlet lånegjeld 2016	Lånegjeld pr innb. 2016	Samlet lånegjeld 2018	Lånegjeld pr innb. 2018	Endring lånegjeld pr innb.	Endring
Kvæningen	1 235	206 000 000	166 802	250 000 000	202 429	35 627	21,4 %
Kåfjord	2 178	235 700 000	108 219	228 744 000	105 025	-3 194	- 3,0 %
Nordreisa	4 892	529 255 850	108 188	558 150 534	114 095	5 907	5,5 %
Skjervøy	2 911	284 831 000	97 846	309 731 000	106 400	8 554	9,0 %
SUM	11 216	1 255 786 850	481 055	1 346 625 534	527 949	46 894	7,2 %

Tabellen over viser samlet lånegjeld og utvikling frem mot 2018 for hver kommune. Kommunene har per 2016 en samlet lånegjeld på 1 255 millioner kroner, hvorav Nordreisa står for 42 prosent og har den høyeste lånegjelden pr innbygger av de fire kommunene med 166 802 kroner pr innbygger. Bare Kåfjord har planlagt reduksjon av den totale gjelden innen 2018. I den andre enden forventer Kvæningen å øke sin gjeldsandel med 21 prosent i den kommende perioden.

Tabell 18: Utvikling i disposisjonsfond per kommune frem mot 2018. Økonomiplanopplysning per kommune

	Innb. 2015	Disp.fond 2015	Disp.fond pr innb. 2015	Disp.fond 2018	Disp.fond pr innb. 2018	Endring disp.fond pr innb.	Endring
Kvæningen	1 235	5 000 000	4 049	4 000 000	3 239	-810	- 20,0 %
Kåfjord	2 178	1 715 000	787	3 317 000	1 523	736	93,5 %
Nordreisa	4 892	9 075 000	1855	11 560 000	2 363	508	27,4 %
Skjervøy	2 911	15 800 000	5428	19 200 000	6 596	1 168	21,5 %
SUM	11 216	31 590 000	12 119	38 077 000	13 721	1 602	13,2 %

Kåfjord har lavest disposisjonsfond og planlegger, som Nordreisa og Skjervøy, å øke dette frem mot 2018. Kvæningen forventer å redusere sitt disposisjonsfond med 1 millioner kroner den kommende fireårsperioden.

5.2. Økonomiske konsekvenser ved sammenslåing

For å legge til rette for overgangen til en ny kommune for kommuner som slår seg sammen, vil regjeringen benytte positive økonomiske virkemidler som kan stimulere til kommunesammenslutning i reformperioden. Departementet vil dekke nødvendige engangskostnader ved sammenslåingen etter en standardisert modell. Kommuner som slår seg sammen vil kunne få reformstøtte for å lette overgangen til en ny kommune, samt at dagens ordning med inndelingstilskuddet videreføres. Virkemidlene gjøres gjeldende for kommuner som slår seg sammen i reformperioden, det vil si sammenslåinger der det er fattet kommunale vedtak innen 30.6.2016. De økonomiske virkemidlene i kommunereformen kan deles i tre:

- Engangskostnader
- Reformstøtte
- Inndelingstilskudd

5.2.1. Engangskostnader

Engangskostnader er et gitt beløp for å dekke kostnader ved en kommunesammenslåing. Beløpet er regulert ut fra hvor mange kommuner som inngår i sammenslåingen, og hvor store kommunene er målt i antall innbyggere. Eksempler på engangskostnader er lønn og drift av felles folkevalgt nemnd, lønn til prosjektleder (eventuell prosjektmedlemmer/hovedtillitsvalgt), involvering av innbyggerne, tiltak for felles kultur, harmonisering av IKT, tilrettelegging av servicekontor m.m. Tabell under viser en sammenstilling av hva ulike konstellasjoner av kommuner får til dekking av engangskostnader.

Tabell 19: Engangskostnader ved kommunesammenslåing. Kilde: KMD 2016

Antall kommuner	0 – 19 999 innbyggere MNOK	20 – 49 999 innbyggere MNOK	50 – 99 999 innbyggerne MNOK	Over 100 000 innbyggere MNOK
2 kommuner	20	25	30	35
3 kommuner	30	35	40	45
4 kommuner	40	45	50	55
5 eller flere kommuner	50	55	60	65

5.2.2. Reformstøtte

Reformstøtte er et engangsbeløp som den nye kommunen får til fri benyttelse på tidspunktet kommunen slår seg sammen. Beløpet er basert på antall innbyggere i den sammenslåtte kommunen. Tabellen under viser en oversikt over hvor mye kommunene kan få i reformstøtte.

Tabell 20: Reformstøtte til sammenslåtte kommuner. Kilde: KMD 2016

Antall innbyggere i sammenslåingen	Reformstøtte (MNOK)
0 – 14 999 innbyggere	5
15 – 29 999 innbyggere	20
30 – 49 999 innbyggere	25
Over 50 000 innbyggere	30

Hvis vi ser nærmere på Nord-Troms 4-alternativet vil en sammenslåing utløse 45 millioner kroner i form av støtte til engangskostnader og reformstøtte. Dette tilsvarende 14 prosent av dagens brutto driftsinntekter. En sammenslåing av kun Nordreisa og Skjervøy vil utløse 25 millioner kroner i tilsvarende støtte, noe som tilsvarer 12 prosent av samlet brutto driftsinntekt for de to kommunene.

Tabell 21: Oversikt over støtte til engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåinger. 1 000 kr.
Kilde: KMD 2016

	Innbyggertall 2015	Støtte til engangskostnad er (1000 kr)	Reformstøtte (1000 kr)	Samlet (1000 kr)	I % av sum driftsinntekter
Nord-Troms 4	11 195	40 000	5 000	45 000	14 %
Nordreisa - Skjervøy	7 803	20 000	5 000	25 000	12 %

5.2.3. Tiltakssonen

Tiltakssonen omfatter sju kommuner i Nord-Troms og dermed alle kommunene i denne utredningen. De viktigste virkemidlene i tiltakssonen er fritak for arbeidsgiveravgift, nedskrivning av studielån avgrenset oppad til 25 000 kroner per år, fritak for el-avgift på forbruk og lettelser/reduksjon i personbeskatningen. Det må antas at en eventuell sammenslått kommune fortsatt vil bli liggende innenfor tiltakssonen.

Bare Kåfjord og Skjervøy har som kommuner innenfor tiltakssonen også høyere småkommunetilskudd enn andre kommuner. Det skal ikke være grunn til å så tvil om at det vil være det faktiske, høyere småkommunetilskuddet som kommer til å regnes inn i et inndelingstilskudd – gitt at en eventuell kommunesammenslåing vedtas i reformperioden. For disse to kommunene utgjør dette samlet 23,7 millioner kroner.

Innenfor landbruket er det ulike soner for distriktstilskudd for melk, kjøtt og areal- og kulturlandskapstilskudd. Høyere sonenummer gir høyere tilskudd. I utgangspunktet skal ikke en kommunesammenslåing ha betydning for soneinndelingen for kjøtt og melk, siden soneinndelingen ikke alltid følger kommunegrensene. Det gjør derimot areal- og kulturlandskapstilskuddet. Basert på avklaringene i kommuneproposisjonen, vil ikke en eventuell sammenslåing av de fire kommunene påvirke bøndernes inntektsgrunnlag.

5.2.4. Inndelingstilskudd

Dagens inndelingstilskudd videreføres, det vil si at en ny sammenslått kommune får beholde tilskudd som om den fortsatt var to (eller flere) kommuner i 15 år etter sammenslåingen, før inndelingstilskuddet trappes ned og bortfaller over fem år. Etter reformperioden vil ordningen bli strammet inn. Hvordan omfanget og innretningen på ordningen skal være, herunder perioden for inndelingstilskuddet, vil bli vurdert.

Grunnlaget for beregning av inndelingstilskudd har til nå vært inntektssystemet som gjelder på det tidspunktet kommunene faktisk slår seg sammen. I kommunereformen er det lagt opp til sammenslåinger i årene 2018 til 2020. Regjeringen har varslet endringer i inntektssystemet med virkning fra 2017, noe som kan føre til at størrelsen på inndelingstilskuddet blir endret i perioden fra kommunen vedtar at de ønsker å slå seg sammen, til de faktisk blir slått sammen. For å ha sikre rammebetingelser i kommunereformen, legger regjeringen opp til at alle sammenslåingene blir behandlet likt. Regjeringen har derfor bestemt at inndelingstilskuddet for kommuner som slår seg sammen i kommunereformen, skal ta utgangspunkt i inntektssystemet slik det er i 2016. Dette betyr at kommunene får kompensert inndelingstilskuddet i 15 år.

Basistilskudd, småkommunetilskudd og distriktstilskudd Sør-Norge og Nord-Norge, som inngår i inndelingstilskuddet, kan alle få redusert vektlegging og verdi over inntektssystemet f.o.m. 2017. For å forenkle tilskuddstrukturen foreslår regjeringen å slå sammen disse tre tilskuddene til to nye tilskudd, hvor småkommunetilskuddet vil inngå som et småkommunetillegg.

5.3. Effekter på overføringene fra inntektssystemet

Inntektssystemet fordeler de frie inntekter til kommunene, som har formål om å jevne ut kommunenes forutsetninger for å gi et likeverdig tjenestetilbud til sine innbyggere. Kommunenes inntektssystem har som formål å sikre fordeling av inntektene mellom kommunene slik at de kan yte et mest mulig likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne. Dette gjøres ved å korrigere for ulikheter i inntektsnivået (skatteinntektene) og i utgiftsbehovet mellom kommunene. I 2016 utgjør de frie inntektene ca 342,5 milliarder kroner som skal deles ut til alle av landets kommuner.

Slik inntektssystemet er utformet, vil ikke rammetilskuddet for en ny Nord-Troms 4 kommune være lik summen av rammeoverføringene for de «gamle» kommunene. Hvordan rammetilskuddet – og dermed de frie inntektene – blir påvirket ved en kommunesammenslåing, vil være forskjellig avhengig av hvilke kommuner som slår seg sammen.

Kommuner som vedtar sammenslåing innen juni 2016 får beholde inndelingstilskuddet. Inndelingstilskuddet varer over en 20-års periode, der det etter de 15 første årene skjer en gradvis nedtrapping. Etter 20 år er rammetilskuddet nede på det nivået som skal gjelde på lang sikt. Det er viktig å være oppmerksom på at inntektssystemet er under stadig endring, og at langsiktige konsekvenser derfor er beheftet med stor usikkerhet. Våre beregninger illustrerer effekter gitt dagens inntektssystem og tilhørende kriterieverdier for den enkelte kommune i 2016.

En kommunesammenslåing vil påvirke følgende fem kriterier i kommunenes inntektssystem:

- Basistillegget
- Urbanitetskriteriet
- Reiseavstand innen sone
- Reiseavstand til nærmeste nabogrunnkrets
- Opphopningsindeksen

Bortfall av basistillegget blir kompensert fullt ut over inndelingstilskuddet. De fire andre kriteriene som er listet opp, slår direkte ut på rammetilskuddet til den sammenslåtte kommunen – og omfattes ikke av noen overgangsordninger.

Inntektsutjevningen vil bli påvirket hvis kommunene ligger i ulike «skatteinntektsklasser», dvs. har hatt forskjellig kompensasjonsgrad. Siden innføringen av mer symmetrisk inntektsutjevning i 2005, har det vært to slike «skatteinntektsklasser»; skatteinntekt per innbygger som utgjør mer eller mindre enn 90 prosent av landsgjennomsnittet. Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy ligger per i dag i samme skatteinntektsklasse. En eventuell sammenslåing vil derfor ikke påvirke inntektsutjevningen over rammetilskuddet.

Regionaltilskudd kompenseres fullt ut over inndelingstilskuddet. Ingen av kommunene får i 2016 utløst et veksttilskudd over inntektssystemet.

5.3.1. Illustrasjonsberegninger for effekten på rammetilskuddet

Utredningen har tatt utgangspunkt i KS sin beregningsmodell, basert på dagens inntektssystem og 2015-tall. Tabellen under viser kortsiktige og langsiktige effekter ved en eventuell sammenslåing av Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy, mens figuren viser hvordan rammetilskuddet vil utvikle seg over tid gitt dagens forutsetninger. Illustrasjonsberegningene viser at en sammenslått kommune i Nord-Troms 4 vil øke sitt rammetilskudd med 35,5 millioner kroner hvert år. Det presiseres imidlertid at det er knyttet stor usikkerhet til beregningene ettersom inntektssystemet er i endring. En kan imidlertid med sikkerhet si at kommunene ikke vil miste inntekter knyttet basistilskuddet og småkommunetilskuddet, ettersom disse kompenseres av inndelingstilskuddet.

Tabell 22: Endring i ulike tilskuddselement (2015 - kr.) ved kommunesammenslåing

Tilskuddselement	Nord-Troms 4 Endring kroner	Nordreisa-Skjervøy* Endring kroner
Tap ved inntektsutjevning (Grønt Hefte 2015)	-945 000	0
Sone	25 024 298	-
Nabo	9 823 477	-
Opphopningsindeks	104 000	14 000
Urbanitetskriterium	1 505 000	534 000
Basistillegg	-38 511 000	-12 837 000
Småkommunetilskudd	-23 714 000	-11 857 000
Inndelingstilskudd (sum av tap i basistillegg og småkommunetilskudd)	62 225 000	24 694 000
Sum	35 511 775	547 000

*Sone- og nabokriteriet er ikke beregnet for Nordreisa-Skjervøy-alternativet. Beregning har derfor betydelig feilmargin.

Tabellen viser årlige endringer på rammetilskuddet. Inndelingstilskuddet på 62,2 millioner kroner kompenserer for tap av basistilskudd ved at kommunen går fra fire til én kommune i tillegg til tap av småkommunetilskuddet (to kommuner) hvert år i 15 år etter sammenslåing. Etter 15 år trappes inndelingstilskuddet ned med om lag 20 prosent hvert år som tilsvarer en årlig reduksjon på 12,4 millioner kroner. Etter den 5-årige nedtrappingen vil inntektsnivået 20 år etter sammenslåing være rundt 26,7 millioner kroner lavere enn dagens nivå. For at kommunesammenslåing skal være økonomisk lønnsomt, må kommunene innen 20 år ha realisert et innsparingspotensial tilsvarende reduksjonen i rammetilskuddet på 26,7 millioner kroner.

En sammenslått kommune i Nord-Troms 4 vil få en annen befolkningssammensetning, avstander og andre forutsetninger som én kommune enn de fire har hver for seg. Dette gir permanente endringer i rammetilskuddet og inntektsutjevningen innen urbanitetskriteriet, opphopning og sone-/nabokriteriet. Dette fører til at i perioden 2016-2030 vil den nye kommunen ha mottatt 35,5 millioner kroner mer årlig enn de selvstendige kommunene ville fått hver for seg uten å slå seg sammen. Den nye kommunens vektning av de ulike kriteriene er en permanent endring, men det er knyttet stor usikkerhet til hvilken vektning dette får i utgiftsutjevningen i det nye inntektssystemet.

Sone- og nabokriterier er beregnet etter dagens metode for disse kriteriene, så hvordan dette vil endres etter flere sammenslåinger og hvilke økonomiske konsekvenser det vil gi for kommunene er fortsatt usikkert.

Vi har ikke fått beregnet sone- og nabokriteriene for Nordreisa og Skjervøy. Det er derfor ikke mulig å gi en detaljert beregning av virkninger på inntekt ved sammenslåing. Når vi likevel har tatt med tallene for dette alternativet uten sone- og nabokriteriene skyldes dette at begge kommunene har mer enn 2 500 innbyggere og trolig ikke vil få utslag på disse kriteriene av samme størrelse som når Kvæningen og Kåfjord er inkludert. Det er derfor grunn til å anta at rammetilskuddet ikke vil bli betydelig økt ved en sammenslåing av disse to kommunene.

I beregningsmodellen er det antatt at Nord-Norge-tilskuddet beholdes på samme nivå som i dag og utgjør dermed ikke som en del av inndelingstilskuddet.

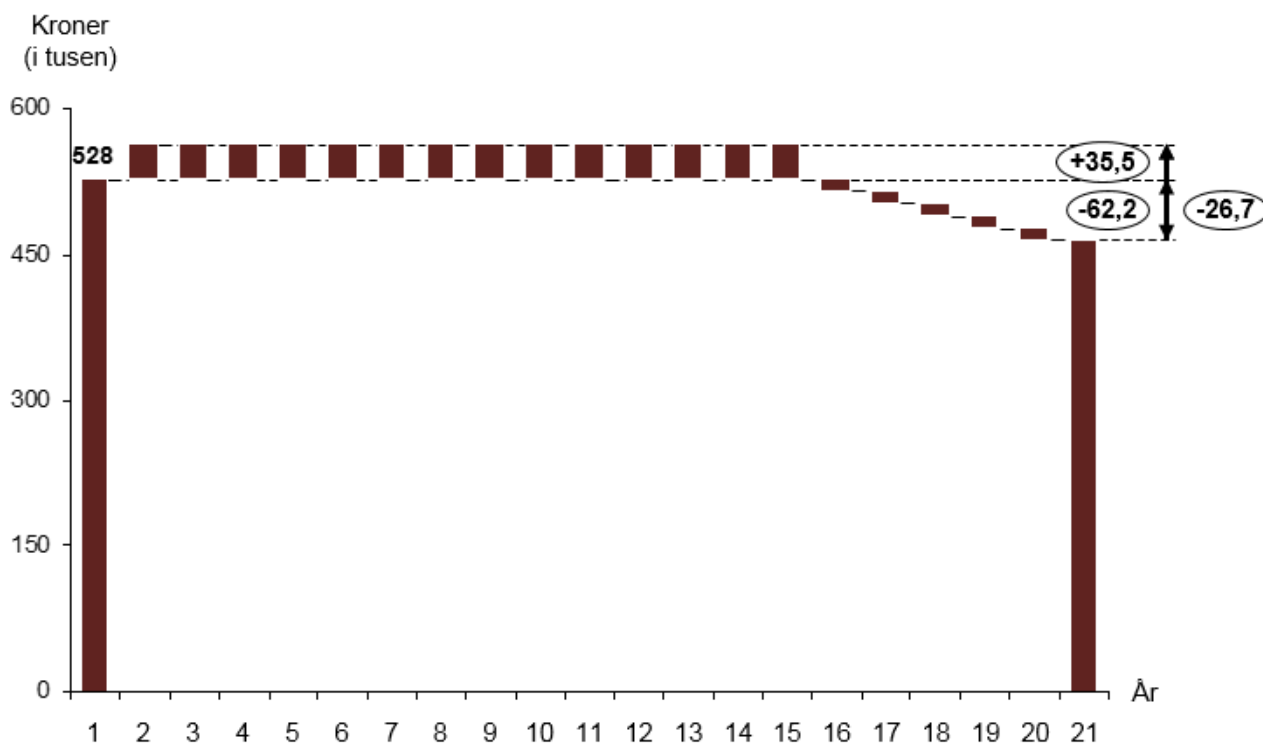
For å sikre en mest mulig treffsikker beregning og oppdaterte beregningsmodeller har vi konsultert KS i denne delen av utredningsarbeidet.

En etterberegning av skatteinntekter i 2012 første til at Kvæningen mistet småkommunetilskuddet. Det antas imidlertid at kommunen kvalifiseres til småkommunetilskudd i 2017, noe som med dagens inntektssystem utgjør 11,8 millioner kroner. Inndelingstilskuddet vil ikke kompensere for dette ved en kommunesammenslåing. Dette "tapet" er ikke hensyntatt i beregningene.

Tabell 23: Rammetilskudd per år i mill. 2016-kr. Alternativ – Kvænanen, Kåfford, Nordreisa og Skjervøy

Faktorer	Nord – Troms 4 MNOK	Nordreisa – Skjervøy MNOK
Sum rammetilskudd pr år før sammenslåing (A)	519,5	313,5
Rammetilskudd pr år i 15 år etter sammenslåing (B)	527,6	314,0
Rammetilskudd pr år fra og med år 20 etter sammenslåing (C)	465,4	289,4
Årlig effekt av sammenslåing de første 15 årene (B-A)	35,5	547
Årlig effekt av sammenslåing fra og med år 20 (C-A)	-26,7	-24,2

*Sone- og nabokriteriet er ikke beregnet for Nordreisa-Skjervøy-alternativet. Beregning har derfor betydelig feilmargin.

Figur 18: Rammetilskuddsutvikling med sammenslåing i Nord-Troms 4

Det samlede inndelingstilskuddet for Nord-Troms 4 beregnes til 62,2 millioner kroner, men etter år 20 fra sammenslåingstidspunktet blir det en isolert reduksjon i rammetilskuddet på 26,7 millioner kroner framfor en økning på 35,5 millioner kroner på årsbasis. Gitt dagens inntektssystem vil altså en slik inntektsreduksjon slå ut med full tyngde først etter 20 år fra sammenslåingstidspunktet.

Hvordan rammetilskuddet fordeler seg på de ulike elementene er vist i tabellen tidligere. Beregningene viser at en sammenslått kommune vil få en økning i den delen av rammetilskuddet som skriver seg fra kriteriene sone (25 millioner kroner) og urbanitet (1,5 millioner kroner). Kriteriene nabo (9,8 millioner kroner) og opphopningsindeksen (104 000 kroner) påvirker også inntektssystemet til den nye kommunen. Kommunene ligger i samme skatteinntektsklasse så en eventuell sammenslåing vil derfor ikke påvirke inntektsutjevningen over rammetilskuddet på dette feltet. I inndelingstilskuddet inngår et tap i basistilskuddet på 38,5 millioner kroner og et småkommunetilskudd på 23,7 millioner kroner.

5.4. Forslag til nytt inntektssystem

I dette avsnittet presenteres KMD sitt forslag til nytt inntektssystem som skal behandles i storting sommeren 2016. Videre vises også KS sine konsekvensberegninger for den enkelte kommune.

Situasjonen til Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy er ikke ulik mange andre distriktskommuner på samme størrelse. Samtidig er den økonomiske framtiden til kommunene svært uforutsigbar og i stor grad prisgitt kommunenes evne til å oppnå økning i innbyggertallet og regjeringens gjennomgang av inntektssystemet for kommunene i løpet av perioden.

Innbyggertallet er en viktig parameter i kommunenes inntektssystem. Så lenge kommunene ikke oppnår samme folketallsøkning som landet for øvrig vil de hvert år få en stadig mindre andel av de statlige overføringene til kommunen. Over tid vil dette gi betydelige utfordringer og behov for økonomiske kutt.

Hvilke konsekvenser en mulig mer anstrengt økonomi kan få er det umulig å forutsi. Dette vil bli påvirket både av de statlige rammebetingelsene, men like mye de politiske veivalgene som tas i den enkelte kommune.

Regjeringen la i desember 2015 fram et forslag til nytt inntektssystem for kommunene, som også sees i sammenheng med kommunereformen. Det gjøres der en vurdering av smådriftsulemper, og hvorvidt kommunestørrelse fremover skal ses på som en ufrivillig eller frivillig kostnad for kommunene. Dette spørsmålet har vært diskutert flere ganger, blant annet i Borgeutvalgets utredning³. Utvalget viste blant annet til at full kompensasjon for smådriftsulemper svekker insentivene til frivillige kommunesammenslåinger. Tanken bak argumentasjonen er at kommunene gjennom kommunereformen har fått forholdene lagt til rette for å slå seg sammen og på den måten frigjøre seg fra smådriftsulempene, slik at dette ikke lenger kan sees på som en ufrivillig byrde og ekstrakostnad kommunene ikke selv kan påvirke. I dag kompenseres kommunene for kostnadsforskjeller i tjenesteproduksjonen, i tillegg til at det gis tilskudd som er begrunnet med regionalpolitiske målsetninger. Dette omfatter Nord-Norge- og Namdalstilskudd, småkommunetilskudd og distriktstilskudd Sør-Norge. Utformingen og omfang av de regionalpolitiske tilskuddene vil bli vurdert som en del av gjennomgangen av inntektssystemet og er foreslått endret. Skulle hele eller store deler av de regionalpolitiske tilskuddene forsvinne vil det kunne ha dramatiske konsekvenser for både Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy.

I tillegg har regjeringen sendt ut et forslag på høring om å endre reglene for eiendomsskatt på næringseiendommer og verker og bruk. Dette kan sammen med endring i skattereglene gi inntektssvikt for enkelte kommuner.

Å fortsette som egen kommune også etter kommunereformen innebærer at man må håndtere disse usikkerhetsmomentene og akseptere risikoen for at de økonomiske rammevilkårene vil kunne bli betydelig vanskeligere i kommende år. En av de store incentivene til å slå seg sammen med andre kommuner er nettopp muligheten til å eliminere denne risikoen. Inndelingstilskuddet og de økonomiske virkemidlene i kommunereformen gir kommuner som slår seg sammen stor grad av forutsigbarhet for inntektsnivået i perioden 2020 – 2035. Virkemidlene gir imidlertid ingen garantier for endringer som ikke blir fanget opp av inndelingstilskuddet, slik som nye vektinger av nabo-, sone- eller urbanitetskriteriet.

5.4.1. Sentrale endringer i forslag til nytt inntektssystem

Noen av de sentrale endringene i KMD sitt forslag til nytt inntektssystem er mellom annet:

- Ny beregning av utgiftsutjevning
- Ny modell for beregning av frivillig og ufrivillige smådriftsulemper
- Endring i regionalpolitiske tilskuddselementer
- Nye skatteelementer for beregning av skatteinntekter

³ NOU 2005:18

Forslagene for ny beregning av elementer i utgiftsutjevningen er følgende:

- Bortfaller: Norskfødte barn 6-15 år med innvandrereforeldre og Urbanitetskriteriet
- Basiskriteriet og alderskriteriet får høyere vektning
- Aleneboende 30-66 år innføres som et nytt kriterium og som en del av sosialhjelp-tilskudd
- Bosettingskriteriet, sonekriteriet og nabokriteriet får lavere vektning

I dag er det slik at utjevningsprinsipper også brukes til å begrunne hvorfor små kommuner får relativt store statlige overføringer per innbygger, altså ufrivillig små kommuner får relativt større overføring per innbygger enn andre kommuner. Ansvarsprinsippet sier at kommunene bør holdes økonomisk ansvarlig for sine valg. Et nytt strukturkriterium fører til at man skiller mellom de som har frivillige og ufrivillige smådriftsulemper. Det vil nå måles ved å beregne en gjennomsnittlig grenseverdi for å møte 5 000 innbyggere i kommunen.

Det foreslås at småkommunetilskudd, Nord-Norge- og Namdaltilskudd og distriktstilskudd Sør-Norge samles i to nye tilskudd; Nord-Norge-tilskudd og Sør-Norge-tilskudd, men det er ikke definert hvilke satser som skal gjelde for disse. KS antar at omleggingene vil ha størst betydning for kommuner med færre enn 3 200 innbyggere.

5.4.2. Konsekvensberegning av ny vektning i utgiftutjevningen

KMD har lagt frem forslag til nye vektinger i inntektssystemet som kan påvirke kommunenes inntekter.

Sektorer	Kostnadsindeks 2016	Kostnadsindeks Høringsdokument	Endring
Barnehage	0,58312	0,61453	5,4 %
Administrasjon	1,63036	1,59268	-2,3 %
Skole	1,02868	1,00109	-2,7 %
Pleie- og omsorg	1,49075	1,47288	-1,2 %
Helse	1,47413	1,55005	5,2 %
Barnevern	0,79288	0,78660	-0,8 %
Sosialhjelp	0,69866	0,83951	20,2 %
Ny kostnadsnøkkel	1,15904	1,15972	0,1 %

Som tabellen foreslår regjeringen å øke tildelingskriteriene innen barnehage, helse og sosialhjelp, og redusere tildelingskriteriene innen administrasjon, skole og pleie og omsorg. Gitt like indeksberegninger og folkesammensetning vil kommunene i Nord-Troms 4 komme dårligere ut av disse endringene. Mer detaljert vil dette ha følgende konsekvenser for hver kommune.

Tabell 24 Beregnet tillegg/fradrag ved ny vekting av sektorene per kommune, KS beregningsmodell, 2016

Sektorer	Kvæningen		Kåfjord		Nordreisa		Skjervøy	
	Kr. per innbygger	Sum 1000 kr	Kr. per innbygger	Sum 1000 kr	Kr. per innbygger	Sum 1000 kr	Kr. per innbygger	Sum 1000 kr
Barnehage	-37	-46	148	324	-210	-1 029	-64	-186
Administrasjon	-949	-1 171	-447	-978	-255	-1 251	-223	-648
Skole	-574	-708	-384	-839	-291	-1 424	-165	-480
Pleie- og omsorg	-743	-917	130	283	-229	-1 125	-266	-773
Helse	545	673	342	748	88	432	265	771
Barnevern	-61	-75	-75	-165	1	6	-96	-280
Sosialhjelp	360	444	320	699	308	1 511	293	850
Sum utslag	-1 458	-1 800	33	72	-588	-2 881	-257	-746

Tabellen viser økonomiske konsekvenser for kommunene ved endret vekting av sektornøkler i nytt inntektssystem. Dette er kun tilfelle dersom forslaget blir vedtatt og at kommunene velger å ikke slå seg sammen.

Dersom man sammenligner gammel vekting av utgiftsutjevnedede tilskudd med nytt forslag og legger de samme forutsetningene til grunn vil dette ha negativ effekt på alle kommunene. Beregningsmodellen viser at nesten alle kommunene vil få lavere inntekt ved endringer i sektornøkler ved et nytt inntektssystem. Ved ny vekting vil bare Kåfjord få et positivt utslag på 33 kroner per innbygger, mens de andre kommunene vil få negativt utfall. Verst vil dette være for Nordreisa og Kvæningen som taper hhv 2,9 millioner kroner og 1,8 millioner kroner hver på den nye vektingen.

En annen endring som er foreslått i det nye inntektssystemet er en endret fordeling av basistilskuddet. Per i dag får alle kommuner fullt basistilskudd på 13,2 millioner kroner, uavhengig av antall innbyggere eller andre forutsetninger, men i forslaget til nytt inntektssystem vil man differensiere mellom kommunene gjennom et strukturkriterium som medfører at kommunene får mellom 0 og 13,2 millioner kroner. Den reviderte nøkkelen for basistilskuddet er satt til 14,2 millioner kroner.

Strukturkriteriet måler kommunens enkelte innbyggere sin reiseavstand for å møte 5 000 innbyggere (måles med utgangspunkt i grunnkretsens befolkningsmessige sentrum).

Tabell 25 KS beregningsmodell for ny kostnadsnøkkel per kommune

	Gjennomsnittlig reiseavstand for å nå 5 000 innb. (km)	Netto omfordeling av basis ved strukturkriteriet. Grenseverdi lik =					
		25,4 km 1 000 kr	25,4 km Kr/innb.	16,5 km 1 000 kr	16,5 km Kr/innb.	13,3 km 1 000 kr	13,3 km Kr/innb.
Kvæningen	53,7	659	538	486	396	408	333
Kåfjord	40,0	1173	538	864	396	726	333
Nordreisa	18,9	-1 036	-212	1 934	396	1624	333
Skjervøy	42,2	1 557	538	1147	396	963	333

Ved nytt strukturkriterium vil man sette en grenseverdi som vil definere kommunenes andel av det totale basistilskuddet til alle kommuner. Dersom denne grenseverdien settes til 25,4 km vil Nordreisa være den kommunen i sammenligningen som får 212 kroner per innbygger mindre, mens de resterende kommunene får 538 kroner per innbygger. Men dersom grenseverdien settes til 16,5 km eller 13,3 km blir utslaget likt for alle de fire kommunene.

Tabell 26 KS beregningsmodell - Utslag ved ny kostnadsnøkkel og bruk av strukturkriteriet grenseverdi 25,4 km

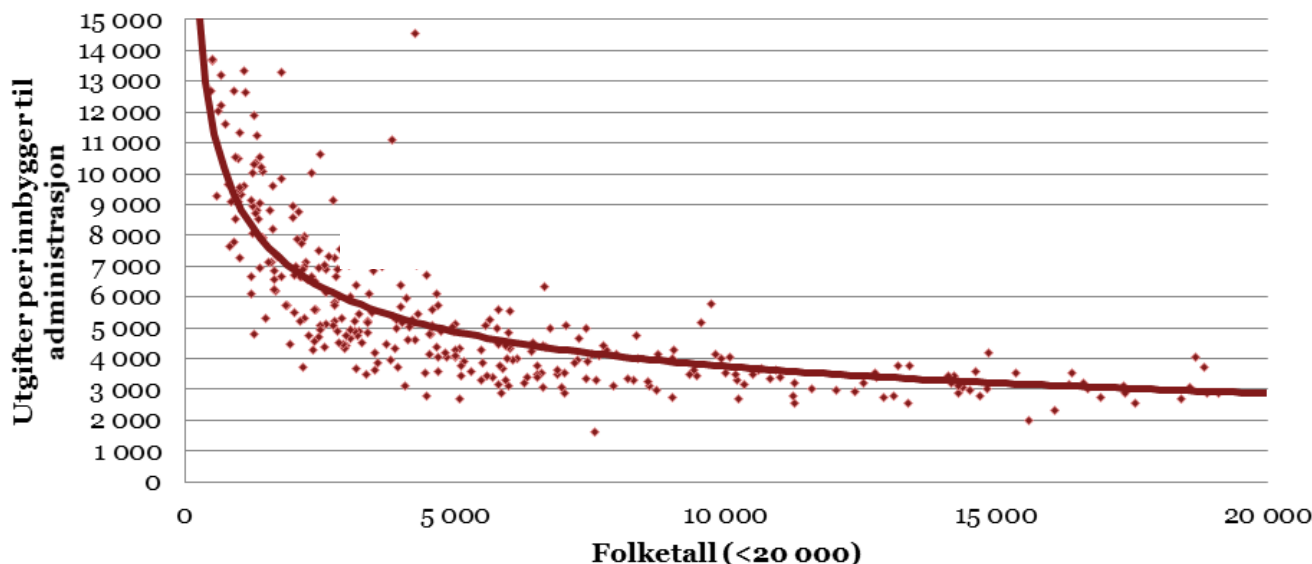
Kommuner	Utslag ny kostnadsnøkkel		Strukturkriteriet (25,4km)		Samlet utslag ny nøkkel og strukturkriterium	
	1000 kr	Kr/Innb.	1000 kr	Kr/Innb.	1000 kr	Kr/Innb.
Kvæningen	- 1 800	- 1 458	659	538	- 1 140	- 921
Kåfjord	72	33	1 173	538	1 245	571
Nordreisa	- 2 881	- 588	- 1 036	- 212	- 3 916	- 800
Skjervøy	- 746	- 257	1 557	538	811	281

Samlet ved ny kostnadsnøkkel og bruk av strukturkriteriet med grenseverdi 25,4 km vil Nordreisa og Kvæningen komme dårligere ut enn i dag og får et tap på hhv 3,9 millioner kroner og 1,1 millioner kroner. Skjervøy og Kåfjord kommer positivt ut etter revidert inntektssystem og får hhv 811 000 kroner og 1,2 millioner kroner.

Det presiseres at dette foreløpig kun er et forslag på høring og at grenseverdiene ennå ikke er vedtatt.

5.5. Mulige effektiviseringsgevinster ved sammenslåing

Det er klart at en kommunesammenslåing kan gi grunnlag for å hente ut stordriftsfordeler gjennom mer effektiv administrasjon og tjenesteproduksjon. Erfaringene fra tidligere kommunesammenslåinger viser at det er størst effektiviseringspotensial knyttet til administrasjon. Dette fordi man gjennom en sammenslåing får én administrativ og politisk organisasjon, og at man unngår doble funksjoner, oppgaver, rutiner og systemer på ulike områder. Her har de minste kommunene klart høyere utgifter pr. innbygger, noe som viser at det er et klart effektiviseringspotensial i forhold til å slå sammen små kommuner (jf. figuren under). Når man nærmer seg kommunistørrelser på 15-20 000 innbyggere, ser vi at stordriftsfordelene knyttet til administrasjon i stor grad er realisert.

Figur 19 Sammenhengen mellom administrasjonsutgifter og innbyggertall. Kilde: KOSTRA 2014

5.5.1. Administrasjonsutgifter

Det er ikke foretatt detaljert vurdering av effektiviseringspotensialet innen administrasjon, noe som ville krevd konkret og detaljert innsyn i den enkelte kommune og vurderte hver enkelt stilling og måten kommunene er organisert på. Det er heller forsøkt å finne potensiell innsparingsgevinst ved å analysere KOSTRA-data fra 2014. Definisjonen av «administrasjonsutgifter» i denne analysen er netto driftsutgifter på følgende KOSTRA-funksjoner: 100 Politisk styring, 110 Kontroll og revisjon, 120 Administrasjon, 121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen og 130 Administrasjonslokaler.

Tabellen under viser administrasjonsutgiftene per kommune i dag og mulige innsparingsgevinster ved en eventuell kommunesammenslåing av Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy. I tillegg er det inkludert sammenligningskommuner som har tilnærmet like mange innbyggere eller befolkningstetthet som Nord-Troms 4 vil ha.

Tabell 27: Administrasjonsutgifter og mulig effektiviseringsgevinst. Kilde: KOSTRA (Konsern) 2014

	Innbyggere (1.1.2015)	Netto driftsutgifter (kr per innb.)	Netto driftsutgifter (1000 kr)
Kvæningen	1 235	12 609	15 572
Kåfjord	2 178	8 576	18 679
Nordreisa	4 892	5 506	26 935
Skjervøy	2 911	8 302	24 167

Sum Nord-Troms 4 (totalt)	11 216	34 993	85 353
Snitt Nord-Troms 4 (per innbygger)	11 216	8 748	98 118
Lenvik	11 535	4 544	
Hammerfest	10 417	6 212	
Nivå tilsvarende Nordreisa ("billigste" kommune)	11 216	5 506	61 755
Nivå tilsvarende Lenvik	11 216		50 965
Nivå tilsvarende Hammerfest	11 216		69 673

Nordreisa har de laveste administrasjonskostnader per innbygger (5 506 kroner). Dersom en sammenslått kommune i Nord-Troms 4 kan driftes med et tilsvarende nivå på administrasjonsutgiftene som Nordreisa vil dette kunne gi en innsparingsgevinst på 23,6 millioner kroner sammenlignet med dagens nivå.

Over vurderes også Nord-Troms 4 med sammenlignbare kommuner per innbyggertall i Nord-Norge. Innsparingspotensialet i forhold til hva Lenvik og Hammerfest bruker på administrasjon er på hhv 34 millioner kroner eller 15,7 millioner kroner.

Disse illustrasjonsberegningene er verdt å merke seg. Selv om det er anslag, får beregningene fram at det kan være et klart potensial for reduserte administrasjonsutgifter ved en eventuell kommunesammenslåing. En fordel for prosessen vil være å avklare hvilke områder eller tettsteder som kan være aktuelle for ny lokalisering og om man skal ha flere lokaliseringer for et administrasjonssenter i den sammenslåtte kommunen.

Tidligere i rapporten ble det vist til illustrasjonsberegninger av effekten på rammetilskuddet ved kommunesammenslåing. Det ble her vist at inntektsnivået vil være om lag 27 millioner kroner lavere enn dagens nivå etter perioden for inndelingstilskuddet er over (20 år). Gitt dagens inntektssystem vil altså en slik inntektsreduksjon slå ut med full tyngde først etter 20 år fra sammenslåingstidspunktet. Reduksjon i administrasjonsutgifter bør imidlertid kunne realiseres vesentlig tidligere enn etter 15-20 år fra tidspunktet for en eventuell kommunesammenslåing. Slik sett må altså ikke et inntektsbortfall på 27 millioner kroner etter at inndelingstilskuddet i sin helhet faller bort etter 20 år, oppfattes som en tilsvarende redusert økonomisk handlefrihet sammenlignet med dagens situasjon.

5.5.2. Tjenesteproduksjon

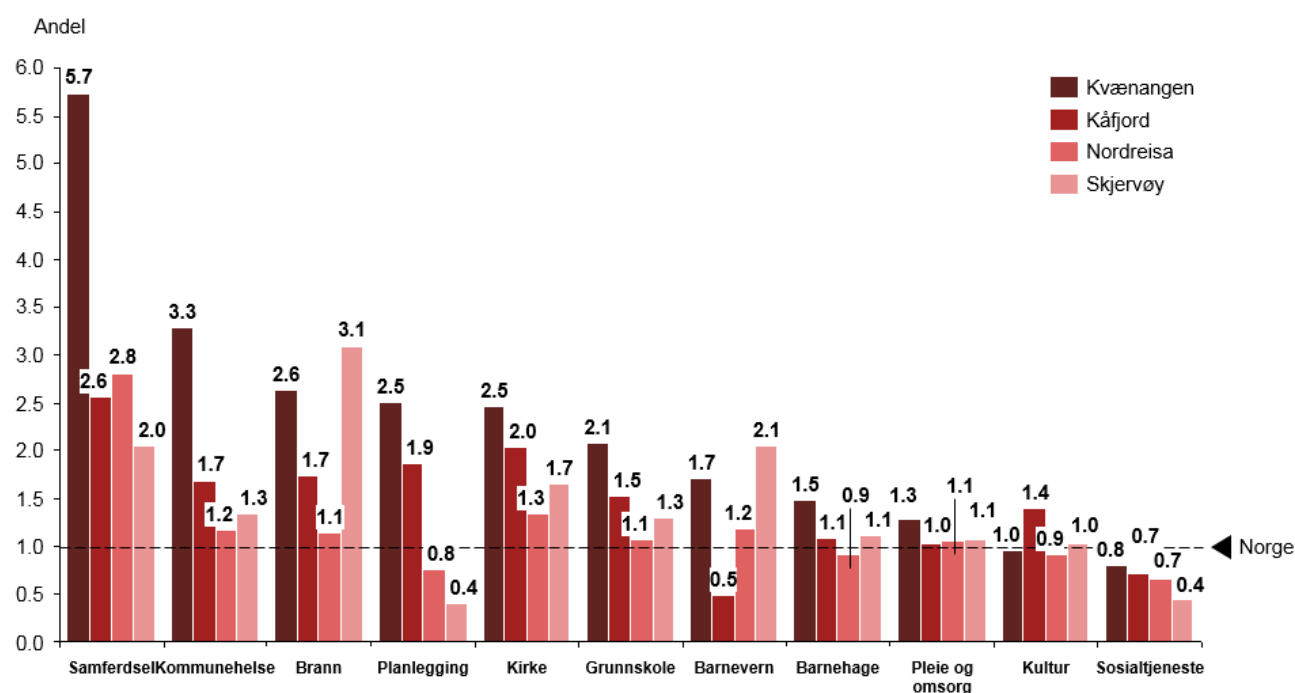
I tillegg til innsparing i administrasjon vil en sammenslått kommune også kunne hente ut innsparingsgevinster på tjenesteområdene gjennom realisering av stordriftsfordeler og harmonisering av utgiftsnivået, dersom dette er mulig gitt de forutsetningene den sammenslåtte kommunen har. Erfaringer tilsier imidlertid at det er vanskelig å hente ut direkte økonomiske effektiviseringsgevinster for førstelinjetjenester, spesielt for tjenester hvor nærhet til innbyggerne er viktig. Erfaringer fra de gjennomførte kommunesammenslåingene er at skoler, barnehager, sykehjem og lignende gjerne blir liggende hvor de er (Brandtzæg, 2009), noe som bidrar til at kostnadsnivået ikke endres vesentlig.

I dette avsnittet gjøres sammenligninger av kommunenes driftsutgifter for utvalgte sentrale tjenesteområder. Forutsetningene for innsparing på tjenesteområdene er såpass usikre at dette i større grad må sees på som en oversikt over ulike politiske prioriteringer av ressursbruken enn en oversikt over potensiell innsparing. Hvorvidt man klarer å hente ut effektiviseringsgevinster i tjenesteproduksjonen, vil blant annet avhenge av samlokalisering og om man klarer å redusere stillinger ved naturlig avgang og samtidig ta hensyn til de geografiske utfordringene.

Tabell 28: Netto driftsutgifter per innbygger i målgruppen i kroner etter utvalgte tjenesteområder. KOSTRA (konsern) 2014

	Kvænangen	Kåfjord	Nordreisa	Skjervøy	Nord-Troms 4	Evt. effektiviseringspotensial
Barnehage (1-5 år)	191 885	140 122	119 537	146 117	149 415	29 878
Grunnskole (6-15 år)	210 492	153 902	108 448	130 306	150 787	42 339
Barnevern (0-17 år)	13 613	3 974	9 475	16 463	10 881	6 907
Sosialtjeneste (20-66 år)	2 829	2 514	2 346	1 554	2 311	757
Pleie og omsorg (67 år +)	146 245	116 996	122 096	124 035	127 343	10 347
Kommunehelse	7 498	3 866	2 692	3 076	4 283	1 591
Brann/ulykkesvern	1 923	1 264	827	2 263	1 569	742
Fysisk planlegging	1 553	1 153	471	255	858	603
Samferdsel	4 202	1 878	2 062	1 501	2 411	910
Kirke	1 326	1 101	726	891	1 011	285
Kultur	1 947	2 822	1 836	2 052	2 164	328
SUM	583 513	429 592	370 516	428 513	453 034	94 688

De aktuelle kommunene har i dag generelt høye utgifter på de fleste tjenesteområdene i forhold til landsgjennomsnittet, med unntak av området på sosialtjenester. Det er Nordreisa som er relativt "billigst" i drift per tjenesteområde. Kvænangen er derimot "dyrest" i drift. Kolonnen for Nord-Troms 4 illustrerer gjennomsnittlig utgiftsbehov i evt. sammenslått kommune, mens kolonnen med evt. effektiviseringspotensial viser nivået for redusert ressursbruk dersom netto driftsutgifter for disse tjenesteområdene blir harmonisert ned til nivå for den billigste av kommunene.

Figur 20 Kommunenes andel nettodriftsutgifter etter tjenesteområde av landsgjennomsnittet

Kvæningen bruker nesten 6 ganger mer på netto driftsutgifter innen tjenesteområdet samferdsel enn landsgjennomsnittet. Skjervøy bruker om lag halvparten så mye som landsgjennomsnittet på fysisk planlegging og sosiale tjenester.

Det presiseres at et slikt beregnet utgiftsnivå generelt ikke må oppfattes som en slags fasit på et "riktig" nivå. Beregningene er mer en illustrasjon på hvordan kommunene faktisk har tilpasset seg et forbruksnivå på de aktuelle tjenesteområdene.

Tabell 29: Innsparingspotensial i millioner kroner på utvalgte tjenesteområder sammenlignet mot den billigste kommunen i Nord-Troms 4 (2014). Tall i 1000 kroner. Kilde: KOSTRA

	Kvæningen	Kåfjord	Nordreisa	Skjervøy
Barnehage	72 348	20 585	0	26 580
Grunnskole	102 044	45 454	0	21 858
Barnevern	9 639	0	5 501	12 489
Sosialtjeneste	1 275	960	792	0
Pleie og omsorg	29 249	0	5 100	7 039
Kommunehelse	4 806	1 174	0	384
Brann/ulykkesvern	1 096	437	0	1 436
Fysisk planlegging	1 298	898	216	0
Samferdsel	2 701	377	561	0
Kirke	600	375	0	165
Kultur	111	986	0	216

Kommunene har størst variasjon i ressursbruken innen barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. Nordreisa er den som drifter tjenesteproduksjonen billigst, mens Kvæningen har de høyeste utgiftene.

Effektivisering i tjenesteproduksjonen som følge av kommunesammenslåing kan skje på flere måter. Eksempler på dette kan være samlokalisering, strukturendringer, forbedring av arbeidsprosesser, ny teknologi, digitalisering og automatisering, strukturtiltak m.m. Ettersom de fleste kommuner bruker størstedelen av sine budsjett på lønnsrelaterte kostnader må en forvente at effektivisering vil påvirke bemanningen. Skal en realisere effektiviseringspotensialet vil det derfor bety en viss reduksjon i antall stillinger og ansatte. Dette trenger ikke å medføre oppsigelser, men skal potensialet hentes ut og den nye kommunen skal bruke mindre penger på tjenesteproduksjon vil det over tid medføre en viss nedbemanning.

Det presiseres at det ikke nødvendigvis er realistisk eller ønskelig å hente ut hele innsparingspotensialet slik vi har beregnet det i disse tilfellene. Beregningene gir likevel et bilde av områder som det er mulig å se nærmere på, uavhengig av en sammenslåing eller ikke. For tjenesteproduksjon vil direkte økonomiske innsparinger uansett ikke være blant de viktigste effektene av en sammenslåing. De største gevinstene knyttet til en sammenslåing må heller være muligheter for større fagmiljøer og bedre og mer fleksibel utnyttelse av de ressurser som kommunene samlet sett har. Større og sterkere fagmiljøer vil være viktig som grunnlag for å kunne håndtere de framtidige utfordringene som kommunene står overfor.

5.6. Oppsummering – økonomi

Det er relative forskjeller i kommunenes økonomiske status. Nordreisa er den eneste kommunen som i dag er i ROBEK, noe de ser ut forbli i store deler av gjeldende økonomiplanperiode. Kvænangen hadde i 2014 klart svakest netto driftsresultat av kommunen med -6,1%, noe som var en klar forverring etter flere år med betydelige overskudd. Gjeldsgraden variere også mellom kommunene. Kåfjord ligger lavest, og har mindre netto lånegjeld pr innbygger enn både de andre kommunene og gjennomsnittet for Troms. Skjervøy har høyest disposisjonsfond av kommunene med drøyt 19 millioner kroner eller 5 428 kroner pr innbygger. Dette er over seks ganger høyere enn Kåfjord som har lavest disposisjonsfond.

Alle kommunene har høyeste sats for eiendomsskatt på verker, bruk og næringsseiendommer, mens det er kun Nordreisa og Skjervøy som har tilsvarende eiendomsskatt på bolig/fritidseiendom. Dette vil måtte harmoniseres ved en eventuell sammenslåing i Nord-Troms 4. Dette kan representere en utfordring, men kan også gi en ny sammenslått kommune et økt inntekspotensial.

Regjeringen har lagt opp til et system med økonomiske virkemidler for å stimulere til kommunesammenslåinger. Kommunene i Nord-Troms 4 vil på grunnlag av dette motta 45 millioner kroner i reformstøtte og støtte til engangskostnader som begge utgjør et engangsbeløp. Utredningen har også beregnet hvilke konsekvenser en sammenslåing vil ha på overføringene fra inntektssystemet. Det gjøres oppmerksom på at dette er komplekse beregninger med en betydelig grad av usikkerhet, spesielt siden inntektssystemet er under endring og beregningene vil måtte ta utgangspunkt i dagens inntektssystem. For å gi størst mulig grad av treffsikkerhet er beregningene gjort med utgangspunkt i KS sin beregningsmodell og KS er også konsultert for å kvalitetssikre beregningene. Våre beregninger viser at kommunene samlet vil motta 35,5 millioner *mer* i rammetilskudd de første 15 årene etter sammenslåing. Dette skal så trappes ned de neste 5 årene. Etter 20 år skal den nye kommunen behandles i tråd med gjeldende inntektssystem, og inndelingstilskuddet bortfaller. Sammenlignet med dagens inntektssystem vil kommunene da motta 26,7 millioner kroner *mindre* i rammetilskudd etter 20 år per år enn de samlet gjør i dag. Det betyr at kommunene i løpet av disse 20 årene bør har oppnådd en effektivisering og stordriftsfordeler tilsvarende samme beløp. Inntektsøkningen på 35,5 millioner kroner de første 15 årene utgjør nesten 7 prosent av kommunenes samlede rammetilskudd og må sees på som en betydelig økning. Samtidig er disse knyttet opp mot særlig sonekriteriet i inntektssystemet. Disse inntektene er ikke en del av inndelingstilskuddet som det kompenseres sikkerhet for og kan derfor bli berørt ved framtidige endringer i inntektssystemet. Det er derfor knyttet en betydelig usikkerhet og uforutsigbarhet knyttet til økningen på 35,5 millioner kroner og hvor lenge en sammenslått kommune kan forvente å beholde dette. Dette er en usikkerhet kommunene også møter selv om man eventuelt velger å stå alene.

Regjeringen sendte 16. desember 2015 et forslag til nytt inntektssystem for kommunene på høring. Forslaget innebærer flere endringer og nye prinsipper. Kommunene i Nord-Troms 4 kommer i utgangspunktet dårlig ut av forslag til nye vektingene for hver enkelt kriterium i utgiftutjevningen i inntektssystemet. I tillegg foreslås en endret fordeling av basistilskuddet. I dag utgjør dette en lik sum på 13,2 millioner kroner for alle kommuner uansett innbyggertall og andre forutsetninger. I det nye forslaget differensieres basistilskuddet ut i fra størrelse, avstander og geografi, gjennom grenseverdier i strukturkriteriet. Helt konkret gjøres en beregning av den enkelte kommunes reiseavstand for å møte 5 000 innbyggere som brukes til å fastsette hvor stor kompensasjon kommunen skal få for eventuelle smådriftsulempere som skyldes bosettingsstruktur og reiseavstand. Utredningen har illustrert hvilke konsekvenser dette kan medføre for kommunene i Nord-Troms 4 med utgangspunkt i KS sine beregninger for den enkelte kommune. Dette veies imidlertid opp av spredt bosetting og lange reiseavstander i strukturkriteriet. Forutsatt ny vekting og at strukturkriteriet sin grenseverdi settes til 25,4 km vil Kvænangen og Nordreisa få redusert inntektene med henholdsvis 1,1 og 3,9 millioner kroner, mens Kåfjord og Skjervøy får økte inntekter med henholdsvis 1,2 og 0,8 millioner kroner.

I dette bildet bør det også nevnes at Kvænangen mistet småkommunetilskuddet i 2012. Skatteberegningene tyder på at kommunen vil bli tilført småkommunetilskudd fra 2017, noe som utgjør kr. 11,8 millioner kroner pr år. I følge KS vil ikke dette bli hensyntatt ved en sammenslåing ettersom det da er 2016-nivå som legges til grunn. Slik sett kan det se ut som at Kvænangen ikke vil få nytte gått av en gjeninnført småkommunetilskudd dersom de vedtar en kommunesammenslåing i forbindelse med kommunereformen.

5.6.1. Særskilt om evt. sammenslåing av kun Nordreisa og Skjervøy

Sees det isolert sett på Nordreisa og Skjervøy ser er det noe forskjeller i den økonomiske statusen til de to kommunene. Nordreisa er som kjent i ROBEK og betaler fortsatt på akkumulert underskudd fra tidligere år. Skjervøy har også et noe større disposisjonsfond og lavere gjeld enn Nordreisa.

Begge kommunene har imidlertid lik praksis for utskriving av eiendomsskatt slik at en sammenslåing vil være uproblematisk i det perspektivet.

Dersom Nordreisa og Skjervøy slås sammen vil kommunene motta totalt 25 millioner kroner i reformstøtte og støtte til engangskostnader fra regjeringen. Dette er en engangsutbetaling og utgjør ca 12 % av kommunenes årlige driftsinntekter. Når det gjelder virkninger på overføringene fra inntektssystemet er dette som sagt kompliserte beregninger. På grunn av manglende beregninger av kriteriene «sone» og «nabo» har vi ikke lyktes i å gjøre detaljerte beregninger av hvordan en sammenslåing av Nordreisa og Skjervøys inntekter vil påvirke totalt sett. For Nord-Troms 4 utgjør disse kostnadsutjevningene hele 35 millioner kroner, men dette skyldes i stor grad påvirkning av geografien og befolkningstettheten i Kvæningen og Kåfjord. Det ser derfor ikke ut til at vi kan forvente samme type utslag ved sammenslåing av kun Nordreisa og Skjervøy. Totalt sett vil vi derfor anta at en sammenslåing av Nordreisa og Skjervøy vil føre til en marginal økning av rammeoverføringene de første 15 årene etter sammenslåing. Etter 20 år vil inndelingstilskuddet falle bort og den nye kommunen vil vurderes etter gjeldende inntektssystem. Vurdert etter dagens inntektssystem vil kommunene da få redusert inntektene med 24,2 millioner kroner.

6. Tjenestetilbud og myndighetsutøvelse

6.1. Kommunenes rolle som tjenesteyter og myndighetsutøver

Kommunene har i dag en bred oppgaveportefølje når det gjelder tjenesteproduksjon. Som «generalister» skal de ivareta både demokratiske funksjoner, tjenesteproduksjon overfor innbyggerne og utviklingsoppgaver i lokalmiljøet. Dette innebærer også at alle kommuner som utgangspunkt skal produsere samme type tjenester. Som eksempel på store tjenester trekker ekspertutvalget fram fastlegeordningen, sykehjem og hjemmetjenester, helsestasjon, grunnskole, skolefritidsordning, barnehage og sosiale tjenester. Som eksempel på mindre, spesialiserte tjenesteområder nevnes spesialundervisning, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), barnevern, brann- og eksplosjonsvern, renovasjon, rusarbeid og psykisk helsearbeid, kulturskole, krisesenter, sivilt beredskap, bibliotek, vei, vann og avløp. Det er ingenting som tilsier at omfanget av kommunale oppgaver og kravene til gjennomføring av disse vil avta i framtiden. I forbindelse med gjennomføring av kommunereformen er det nettopp et mål å få større og sterkere kommuner som er i stand til å ta på seg nye oppgaver.

Tjenesteproduksjon kan beskrives langs ulike dimensjoner; blant annet ut fra effektivitet, hvor godt tjenestene er tilpasset innbyggernes ønsker og behov, samt hvilken målbar kvalitet det er på tjenestene. Innbyggerne har forventninger om et noenlunde likeverdig tjenestetilbud uansett hvor i landet de bor og i hvilken kommune de bor.

6.2. Status og utfordringer

6.2.1. Kommunebarometeret

Kommunebarometeret som utarbeides årlig av Kommunal Rapport som en rangering av alle landets kommuner etter nivå på tjenesteområdene i kommunen.

Tabell 30 Kommunebarometeret, rangering av kommuner etter sektornivå basert på KOSTRA-tall, 2015

	Kvænanen	Kåfjord	Nordreisa	Skjervøy	Best i fylket
Barnehage	186	41	158	20	Skjervøy
Barnevern	147	98	339	288	Karlsøy
Enhetskostnad	406	351	234	340	Tranøy
Grunnskole	384	412	271	402	Tromsø
Kommunehelse	7	120	305	301	Kvænanen
Økonomi	104	163	336	208	Lavangen
Pleie og omsorg	387	189	291	215	Harstad
Total ranking	272	228	337	304	Tromsø

Sammenlagt i Kommunebarometeret kommer Kåfjord best ut og Nordreisa dårligst. Skjervøy er den beste i fylket innen barnehage, mens Kvænanen scorer dårligst i samme kategori. Kvænanen er derimot beste i fylket og en av de 7 beste i landet innen kommunehelse. Kåfjord og Skjervøy er en de kommunene i landet med dårligst score innen grunnskole.

Denne rangeringen er utarbeidet på bakgrunn av bl.a. KOSTRA-tall. Rangeringen gir ikke noe utfyllende og endelig bilde av tjenesteproduksjonen i kommunene. Det bemerkes også at kommunene i Troms og Finnmarks

jevnt over har oppnådd dårligere resultat i disse målingene enn andre fylker, noe som må tas i betraktning i bruken av resultatene.

6.2.2. Kommunenes utfordringsbilde

Hver av kommunene har sine utfordringer når det kommer til rollen som tjenesteyter og myndighetsutøver. Disse kommer delvis til uttrykk gjennom kommunenes «statusbilder», utarbeidet basert på mal fra Fylkesmannen.

I tillegg har vi bedt kommunene gjøre en mer kvantitativ egenvurdering av ulike tjenesteområder etter utvalgte kriterier for god oppgaveløsning fra regjeringens ekspertutvalg.

For hvert tjenesteområde har kommunene rangert seg selv med hensyn til de ovennevnte kriterier med karakteren 1-5 der:

1 = Svært lite utfordrende

2 = Lite utfordrende

3 = Verken eller

4 = Utfordrende

5 = Svært utfordrende

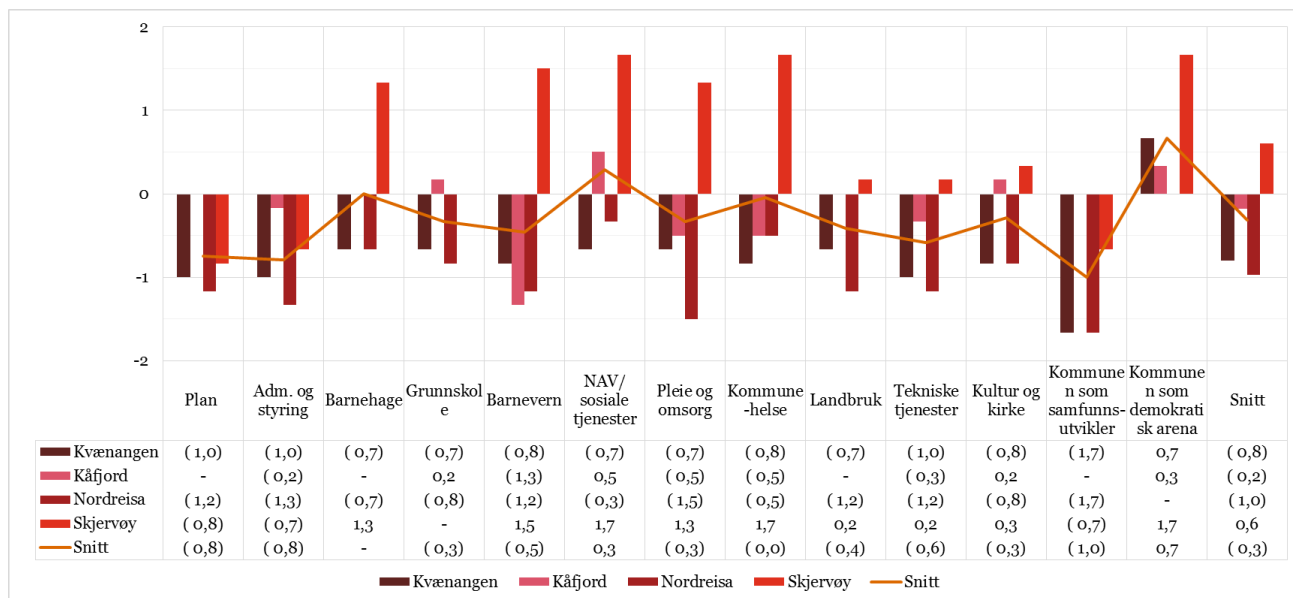
Ved slike egenvurderinger er det alltid en risiko for at kommunene ikke legger samme innhold i kriteriene for god oppgaveløsning og/eller varierende oppfatningen av når situasjonen oppleves utfordrende. Like fullt uttrykker egenvurderingen hvordan den enkelte kommune oppfatter sine utfordringer.

I tillegg til å rangere dagens tjenestetilbud, ble kommunene utfordret på rangere utfordringene tilsvarende i et 10-15 års perspektiv dersom det ikke skjer endringer i kommunestrukturen, samt i en eventuell fremtidig sammenslått kommune. Dermed blir det interessant hvilke tjenesteområder kommunene ser på som mest utfordrende i dag, og samtidig hvorvidt den enkelte kommune forventer at en sammenslått kommune kan løse disse utfordringene.

6.2.2.1. Gjennomsnittlige vurderinger av utfordringsbildet

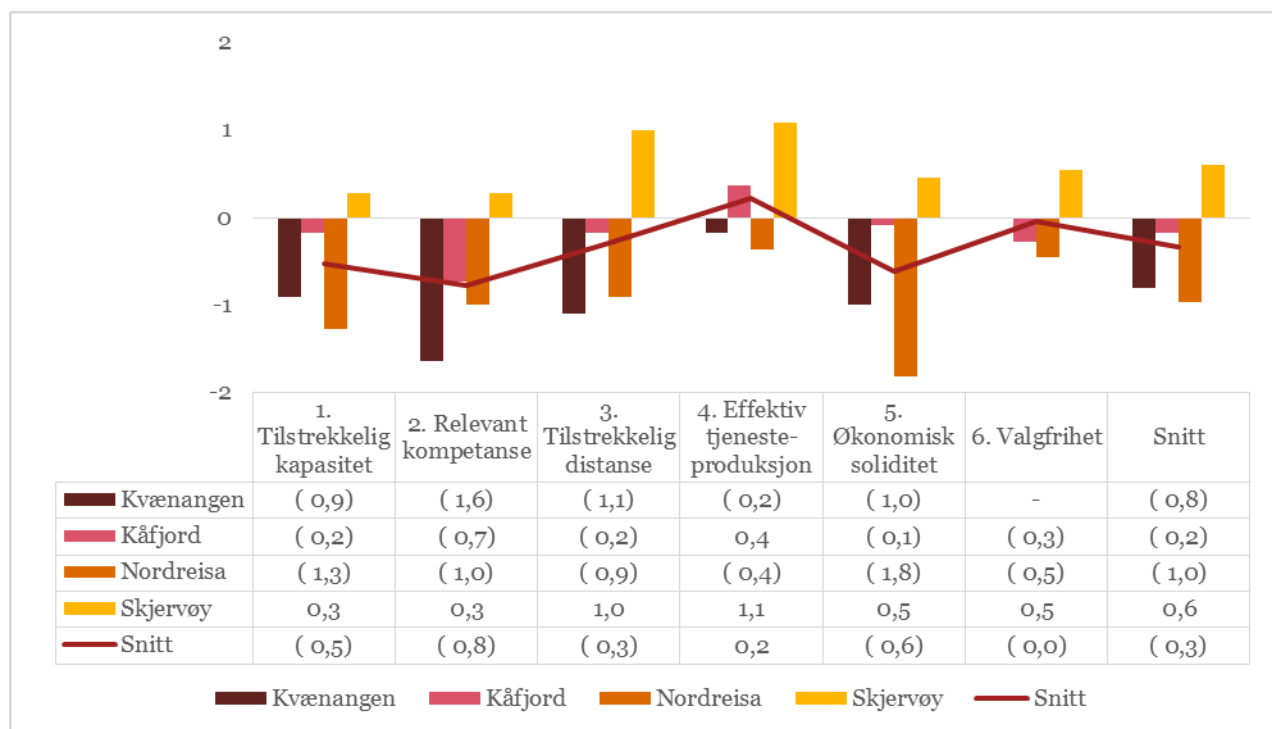
Kommunene opplever i dag størst utfordringer med barnevern (3,0), plan (2,9), pleie og omsorg (2,9) og adm. og styring (2,8). Videre er plan, adm. og styring, tekniske tjenester og barnevern de områdene der kommunene ser for seg en sammenslåing i Nord-Troms 4 vil utgjøre størst positiv forskjell. For disse områdene vil dette kapitlet gi en mer utfyllende beskrivelse. De øvrige områdene kommenteres kort.

Figuren under beskriver differansen mellom kommunenes vurdering av utfordringsbildet i framtiden med og uten innføring av Nord-Troms 4. Figuren under viser at kommunene i snitt har positive forventninger til en sammenslåingen for de fleste områder. Kun for NAV/sosiale tjenester og kommunen som demokratisk arena forventer de i snitt økte utfordringer ved en sammenslåing. Dersom man ser på kommunene hver for seg, skiller Skjervøy seg ut ved å forvente at en sammenslåing vil gi økte utfordringer innen for de fleste områder av tjenesteproduksjonen.

Figur 21: Oppsummering av kommunenes gjennomsnittlige egenvurderinger: Differansen mellom utfordringsbildet i fremtiden med og uten innføring av Nord-Troms 4.

De forskjellige utfordringsområdene i figuren nedenfor viser at kommunene forventer positive resultater av en eventuell sammenslåing. Samtidig er det verd å merke seg at kommunene forventer at det blir mer utfordrende å oppnå en effektiv tjenesteproduksjon. Dette er på mange måter det motsatte av hva mange forventer ved en sammenslåing. Gjennom en større kommune forventes flere stordriftsfordeler og mer effektiv drift, men dette har altså kommunene i Nord-Troms 4 liten tro på at vil kunne oppnås.

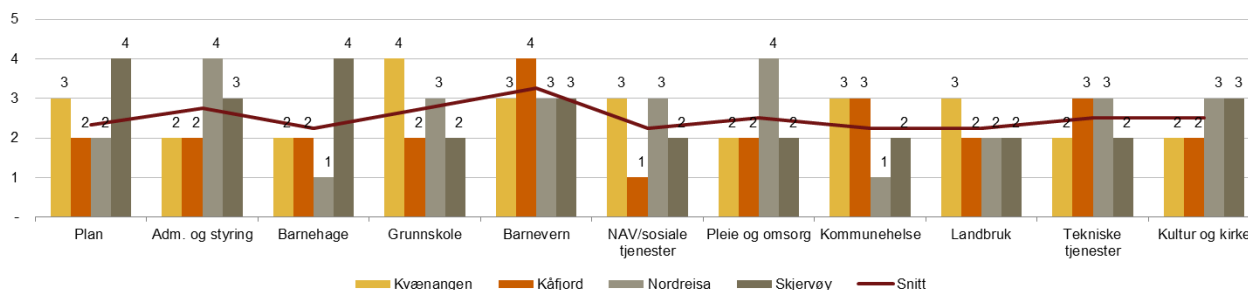

Figur 22: Oppsummering av kommunenes gjennomsnittlige egenvurderinger: Differansen mellom utfordringsbildet i fremtiden med og uten innføring av Nord-Troms 4.

Tilstrekkelig kapasitet

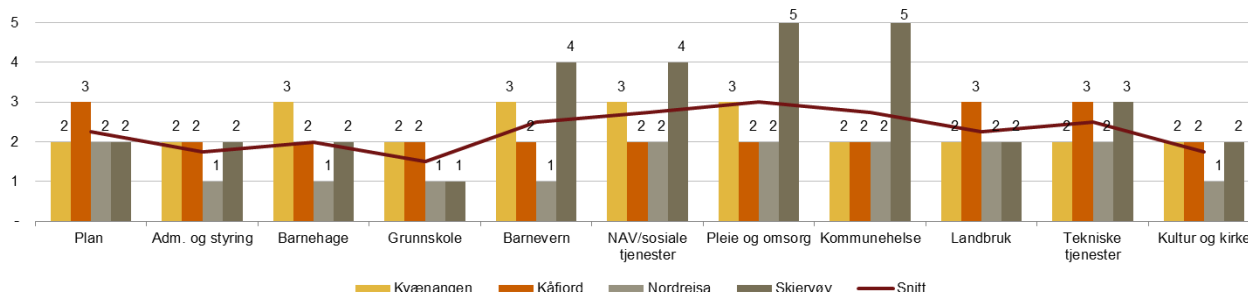
Figurene under oppsummerer kommunenes egenvurdering av tilstrekkelig kapasitet for de ulike tjenesteområdene, henholdsvis i dag og i en fremtidig sammenslått kommune.

Dagens kommuner

Figur 23: Kommunenes egenvurdering av kriteriet "tilstrekkelig kapasitet" ved dagens kommunestruktur. 1 = svært lite utfordrende, 5 = svært utfordrende.

Om 10-15 år ved sammenslåing i Nord-Troms 4

Figur 24: Kommunenes egenvurdering av kriteriet "tilstrekkelig kapasitet" per tjenesteområde om 10-15 år ved sammenslåing i Nord-Troms 4. 1 = svært lite utfordrende, 5 = svært utfordrende.

Det er enkelte forskjeller på hvilke områder kommunene i dag opplever størst kapasitetsutfordringer. Kvænangen har størst utfordringer på grunnskole, der både Kåfjord og Skjervøy opplever god kapasitet. Kåfjord har størst utfordringer med Barnevern, der også de andre kommunene opplever utfordringer. Nordreisa har størst utfordringer innen administrasjon og styring, samt pleie og omsorg, der de andre kommunene har relativt god kapasitet på begge områder. Skjervøy har størst utfordringer innen plan og barnehage, der de andre kommunene har relativt god kapasitet.

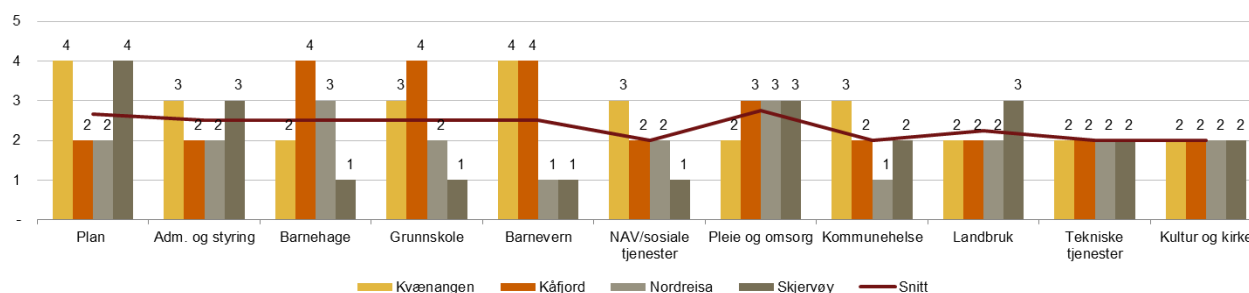
Vi ser at kommunene i snitt forventer at en eventuell kommunesammenslåing kan bidra til reduserte kapasitetsutfordringer i framtiden. Kun for barnehage, NAV/sosiale tjenester og kommunehelse er gjennomsnittet negativt. Kvænangen og Nordreisa er gjennomgående mer positiv til sammenslåingen enn Kåfjord, mens Skjervøy er i størst grad forventer økte kapasitetsutfordringer ved en sammenslåingen.

Forventningene om økte kapasitetsutfordringer innen spesielt pleie og omsorg kan nok i stor grad tilskrives en forventning om økt andel eldre i befolkningen, uavhengig av sammenslåing. For områdene grunnskole, barnevern, administrasjon og styring, og pleie og omsorg er det ulikheter i hvor store kapasitetsutfordringer kommunene forventer. Her kan en sammenslåing et potensiale for en kapasitetstjevning mellom kommunene.

Relevant kompetanse

Figurene under oppsummerer kommunenes egenvurdering av relevant kompetanse for de ulike tjenesteområdene, henholdsvis i dag og i en fremtidig sammenslått kommune.

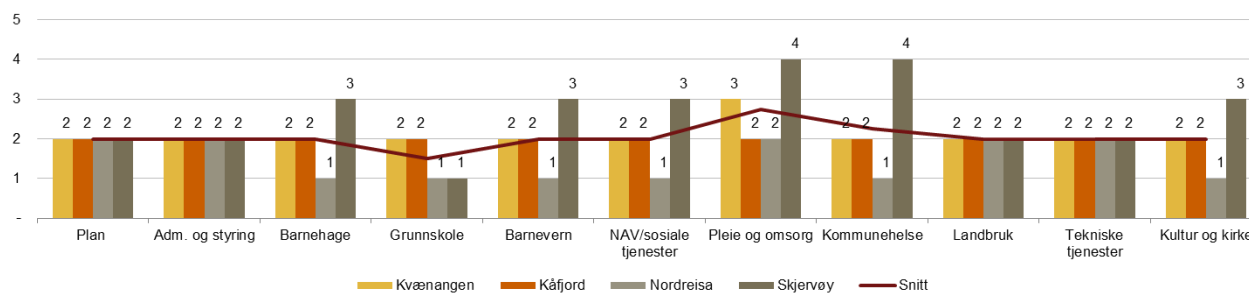
Dagens kommuner

Figur 25: Kommunenes egenvurdering av kriteriet "relevant kompetanse" ved dagens kommunestruktur. 1 = svært lite utfordrende, 5 = svært utfordrende.

Også for kriteriet relevant kompetanse er det noe forskjeller i hvor kommunene i dag opplever størst utfordringer. Kvænangen har størst utfordringer på plan og barnevern, der to av de andre kommunene opplever nivået som akseptabelt. Kåfjord har størst utfordringer ved barnehage, grunnskole og også her barnevern. Nordreisa opplever generelt ikke like store utfordringer med kompetanse som de andre kommunene og rapporterer kun med moderate utfordringer innen barnehage og pleie og omsorg. Skjervøy opplever plankompetansen som spesielt utfordrende, men rapporterer kompetansen som gjennomgående god på de fleste øvrige områder.

Om 10-15 år ved sammenslåing i Nord-Troms 4

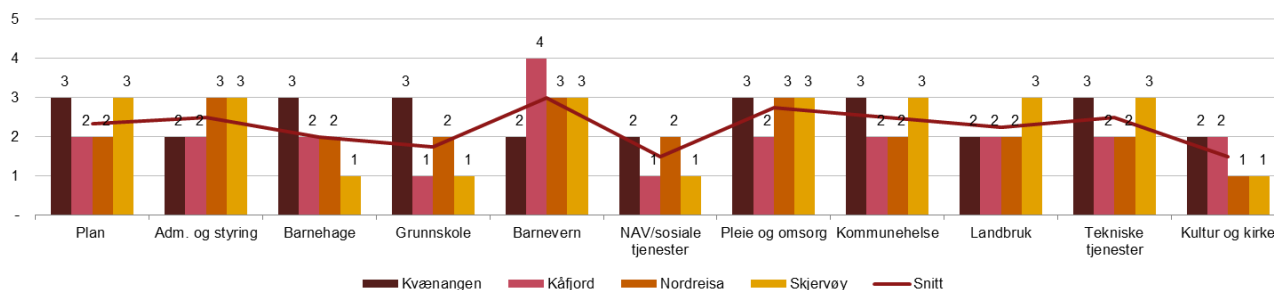
Figur 26: Kommunenes egenvurdering av kriteriet "relevant kompetanse" per tjenesteområde om 10-15 år ved sammenslåing i Nord-Troms 4. 1 = svært lite utfordrende, 5 = svært utfordrende.

Kommunene samlet forventer positive effekter for tilgangen på relevant kompetanse ved en eventuell sammenslåing. Kun Skjervøy forventer større kompetanseutfordringer i framtiden dersom kommunene slås sammen.

Tilstrekkelig distanse

Figurene under oppsummerer kommunenes egenvurdering av tilstrekkelig distanse for de ulike tjenesteområdene, henholdsvis i dag og i en fremtidig sammenslått kommune.

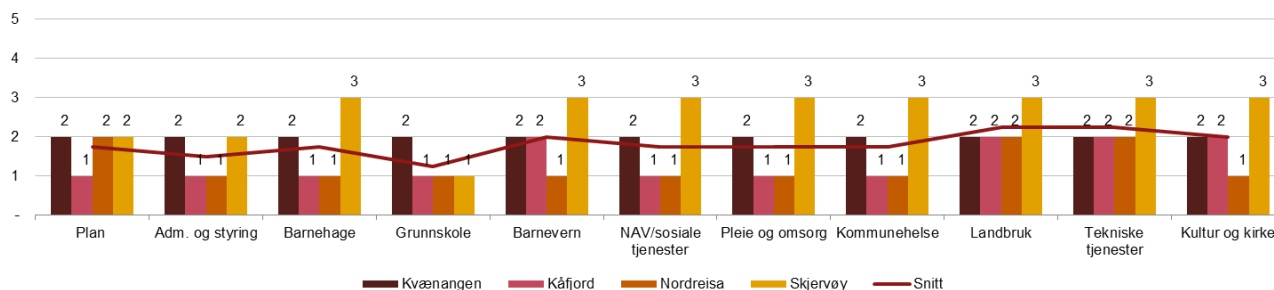
Dagens kommuner

Figur 27: Kommunenes egenvurdering av kriteriet "tilstrekkelig distanse" ved dagens kommunestruktur. 1 = svært lite utfordrende, 5 = svært utfordrende.

Kommunene rapporterer om middels store utfordringer ved tilstrekkelig distanse. Kun Kåfjord opplever store utfordringer innen barnevern. De største forskjellene er innen barnehage og grunnskole der Kvæangen opplever middels store utfordringer, mens de øvrige kommunene og særlig Skjervøy rapporterer om få, eller ingen utfordringer.

Om 10-15 år ved sammenslåing i Nord-Troms 4

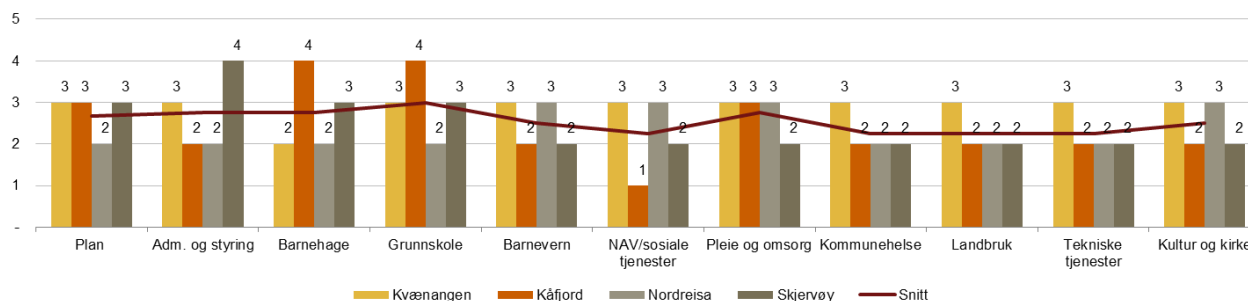
Figur 28: Kommunenes egenvurdering av kriteriet "tilstrekkelig distanse" per tjenesteområde om 10-15 år ved sammenslåing i Nord-Troms 4. 1 = svært lite utfordrende, 5 = svært utfordrende.

Kommunene samlet forventer ganske uendrede utfordringer med tilstrekkelig distanse gitt dagens kommunestruktur. Med unntak av Skjervøy forventer kommunene noe lavere i framtiden gitt en sammenslåing i Nord-Troms 4. Normalt vil man forvente færre utfordringer med tilstrekkelig distanse når kommunestørrelsen øker og oppgaver kan fordeles på flere ansatte. At Skjervøy forventer økte utfordringer er derfor noe overraskende og skiller seg fra andre kommuner som er undersøkt.

Effektiv tjenesteproduksjon

Figurene under oppsummerer kommunenes egenvurdering av effektiviteten i tjenestetilbudet for de ulike tjenesteområdene, henholdsvis i dag, i framtiden gitt dagens kommunestruktur og i en fremtidig sammenslått kommune.

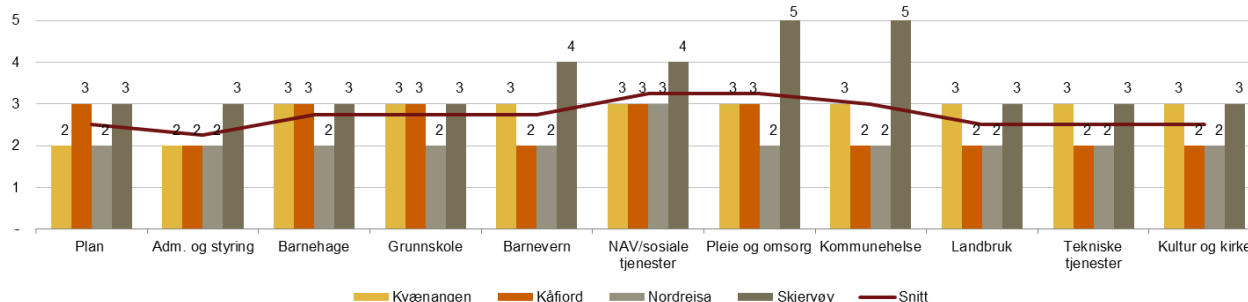
Dagens kommuner

Figur 29: Kommunenes egenvurdering av kriteriet "effektiv tjenesteproduksjon" ved dagens kommunestruktur. 1 = svært lite utfordrende, 5 = svært utfordrende.

For kriteriet effektiv tjenesteproduksjon rapporterer kommunene om middels store utfordringer ved de fleste områder, men her er det stor forskjeller mellom kommunene. Kåfjord opplever større utfordringer innen tjenesteområdene barnehage og grunnskole, der Nordreisa og delvis Kvænavangen opplever mindre utfordringer. Skjervøy opplever relativt store utfordringer med adm. og styring, der Kåfjord og Nordreisa opplever mindre utfordringer.

Om 10-15 år ved sammenslåing i Nord-Troms 4

Figur 30: Kommunenes egenvurdering av kriteriet "effektiv tjenesteproduksjon" per tjenesteområde om 10-15 år ved sammenslåing i Nord-Troms 4. 1 = svært lite utfordrende, 5 = svært utfordrende.

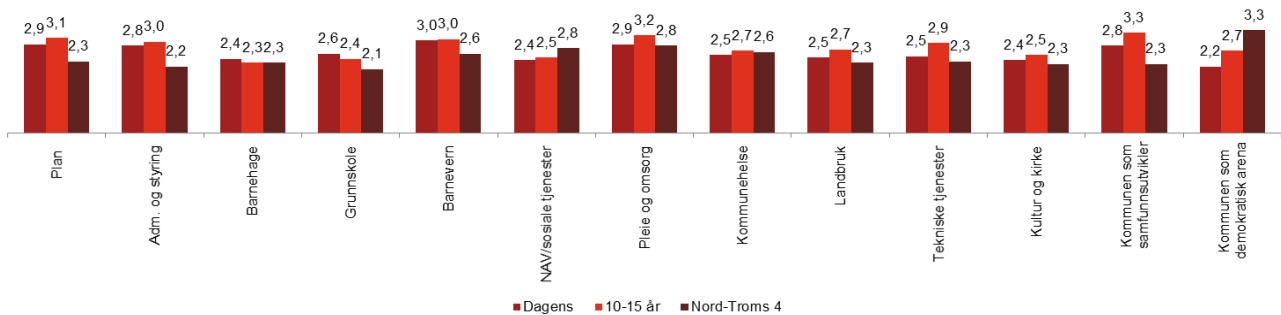
Kommunene forventer her få endringer i framtiden, med unntak av Skjervøy som forventer noe økte utfordringer ved en evt. kommunesammenslåing. Også når det gjelder effektivitet vil det normalt være en forventning om stordriftsfordeler ved en overgang til større kommuner og virksomheter. Kommunene i Nord-Troms 4 har liten tro på at dette vil gi store utslag her. Tjenestestrukturen i kommuner tyder på at det er fornuftig å ha nøkterne forventninger til dette, med unntak av for administrasjon. En stor del av tjenestene er avhengig av å være desentralisert og lokalisert der innbyggerne bor. Uavhengig av hvor stor kommunen blir i areal og innbyggertall vil derfor skoler, barnehager, sykehjem osv. i stor grad bli liggende der de er i dag.

6.2.3. Nærmere analyse av status og utfordringer for utvalgte tjenesteområder

Det ble vist at tjenesteområdene med størst utfordring i snitt per i dag er plan, adm. og styring, barnevern og pleie og omsorg. Videre er plan, adm. og styring, barnevern og tekniske tjenester de områdene der kommunene

ser for seg en sammenslåing til Nord-Troms 4 vil utgjøre den største forskjellen. Dette delkapitlet vil se nærmere på status og utfordringer for disse tjenesteområdene. For de øvrige tjenesteområdene som var tema i egenvurderingene gir kapitlet kun en kort oppsummering av utfordringsbildet.

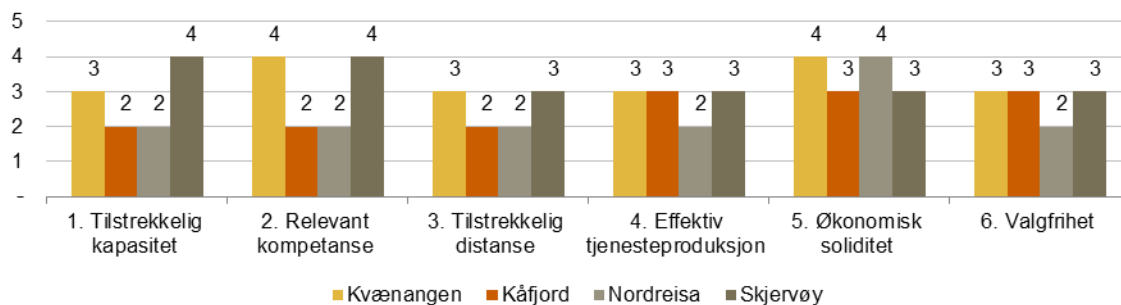
Figuren under oppsummerer hvordan kommunene rangerer utfordringsbilde i sine tjenesteområder per i dag, 10-15 år fram i tid gitt dagens struktur og ved en sammenslåing i Nord-Troms 4.

Figur 31 Kommunenes rangering av utfordringer i eget tjenesteområde per i dag og fremtiden med og uten sammenslåing. 1 = svært lite utfordrende, 5 = svært utfordrende.

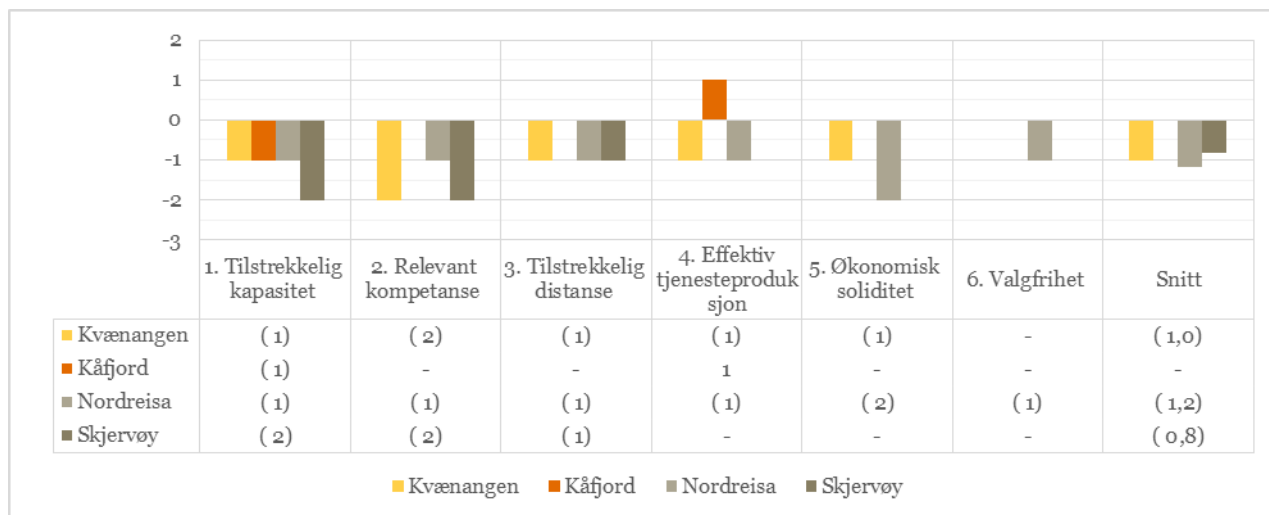
Plan

Kommunebarometeret viser at Kvænangen og Skjervøy ligger under gjennomsnitt i rangering av Miljø og ressurser, mens Kåfjord og Nordreisa vurderes som noe bedre enn snittet. Dette stemmer delvis med Fylkesmannens oppfatning av dagens situasjon i kommunens planarbeid for de fleste vurderingskriteriene.

Figur 32 Kommunenes egenvurdering av tjenesteområdet "Plan" ved dagens kommunestruktur

Skjervøy har en kommuneplan som sist ble vedtatt i 2005 og mangler en planmessig overbygning. Kåfjords samfunnsdel er enda eldre (1999), mens Kvænangen jobber med å oppdatere sine planer nå. Dette gir kommunene et begrenset og lite oppdatert styringsverktøy til å drive samfunnsutvikling. Fylkesmannen vurderer at både Kåfjord, Kvænangen og Skjervøy har utfordringer knyttet til kapasitet, ressurser og kompetanse på planområdet. Unntaket blant kommunene er Nordreisa som vurderes av Fylkesmannen å være velfungerende på planområdet. Nordreisas kommuneplan ble siste vedtatt i 2013 (samfunnsdel) og 2014 (arealdel).

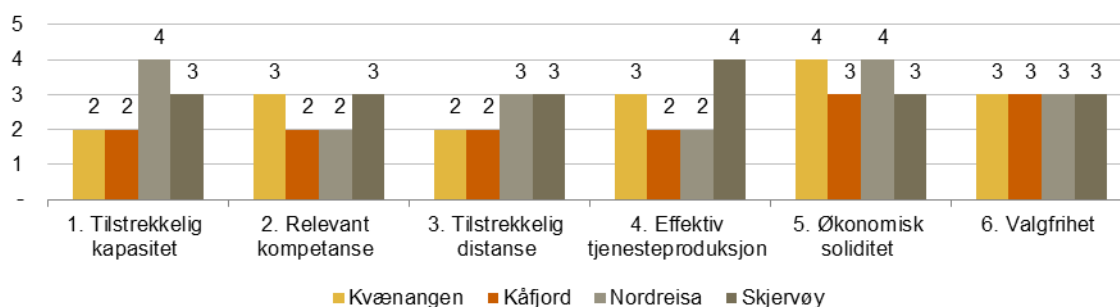

Figur 33: Differansen mellom utfordringsbildet for tjenesteområdet "Plan" i framtiden med og uten innføring av Nord-Troms 4

For framtiden forventer kommunene i snitt at en sammenslåing kan bidra til å redusere utfordringene på planområdet. Dette gjelder også for Skjervøy, som på mange av de andre områdene forventer større utfordringer dersom kommunestrukturen endres.

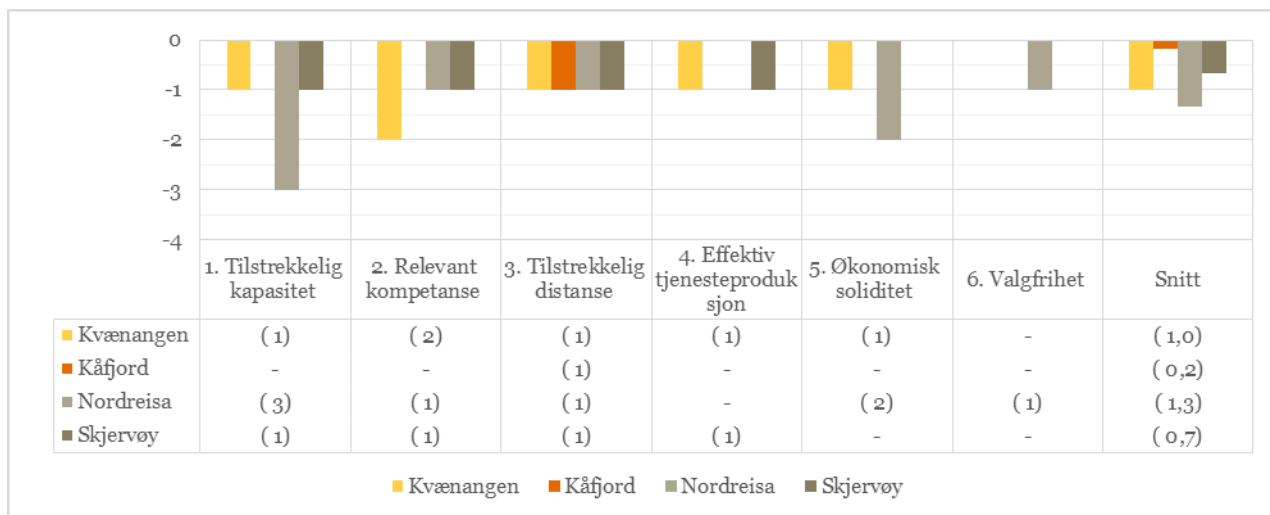
Adm. og styring

Kommunebarometeret viser at Kvænanen, Kåfjord og Nordreisa ligger under gjennomsnitt i rangering av Saksbehandling, mens Skjervøy ligger over. Dette gjenspeiles ikke i kommunenes oppfatning av dagens situasjon av Administrasjon og styring.

Figur 34: Kommunenes egenvurdering av tjenesteområdet "Adm. og styring" ved dagens kommunestruktur

Som belyst i kap. 5.6.1 er det store forskjeller på hvor store ressurser kommunene bruker på administrasjon og styring. Nordreisa har de laveste administrasjonskostnadene og bruker målt pr innbygger under halvparten av hva som er tilfelle i Kvænanen. Mye av dette er knyttet opp mot størrelse og stordriftsfordeler. Det er likevel ikke utenkelig at dette også medvirker til at Nordreisa opplever større utfordringer knyttet til kapasitet enn de andre kommunene.

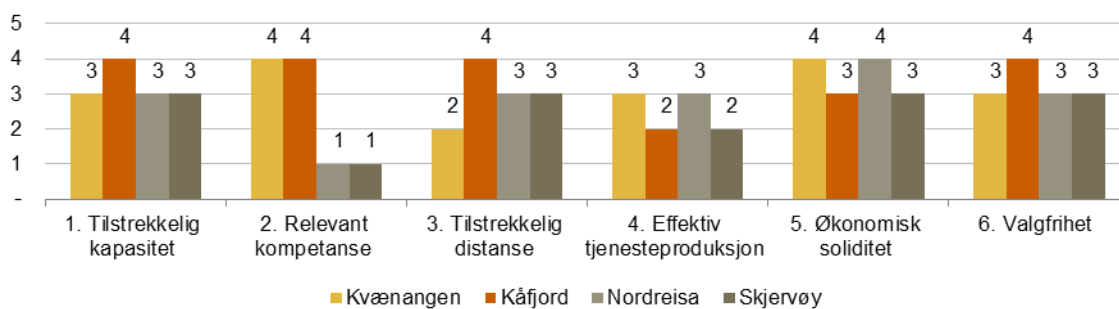

Figur 35: Differansen mellom utfordringsbildet for tjenesteområdet " Adm. og styring" i framtiden med og uten innføring av Nord-Troms 4

De fleste kommunene beskriver i statusbildet at de opplever å ha god og tilstrekkelig kompetanse innenfor administrasjons- og økonomiområdet. Egenvurderingen viser at de forventer at dette vil forbedre seg ytterligere ved en eventuell sammenslåing.

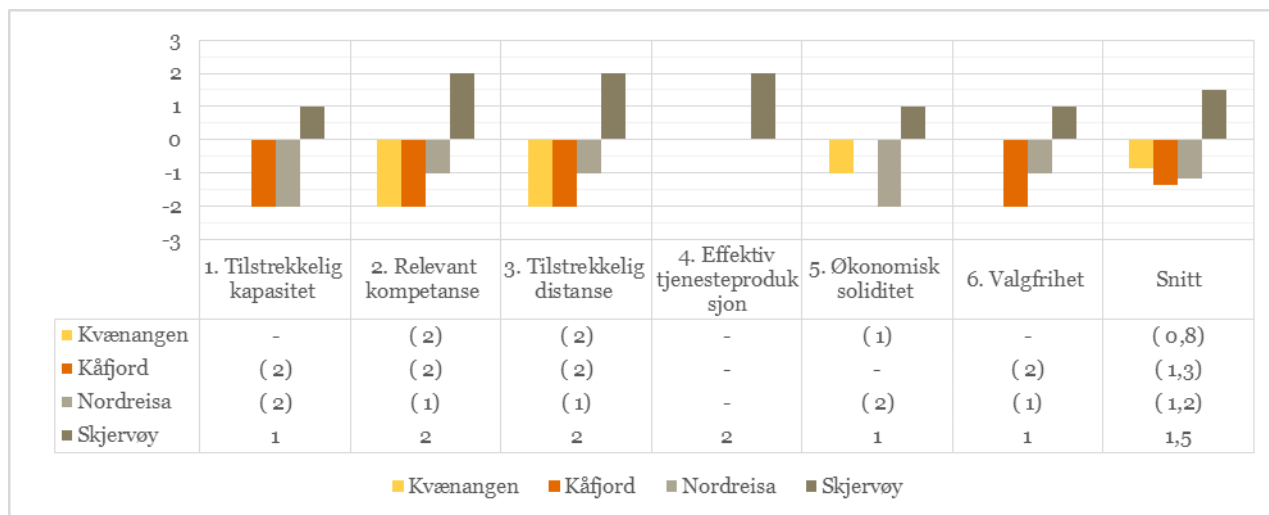
Barnevern

Kommunebarometeret viser at Kåfjord vurderes å være blant de 100 beste kommunene i landet på barnevern. Kvæangen vurderes som bedre enn gjennomsnittet, mens Nordreisa og Skjervøy vurderes å være dårligere enn snittet. Dette gjenspeiles ikke i kommunenes egenvurdering der Kåfjord for de fleste områdene opplever større utfordringer enn Kvæangen. Det er spesielt store forskjeller på relevant kompetanse, der Kvæangen og Kåfjord opplever store utfordringer, mens Nordreisa og Skjervøy har få utfordringer.

Figur 36: Kommunenes egenvurdering av tjenesteområdet " Barnevern" ved dagens kommunestruktur

Kvæangen og Nordreisa har i dag felles barneverntjeneste, med Nordreisa som vertskommune. Fylkesmannen vurderer tjenesten som riktig bemannet ut i fra folketall, men peker på en negativ utvikling med manglende oppfyllelse av lovkrav. Kåfjord og Skjervøy har egne barneverntjenester med henholdsvis 2,5 og 4 stillinger. Fylkesmannen peker på at barnevernet i begge disse kommunene framstår som sårbar og lite robust. Skjervøy har også over tid hatt utfordringer med oppfyllelse av lovkrav.

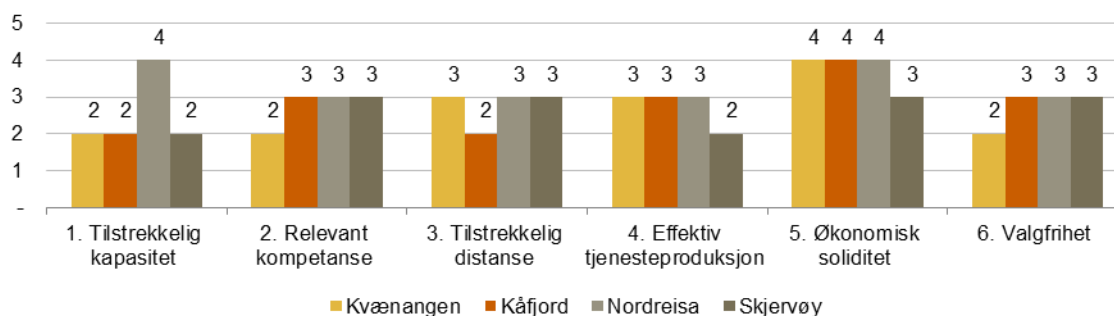

Figur 37: Differansen mellom utfordringsbildet for tjenesteområdet "Barnevern" i framtiden med og uten innføring av Nord-Troms 4

Kvænangen, Kåfjord og Nordreisa har forventninger til at en sammenslåing kan redusere dagens utfordringer i barnevernstjenesten, spesielt innenfor tilstrekkelig kapasitet, relevant kompetanse og tilstrekkelig distanse. Skjervøy forventer det motsatte, altså at utfordringene i barnevernet vil øke noe dersom kommunene slås sammen.

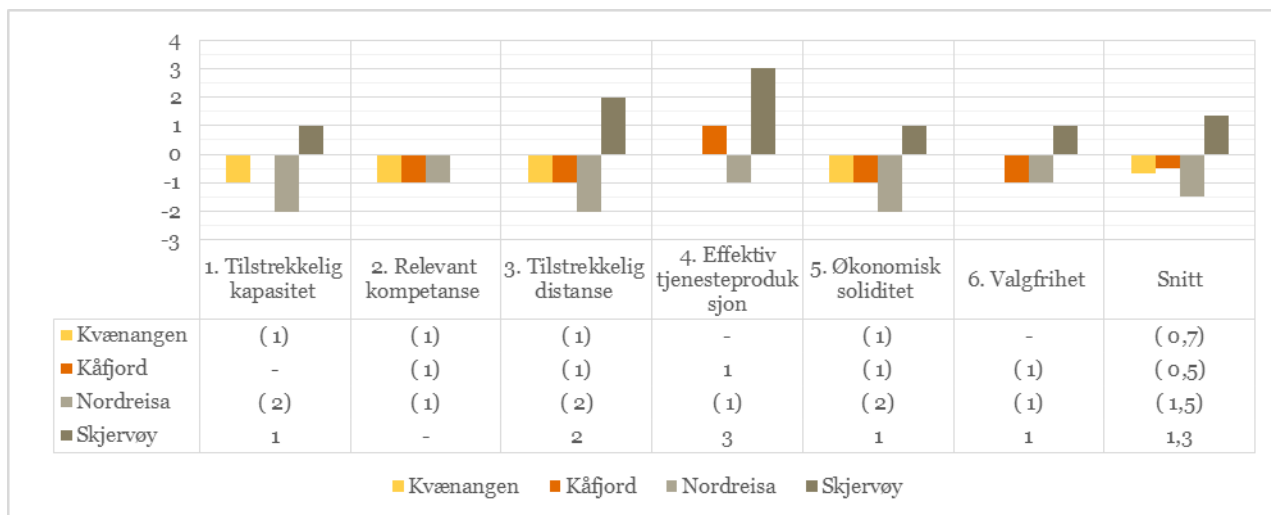
Pleie og omsorg

Kommunenes egenvurdering av utfordringsbildet for pleie og omsorg er relativt unisont, noe som bare delvis gjenspeiles i rangeringen gitt av kommunebarometeret. Kvænangen vurderes der til å være blant de lavest rangerte kommunene i landet, mens Kåfjord og Skjervøy er omtrent på snittet. Nordreisa skiller seg ut i egenvurderingene ved å melde om store utfordringer med kapasiteten i pleie og omsorgstjenestene allerede i dag.

Figur 38: Kommunenes egenvurdering av tjenesteområdet "Pleie og omsorg" ved dagens kommunestruktur

Pleie- og omsorgstjenesten skal dekke et bredt spekter av tjenester, og hvor kravet til kommunene har økt med samhandlingsreformen og målsetting om omsorgstrapp etter prinsipp om beste effektive omsorgsnivå (BEON). Særlig for de mindre kommunene er det klart at kapasitet og kompetanse ved et økende behov for mer differensierte helse- og omsorgstjenester vil være begrenset. Samtidig som det også vil være utfordringer med å tilby et godt og ressurseffektivt tilbud i en geografi med store avstander. Sistnevnte medfører i flere tilfeller tidlig behov for institusjonsplasser dersom hjemmetjenestetilbudet ikke er tilfredsstillende i alle deler av kommunen.

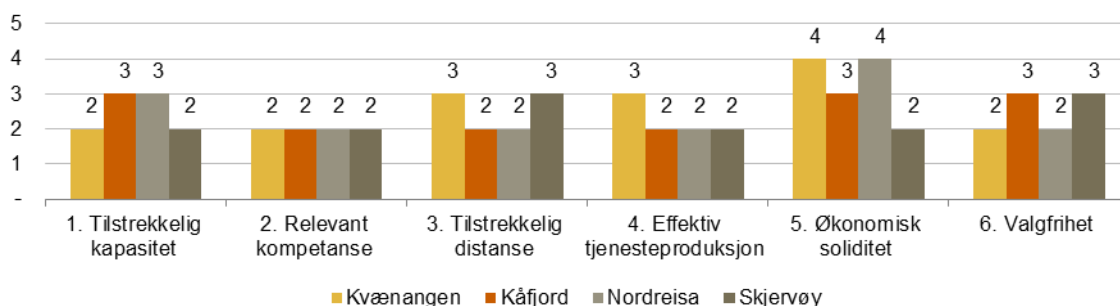
Figur 39: Differansen mellom utfordringsbildet for tjenesteområdet "Pleie og omsorg" i framtiden med og uten innføring av Nord-Troms 4

Kommunene har som følge av en aldrende befolkning opplevd økt etterspørsel etter hjemmetjenester, sykehjemsplasser og omsorgsboliger. Når denne utviklingen fortsetter og andelen yrkesaktive i befolkningen reduseres, samtidig som kompleksiteten i oppgaveløsningen i tråd med innbyggernes krav og behov med stor sannsynlighet vil fortsette å øke, vil utfordringene med kompetanseheving og rekruttering i sektoren øke ytterligere. Dette er også kommentert av Fylkesmannen, som påpeker også at ungdomskullene neppe er store nok til å erstatte det store antall ansatte i sektoren som snart går ut av arbeidslivet.

Det er derfor grunn til å tro at en sammenslåing bare i beskjeden grad vil kunne bidra til å løse kommunenes framtidige utfordringer i denne sektoren.

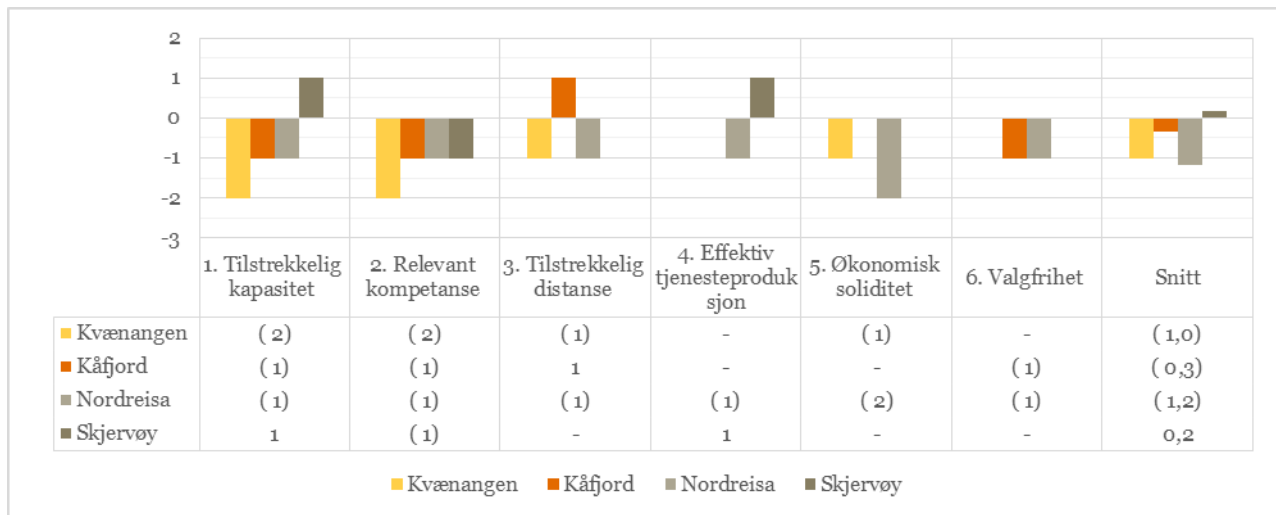
Tekniske tjenester

Kommunebarometeret vurderer Kåfjord som noe dårligere enn snittet på tekniske tjenester, mens Nordreisa og Skjervøy er om lag på gjennomsnittet (Kvænangen er ikke vurdert). Dette gjenspeiles ikke i kommunenes egenvurdering, der kommunene har relativt like vurderinger for de fleste områdene. Kommunene opplever middels/relativt små utfordringer på dette området, med unntak av økonomisk soliditet. Dette tydeliggjøres også i statusbildene der spesielt Nordreisa peker på at den statlige rammestyringen på dette feltet er utfordrende, spesielt med hensyn til økonomi.

Figur 40: Kommunenes egenvurdering av tjenesteområdet "Tekniske tjenester" ved dagens kommunestruktur

Dersom dagens kommunestruktur består forventer kommunene økte utfordringer på dette området, spesielt knyttet til kapasitet og kompetanse. Også i statusbildene peker flere av kommunene på at de har hatt eller har noe utfordringer med å rekruttere personell med riktig kompetanse. Samtidig forventer kommunene at noe av utfordringene på området kan løses ved en kommune sammenslåingen.

Figur 41: Differansen mellom utfordringsbildet for tjenesteområdet "Tekniske tjenester" i framtiden med og uten innføring av Nord-Troms 4

Øvrige tjenesteområder

Barnehage: Det er store variasjoner blant kommunene på barnehageområdet. Skjervøy har størst utfordringer med kapasitet, mens de øvrige opplever små kapasitetsutfordringer. Kåfjord og delvis Nordreisa har i motsetning til de andre kommunene større utfordringer med kompetanse. Kåfjord har store utfordringer med effektiviteten, men opplever god økonomisk soliditet i tjenesten. For de andre kommunene er dette omvendt. Det forventes små endringer for framtiden også ved en sammenslåing. Unntaket er Skjervøy som forventer større utfordringer ved sammenslåing.

Grunnskole: Også her er det store variasjoner blant kommunene. Kvæangen har store/middels store utfordringer på alle kriterier. Kåfjord har utfordringer med kompetanse og effektivitet. Nordreisa har middels store utfordringer med kapasitet og Skjervøy med kapasitet, effektivitet og valgfrihet. Alle kommunene har utfordringer med økonomisk soliditet i grunnskolen. Det forventes få endringer i framtiden. Kvæangen og Kåfjord forventer noe reduserte utfordringer gitt dagens struktur.

NAV/Sosiale tjenester: Med unntak av økonomisk soliditet, der samtlige kommuner opplever store/middels store utfordringer, er det ingen andre kriterier som oppleves mer enn middels utfordrende for NAV/sosiale tjenester. Kvæangen og delvis Nordreisa opplever middels store utfordringer for kapasitet, kompetanse, effektivitet og valgfrihet. Resten av områdene har for samtlige kommuner middels små/små utfordringer. Det forventes ikke større endringer for framtiden gitt dagens kommunestruktur, og kommunene her er delt i forhold til sammenslåingene. For NAV/sosiale tjenester forventer Kvæangen og delvis Nordreisa delvis reduserte utfordringer ved sammenslåing, mens Kåfjord og Skjervøy forventer at utfordringene blir noe større.

Kommunehelse: Med unntak av økonomisk soliditet, der Kvæangen og Nordreisa opplever store utfordringer, melder kommunene middels store eller mindre utfordringer ved dette tjenesteområdet. Kvæangen melder i snitt om størst utfordringer. For framtiden forventer Kvæangen og Kåfjord noe økte utfordringer med kapasitet, og Skjervøy noe økte utfordringer med kompetanse. Det forventes små forskjeller ved sammenslåing av kommunene, men med unntak av Skjervøy har kommunene forsiktig positive forventninger til en sammenslåing på dette fagområdet.

Landbruk: Kommunene opplever stort sett små utfordringer på landbruksområdet. Kvæangen har store utfordringer med økonomisk soliditet og middels store utfordringer med kapasitet, effektivitet og valgfrihet. Kåfjord har middels store utfordringer med valgfrihet og Skjervøy med kompetanse, distanse og valgfrihet. Ellers melder kommunene om middels små utfordringer på resterende punkter. For framtiden forventes det noe økte utfordringer på kapasitet og tilstrekkelig distanse.

Kultur og kirke: Med unntak av økonomisk soliditet, opplever kommunene relativt små utfordringer på dette området. Kvænangen opplever middels store utfordringer ved effektivitet, Nordreisa ved kapasitet, effektivitet og valgfrihet og Kåfjord ved valgfrihet. Det forventes små endringer i framtiden gitt dagens kommunestruktur.

6.3. Fordeler og ulemper ved sammenslåing for tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse

I Norge er det begrenset erfaring fra kommunesammenslåinger de siste tiårene sammenlignet med for eksempel vårt naboland, Danmark. Kommunal- og regional-departementet har tidligere kartlagt erfaringer fra de fire kommunesammenslåingene som ble gjennomført i Norge i 2005 – 2008 og vurdert hvilke konsekvenser sammenslåingene har hatt for bl.a. tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse⁴. De fire kommunesammenslåingene var henholdsvis Bodø og Skjerstad, Ølen og Vindafjord, Aure og Tustna, samt Kristiansund og Frei.

Kartleggingen viser at kvaliteten på tjenestene er bedret på de områdene hvor man har lyktes med å skape større fagmiljøer. Større fagmiljøer har også gitt økt sikkerhet for korrekte beslutninger og bidrar til å unngå problemer med inhabilitet. Dette gjelder spesielt innenfor områdene barnevern og tekniske tjenester.

Videre rapporterer de sammenslåtte kommunene om sparte ressurser på ledelse, administrasjon og fellesoppgaver, som i stedet blir brukt på tjenesteproduksjon. Samtidig som ressursbruken på ledelse og administrasjon er redusert, rapporterer kommunene at man også innenfor de administrative tjenestene har fått en sterkere og mer robust tjeneste, hvor spesielt de mindre kommunene nå opplever lavere sårbarhet på kritiske funksjoner enn tidligere. Som beskrevet også i kapittel 5.5 er det derfor grunn til å tro at kommunen i Nord-Troms 4 vil kunne hente ut stordriftsfordeler innenfor administrasjon og styring, da man gjennom en sammenslåing får én administrativ organisasjon og dermed unngår fire parallelle funksjoner, oppgaver, rutiner og systemer på ulike områder.

For flere av de sammenslåtte kommunene vises at det har vært en utfordring å harmonisere tjenestenivået innenfor enkeltområder. Store forskjeller i kvalitet og omfang kan framtvinge en harmonisering og utjevning i etterkant av en sammenslåing, for eksempel for pleie- og omsorgstjenester. I ytterste konsekvens kan sammenslåingen bidra til at tjenestene på ett område i en kommune blir noe dårligere etter en sammenslåing. Det er også funnet eksempler på det motsatte, nemlig at forskjeller bidro til en positiv endring. Slike effekter må man også kunne regne med for utredningskommunene ved en eventuell sammenslåing.

I alle de fire sammenslåingene som ble undersøkt valgte de å opprettholde et visst desentralisert tjenestetilbud. Større førstelinjetjenester som skoler, barnehager og sykehjem er lokalisert som før sammenslåingen. I tillegg er noen andre tjenester som barnevern, landbruk m.m. beholdt desentralisert. Rapporten konkluderer derfor at innbyggerne ikke har opplevd lokalisering og tilgjengelighet til tjenestene som et problem.

For kommunene Kvænangen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy vil det på samme måte være nærliggende å forvente at førstelinjetjenestene i stor grad beholdes som i dag, avstander og nærhet til brukerne tatt i betraktning. Samtidig vil det være mulig å oppnå fordeler ut av at lærere, barnehageansatte, leger etc. blir del av et større fagmiljø med muligheter for samordning og erfaringsutveksling, selv om den daglige tjenesteproduksjonen blir relativt lite påvirket av en eventuell sammenslåing.

Erfaringer fra tidligere kommunesammenslåinger synes å vise at fordelene med sammenslåing ser ut til å ha vært større enn ulempene, både for rollen som tjenesteproducent og myndighetsutøver. Det foreligger ikke fakta som taler mot at konsekvensene av en sammenslåing for tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse vil være vesentlig annerledes for kommunene i Nord-Troms 4.

⁴ «Frivillige kommunesammenslutninger 2005 – 2008», TF-rapport nr. 258 (Brandtzæg, 2009)

6.4. Organisering av tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse i Nord-Troms 4

Gjennom de siste tiårene har det skjedd store endringer i kommunenes rammebetingelser, samtidig som den administrative inndelingen i praksis har ligget fast. Forbedret infrastruktur har for eksempel resultert i bedre kommunikasjoner og lettere tilgjengelighet til mange kommunesentre. I tillegg bidrar nye, nettbaserte løsninger til at innbyggernes behov for fysisk oppmøte på et rådhus stadig reduseres.

Når innbyggerne blir spurt om hva som er viktig for dem ved en eventuell sammenslåing er erfaringene samstemte. Innbyggerne er mest opptatte av hvordan en ny kommunestruktur vil påvirke tjenestene de har behov for. Typiske spørsmål som dukker opp er: Hva skjer med nærskolen vår? Blir helsestasjonen flytta? Blir det færre sykehjemsplasser i en ny kommune?

Det viser seg ofte at de tjenestene innbyggerne er mest opptatt av gjerne er de store velferdstjenestene som grunnskole, barnehage, eldreomsorg og helse. Samtidig, som beskrevet i forrige delkapittel, er dette tjenester som ikke nødvendigvis blir endret i betydelig grad som en direkte følge av en kommunesammenslåing. Skolene, sykehjemmene og barnehagene må nødvendigvis ligge der det bor folk. Så lenge innbyggerne fortsatt blir boende der de bor i dag, vil ikke en kommunesammenslåing nødvendigvis bidra til endringer i tjenestestrukturen, i alle fall ikke på kort sikt.

To faktorer som spiller inn på kvalitet og brukertilfredshet er ressurstilgang og struktur. For eksempel påvirkes grunnskoletilbudet i en kommune av hvor stort budsjett den enkelte skolen har til rådighet, og skolestrukturen i kommunen. En kan tenke seg at dette er drøftingstemaer i forbindelse med en kommunesammenslåing, spesielt dersom kommunegrensene lager kunstige skiller mellom to skolekretser. Likevel vil det, uavhengig av kommunereformen og en eventuell kommunesammenslåing, være det til enhver tid sittende kommunestyre som har myndighet til å bestemme dette. Også til tross for eventuelle "hestehandler" og avtaler som gjøres i forbindelse med en kommunesammenslåing, har et framtidig kommunestyret myndighet til å overstyre og omgjøre et hvilket som helst vedtak.

Vi har i utredningen lagt til grunn at de største velferdstjenestene skal ligge der de er i dag, også etter en eventuell kommunesammenslåing. Ny organisasjonsstruktur er derfor kun vurdert for tjenester som ikke er avhengig av å plasseres geografisk ut i fra hvor innbyggerne er bosatt.

6.4.1. Mulige organisasjonsmodeller

Samlokalisering av administrative oppgaver

Som analysen i kapittel 5.5 viser er potensialet for stordriftsfordeler ved en kommunesammenslåing betydelig, spesielt innenfor administrasjon. En stor del av potensialet ligger i samlokalisering av administrative oppgaver og funksjoner. Dette vil typisk gjelde sentraladministrasjonen, tekniske funksjoner, plan- og byggesaksavdeling, oppmålingsavdeling, kultur, barnevern, PPT, næringsavdeling, landbruk m.m. I praksis vil dette gjelde tjenester hvor geografisk lokalisering ikke er avgjørende for innbyggernes opplevelse av kvalitet og tilgjengelighet.

I en slik modell ser vi derfor for oss at det meste av kommunenes administrative oppgaver og funksjoner samlokaliseres på samme sted.

Forventede konsekvenser ved en samlokaliseringsmodell er:

- Økonomiske stordriftsfordeler
- Større fagmiljø og forventet positiv effekt på rekruttering og kompetanse
- Større distanse til bruker i myndighetsutøvelse
- Mindre muligheter for tilgjengelighet for innbyggerne gjennom direkte kontakt
- Potensielt lang reisevei for ansatte som får nytt arbeidssted

- Færre kompetansearbeidsplasser i distriktene

De mest positive konsekvensene er her knyttet til effektivisering gjennom lavere administrasjonsutgifter og mulighetene for større fagmiljø.

En full samlokalisering av administrative oppgaver forutsetter at det er mulig å rekruttere nødvendig kompetanse i den sammenslåtte kommunens administrasjonssenter.

Geografisk funksjonsdeling

En geografisk funksjonsdeling i en eventuell storkommune medfører at funksjoner og avdelinger som har naturlig samhandling, samlokaliseres i de forskjellige kommunesentrene. Dette kan bygge på eksisterende interkommunale samarbeid, eller opprettes som en del av en kommunesammenslåing. På samme måte som for modellen ovenfor er dette mest aktuelt for tjenester hvor innbyggerne er lite avhengig av direkte oppmøte. I praksis innebærer dette en deling av de administrative funksjonene mellom dagens kommuner.

Geografisk funksjonsdeling kan for eksempel brukes for tjenestene:

- Økonomi, regnskap og lønn
- Barnevern
- PPT og familievernkontor
- Kultur
- Plan og byggesaksbehandling
- Landbruk

En geografisk funksjonsmodell vil kunne ha følgende konsekvenser:

- Større fagmiljø og mulighet for spesialisert kompetanse innenfor den enkelte tjenesten
- Fordeling av vekstimpulser, utvikling og ikke minst arbeidsplasser mellom dagens kommuner
- Lavere stordriftsfordeler og økonomiske gevinster sammenlignet med samlokaliseringalternativet
- Tilgjengeligheten for innbyggerne vil variere etter bosted og aktuell tjeneste
- Mindre optimal samhandling og en kompleks organisasjon sammenlignet med samlokaliseringalternativet

Denne modellen kan oppfattes som en slags kompromissløsning for at ikke noen av kommunene skal få et for stort tap av arbeidsplasser i forbindelse med kommunesammenslåingen. Det medfører også at det blir en slags mellomløsning som kan være krevende å drifte i etterkant. Flere kommuner som forhandler om sammenslåing i kommunereformen drøfter forskjellige varianter av denne modellen.

Ved fordeling av de ulike funksjonene må også muligheten til å rekruttere nødvendig kompetanse til de ulike tjenestesentrene vurderes.

Desentralisert administrasjon

En desentralisert modell innebærer at hoveddelen av de administrative funksjonene videreføres på samme lokaliteter som i dagens kommuner. Det etableres en felles sentral ledelse i den nye kommunens kommunesenter, mens den øvrige administrasjonen opprettholdes som før. Dette innebærer at alle dagens kommunehus eller rådhus videreføres som i dag, med et bredt spekter av funksjoner. Ansatte får da i stor grad samme arbeidssted som i dag.

Denne modellen antas å få følgende konsekvenser:

- God tilgjengelighet for innbyggerne
- Kortere reiseavstand for ansatte
- Dagens kommunesenter beholder samme antall kommunale arbeidsplasser som i dag
- Dagens fagmiljø videreføres, men det gir ingen mulighet for større fagmiljø eller spisskompetanse
- Samhandlingen internt i den nye kommunen vil bli komplisert
- Det vil ikke være mulig å hente ut noen økonomiske stordriftsfordeler
- Større distanse mellom politisk og administrativ styring, her vil det være viktig med god koordinering

En slik modell vil i praksis innebære videre drift av fire selvstendige kommuner, selv om kommunene formelt sett er sammenslått. Det vil ikke være mulig å utvikle en felles organisasjonskultur og en tydelig helhetlig linje så lenge driften videreføres som i dag. Forenklet sagt kan man spørre seg om det har noen hensikt å slå sammen kommunene dersom driften videreføres som i dag og det ikke er mulig å hente ut noen stordriftsfordeler.

Dersom en slik modell i det hele tatt vurderes vil det sterkt anbefales at ansatte innen samme fagområde samles på felles arbeidsplass/rådhus minst 1 – 2 dager i uka slik at det blir mulig for ledelsen å utvikle en viss form for faglig samordning og arbeidsmiljø.

Lokale servicekontor

Selv om de administrative tjenestene samlokaliseres enten i et nytt kommunesenter eller fordeles mellom de gamle kommunene, kan det være fornuftig med noe administrativ drift i dagens kommunesenter også etter en kommunesammenslåing.

En mulighet er opprettelse av lokale servicekontor i dagens rådhus/kommunehus. Dette innebære en begrenset bemanning som fungerer som førstelinjetjeneste for publikum. Her kan innbyggere få informasjon om kommunens tjenester, levere søknader og avtale møter med saksbehandlere. På den måten opprettholdes noe av tilgjengeligheten til kommunens tjenester samtidig som servicekontoret blir et kontaktpunkt for innbyggerne der de kan få hjelp med de fleste spørsmål.

Det anbefales at det i et eventuelt servicekontor etableres møterom med videokonferanseutstyr. På den måten kan innbyggerne bestille møte med sin saksbehandler, som har kontor i en annen del av kommunen, og med bistand fra det lokale servicekontoret gjennomføre møte med for eksempel en byggesaksbehandler via videokonferanse. På den måten får innbyggerne samme tilgang til saksbehandlerne som tidligere, selv om disse er samlokalisert i et nytt kommunesenter.

Opprettholdelsen av lokale servicekontor vil være noe mer ressurskrevende enn en fullstendig samlokalisering. Samtidig vil det, uten veldig store kostnader, bidra til å opprettholde nærheten til innbyggerne og god tilgjengelighet til kommunenes tjenester.

6.4.2. Digitalisering og ny kommunikasjon som alternativ til fysisk nærhet

Innbyggernes kommunikasjon og dialog med kommunene har endret seg radikalt de siste par tiårene. Fra manuell og byråkratisk saksbehandling og kommunikasjon gjennom brev og oppslag, ser vi nå at kommunene jobber systematisk og strategisk for å forbedre dette. Gjennom digitalisering, nye og bedre arbeidsmetoder og dialog gjennom nettsider og sosiale medier skal kommunene være beredt til å møte framtida. Likevel har kommunene i liten grad digitalisert sine tjenester. Mange tilbyr i dag flere søknadsskjema på nett, men gjennomfører resten av saksbehandlingen manuelt uten at innbyggerne kan følge saksbehandlingen på nett.

Mange av de som jobber med digitalisering har bankene som forbilde. Finansbransjen har de siste tiåra gjennomført en liten revolusjon. Dagens kundebehandling og tjenester i bankbransjen kan knapt sammenlignes

med metodene de brukte for 15 år siden. Fra at alle tjenester ble utført over skranke og regninger i beste fall ble betalt via brevgiro, utfører kundene i dag det aller meste av tjenestene selv gjennom nettbanken sin.

Flere kommuner jobber i dag aktivt med digitalisering for å oppnå bedre tjenester for innbyggerne og mer effektiv saksbehandling. PwC har blant annet bistått syv kommuner på Fosen i Sør-Trøndelag med prosjektet «Digital Døgnåpen Forvaltning». Gjennom prosjektet utarbeider Fosenkommunene et nettsted – rettpåsak.no hvor innbyggerne skal kunne søke opp alle tjenester, følge behandlingen av sin egen sak og kommunisere direkte med sin saksbehandler. Behovet for å oppsøke et rådhus eller servicetorg blir da minimalt og kommunen kan bruke mer midler på tjenesteproduksjon framfor saksbehandling.

København kommune har gjennomført beregninger av hva kontakten med innbyggerne faktisk koster. Deres beregninger viser noe av potensialet som ligger i en overgang til mer selvbetjening og digital kontakt med publikum. Dette er gjort kun i utgangspunkt i kostnadsbildet for kommunen og har derfor ikke tatt hensyn til hvordan publikum opplever nytten ved de ulike dialogformene. Eventuelle investeringskostnader er heller ikke hensyntatt⁵.

Personlig oppmøte
80 kr

Telefon
40 kr

Digital selvbetjening
3 kr

Gjennom en overgang fra personlig oppmøte til digital selvbetjening kan man altså oppnå en kostnadsreduksjon på hele 94%. Dette vil selvfølgelig ikke være mulig for alle tjenester, og mengden tjenester som løses ved personlig oppmøte er også begrenset i dag. Det sier likevel noe om hvor stort det økonomiske potensialet for kommunene er ved digitalisering. Dersom man skulle lykkes like godt med en slik prosess som bankene har gjort, vil man faktisk også kunne oppleve mer fornøyde brukere.

Det vil derfor være naturlig for en eventuelt ny Nord-Troms 4 kommune å jobbe systematisk med digitalisering av tjenester. Dette vil både bidra til effektivisering i saksbehandlingsprosesser og administrasjon, samtidig som det kan gi innbyggerne bedre tilgjengelighet til tjenester, bedre informasjon om behandlingen av egne saker og lettere dialog med saksbehandlere.

6.5. Oppsummering - tjenestetilbud og myndighetsutøvelse

Gjennom analyse av kommunenes statusbilder, Kommunebarometeret og kommunenes egne vurderinger av utfordringsbildet har vi vurdert status og utfordringer i kommunenes utøvelse av rollen som tjenesteyter og myndighetsutøver.

Kommunene oppgir at tjenesteområdene med i snitt størst utfordringer i dag er plan, adm. og styring, barnevern og pleie og omsorg. Videre er plan, adm. og styring, barnevern og tekniske tjenester de områdene der kommunene ser for seg en sammenslåing til Nord-Troms 4 i størst grad vil bidra til å redusere utfordringene.

Kvæningen, Kåfjord og Nordreisa har forventninger til at en sammenslåing i Nord-Troms 4 kan bidra moderat positivt for de fleste områder. Kun for grunnskole, NAV/sosiale tjenester og kultur og kirke har Kåfjord forventninger om marginalt større utfordringer. Skjervøy har for de fleste områder, med unntak av plan, samt

⁵ «På nett med Norge» - Regjeringens digitaliseringsprogram (2012).

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/fad/kampanje/dan/regjeringensdigitaliseringsprogram/digit_prg.pdf

adm. og styring forventninger om at utfordringene vil bli større dersom kommunene i Nord-Troms 4 slås sammen, enn hva situasjonen er i dag.

Området der kommunene i snitt tror det er mest å hente ved en sammenslåing, er relevant kompetanse og økonomisk soliditet, samt kommunens rolle som samfunnsutvikler.

De kommunene som har gjennomført kommunesammenslåing i Norge har erfart at fordelene ved sammenslåing har vært større enn ulempene når det gjelder tjenesteproduksjon. De undersøkte kommunene har valgt å la alle store førstelinjetjenester være lokalisert på samme sted som før sammenslåingen. Imidlertid har de gjennomført betydelige innsparinger innenfor administrasjon, noe som har gitt muligheter for en større ressursbruk på førstelinjetjenestene. Dette antas å kunne være mulig også for en ny sammenslått kommune i Nord-Troms 4. Dette forutsetter imidlertid at kommunene velger en organisasjonsmodell som gir tilfredsstillende effektivisering.

Lokalisering av administrasjonssenteret i en eventuelt sammenslått i Nord-Troms 4 har ikke inngått i mandatet for denne utredningen. Uansett hvor administrasjonssenteret lokaliseres vil graden av samlokalisering være et interessant spørsmål. Jo større grad av samlokalisering som velges, jo større vil effektiviseringen være. En organisering uten noen form for administrativ samlokalisering medfører at store deler av fordelene med en sammenslåing uteblir. Tar en utgangspunkt i brukerperspektivet og innbyggernes behov bør det være mulig å gjennomføre en stor grad av samlokalisering uten at kvalitet og service svekkes. Samtidig ser vi motsatt sammenheng for samfunnsmessige konsekvenser, hvor ulempene for tettsteder som ikke blir administrasjonssenter blir større jo mer som samlokaliseres. Hvor store de samfunnsmessige konsekvensene ved samlokalisering og sentralisering blir varierer mellom kommunene. Størst forventes konsekvensene å bli for Kvæningen, hvor offentlig sektor i dag står for hele 60 prosent av sysselsettingen. Kvæningen er derfor langt mer sårbar for reduksjon i kommunale stillinger enn for eksempel Skjervøy hvor tilsvarende tall er 34 prosent.

Med bakgrunn i gjennomgangen i kapitlet og de lokale forhold anbefaler vi at det vurderes en funksjonsdeling av de administrative tjenestene. Dette reduserer de samfunnsmessige konsekvensene ved tap av kommunale arbeidsplasser, ved at enkelte avgrensede tjenester lokaliseres i dagens kommunesenter. Dette gir noe mindre effektivisering og en noe mer kompleks organisasjon enn ved full samlokalisering, men vurderes å være et viktig virkemiddel dersom sammenslåingen skal realiseres. Organiseringen vil uansett bidra til større fagmiljø, forbedret rekruttering, redusert sårbarhet og tilstrekkelig distanse. Aktuelle tjenester for funksjonsdeling kan være regnskap, lønn, landbruk, barnevern, samt plan- og byggesaksbehandling.

En slik funksjonsdeling må imidlertid også vurderes ut ifra kompetanse- og rekrutteringspotensialet i dagens kommuner. I en tenkt situasjon vil det for eksempel være uklokt å lokalisere et felles plan- og byggesakskontor i Burfjord, dersom Kvæningen allerede i dag har rekrutteringsutfordringer på dette området. Det bør derfor gjøres en felles mulighets- og konsekvensanalyse av de funksjonene som vurderes fordelt mellom kommunene, før det fattes en endelig beslutning om organisering.

Innhold og omfang i eventuell funksjonsdeling bør uansett drøftes i forbindelse med utarbeidelse av intensjonsavtaler. Helt konkret hvilke tjenester som skal omfattes av delingen og hva som skal lokaliseres hvor trenger ikke nødvendigvis være klart før etter et endelig vedtak i kommunestyrene.

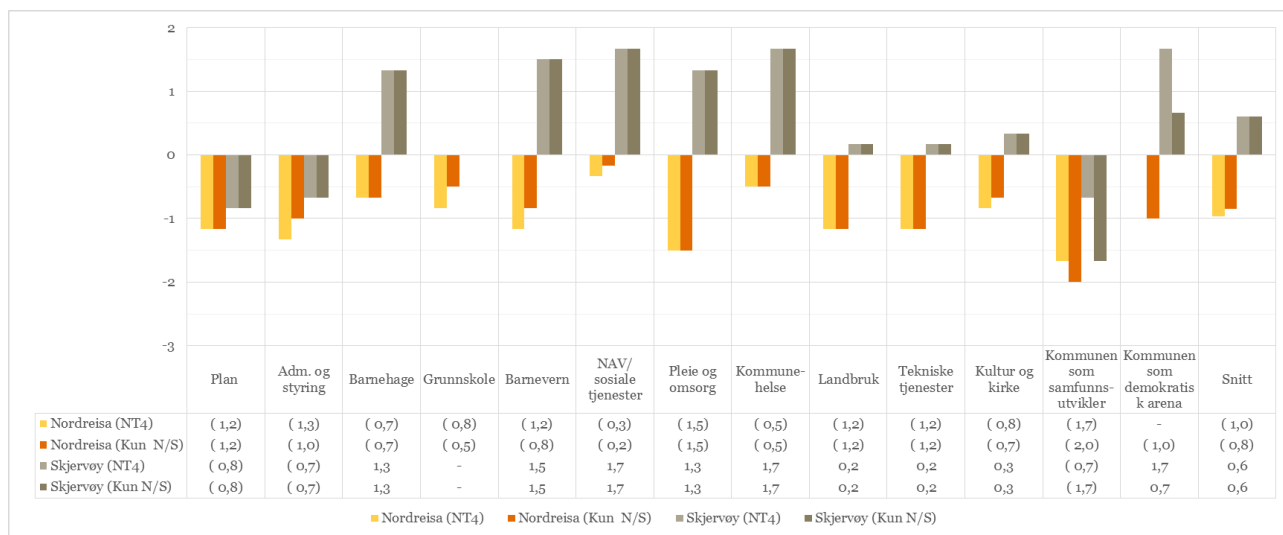
Uansett funksjonsdeling vil det være behov for samlokalisering av de mest sentrale administrative tjenestene i et nytt, felles administrasjonssenter. Hva som samlokaliseres i administrasjonssenteret bør vurderes både ut i fra som gir rasjonell drift og ut ifra hvilken kompetanse det er vanskelig å rekruttere i dagens eksisterende administrasjonssenter. Vi foreslår samtidig at det opprettholdes et servicekontor i de kommunene som ikke velges som administrasjonssenter. Disse kan tilby innbyggerrettede tjenester uten betydelig bemanning. Dersom kommunene de neste 3 – 5 årene satser på digitalisert saksbehandling og en nettbasert tilgang til egen saksbehandling vil de færreste av innbyggerne ha behov for å besøke rådhuset. Digitalisering ventes også i seg selv å kunne bidra til betydelig effektivisering og innsparing. Gjennom å investere i videokonferanseutstyr kan kommunen som en ekstra service tilby innbyggerne møter med sin saksbehandler ved det lokale servicekontoret, til tross for at saksbehandleren er lokalisert et annet sted i kommunen.

I all hovedsak vurderes en kommunesammenslåing å kunne bidra positivt for kommunenes rolle som tjenesteyter og myndighetsutøver.

6.5.1. Særskilt om evt. sammenslåing av kun Nordreisa og Skjervøy

Figuren under beskriver differansen mellom Nordreisa og Skjervøy sin vurdering av framtidig utfordringsbildet for de to sammenslåingsalternativene Nord-Troms 4 og Nordreisa-Skjervøy. Vi ser at det er meget små forskjeller mellom kommunenes vurdering av de to alternativene. I praksis forventer Nordreisa og Skjervøy helt lik endring i utfordringsbildet ved sammenslåing, uavhengig av om det blir med to eller fire kommuner.

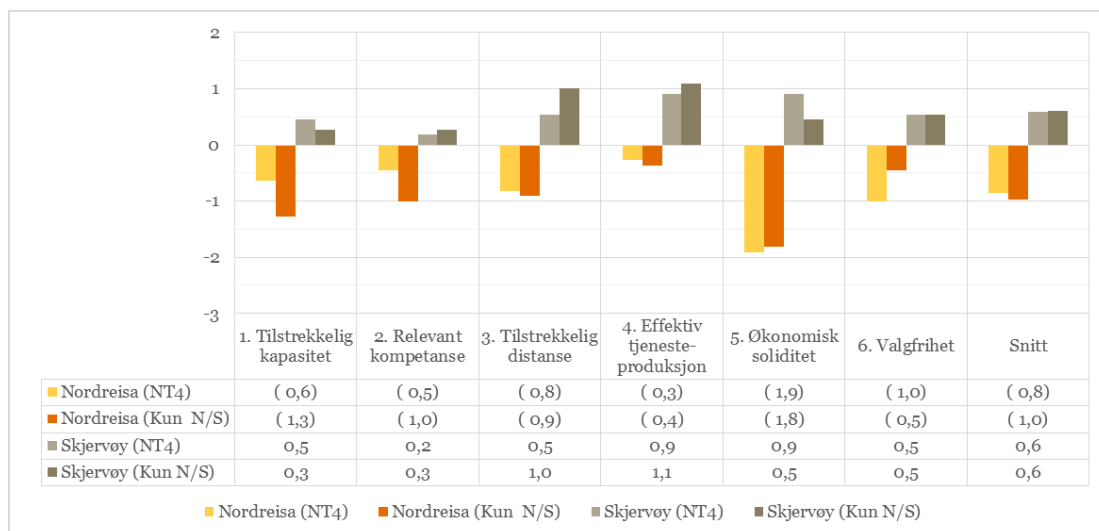
Ser vi på de ulike tjenesteområdene ser vi at Nordreisa jevnt over forventer at utfordringene blir noe lavere ved en sammenslåing og for enkelte av områdene forventer en marginalt mer positiv effekt ved sammenslåing av alle fire kommuner. Skjervøy forventer med unntak for plan, adm. og styring og grunnskole økte utfordringer ved en kommunesammenslåing uavhengig av sammenslåingsalternativ.

Figur 42: Differansen mellom kommunenes vurdering av utfordringsbildet i framtiden med og uten innføring av Nord-Troms 4, og med og uten sammenslåing av kun Nordreisa og Skjervøy

Når vi ser på de forskjellige kriteriene ser vi noen forskjeller, selv om disse kun er moderate. Nordreisa forventer jevnt over positiv endring ved sammenslåing. Samtidig framgår det at Nordreisa forventer at utfordringene med kapasitet og kompetanse vil løses noe bedre gjennom en sammenslåing kun med Nordreisa/Skjervøy enn med alle fire kommuner.

Skjervøy forventer økte utfordringer ved sammenslåing og skiller i liten grad mellom de to alternativene.

Figur 43: Oppsummering av kommunenes gjennomsnittlige egenvurderinger: Differansen mellom utfordringsbildet i framtiden med og uten innføring av Nord-Troms 4

Nordreisa og Skjervøys forventninger til utfordringsbildet ved de to sammenslåingsalternativene er såpass like, at vi ikke ser behov for å gå dypere inn på analysen av dette.

I stor grad vil en sammenslåing av Nordreisa og Skjervøy og en sammenslåing i Nord-Troms 4 kunne medføre de samme fordelene for tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse. Størrelsen på fordelen vil imidlertid være proporsjonalt lavere, jo mindre den sammenslåtte kommunen blir. Det samme vil gjelde for de negative konsekvensene. Som en konsekvens av færre innbyggere og lavere areal forventes derfor noe lavere fordeler og samtidig noe færre ulemper ved å slå sammen Nordreisa og Skjervøy, sammenlignet med Nord-Troms 4.

Paradoksalt nok kan en sammenslåing av kun to kommuner potensielt gi økt kompleksitet til spørsmål om organisering og lokalisering. Et avgjørende mål i en slik prosess vil være at ingen av de deltakende kommunene sitter igjen med følelsen av å «tape» mot sammenslåingskommunen i valg av organisering og ikke minst administrasjonssenter. Uansett antall deltakende kommuner vil bare en av dem kunne velges som administrasjonssenter. Slik sett kan det være lettere å akseptere at administrasjonssenteret legges i en kommune, dersom to andre kommuner sitter med samme resultat.

Også for en sammenslåing av Nordreisa og Skjervøy vil vi anbefale en funksjonsdeling av de administrative tjenestene og at de mest sentrale administrative tjenestene samlokaliseres i et felles administrasjonssenter. Skjervøy har i dag lavest andel offentlig sysselsetting og vil slik sett være minst sårbar for reduksjon i kommunal sektor. Likevel anser vi en funksjonsdeling mellom kommunene å være et viktig virkemiddel dersom en sammenslåing skal kunne realiseres. Valg av administrasjonssenter og fordeling av funksjoner mellom kommunene må i så fall være en del av forhandlingene og den videre prosessen mellom kommunene.

7. Interkommunalt samarbeid

7.1. Bakgrunn

De senere årene er det lagt til rette for økt interkommunalt samarbeid, blant annet gjennom endringer i kommuneloven. Fra 1.1.2007 fikk man en ny bestemmelse i kommuneloven (§ 28) som gir anledning til etablering av vertskommunesamarbeid med overføring av myndighet til en annen kommune. Dette har åpnet for samarbeid på nye områder, og vi har blant annet sett en stor økning i omfanget av interkommunale barnevern, og det er nå registrert rundt 50 slike samarbeid på landsbasis.

Det antas at det til sammen er ca. 1500 formelle og uformelle/avtalebaserte samarbeidsordninger mellom kommuner på landsbasis. I snitt deltar hver kommune i 11 forskjellige interkommunale samarbeid, men samarbeider likevel lite innenfor de store kjerneoppgavene som barnehage, grunnskole og pleie- og omsorg. Samarbeidene varierer både i organisasjonsform, innhold og omfang. De største kommunene samarbeider mest om samferdsel, næringsutvikling havn og kultur, mens de minste kommunene samarbeider mest om barnevern og legevakt.⁶ Det er i denne utredningen ikke gjort en fullstendig utredning av videre interkommunalt samarbeid i de aktuelle kommunene, men det er gjort en overordnet vurdering av interkommunalt samarbeid som grunnlag til vurdering om videre samarbeid eller eventuelt sammenslåing.

Det er tidligere gjennomført flere utredninger og evalueringer av interkommunalt samarbeid som organisasjonsform i Norge. NIBR undersøkte omfanget av vertskommunesamarbeid og så også på kommunenes erfaringer med samarbeidsformen. Et overveiende flertall av kommunene var positive til effekten av samarbeidet og mange små kommuner pekte på viktigheten av samarbeidet.⁷

Dag Ingvar Jakobsen undersøkte i 2010 på oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet kommunenes formelle samarbeid etter kommunelovens §27.⁸ Kommunene var nesten utelukkende positive til samarbeidenes påvirkning av kvalitet og «robusthet». Den økonomiske effekten framstår ikke som det viktigste argumentet i ettertid, men det ble av flere understreket at man har fått «mer ut av pengene».

Enkelte har imidlertid pekt på at utbredt interkommunalt samarbeid kan svekke den folkevalgte styringen. Rent formelt er dette riktig i kraft av at kommunen overfører oppgaver og myndighet til en annen kommune eller til et styre. Kommunestyrets mulighet til å påvirke tjenesten direkte blir dermed mindre, selv om representativiteten forsøkes ivarettatt.

7.2. Interkommunalt samarbeid i Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy

Basert på kommunens statusbilder fremstilles en oversikt over interkommunale samarbeidsordninger i de fire kommunene, innad og på tvers av Nord-Troms 4. Det interkommunale samarbeidet mellom Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy baserer seg hovedsakelig på faglige og økonomiske grunner.

Basert på kommunens statusbilder har vi i forbindelse med utredningen laget en oversikt over interkommunale samarbeidsordninger som en eller flere av de fire utredningskommunene er involvert i. Av det vi har kunne avdekke, deltar kommunene i totalt 17 samarbeidsordninger. Skjervøy deltar i flest interkommunale samarbeidsordninger med 16, mens Nordreisa, Kåfjord og Kvæningen deltar i henholdsvis 13, 11 og 11. De fleste

⁶ KS, Introduksjonshefte – formelt interkommunalt samarbeid (2013)

⁷ NIBR-notat 2010:105 - «Vertskommunesamarbeid i norske kommuner»

⁸ Dag Ingvar Jakobsen: Evaluering av interkommunalt samarbeid etter kommunelovens § 27 – omfang, organisering og virkemåte (2010)

av disse er mindre tjenester/funksjoner som barnehagetilsyn, Friluftsråd og museum, men innebærer også enkelte større tjenester som Barnevern, Avfall, PPT og IKT.

7.3. Økt interkommunalt samarbeid – et alternativ til kommunesammenslåing?

Dersom kommunene ikke skulle bli enige om en kommunesammenslåing vil det være naturlig å stille spørsmål om det er hensiktsmessig å inngå et mer omfattende og mer forpliktende interkommunalt samarbeid. Det interessante spørsmålet i denne sammenhengen er imidlertid om dette er et fullgodt alternativ til sammenslåing.

Undersøkelser i Troms⁹ viser at kommunene som regel er godt fornøyde med interkommunalt samarbeid og at og det framstår som et positivt bidrag i organiseringen. Dette ser vi også i Kvænangen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy. Kommunene i Troms rapporterer om vesentlige fordeler med samarbeidet og nevner selv større fagmiljø, bedre rekruttering, lavere sårbarhet og tidvis bedre kvalitet som resultater så langt.

Det er likevel grunn til å tro at kommunene ikke vil kunne oppnå like stor effekt som ved en kommunesammenslåing. Bl.a. vil ikke det økonomiske potensialet i en kommunesammenslåing kunne hentes ut ved interkommunalt samarbeid. Kommunene opplever sjeldent noen innsparing som følge av samarbeidet og det er kanskje heller ikke et mål. Ved interkommunale samarbeid eller selskap vil man også distansere myndigheten og ansvaret bort fra den enkelte kommune. Erfaringer fra andre kommuner viser noe av den samme tendensen og at organiseringen gjøre økonomiske kutt mer komplekst enn om kommunen utfører tjenesten selv. I stedet for å vedta kutt i egen kommune må man da oppnå en enighet mellom fire rådmenn og fire kommunestyrer, noe som ikke trenger å være enkelt.

⁹ Utredning av storkommunealternativet Balsfjord, Karlsøy, Lyngen, Storfjord og Tromsø

8. Lokaldemokrati

Et av kommunereformens hovedmål er å styrke lokaldemokratiet. Kommunestrukturen skal bidra til å fremme demokrati og politisk deltakelse i befolkningen. Et godt lokaldemokrati er svært viktig i det lokale folkestyret, og en forutsetning for tillit og legitimitet til det nasjonale folkestyret. Særlig viktig for et godt lokaldemokrati er innbyggernes engasjement og politiske deltakelse, samt tilstrekkelig et politisk handlingsrom. Samtidig skal en ikke undervurdere betydningen av at beslutninger fattes nær de berørte og at lokalsamfunnet har reell mulighet til å påvirke samfunnsutviklingen.

Kartleggingen av utfordringer ved kommunesammenslåinger knyttet til lokaldemokrati er gjennomført ved dokumentstudier og intervjuer med rådmenn, ordførere og leder av opposisjonsparti. Intervjuene er supplert med kommunenes egenrevisning av nåværende og framtidig utfordringsbilde, samt statusbilder fra hver enkelt kommune.

8.1. Ekspertutvalgets kriterier for lokaldemokrati

Regjeringens ekspertutvalg for kommunereform har definert i alt fem kriterier for godt kommunalt demokrati. I denne delen av rapporten konsentrerer vi oss hovedsakelig om følgende tre kriterier:

- Høy politisk deltagelse
- Lokal politisk styring
- Lokal identitet

Ekspertutvalget slår fast at det er viktig å ha et aktivt lokaldemokrati med høy politisk deltagelse ved og mellom valg. Et aktivt lokaldemokrati kjennetegnes ved at velgerne har flere politiske partier man kan stemme på, mens aktivitet mellom valg henger sammen med muligheter for innflytelse og engasjement, og organisering av nærdemokratiske ordninger.

Når det gjelder lokal politisk styring mener utvalget at muligheten for lokalt folkevalgte til å styre og kontrollere kommunenes virksomhet særlig knytter seg til tilstrekkelig kapasitet, relevant kompetanse, distanse i den kommunale administrasjonen samt omfanget av interkommunalt samarbeid. Interkommunalt samarbeid er i dette perspektivet foreslått begrenset ved at lovpålagte oppgaver i stedet kan utføres i én (større) kommune, og dermed sikre at de folkevalgte har mer kontroll over arbeidet enn de vil ha i et IKS.

Lokal identitet handler både om identitet knyttet til stedet man bor og den større fellesidentiteten til området/regionen rundt egen bopel.

8.1.1. Valgdeltagelse og politisk representasjon

Alle kommunene ligger tilsvarende fylket og landsgjennomsnittet for politisk deltagelse ved forrige kommunevalg. I 2015 var det høyest valgdeltakelse i Kvæningen og lavest i Nordreisa.

Tabell 31: Stemmetall i prosent ved kommunevalg i perioden 1995-2015. Kilde: SSB.

Kommune	1995	1999	2003	2007	2011	2015
Kvæningen	63,2	62,5	60,5	66,8	63,5	64,8
Kåfjord	64,8	64,2	54,5	62,2	62,5	59,7
Nordreisa	53,3	56	65	65,8	66,5	55,6
Skjervøy	61,5	58,4	61,9	66,3	66,2	59,2
Troms fylke	58,9	64,6	59
Landet	62,8	60,4	59	61,2	64,2	60

Det politiske landskapet er noe forskjellig i de ulike kommunene. Partiene har ulik oppslutning i de forskjellige kommunene, samtidig som Miljøpartiet De Grønne kun er representert i kommunestyrene i Kåfjord og Nordreisa, samt Kystpartiet kun i Kvæningen.

Ulikheter i det politiske landskapet øker sannsynligheten for et større «ideologisk skifte» for noen av kommunene sammenlignet med dagens situasjon. Dette kan påvirke sammenslåingsprosessen ved at de reelle argumentene i debatten kan bli forstyrret av en underliggende frykt for å miste politisk makt som en følge av sammenslåingen.

Tabell 32: Fordeling av parti valgresultat og antall mandat i dagens kommunestyre etter valget i 2015.

Kilde: Valg.no.

	Ap	FrP	H	KrF*	Sp	SV	V	MDG	Kystpartiet	Andre**
Kvæningen -valgresultat	38,1 %	7,9 %	11,5 %			9,3 %			33,2 %	
-representanter	6	1	2			1			5	
Kåfjord -valgresultat	32,0 %	5,8 %	9,3 %	13,8 %	22,4 %			7,0 %		9,3 %
-representanter	5	1	2	2	4			1		2
Nordreisa -valgresultat	29,1 %	12,8 %	17,2 %	14,8 %	10,5 %	10,7 %		5,0 %		
-representanter	6	3	4	3	2	2		1		
Skjervøy -valgresultat	19,3 %	17,3 %	4,9 %	24,8 % *	20,1 %	13,6 %				
-representanter	4	3	1	5 *	4	2				

* Fellesliste Skjervøy: KrF/Kystpartiet

** Manddalen, Skardalen og Nordnes Bygdeliste

Det er noe usikkert hvilken effekt og retning en sammenslåing vil ha på valgdeltagelsen i den nye kommunen. Erfaringer fra tidligere kommunesammenslåinger viser at sammenslåingen har hatt varierende effekter på valgdeltagelsen. For noen av kommunene ble valgdeltagelsen høyere, mens den for andre ble lavere (Brandtzæg, 2009). Erfaringer etter kommunereformen i Danmark tilsier at det der har blitt noe lavere deltagelse ved valg (Hansen og Hjelmar, 2013).

Erfaringer fra norske kommunesammenslåinger¹⁰ viser at interessen for og deltakelsen i kommunevalg ikke nødvendigvis blir endret. Interessen for å påta seg politiske verv ser imidlertid ut til å bli noe svekket. En faktor som kan påvirke dette, er befolkningens opplevelse av innflytelse og identitet. Samtidig er det viktig i hvor stor

¹⁰ «Frivillige kommunesammenslutninger 2005 – 2008», TF-rapport nr. 258 (Brandtzæg, 2009)

grad partiene evner å skape engasjement og nominere representative kandidater fra alle delene av den nye kommunen.

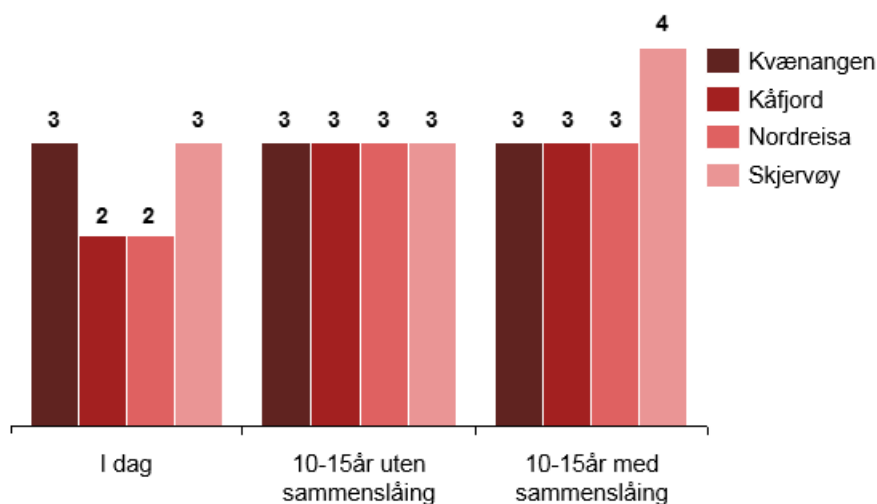
Antall kommunestyrerepresentanter har vist seg å enten bli høyere eller likt som i den kommunen med flest representanter før kommunesammenslåing (Brandtzæg, 2009). Kommunestyret i nye Nord-Troms 4 kommune må i henhold til kommuneloven §7 ha minst 27 representanter.¹¹ I dag har Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy henholdsvis 15, 17, 21 og 19 representanter i kommunestyret. Uten at det har vært undersøkt nærmere er det nærliggende å tro at det totale antall kommunestyrerepresentanter vil bli redusert. Å ha et kommunestyre på omkring 70 representanter i en kommune med 11 216 innbyggere kan virke lite rasjonelt. Det er derfor grunn til å anta at en kommunesammenslåing vil føre til at antall innbyggere per folkevalgt vil bli flere enn i dag.

I kommuneloven er det ikke åpning for å sikre geografisk balanse i et fremtidig kommunestyre. Det er per i dag heller ikke mulig å organisere valgkretser med et gitt antall mandat fra hver av de gamle kommunene for å sikre representasjon (Aardal, 2015). Det blir derfor opp til partiene å sørge for et representativt utvalg innbyggere fra de ulike geografiske områdene ved en eventuell sammenslåing. Erfaringer fra tidligere sammenslåinger tilser at partiene i stor grad har vektlagt å sørge for at alle innbyggerne i den nye kommunen har mulighet til å bli representert (Brandtzæg, 2009).

8.1.2. Kommunen som demokratisk arena

Kommunene har vurdert områdene “politisk deltakelse”, “politisk styring” og “identitet” gjennom en egenvurdering og i intervju. De har da vurdert både dagens situasjon og fremtidens situasjon med og uten sammenslåing.

Per i dag oppleves den politiske deltakelsen som middels eller lite utfordrende, og kommunen forventer at dette vil holde seg stabilt hvis kommunestrukturen fortsetter som de er i dag. Dersom kommunene slår seg sammen antar bare Skjervøy at dette vil kunne føre til større utfordringer. De minste kommunene er mest bekymret for at den politiske deltakelsen vil svekkes dersom avstandene blir større og at man opplever mindre demokratisk innvirkning. Denne bekymringen omhandler i hovedsak at man får relativt færre representanter fra den “gamle” kommunen inn i det nye kommunestyret. I tillegg til at avstandene

Figur 44 Kommunenes egenvurdering av politisk deltakelse ved dagens kommunestruktur og 10-15 år frem i tid uten og med kommunesammenslåing

til kommunestyremøter blir relativt lengre unna enn tidligere. Videre er det en generell bekymring fra alle kommunene at forvaltningsområdet vil bli relativt større enn tidligere og man er da redd for at det politiske engasjementet blir lavere enn før. Denne frykten oppfattes som reell, selv om erfaringer fra tidligere kommunesammenslåinger har vist at engasjementet i de formelle politiske arenaene har blitt opprettholdt på samme nivå også etter sammenslåingen. Alle kommunene uttrykker at det kan oppstå en økning i antall bygdelister som har særinteresser for det enkelte området, men uten å ha en politisk ideologi som de andre partiene har i dag. Nordreisa var mest positiv under intervjuene og ser muligheter for at dersom man slår seg

¹¹ Kommuneloven §7-2.c over 10 000, men ikke over 50 000 innbyggere: minst 27.

sammen vil flere måtte engasjere seg i politikken for å ivareta sine interesser, noe som dermed vil øke den politiske deltakelsen.

Siden alle kommunene er bekymret for den politiske deltakelsen var flere i intervjuene inne på muligheten for avbøtende tiltak for å sikre og videreutvikle det lokalpolitiske engasjementet. Kvænangen løftet frem viktigheten av partienes egne nominasjonsprosesser hvor man må sikre et representativt utvalg fra hele den nye kommunen. Mens Nordreisa var mer spørrende til hvilke muligheter ligger innen ulike former for nærdemokratiske tiltak.

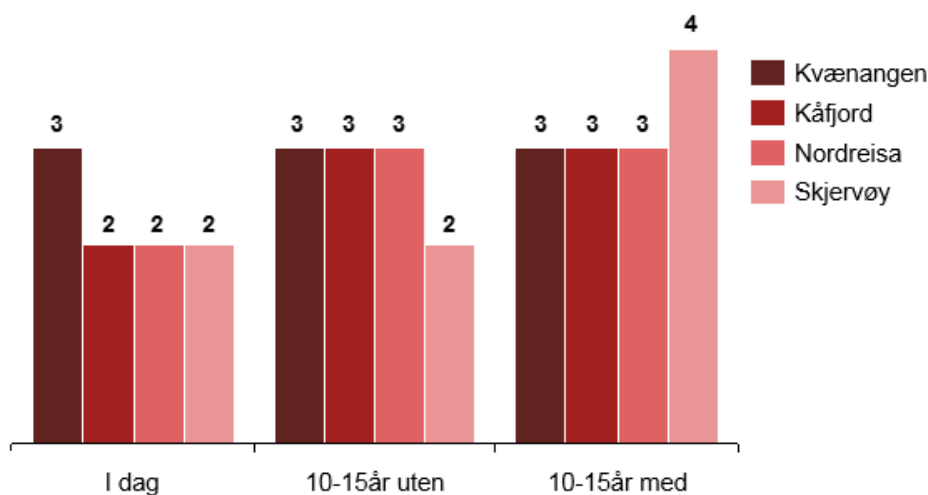
8.1.3. Politisk styring

På den ene siden kan avstanden mellom administrasjonen og befolkningen til tider bli for liten i en kommune med få innbyggere, på den andre siden har man tettere kontakt og forpliktelser mellom velgerne og politikerne. Ved en sammenslåing vil man både få et større geografisk område og flere politisk aktive fra flere områder i kommunen, men samtidig kan større avstand mellom politikerne og velgerne gi større spillerom og makt til politikerne, som gjør det lettere å gjennomføre vanskelige eller nødvendige beslutninger. Det vil bli enklere å utforme en helhetlig kommunepolitikk fordi politikerne i noe større grad kan distansere seg fra lokale drakamper innenfor en større kommune og se et mer helhetlig perspektiv. Det er for eksempel ikke gitt at kommunestyret i en sammenslått kommune i Nord-Troms 4 vil ha samme mening om skolestruktur i Kåfjord, som dagens kommunestyret i Kåfjord. I et perspektiv kan en si at sammenslåing slik sett kan bidra til mer helhetlige og rasjonelle beslutninger. Samtidig er det da en fare for at argumenter knyttet til lokale hensyn ikke vil bli lyttet til på samme måte som i dag.

Utfordringer med den lokale politiske styringen er vurdert som lav i alle kommunene, med unntak av Kvænangen som vurderer denne til middels, men Kvænangen, Kåfjord og Nordreisa antar at dette vil bli noe mer utfordrende over tid dersom kommunene består med dagens struktur. Skjervøy forventer betydelig forverring dersom kommunene slår seg sammen.

Ingen av kommunene forventer noen umiddelbare stordriftsfordeler ved

sammenslåing, men tror at man på sikt kan oppnå effektivisering, samkjøring og kostnadsreduksjon. Kvænangen er positive til at kompetansen i regionen kan bli noe høyere ved at man slår sammen kommunene og utnytter de ressursene man har i dag mer effektivt, spisset og til rett bruk. Det ble i intervjuene uttrykt at størrelsen på kommunen og de geografiske avstandene kan føre til at effektiviseringspotensialet er lavere enn om det hadde vært kommuner med mindre areal som slo seg sammen. Nordreisa mener sammenslåing kan bidra til et større overblikk og mer helhetlig politikk. Skjervøy var i intervjuene positive til at sammenslåing kan gi få færre interkommunale samarbeid og dermed bidra til mer helhetlig styring og direkte demokratisk mandat i det nye kommunestyret.

Figur 45 Kommunenes egenvurdering av politisk styring ved dagens kommunestruktur og 10-15 år frem i tid uten og med sammenslåing

8.1.4. Økonomisk og politisk handlingsrom

Et annet viktig spørsmål knyttet til lokaldemokrati handler om kommunenes økonomiske og politiske handlingsrom i den kommunale styringen. Noen av kommunene opplever i dag dette handlingsrommet som

begrenset. Statlige, lovpålagte oppgaver og rettighetsstyrte ordninger begrenser opplevelsen av reelt ansvar og politisk handlingsrom.

Tabell 33: Andel avtalte årsverk eksklusive lange fravær i kommuneenheter 2014. Kilde: KOSTRA 2014

Kommune	Admini- strasjon	Barnehage	Grunnskole	Helse- og sosial- tjenester	Kultur	Annet
Kvæningen	18,9 %	10,4 %	21,4 %	46,6 %	1,7 %	0,9 %
Kåfjord	15,4 %	9,8 %	19,3 %	43,5 %	2,8 %	9,1 %
Nordreisa	16,8 %	11,0 %	16,7 %	49,3 %	1,9 %	4,3 %
Skjervøy	20,4 %	6,6 %	22,3 %	46,9 %	1,6 %	2,1 %

Kommunene påpeker at muligheten for å utvikle helhetlige planer vil bli bedre i en sammenslått kommune. Hver for seg er Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy på mange områder sårbare grunnet små fagmiljøer, noe som også ble kommentert i kap. 6.2. En sammenslåing kan dermed gi grunnlag for mer helhetlig styring og robusthet i gjennomføring, noe som vil styrke evnen til politisk handling og kommunal forvaltning.

De fire kommunene gir også uttrykk for at kommunereformen og forslag til nytt inntektssystem oppfattes som en del av en sentraliseringstrend, og ikke først og fremst ønske om regionalisering av oppgaver og myndighet for økt kvalitet.

Tidligere i rapporten er det vist at kommunene vil få 35,5 millioner mer pr. år ved å slå seg sammen enn å fortsette alene. Skjervøy er positiv til at det nye inntektssystemet kan føre til større økonomisk handlingsrom, men ser også en fordel ved at inndelingstilskuddet kan føre til at det ikke er like skremmende å slå seg sammen med andre kommuner. Kvæningen arbeider med å gjøre kommuneøkonomien mer bærekraftig enn den er i dag, mens bekymringen oppleves større i Nordreisa hvor de over lengre tid ikke har hatt økonomisk handlingsrom –og dermed heller ikke politisk handlingsrom. Nordreisa har forståelse til at de andre kommunene er skeptisk til å slå seg sammen med dem på grunn av økonomi, men dette ble ikke uttrykt i intervjuene av de andre kommunene. Som nevnt i kapittel 5.4 er det også Nordreisa og Kvæningen som vil tape mest i forslaget til nytt inntektssystem. Skjervøy forventer et positivt regnskapsmessig resultat for 2015 og planlegger større investeringer i helsesektoren i nærmeste fremtid. Skjervøy er også den av de fire kommunene som opplever størst handlingsrom både politisk og økonomisk. Samtidig forventer ikke Skjervøy at en sammenslåing vil føre til at sparing for kommunene, men at man på lang sikt kan oppnå en mer bærekraftig økonomisk styring. De mener det er administrative ressurser og kostnader med flere rådhus som kan spares.

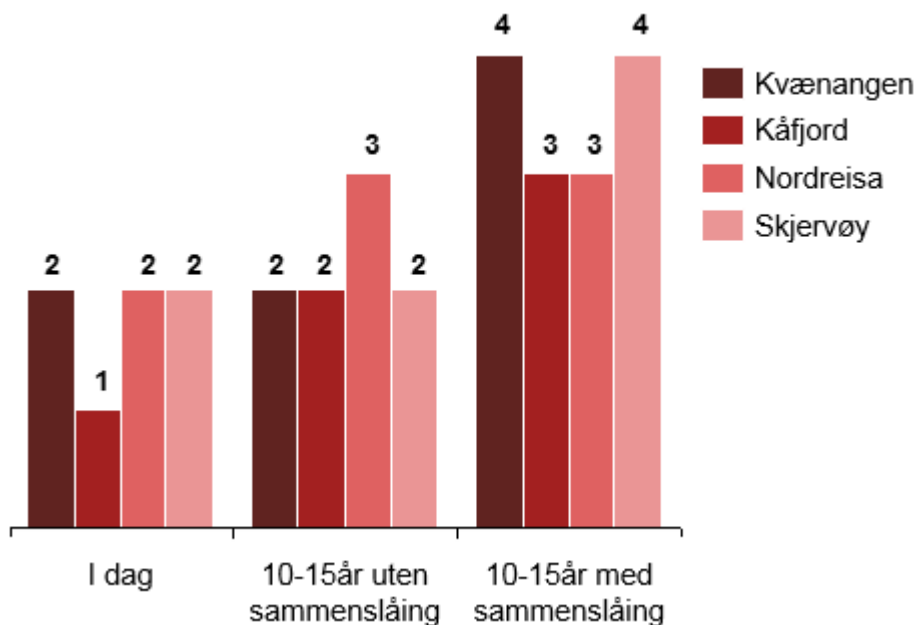
8.1.5. Geografiske faktorer og identitet

Geografien for et sammenslått Nord-Troms 4 vil være betydelig og avstandene internt i kommunen vil bli store, og kommunen vil bli den nest største i landet. Større geografi i en eventuell ny kommune kan gjøre den politiske deltakelsen vanskeligere ved at avstanden til møtelokaler blir større. Økt reisetid som for lokalpolitikere kan også øke terskelen for å engasjere seg i politikken. I motsetning til dette kan det antas at befolkningen må engasjere seg ytterligere ved valg for å fremme sine lokale representanter. Skjervøy påpekte at denne problemstillingen vil kunne svekke lokaldemokratiet.

Det er også fremhevet av alle kommunene at innbyggerne må fortsatt oppleve politisk og administrativ tilstedeværelse i nærområdene sine, og at tjenestetilbudet ikke kan svekkes dersom det blir større avstander. Når det gjelder avstander for politiske beslutninger tror kommunene at man får et økt helhetlig bilde på regionen, færre krangler mellom kommunene og at man får økt samkjøring om hvor ressursene skal prioriteres. Det er også mulig at man får samkjørt plan- og arealenheter i den nye kommunen bedre enn de har det hver for seg i dag, men det presiseres –spesielt av Skjervøy, at tjenestetilbudet, skole og helse og omsorg ikke vil ha effektivisering eller samkjøringsgevinster.

Forskere påpeker at en interkommunal identitet vokser frem ved mange samhandlingsflater over kommunegrensene (Frisvoll og Almås, 2004). Kommuner med høy grad av interaksjon på mange områder kan i større grad være klar for sammenslåing enn kommuner som ikke har et eksisterende samarbeid. Kvæningen, Kåfjord, Nordreisa og Skjervøy er på dette området godt utviklet ved at det eksisterer flere samhandlingsflater over kommunegrensene f.eks gjennom interkommunale samarbeid og regionale råd.

Utfordringer med den lokale identiteten er vurdert til lav og svært lav i kommunene per i dag. Med unntak av Nordreisa forventer kommunene den forholder seg lav om 10-15 år med uendret kommunestruktur. Alle kommunene vurderer at spørsmål om lokale identitet vil være mer utfordrende om 10-15 år dersom de slår seg sammen. Kvæningen og Skjervøy vurderer at utfordringene blir høyere dersom de slår seg sammen. I intervjuene bekreftet kommunen at de har en felles identitet i dag og historisk, spesielt innen samisk/kvensk og på kultursiden.

Figur 46 Kommunenes egenvurdering av lokal identitet ved dagens kommunestruktur og 10-15 år frem i tid uten og med sammenslåing

Nordreisa og Skjervøy vurderer det å slå seg sammen med en samisk kommune (Kåfjord) som positivt og mener dette kan bidra til styrket identitet og kultur.

På regionalt nivå er det gjennomført et omdømmeprojekt som heter "Nord-tromsingen" som skal skape økt identitet blant befolkningen i regionen. Dette tror alle kommunene vil være et godt grunnlag i en eventuell sammenslåing og at en sammenslåing kan bidra til å styrke dette over tid.

Sammenlignes framtiden med og uten sammenslåing er Skjervøy spesielt negativ og venter økte utfordringer gitt sammenslåing. De andre kommunene er nøytrale, med unntak av Kvæningen og Skjervøy som forventer økte utfordringer med lokal identitet gitt sammenslåing.

8.1.6. Infrastruktur og samferdsel

Alle kommunene er positive til at en sammenslåing kan bidra til mer helhetlig politikk innenfor samferdsel og infrastruktur og at dette kan bidra til større prioritering av regionale samferdselsprosjekt.

Kvæningen viste til at dersom en sammenslåing fører til at kommunene blir mer samkjørt i debatten om infrastruktur og redusert reisetid, vil en sammenslåing oppleves mer helhetlig. Kåfjord synes debatten om samferdselsprioriteringer er svært viktig i en vurdering om sammenslåing, og mener dette må være avklart før sammenslåing. Nordreisa var også enig om at samferdsel er et viktig punkt, spesielt for å sikre og skape gode veiforhold innad og mellom kommuner i regionen. Begge kommunene presiserte at årsaken til denne prioriteringen er at det oppleves viktig for næringsutvikling og arbeidsmarkedsattraksjon i regionen. Skjervøy viste til at sammenslåing gir en større kompetansepool i plan og drift på dette området.

8.1.7. Nærdemokratiordninger og politisk representasjon

Nærdemokratiske organer omfatter et avgrenset geografisk område som er mindre enn kommunen. De fungerer som en arena der befolkningen kan delta og engasjere seg i dette avgrensede området (NIBR-rapport, 2013:4).

De fleste organer er rådgivende og fungerer som høringspartner for kommunen, uten selvstendig beslutningsmyndighet. Noen forvalter imidlertid store ressurser og har vidtgående beslutningsmyndighet.

Tabell 34: Oversikt over ulike typer nærdemokratiske ordninger, NIBR-rapport 2013:4

Sivilsamfunn	Nærdemokrati-organ (Strukturert relasjon med kommunen)	
1. Frivillige organisasjoner med et bestemt geografisk nedslagsfelt	2. Foreningsbasert lokalutvalgsmo- dell	3. Organ med delegert beslutningskompetanse og tjenesteansvar (et ytre ledd av kommunen)
Hva: Velforeninger, beboerforeninger	Hva: Grendeutvalg, lokalsamfunnsutvalg, utviklingslag	Hva: Bydeler/bygdeutvalg/kommunedeler
Hvordan: Fri og uavhengig Innbyggeraktivitet Ivareta interesser Varierende relasjon til kommunen Felleskap- og identitetsskapende	Hvordan: Informasjon Initiativ Diskusjonsfora Link mellom folkelig engasjement og representative organer Felleskap- og identitetsskapende	Hvordan: Delegert ansvar for budsjett eller tjenester En viss beslutningskompetanse

Kommunelovens § 12 gir kommunen relativt vide fullmakter til å etablere nærdemokratiske ordninger av både nummer 2 og 3 i tabellen over. Kommunestyret kan etablere formelle kommunedelsutvalg og enten selv oppnevne medlemmer til utvalgene eller foreta direktevalg. Utvalgenes antall og myndighet fastsettes av kommunestyret. Opprettelse og bruk av kommunedelsutvalg er et meget fleksibelt system, og kan være et effektivt virkemiddel for å styrke nærdemokratiet. Foreningsbasert lokalutvalgsmo- dell kan også være relevant, uten å ha samme formelle stilling som kommunedelsutvalg (NIBR-rapport, 2013:4).

Som tabellen over viser er det stor forskjell mellom frivillige organisasjoner som kan være en høringspart og gi innspill i ulike saker på den ene siden, til etablering av kommunale administrative og politiske organer med delegert ansvar for budsjett og tjenester på den andre siden. Det siste alternativet kan oppfattes som et fjerde politikk- og forvaltningsnivå. Det er mulig å se for seg delegert administrativ og politisk myndighet fra kommunen til dette nivået. Det er imidlertid også mulig å se for seg bare delegert administrativ kompetanse, uten folkevalgt representasjon på bygde-/ kommunedelsnivået.

Forskningen har synliggjort tre felles kriterier som må oppfylles for at nærdemokratiske ordninger skal fungere godt. Alle tre kriteriene handler om koblingen til kommunen som politisk og administrativ organisasjon:

1. De nærdemokratiske organene må ha et klart mandat og reell innflytelse,
2. God informasjonsflyt må sikres gjennom at en bygger gode strukturer for dette, og
3. Det er viktig med tilrettelegging og god administrativ støtte.

Gode medvirkningsprosesser er også viktig for å trekke med innbyggerne mellom valg. Det kan gi bedre beslutningsgrunnlag, større tillit fra innbyggerne, synliggjøre dilemmaer og avveininger og begrunne politiske prioriteringer (NIBR/Rokkansenteret, 2013).

Delegering av ansvar, kompetanse og beslutningsmyndighet til mer lokale utvalg langs dagens kommunegrensler kan være demokratisk problematisk. Det kan medføre segmentering fremfor integrering i kommunene, og kan i ytterste konsekvens medføre fragmentering av myndighet og uklare ansvarslinjer. Kvæningen og Kåfjord virket i intervjuene ikke å ha stor interesse for nærdemokratiske ordninger. På den andre siden løftet både Nordreisa og Skjervøy dette frem under intervjuene. Skjervøy mener at bydel/grendelag er urealistisk for å sikre og videreutvikle det lokalpolitiske engasjementet, men var åpen for at lokalstyrer kan være fornuftig for å sikre engasjement. Det ble da presisert et behov for hvilken reell makt og mandat et slikt styre eventuelt skal ha.

Nordreisa var mer åpen til å vurdere mulige løsninger for å ivareta engasjementet, gjennom for eksempel utviklingslag (som i Tromsø) eller eventuelt bygdeutvalg/underutvalg.

8.2. Oppsummering lokaldemokrati og styring for nye Nord-Troms 4 kommune

Selv om kommunene har ulike forventninger til hvordan en kommunesammenslåing vil påvirke lokaldemokratiet, ser man ikke på sammenslåing som en u håndterlig utfordring knyttet til lokaldemokrati, men at dette er noe som kan gå seg til over tid.

Egenvurderingene viser at kommunene opplever utfordringene med lokaldemokrati og politisk styring forskjellig. Samtidig ser vi at valgdeltakelsen er lavere enn landsgjennomsnittet i alle kommunene. Kommunene forventer at den politiske deltakelsen vil holde seg omtrent på dagens nivå, uavhengig av kommunestruktur. På samme måte forventes den politiske styringen å bli mer utfordrende i framtiden, både ved sammenslåing og videreført kommunestruktur

Lengre reisetider kan skape barrierer for politisk deltakelse og engasjement. Selv om dette kan løses slik at de reelle utfordringene ikke blir så store, kan den opplevde avstanden til politikere og administrasjon bli større. Samtidig vil politisk og administrativ ledelse nødvendigvis samles i et nytt administrasjonssenter. Det blir i intervjuene pekt på at en kommunesammenslåing vil kunne gi sterkere fagmiljøer. Det gir indikasjon på en enighet om at hvert enkelt fagmiljø bør være samlet, selv om det ikke nødvendigvis betyr at alle fagmiljøene må være på samme sted.

Intervjuene med politisk ledelse i de fem kommunene viser at det ikke eksisterer én omforent løsning for nærmedemokrati i en ny storkommune. I de fire kommunene varierer holdningen fra skepsis til nysgjerrighet til at nærmedemokratiske ordninger ikke er nødvendig. Samlet stiller de seg åpen for å drøfte og vurdere dette i den videre prosessen.

Valgloven gir ikke åpning for geografisk representasjon i kommunestyret slik at et eventuelt ansvar for å sikre spredt geografisk representasjon vil påligge de politiske partiene sin nominasjonsprosess. Med færre folkevalgte per innbygger kan enkelte grender stå uten representasjon. For likevel sikre grendene innflytelse og muligheten til å komme med innspill kan det vurderes å etablere ulike underutvalg, f.eks. grendeutvalg.

En gevinst ved sammenslåing er at den nye kommunen kan bli en noe tydeligere regionalpolitisk utviklingsaktør. Det forutsetter at det etableres et styringssett og systemer forankret i politisk kultur og felles identitet som bidrar til å redusere kamp om ressurser og rivalisering langs tidligere kommunegrenser.

8.2.1. Særskilt om evt. sammenslåing av kun Nordreisa og Skjervøy

Skjervøy-Nordreisa har flere samarbeidsområder i dag og er tett på hverandre, men har hatt historisk flere nabokrangler. Skjervøy var i intervjuene spesielt positiv til å vurdere sammenslåing med Nordreisa, og ser større positive effekter av at disse to kommunene slår seg sammen. Dette har imidlertid ikke kommet til syne i kommunenes vurderinger av utfordringsbildet. Der framstår en sammenslåing av Nordreisa og Skjervøy som like utfordrende som en sammenslåing av alle kommunene i Nord-Troms 4.

Utfordringene en sammenslåing kan medføre for det demokratiske perspektivet som er synliggjort ovenfor vil også gjøre seg gjeldende for en sammenslåing av Nordreisa og Skjervøy. Likevel kan det ha noe andre utslag når kun to kommuner skal slås sammen. På den ene siden vil på den reelle og opplevde avstanden til politisk og administrativ ledelse bli mindre. På den andre siden kan det paradoksalt nok være mer utfordrende å bli enige om løsninger for to kommuner i selve sammenslåingen og etterpå, enn når det er flere kommuner involvert. Dette skyldes at ved to kommuner er det større sjanse for at en av kommunene føler at de blir sittende igjen som «tapende part» og at den andre kommunen har oppnådd et bedre resultat. Samtidig har de fleste kommunesammenslåinger som er gjennomført i Norge de siste tiårene vært mellom to kommuner, og historien har vist at disse utfordringene er fullt overkommelige.

9. Samisk og kvensk perspektiv

9.1. Rammer og bakgrunn

Kommunene i Nord-Troms 4 har alle historie, kultur og tradisjoner fra samisk- og kvensk kultur. Kvenene ble anerkjent som en nasjonal minoritet i Norge i 1998, og er som folkegruppe primært knyttet til Nord-Norge. Det foreligger ingen offisiell statistikk over hvor mange som regner seg som kvener i dag, men i offentlige dokumenter brukes ofte tallet 10-15 000. I 2014 gjorde fylkestingene i Finnmark og Troms enstemmige vedtak om å støtte oppgradering av kvensk språk fra nivå to til nivå tre på det europeiske språkcharteret etter et innbyggeroppdrag i begge fylkene. Dersom myndighetene i fremtiden skulle gå inn for en slik oppgradering, vil kvensk sidestilles med samisk og ansvaret for å bevare det kvenske språket vil overføres fra kommunene til Staten.

Når det gjelder ivaretagelse av samiske interesser er det en vesentlig forskjell mellom kommunene ettersom kun Kåfjord i dag inngår i forvaltningsområdet for samisk språk og har to likeverdige språk: samisk, og norsk. De tre andre kommunene er likevel en del av det geografiske virkeområdet for samiske språk. Kommunene Skjervøy og Nordreisa ble inkludert så sent som i 2012. Kåfjord er en del av Gáisi valgkrets, mens de tre andre kommunene er en del av Nordre valgkrets.

Samene er anerkjent som urfolk i Norge gjennom grunnlovens §110-A. Lovfestede rettigheter ble gitt i 1987 gjennom Sameloven. I denne heter det blant annet at norsk og samisk er likeverdige språk, jf § 1-5. Loven beskriver videre hvilke forpliktelser som gjelder innenfor det samisk språkforvaltningsområdet. Innenfor forvaltningsområdet er det lovfestet at enhver som retter en henvendelse til et offentlig organ på samisk, også skal kunne få svar på samisk. Det er spesifisert i §3-8 at enhver har rett til å få opplæringstilbud på samisk. I §3-12 er Sametinget gitt en særskilt forpliktelse for å arbeide for vern og videreutvikling av samisk språk i Norge.

Sametingets posisjon ble styrket som følge av norsk ratifisering av ILO-konvensjon 169 i 1990. Konvensjonen skal ligge til grunn for øvrig myndighetsutøvelse. Det betyr blant annet at Sametinget skal konsulteres i forbindelse med reformer som er igangsatt av Staten. Formålet med konsultasjonen er å:

- Bidra til en praktisk gjennomføring av Statens forpliktelse til å konsultere med urfolk
- Søke å oppnå enighet mellom statlige myndigheter og Sametinget når det overveies å innføre lover eller tiltak som kan påvirke samiske interesser direkte
- Legge til rette for utvikling av et partnerskapsperspektiv mellom statlige myndigheter og Sametinget som virker til styrking av samisk kultur og samfunn
- Utvikle felles forståelse for situasjonen og utviklingsbehovet i samisk samfunn

9.2. Sametingets arbeid med kommunereformen

Sametinget har iverksatt et eget utredningsarbeid om kommunereformen og samiske interesser,¹² som ble lagt fram i Sametinget 16.9.2015.

Sametingets overordnede krav er at de nye kommunene må jobbe for å kunne tilby gode og likeverdige tjenester, noe som tilsier helhetlig og samordnet samfunnsutvikling knyttet til samisk språk og samfunnsliv. Sametinget har så langt vektlagt språk, helse- og sosialtjenester, barnehager og opplæring, og samiske næringer og arealbruk.

Utgangspunktet til Sametinget er primært at kommuner hvor samer er i flertall, eller i et mindretall så stort at de påvirker lokalsamfunnet, bør opprettholdes. I hvor stor grad dette er tilfelle for kommunene i Nord-Troms 4 er ikke vurdert særskilt som en del av denne utredningen.

¹² <http://sametinget.no/nor/content/download/8322/73517/file/Sametinget%20-%20outredning%20om%20kommunereformen%20-%20no.pdf>

Et viktig spørsmål for Sametinget er hvordan forvaltningsområdet for samiske språk blir påvirket av en ny kommunestruktur. Deres syn er at forvaltningsområdet ikke må innskrenkes som en følge av kommunesammenslåinger, men heller utvides. I eventuelle sammenslåtte kommuner bør det sikres at den samiske befolkningen synliggjøres og at den samiske befolkningen får et talerør i den nye kommunestrukturen.

Dette gjelder primært i tilfeller som for Nord-Troms 4 hvor én kommune i forvaltningsområdet vurderes sammenslått med kommuner som i sum er større og utenfor forvaltningsområdet. Gitt at flertallet i den nye kommunen da ikke vil ønske å bruke ressurser på å opprettholde et tilbud til innbyggerne som er samiskspråklig, så kan i verste fall arbeidet med samisk språk forvitte for denne kommunen.

Uavhengig av om en kommune inngår i forvaltningsområdet eller ikke, er det en rekke hensyn som skal ivaretas og som er lovhjemlet når det gjelder oppfølging av interesser og behov som den samiske befolkningen har. Mulighetene for å ivareta samiske interesser og behov kan blant annet vurderes ut fra følgende:

Det handlingsrom kommuner har vedrørende ivaretagelse av interesser knyttet til samiske næringer, opplæring i samisk språk og bruk av samisk språk i kommunen

Hvilke handlinger som er mulig for å forplikte en sammenslått kommune

Ut over spørsmålet om språk og kultur er det særlig tre tema som er relevante i vurderingen av det samiske perspektivet og kommunereformen:

- Næringsutvikling og forvaltning av naturressurser
- Skole og opplæring
- Kommunale tjenester

Regjeringen har også oppfattet at endringer i offentlig sektor og kommunestruktur kan gi utfordringer for det tilbudet som gis den samiske befolkningen. Etter forslag fra Sametinget etablerte derfor Regjeringen et NOU-utvalg som innen 15. august 2016 blant annet skal:

«vurdere fleksible løsninger som tar høyde for at situasjonen for samisk språk kan variere, og at kommunene har ulike utfordringer og behov. Utvalget skal også vurdere og komme med forslag til hvordan kommuner og andre offentlige tjenesteytere kan sikres personale med kompetanse i samisk språk og se på ordninger og tiltak som bidrar til at flere lærer seg og bruker de samisk språkene.»

Det er sannsynlig at utvalget vil komme med forslag som kan gi endringer i lovverk, og åpne for mer fleksible løsninger mellom og på tvers av kommuner. Det kan med andre ord være sannsynlig at det kommer løsninger som gjør det mulig å ivareta samiske interesser og den samiske befolkningens behov for tjenestetilbud på eget språk i sammenslåtte kommuner som tidligere var innenfor og utenfor forvaltningsområdet for samisk språk.

9.3. Areal- og naturforvaltning

Plan- og bygningsloven bestemmer kommunenes ansvar for forvaltning av arealer og naturressurser, men det er i selve loven vist til begrensninger kommunene er gitt med sikte på at samiske interesser skal ivaretas, slik de er beskrevet i annet lovverk. Det å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv er et av hensynene kommunene er pålagt å ivareta i plansaker. Sametinget har også rett til å gi innsigelser på kommunenes planarbeid, samt klage på enkeltsaker som omhandler samiske interesser.

For bruk av naturressurser er det spesifikke lovverk, men utenfor Finnmark er det ikke egne bestemmelser for bruk av utmark. Unntak er for bruk av mineralressurser. I Mineralloven heter det at «loven skal anvendes i samsvar med folkerettens regler om urfolk og minoriteter». Det kan innebære at prosjekter stoppes hvis de går på tvers av samiske interesser. Sametinget gir i så fall en vurdering og anbefaling til ansvarlig departement.

9.4. Kulturelle mønstre, interesser og aktører

Nord-Troms 4 er en region som har vært møtepunkt for ulike kulturer, og har en samisk, norsk og kvensk befolkningssammensetning. Samisk og kvensk utgjør en vesentlig del av den kulturelle tilhørigheten i hele regionen. Det betyr at området historisk fremstår som flerkulturelt, som også er blitt uttrykt gjennom næringsveier og måter lokalsamfunn har vært organisert og uttrykt seg på. Kvænangen er en av kommunene som har mottatt midler fra Sametinget for sikring, tilrettelegging og skilting av samiske kulturminner i 2014.

I 2015 var 6,6 prosent av befolkningen, til sammen 737 innbyggere, i de fire kommunene registrert i samemanntallet. Mellom kommunene varierer andelen av befolkningen som er registrert i samemanntallet fra 16,6 prosent i Kåfjord til 2,1 i Skjervøy.

Det betyr ikke at det kun er 6,6 prosent av befolkningen som er samer i disse kommunene, men at det er en denne andel som har valgt å registrere seg i manntallet for blant annet å kunne stemme ved Sametingsvalget.

Tabell 35: Sametingets valgmanntall 2015 fordelt etter kommune. Sametinget, samisk statistikk

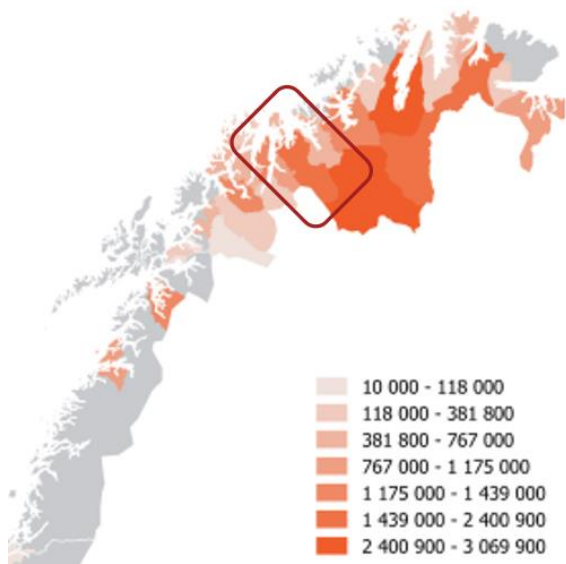
Kommune	Samemanntallet	Befolkning	Andel i samemanntall
Kvænangen	115	1235	9,3 %
Kåfjord	359	2163	16,6 %
Nordreisa	200	4844	4,1 %
Skjervøy	63	2911	2,1 %
Nord-Troms 4	737	11 216	6,6 %

Alle kommunene har gjennom intervjuer uttrykt positivitet til det samiske perspektivet og at det kan være en styrke for regionen å være en større region med samisk og kvensk kultur. Kommunene identifiserer seg med samisk og kvensk kultur og mener dette er en berikelse for identiteten. Kåfjord er videre profilert som kultursenter for samisk med et samisk språksenter i Manndalen, som også er stedet for den årlige urfolksfestivalen Riddu Riddu Festivála. Dette er en internasjonal urfolksfestival som har vært arrangert siden 1991, og har bidratt til å skape en sterkere bevissthet og stolthet for samisk språk og kultur. Festivalen har i dag internasjonal urfolksprofil og fikk i 2009 som én av 12 norske festivaler knutepunktstatus og fast bevilgning over statsbudsjettet.

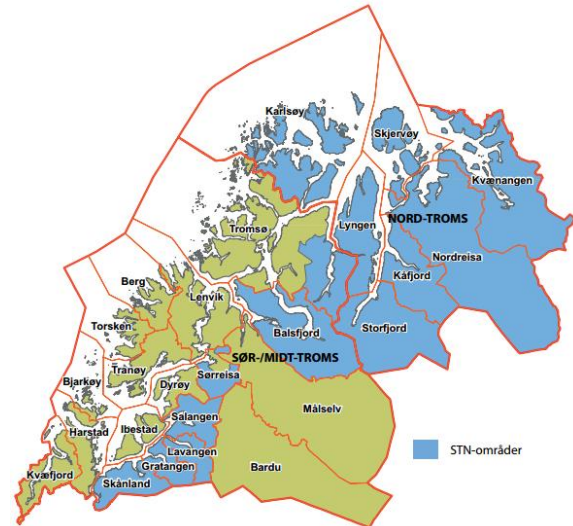
9.5. Deltakelse for å fremme samiske/kvenske interesser

Samtlige kommuner er innenfor virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringsutvikling (STN). Virkeområdet omfatter lokalsamfunn som vurderes som betydningsfulle for å bevare og videreutvikle samisk kultur og næringsliv, samtidig som Sametinget disponerer særskilte virkemidler for dette.

Sametinget deler ut om lag 35 millioner kroner årlig i næringstilskudd innenfor STN-området. Samtlige kan motta tilskudd fra STN-ordningene, dermed er det ikke avgrenset til samiske næringsutøvere. I 2014 delte Sametinget ut til sammen 279,6 millioner kroner hvorav 34,1 millioner kroner var næringsrettet. Sametinget budsjetterer bevilgninger på til sammen 423,4 millioner kroner (revidert budsjett 2015) fra 7 departement, i tillegg til avkastning på 5,2 millioner kroner fra samefolkets fond. Av dette er 43 millioner kroner budsjettert som næringstilskudd.

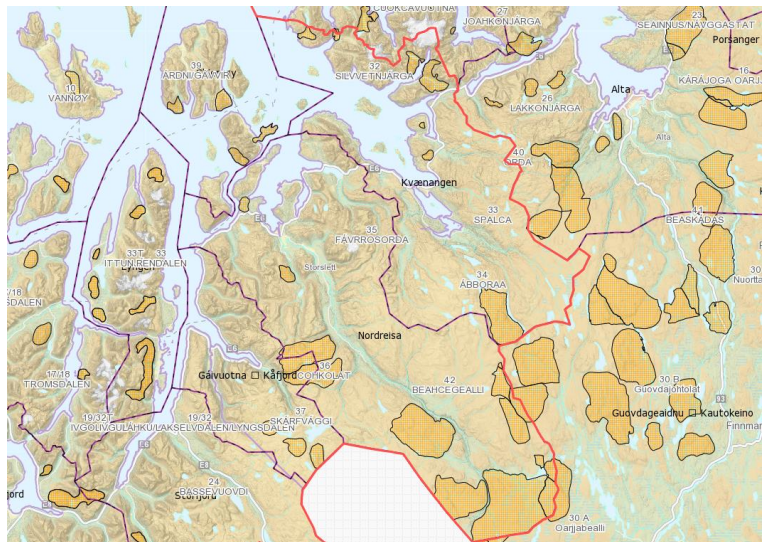
Figur 47 Kommunevis fordeling av søkerbaserte næringstilskudd, 2014

Figur 48, STN-område i Troms fylke. SSB 2014

Kartene over viser STN-områdene i Troms og en kommunevis fordeling av næringstilskudd fra Sametinget (Sametingets årsmelding, 2014). Kommunene i Nord-Troms 4 er innenfor firkanten. Kartet viser at ingen av kommunene har virksomheter som i sum gjør dem til de største brukerne av kommunene som mottar STN-midler, som er Alta og Kautokeino. Virksomheter i Nordreisa er de største mottagere av denne type midler i Nord-Troms 4. Kåfjord i litt mindre grad, og Kvernangen minst. Det gir uttrykk for at næringssammensetningen i kommunene varierer, og at det er i Nordreisa og Kåfjord det primært er næringer som nyttiggjør seg denne type tilskudd. Det betyr at det i disse kommunene også er virksomheter og næringer som kan sies å være forankret i- og som fremmer en samisk identitet. Kvernangen har mottatt midler for tilretteleggende tiltak for å bygge opp mottaksanlegget i Seglvik.

Kartet til høyre viser de kommunene i Nord-Troms 4 og nærmeste nabokommuner som driver reinbeitedistrikt og -områder. Alle kommunene har flere reinbeitedistrikt og alle kommunene har reinbeiteområder ut mot kysten. Nordreisa har størst areal som defineres som reinbeiteområde.

Figur 49 Reindrift etter reinbeitedistrikt, oppsamlingsområde, reinbeiteområde og kommuner. NIBIO 2016

9.6. Bruk av samisk og kvensk språk

Innenfor utdanning danner Opplæringsloven utgangspunktet for kommunenes ansvar og myndighet, også når det gjelder opplæring i samisk språk. Opplæringsloven kapittel 6 inneholder bestemmelser om opplæring i samisk i grunnskole (§ 6-2) og videregående skole (§ 6-3). Kommunenes forpliktelser er knyttet til grunnskolen. Her sier lovteksten at i samiske distrikt har alle elever rett til opplæring på og i samisk. Kommunen kan lage egen forskrift som hjemler et utdanningstilbud til alle på samisk.

Samiske distrikt er i denne sammenheng de områder som er innenfor forvaltningsområdet for samisk språk. Områdene er definert som kommuner, og av de kommunene som inngår i utredningen om sammenslåing er det kun Kåfjord som er en del av forvaltningsområdet for samisk språk.

Utenfor samiske områder er det også bestemmelsene i Opplæringsloven som forplikter kommunene mht opplæring i og på samisk. Hvis det er minst ti elever i en kommune som ønsker denne type opplæring, så er kommunen forpliktet til å gi et slikt tilbud. Kommunen kan selv velge å legge tilbudet til en eller flere skoler. Det er overveiende sannsynlig at det vil være et betydelig antall som ønsker opplæring i og på samisk i en sammenslått Nord-Troms 4-kommune. Antallet innmeldte i samemantallet i de fire kommunene medfører at det uansett i en eventuelt sammenslått kommune må være tilbud om samisk opplæring i grunn- og videregående skole.

Implikasjonen av dette er at bruk av samisk i skolen kan bli noe svekket hvis den nye sammenslåtte kommunen velger å være utenfor forvaltningsområdet for samisk språk. Deltakelse i forvaltningsområdet har også konsekvenser for kommunens kommunikasjon med innbyggerne. Innbyggere i forvaltningsområdet har alle rett til å bli betjent på samisk når de henvender seg til offentlige etater. Det betyr at kommunen bør kunne ha medarbeidere som kan kommunisere med brukere på samisk også innenfor helse- og sosialsektoren. Kommuner utenfor forvaltningsområdet har ikke samme forpliktelser når det gjelder samisk. Kommunen kan imidlertid selv vedta forpliktelser her, og selv inngå avtaler med Sametinget for å fremme samisk språk i tilbudet som gis fra kommunen.

Om en evt. sammenslått kommune skal inngå i forvaltningsområdet for samiske språk er derfor et avgjørende spørsmål knyttet til det samiske perspektivet. Skjervøy er noe skeptisk til forvaltningsansvaret på den samiske siden og usikkerheten knyttet til dette, men avviser ikke at en sammenslått kommune i Nord-Troms kan inngå i forvaltningsområdet. Nordreisa var mer positiv til dette og at regionen kan håndtere samisk forvaltning dersom dette vil bli et resultat av sammenslåingen. Kåfjord, som i dag er en del av forvaltningsområdet, peker imidlertid på usikkerhet rundt konsekvensene etter sammenslåing på fremtidige inntekter for å gjennomføre disse oppgavene fra departementet. Blir den nye kommunen en del av forvaltningsområdet vil dette styrke det samiske språket og samenes rettigheter i regionen.

Kåfjord og Nordreisa har en samisk barnehage hver med hhv 28 og 48 barn totalt. Kåfjord og Nordreisa har hhv 18 og 11 samiske barn i barnehage. Kåfjord har videre 52 barn med samisk språkopplæring i grunnskolen. Det er et betydelig antall sammenlignet med landet for øvrig. Kommunen har imidlertid hatt problemer med å rekruttere samiskspråklig pedagogisk personell, og har de siste årene hatt en 50 % pedagogisk stilling som dekker opp tilbudet i alle de tre barnehagene.

Alle de tre skolene i Kåfjord følger læreplanen Kunnskapsløftet - samisk, hvor totalt rundt 30 % av elevene har valgt samisk på et eller annet nivå. På Manndalen skole alene er tallet oppe i 70 %. Utfordringene med rekruttering av samisklærere i skolen er imidlertid store.¹³ For øvrig opprettet Kåfjord i 1994 et samisk språksenter som et undervisnings- og kompetansesenter for samisk språk i kommunen (egen kommunal avdeling).

9.7. Oppsummering - samisk og kvensk perspektiv

Ved en sammenslåing av kommunene vil diskusjonen om samisk forvaltningsområde og det samiske og kvenske perspektivet få fornyet betydning. Det er særlig tre områder som er vesentlige når det gjelder å ivareta hensyn til samiske og kvenske interesser i en kommunesammenslåing: hensyn til næringsutvikling, kultur og språk og utforming av kommunale tjenester.

Næringsutvikling

Samtlige kommuner som er omfattet av en eventuell sammenslåing er en del av virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringsutvikling (STN). Det skaper forventninger til tilrettelegging for samiske næringer i kommunene, og at Sametinget vil ha oppmerksomhet om næringsutviklingen i områdene. Oppmerksomheten er knyttet til mer enn tilskuddene som gis, og handler om rammer og utvikling i arbeidsstyrke, utdanning og

¹³ NF-rapport nr. 7/2012: *Samisk språkundørsøkelse 2012*. Nordlandsforskning.

andre typer rammevilkår for næringsutvikling. Rapporter om dette blir laget av Sametinget årlig og av Statistisk sentralbyrå. Det er ikke samme type oppmerksomhet om utvikling av næringer som kan støtte opp om kvensk kultur.

Det er ulikheter mellom kommunene. Kåfjord og Nordreisa har større innslag av primærnæringer som er relevant for STN, og mottar mer fra støtteordningene enn de andre. Antagelig vil det gi ulike ambisjoner for utvikling av næringer med særlig tilknytning til samisk og kvensk kultur og identitet.

Samordning ved sammenslåing av kommunene kan gi gevinster for å fremme denne type næringsutvikling. Det vil primært være knyttet til bruk av felles kompetanse, slik at det blir enklere å sikre likeartet behandling i saker som angår næringsutvikling. I tillegg kan det bli enklere å etablere felles strategiprojekter som fremmer denne type næringsutvikling.

Kultur og språk

Kåfjord inngår i forvaltningsområdet for samisk språk. Kvænangen blir videre fremhevet i Sametingets årsrapport som et viktig kulturområde. Samtidig deler de tre andre kommunene ambisjonen om å fremme bruk av samisk og kvensk, spesielt innen skoler og barnehager.

Ved en eventuell sammenslåing vil det være særlig sterk forventning til at samisk språk blir ivaretatt i nye politiske og administrative enheter ettersom:

1. Det er en betydelig andel av befolkningen i de berørte kommunene som identifiserer seg som samer og kvener, og
2. Kåfjord er en del av det samisk språkforvaltningsområdet, og både befolkningen og Sametinget vil ønske at hensynet til samisk språk ivaretas på minimum samme nivå som i dag innenfor rammen av en sammenslått kommune, og
3. regjeringen har nedsatt et NOU-utvalg som kommer med innstilling i august 2016 som blant annet vil behandle hensyn til samisk språk i nye sammenslåtte kommuner.

Det kan være gevinster ved en samordning av ressurser, kompetanse og tjenestetilbud når det gjelder utvikling av kultur og språk. I skoler og barnehager er det knapphet på samisk- og kvenskpråklige ressurser. Kompetansen og tilbudene som gis i en kommune kan være relevant for flere av kommunene, slik at samordning kan gi effektiv bruk av ressurser. I tillegg kan det gi gevinster ved at det etableres større fagmiljøer som vil kunne gi et kvalitativt bedre tilbud. Kåfjord har ytret krav om at den nye kommunen fortsatt skal være en del av samisk forvaltningsområde, og ser det som svært positivt at forvaltningsområdet blir større geografisk og per innbyggertall. Dette kravet er de andre kommunene positive til å innfri.

Kommunale tjenester

I utformingen av kommunale tjenester er det vesentlig å sikre innbyggerne likeartet tilbud tilpasset deres behov. Innenfor det som handler om fysisk infrastruktur og tilbud knyttet til disse, er hensyn til urfolk og minoriteter mindre relevant. Når det gjelder velferd, helse og omsorgstjenester er imidlertid hensynet til innbyggernes identitet og språk viktig. Det er flere tiltak i kommunene som handler om å kunne gi særlig eldre tilgang på personale som behersker deres språk.

Samordning på tvers av kommunene kan også her gi gevinster. Det er knapphet på personale som behersker samisk (og kvensk), og det er nærliggende å tenke seg at det vil være mulig å realisere gevinster ved at kompetanse som er bygget opp et sted også tas i bruk andre steder innenfor en sammenslått kommune. Dette må betraktes ut fra de gevinster som kan gis innbyggerne som ønsker tilgang på kompetent personale innenfor velferd, helse og omsorg som også forstår deres kultur og språk.

I og med at Kåfjord kommune inngår i det språklige forvaltningsområdet for samisk, har alle innbyggerne rett til å bli betjent på samisk når de henvender seg til kommunens virksomheter. Blir en sammenslått kommune stående utenfor forvaltningsområdet vil disse rettighetene svekkes.

9.7.1. Særskilt om evt. sammenslåing av kun Nordreisa og Skjervøy

Problemstillingene knyttet til det samiske og kvenske perspektivet vil i stor grad være det samme ved en sammenslåing av Nordreisa og Skjervøy som for Nord-Troms 4, med ett viktig unntak. Ettersom ingen av de to kommunene i dag inngår i forvaltningsområdet for samiske språk, vil ikke en sammenslåing av Nordreisa og Skjervøy gi noen særskilte utfordringer knyttet til dette.

Fordelene som vil kunne oppnås gjennom et samlet større personale som behersker samisk og kvensk vil også kunne gjøre seg gjeldende for en sammenslåing av Nordreisa og Skjervøy, men ikke i like store grad som ved sammenslåing av alle fire kommuner.

Referanser

- Baldersheim, H., Pettersen, P.A. & Rose L.E. 2011. *Den krevende borger – utfordringer for demokrati og tjenesteyting i kommunene*. UiO: Institutt for statsvitenskap.
- Blåka, S., Tjerbo, T. & Zeiner, H. 2012. *Kommunal organisering 2012*. NIBR-rapport 2012:21
- Brandtzæg, B.A., Aastvedt, A., Thorstensen, A. & Vareide, K. 2010. Mosvik og Inderøy. *Utredning av kommunesammenslåing*. – Telemarksforskning. Rapport nr. 264.
- Brandtzæg, B.A. 2009. Frivillige kommunesammenslutninger 2005-2008. Erfaringer og effekter fra Bodø, Aure, Vindafjord og Kristiansund. Telemarksforskning. Rapport nr. 250.
- Bukve, O. 1999. Samanslåing, samarbeid eller status quo? Kva bør skje med kommunestrukturen. Høgskulen i Sogn og Fjordane. R-nr 1/99.
- Det kongelige kommunal og moderniseringsdepartement. *Kommuneproposisjonen 2016* - Prop. 121 S (2014-2015)
- Det kongelige kommunal og moderniseringsdepartement. *Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner*. Meld. St. 14 (2014-2015).
- Hansen, G., Klausen J.E. & Winsvold, M. *Erfaringer med nærdemokratiske ordninger i Norden*. NIBR-rapport 2013:4
- Jakobsen, D.I. 2010. Evaluering av interkommunalt samarbeid etter kommunelovens §27.
- Johansen, S., Onsager, K., Sørli K. 2015. *Samspill og regional vekstkraft i Tromsøregionen*. NIBR-rapport 2015:4
- NOU 2005:13 (2005). Fordeling, forenkling, forbedring. Inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner.
- Skjetne K.T. & Lindtvedt, F. 2014. *Kommunestørrelse og lokaldemokrati*. KS
- TBU (2014). Rapport fra Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi. Mai 2014. KMD
- Tørring, R. & Vennes, W. 2015. Endring kommunestruktur – suksessfaktorer og utfordringer i prosessen fram til vedtak. PwC 2015.
- Vareide, K. & Storm, H. 2010. *Hvordan måle bostedsattraktivitet*. Telemarksforskning. Rapport 227.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
22/16	Kvæningen kommunestyre	28.04.2016

Oppfølging av budsjett 2016

Administrasjonssjefens innstilling

Saken legges fra administrasjonens side fram til orientering. Ordinær tertialrapport pr 30.4 blir utarbeidet.

Saksopplysninger

Saken legges fram for å gi en foreløpig rapportering om framdriften av arbeidet med tilpasning til vedtaket om økonomiplan og budsjett 2016. Den erstatter ikke de ordinære tertialrapportene med presise henvisninger og forslag til budsjettreguleringer der første rapport blir laget pr 30.4.

Inntekter

Ut fra mottatte meldinger og vurderinger, kan det med stor sannsynlighet slås fast at inntektene fra salg av konsesjonskraft blir kraftig redusert som følge av lavere strømpriser i markedet og at det må beregnes om lag 1.5 millioner kroner mindre i tilskudd til særlig ressurskrevende brukere. Pr 10.4.2016 er det ikke inngått avtaler som sikrer høyere inntekter ved salg av institusjonsplasser eller andre tjenester ut over det som følger av tidligere avtaler.

Utgiftsreduksjoner

Administrasjonens arbeider fortløpende med utgiftsreduksjoner, men det ses som usikkert om en vil nå målene. En av grunnene er at måltallene er satt med utgangspunkt i helårsvirkning mens de fleste tiltakene ikke blir gjennomført fra 1.1.2016.

Det legges opp til prosesser med nedbemanning som skal behandles i samarbeid med ansattes organisasjoner. Pr april 2016 ser det ut til at det i overtallighetssituasjoner kan tilbys annen stilling til de aller fleste berørte. Det er til nå vurdert i underkant av ti stillinger der noen allerede er ledigmeldt som følge av naturlig avgang. Alle stillinger som blir ledige vil fortsatt bli vurdert med tanke på vakanse eller annen utnyttning som ikke innebærer full besettelse ved ledighet. Det anses som særlig viktig å overvåke arbeidsmiljøet.

Øvrige innsparinger blir lagt til reduserte inntak av vikarer og reduserte innkjøp og anskaffelser. Presise anslag vil bli gjort i tertialrapporten pr 30.4.2016.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
13/16	Teknisk utvalg	13.04.2016
23/16	Kvæningen kommunestyre	28.04.2016

Roder - vintervedlikehold kommunale veier 2016 - 2020

Henvisning til lovverk:

Vedlegg

- 1 Roder - vintervedlikehold
- 2 Kontrakt og instruks for vintervedlikehold

Administrasjonssjefens innstilling

Administrasjonssjefen godkjenner instruks for vintervedlikehold og innstiller på ny anbudsrunde for vintervedlikehold perioden 2016 - 2020 + opsjon på 1 år for følgende roder:

Hamnebukt	3 380 meter
Saltnes	500 meter (fra FV 365 til Vikselva)
Alteidet	720 meter, Boligfelt og vei til vannbehandlingsanlegg
Låvan	4 170 meter
Storeng	1 600 meter
Burfjord	4 900 meter, boligfelt, skoler, barnehager, Gargoflata og g/s vei
Burfjord plasser	18 500 m ²
Kviteberg	3 100 meter
Burfjorddalen	1370 meter
Sætra	1 220 meter, boligfelt, industriområde
Sekkemo	2 000 meter
Sørstraumen	2 970 meter
Toppelbuktheien	3 800 meter

Saksprotokoll i Teknisk utvalg - 13.04.2016

Behandling:

Vedtak:

Administrasjonssjefen godkjenner instruks for vintervedlikehold og innstiller på ny anbudsrunde for vintervedlikehold perioden 2016 - 2020 + opsjon på 1 år for følgende roder:

Hamnebukt	3 380 meter
Saltnes	500 meter (fra FV 365 til Vikselva)
Alteidet	720 meter, Boligfelt og vei til vannbehandlingsanlegg
Låvan	4 170 meter
Storeng	1 600 meter
Burfjord	4 900 meter, boligfelt, skoler, barnehager, Gargoflata og g/s vei
Burfjord plasser	18 500 m ²
Kviteberg	3 100 meter
Burfjorddalen	1370 meter
Sætra	1 220 meter, boligfelt, industriområde
Sekkemo	2 000 meter
Sørstraumen	2 970 meter
Toppelbuktveien	3 800 meter

Saksopplysninger

Kontraktperioden for vintervedlikehold av kommunale veier opphører 01.05.2016.

Kvæningen kommunestyre – 21.12.2015 har fattet vedtak om at Teknisk utvalg i forbindelse med ny anbudsrunde 2016 lager prinsipper for vedlikehold, og hvilke veier som skal få omfattes av kommunalt vintervedlikehold.

Kontraktfestet vintervedlikehold gjennomføres i perioden 01.10 – 01.05.
Vintervedlikehold omfattes av stikking, brøyting/ høvling og sandstrøing.
Gjennomføring etter instruks utarbeidet av Kvæningen kommune.

Oversikt roder hvor kontrakter opphører 01.05.2016:

Rode	M/M2	Kostnad	Strekning	Beboere/ aktivitet
Hamnebukt	3380	168 000	Slakteriet - Hamnebukt	20 fast, fritid, næring
Saltnes	500	38 400	Fra FV 365 til Vikselva	8 fast, fritid, næring
Alteidet	720	86 593	Boligfelt, vannbehandlingsanl.	12 fast, fritid

Låvan	4170	176 405	E6 - Låvan	10 fast, fritid
Storeng	1600	70 400	E6 - Storeng - E6	6 fast, fritid, næring
Burfjord	4900	262 933	Boligfelt, G/S veier, Gargoflata	250 fast, næring
Burfjord plasser	18500	278 400	Gargoflata, skole, bhg mm.	
Kviteberg	3100	128 800	FV 363 - Kviteberg	15 fast, fritid
Burfjorddalen	1370	97 600	E6 - Burfjorddalen	36 fast, fritid, næring
Sætra	1220	65 600	E6 - Sætra boligfelt, industr.omr.	35 fast, fritid, næring, bhg
Sekkemo	2000	87 311	FV 367 - Sekkemo - Lavollen	25 fast, fritid, næring
Sørstraumen	2970	160 000	Leira, Karvik og Sørstraumen	35 fast, fritid, næring,
Toppelbuktveien	3800	218 400	FV 367 - Toppelbukt	10 fast, fritid, næring
Kjækan skole **		88 000	FV367 - skolen/ plasser	6 fast, fritid, skole
Totalt		1 926 842		

Nye kontrakter vil ha en varighet på 4 år med opsjon på 1 år.
Gjeldende fra 01.10.2016 - 01.05.2020 + opsjon på 1 år.

****Kjækan skole**, kontraktsperiode 01.10.2015 – 01.05.2020.

Uforutsette kostnader til vintervedlikehold som ras, flom, stikkrenner mm er budsjettet med kr. 150 000,-

Videre tilkommer indeksregulering for perioden, antatt indeks 2 %

I budsjett og økonomiplanen for perioden 2015 - 2018 er det vedtatt (K-styre 17.12.2014) at det settes av midler til tilskudd i størrelsesorden kr. 100 000,- til privat brøyting av kommunal vei der kommunal brøyting har opphørt. Inneværende år er det satt av kr. 100 000,-

Søknader om tilskudd har vært behandlet delegert teknisk utvalg, og har vært innvilget søkere på roder/ strekninger som har vært kuttet/ redusert. (Olgola, Reinfjord, Spildra og Saltnesveien)

Totalt beløper vintervedlikeholdet seg til ca. 2,25 mill. eks. mva sesongen 2015-2016

Vurdering

Kommunestyret har i budsjettmøtet 21.12.2015 oppfordret til innsparinger på alle sektorer, også teknisk sektors budsjettområder. Videre er Teknisk utvalg bedt om å lage prinsipper for vedlikehold og hvilke veier som skal få omfattes av kommunalt vintervedlikehold.

Dette innebærer en gjennomgang av eksisterende instruks med eventuelle endringer. Bosetting og aktivitet kan være avgjørende for at veier og plasser skal ut på ny anbudsrunde for perioden 2016 -2020.

Ved forrige anbudsrunde i 2011, så ble det gjort en vurdering av roder for vintervedlikehold. Det ble kutt/ reduksjon i brøyting for Olgola, Reinfjord, Spildra og Saltnesveien, og dette førte til sterke reaksjoner fra noen berørte parter. Saken ble presentert for Fylkesmannen med tilbakemelding om at det lå utenfor hans myndighetsområde å pålegge kommunen et større vintervedlikehold enn det kommunen selv ønsker.

Kommunen innførte en ordning hvor det var mulig å søke om brøytetilskudd for privat brøyting av kommunal vei der kommunal brøyting har opphørt. Inneværende år er det satt av kr. 100 000,-

Vi er kjent med at det er veistrekninger med svært få, eller ingen beboere på ukedager, men en del aktivitet knyttet opp mot næring og fritidsbruk.

Eksempel på dette er strekningen Alteidet - Låvan hvor det er ca. 10 innbyggere, og de bor på strekningen E6 mot den gamle Felleskjøpkaia (1200 m av 4170 m).

Etter gamle Felleskjøpkaia og ut mot Låvan er det ingen fastboende pr. dato, men det er en del fritidsbebyggelse, samt utleie av hytter og fisketurisme.

I kommuneplanens arealdel 2015-2027, PLANBESKRIVELSENS høringsutkast rev. 07.10.2015 er det sett på kommunens nåværende og fremtidige utfordringer, satsningsområder, mål og utviklingsstrategier.

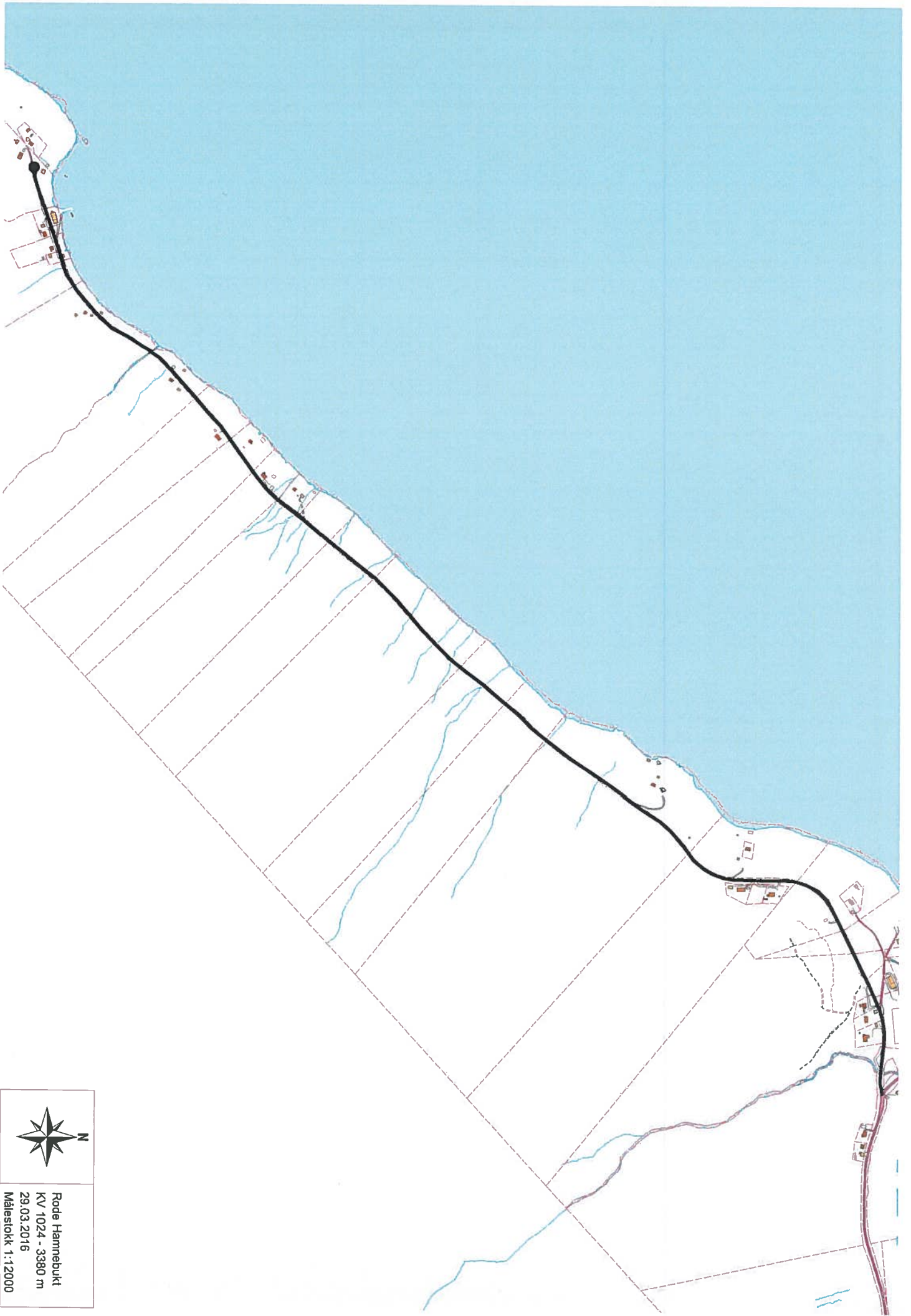
Kommunen har et ønske om å tilrettelegge for økt bosetting, næringsutvikling, fritidsbebyggelse mm. Det er lagt sterke føringer for tilrettelegging for å kunne videreutvikle og bli bærekraftig, samt være en god kommune å bo å leve i.

Det vektlegges at det skal bo folk i bygdene, samt at fritidsbebyggelse skal være et utgangspunkt for økt verdiskapning. (kap. 4)

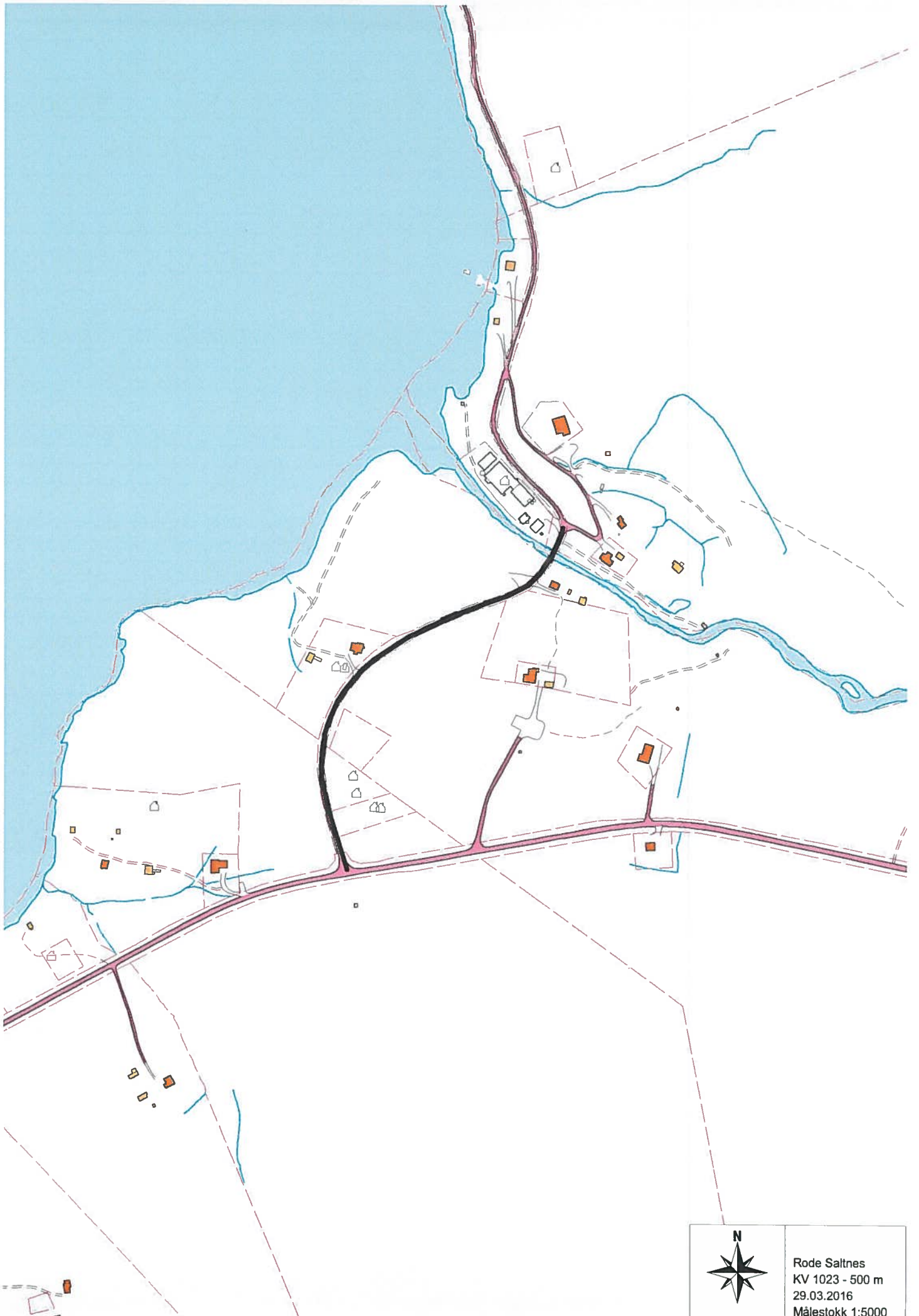
Dette arbeidet danner basis for de konkrete tiltak som er tatt med i arealdelen.

Kommunen må ta stilling til om en skal opprettholde vintervedlikeholdet i den form som nå på veier med få eller ingen fastboende, alternativt inngå samarbeid/ spleiselag med hytte/ fritidsbrukere/ næring mm.

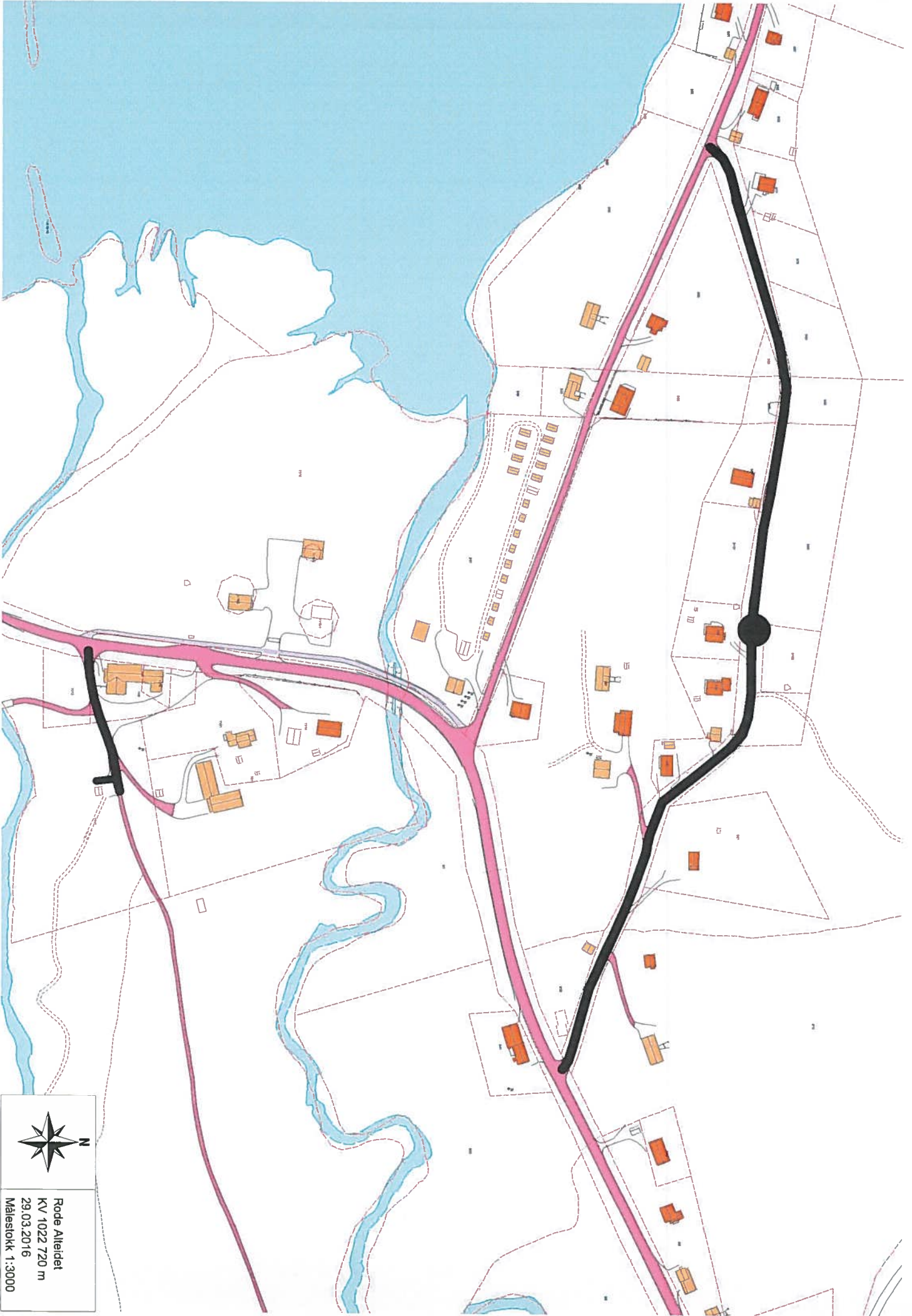
Med bakgrunn i de føringer som foreligger, så finner administrasjonssjefen det riktig å videreføre de eksisterende roder, samt instruks for vintervedlikehold for perioden 2016 – 2020, samt opsjon på 1 år.

Rode Hamnebukt
KV 1024 - 3380 m
29.03.2016
Målestokk 1:12000

Rode Saltnes
KV 1023 - 500 m
29.03.2016
Målestokk 1:5000

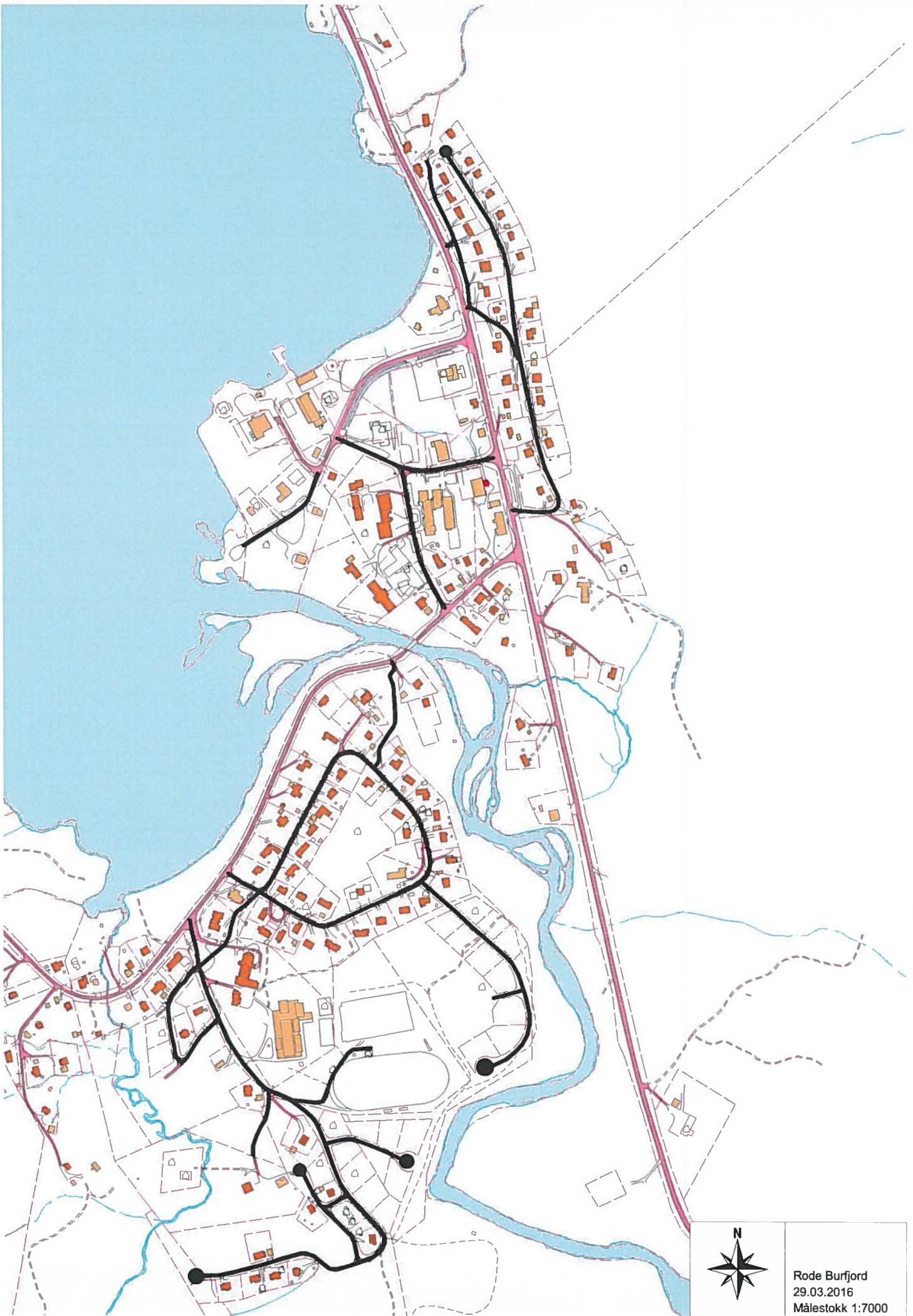

Rode Alleiet
KV 1022 720 m
29.03.2016
Målestokk 1:3000

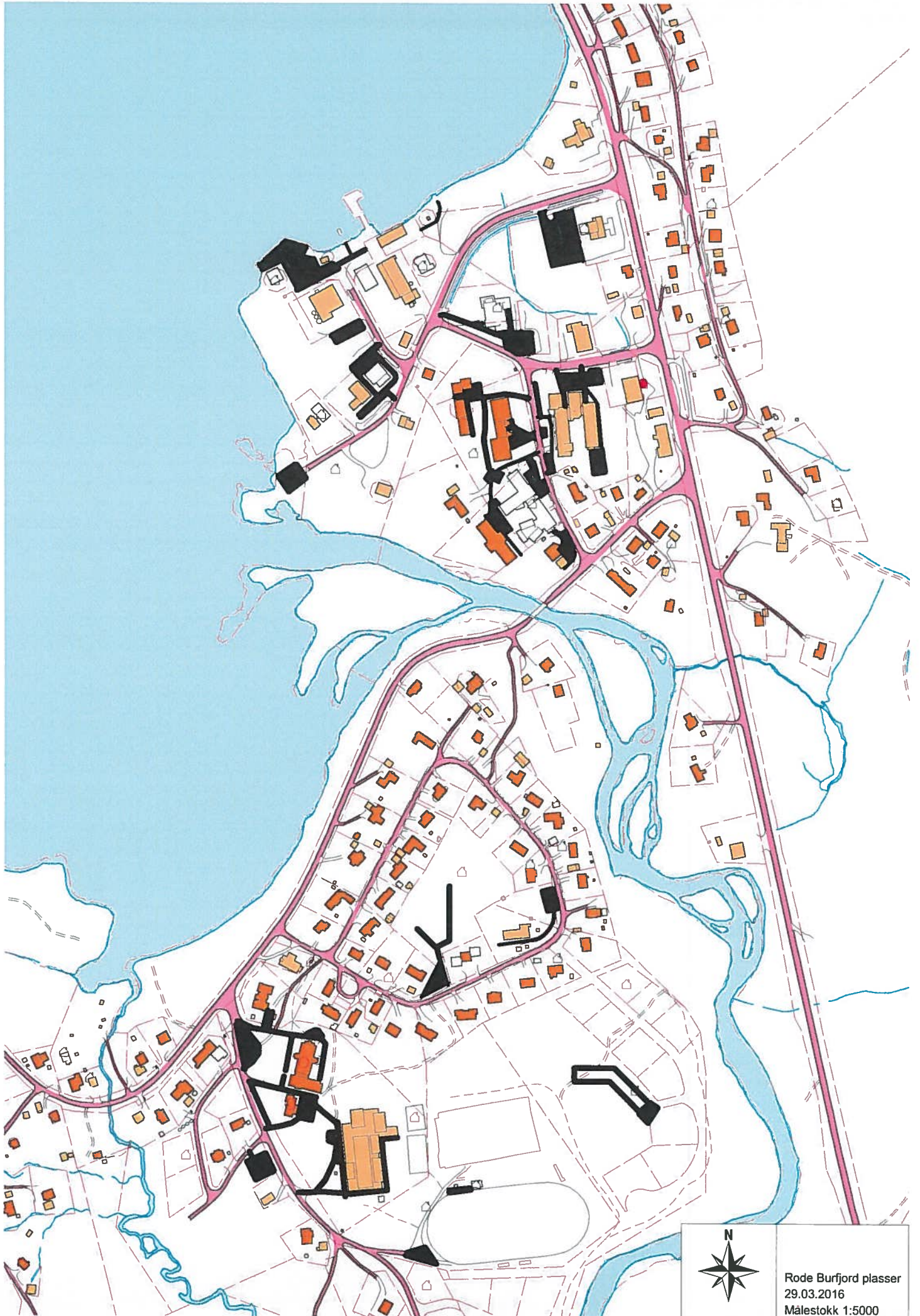
Rode Låvan
KV 1021 4170 m
29.03.2016
Målestokk 1:15000

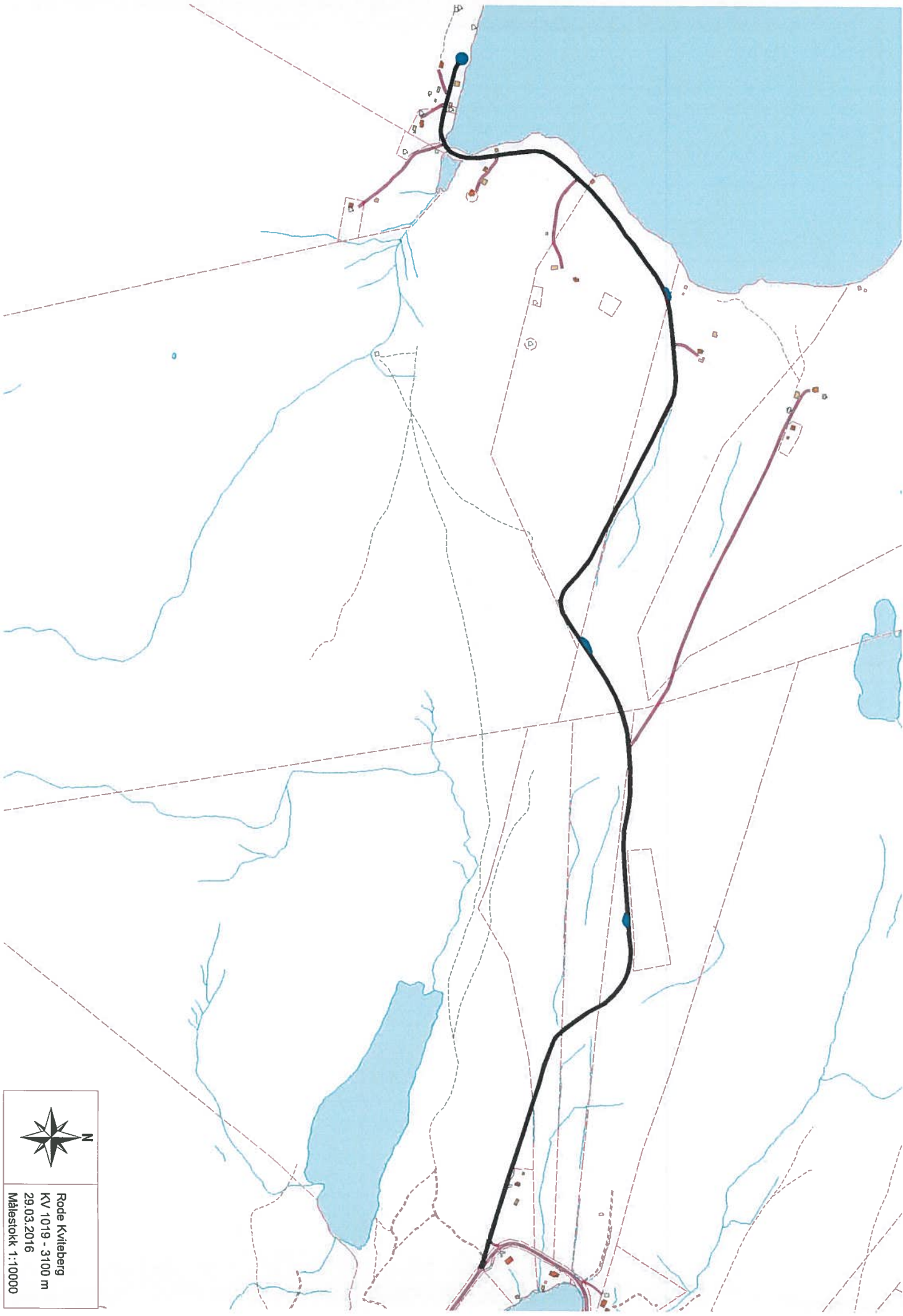
	<p>Rode Storeng KV 1020 1600 m 29.03.2016 Målestokk 1:5000</p>
---	--

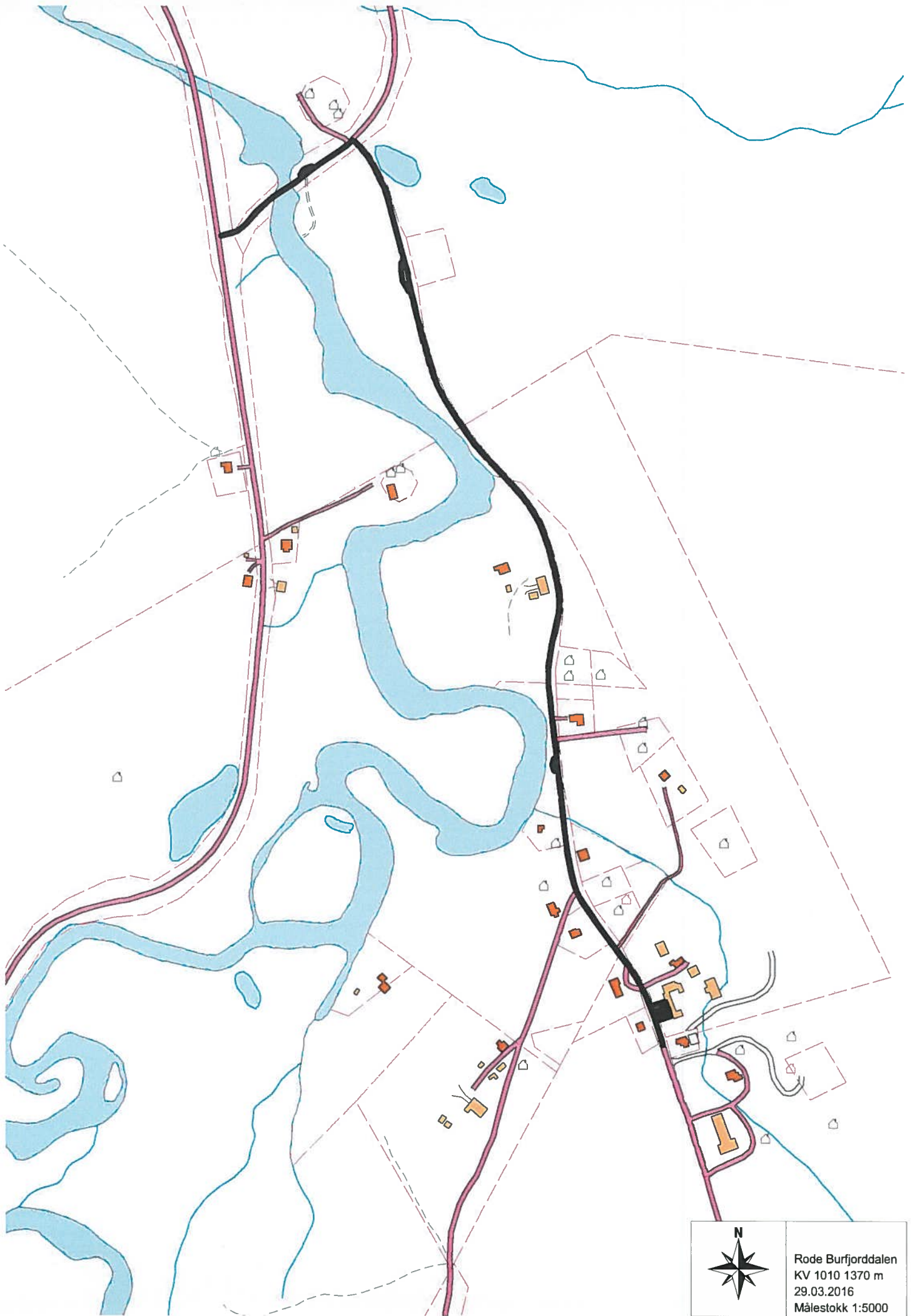
Rode Burfjord
29.03.2016
Målestokk 1:7000

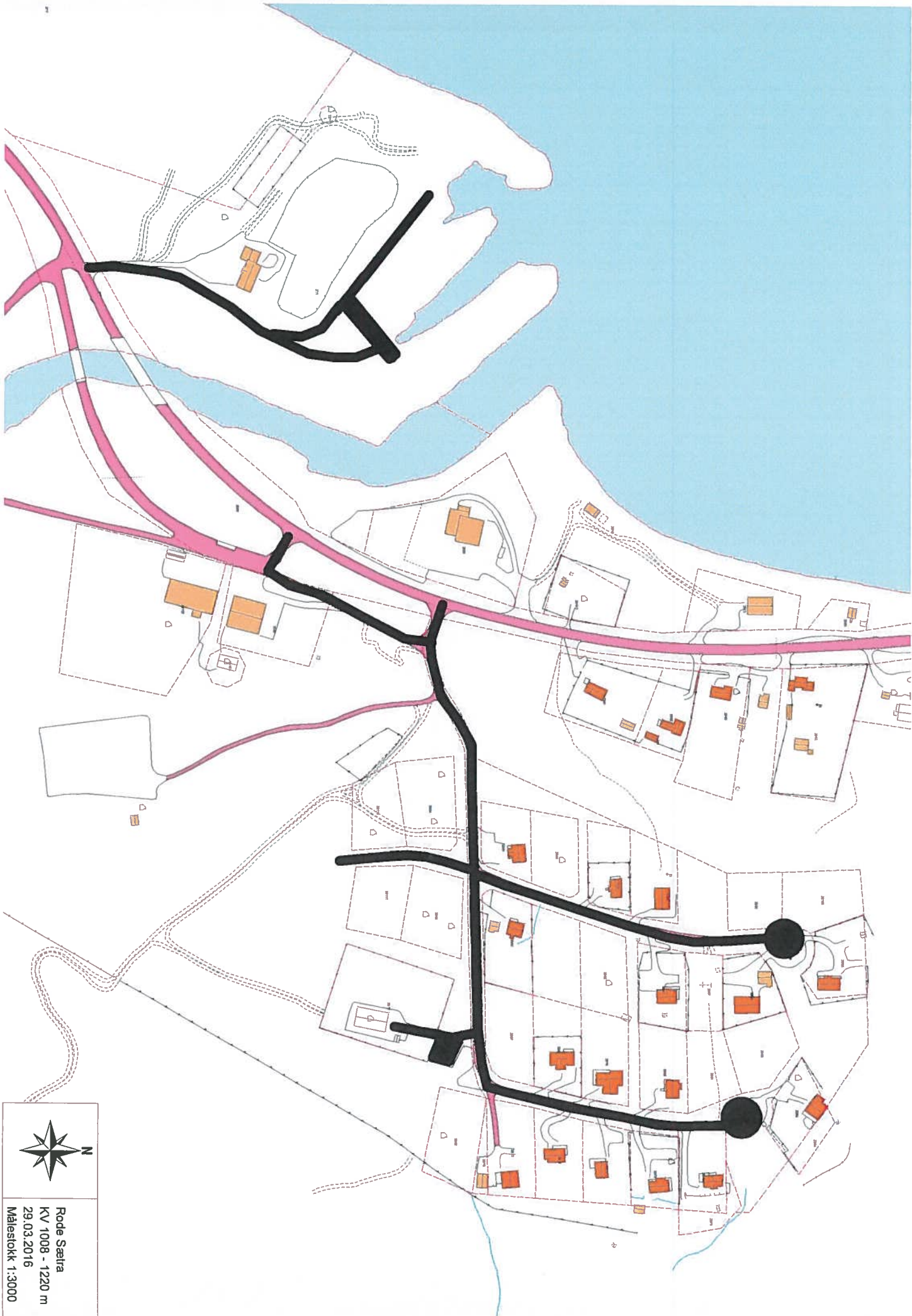
N
Rode Burfjord plasser
29.03.2016
Målestokk 1:5000

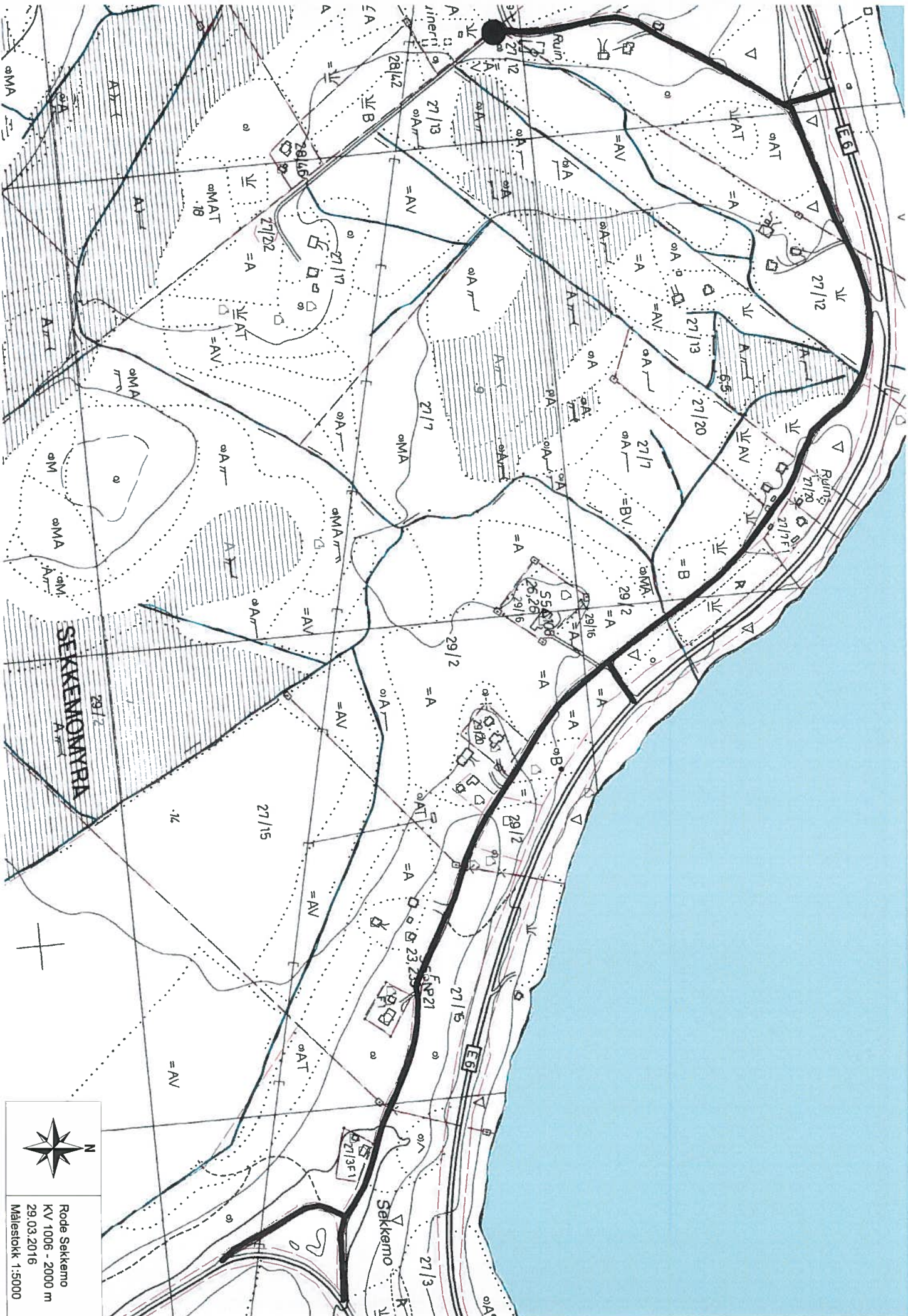

Rode Kviteberg KV 1019 - 3100 m 29.03.2016 Målestokk 1:10000

 N
Rode Burfjorddalen
KV 1010 1370 m
29.03.2016
Målestokk 1:5000

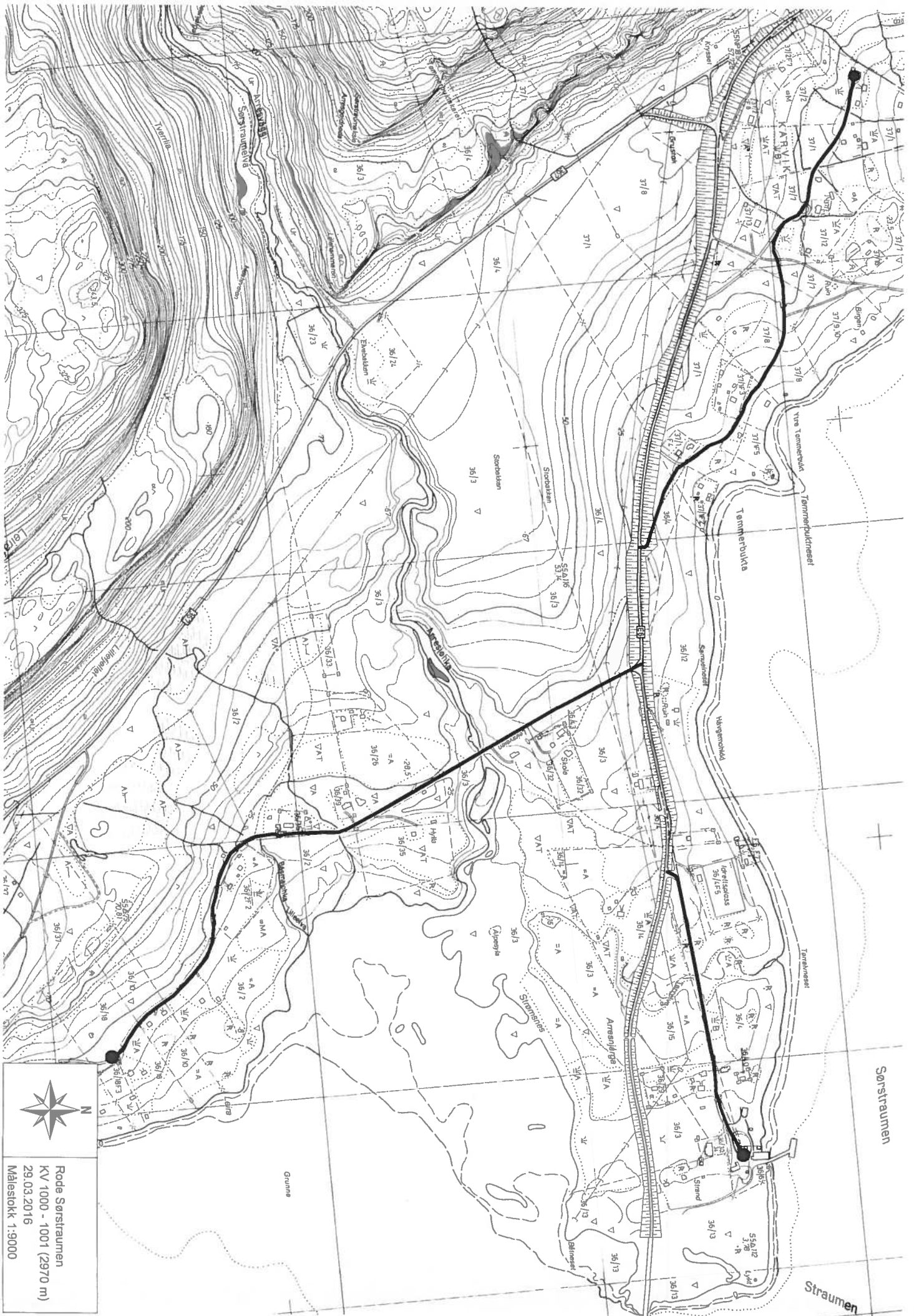

Rode Sætra
KV 1008 - 1220 m
29.03.2016
Målestokk 1:3000

 Rode Sekkemo
 KV 1006 - 2000 m
 29.03.2016
 Målestokk 1:5000

 Rode Sørstraumen
 KV 1000 - 1001 (2970 m)
 29.03.2016
 Målestokk 1:9000

KONTRAKT

mellom Kvæningen kommune (oppdragsgiver)
og (kontraktør)

om vintervedlikehold av rode: xxxxxx-xxxx-xxxxx-xxxxxxx-xxxxxxxx-xxxx-xxx-xxx-xxxxx
i perioden 01.10.2016 – 01.05.2020 med opsjon på 1 år.

Dette innbefatter: Kommunale veier ca. xxxxx meter, parkeringsplasser/busstopp ved
xxxxxxxx, møteplasser, veier i boligfelt og xxxxxxxx. (Se konkurransegrunnlag)

Kontraktøren påtar seg å utføre stikking, snøbrøyting, høvling og sandstrøing på forannevnte
strekninger.

Brøytingen skal utføres slik at veien til enhver tid mellom kl. 06.00 og 23.00 under vanlige
vinterforhold er farbar med bil. **Viser til vedlagte instruks.**

Når kontraktøren under vanskelige værforhold ikke klarer å holde veien åpen skal denne
snaest melde fra til kommunen. Det samme gjelder dersom det oppstår andre vansker eller at
kontraktøren må ha ekstra hjelp til brøytingen.

For brøyting på forannevnte roder får kontraktøren pr. sesong
Kr.....-, som er basis pr.01.10.2016.

Denne prisen reguleres i takt med Statistisk sentralbyrå - kostnadsindeks for vinterdrift av
veger, justerer en gang i sesongen. (Juni måned)

Brøytesesongen regnes fra 01.10. til 01.05. Dersom roden av spesielle grunner ikke blir
brøytet hele sesongen vil godtgjørelsen bli redusert forholdsmessig.
Dette gjelder hvis kontraktøren av spesielle grunner (evt. sykdom eller maskinhaveri) ikke kan
brøyte.

Dersom tjenesten av andre grunner ikke blir utført ihht. instruks og det vil være behov for å
leie inn andre, så vil dette i sin helhet faktureres kontraktøren.

Godtgjørelsen utbetales i 7 terminer dvs. en gang pr.15. i mnd. i brøytesesongen.

Denne kontrakt kan gjensidig sies opp i perioden 01.02-01.04 med virkning for påfølgende
brøytesesong .

Denne kontrakt gjelder fra ..01.10.2016.....

Burfjord,.....xx.xx.2016
Kontraktør

Kvæningen Kommune

.....

.....

INSTRUKS FOR BRØYTING AV KOMMUNALE VEIER/PLASSER:

1. Ved snøvær skal brøyting settes i gang og fullføres i henhold til verdiene nedenfor:

ÅDT	Start ved snødybde		Ferdig utbrøytet innen	
	Tørr snø (cm)	Våt snø (cm)	Tørr snø (cm)	Våt snø (cm)
0-500	6	4	15	12

Utenom i perioder med vedvarende snøvær skal det, med unntak av drivsnøskavler, ikke noe sted innenfor utbrøytingsarealet være dypere snø/slaps enn i tabellen for ”Start ved snødybde”, men likevel ikke mer enn 3 cm. Dette for at det fast tilkjørte snølag (sålen) ikke blir tykkere enn 10 cm.

Ved drivsnø settes tiltak i verk når høyden på snøskavler midt i kjørefeltet er 15 cm.

2. Rodene skal søkes holdt farbar i det tidsrom den er forutsatt åpen for alminnelig ferdsel. Ved snøfall om natten skal rodene normalt være fullbrøytet før vanlig arbeidstid om morgenen.(kl. 07.00) Hvis det på grunn av uvær eller andre grunner ikke er mulig å gjennomføre normal brøyting, må kommunen snarest mulig underrettes. Strøing iverksettes når friksjonsforholdene hindrer normal vinterutrustede kjøretøy å ta se frem. Ved værromslag og glatte veier som resultat, så tilstreber vi oss på at rodene er strødde og farbar før vanlig arbeidstid om morgenen. (kl.07.00)
3. Den rutegående trafikk må vies særlig oppmerksomhet. Det samme gjelder veier ved skoler, barnehager, helsesenter, aldersintusjoner og gangveier
4. Kjørebanelen skal ryddes i full bredde. Dette gjelder også møteplasser, snuplasser og kryss og eventuelt bortkjøring av snø.
5. Ved brøyting av bruer må det iakttas at snøkantene ikke presses så hardt mot rekkverkene at disse blir skadet. Det må videre passes på at det ikke gjøres skade på veivisere, varselskilt mv. Forsiktighet må utvises ved passering av ferister og eventuelle kumlokk. Kontraktøren forutsettes å gjøre seg kjent med rodene før brøytesesongen begynner.
6. I medhold av vegtrafikklovens § 11 kan brøytebil fravike skiltregler, fartsregler og forbud mot trafikk fastsatt av vegtrafikklovens § 4,5,6 og 7. Føreren plikter i alle fall å vise særlig varsomhet og sørge for at kjøretøyet gir varsel med blinkende gult lys. I følge kjøretøyforskriften § 17 nr.3 skal blinkende gult lys også brukes når kjøretøyet blir brukt på en slik måte at det kan være fare for annen trafikk. Selv om ikke trafikkreglene fravikes.
7. Ved veisperringer på grunn av fonner og ras eller andre årsaker skal kontraktøren straks gi melding til kommunen. Dette gjelder også veiskader som kan være til fare for trafikken. Likeså skal kontraktøren gi melding til kommunen om annen nødvendig vedlikehold på veien (tining av stikkrenner mm)
8. Dersom føreren ikke følger reglen som er gitt under pkt. 6. uten å følge veitrafikklovens § 11, blir han strafferettslig i samme situasjon som en annen som handler i strid med reglene.

9. Kontraktør/ entreprenør er ansvarlig for skader han kan påføre oppdragsgiver eller tredje person og hans eiendom, og må derfor tegne ansvarsforsikring som dekker slike skader. Denne fremlegges for oppdragsgiver senest 1 mnd etter kontraktsinngåelse. Skader som brøyteentreprenøren er ansvarlig for, og som må dekkes av entreprenørens forsikring, eller bli utbedret på entreprenørens regning er: Skade på parkerte biler, gjerder, kantstein, skiltestolper m.m.
Det samme gjelder også på eget brøytemateriell.

Administrasjonssjefen.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
5/16	Utvalg for oppvekst og omsorg	12.04.2016
24/16	Kvæningen kommunestyre	28.04.2016

Anskaffelse av ny tjenestebil i Hjemmesykepleien

Administrasjonssjefens innstilling

Det anskaffes ny tjenestebil til Hjemmesykepleien. Årskostnad på kr 36 200 for 2016 dekkes innen driftsbudsjett for Hjemmesykepleien. Kostnader for 2017 og videre legges inn i budsjett for Hjemmesykepleien.

Saksprotokoll i Utvalg for oppvekst og omsorg - 12.04.2016

Behandling:

Administrasjonssjefens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Det anskaffes ny tjenestebil til Hjemmesykepleien. Årskostnad på kr. 36.200 for 2016 dekkes innen driftsbudsjett for Hjemmesykepleien. Kostnader for 2017 og videre legges inn i budsjett for Hjemmesykepleien.

Saksopplysninger

Kvæningen kommune innførte ordning med tjenestebiler i Hjemmesykepleien fra 01.06.12. Det ble da anskaffet 3 biler. Vi ser en tendens i utviklingen i tjenestene på disse årene stadig flere av brukerne blir boende i sine hjem ute i distriktene istedenfor at de flytter inn til omsorgsboliger i Burfjord. Vi sliter derfor nå med å gjennomføre tjenestene kun med tjenestebiler, noen må bli spurt om å kjøre egne biler. Dette er ikke heldig, delvis er det ikke ønskelig blant de ansatte å bruke egne biler i jobben og delvis er det rimeligere for kommunen at de bruker tjenestebil (forutsatt at tjenestebilen brukes relativt ofte).

Kostnader ved å anskaffe ekstra bil er kr 62 000 + driftsutgifter avhengig av kjørelengde. Renter og avdrag ny bil er 56 000 pr år (grunnlaget er en bil til kr 250 000 som nedbetales over 5 år til 3 % rente). Driftsutgiftene beregnes med kr 2,50 pr km og forsikring er kr 6000 pr år. Anskaffelse pr 01.06.16 vil gi årskostnad på kr 36 200 + driftsutgifter avhengig av kjørelengde.

Vurdering

Det er viktig å få på plass en ekstra bil slik at utføring av tjenesten går greit. Ifb med økningen i budsjett 2016 på kr 750 000 for Hjemmesykepleien er det for inneværende år økonomisk rom for både bemanningsøkning fra 1 til 2 på aftenvaktene (det mest kritiske punktet) og anskaffelse av ny bil. Grunnen til dette er at årsvirkningen blir lavere pga oppstart godt ut i året. Helårsvirkningen kommer fra og med neste år og vil bli regnet inn i budsjettforslaget for 2017.

PS 25/16 Referatsaker

Nord-Troms Regionråd DA

PROTOKOLL FRA MØTE NORD-TROMS REGIONRÅD DA

EMNE:	Møte nr 02-2016
STED:	Kultursenteret i Olderdalen, Kåfjord
TIDSPUNKT:	29. mars 2016 kl 1000

DELTAKERE:	
Ordførere:	Knut Jentoft, Storfjord Dan-Håvard Johnsen, Lyngen Ørjan Albrigtsen, Skjervøy Øyvind Evanger, Nordreisa Svein O. Leiros, Kåfjord Eirik Losnegaard Mevik, Kvænangen
Rådmenn:	Cissel Samuelsen, Skjervøy Anne-Marie Gaino, Nordreisa Frank Pedersen, Kvænangen Einar Pedersen, Kåfjord Leif Lintho, Lyngen
Fra adm:	Berit Fjellberg, daglig leder
Forfall:	Trond-Roger Larsen, Storfjord

Merknad til innkalling: ingen

Merknad til sakslisten:

Det var enighet om å ta opp følgende saker i tillegg til utsendte saksliste:

- Sak 25/16 Godkjenning av referat fra møte 26.01.16 (*bestemt på januarmøte at dette skal være fast sak på regionrådsmøte*)

Program:

- Kl 1000 Behandling av saker på sakslista
- Kl 1130 Lunsj med gjester
- Kl 1215 TEMA HELSE – UNN ved samhandlingsenheten (Magne Nicolaisen), helse- og omsorgsledere og NTSS inviteres til møtet
- 1215 Helseløftet (Kompetanseløft Nord-Troms) – presentasjoner
- 1300 Evaluering samhandlingsavtaler ved UNN
Samhandlingsbarometeret
Aktuelle saker fra OSO

Nord-Troms Regionråd DA

- KI 1530 TEMA POLITIREFORMEN – Politimester Ole Sæverud, lensmann Arnold Nilsen, prosjektleder Hugo Henstein og lokal politileder møter
- Presentasjon av prosess for gjennomføring av reformen
 - Samarbeid med kommunene

REFERATSAKER:

Fra Nord-Troms Regionråd: «høringsuttalelse nytt inntektssystem for kommunene»

Vedtak: referatsaken tas til orientering.

VEDTAKSSAKER:

Sak 15/16 Overordnet styrings- og strategidokument 2016–2019

Saksdokumenter:

- Statusgjennomgang Nord-Troms Strategier pr 01.09.15
- Oversikt nærings- og utviklingsplan for Nord-Troms
- Årsrapport Nord-Troms Regionråd 2014
- Særutskrift sak 01/16 og 02/16
- Forslag til overordnet styrings- og strategidokument 2016–2019 (vedlagt)

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Saksopplysninger:

På møte i regionrådet 26. januar i år ble strategi- og handlingsplan for Nord-Troms Regionråd 2016–2019 diskutert. Det ble gitt innspill til innhold i planen i møtet. Det var også forslag om å lage et mer overordnet styringsdokument, en mer oversiktlig og kortere variant enn tidligere «Nord-Troms Strategier».

Følgende vedtak ble fattet:

«Arbeidsutvalget får i oppdrag å utarbeide forslag til strategi- og handlingsplan for NTRR med bakgrunn i innspill gitt i dagens møte. Forslag skal være behandlet på neste møte i regionrådet i mars.»

Vurdering:

Arbeidsutvalget (AU) har tatt utgangspunkt i eksisterende visjon for regionrådet og utarbeidet et forslag til overordnet styrings- og strategidokument for 2016–2019 på 4 sider. Dokumentet er bygd opp med beskrivelse av organisering, visjon og mål,

Nord-Troms Regionråd DA

fokusområder, stedskvaliteter og satsingsområder for perioden. Videre er hvert satsingsområde presentert med utvalgte strategier. Til slutt har AU valgt foreslå arbeidsformer og styring for å nå målsettingene.

Dokumentet bør behandles på rådsforsamlingen i april for å involvere og forankre satsingene hos representantskapet. Videre foreslår AU at styringsdokumentet oversendes kommunestyrene i eierkommunene for behandling.

Forslag til vedtak fra arbeidsutvalget:

1. Styret i Nord-Troms Regionråd vedtar det framlagte forslaget til overordnet styrings- og strategidokument 2016–2019.
2. Styringsdokumentet behandles i rådsforsamling 26. april 2016.
3. Dokumentet sendes også til kommunestyrene i eierkommunene til behandling.

Vedtak: forslag til vedtak fra arbeidsutvalget ble enstemmig bifalt.

Sak 16/16 Regnskap 2015

Saksdokumenter:

- Totalregnskap 2015 (vedlagt)
- Delregnskaper 2015 (vedlagt)

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Saksopplysninger:

Totalregnskapet i Nord-Troms Regionråd består av 4 avdelings-regnskap (drift inkl ungdomssatsinga RUST, Nord-Troms Studiesenter, Kompetanseløft Nord-Troms og Omdømmeprosjektet).

Delregnskap Drift:

Delregnskapet for drifta, som også inkluderer ungdomssatsingen RUST er gjort opp med et overskudd på kr 123.065,- for 2015. Overskuddet skyldes i hovedsak at følgende budsjettposter ikke er benyttet i 2015 (dette er aktiviteter som er utsatt og vil bli gjennomført i 2016):

- Kr 50.000 til data- og arkivsystem
- Kr 40.000 til mastergradsstipend

Driftstilskuddet fra kommunene: fordeles 40 % «flatt» og 60 % etter folketall i den enkelte kommunene.

Nord-Troms Regionråd DA

Delregnskap Nord-Troms Studiesenter:

Delregnskapet for Studiesenteret er gjort opp med et stort overskudd på kr 322.969 for 2015. Det har vært stor aktivitet i studiesenteret i 2015. Overskuddet skyldes store prosjektinntekter og lavere driftskostnader. Prosjektinntektene stammer fra prosjekter som i hovedsak ble avsluttet i 2015. I tillegg er personalkostnader noe lavere enn budsjettert, da ny leder først startet i jobb 1. desember. Eierkommunene har bidratt med 500.000 i tilskudd, det samme beløpet som Troms fylkeskommune har bevilget.

Delregnskap Kompetanseløft i Nord-Troms:

Delregnskapet for «Kompetanseløft i Nord-Troms» er gjort opp i balanse for 2015. Dette utviklingsprosjektet i regi av Nord-Troms Studiesenter har 3 hovedsatsinger;

- Strategisk kompetanseutvikling i kommunene
- Strategisk kompetanseutvikling i bedrifter
- Utvikling av fellesområdene Motor, Megler og Møteplass

Prosjektet startet opp i 2014, og er finansiert med RDA-midler fra Troms fylkeskommune (75 %) og egen inntjening (25 %).

Delregnskap 3 Omdømmeprojektet:

Omdømmeprojektet var et 3-årig prosjekt som ble avsluttet 31.12.14. Etterarbeid med rapportering og regnskapsavslutning ble gjort i 2015.

Prosjektet ble finansiert med Bolyst-midler fra Kommunal- og regionaldepartementet, mens Troms fylkeskommune, Sametinget og eierkommunene var del-finansører.

Det ble klart tidlig i 2015 at vi ikke klarte å slutføre rapportering innenfor de økonomiske rammene til prosjektet. Styret i regionrådet gjorde derfor vedtak om å dekke merkostnader over driftsbudsjettet på kr 58.111,-. Prosjektregnskapet er gjort opp i balanse.

Totalregnskapet:

Totalregnskapet er summen av de fire omtalte delregnskapene, og er selskapets offisielle regnskap. Totalregnskapet er gjort opp med et overskudd for regnskapsåret 2015 på kr 446.034,-.

Nord-Troms Regionråd DA

Forslag til vedtak:

1. Styret i Nord-Troms Regionråd DA godkjenner selskapets regnskap for 2015, med et overskudd på kr 446.034,-.
2. Styret foreslår overfor representantskapet at overskuddet i sin helhet overføres til "frie fond".
3. Styret fremmer sitt vedtak som forslag overfor representantskapet.

Vedtak: forslag til vedtak ble enstemmig bifalt.

Sak 17/16 Styrets årsberetning 2015

Saksdokumenter:

- forslag til styrets årsberetning for 2015 (vedlagt)

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Saksopplysninger:

Styrets årsberetning tilfredsstiller formkrav i Regnskapsloven og sendes sammen med revidert offentlig regnskap (totalregnskapet) til regnskapsregisteret i Brønnøysund.

Forslag til vedtak:

Det fremlagte forslaget godkjennes som styrets årsberetning for 2015.

Vedtak: forslag til vedtak ble enstemmig bifalt.

Sak 18/16 Årsrapport 2015

Saksdokumenter:

- forslag til Årsrapport for 2015 (vedlagt)

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Saksopplysninger:

Til forskjell fra årsberetningen som utarbeides etter krav i Regnskapsloven, viser årsrapporten regionrådets virksomhet gjennom hele året.

Årsrapporten for 2015 er satt sammen av delrapporter fra selskapets drift og satsingene Nord-Troms Studiesenter og utviklingsprosjektet «Kompetanseløft i Nord-Troms», Nord-Troms ungdomsråd/RUST og Omdømmeprojektet. Oversikt

Nord-Troms Regionråd DA

over møtene som fant sted og beslutningene som ble fattet innenfor rammen av regionrådssamarbeidet i løpet av 2015 er også tatt med i årsrapporten.

Det er i tillegg utarbeidet egne delrapporter fra de ulike prosjektene/satsingene.

Forslag til vedtak:

Den fremlagte rapporten godkjennes som styrets årsrapport for 2015, og legges frem for representantskapet.

Vedtak: forslag til vedtak ble enstemmig bifalt.

Sak 19/16 Oppnevning av styringsgruppe HopplIDÉ – delprosjekt A grunnskole

Saksdokumenter:

- Særutskrift fra sak 49/14 «Plan for entreprenørskapssatsing i Nord-Troms»
- Oversikt satsinger Nærings- og utviklingsplan for Nord-Troms
- Prosjektplan – Entreprenørskapssatsing i Nord-Troms 2015–2017
- Plan delprosjekt A (vedlagt)

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Saksopplysninger:

Nord-Troms Regionråd godkjente visjon, mål og satsinger i for «Entreprenørskapssatsing Nord-Troms 2015–2017» i møte 21. oktober 2014. Del 1 i planen er felles for alle delprosjektene (A, B og C) der formålet er en helhetlig, samordnet og målrettet satsing på entreprenørskap fra og med grunnskolen og fram til unge gründere (inntil 35 år) i Nord-Troms regionen.

Gjennom å legge opp til en struktur der entreprenørskap er i fokus fra grunnskolen, gjennom videregående skole til voksen alder, skal vi skape gründerkultur hvor det er rom for å gå videre med egne drømmer og ambisjoner som skaper nytt næringsliv og lokalt engasjement.

Satsingen er tredelt med følgende definerte delprosjekt rettet mot målgruppene:

- A: 6–16 år (Grunnskole)
- B: 16–19 år (Videregående opplæring)
- C: 19–35 år (Unge gründere)

Nord-Troms Regionråd DA

Slik det framgår av planen, har Nord-Troms Regionråd ansvar og eierskap i delprosjekt A og C, og Halti Næringshage ha eierskap i delprosjekt B.

A: SATSING MOT GRUNNSKOLEN I NORD-TROMS

Det er et godt etablert pedagogisk samarbeid gjennom Regionkontoret.

Regionkontoret er et samarbeid mellom de samme 6 kommunene som eier regionrådet. Siden regionrådet er en egen juridisk enhet er det naturlig at eierskapet ligger hos regionrådet med Regionkontoret som prosjektansvarlig. Det er engasjert prosjektleder i 50 % stilling; Tonny Mathiassen med kontorsted Kvænangen rådhus. Det er også inngått samarbeidsavtale med Ungt Entreprenørskap for gjennomføring av deres programmer i grunnskolen.

- Delmål 1: Det skal utarbeides en felles plan for grunnskolene i Nord-Troms for pedagogisk entreprenørskap og elevaktiv læring som vedtas av alle kommuner.
- Delmål 2: Barn og unge skal ha kunnskap om og være bevisst på regionens stedskvaliter som fortrinn i framtidig utvikling og entreprenørskap. Entreprenørskap skal inngå i lokale læreplaner og implementeres i grunnskolene i regionen
- Delmål 3: Nærings- og arbeidsliv og skole skal sammen være proaktiv, og gjennom satsing på entreprenørskap, gi barn og ungdom kompetanse og motivasjon til å etablere og videreutvikle bedrifter i Nord-Troms

Vurdering:

Prosjektplanen er vedtatt i regionrådet og her framgår det følgende sammensetning av styringsgruppa:

Styringsgruppe: Rådmannsutvalget, Nord-Troms Næringsutvalg, Skolesjefer, nærings- og arbeidsliv.

18. januar 2016 gjennomførte vi felles prosjektledermøte for alle delprosjektene. Koordinatorrollen mellom prosjektene ivaretas av daglig leder i regionrådet. I tillegg til planlegging av felles kickoff 8. mars diskuterte prosjektlederne sammensetningen av styringsgrupper i de ulike prosjektene. Det er et ønske å sette sammen styringsgrupper ut fra kompetanse, representasjon fra alle deler av regionen og representasjon av begge kjønn.

De foreslåtte representantene er alle forespurt og har sagt ja til å delta i styringsgruppen, men unntak av representant fra nærings-/arbeidsliv (gjerning en mann fra Storfjord eller Kåfjord).

Nord-Troms Regionråd DA

Forslag til vedtak:

Nord-Troms Regionråd oppnevner følgende representanter til styringsgruppe HoppIDÈ delprosjekt A:

- Cissel Samuelsen, Skjervøy, representerer rådmannsutvalget, leder av styringsgruppen
- Anne Berit Bæhr, Kvænangen, representerer Nord-Troms Næringsutvalg (NUNT)
- Anette Holst, Lyngen, representerer skolesjefene
- Representant fra nærings- og arbeidsliv (bør være en mann – Storfjord forespurt om innspill til kandidat. Arbeidsutvalg følger opp.)

Vedtak: forslag til vedtak ble enstemmig bifalt.

Sak 20/16 Oppnevning av styringsgruppe HoppIDÈ – delprosjekt C unge gründere
Saksdokumenter:

- Særutskrift fra sak 49/14 «Plan for entreprenørskapssatsing i Nord-Troms»
- Oversikt satsinger Nærings- og utviklingsplan for Nord-Troms
- Prosjektplan – Entreprenørskapssatsing i Nord-Troms 2015–2017
- Plan delprosjekt C (vedlagt)

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Saksopplysninger:

Nord-Troms Regionråd godkjente visjon, mål og satsinger i for «Entreprenørskapssatsing Nord-Troms 2015–2017» i møte 21. oktober 2014. Del 1 i planen er felles for alle delprosjektene (A, B og C) der formålet er en helhetlig, samordnet og målrettet satsing på entreprenørskap fra og med grunnskolen og fram til unge gründere (inntil 35 år) i Nord-Troms regionen.

Gjennom å legge opp til en struktur der entreprenørskap er i fokus fra grunnskolen, gjennom videregående skole til voksen alder, skal vi skape gründerkultur hvor det er rom for å gå videre med egne drømmer og ambisjoner som skaper nytt næringsliv og lokalt engasjement.

Satsingen er tredelt med følgende definerte delprosjekt rettet mot målgruppene:

- A: 6–16 år (Grunnskole)
- B: 16–19 år (Videregående opplæring)
- C: 19–35 år (Unge gründere)

Nord-Troms Regionråd DA

Slik det framgår av planen, har Nord-Troms Regionråd ansvar og eierskap i delprosjekt A og C, og Halti Næringshage ha eierskap i delprosjekt B.

C: SATSING MOT UNGE GRÜNDERE

Nord-Troms næringsutvalg (NUNT) har valgt dette som ett av sine satsingsområder, i tillegg er dette et av hovedområdene som Halti Næringshage arbeider med. Prosjekteier vil være Nord-Troms Regionråd. Halti Næringshage er engasjert til å ivarta prosjektledelsen.

- Delmål 1: Etablereropplæring:
Utvikle et tilpasset Gründeropplegg som integrerer bruk av ny teknologi og kompetanseheving for etablerere
- Delmål 2: Etablereroppfølgning:
Utvikle metodikk og avtaler som ivaretar tettere oppfølging av gründere over tid og skape en gründerkultur
- Delmål 3: Tilrettelegging:
Strukturere «hjelpemiddelet» i regionen for optimal samhandling om utvikling av «gründerkultur» og investeringsvilje.

Vurdering:

Prosjektplanen er vedtatt i regionrådet og her framgår det følgende sammensetning av styringsgruppa:

Styringsgruppe: Representanter fra NUNT, Halti næringshage, repr for næringsliv, Intek Lyngen og Innovasjon Norge.

18. januar 2016 gjennomførte vi felles prosjektledermøte for alle delprosjektene. Koordinatorrollen mellom prosjektene ivaretas av daglig leder i regionrådet. I tillegg til planlegging av felles kickoff 8. mars diskuterte prosjektlederne sammensetningen av styringsgrupper i de ulike prosjektene. Det er et ønske å sette sammen styringsgrupper ut fra kompetanse, representasjon fra alle deler av regionen og representasjon av begge kjønn.

Når det gjelder de sammensetningen av styringsgruppen som beskrevet i prosjektplanen har vi pr dags dato følgende status:

- Representant fra NUNT; Jens Kristian Nilsen, Kåfjord, er forespurt om å delta i prosjekt C eller B (avklares før regionrådsmøte). (Skjervøy, Nordreisa og Storfjord har for tiden ikke næringsarbeider tilsatt.)

Nord-Troms Regionråd DA

- Representant fra Halti Næringshage; ikke aktuelt da de innehar prosjektledelsen
- Representant fra Intek Lyngen; Kurt-Harry Johnsen, Lyngen, er forespurt og har sagt ja
- Representant fra Innovasjon Norge; IN (ved avdelingsleder Randi Abrahamsen) har i møte 3. februar sagt ja til å delta som observatør i styringsgruppen, med møte- og talerett (ikke stemmerett). Hvem som deltar avgjøres av IN.

Siden Halti Næringshage har prosjektledelsen bør prosjekteier lede styringsgruppen. Nord-Troms Regionråd bør derfor oppnevne leder av styringsgruppen fra regionrådet. I tillegg bør regionrådet vurdere å ha en representant fra målgruppen «unge gründere» i styringsgruppen. Tidligere erfaring fra ulike prosjekter har vist at det er hensiktsmessig og nyttig å ha med representanter fra kompetanse-/forskningstiljø i styringsgruppa.

Forslag til vedtak:

Nord-Troms Regionråd oppnevner følgende representanter til styringsgruppe HoppIDÉ delprosjekt C:

- Representant fra NUNT; Jens Kristian Nilsen, Kåfjord (ble forespurt i møte og har sagt ja).
- Representant fra Intek Lyngen; Kurt-Harry Johnsen, Lyngen, er forespurt og har sagt ja.
- Representant fra målgruppa unge gründere; arbeidsgruppa følger opp.
- Representant fra kompetansemiljø; arbeidsgruppa følger opp.
- Leder av styringsgruppa; prosjekteier. Forslag fremmet i møte: Eirik Losnegaard Mevik.
- Representant fra Innovasjon Norge; deltar som observatør i styringsgruppen, med møte- og talerett (ikke stemmerett).

Vedtak: forslag til vedtak ble enstemmig bifalt.

Sak 21/16 Oppnevning av representanter regionutvalg Statskog

Saksdokumenter:

- Særutskrift sak 17/12 Oppnevning av representanter til regionutvalg Statskog (vedlagt)
- Fra Statskog: Invitasjon til oppnevning av medlemmer til regionutvalg (mottatt 02.02.16), vedtekter for regionutvalg (se vedlegg)

Nord-Troms Regionråd DA

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Saksopplysninger:

Statskog inviterte i 2012 til, og etablerte, Statskogs regionutvalg Troms som ei forsøksordning. En evaluering av ordningen har vist så positive konklusjoner at Statskog har besluttet å gjøre ordningen permanent.

Statskog har i dag samarbeidsavtaler med rettighetshavere og brukere av statens grunn i Nordland og Troms. Utover samarbeidsavtalene så hadde Statskog behov for en felles, mer formell samarbeidsarena. Derfor etablerte man regionutvalg i Troms og Nordland.

Intensjonen med regionutvalgene er at de skal sikre regional medvirkning i Statskogs forvaltning av grunn og ressurser, og bidra til bedre beslutninger innenfor de rammer som gjelder for Statskog.

Følgende interesser/kompetanse kan være representert i regionutvalgene:

- reindriftsnæringen
- jakt- og fiskeinteresser
- lokaldemokratiet (folkevalgte)
- landbruk/annen utmarksbasert næring
- allment friluftsliv
- andre berørte interesser

Oppnevning av medlemmer til utvalget foregår slik:

- Jakt og fiske: NJFF fylkeslag oppnevner en representant
- Reindrift: NRL oppnevner en representant
- Ofoten regionråd oppnevner to representanter
- Midt-Troms regionråd oppnevner to representanter
- Nord-Troms regionråd oppnevner to representanter

Det er fire års funksjonstid for alle representanter, og valgene følger valgperiodene. Det velges ikke vararepresentanter. Regionutvalget velger selv sin leder. Fordelingen mellom regionrådene er foreslått etter en samlet vurdering der statskogareal, folketall og aktivitet på arealene har vært en del av vurderingsgrunnlaget.

Nord-Troms Regionråd DA

Statskog ber om at det ved oppnevning av medlemmer legges vekt på en rimelig geografisk fordeling, allsidige faglige forutsetninger og samfunns erfaring, og en god balanse mellom kjønnene.

Vurdering:

Nord-Troms Regionråd valgte i 2012 å gjøre følgende vedtak (samme sak):

«Nord-Troms Regionråd DA ønsker ikke å oppnevne representanter til regionutvalg i Statskog før "Samerettsutvalget II" sin innstilling er behandlet i Stortinget. Nord-Troms Regionråd sendte i november 2008 en enstemmig uttalelse til høringen av NOU 2007:13 den nye sameretten. Etableringen av regionutvalg i Statskog står i sammenheng med samerettsutvalget II. Samerettsutvalgets innstilling er pr dato ikke behandlet i Stortinget.»

I arbeidet med uttalelse til Samerettsutvalget II valgte Nord-Troms Regionråd å slutte seg til flertallets forslag om å opprette et selvstendig rettssubjekt, og til uttrykket Hålogalandsallmenningen som betegnelse på dette eierorganet i sin uttalelse. Videre sa regionrådet i sin uttalelse:

"Vi mener i all hovedsak at opprettelsen av Hålogalandsallmenningen slik flertallet i Samerettsutvalget foreslår, er fornuftig. Et eget rettssubjekt som ikke er under statlig instruksjon, vil lettere kunne utøve grunneierrettighetene i samsvar med det som er angitt som formålet med loven. Vi tror at demokratisk deltagelse og lokal bestemmelsesrett vil gi en bedre utnyttelse, enn det som til nå har vært tilfelle med statsgrunn, og Statskog som grunneier."

Regionrådet mente videre at kommunal oppnevningsrett til utmarksstyrene var en forutsetning for å nå målet om lokal forvaltning, og nevnte at for eksempel kommunene Storfjord, Kåfjord, Nordreisa og Kvænangen burde få oppnevne en representant hver til et regionalt utmarksstyre, i tillegg til representanter for reindrift og jordbruk.

Slik situasjonen er pr i dag er fremdeles Samerettsutvalget II ikke behandlet i Stortinget. Siden det har vært lite framdrift i saken siden høringen i 2008, bør det gjøres en ny vurdering vedrørende deltakelse i Statskogs regionutvalg Troms.

I tillegg har vi fått 6 nye ordførere i regionen, som bør få anledning til å behandle saken.

Forslag til vedtak:

Nord-Troms Regionråd ønsker å delta i Statskogs regionutvalg Troms, og oppnevner følgende representanter for valgperioden 2015–2019:

- Ordfører Knut Jentoft, Storfjord
- Ordfører Øyvind Evanger, Nordreisa

Nord-Troms Regionråd DA

Vedtak: forslag til vedtak ble enstemmig bifalt.

Sak 22/16 Samferdselsutredning Nord-Troms

Saksdokumenter:

- Tidligere høringsuttalelse fra regionrådet 24.04.12 til Nasjonal transportplan 2014–2023
- Presentasjon fra Statens vegvesen 30.04.13 – «Veipakke Nord-Troms»
- Sak 04/16 Helhetlig strekningsstrategi Nord-Troms
- Forslag – prosjektskisse strategisk utredning datert 18.02.16 (vedlagt)

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Saksopplysninger:

De siste årene har det vært avholdt flere møter i regi av Nord-Troms Regionråd hvor helhetlige samferdselsløsninger for Nord-Troms har vært tema. I en helhetlig strekningsstrategi er tanken å se hele transportnettets i sammenheng, og få fram dokumentasjon for å ta gode beslutninger om løsninger og vegvalg. Dette omfatter også å se bruk av ulike virkemidler i en sammenheng for eksempel; investerings-, vedlikeholds-, rassikring- og trafikksikkerhetsmidler.

I regionrådsmøte 26. januar 2016 ble det gjort følgende vedtak:

«Nord-Troms Regionråd DA ved rådsordfører og saksordførere kontakter Troms fylkeskommune og Statens vegvesen med mål om å få til en utredning som skal gi kunnskap om transportbehov og framtidige løsninger for transportsystemet i Nord-Troms.

Presisering i møte:

- *Rådsordfører har fulgt opp saken og det er avtalt møte med fylkesråd hvor tema er på dagsorden 03.02.16.*
- *Saksordførere får i oppdrag å kontakte regionvegsjef Torbjørn Naimak*

Det ble avholdt møte med samferdselsråd Prestbakmo i Olderdalen 3. februar. Det var enighet i møte om å følge opp saken videre (ref epost fra ordfører på Skjervøy); *«Etter møte i regionrådet tirsdag 3. februar ble vi enig om å starte arbeidet med å få utarbeidet grunnlagsrapport for Nord-Troms. Denne rapporten skal beskrive næringsaktivitet i Nord-Troms kommunene (spesielt den trafikkrelaterte). Rapporten skal være et verktøy som regionrådet kan bruke for bedre å kunne dokumentere våre samferdselsbehov. Denne type rapport er utarbeidet i andre regioner i Troms.*

Det var enighet om at vi søker RUP midler som i lag med kommunale egenandeler skal finansiere rapporten.

Regionrådet er enig om at det skal utarbeides en konkret faglig vurdering av sentrale samferdselsrelaterte forhold i Nord-Troms.

Nord-Troms Regionråd DA

Dokumentasjonen skal utformes på en slik måte at den gir et godt grunnlag for utviklingen av en strategi for videre arbeid med samferdselsutfordringer i regionen.

Lokale forhold konkretiseres og beskrives. Det være seg transportinfrastruktur som veier, kaier og flyplass, samt transportløsninger, farleder og sentrale transportbrukere. Sjømatnæringen og industri må være sentral.

Berit (Fjellberg) og Stig (Kjærvik) bes hjelpe til med å utarbeide en prosjektbeskrivelse.»

Vurdering:

Med bakgrunn i overnevnte møte mellom ordførere og fylkesråd for samferdsel, utarbeidet saksbehandler forslag til prosjektskisse «strategisk utredning Nord-Troms». Denne ble sendt ordførere til høring 18. februar (se vedlegg).

Sentrale samarbeidspartnere i en slik utredning er samferdselsetaten i Troms fylkeskommune og Statens vegvesen (SVV). For å komme videre i saken har rådsordfører avholdt møte med samferdselssjef Bjørn Kavli 2. mars i Tromsø. Rådsordfører har også hatt kontakt med vegsjef Torbjørn Naimak i saken.

Rådsordfører gir positive tilbakemeldinger etter møtet med Bjørn Kavli. Samferdselsetaten i fylkeskommunen vil gi tilbakemelding på forslaget til prosjektskisse av 18.02.16. Kavli vil også kontakte SVV ved vegsjef Torbjørn Naimak. Naimak har også gitt tilbakemelding om at han vil kontakte samferdselssjefen i fylkeskommunen i saken. Samferdselsetaten hadde en hektisk tid før påske, men har lovt skriftlig tilbakemelding innen 15.april 2016 på hva og hvordan de så dette gjennomført.

I prosjektskissen er begrunnelsen for en slik utredning å få dokumentert næringstransporter i regionen. Vi har en raskt voksende sjømatnæring, en etablert industri og en reiselivsbransje som er i en positiv utvikling. Vi har behov for å se transportnettet i regionen i en sammenheng.

En utredning som beskriver og synliggjør behov og utfordringer for infrastrukturen i regionen vil være et godt grunnlag for videre arbeid. En slik utredning bør favne flere områder, og både gi et bilde av dagens situasjon og framtidige behov og trafikkmønster.

Innstilling til vedtak:

1. Nord-Troms Regionråd organiserer «Strategisk utredning Nord-Troms» som et prosjekt med egen styringsgruppe. Prosjekteier er Nord-Troms Regionråd. Styringsgruppen bør være sammensatt av representanter fra Statens vegvesen, Troms fylkeskommune, næringsliv i Nord-Troms og prosjekteier.

Nord-Troms Regionråd DA

2. Nord-Troms Regionråd søker om RUP-midler (50 %) fra Troms fylkeskommune. Kommunene bidrar med egenfinansiering tilsvarende 50 % av prosjektkostnadene.
3. Saksordfører Dan-Håvard Johnsen og rådsordfører Øyvind Evanger følger opp saken.

Vedtak: innstillingen ble enstemmig bifalt.

Sak 23/16 Regional høring Nasjonal transportplan 2018–2029

Saksdokumenter:

- Tidligere høringsuttalelse fra regionrådet 24.04.12 til Nasjonal transportplan 2014–2023
- Særutskrift sak 03/16 Nasjonal transportplan 2018–2029 (vedlagt)
- Fra Troms fylkeskommune: forslag til Nasjonal transportplan 2018–2029 regional høring

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Saksopplysninger:

Saken er diskutert på regionrådsmøte 1. september og 3. november 2015. Den ble også behandlet på januarmøte i år.

Transportetatene og Avinor leverte sine forslag til Nasjonal Transportplan (NTP) 2018–2029 1. mars 2016.

Troms fylkeskommune har sendt ut transportetatenes og Avinors forslag til Nasjonal Transportplan 2018– 2029 på regional høring. De har særskilt bedt om innspill fra kommuner, regionråd og partene i arbeidslivet.

Planforslaget finnes på følgende web-adresse:

<http://www.ntp.dep.no/Nasjonale+transportplaner/2018-2029/Plangrunnlag>

Høringsfrist er satt til **senest 3.mai år**, slik at disse kan hensyntas til Fylkestingets behandling av NTP-forslaget i juni.

Selv om frie initiativ er tillatt overfor departementene, vil Fylkestingets vedtak utgjøre regionens formelle høringsuttalelse. Uttalelsen fra fylkeskommunen vil oversendes Samferdselsdepartementet innen den nasjonale fristen 1.juli 2016.

Nord-Troms Regionråd DA

Departementet vil deretter utarbeide en Stortingsmelding som skal legges fram for Stortingets behandling våren 2017.

Vurdering:

Nord-Troms Regionråd avga ikke innspill til transportetatenes utarbeidelse av forslaget til NTP 2018–2029. Man vurderte det slik at det var liten hensikt å komme med innspill i slutfasen av transportetatenes arbeid.

Nå er imidlertid forslaget ute på politisk høring, og det vil være viktig å komme med innspill fra Nord-Troms til Troms fylkesting, slik at dette blir tatt med i uttalelsen fra Troms til departementet.

Siden det tidligere er gjort vedtak om høringsuttalelse forslås det å opprettholde tidligere vedtak, med noen mindre korrigeringer:

Enstemmig vedtak 03.11.15:

1. Nord-Troms Regionråd oppnevner en arbeidsgruppe som får i oppdrag å utarbeide et forslag til uttalelse som innspill til Nasjonal Transportplan 2018–2029.
2. Forslaget til uttalelse sendes styret i regionrådet til godkjenning.
3. Uttalelsen sendes Troms fylkesting, Tromsbenken og transportetatene.
4. Arbeidsgruppen består av følgende representanter: Eirik L. Mevik, Dan-Håvard Johnsen og Stig Kjærvik

Forslag til vedtak:

1. Nord-Troms Regionråd oppnevner en arbeidsgruppe som får i oppdrag å utarbeide et forslag til uttalelse til Nasjonal Transportplan 2018–2029 – regional høring i Troms.
2. Forslaget til uttalelse sendes styret i regionrådet til godkjenning.
3. Uttalelsen sendes Troms fylkesting og Tromsbenken innen høringsfrist 3. mai 2016.
4. Arbeidsgruppen består av følgende representanter: Eirik L. Mevik, Dan-Håvard Johnsen og Stig Kjærvik

Vedtak: forslag til vedtak ble enstemmig bifalt.

Sak 24/16 Høring – planprogram for regional bibliotekplan 2016–2027

Saksdokumenter:

Nord-Troms Regionråd DA

- Fra Troms fylkeskommune: planprogram for regional bibliotekplan 2016–2027

Saksbehandlere: bibliotekene i Nord-Troms ved biblioteksjefene

Saksopplysninger:

Kulturetaten i Troms fylkeskommune har sendt planprogram for regional bibliotekplan 2016–2027 til høring, med frist 31. mars 2016. Nord-Troms bibliotekene ønsker å sende en felles høringsuttalelse og har bedt om at regionrådet behandler uttalelsen før den oversendes fylkeskommunen.

Forslag til høringsuttalelse fra biblioteksjefkollegiet:

Kommunene i Nord-Troms er glad for at Fylkesrådet har vedtatt å utarbeide regional bibliotekplan for Troms (2016–2027) og at man som en del av planprosessen har sendt ut planprogram på høring.

I Nord-Troms har man hatt et godt etablert biblioteksamarbeid siden 2004, organisert og formalisert med forankring i Nord-Troms Regionråd siden 2008. Biblioteksamarbeidet har gjennomført flere større samarbeids-/utviklingsprosjekt – bl.a. utvikling av studiebibliotek og satsing på samarbeid mellom skole/barnehage og bibliotek. Nord-Troms Bibliotekene kan vise til flere gode resultater av sine bevisste satsinger. F.eks. er utlånet av bøker til barn i regionen betydelig høyere enn landsgjennomsnittet.

Planprogrammet er et godt gjennomarbeidet dokument. Vi ønsker likevel å komme med noen kommentarer og tilbakemeldinger:

- Kommunene i Nord-Troms ønsker å utarbeide egen lokal handlingsplan for biblioteksamarbeidet i Nord-Troms som er knyttet opp mot regional bibliotekplan for Troms og handlingsplanen i dette dokumentet. Nord-Troms utarbeidet egen plan for biblioteksamarbeidet i perioden 2008–2011, men har etter dette verken hatt kapasitet eller ressurser til å rullere planen. Egen lokal handlingsplan vil inneholde tiltak Nord-Troms Bibliotekene allerede samarbeider om i dag, samt knytte seg opp mot nye tiltak som planlegges i planperioden for bibliotekplan for Troms.
- Bibliotekene i Nord-Troms har jobbet med flere tiltak under plantema «Kunnskap & læring». Vi vil spesielt trekke fram studiebibliotekene i Nord-Troms som sikrer studenter utenfor hovedcampus muligheten til å gjennomføre desentraliserte

Nord-Troms Regionråd DA

studier. Studiebibliotekene inngår i studiesentermodellen til Nord-Troms studiesenter som møteplass, studiested og læringsarena i kommunen hvor studentene er bosatt. Sammen med NTSS er studiebibliotekene i dialog UiT Norges arktiske universitet om å skrive samarbeidsavtale. For kommunene i Nord-Troms blir satsingen på studiebibliotekene en viktig del av den lokale handlingsplanen, og vi ønsker derfor at dette også blir et viktig punkt i bibliotekplan/handlingsplan for Troms.

- Møteplassfunksjonen i lokalsamfunnene er viktig, plantema nr 3 «Møteplass & debattarena». Foruten å være kunnskapsarena og drive med litteratur- /kulturformidling skal norske folkebibliotek være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt. Troms fylkesbibliotek har gjennom prosjektet «Litteraturhus i Troms» utviklet folkebibliotekene i Troms som litteraturhus i tråd med formålsparagrafen i Lov om folkebibliotek. Bibliotekene i Troms har fått økt arrangør- og formidlingskompetanse gjennom prosjektet. Fylkesbiblioteket organiserer ulike turneer med forfattere, foredragsholdere og debatter. Nord-Troms Bibliotekene har hatt stor glede av prosjektet, både i form av kompetanseheving ulike arrangement som har vært avviklet på bibliotekene i Nord-Troms. Kommunene i Nord-Troms håper at bibliotekplanen og handlingsplanen vil inneholde satsing på slike tiltak/fellestjenester. For små bibliotek/enheter er det stor gevinst at fylkesbiblioteket legger til rette og gjør det mulig for oss å være aktive møteplasser i våre lokalsamfunn.
- I Nord-Troms er vi opptatt av det overordnede perspektivet om samisk og kvensk språk og kultur (s.5 i planprogrammet). På dette området gjør Nord-Troms Bibliotekene allerede mye i dag. Man arrangerer bl.a. to årlige bokbussturneer i samarbeid med Samisk språksenter og Halti kvenkultursenter. Videre har man et tett samarbeid med Storfjord språksenter, Samisk bibliotekjeneste ved Senter for nordlige folk i Manddalen og Nordreisa bibliotek har vært med i forprosjekt om etablering av Nasjonal kvensk bibliotekjeneste. Vi mener det er viktig at de overordnede perspektivene presenteres først i planen, ikke til slutt slik det er gjort i planprogrammet.
- Det er viktig at regional bibliotekplan for Troms også omhandler bibliotekenes plass og betydning i små lokalsamfunn. Hvordan sikre gode bibliotekjenester, robuste og kompetente bibliotek i alle kommuner. Viktigheten av nærhet til tjenestene, dvs. bibliotek der folk bor. Nord-Troms er en region med store

Nord-Troms Regionråd DA

avstander. Litteraturforsyning kan ivaretas med bokbusstjenester, f.eks. til skoler og barnehager. Mens det er vanskeligere å ivareta møteplass og debattarenaen i en bokbuss. I Nord-Troms har man et velfungerende biblioteksamarbeid som ivaretar mange funksjoner, som felles tiltak, kompetanseheving og erfaringsutveksling. Biblioteksamarbeidet sitter på mye kompetanse og erfaring som det er viktig å ta med seg videre i framtidig arbeid med utvikling av bibliotekstjenester og de framtidige kommunestrukturane.

Kommunene i Nord-Troms vil til slutt tilføye at vi setter stor pris på arbeidet Troms fylkesbibliotek gjør i dag. For bibliotekene i fylket, Nord-Troms inkludert, er fylkesbiblioteket en viktig utviklingsaktør som spiller på lag med alle bibliotek i fylket.

I planprosessen setter vi også pris på at man har nedsatt en arbeidsgruppe med deltakere fra alle regioner. For Nord-Troms Bibliotekene er biblioteksjefen i Nordreisa representanten i arbeidsgruppa.

Forslag til vedtak:

Styret i Nord-Troms Regionråd vedtar forslag til høringsuttalelse fra bibliotekene i Nord-Troms og oversender høringsinnspill til Troms fylkeskommune.

Vedtak: forslag til vedtak ble enstemmig bifalt.

Sak 25/16 Godkjenning av referat fra møte 26.01.16

Forslag til vedtak fremmet i møte:

Styret i Nord-Troms Regionråd godkjenner referatet fra møte 26.01.16.

Vedtak: forslag til vedtak fremmet i møte ble enstemmig bifalt.

TEMA HELSE

Under dette tema møtte helse- og omsorgsledere fra kommunene, prosjektarbeidere og leder i Nord-Troms Studiesenter, prosjektledelsen vekslingsmodellen Nord-Troms videregående skole og Magne Nicolaisen fra UNN

Nord-Troms Regionråd DA

Helseløftet (Kompetanseløft Nord-Troms)

- Presentasjon av status, utfordringer og tiltak ved prosjektleder Lisbeth Holm (presentasjon vedlagt)
- Helsefagarbeiderløftet ved prosjektleder Gabriella Ottesen (presentasjon vedlagt)
- Om samarbeidet interkommunalt innen helsesektoren ved Magnhild Grønnvoll, Lyngen, representant fra arbeidsgruppa. Ønsker et mer strukturert samarbeid innen helsesektoren, ala samarbeidet innen skolesektoren. Hvorfor samarbeide? Fordeler? Ulemper? Dagens internasjonale/globale utfordringer påvirker også oss, blant annet flyktningestrømmer og nye sykdommer. Andre utviklingstrender med livsstilssykdommer, nye helselover – samhandlingsreformen er også oppgaver som skal løses. Kompetanseutfordringen på flere felt. Samarbeid er viktig; blitt mer slagkraftig, fått rådmenn med, studiesenteret og UiT har vært sentrale – blitt bedre kjent, utveksler råd og tips, nettverksbygging som kan brukes på andre felt (ulike tiltak). Styrke at alle k-styrer gjorde samme vedtak for videre satsing. Felles opplæringsplan, innvandreropplæring, spisskompetanse kan lånes ut til naboen osv. Kan bruke digitale møteverktøy som supplement i samarbeidet.
- Satsingsområder – kompetanseløftet ved Anne-Marie Gaino, saksrådmann (presentasjon vedlagt)
- Diskusjon;
 - vedrørende planlagt prosjekt velferdsteknologi – hvordan handtere elever fra Lyngen og Storfjord? Mulig å få til flere klasser innen helsefagarbeider også på Nordkjosbotn vgs?
 - Tall fra Nord-Troms vgs – stor søking til helsefagarbeider/vekslingsmodellen, både VG1 og VG2.
 - Fokus i forhold til pårørende er også viktig i et velferdsteknologi-perspektiv.

Samhandlingsreformen

Innledning ved avdelingsleder av samhandlingsenheten Magne Nicolaisen, UNN (presentasjon vedlagt)

- Evaluering samhandlingsavtaler ved UNN
- Samhandlingsbarometeret

Nord-Troms Regionråd DA

- Aktuelle saker fra OSO (overordnet samarbeidsorgan)
- Diskusjon;
 - Interessant å ta en diskusjon rundt «2 graders målet (klima)» i et helseperspektiv
 - Hva kan vi forvente/kreve av folk i forhold til å ta vare på egen helse – slik at man unngår livsstilssykdommer?
 - Mye interessant i riksrevisjonens rapport. Hovedfunn;
 - lite kunnskap om kvalitet i tjenestene (spesielt på kommunenivå). Tiltak: kommunalt pasientregister
 - kommunalt ø-hjelptilbud brukes for lite. Tiltak: «følge med»
 - for dårlig kommunikasjon mellom sykehus og kommuner. Tiltak: bedre samarbeidet (elektronisk meldingsutveksling)
 - rus- og psykisk helse er ikke styrket. Tiltak: styrke kommunens arbeid med pasienter under psykisk helsevern eller rusomsorg (betalingsplikt vil bli innført fra 01.01.17)
 - for lite kapasitet og kompetanse i kommunene. Tiltak: styrke kompetansen i kommunehelsetjenesten
 - Forventingsgapet øker
 - OSO-møte neste uke: revidering av samhandlingsavtalene. Etter behandling i OSO sendes avtalene til behandling i kommunene, ønsker blant annet tilbakemelding på hvordan avtalene kan gjøres kjent
 - Utfordring løftet i diskusjonen; ambulansetjenesten – beredskap, rutiner rundt utskriving/hjemsending av pasienter

Rådmenn, helse- og omsorgsledere, Nord-Troms Studiesenter og gjester fratradte møtet.

Orienteringssaker fra arbeidsutvalget:

Opprettelse av pris – «årets nordtromsling»

Fra møtet: arbeidsutvalget foreslår overfor styret i regionrådet at saken tas opp på fellestur med ungdom og ordførere høsten 2016. Styret i regionrådet ønsker å utfordre ungdommen til å foreslå nytt navn/spenstig navn på prisen. Dette må gjøres i forkant av møtet med RUST og ordførere.

Regnskapsfører 2016 – utlysning av oppdrag høsten 2016

Fra møtet: AU er enige om at oppdraget lyses ut høsten 2016, med virkning fra

Nord-Troms Regionråd DA

01.01.17 for å unngå ekstra kostnader. Det inngås avtale om regnskapsføring for 2016 med Kaj Båtnes. Styret ga sin tilslutning til arbeidsutvalgets forslag til løsning.

Politisk forankring av entreprenørskapssatsingen HoppIDÉ

Fra møtet: AU mener satsingen bør forankres politisk i kommunene, gjerne i næringsutvalg/formannskap. Styret i regionrådet ønsker at satsingen blir presentert/forankret politiske i kommunene. Det bør også inviteres til «handling» fra kommunene – hva er det kommunene skal gjøre/bidra med? Det bør settes av 30. min til saken. Daglig leder følger opp saken.

Stedsutviklingsseminar i regi av Forskningsnoden – samarbeid med Boligutviklingsprosjektet, 7. april i Olderdalen

Fra møtet: daglig leder orienterte om forskningsnoden og programmet for seminaret. Flere arrangement foregår samme dag, som medfører møtekollisjoner for flere av ordførerne.

Invitasjon til deltakelse arena Troms – regionale prosjekt/satsinger (byutviklingsprogrammet)

Fra møtet: daglig leder orienterte om vedtak fra Troms fylkesråd om å invitere Nord-Troms Regionråd til deltakelse i Arena Troms. Styret er enige om å takke ja til invitasjonen.

Orientering fra fellesmøte regionråd og fylkesrådsleder Troms – ulike ungdoms-tema

Fra møtet: rådsordfører orienterte fra møtet i Tromsø 2. mars 2016.

Tur ungdom og ordførere – kombineres med november-møte i regionrådet

Fra møtet: Nord-Troms ungdomsråd RUST foreslår å arrangere fellestur mandag 7. november i tilknytning til regionrådsmøte tirsdag 8.11.16. Ordfører i Lyngen bidrar gjerne i planlegging av arrangement i samarbeid med ungdommene.

Diskusjonssaker:

Program for rådsforsamlingen 26. april

Fra møtet: styrings- og strategidokument settes på dagsorden. Innspill; viktige saker fra styret i regionrådet: samferdsel og kompetanse. Sette fokus på sjark-flåten? RUST? Ordførerne kommer med innspill til tema.

Nord-Troms Regionråd DA

Fylkesråd for samferdsel har invitert til: Samferdselsforum 19. og 20. april i Tromsø – hvem deltar? Felles innspill fra Nord-Troms? (ref sak 23/16)

Fra møtet: de fleste ordførere møter. Ikke aktuelt med felles innspill fra Nord-Troms til dette møtet.

Tidspunkt møte med rektoratet ved UiT – forslag 7. september 2016 i Tromsø – aktuelle tema? (skredsenter Kåfjord? oppfølging samarbeidsavtalen?)

*Fra møtet: i tillegg er det aktuelt med fokus på «blå kompetanse» – hvordan kan UiT være mer tilstede i regionen? Hvordan kan vi koble oss på «det grønne skifte»?
Følgeforskning helseløft/kompetanseløft?*

Arbeidslivsdagen 8. september UiT – rekrutteringsarena – hvordan bruke denne? Ordførerrollen?

Fra møtet: det er viktig at ordførere er til stede. Det bør inviteres til pizzakveld dagen i forveien. Viktig arena å være synlig.

Behov for å flytte regionrådsmøte 6. september – kolliderer med Sjømatseminar Skjervøy (henvendelse fra Ørjan Albrigtsen) – ny dato for regionrådsmøte i september?

Fra møtet: styret ønsker at møte avholdes mandag 5. september 2016 (litt ut på dagen). Styret ønsker å delta på Sjømatseminaret dagen etterpå.

Skal regionrådet gi innspill til regional plan for reindrift – frist 15.04.16?

Fra møtet:

- *Dette er viktig for kommunene i Nord-Troms.*
- *Det er ønskelig med forutsigbarhet i arealplansammenheng*
- *Øyvind Evanger og Eirik L. Mevik lager et forslag til uttalelse som sendes styret til godkjenning før den oversendes fylkeskommunen innen høringsfristen*

Rådmannsutvalget tiltrådte møtet.

Nord-Troms Regionråd DA

TEMA POLITIREFORMEN

Politimester Ole Sæverud, lensmann Arnold Nilsen, prosjektleder Hugo Henstein og lokal politileder + en representant fra politiet møtte

- Presentasjon av prosess for gjennomføring av reformen (vedlagt)
- Samarbeid med kommunene

Fra møtet:

- *Kommunene skal være representert i styringsgruppen*
- *Alle kommunene vil ha uttalelsesrett i prosessen*
- *Er det mulig at regionrådene kan oppnevne representanter på vegne av kommunene?*
- *45. min responstid skal være retningsgivende*
- *Må starte med å diskutere hvilke oppgaver som skal løses*
- *Hva skal «grunnpakken» være? De geografiske driftsenhetene må levere 3 skift. Må være så mange at man ivaretar fleksibilitet (anslår ca 30 stillinger pr enhet)*
- *Akuttberedskap er ikke bunnet til geografiske enheter*
- *Viktig med fokus på tjenester og forebygging. Politiråd viktig i denne sammenhengen*

Møtet hevet kl 1650

Rett protokollutskrift bevitnes

29. mars 2016

Berit Fjellberg

Referent

NORD-TROMS STUDIESENTER

DER KONTRASTER FORMER FOLK
NORD-TROMS

Prosjekt Kompetanseløft i Nord-Troms Tema helse

Møte 29.mars 2016
Nord-Troms Regionråd

Gabriella Jurisic Ottesen & Lisbeth Holm

Strategier 2014 – 18

Forankret i Nord-Troms Strategier og Regional Planstrategi for Troms.
Finansiering: Troms Fylkeskommune (RDA-midler)

Kompetanseløft i Nord-Troms

KOMPETANSELØFT I NORD-TROMS

Bygger på det som allerede er utviklet og samhandler med andre aktører for å bidra til at regionen får tilpasset kompetanse gjennom følgende tre hovedsatsinger:

OFFENTLIG SEKTOR
**STRATEGISK
KOMPETANSEUTVIKLING
I KOMMUNENE**

Hensikt:

Den kompetente
kommuneorganisasjon
basert på et personale med
rett kunnskap
for å løse oppgavene

FELLES
OMRÅDER

Motor

Megler

Møteplass

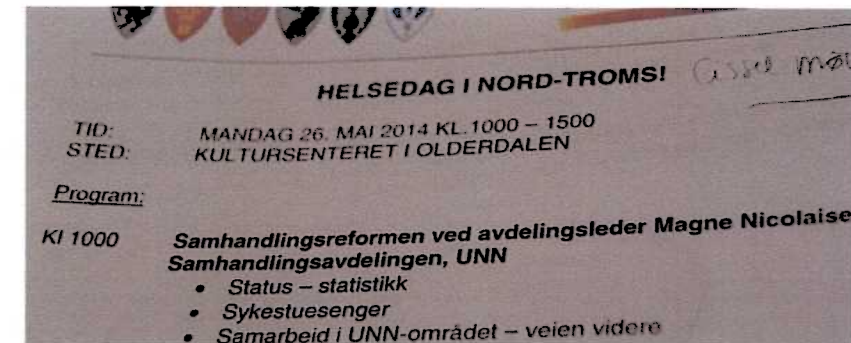
PRIVAT SEKTOR
**STRATEGISK
KOMPETANSEUTVIKLING
I BEDRIFTER**

Hensikt:

Tilpasset kompetanse
for bedrifter
basert på behov i
bransjenettverk
og klynger

Prosjektgjennomføring

- Helsedag 1
- Helsedag 2
- 5 møter i arbeidsgruppa
- Kartlegging – registrering
- Bearbeiding av materiale
- Bearbeiding og behandling i kommuner på adm. nivå
- Nord-Troms Regionråd
Presentasjon 20.okt -14 og 26.januar -15
- **Rapport fase 1 og 2**
- Behandling på politisk nivå
- Tiltaks fase 3 iverksettes
- To store tiltak iverksatt 2015 -16
 - Kommunale og regionale planer for rekruttering og kompetanse med tiltak og gjennomføring
 - Helsefagarbeiderløft

Organisering

Styringsgruppe: Rådmennene (Regionalt Rådmannsutvalg)

Prosjektledelse: Nord-Troms Studiesenter

Nord-Troms Studiesenter inngår kontrakt med UiT v/ RESULT på gjennomføring av kartlegging og analysering av innkommet materiale

Arbeidsgruppe (AG): Helse – og omsorgsledere i alle 6 deltakende kommuner

FASE	MED-AKTØRER	ANSVAR
FASE 1: TEGNE KARTET Kartlegge behovet – beholdningen - utviklingsbildet	UiT v/ RESULT bidrar i kartleggingsarbeidet, utarbeider kartleggingsverktøy	Nord-Troms Studiesenter / rådmenn/arbeidsgruppe i medvirkende kommuner
FASE2: ANALYSERE OG LEGGE STRATEGIER Hvis vi skal løyse dette, må vi...	UiT v/ RESULT bidrar i analysearbeidet Flere nivå i kommunene må kobles inn for å legge strategier	Nord-Troms Studiesenter / rådmenn/arbeidsgruppe i medvirkende kommuner
FASE 3: TILTAK: Dette må gjøres fordi (begrunnelsen) Kompetansetiltak iverksettes	Kompetanseplan iverksettes av utdanningsaktører lokalt i samarbeid med fagskoler, høgskoler, universitetet etc *)	Nord-Troms Studiesenter koordinerer arbeidet

Rapport

En kartlegging av kompetansebeholdningen i helse – og omsorgssektoren i Nord-Troms kommunene

v/ professor Gunnar Grepperud
& Ådne Danielsen, UiT

STILLINGSSAMMENSETNINGEN I HELE REGIONEN

Stilling	Antall	Andel
Helsefagarbeider	382	40,7
Assistent	140	14,9
Sykepleier	130	13,8
Leder/avd. leder	51	5,4
Spesialsykepleiere*	40	4,3
Adm. Stillinger	33	3,5
Vernepleier	27	2,9
Hjemmehjelp	27	3,0
Miljøarbeider**	26	2,7
Pleiemedhjelper	23	2,4
Fysio/ergo/aktivitør	15	1,6
Kjøkkenpers.***	13	1,4
Lege/overlege****	12	1,3
Andre stillinger	12	1,3
Støttekontakt	7	0,8
Totalt	939	99,9

UTFORDRINGER MED ANDEL UFAGLÆRTE

- ▶ Andel ufaglærte er høyest blant eldre medarbeidere
- ▶ Fordelt på alder:

Alder	Antall	Andel %
Under 25 år	16	8.6
25 -30 år	9	4.8
31-35 år	12	6.4
36-40 år	15	8.0
41-45 år	13	7.0
46-50 år	11	5.9
51-55 år	22	11.8
56-60 år	24	12.8
Over 60 år	38	20.3
Ikke angitt	27	14.4
Totalt	187	100

DELTIDSUTFORDRINGEN

Stillingsbrøk	Antall	Andel i prosent
Under 50 prosent	240	25,6
50-75 prosent	216	23,0
76-99 prosent	160	17,0
100 prosent	322	34,3
Total	939	99,9

VIDEREUTDANNINGSUTFORDRINGEN

Kommune	Andel ansatte med videreutdanning %
Storfjord	33.7
Kåfjord	19.4
Lyngen	23.6
Skjervøy	13.9
Nordreisa	19.4
Kvænangen	20.2

VURDERING AV SITUASJONEN

- ▶ Konklusjoner om dagens situasjon
 - ▶ Stor aldersavgang i de fleste kommunene fremover (aldersutfordringen)
 - ▶ Alt for mange i deltidsstillinger ut fra behov for ansatte (deltidsutfordringen)
 - ▶ For mange ufaglærte (utdannings- og kompetanseutfordringen)
 - ▶ For få med spisset kompetanse både ut fra dagens og framtidens behov (videreutdanningsutfordringen)
 - ▶ Hvordan få flere til å arbeide i sektoren? (rekrutteringsutfordringen)
- ▶ Sammenlignet med andre kommuner: Det står, så langt vi ser det, neppe dårligere til i Nord-Troms enn i andre regioner i Norge

Fasene

Styringsgruppe: Rådmennene

Prosjektledelse: Nord-Troms Studiesenter

Nord-Troms Studiesenter inngår kontrakt med UiT v/ RESULT på gjennomføring av kartlegging og analysering av innkommet materiale

Referansegruppe: Helse – og omsorgsledere

FASE	MED-AKTØRER	ANSVAR
FASE 1: TEGNE KARTET Kartlegge behovet – beholdningen - utviklingsbildet	UiT v/ RESULT bidrar i kartleggingsarbeidet, utarbeider kartleggingsverktøy	Nord-Troms Studiesenter / rådmenn/arbeidsgruppe i medvirkende kommuner
FASE2: ANALYSERE OG LEGGE STRATEGIER Hvis vi skal løse dette, må vi...	UiT v/ RESULT bidrar i analysearbeidet Flere nivå i kommunene må kobles inn for å legge strategier	Nord-Troms Studiesenter / rådmenn/arbeidsgruppe i medvirkende kommuner
FASE 3: TILTAK: Dette må gjøres fordi (begrunnelsen) Kompetansetiltak iverksettes	Kompetanseplan iverksettes av utdanningsaktører lokalt i samarbeid med fagskoler, høgskoler, universitetet etc *)	Nord-Troms Studiesenter koordinerer arbeidet

Vedtak i alle K-styrene juni 2015

Kommunestyrene har i juni 2015 gjort tilnærmet like vedtak :

Kommunestyret ønsker å videreføre prosjektet over i en iverksettelsesfase, fase 3.

Prinsippene om medvirkning og medinnflytelse ivaretas ved at rådmannen i dialog med HTV oppretter en bredt sammensatt arbeidsgruppe internt i kommunen. Nærmere om sammensetning, antall mv. overlates til rådmannen i samarbeid med partene.

Kommunestyret forutsetter at arbeidet i fase 3 skjer som et interkommunalt samarbeid og at Nord-Troms Studiesenter inngår i dette samarbeidet. Prosjekteier lokalt er rådmannen, interkommunalt er prosjekteier rådmannsutvalget

To prioriterte tiltak 2015 – 16

Tiltak i 3.fase framkommet gjennom fase 1 og 2

Helse-
fagarbeiderløftet
(eget delprosjekt)

Strategisk
kompetanseplan
for Nord-Troms
med handlingsdel
for 2015 – 18

(eget delprosjekt)

Omdømme
som
rekrutterings-
faktor

Organisering
av sektoren

Stillings-
sammensetning
for å møte
morgendagens
krav

Tidsplan tiltak Strategisk kompetanseplan m/ handlingsdel for helse - og omsorgssektoren i Nord-Troms 2016 - 20 (regional og kommuneplaner)

	jan	feb	mars	april	mai	juni	juli	aug	sept	okt	nov	des
1)	Plan - maler etc											
2)	Kick off i kommunene											
3)			Kommunene bearbeider									
4)					Bearbeidi ng AG+LH							
5)						AMU etc						
6)								Endelige planer utformes				
7)									Politisk vedtak			
8)					Utvikling av kompetansetilbud, personalpolitiske retningslinjer etc							

ARBEIDSGRUPPAS INNSPILL TIL SATSINGSOMRÅDER

- Forebygging/tidlig innsats*
- Habilitering/rehabilitering*
- Demens*
- Psykisk helse og rus*
- Utagering /vold*
- Tverrfaglig kompetanse*
- Ledelse*
- Veiledning*
- Velferdsteknologi*
- Kvalitetsforbedring*
- Flerkulturell kompetanse*

HELSEFAGARBEIDERLØFTET – MÅL FOR PROSJEKTET

- Kommunene skal gjennom konkrete tiltak bli **dyktige læringsarenaer** for **utdanning og rekruttering** av helsefagarbeidere.
- Målgruppe: **Ungdom** – synliggjøre yrkets attraktivitet hos kommunene gjennom å tilby tilgjengelige og gode læreplasser og et godt læringsmiljø i kommunen som lærling eller ansatt.
- **Voksne** – tilrettelegge for at voksne kan ta fagutdanning gjennom incitamenter som bidrar til at de ønsker og greier å ta utdanning.

Delmål:

1. Kommunene skal oppnå større forståelse av hvordan ulike elementer samspiller i arbeidet med rekruttering og utvikling – **et helhetlig bilde skal beskrives**
2. Kommunene skal **prioritere de områdene** de mener vil gi mest effekt for å lykkes med å utdanne og rekruttere helsefagarbeidere
3. Kommunene skal sammen utvikle **standard plan og verktøy** som skal gi dem nyttige virkemidler og bidra til fortrinn i konkurransen om rekruttering av helsefagarbeidere
4. Det skal gjennomføres **veilederutdanning** i samtlige kommuner.
5. Nord-Troms regionen skal ved prosjektslutt ha **en felles forståelse og felles verktøy for samarbeid i rekruttering og utvikling av helsefagarbeidere.**

Innspill fra kommunen:

- **En felles Nord-Troms-pakke**: En felles strategi for permisjoner, stipender og bindingstid når ansatte ønsker å ta grunnutdanning og videreutdanning. Men også se på nybegynnerlønn, ansiennitet og strategi for rekruttering. For sommervikarer – bonuslønn/ekstra lønn uten fravær (Skjervøymodell), bonusvakter – ekstra lønn for vakter der det er hull i turnusen
- **Stillingsstørrelser**: Større andel heltidsstillinger. Gjør yrket mer attraktivt ved rekruttering. Deltidsstillinger rekrutterer ikke unge nyutdannede helsefagarbeidere. Tilby heltidsstillinger til lærlinger etter endt læretid.
- **Lærlinger**: Forplikte seg til et fast antall lærlinger hvert år. Gi en påskjønnelse til avdelingen som tar lærling. Endre holdning til at hele avdelingen har veiledningsansvar ikke bare den ene som er veileder. Se lærlingene som potensielle nye arbeidstakere (rekruttering).

- **Rekruttering:** Etablere sommerarbeidsplasser for ungdom under 18 år, Innvandrere (i samarbeid med NAV) og NTVS (vekslingsmodellen), menn
- **Framsnakke yrket:** Være bevisst i forhold til egne holdninger til yrket, hva sier en og hvordan en tar imot nyansatte/lærlinger
- **Bruk media:** Kontakt lokalavisen, framsnakke gode ordninger, dele store og små events relatert til helsefagarbeideryrket
- **Barnehage/SFO:** tilrettelegge for turnusarbeid, åpningstider, planleggingsdager, fortrinn på b-hageplasser, pris på b-hageplass
- **Etablere nettverk** på tvers av kommunegrensene, fagutvikling, spesialkompetanse
- **Utdanningsmuligheter:** mulighet for å ta utdanning lokalt, alternative utdanningsveier for de med realkompetanse og mye praksis

NORD-TROMS STUDIESENTER

SATSINGSGOMRÅDER – KOMPETANSELØFT NORD-TROMS

Anne-Marie Gajno

Rådmann Nordreisa kommune

- Kompetanseutvikling og oppbygging
- Forebygging/tidlig innsats
- Rehabilitering/rehabilitering
- Demens
- Psykisk helse og rus
- Utagering/vold
- Tverrfaglig kompetanse
- Veiledning
- Kvalitetsforbedring
- Ledelse
- Flerkulturell kompetanse
- Velferdsteknologi

SATSINGSMRÅDER

VELFERDSTEKNOLOGI I NORD TROMS

Hovedmål

Innhente kunnskap og kartlegge muligheter for økt bruk av velferdsteknologi i helse og omsorgstjenesten, og dernest legge opp en strategi for innføring av velferdsteknologi i Nord-Troms.

Delmål:

1. Kartlegge og prioritere tjenestebehov, fortrinnsvis hos hjemmboende brukere og brukere i omsorgsboliger
2. Beskrive eksisterende infrastruktur og teknologi inkludert endringsbehov, og foreslå teknologiske verktøy basert på behov
3. Bidra til å bygge kompetanse og innovasjonsnettverk mellom kommuner og brukere, pårørende, videregående skole (Helse- og oppvekstfag) og relevante lokale bedrifter (Widerutdanning/etterutdanning på innovasjon innen helse og omsorg og innen velferdsteknologi)
4. Utvikle en strategi for innføring av velferdsteknologi. Strategien skal inneholde forslag til prioriteringer.
5. Kompetansesett opp for gjennomføring av forfasen og gjennomføringsfasen.

VELFERDSTEKNOLOGI - DELPROSJEKTER

Prosjektet består av fem delprosjekt:

1. Kartlegging av brukerbehov og test av aktuelle løsninger inkludert muligheter for «visningsleilighet» på Nord-Troms videregående skole
 2. Trygghetsalarmer - utrede framtidig kommunikasjonsløsning
 3. Infrastruktur i helse og omsorgsbygg
 4. Alarmmottak og utrykning
 5. Kartlegging av kompetansebehov, opplæring og kompetanseutvikling
-

Kommunestyret i Kvæningen kommune
post@kvanangen.kommune.no

Kontrollrapport 2015 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Kvæningen kommune

1. Generelt om faglig styring og kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av "Instruks for skatteoppkrevere" av 8. april 2014.

Skattekontoret har faglig ansvar og instruksjonsmyndighet overfor skatteoppkreverne i saker som vedrører skatteoppkreverfunksjonen, og plikter å yte veiledning og bistand i faglige spørsmål. Skattekontoret søker gjennom mål- og resultatstyring å legge til rette for best mulig resultater for skatteoppkreverfunksjonen. Grunnlaget for skattekontorets styring av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkrevere" av 1. januar 2014.

Grunnlaget for skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 1. februar 2011.

Skattekontoret har ansvaret for å avklare at skatteoppkreverfunksjonen utøves tilfredsstillende i henhold til gjeldende regelverk på følgende områder:

- Intern kontroll
- Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskapet
- Skatte- og avgiftsinnkreving
- Arbeidsgiverkontroll

Riksrevisjonen har ansvaret for revisjon av skatteoppkreverfunksjonen. Skatteetaten utfører oppgavene med kontroll av skatteoppkreverfunksjonen.

2. Om skatteoppkreverkontoret

2.1 Bemanning

Sum årsverk til skatteoppkreverfunksjonen iht. skatteoppkreverens årsrapporter:

Antall årsverk 2015	Antall årsverk 2014	Antall årsverk 2013
0,6	0,6	0,6

3. Måloppnåelse

3.1 Skatte- og avgiftsinngang

Skatteregnskapet for Kvæningen kommune viser per 31. desember 2015 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 86 707 020 og utestående restanser² på kr 1 632 989, herav ingen berostilte krav. Skatteregnskapet er avlagt av kommunens skatteoppkrever 20. januar 2016.

3.2 Innkrevingsresultater

Vi har gjennomgått innkrevingsresultatene per 31. desember 2015 for Kvæningen kommune.

Resultatene viser følgende:

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlige skattytere 2013	2,15	96,78	94,70	98,90	94,65
Arbeidsgiveravgift 2014	0,02	100	99,90	100	99,86
Forskuddsskatt personlige skattytere 2014	7,80	100	99,00	99,94	99,32
Forskuddstrekk 2014	29,53	99,95	100	99,88	99,98
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2014	21,07	100	99,90	100	99,81
Restskatt upersonlige skattytere 2013	0,29	100	99,00	82,15	98,64

Særskilte merknader til innkrevingsresultatene: Skattekontoret er tilfreds med måloppnåelsen til skatteoppkreveren i 2015 selv om resultatkravet på skattearten forskuddstrekk 2014 ikke er helt er nådd.

3.3 Arbeidsgiverkontroll

Skatteoppkreveren for Kvæningen kjøper arbeidsgiverkontroller av Tromsø kemnerkontor. Av kontrollkravet på 5 %, er det avtale om at Tromsø kemnerkontor skal utføre kontroll på 3 % av arbeidsgiverne i kommunen.

Resultater for kommunen per 31. desember 2015 viser følgende iht. skatteoppkreverens resultatrapportering:

Antall arbeidsgivere	Minstekrav antall kontroller (5 %)	Antall utførte kontroller i 2015	Utført kontroll 2015 (i %)	Utført kontroll 2014 (i %)	Utført kontroll 2013 (i %)	Utført kontroll 2015 regionen (i %)
53	3	1	1,9	1,9	2,0	3,3

Særskilte merknader til arbeidsgiverkontrollen: Skatteoppkreveren har ikke begrunnet manglende måloppnåelse på arbeidsgiverkontrollområdet i årsrapporten for 2015.

4. Kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har i 2015 gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene skatteregnskap og arbeidsgiverkontroll. Stedlig kontroll av skatteregnskapet ble avholdt 1. september 2015. Stedlig kontroll for området arbeidsgiverkontroll ble avholdt ved Tromsø kemnerkontor 19.-23. oktober 2015.

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorene

² Sum åpne (ubetalte) forfalte debetkrav

Skattekontoret har i 2015 i tillegg gjennomført kontorkontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene intern kontroll, skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll.

5. Resultat av utført kontroll

- ***Intern kontroll***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at skatteoppkreverens overordnede interne kontroll i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

- ***Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskap***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, har vi avdekket følgende vesentlige forhold som ikke er i samsvar med gjeldende regelverk:

- *Brudd på regelverk og innvilget dispensasjon vedrørende arbeidsdeling ved bankutbetalinger, jf. "Instruks for skatteoppkrevere" § 3-4 pkt. 2.*
- *Mangelfull dokumentasjon av manuelle bilag, jf. "Instruks for skatteoppkrevere" § 3-2 pkt. 3.*

Regnskapet gir likevel et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

- ***Skatte- og avgiftsinnkreving***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av innkrevingsarbeidet og oppfølgingen av restansene i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

- ***Arbeidsgiverkontroll***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av arbeidsgiverkontrollen i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk. Arbeidsgiverkontrollen utføres imidlertid ikke i et tilstrekkelig omfang da det er utført 1,9 % kontroller mot et krav på 5 %.

6. Ytterligere informasjon

Skattekontoret har gjennom sine kontrollhandlinger i 2015 gitt pålegg og anbefalinger som er meddelt skatteoppkreveren i rapport av 17. september 2015. Skatteoppkreverkontoret har gitt tilbakemelding på pålegg og anbefalinger som er gitt.

I forbindelse med stedlig kontroll av arbeidsgiverkontrollområdet er det sendt kopi av rapport til Kvæningen skatteoppkreverkontor 2. november 2015.

Vennlig hilsen

Gøril Heitmann
*Avdelingsdirektør Innkreving
Skatt nord*

Marita Ryeng

Kopi til:

- Kontrollutvalget for Kvæningen kommune
- Skatteoppkreveren for Kvæningen kommune
- Riksrevisjonen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.